karl may

TESTAMENTUL LUI WINNETOU



EDITURA EDEN

Consilier literar
Dr. ANTONIU POPESCU

Ediţia princeps
Karl May
WINNETOU
„Gesammelte Reiseerzählungen”, Band 9
Freiburg, 1893

KARL MAY

Opere – 24

TESTAMENTUL LUI WINNETOU

Din ciclul Winnetou

***

Roman

EDITURA EDEN
Bucureşti, 1996

Coperta de
SERGIU GEORGESCU

Tehnoredactare de
CRISTINA STANCIU

Corectura de
MIHAI GRIGORESCU

I.S.B.N. 973-9141-59-5

CUPRINS

1. Pe marea linie ferată a Vestului

Parcursesem de dimineaţă o bună bucată de drum. Eram obosit şi soarele urcând spre amiază mă sâcâia cu dogoarea lui aprigă. Hotărâi deci să poposesc şi să mănânc. Preria, toată numai valuri şi coline, se întindea cât vedeai cu ochii. De cinci zile, de când grupul nostru fusese răzleţit de o ceată numeroasă a ogellallaşilor, nu-mi ieşise în drum nici un vânat mai acătării. De cinci zile nu dădusem peste vreo urmă de om. Simţeam nevoia să văd în sfârşit un chip omenesc şi să mă conving că, în pofida îndelungatei mele izolări, nu-mi pierdusem cu desăvârşire graiul.

Nicăieri nici un pârâu, nici o gârlă, nimic. Şi tot atât de puţin pădure sau tufăriş. Aşadar n-aveam de ales. Puteam să poposesc oriunde. Descălecai într-o văiugă, priponii calul cu ajutorul lasoului şi, luând cu mine pătura, urcai pe un dâmb ca să-mi aştern acolo culcuşul. Mustangul trebuia să rămână jos, ferit de ochii eventualilor duşmani; mie, însă, îmi convenea locul cel mai înalt, pentru ca, neobservat de nimeni, să pot îmbrăţişa cu privirea întreg ţinutul.

Aveam serioase motive să fiu prudent. Un grup de doisprezece inşi porniseră de pe malul lui La Plata pentru a coborî la est de Munţii Stâncoşi, spre Texas. Tocmai atunci câteva triburi ale siouxilor îşi părăsiseră aşezările pentru a răzbuna moartea unor războinici de-ai lor. Ştiam acest lucru şi totuşi, în pofida vigilenţei noastre, fuseserăm descoperiţi. După o luptă dârză şi sângeroasă, în care căzură cinci dintre noi, ne împrăştiarăm care încotro în largul preriei.

Indienii, observând urmele pe care nu apucaserăm a le şterge cu totul, îşi vor fi dat desigur seama că ne îndreptam spre miazăzi. Era deci de aşteptat să se ia după noi. Trebuia să fim cu ochii în patru, ca nu cumva, culcându-ne seara fără

grijă sub păturile noastre, să ne pomenim dimineaţa fără scalp, în „veşnicele plaiuri ale vânătoarei”.

Lungit pe jos, scosei din sacul de merinde nişte pastramă de bivol, cumplit de vânoasă, şi, frecând-o cu praf de puşcă în loc de sare, mă apucai s-o sfâşii şi s-o macin între dinţi, ca s-o aduc în stare comestibilă. Îmi aprinsei apoi o ţigară „de fabricaţie proprie”, închipuind rotocoale măiestre şi trăgând fumul în piept cu satisfacţia plantatorului din Virginia, care ar savura tabac din cel mai nobil, cules cu mănuşi *glacé*.

Fumam aşa, întins pe pătură, când, deodată, privind îndărăt, zării la orizont un punct care se apropia, mişcându-se oblic pe direcţia de unde venisem. Mă lăsai repede mai jos, după dâmb, urmărind din ochi arătarea. Curând băgai de seamă că e vorba de un călăreţ care — potrivit obiceiului indian — se ţinea pe cal cu bustul mult aplecat înainte.

În clipa când îl descoperisem, călăreţul se afla cam la o milă engleză şi jumătate. Calul se mişca încet de tot. Ca să parcurgă astfel o singură milă, i-ar fi trebuit aproape o jumătate de ceas. Plimbându-mi ochii în direcţia aceea, avui surpriza să mai descopăr încă alte patru puncte care înaintau exact pe urmele celui dintâi. Faptul nu putea să mă lase nepăsător. Mă încordasem tot. Primul călăreţ, după cum îl arătau veşmintele, era un alb. Dar ceilalţi? Nu cumva indieni — care îl urmăreau? Privii prin lunetă. Într-adevăr, nu greşeam. După arme şi tatuaj, recunoscui că sunt indieni din neamul siouxilor. Aveau cai excepţional de buni, pe când albul călărea o gloabă. Se apropiase atât de mult, încât îl puteam studia în amănunt.

Era mărunţel de tot, foarte slab, şi purta o pălărie veche de pâslă, fără boruri — fapt care în prerie nu prea bate la ochi, dar care de astă dată îmi atrase atenţia asupra unui beteşug extrem de ciudat; omul n-avea urechi. Cele două cicatrice arătau că urechile îi fuseseră tăiate. Pe umeri îi atârna o pătură uriaşă, acoperindu-i o bună parte din trup şi

lăsând la vedere doar picioarele subţiri, vârâte în nişte cizme atât de caraghioase, încât dincolo, în Europa, ar fi stârnit hohote de râs. Făceau parte din acel soi de încălţăminte pe care obişnuiesc să o confecţioneze şi s-o poarte aşa-numiţii *gauchos* din America de Sud. Procedeul e următorul: jupoi pielea de pe piciorul unui cal după ce i-ai scos copita, o tragi pe propriul picior cât mai e caldă şi o laşi să se răcească. Pielea ia forma piciorului şi a pulpei, alcătuind astfel o foarte bună încălţăminte şi având particularitatea că-ţi îngăduie să calci pe propriile tale „pingele”. De şa, străinul agăţase un obiect care s-ar fi zis că e puşcă, dar aducea mai curând a ciomag găsit întâmplător prin pădure. Călărea o mârţoagă cu picioare lungi ca de cămilă şi cu un ciot golaş în loc de coadă. Capul animalului era mult prea mare, urechile enorme şi, în general, toată fiinţa părea un amestec de cal, măgar şi dromader. Mergea cu botul în pământ şi urechile, parcă prea grele, îi atârnau ca la prepelicar.

În alte împrejurări, sau dac-aş fi fost un nou venit în acele locuri, aş fi râs de cal şi călăreţ. Dar aşa, cu tot ridicolul înfăţişării sale, omul îmi făcea impresia unuia din acei *westmeni*-i care trebuiesc cunoscuţi îndeaproape înainte de a fi judecaţi într-un fel sau altul. Nici nu bănuia, probabil, că patru dintre cei mai crunţi duşmani ai vânătorilor de prerie mai că ajunseră să-i sufle în ceafă. Altminteri nu şi-ar fi continuat drumul cu atâta calm şi s-ar fi uitat cât de cât în jurul lui.

Omul se apropie de mine cam la o sută de paşi. Abia atunci îmi descoperi urmele. N-aş putea spune cine le observase mai întâi — el sau iapa. Fapt e că mârţoaga se opri din proprie iniţiativă, se aplecă şi mai tare la pământ şi, după ce mirosi urmele mustangului meu, porni să-şi fâlfâie urechile ca pe nişte fanioane, culcându-şi-le apoi pe spate, ca lipite de o mână invizibilă. Călăreţul dădu să coboare din şa, ca să cerceteze mai îndeaproape urmele — ceea ce ar fi însemnat

să întârzie în mod inutil. De aceea îi strigai:

— Hei, omule! Apleacă-te şi fă-te-ncoa'!

Îmi schimbasem poziţia, ca să mă poată vedea. Iapa îşi înălţă capul, îşi desfăcu urechile, ca şi când ar fi voit să-mi prindă glasul ca pe o minge, şi dădu vesel din ciotul ce-i ţinea loc de coadă.

— Alo, master — răspunse călăreţul —, stăpâniţi-vă gura şi zbieraţi mai încet. În pajiştea asta bătrână, ca să zic aşa, nu ştii niciodată dacă nu te pândesc niscai urechi nepoftite. Hai, Tony!

La acest îndemn, iapa îşi puse în mişcare picioroangele şi se opri apoi de la sine lângă mustangul meu, căruia — după o mândră şi maliţioasă ochire — îi întoarse acea parte a corpului pe care marinarii o numesc pupa.

Era probabil unul din acei cai de prerie care, slujindu-şi exclusiv stăpânul, sunt atât de refractari faţă de străini, încât nici nu se lasă încălecaţi.

— Las' că ştiu eu cum să vorbesc! mă adresai ciudatului călăreţ. De unde vii, master, şi încotro ai de gând?

— Asta nu e treaba dumneavoastră! mi-o reteză el.

— Crezi? Nu eşti din cale-afară de politicos. Deşi am schimbat cu dumneata mai puţin de două vorbe, aş putea să te calific precis sub acest aspect. Dar ţin să-ţi declar că eu unul sunt obişnuit să mi se răspundă la întrebări!

— Hm, da! În orice caz, îmi faceţi impresia unui foarte distins gentleman — rosti străinul în bătaie de joc. De aceea mă grăbesc să vă dau informaţia cerută.

Plimbându-şi braţul înapoi şi înainte, continuă:

— Vin de colo şi merg încolo.

Individul începea să-mi placă. Mă lua, desigur, drept un vânător de ocazie, rătăcit de ceata lui. Unui *westman* adevărat nu-i pasă de înfăţişarea lui exterioară. El manifestă un dispreţ făţiş pentru curăţenie. Cutreierând ani de zile Vestul Sălbatic, omul se sinchiseşte prea puţin de propria-i

ţinută, iar când dă peste un ins îngrijit, îl ia drept *greenhorn* şi papă-lapte. Eu îmi procurasem în fortul Randall un rând de haine noi şi, în plus, obişnuiam să-mi ţin armele extrem de curate. Era deci firesc să nu-i inspir nici pe departe încredere unui vânător de savană.

De aceea purtarea lui nu mă revoltă. Îl avertizai doar, imitându-i gestul:

— Atunci ia-o cât mai repede „încolo” şi păzeşte-te de cei patru indieni care vin din urmă! Probabil că nici nu i-ai văzut.

Mă fixă cu ochii lui limpezi, pătrunzători, intrigat dar şi amuzat în acelaşi timp.

— Nu i-am văzut? Ha-ha-ha! Să umble patru indieni după mine şi eu să nu ştiu! S-ar părea că sunteţi, ca să zic aşa, un tip foarte nostim! Domnii aceştia se ţin după mine încă de azi-dimineaţă. Dar ce nevoie aş avea să mă holbez la ei? Parcă nu le cunosc eu metoda?! Cât mai e zi, vor păstra distanţa, iar seara, când va fi să poposesc, se vor aşeza la pândă. Dar îşi cam greşesc socotelile, ca să zic aşa. Mă gândesc să fac un ocol şi să ajung în spatele lor. Numai că n-am dat până acum de terenul potrivit. Aici, între dâmburile astea, mi-aş permite, în fine, manevra. Dacă vă îmbie să vedeţi cum un *westman* experimentat îi bagă în cofă pe indieni, atunci n-aveţi decât să aşteptaţi aici zece minute. Dar îmi închipui că o să vă lăsaţi păgubaş: unui tip ca dumneavoastră, ca să zic aşa, nu-i prea place parfumul de indian. *Come on*, Tony! Hai, Tony!

Fără să-i mai pese de mine, o luă din loc şi, după vreo jumătate de minut, dispăru pe după dâmburi dimpreună cu frumoasa lui iapă.

Planul lui mi se părea ingenios. Într-o situaţie asemănătoare aş fi procedat la fel. Omul intenţiona să descrie un arc care să-l ducă în spatele urmăritorilor şi să se apropie de ei înainte ca manevra să fie sesizată. Pentru a-şi atinge scopul, trebuia, bineînţeles, să călărească mereu pe după coline...

Indienii se apropiau în şir, câte unul. Mai să atingă locul unde urmele pirpiriului călăreţ se întâlneau cu ale mele, când indianul din fruntea şirului îşi struni calul şi se întoarse cu faţa la ai săi.

Păreau cu toţii cuprinşi de uimire: albul urmărit de ei nu se mai zărea. Se adunară tuspatru şi se sfătuiră. I-aş fi putut lovi în plin cu doborâtorul meu de urşi. Dar nu mai fu nevoie. Un foc de armă trosni numaidecât, urmat de încă unul — şi doi dintre indieni se prăbuşiră de pe cai. În aceeaşi clipă izbucni un strigăt de triumf.

— O-hi-hi-hiiii! se înălţă acel chiot ascuţit, gutural, specific indienilor porniţi la atac.

Dar strigătul nu se datora vreunui indian, ci era opera măruntelului vânător, care se ivi de după o colină apropiată.

Planul îi izbutise... După ce trăsese cele două focuri, se prefăcu a fugi şi iapa lui năstruşnică se transformă cât ai clipi. Zvârlea din picioare de se cutremura pământul, pătimaşă, cu urechile ciulite, cu coama zbârlită. Fiece fibră a trupului îi era încordată la culme. Cal şi călăreţ păreau un singur trup. Omul încărca şi mânuia puşca din galop cu o siguranţă care demonstra că nu se află pentru întâia oară într-o astfel de situaţie.

În spatele lui detunară două puşti: trăseseră cei doi indieni rămaşi în viaţă, dar fără succes; scoaseră apoi un urlet de furie şi, punând mâna pe tomahawkuri, se repeziră la omuleţul nostru. Până atunci, acesta nici nu întorsese capul. De data asta îşi încarcă repede arma şi îşi struni mârţoaga. Părea că animalul îi ghiceşte intenţiile: se opri, se propti în câteşipatru picioarele şi rămase aşa, nemişcat, crăcănat ca o capră de tăiat lemne. Atunci omul duse puşca la ochi şi trase două focuri la rând, fără ca iapa să tresară măcar. Cei doi indieni se prăbuşiră loviţi în cap.

Stătusem toată vremea cu degetul pe trăgaci, gata să intervin. Dar mărunţelul se descurcase şi fără ajutorul meu.

Acum sări din şa şi se apucă să-i cerceteze pe cei căzuţi. Între timp, mă apropiai şi eu.

— Ei, *sir* — mă întâmpină el — acum văzurăţi, ca să zic aşa, cum se face ca să-i vâri în cofă pe mişei? Este?

— *Thank you*, master! Mulţumesc! Are omul ce învăţa de la dumneata!

Pesemne că zâmbetul mei i se păru echivoc, căci mă privi bănuitor.

— Ori aveaţi cumva altă idee?

— După mine, n-ar fi fost nevoie chiar de o asemenea manevră. Pe un teren ca ăsta, care-ţi îngăduie să dispari la adăpostul colinelor, e suficient să obţii un avans mare faţă de duşman şi apoi să te întorci pur şi simplu pe propriile tale urme. Ocolul, aşa cum l-ai făcut dumneata, e mult mai indicat în câmp neted, deschis.

— Ia te uită! De unde o mai ştiţi şi pe-asta? Şi, în fond, cine sunteţi?

— Scriitor.

— Scrieţi... cărţi...? Şi se dădu cu un pas înapoi, făcând o mutră plină de compasiune. Sunteţi bolnav, *sir?*

Îşi duse arătătorul la frunte, ca să înţeleg exact ce anume boală avea în vedere.

— Nicidecum! îl asigurai eu.

— Nu? Dracu' să vă priceapă! Când vânez un bivol, ştiu că o fac pentru mâncare, dar cărţile astea pentru ce naiba le faceţi?

— Ca să fie citite de alţii.

— Scuzaţi, *sir,* dar prostie mai mare nici c-am auzit. Vrea cineva cărţi? N-are decât să şi le scrie singur. E la mintea cocoşului, ca să zic aşa. Nici eu nu vânez pentru alţii!... Prin urmare, sunteţi un *book-maker*, un făcător de cărţi? Păi atunci ce căutaţi în savană? Aveţi de gând să scrieţi aici?

— Asta mai târziu, după ce mă voi întoarce în patrie. Atunci voi istorisi tot ce-am trăit şi am văzut. Astfel, mii de

oameni vor citi şi vor afla cum merg treburile în savană, fără ca piciorul lor să fi călcat vreodată prin aceste locuri.

— Adică, veţi scrie şi despre mine?

— Se-nţelege!

Mai făcu un pas înapoi, după care, apropiindu-se brusc de mine, trase cu dreapta cuţitul, iar cu stânga mă prinse de braţ.

— *Sir,* iată-vă calul! Urcaţi în şa şi plecaţi cât mai e vreme, ca să nu vă treziţi cu fierul ăsta tăios între coaste! Cu de-alde ăştia, scriitorii, nu poţi scoate o vorbă fără ca toată lumea să o afle! Duceţi-vă naibii! Hai!

Omuleţul, deşi abia îmi ajungea până la umăr, îşi luă rolul în serios. În sinea mea eram foarte amuzat.

— Îţi promit să scriu numai lucruri bune despre dumneata — căutai să-l liniştesc.

— Plecaţi! Ce-am spus rămâne spus!

— Ei bine, îţi dau cuvântul meu că nici n-am să pomenesc de dumneata!

— Hodoronc-tronc! Ca să scrii cărţi, trebuie să fii nebun. Or, nebunii nu se ţin de cuvânt. Aşadar, valea! Altminteri mă apucă, ca să zic aşa, mâncărimea de degete şi vă fac o figură de mai mare dragul!

— Ce figură?

— V-o arăt eu numaidecât!

Mă uitam calm şi zâmbitor în ochii lui aprinşi de mânie.

— Ei, hai, dă-i drumul!

— Atunci, poftim! Vă place cuţitul ăsta?

— Nu e rău. Ţi-o demonstrez pe loc!

Cât ai clipi, îl înşfăcai, răsucindu-i braţele şi încleştându-i mâna cu atâta putere, încât omul gemu şi scăpă jos cuţitul. Atacul îl surprinsese peste măsură. Până să se dezmeticească, îi şi legai mâinile la spate cu o curea.

— *All devils!* Pe toţi dracii! exclamă el. Ce v-a apucat? Ce-aveţi de gând cu mine, ca să zic aşa?

— Master, stăpâneşte-ţi gura şi zbiară mai încet — îi întorsei propriile sale cuvinte de adineauri. În pajiştea asta bătrână, ca să zic aşa, nu ştii niciodată dacă nu te pândesc niscai urechi nepoftite!

Mă depărtai puţin şi ridicai de jos cuţitul, apoi puşca pe care o lepădase când cu examinarea indienilor ucişi. Omuleţul făcea eforturi disperate ca să-şi elibereze mâinile. Tot sângele i se urcase în obraz.

— Degeaba, master! îi strigai. Aşa-mi rămâi până mi-o veni pofta să-ţi dau drumul. Dovadă că un *book-maker* se pricepe să plătească cu aceeaşi monedă. Nu m-am atins de dumneata, nu te-am jignit. Şi, când colo, ai sărit la mine cu cuţitul. Acum, după legile preriei, eşti în puterea mea şi pot să te tratez cum vreau. Nimeni nu mi-ar găsi vreo vină dacă, aşa cum ziceai adineauri, ţi-aş înfige fierul acesta tăios intre coaste.

— Mă rog, loviţi! Altceva nici nu merit! răspunse el mânios. Auzi, să mă biruie un ins, unul singur, ziua-n amiaza mare! Să-mi lege mâinile, şi eu să nu-i smulg măcar un fir de păr din cap! Ei bine, aşa nu se mai poate trăi! Ruşine, Sans-ear!

— Sans-ear ai spus? Dumneata eşti Sans-ear?

Auzisem multe despre acest faimos *westman* care niciodată nu era văzut în tovărăşia cuiva, pentru că nu considera pe nimeni vrednic să şi-l apropie. Cu ani în urmă, îşi pierduse urechile la navajoşi şi de atunci îşi luase acest nume confecţionat din două limbi diferite: Sans-ear, adică „Fără-urechi”, poreclă sub care devenise cunoscut pe tot cuprinsul savanei şi chiar dincolo de ea.

Omuleţul tăcu. Abia după ce repetai întrebarea, rosti:

— Numele meu nu vă priveşte! Dacă e păcătos, nu merită pronunţat, iar dacă e onorabil, ar trebui cruţat de umilinţă.

Mă apropiai şi îi scosei cureaua de la mâini.

— Ia-ţi cuţitul şi puşca. Eşti liber! Vezi-ţi de drum!

— Lăsaţi glumele proaste! Cum adică, să trec peste ruşinea de a fi fost înfrânt de un *greenhorn*? Dacă eraţi, ca să zic aşa, un flăcău ca lumea, un Winnetou, sau lunganul de Haller, sau chiar Old Firehand, sau Old Shatterhand, atunci, mă rog...

Îl priveam cu milă pe bătrân. Mica mea „lovitură” îl afectase profund şi-mi părea bine că-mi oferea posibilitatea să-l consolez, legându-mă de faptul că pomenise numele sub care eram cunoscut atât printre albi cât şi în *wigwam*-urile indiene.

— Un *greenhorn*, zici? Crezi dumneata că un *greenhorn* ar fi în stare să-i joace vestitului Sans-ear o asemenea festă?

— Dar ce altceva sunteţi? Arătaţi ca şi când aţi fi ieşit chiar acum de la croitor. Şi apoi, armele astea lucii! Parcă aţi merge la bal mascat.

— În schimb, sunt bune armele. Ai să vezi numaidecât! Fii atent!

Luai o piatră cam de mărimea unei piese de un dolar, o aruncai în sus, dusei repede puşca la ochi şi, în momentul când piatra — ajunsă la culmea zborului — păru o clipă suspendată în aer, glonţul o lovi şi îi dădu un nou impuls.

Exerciţiul acesta îl încercasem de sute de ori până să izbutesc. Totuşi, nu-l socoteam cine ştie ce tur de forţă. Mărunţelul însă mă privi cu nişte ochi plini de admiraţie.

— *Heavens*, cerule! Asta zic şi eu lovitură! Vă reuşeşte întotdeauna?

— De nouăsprezece ori din douăzeci.

— Păi atunci sunteţi un fenomen! Cum vă cheamă, ca să zic aşa?

— Old Shatterhand!

— Imposibil! Old Shatterhand trebuie să fie mult mai bătrân, altminteri nu i s-ar spune „old”.

— Uiţi că porecla are un alt sens şi nu se referă la vârstă?

— Adevărat! Dar scuzaţi, vă rog, dacă insist: Old

Shatterhand a încăput odată în labele unui grizzly care, surprinzându-l în somn, l-a sfâşiat de la umăr până-n şold. Se zice că şi-a prins apoi la loc tot acest amestec, însă rana, ca să zic aşa, trebuie să se mai vadă!

Îmi descheiai vesta din piele de bivol, apoi cămaşa albă din piele de căprioară:

— Uite-aici!

— Măi, măi, grozav v-a mai lucrat bestia! Trebuie că v-a jupuit vreo şaizeci şi opt de coaste!

— Cam aşa ceva. Lucrurile s-au întâmplat jos, la Red River. Am zăcut aşa, rupt, însângerat, lângă leşul ursului, fără ajutor de nicăieri, până m-a găsit Winnetou, căpetenia apaşilor, de care ai pomenit adineauri.

— Vasăzică, ce mai calea-valea: Old Shatterhand! Atunci să vă întreb: credeţi că sunt, ca să zic aşa, un dobitoc atât de mare?

— Nu cred deloc. Ai greşit luându-mă drept un *greenhorn*, atâta tot. Doar nu te puteai aştepta ca un ageamiu să-ţi joace asemenea renghi. Aşadar nimic altceva decât surpriza e de vină.

— Oho! Pe cât se pare, dumneavoastră nici n-aveţi nevoie să apelaţi la surpriză. Nu prea cunosc mulţi inşi cu asemenea forţă de bivol. În sfârşit... nu mi-e ruşine că am fost înfrânt. Numele meu adevărat e Sam Hawerfield. Dacă vreţi să-mi faceţi o plăcere, spuneţi-mi Sam.

— Şi dumneata mie Charlie, cum îmi spun toţi prietenii. Iată mâna!

— Bine, *sir*. Bătrânul Sam nu e dintre aceia care strâng mâna orişicui, dar în ce vă priveşte n-am nici o rezervă. Numai un lucru: fie-vă milă şi nu-mi striviţi degetele! Mai am nevoie de ele.

— Nici o grijă, Sam. Degetele dumitale or să-mi mai fie de folos, după cum şi ale mele îţi vor sta la dispoziţie. Şi-acum revin la prima mea întrebare: de unde vii şi încotro te duci?

— Vin tocmai din Canada, unde am ţinut de urât unor *lumberstriker*-i, unor tăietori de lemne. Acum, ea să zic aşa, vreau să trec în Texas sau în Mexic, unde ar fi, cică, atâţia criminali, încât îi râde omului inima în piept de câte gloanţe şi cuţite o pândesc.

— Vasăzică, avem aceeaşi ţintă. Eu tot în Texas şi California vreau să ajung, şi nu prea contează dacă fac un mic ocol prin Mexic. Mă iei cu dumneata?

— Ce întrebare! Fireşte că vă iau. Doar veniţi din Sud, sunteţi omul de care am nevoie. Dar, ia spuneţi: vorbeaţi serios în chestia aia cu scrisul?

— Bineînţeles!

— Hm! Dacă un Old Shatterhand se ocupă cu asemenea treburi, înseamnă că se schimbă socoteala, ca să zic aşa. Eu, unul, vă mărturisesc că prefer să cad cu dosul în vizuina ursului, decât să moi condeiul în călimară. Nu mi-ar ajunge o viaţă ca să aştern pe hârtie un cuvânt. Mă rog, să trecem la altă chestiune: Ce-or fi căutând indienii pe-aici? Sunt ogellallaşi, periculoşi ai dracului!

Îl informai asupra celor ştiute de mine.

— Hm! făcu el. Nu e prea bine să prindem rădăcini aici. Am întâlnit ieri nişte urme, să-ţi scoţi pălăria, zău aşa: pe puţin şaizeci de călăreţi! Ăştia patru, cu care m-am socotit adineauri, trebuie că aparţin acelei trupe. Se aflau, probabil, în recunoaştere. Dumneavoastră aţi mai fost vreodată prin aceste locuri?

— Nu!

— La vreo douăzeci de mile spre vest preria devine absolut netedă şi la alte zece mile curge un pârâu către care trebuie să se fi îndreptat indienii ca să-şi adape caii. Noi, fireşte, îi vom ocoli şi vom lua-o spre sud, chiar cu riscul de a nu da de altă apă decât mâine după-amiază. Plecând imediat, ajungem până în seară la calea ferată ce leagă Statele Unite cu ţinuturile vestice şi, dacă nu întârziem, ne vom desfăta, ca

să zic aşa, privind cum trece trenul pe sub nasul nostru.

— Sunt gata. Dar ce facem cu indienii ucişi?

— Ce să facem? Nimic complicat. Îi lăsăm aici, şi basta. Numai să le tai mai întâi urechile.

— Ar trebui îngropaţi. Dacă-i descoperă fârtaţii, atunci trag imediat concluzia că ne aflăm aici.

— Las' să-i descopere, Charlie! Asta şi vreau.

Duse pe rând cadavrele până pe creasta unei coline, le rândui unul lângă altul, apoi le tăie urechile şi le vârî în propriile lor mâini.

— Aşa, Charlie! Vor veni, vor vedea şi vor recunoaşte imediat că isprava i se datorează lui Sans-ear. Ascultaţi ce vă spun: iarna e o senzaţie cât se poate de proastă să vrei să îţi îngheţe urechile şi să nu le ai. Am fost cândva atât de tont, încât m-am lăsat prins de indieni. Lichidasem, ce-i drept, o seamă de inşi, dar unuia, în loc să-i crap capul cu tomahawkul, i-am retezat din greşeală o ureche. Drept răsplată, până să mă omoare, roşii mi-au tăiat ambele urechi. S-au ales ei cu urechile, dar nu şi cu hoitul lui Sam Hawerfield, care a şters-o frumuşel. De atunci, pentru perechea mea de urechi, ei da, număraţi aici!

Scoţându-şi puşca de pe umăr, îmi arătă semnele crestate în patul ei. Apoi continuă:

— De fiecare indian omorât, un semn. Acum se mai adaugă patru.

Mai făcu patru crestături cu briceagul, apoi continuă:

— Vedeţi, aici sunt numai indieni; dincoace, sus, am opt albi care au gustat şi ei din gloanţele mele. Vă povestesc totul cu alt prilej. De fapt, erau zece cu toţii, îmi mai lipsesc doi, tată şi fiu, cei mai mari ticăloşi de pe faţa pământului. Când voi termina şi cu ăştia, înseamnă că mi-am împlinit menirea.

Ochii i se tulburară; chipul i se învălui într-o umbră de tristeţe şi duioşie. Bănuiam că inima bătrânului vânător îşi primise cândva partea ei de zbucium. Poate că suferinţa şi

nevoia de răzbunare să-l fi îndemnat şi pe el, ca pe atâţia alţii, spre Vestul Sălbatic, unde omul nu mai ţine cont de sublima poruncă „Iubeşte-ţi duşmanii!”

Sans-ear îşi încarcă din nou puşca. Era una din acele vechituri, pe care nu rareori le întâlneşti în prerie. Patul, zgâriat, crestat peste tot, îşi pierde cu timpul forma iniţială. Fiecare semn aminteşte moartea câte unui duşman. Ţeava se acoperă treptat de rugină groasă, parcă se strânge, se chirceşte de bătrâneţe. Nici un străin n-ar cuteza să apese pe trăgaciul unei asemenea arme. Dar în mâna stăpânului, ea funcţionează perfect. Omul s-a obişnuit cu ea de o viaţă, îi cunoaşte firea, toanele, beteşugurile şi, când sloboade un foc, poţi să pui rămăşag pe orice că loveşte în ţintă.

— Tony! chemă deodată Sam.

Până atunci iapa păscuse nu departe de noi. Auzindu-se strigată, veni săltând şi se propti aşa fel lângă stăpânul ei, încât acesta nu avea decât să întindă un braţ şi să urce în şa.

— Ce să spun, Sam, ai un cal admirabil! Cine-l vede numai în treacăt n-ar da pe el un cent; dar observându-l cu atenţie, îţi dai seama că nici o mie de galbeni n-ar fi un preţ exagerat.

— O mie? *Pshaw!* Puteţi să-mi daţi şi un milion! Eu unul cunosc dincolo, în Munţii Stâncoşi, nişte zăcăminte, să scoţi bănet cu lopata, nu altceva, şi dacă voi da vreodată de un ins care să mi se lipească de suflet, am să-i arăt unde se află. Vasăzică, ce nevoie aş avea s-o vând pe Tony? Trebuie să ştiţi un lucru: cel căruia i se spune astăzi Sans-ear a fost cândva într-o cu totul altă situaţie, a fost un om fericit, satisfăcut de propria-i existenţă. Era pe atunci un tânăr *farmer*, avea o soţie şi un copil pentru care şi-ar fi jertfit nu o viaţă, ci o mie, zece mii de vieţi. Nevasta şi-a adus-o la timpul său, călare pe cea mai splendidă iapă, una Tony. Iar când iapa a născut un mânz vioi şi deştept, cum rareori se întâmplă, de ce să nu-i fi dat şi lui numele mamei, adică Tony? Aşa e?

— Ai dreptate — aprobai mirat oarecum de naivitatea lui

copilărească.

— *Well!* Apoi au venit cei zece albi pomeniţi adineauri, o bandă fără căpătâi care teroriza întregul ţinut. Mi-au incendiat ferma, mi-au ucis nevasta şi copilul, mi-au împuşcat şi iapa după ce au văzut că nu se lasă încălecată de străini. Numai mânzul a rămas în viaţă: se rătăcise întâmplător şi n-au dat cu ochii de el. Întorcându-mă de la vânătoare, l-am găsit drept unică relicvă a fericirii distruse. Eh, ce rost mai au vorbele?... Pe opt dintre criminali i-am lichidat cu puşca asta. Ceilalţi doi au scăpat, dar trebuie să-i prind! Când Sans-ear se ţine de cineva, apoi nu-i scapă, de-ar fi să fugă şi în Mongolia. Iată ce mă mână acum spre Texas şi Mexic. Tânărul şi veselul *farmer* a ajuns cu anii vânătorul cărunt care cutreieră păduri şi savane, mistuit de un aprig foc al răzbunării; iar mânzul a devenit o făptură ciudată, semănând mai degrabă cu un ţap decât cu un cal adevărat. Dar amândoi sunt neînfricaţi, ca să zic aşa, şi vor duce-o împreună până ce un plumb, o săgeată sau poate un tomahawk va scurta zilele unuia din ei. Atunci, cel rămas în viaţă, cal sau călăreţ, cine ştie, se va sfârşi de singurătate, pustiit de dorul celuilalt.

Îşi trecu palma peste ochi, ca şi când ar fi voit să alunge o umbră, apoi continuă:

— Destul cu vechile mele poveşti, Charlie! Deşi nu vă cunosc mai demult, sunteţi primul om care le află din gura mea şi pesemne că veţi rămâne şi ultimul. Îmi închipui că aţi mai auzit destule despre mine, după cum şi mie mi-a fost dat să aud o mulţime de lucruri despre Old Shatterhand când îmi îngăduiam câte un mic popas pe la focurile altora. De aceea am ţinut să vă arăt că nu vă socotesc un străin. Dar făceţi-mi, vă rog, plăcerea şi uitaţi cum am picat în labele dumneavoastră! Am să vă dovedesc în viitor că bătrânul Sam Hawerfield, chiar dacă a păţit ce-a păţit adineauri, ştie să stea neînfricat la postul său.

Îmi dezlegai mustangul şi încălecai. Iar Sam, deşi îmi

spusese că vom merge spre sud, porni spre vest. De ce? Nu-l întrebai. Avea, probabil, o anume intenţie. Nu cerui lămuriri nici pentru faptul că luase cu el suliţele celor patru indieni ucişi. Omul acesta îmi amintea mult de bătrânul Sam Hawkens, mai ales că purta şi acelaşi prenume.

O bună bucată de timp merserăm aşa, fără să schimbăm o vorbă. La un moment dat, Sam îşi struni calul, sări din şa şi înfipse una din suliţe sus, pe o colină. Atunci pricepui şi eu ce urmăreşte. Folosea suliţele drept indicatoare pentru a-i îndruma pe indieni către cadavrele lăsate în urmă. Voia ca duşmanii să afle că Sans-ear, răzbunătorul, a mai făcut patru victime.

Apoi bătrânul desfăcu un cobur de la şa şi scoţând opt bucăţi de piele, îmi dădu şi mie patru.

— Poftim. Charlie, înfăşuraţi cu ele copitele mustangului. Astfel, pe terenul ăsta nu se mai imprimă nici o urmă, iar indienii n-au decât să creadă că am zburat pe sus, ca păsările. Vasăzică, dumneavoastră o luaţi drept spre sud, până la calea ferată, şi mă aşteptaţi acolo. Eu mai am de plantat, ca să zic aşa, trei suliţe, pe urmă vin la locul convenit. Ne întâlnim fără doar şi poate. Pentru cazul că totuşi ne-am rătăci niţel, reţineţi semnalul: ziua un ţipăt de vultur şi noaptea un lătrat de coiot.

După cinci minute, nici nu ne mai zăream unul pe celălalt. Cufundat în tot soiul de gânduri, călăream spre locul întâlnirii. Calul, având copitele înfăşurate, fugea mai greu ca de obicei; de aceea, după vreo cinci mile, descălecai şi-i scosei învelitorile. Doar nu avuseseră alt scop decât să evite orice semn în preajma suliţelor înfipte de Sam.

Acum mustangul îşi luă viteză. Preria devenea tot mai întinsă, mai netedă, punctată ici şi colo de câte un corcoduş sau o tufă de alun. Soarele încă nu coborâse după orizont, când observai departe, în stânga mea, o dungă prelungită deopotrivă spre vest ca şi spre est.

Să fi fost linia ferată? Tot ce se poate.

Ţinui drumul înainte şi aşteptarea mea se împlini. În faţa ochilor mei apăru calea ferată. Şinele şerpuiau pe un terasament de înălţimea unui stat de om.

Atunci mă cuprinse un sentiment ciudat, oarecum confuz, dar explicabil: după multă vreme, luam din nou contact cu civilizaţia. Nu aveam decât să fac un semn la apropierea unui tren, să mă urc într-un vagon şi să călătoresc fie spre apus, fie spre răsărit.

După ce priponii calul cu lasoul, mă apucai să caut vreascuri pentru foc. Mă apropiai astfel de un tufiş ce se afla chiar lângă rambleul liniei ferate. Aplecându-mă, dădui pe neaşteptate de un ciocan. Trebuie că unealta se va fi aflat acolo de puţină vreme, căci arăta ca nouă fără urmă de rugină. Fusese folosită deci de către cineva care trecuse pe-acolo cel mult cu o zi înainte.

Cercetai mai întâi locul unde mă aflam, dincoace de rambleu, dar nu descoperii nimic deosebit. Mă urcai apoi sus, căutând vreun semn, dar fără rezultat. Deodată mă întâmpină mirosul unui mănunchi de iarbă de Grama, cu firul scurt, des şi creţ, care-mi atrase atenţia, pentru că se găsea foarte rar prin partea locului. Nu încăpea nici o îndoială: mănunchiul fusese călcat. Urma era încă proaspătă, de cel mult două ore. Firele uşor îndoite pe conturul piciorului îşi reveniseră aproape cu totul, în timp ce partea călcată din plin mai păstra încă tiparul călcâiului şi al degetelor. Era limpede că omul purtase mocasini. Deci indian? Să fi fost indieni pe aproape? În acest caz, ce legătură între ei şi ciocanul acela părăsit? Şi parcă nu există şi albi care poartă mocasini? Nu cumva vreun cantonier a preferat această încălţăminte comodă, pentru deplasarea de-a lungul liniei? Oricum, nu mă puteam mulţumi cu supoziţii liniştitoare. Îmi trebuiau certitudini.

O examinare a liniei implica primejdii serioase. De ambele părţi ale terasamentului, îndărătul oricărei tufe, putea să

pândească vreun duşman; iar dacă mă urcam sus, pe rambleul propriu-zis, era imposibil să nu fiu zărit de departe. În alte condiţii, descoperirea unui ciocan nu mi-ar fi dat prea multă bătaie de cap: aş fi cercetat de îndată împrejurimile. Dar acum, când ogellallaşii cutreierau regiunea, chiar şi cel mai mic semn chema la extremă prudenţă. Cu puşca în spinare şi cu pistolul în mână, mă strecurai târâş de la tufă la tufă. Nimic, nici un rezultat. Făcui apoi calea-ntoarsă, dar pe alt traseu. Iarăşi nimic. Examinai astfel partea dinspre vest de locul unde păştea mustangul meu. Pe urmă o luai spre est. Nici aici nu găsii nimic suspect. În sfârşit, când să trec în patru labe peste linia ferată, simţii în palme umezeală şi nisipul de dedesubt începu să lunece. Observai că acolo nisipul era parcă anume presărat pe o porţiune în formă de cerc. Scormonii cu degetele şi, mărturisesc, mă speriai. Mâna mi se înroşi toată! Nisipul era sângeriu. Strâns lipit de pământ, controlai locul mai de aproape şi-mi dădui seama că e vorba de o băltoacă de sânge acoperită cu nisip.

Aici fusese ucis un om; dacă ar fi fost omorât un animal, nimeni nu s-ar fi trudit să camufleze astfel băltoaca de sânge. Cine era victima şi cine ucigaşul? Terenul dimprejur fiind uscat şi tare, nu se întipărise nici o urmă, nici un semn. Dar aruncându-mi privirea sus, pe creasta rambleului acoperită cu iarbă, zării nişte urme de tălpi şi două dâre paralele, ca şi când victima ar fi fost târâtă de subsuori, cu picioarele atârnând.

Era cât se poate de primejdios să trec aici de partea cealaltă a liniei ferate. Pământul încă nu absorbise sângele, urmele se păstraseră foarte bine — aşadar crima fusese săvârşită de curând şi făptaşii mai puteau fi prin apropiere. De aceea mă lăsai în jos şi abia după ce făcui o bună bucată de drum îndărăt, mă săltai dincolo, în partea dinspre est.

Toate acestea se petreceau foarte încet, deoarece, spre a nu fi cumva zărit, trebuia să recurg la tot soiul de vicleşuguri

şi dibăcii. Noroc că tufele erau aici destul de dese. Ascunzându-mă îndărătul lor, scrutând cu atenţie terenul înainte de a străbate câte un interval, târându-mă ca şarpele, ajunsei cu bine până sub locul acela însângerat, situat sus, pe rambleu.

Un mărăcine stufos, încâlcit, se înălţa chiar în dreptul tufei după care mă pitisem, ca la vreo opt metri depărtare. Deşi rămurişul lui mă cam încurca la vedere, totuşi mi se păru că zăresc o umbră lungită sub el, ca un trup de om. Să fi fost cadavrul? Sau poate unul din făptaşi? Trebuia să mă lămuresc.

În fond, de ce mă expuneam primejdiei? Puteam foarte bine să-l aştept pe Sam şi să ne vedem apoi liniştiţi de drum împreună. Dar vânătorul de prerie trebuie să ştie în orice moment ce duşman are în faţă, în spate sau în flancuri. Nici un amănunt nu poate fi trecut cu vederea; orice semn îşi poate dezvălui un fapt sau întări o concluzie în legătură cu realităţi la care nici cel mai erudit profesor sau savant nu s-ar gândi. *Westman*-ul trage adesea concluzii foarte serioase din cele mai mărunte indicii în care omul neiniţiat nu vede nici un fel de semnificaţie, sau care pur şi simplu îi provoacă râsul. Într-o zi, de pildă, el străbate călare patruzeci sau cincizeci de mile engleze, iar în ziua următoare nu face decât o jumătate de milă, fiind obligat să-şi cumpănească fiece pas. Şi chiar dacă prudenţa nu-i va aduce vreun folos personal, în schimb se va dovedi utilă pentru alţii: vânătorul îi va putea informa, sfătui, preveni...

Luai de jos o cracă uscată, îmi agăţai pălăria în vârful ei şi, înălţând-o deasupra tufişului, făcui anume puţin zgomot, pentru ca insul de dincolo să creadă că aici se mişcă cineva. Dar umbra nu tresări deloc — fie că nici nu era vorba de vreun duşman, fie că aveam de-a face cu un individ prea şiret ca să se lase păcălit de o asemenea manevră.

Hotărâi să risc totul. Mă târâi încetişor, de-a-ndăratelea,

apoi îmi luai avânt şi din două salturi ajunsei drept lângă umbra aceea, gata să lovesc, la nevoie, cu cuţitul. Şi iată că sub crengile frânte, răsucite, zăcea un om. Constatai numaidecât că e mort. Dădui crengile în lături şi mă pomenii în faţa unui chip groaznic răvăşit, cu ţeasta însângerată. Era un alb scalpat. O săgeată cu gheare îi găurise spinarea şi se frânsese. Judecând deci după felul săgeţii, făptaşii trebuie să fi fost indieni porniţi pe război.

Să fi plecat departe, sau mai erau prin preajmă? Trebuia s-o aflu negreşit. Urmele erau clare: duceau de la rambleul liniei ferate către prerie. Mă luai după ele, trecând de la tufă la tufă şi aşteptându-mă din moment în moment la vreo săgeată sau la un atac pe care să-l parez cu cuţitul. Din tiparul tălpilor desluşeam că era vorba de patru bărbaţi, doi mai în vârstă şi doi tineri. În timp ce mă târâm pe vârful degetelor de la mâini şi de la picioare — treabă care presupune mult exerciţiu şi nu puţină forţă — dânşii nici măcar nu încercaseră să-şi ascundă urmele. Probabil că se simţeau în deplină siguranţă.

Vântul îmi sufla în faţă dinspre sud-est. De aceea nici nu mă speriai prea tare când auzii fornăitul unui cal: doar nu mă putuse mirosi. Mersei târâş înainte până mă lămurii suficient ca să mă pot retrage. În faţa mea, printre tufişuri, se aflau aproximativ şaizeci de cai, toţi, cu excepţia a doi, dichisiţi după obiceiul indian. Şeile le fuseseră scoase, probabil pentru a folosi în tabără drept scaune sau perne.

La cai nu erau decât doi oameni de strajă. Unul, foarte tânăr, purta o pereche de cizme grosolane, din piele de viţel, pesemne chiar încălţămintea celui ucis, pe care — am uitat să notez — îl găsisem gol-puşcă. Hainele şi celelalte lucruri ale victimei fuseseră împărţite între ucigaşi. Deci, tânărul din post era unul din cei patru inşi pe ale căror urme mă deplasasem.

Indianul vine adeseori în contact cu albi care nu-i cunosc

limba. De aceea, între cele două părţi s-a statornicit un fel de limbaj pantomimic, ale cărui semne şi înţelesuri trebuie să le cunoască orice om care se abate prin Vestul Sălbatic. Din obişnuinţă, oamenii cu temperament vioi sau aflaţi în situaţii încordate, chiar dacă se înţeleg prin cuvânt, mai adaugă şi cuvenita pantomimă. Cele două străji discutau între ele şi subiectul părea atât de interesant, încât, crezându-se neobservaţi, gesticulau într-un chip care le-ar fi atras mai mult decât o mustrare din partea celor doi tovarăşi ai lor mai vârstnici. Arătară către vest, făcură semnul focului şi al calului, deci al locomotivei căreia indienii îi spun „calul de foc”, îşi loviră arcurile de pământ, ca şi cum ar fi imitat mişcarea ciocanului, îşi duseră puştile la ochi ca pentru tragere, făcură ca şi când ar mânui cuţitul ori tomahawkul. În sfârşit, înţelesei destul ca să mă pot întoarce, nu fără a şterge însă pe cât posibil urmele.

Din pricina acestei operaţii, întârziai cam mult până să ajung iar la mustangul meu. Swallow îşi găsise între timp societate: păştea lângă iapa lui Sam. Acesta şedea calm îndărătul unei tufe şi muşca dintr-un hartan de pastramă.

— Câţi sunt, Charlie? mă întrebă.

— Cine?

— Indienii.

— De unde ştii?

— Adică, vi se pare că bătrânul Sans-ear e un biet *greenhorn*, cum vă crezuse el pe dumneavoastră? Vă înşelaţi, ha-ha-ha!

Era râsul lui semeţ, superior, pe care îl mai folosise faţă de mine. Chiar şi în această privinţă omul îmi amintea de Sam Hawkens, care îşi avea şi el râsul lui cu tâlc.

— Ce vrei să spui, Sam?

— Parcă mai e nevoie s-o spun? Ce-aţi fi făcut, de pildă, dacă eraţi dumneavoastră Sans-ear şi, venind încoace, aţi fi găsit colea, lângă calul lui Old Shatterhand, nu pe stăpânul

acestuia, ci un ciocan?

— Aş fi aşteptat să se întoarcă stăpânul!

— Zău? Asta, ca să zic aşa, n-aş crede-o. Constatându-vă lipsa, m-am gândit că vi s-a întâmplat ceva şi m-am luat după dumneavoastră.

— Şi dacă aveam un plan pe care prezenţa dumitale mi l-ar fi zădărnicit? Şi apoi cred că Old Shatterhand nu întreprinde nimic fără precauţia necesară. Până unde m-ai urmărit?

— Peste tot, şi aici, şi dincolo, până la nenorocitul acela ucis de indieni. Puteam să vă ajung numaidecât, căci ştiam că sunteţi înaintea mea; dar văzând mortul, m-am gândit că v-aţi dus numai în recunoaştere şi m-am întors încoace. Aici v-am aşteptat în toată liniştea, ca să zic aşa. Ei, câţi sunt?

— Vreo şaizeci.

— Ia te uită! Asta-i trupa ale cărei urme le-am mirosit încă de ieri. Sunt puşi pe război?

— Da.

— Un scurt popas?

— Au deşeuat caii.

— Hait! Înseamnă că pun ceva la cale chiar aici. N-aţi mirosit nimic?

— Bănuiesc că vor să scoată şinele, să provoace deraierea unui tren şi să-l jefuiască.

— Vorbiţi serios, Charlie? Atunci personalul şi pasagerii se află în faţa unei catastrofe teribile. Dar de ce vă trece prin gând tocmai aşa ceva?

— I-am spionat.

— Cunoaşteţi graiul ogellallaşilor?

— Îl cunosc, dar nici nu era nevoie. Străjile de la cai discutau într-o pantomimă foarte clară.

— Cu asta te poţi înşela uneori. Descrieţi-mi şi mie pantomima.

Îi făcui hatârul. Sans-ear cel pirpiriu dădu să sară în sus,

dar se stăpâni.

— I-aţi înţeles bine. Trebuie să venim în ajutorul trenului. Dar să nu ne pripim, ca să zic aşa. Asemenea lucruri importante trebuie chibzuite serios şi cu calm. Prin urmare, şaizeci? Hm, abia dacă mai am loc pentru zece crestături pe patul puştii! Unde să-i mai însemn şi pe ceilalţi?

Cu toată gravitatea situaţiei, era cât pe-aci să izbucnesc în râs. Faţă-n faţă cu şaizeci de indieni, mărunţelul Sam — în loc să se sperie de-a binelea — avea grija răbojului!

— Păi, câţi inşi ai de gând să dobori? îl întrebai.

— Asta, ca să zic aşa, încă nu se ştie. Cred că cel mult doi sau trei, fiindcă restul or s-o şteargă repede când se vor trezi în faţa a douăzeci sau treizeci de albi.

Ne gândiserăm deci la acelaşi lucru. Conta şi el pe sprijinul personalului din tren şi pe călători.

— Principalul — judecai eu — ar fi să ştim care anume tren intră în vederile lor, din ce parte urmează să sosească. Grozav ne-am mai păcăli, dac-am apuca-o într-o direcţie greşită!

— După cât înţeleg din gesturile lor, e vorba de trenul Mountain, care vine dinspre vest. Şi tocmai asta mă miră, pentru că celălalt, dinspre est, e întotdeauna mai încărcat cu mărfuri necesare indienilor. Eu zic c-ar trebui să ne despărţim: unul s-o ia spre răsărit, celălalt spre apus.

— Oricum, vom fi obligaţi la aceasta dacă nu reuşim să aflăm exact intenţiile lor. Ei, de-am şti cum şi când circulă trenurile!

— Cine să ştie? De când trăiesc, n-am intrat măcar o dată în vreo drăcie de vagon, unde cică ţi-e teamă să-ţi întinzi picioarele. Mie, ca să zic aşa, îmi place preria şi Tony. Dar, spuneţi, nu cumva s-au şi apucat indienii de treabă?

— Habar n-am. Le-am văzut numai caii. S-ar părea că ştiu când soseşte trenul şi până în seară nu vor face nimic. În curând amurgeşte; să tot fie încă o jumătate de ceas. Atunci

să ne furişăm până în preajma lor; poate aflăm ce ne trebuie.

— *Well*, fie şi aşa!

— Numai că, în cazul acesta, va fi necesar ca unul din noi să se posteze aici, la rambleu. Te pomeneşti că indienilor le trece prin gând să vină din cealaltă parte. Eu, unul, presupun că vor demonta şinele venind în direcţia noastră, ca să-şi amenajeze astfel o bună poziţie de atac.

— N-avem nevoie de nici o măsură specială, Charlie. Uitaţi-vă niţel la iapa mea. N-o priponesc niciodată; e un animal foarte inteligent şi are un miros demn de toată încrederea. Aţi mai văzut cal care să nu fornăie când simte un duşman?

— Nu.

— Totuşi există unul, şi acesta e Tony. Cei drept, fornăitul e un bun semnal, dar şi trădează două lucruri: mai întâi locul unde se află calul şi călăreţul, apoi faptul că acesta din urmă a fost avertizat. De aceea mi-am deprins iapa să tacă, şi dânsa, deşteaptă, m-a înţeles. O las să pască în voie şi când simte primejdia, numai o văd că se apropie şi mă împinge cu botul.

— Şi dacă, de pildă, în cazul nostru n-ar simţi nimic?

— *Pshaw!* Vântul bate din direcţia indienilor. Mă las împuşcat, dacă Tony nu-mi comunică de îndată ce vreun roşu se apropie de ea la o mie de paşi. De altfel, indivizii ăştia au ochi de vultur şi, chiar dacă v-aţi culca de-a lungul rambleului, tot s-ar putea să vă zărească. Staţi deci liniştit, Charlie!

— Bun. Hai să mă încred în Tony a dumitale. Deşi o cunosc de puţină vreme, sunt aproape convins de vrednicia ei.

Scosei o ţigară de „fabricaţie proprie” şi-i dădui foc. Sam îşi holbă ochişorii pe cât putu de tare şi rămase cu gura căscată. Nările îi fremătau şi sorbeau lacom mireasma tutunului; chipul i se lumină de fericire.

Westman-ul, deşi nu prea are prilej să savureze tutun de

bună calitate, e de obicei fumător pătimaş.

— O, *wonderfull*, minunat...! Charlie...! Aveţi ţigări?

— Se-nţelege, o duzină. Vrei una?

— Daţi-o-ncoace! Pentru asta meritaţi să-mi scot pălăria în faţa dumneavoastră.

Luă foc de la ţigara mea, înghiţi câteva fumuri după obiceiul indienilor şi le suflă apoi cu voluptate afară. Obrazul i se transfigură, de parc-ar fi încăput în cel de-al şaptelea cer al lui Mahomed.

— Ce plăcere, Charlie! Te face să uiţi de griji! Ia să-i ghicesc soiul.

— Poftim. Eşti cunoscător?

— Cred şi eu!

— Ei?

— *Goosefoot* din Virginia sau Maryland.

— Aş!

— Cum? Ar fi să mă-nşel pentru prima oară în viaţă. Totuşi, e cu siguranţă *Goosefoot*. Îl recunosc după gust şi parfum.

— Nu e *Goosefoot*.

— Atunci, la sigur, *Legittimo* brazilian.

— Nici.

— *Gurassao* din Bahia?

— Nu!

— Păi, atunci ce-i?

— Uită-te bine la ţigară!

Mai scosei încă una, o desfăcui şi-i arătai învelişul şi conţinutul.

— Aţi înnebunit, Charlie? Stricaţi bunătate de ţigară! Orice *westman* v-ar oferi pe ea, la nevoie, cinci până la opt piei de biber, mai ales dacă n-a mai fumat de multişor.

— Până-n două-trei zile am altele.

— În trei zile?!... De unde?

— De la fabrica mea.

— Oh! Aveţi fabrică de ţigări?

— Exact!

— Şi unde o aveţi?

— Uite colo!

Arătai în direcţia unde se afla mustangul meu.

— Charlie, ce-i cu glumele astea deplasate, ca să zic aşa?

— Nu glumesc deloc; spun adevărul.

— Hm! Dacă n-aţi fi Old Shatterhand, aş crede că vă lipseşte o doagă sau că aveţi vreuna în plus.

— Examinează mai bine tutunul!

Sam îl studie serios, cu toată atenţia.

— Nu mă dumeresc şi pace! Însă de bun, e bun, chiar excepţional.

— Atunci, haide să-ţi arăt fabrica!

Mă apropiai de mustangul meu şi scosei de sub şa un săculeţ. Îl dezlegai.

— Bagă mâna!

Sam se execută şi scoase la iveală un pumn de frunze.

— Charlie, mă credeţi idiot? Astea-s frunze de cireş şi alte alea.

— Da, da. Şi ceva cânepă sălbatică. Iar învelişul nu e decât un soi de buruiană căreia voi aici îi ziceţi „Verhally”. Săculeţul ăsta e fabrica mea de tutun. Când dau de asemenea frunze, adun cât îmi trebuie, le vâr în săculeţ şi-l pun sub şa. Căldura face ca foile să fermenteze, asta-i toată arta!

— De necrezut!

— Dar adevărat! O asemenea ţigară nu e decât un surogat mizerabil; orice fumător destoinic, cu cerul gurii argăsit ca pielea de bivol, ar arunca-o după primul foc. Însă fumează dumneata drăcia asta după ce-ai cutreierat savana ani de-a rândul! Să vezi atunci cum ţi se pare cel mai bun *Goosefoot*. De altfel, te-ai convins personal!

— Charlie, aţi crescut în ochii mei!

— Numai nu mă trăda în faţa persoanelor care n-au mai fost prin Vest! Altminteri ne-ar lua drept tunguzi, kirghizi sau ostiaci care şi-au spălat gura şi nasul cu catran.

— Tunguz; ostiac, dacă ţigara îmi place, mi-e indiferent. De altfel, nici nu ştiu unde se află soiul ăsta de oameni.

Dezvăluirea secretului meu de fabricaţie nu-i tulbură deloc plăcerea. Fumă ţigara până la capăt, mai să-şi frigă buzele.

Între timp soarele asfinţi. Seara era atât de întunecoasă, încât puteam să pornim la executarea planului nostru.

— Mergem? întrebă Sam.

— Mergem.

— Şi cum procedăm?

— Ne apropiem amândoi de caii indienilor; acolo ne despărţim, dăm fiecare ocol taberei şi ne întâlnim din nou în spatele ei.

— Bine! Şi pentru cazul că va trebui să fugim şi ne vom pierde unul de altul, fixăm întâlnirea la sud, lângă malul apei. Acolo se întinde adânc în prerie capătul unei păduri virgine ce coboară din munţi. Către liziera de sud a pădurii, cam la vreo două mile distanţă, preria face un cot unde ne putem lesne regăsi.

— Am înţeles. Hai să mergem!

Nu credeam să ajungem în situaţia de a ne refugia până acolo, dar era cuminte şi prudent să ne asigurăm pentru orice eventualitate. Pornirăm deci.

Se întunecase bine de tot, aşa că trecurăm fără grijă peste linia ferată. O luarăm apoi la stânga, de-a lungul terasamentului, ţinând pentru caz de primejdie cuţitele pregătite. În prerie, ochiul se deprinde repede cu întunericul; puteam recunoaşte de la câţiva paşi orice siluetă de indian. Trecurăm pe lângă cadavrul albului şi ajunserăm la locul unde ştiam că se află caii. Erau tot acolo.

— De aici eu o iau la stânga — îmi şopti Sam, şi se făcu nevăzut.

Eu ocolii pe dreapta, pe lângă cai, apropiindu-mă de umbrele întunecate ale indienilor. Îşi amenajaseră tabăra într-un loc cam sterp şi nu aprinseseră nici un foc. Păstrau atâta linişte, încât s-ar fi auzit şi mersul gândacului prin iarbă. Ceva mai la o parte şedeau trei inşi — singurii care păreau să discute între ei. Cu multă prudenţă, mă furişai până acolo.

Oprindu-mă la nici şase paşi în spatele lor, constatai cu mirare că unul dintre ei era alb. Ce treabă să fi avut acesta cu indienii? Să fi fost prizonier? Se vedea limpede că nu. Poate că era unul din acei vagabonzi ai savanelor care ţin ba cu indienii, ba cu albii, după cum le dictează interesele lor prădalnice. Se putea să fie şi unul din acei vânători albi care, căzuţi în mâinile roşilor, îşi salvează viaţa luând de soţie o fată indiancă şi intră astfel în comunitatea tribului respectiv. Dar în acest caz, îmbrăcămintea pe care, în pofida întunericului, i-o desluşeam destul de bine, ar fi trebuit să se apropie mai mult de cea a indienilor.

Ceilalţi doi aveau rang de căpetenii; chicile lor înalte erau împodobite cu pene de vultur. Păreau să fie războinici a două triburi sau aşezări diferite, aliate în vederea unei operaţii comune.

Şedeau tustrei lângă o tufă, ceea ce îmi permitea să mă apropii până s-ajung a desluşi discuţia lor. Mă târâi încă o bucată. Mai că i-aş fi putut atinge cu mâna.

Tocmai atunci intervenise probabil o pauză în discuţie. Tăcerea dură câteva minute. Apoi una din căpetenii îl întrebă pe alb în acel idiom alcătuit din expresii englezeşti şi indiene:

— Şi fratele meu e sigur că aurul vine chiar cu următorul cal de foc?

— Sigur — întări cel întrebat.

— Cine i-a spus-o?

— Un om care lucrează chiar la grajdul calului de foc.

— Aurul vine din ţara waikurilor sau, cum îi ziceţi voi, California?

— Da.

— Şi merge la marele părinte al feţelor palide[1], care face din el dolari?

— Chiar acolo.

— Tatăl feţelor palide nu va primi nici atâta aur cât să facă o monedă! Şi călăresc mulţi oameni pe calul de foc?

— Asta n-o ştiu, însă oricâţi ar fi, sunt sigur că fratele meu roşu şi vitejii săi războinici îi vor învinge.

— Războinicii ogellallaşilor vor culege multe scalpuri; soţiile şi fetele lor vor juca de bucurie. Oare călăreţii calului de foc aduc cu ei destule lucruri din cele trebuitoare oamenilor roşii: haine, arme, pături?

— Aduc de toate, chiar mai multe decât îţi închipui. Dar voi primi şi eu cele cerute de la bărbaţii roşii?

— Fratele meu alb va primi tot aurul şi argintul din pântecele calului de foc. Oamenii roşii n-au nevoie de aur. În munţii lor se găsesc nuggeţi cu grămada. Ka-wo-mien, căpetenia ogellallaşilor (şi se arătă cu degetul pe sine însuşi) a cunoscut cândva un alb înţelept şi viteaz care spunea că aurul nu este decât *deadly dust*, pulberea morţii, născocită de spiritul cel rău al pământului pentru a face din oameni hoţi şi ucigaşi.

— Această faţă albă era un neghiob. Cum îi zicea?

— Nu era neghiob, era tare înţelept şi curajos. Fiii ogellallaşilor se aflau atunci sus, la apele lui Broad-fork, porniţi să ia scalpurile unor albi care vânaseră pe pământul nostru o mulţime de biberi. Printre vânătorii aceia era unul pe care toţi îl socoteau nebun, fiindcă venise numai să vadă savana şi să culeagă ierburi şi gângănii. Dar în capul lui sălăşluia înţelepciunea şi în braţe puterea. Ţintea fără greş cu puşca, iar cu cuţitul îl înfrunta fără teamă pe ursul cenuşiu din Munţii Stâncoşi. A încercat omul să-i înveţe şi pe ceilalţi cum să se poarte cu noi, dar l-au luat în râs, şi până la urmă au

---

[1] E vorba de Preşedintele Statelor Unite ale Americii.

fost ucişi cu toţii. Scalpurile lor împodobesc şi azi *wigwam*-urile ogellallaşilor. Omul acela n-a vrut să-şi părăsească fraţii albi şi a luptat şi a răpus mulţi războinici de-ai noştri, până ce, covârşit de numărul lor, n-a mai avut încotro. Parcă era un stejar care, prăbuşindu-se sub secure, zdrobeşte totul în jur. A fost luat prizonier şi dus în satele ogellallaşilor. Acolo nu l-au ucis, fiindcă era un războinic mare şi multe fete de neam roşu ar fi vrut să-i fie *squaw* şi să-l urmeze în cortul lui. Ma-ti-ru, cea mai mare căpetenie a ogellallaşilor, voia să-i dăruiască *wigwam*-ul fiicei sale sau, dacă nu, să-l ucidă. El însă o dispreţuia pe „Floarea preriei”. Într-o zi i-a răpit căpeteniei calul, şi-a luat armele, a ucis câţiva războinici şi a fugit.

— E mult de atunci?

— De atunci soarele a biruit patru ierni.

— Şi cum îi zicea albului aceluia?

— Avea un pumn ca laba ursului. O mulţime de capete, chiar şi de albi, le-a sfărâmat numai cu pumnul. De aceea vânătorii albi îi spuneau Old Shatterhand.

Era, într-adevăr, una din aventurile mele mai vechi, de care pomenea acum Ka-wo-mien. Da, îi recunoscui, în sfârşit, şi pe el, şi pe Ma-ti-ru, care şedea alături şi care mă luase cândva prizonier.

Povestitorul spusese adevărul, dar în sinea mea nu puteam să nu-i reproşez că prea mă acoperise cu laude şi înflorise lucrurile.

— Old Shatterhand? Îl cunosc şi eu! sări albul. Se afla într-un *Hide-spot*, în ascunzătoarea grupului de vânători a lui Old Firehand, când eu şi câţiva oameni curajoşi am tăbărât ca să le luăm pieile de biber şi de vidră. Dar abia am putut scăpa împreună cu doi oameni de-ai mei. Tare-aş vrea să mai dau o dată ochii cu afurisitul acela şi să-i plătesc cu vârf şi îndesat!

Acum îl recunoscui şi pe alb. Era conducătorul unei bande care ne atacase la Saskatschawanul de sud; într-adevăr, din bandă ne scăpaseră numai trei inşi. Era unul dintre acei

tâlhari de prerie mai sângeroşi decât cei mai sălbatici indieni, pentru că reunesc în ei, la proporţii sporite, cele mai abjecte trăsături ale ambelor rase.

Ma-ti-ru, care până atunci tăcuse, ridică un braţ:

— Vai şi amar dacă mai cade în mâinile noastre! L-am lega la stâlpul caznelor şi Ma-ti-ru i-ar rupe carnea de pe os, bucată cu bucată. Dânsul a omorât o mulţime de războinici, i-a furat căpeteniei cel mai bun cal şi a batjocorit inima celei mai frumoase fiice a savanei.

De-ar fi bănuit cei trei fârtaţi că omul pe care îl blestemau sta întins la numai trei palme în spatele lor!

— Oamenii roşii nu-l vor mai vedea niciodată — observă albul. S-a dus departe, peste apă, în ţara unde soarele arde ca focul şi pustiul e mai întins decât savana; acolo rage leul şi bărbaţii au mai multe femei.

Pomenisem ocazional, la câte un foc de tabără, că am intenţia să plec în Sahara, ceea ce am şi făcut mai apoi. Şi iată că, spre marea mea surprindere, aflam acum — la întoarcerea în prerie — că vestea călătoriei mele ajunsese până la urechile indienilor. Se părea că, graţie cuţitului meu de vânătoare, izbutisem să cuceresc aici o mai mare faimă decât la mine acasă, cu ajutorul condeiului.

— Se întoarce el — vorbi Ma-ti-ru. Cine a gustat o dată aerul preriei, acela îi duce dorul câte zile i-au mai rămas de trăit din voinţa Marelui Spirit.

Aici avea dreptate. Ca şi munteanul care, stabilit la şes, nu mai poate de dorul înălţimilor, ca şi corăbierul care pentru nimic în lume nu s-ar despărţi de vuietul mării, tot astfel şi omul care a cunoscut o dată preria duce cu sine chemarea ei vrăjită. Nu degeaba mă aflam din nou aici!

Deodată, Ka-wo-mien arătă spre cer:

— Fratele meu alb să privească stelele! E timpul să ieşim în drumul calului de foc. Sunt oare destul de tari mâinile acelea de fier pe care războinicii le-au luat de la slujbaşul alb

al calului de foc? Vor fi în stare să rupă drumul?

Această întrebare mă lămuri în privinţa victimei. Pesemne că era un cantonier care, cu uneltele lui — căpetenia le numea „Mâini de fier” — făcuse revizia şinelor.

— Sunt mai tari decât mâinile a douăzeci de bărbaţi roşii la un loc — răspunse albul.

— Şi ştie fratele meu alb să umble cu ele?

— Da, fraţii mei roşii n-au decât să vină după mine. Până într-o oră trebuie să sosească trenul. Numai să nu uitaţi că tot aurul şi argintul mi se cuvine mie.

— Ma-ti-ru nu minte niciodată! îl asigură cu mândrie căpetenia, ridicându-se de jos. Aurul e al tău; în schimb, toate celelalte avuţii împreună cu scalpurile feţelor palide rămân pentru războinicii ogellallaşi.

— Dar catâri îmi daţi, ca să car de aici aurul, şi oameni care să mă însoţească până la Canadian River?

— Vei avea catâri şi războinici ogellallaşi care te vor însoţi până la hotarele ţării Aztlan[1]. Iar în cazul când calul de foc va aduce multe lucruri care să placă lui Ka-wo-mien şi lui Ma-ti-ru, atunci războinicii te vor întovărăşi mai departe, până la marele oraş Aztlan unde, după cum spuneai, te aşteaptă feciorul tău.

Căpetenia strigă o dată şi numaidecât toţi indienii se ridicară în picioare. Eu mă trăsei îndărăt. Nu departe de locul unde mă pitisem se auzi un foşnet uşor, de parcă o pală de vânt ar fi trecut peste ierburi.

— Sam!

Abia de-i murmurasem numele şi totuşi, la câţiva paşi de mine, se şi arătă pentru a clipă statura scundă a lui Sans-ear.

— Charlie!

Mă târâi uşurel în direcţia lui.

— Ce-ai observat? îl întrebai.

— Mai nimic; tot indieni, ca şi aici.

---

[1] Mexic.

— Ai auzit ceva?

— Nici un singur cuvinţel. Dar dumneavoastră?

— Foarte multe. Hai să plecăm! Indienii o iau acum spre vest. Trebuie să ajungem cât mai repede la caii noştri.

Mă furişai înainte, Sam după mine. Ajunserăm la calea ferată şi trecurăm târâş dincolo de terasament.

— Sam, ia dumneata caii şi deplasează-te o jumătate de milă de-a lungul liniei. Aşteaptă-mă acolo. N-aş vrea să-i pierd pe indieni din ochi, înainte de a mă fi orientat exact.

— N-aţi putea să-mi încredinţaţi mie această sarcină? Până acum i-aţi tot spionat dumneavoastră. Eu ce ispravă am făcut? Nimic! Mi-e şi ruşine.

— Nu merge, Sam! Mustangul meu te ascultă şi pe dumneata, dar Tony a dumitale poate să-mi joace renghiul.

— Aici, aveţi, ca să zic aşa, perfectă dreptate. Mă duc.

Şi plecă hotărât, cu paşi apăsaţi. De data asta, ar fi fost într-adevăr inutilă străduinţa de a nu lăsa vreo urmă.

Abia dispăru Sam în întunericul serii, că, stând aşa culcat sub rambleu, îi zării pe indieni târându-se în lanţ pe partea cealaltă a terasamentului.

Eu, dincoace, mă furişai neobservat, căutând să fiu mereu în dreptul lor. Nu departe de locul unde găsisem ciocanul, indienii se opriră, apoi se urcară pe terasament. Mă pitii în spatele unor tufe, şi, peste puţin, auzii zdrăngănit de fier, apoi lovituri puternice de ciocan. Şeful alb al bandei se pusese pe lucru. Încerca să disloce şinele cu ajutorul sculelor luate de la cantonier.

Sosise momentul să intervin. Părăsii în grabă terenul viitoarei bătălii şi plecai după Sam. În cinci minute îl ajunsei din urmă.

— Strică şinele? mă întrebă el.

— Da.

— Am auzit. Dacă-ţi lipeşti urechea de şină, se aud perfect loviturile de ciocan.

— Acum, la lucru, Sam! Peste trei sferturi de ceas are să vină trenul. Trebuie să-l întâmpinăm înainte ca indienii să-i zărească farurile.

— Charlie, eu nu merg!

— De ce?

— Dacă plecăm amândoi în întâmpinarea trenului, va trebui să pierdem pe urmă timp pentru o nouă recunoaştere; în schimb, întorcându-mă la indieni şi ţinându-i sub observaţie, vă pot da relaţii precise la înapoierea dumneavoastră.

— Ai dreptate. Şi cu Tony ce faci?

— O las aici. Nu se clinteşte ea din loc până nu mă întorc.

— Bine! Sper că n-ai să comiţi nici o imprudenţă.

— În ce mă priveşte, nici o grijă! Hai, căraţi-vă! Ne întâlnim tot aici.

Încălecai şi porni cât putui mai repede în întâmpinarea trenului. Trebuia să-l opresc la o asemenea distanţă, încât indienii nici să nu-i observe apariţia.

Noaptea se lumina treptat. Stelele îşi revărsau strălucirea lină asupra preriei, astfel că vedeam înaintea mea la câteva lungimi de cal. Gonii din ce în ce mai iute, fără răgaz, până străbătui vreo trei mile.

Acolo sării din şa, îmi priponii mustangul şi-l împiedicai ca să nu fugă cumva, speriat de zgomotul trenului. Pregătii apoi repede o grămadă de vreascuri şi în plus încropii o torţă din iarbă uscată împletită în jurul unei crăci. După aceea, mă pusei pe aşteptat. Şedeam pe o pătură întinsă chiar peste linia ferată, lipindu-mi în răstimpuri urechea de şină şi scrutând zarea în direcţia din care urma să vină trenul.

Să tot fi stat aşa vreo zece minute, când — la un moment dat — simţii un huruit abia perceptibil care se inteţea şi se apropia mereu. Apoi zării la mare depărtare un punct luminos, cât o gămălie de ac rătăcită printre stele. Luminiţa creştea văzând cu ochii. Trenul se apropia.

Peste puţin, lumina aceea se despărţi în două. Sosise clipa decisivă. Dădui foc vreascurilor. Se iscă numaidecât o pălălaie pe care oamenii din tren nu puteau să n-o observe. Huruitul creştea din ce în ce. În sfârşit, prin snopul de lumină al celor două faruri se contura trupul locomotivei. Încă un minut — şi trenul avea să ajungă ia mine.

Repede, dădui foc şi „torţei”. Jucând-o în văzduh, pornii în goană înaintea trenului. Mecanicul, sesizând probabil situaţia, frână brusc. Locomotiva şuieră de două ori ascuţit. Frânele scrâşniră. Un huiet agitat, asurzitor, un pârâit prelung — şi locomotiva se opri exact în dreptul vreascurilor aprinse. Aplecat în afară, mecanicul întrebă nervos:

— Hei, omule, ce-i cu dumneata? Vrei să te urci în tren?

— Ba dimpotrivă, *sir,* vreau să coborâţi dumneavoastră!

— Ei, las-o naibii!

— Totuşi, trebuie! Nu departe de aici indienii au demontat linia.

— Ce vorbiţi?! Indienii? *'s death!* La dracu'! E adevărat, omule?

— Nu văd de ce-aş minţi.

— Ce doriţi dumneavoastră? se amestecă şeful de tren, care între timp coborâse şi se apropiase de mine.

— Cică ar fi nişte indieni înaintea noastră — îi lămuri mecanicul.

— Zău? I-aţi văzut?

— Desigur. I-am şi auzit. Sunt ogellallaşi.

— Cei mai afurisiţi dintre toţi! Câţi la număr?

— Vreo şaizeci.

— Mari bandiţi! Al treilea atac din anul acesta! Dar las' că-i învăţăm noi minte! De mult aştept prilejul să le dau o lecţie! Sunt departe de-aici?

— La vreo trei mile.

— Mecanic, camuflează imediat luminile! Roşii ăştia văd ca pisicile... Vă sunt recunoscător, master! Ne-aţi prevenit la

timp. După îmbrăcăminte, pare că sunteţi vânător de prerie...

— Cam aşa ceva. Mai am un tovarăş care îi ţine pe indieni sub observaţie până sosim la faţa locului.

— Foarte inteligent din partea dumneavoastră. Dar nu vă mai înghesuiţi, oameni buni! Nu-i nimic grav. Din contră, tărăşenia promite să fie extrem de amuzantă.

Auzind discuţia, călătorii deschiseră uşile vagoanelor şi, grămădindu-se în jurul nostru, nu mai conteneau cu întrebările. Dar la invitaţia şefului de tren calmul se restabili.

— Transportaţi aur şi argint? îl întrebai.

— Cine v-a spus?

— Am auzit de la indieni. Îi conduce un alb, şeful unei bande de tâlhari. Acesta urmează să capete aurul şi argintul, în timp ce indienii se vor mulţumi cu restul, dimpreună cu scalpurile dumneavoastră.

— Oh! De unde să ştie banditul ce încărcătură avem?

— Poate s-o fi aflat de la un feroviar, însă nu ştiu nimic precis.

— Lămurim noi, bineînţeles dacă-l prindem de viu, ceea ce mi-aş dori din tot sufletul. Dar ia spuneţi, master, cum vă cheamă? Să ştim şi noi cu cine avem de-a face.

— Tovarăşul care ne aşteaptă mai încolo e Sans-ear, iar eu...

— Sans-ear? Formidabil! Asta om! Face cât doisprezece. Şi dumneavoastră?

— Mie mi se spune în prerie Old Shatterhand.

— Old Shatterhand, omul care, cu trei luni în urmă, hăituit de peste o sută de siouxi, a străbătut pe schiuri, în nici trei zile, toată întinderea Yellowstone, de la Munţii înzăpeziţi până la fortul Union?

— Exact!

— Sir, am auzit multe despre dumneavoastră şi mă bucur că în sfârşit vă cunosc! Dar, lucru curios! Parcă tot dumneavoastră aţi salvat nu de mult un tren pe care

Parranoh, căpetenia albă a siouxilor, intenţiona să-l atace?!

— Într-adevăr. Eram atunci cu Winnetou, căpetenia apaşilor, cel mai vestit indian din toată preria. Ei bine, *sir,* luaţi o hotărâre! Indienii ştiu când trebuie să sosească trenul. Dacă zăbovim prea mult, ar putea bănui o trădare.

— Aşa e. Dar mai întâi aş dori să cunosc poziţiile lor. Pentru orice bătălie trebuie să te informezi în prealabil asupra măsurilor luate de inamic.

— Vorbiţi ca un mare strateg, *sir.* Din păcate, nu vă pot da suficiente lămuriri. Trebuia să ies în întâmpinarea dumneavoastră şi n-am mai avut timp să aştept până ce indienii vor fi gata cu pregătirile. Dar tovarăşul meu ne va oferi, desigur, informaţiile necesare. Rugându-vă să luaţi o hotărâre, nu vreau decât să aflu dacă aveţi de gând să atacaţi sau nu.

— Fireşte, fireşte că-i atac — răspunse cu însufleţire şeful trenului. Sunt chiar obligat să le tai odată pofta de a ne jefui încărcăturile. Dumneavoastră, doi inşi, desigur că n-aţi putea ţine piept unei trupe de şaizeci de indieni. Nu e cazul să riscaţi, nu-i aşa, că...

— *Pshaw!* îi tăiai vorba. Ştim noi mai bine ce trebuie şi ce nu trebuie să riscăm. Azi, în plină zi, Sans-ear a lichidat în două minute patru indieni şi vă asigur că noi doi, fără nici un ajutor din partea dumneavoastră, putem expedia câteva duzini de ogellallaşi în veşnicele plaiuri ale vânătoarei. Aici nu e vorba atât de număr, cât de forţă şi de raţiune. Când eu trag, de pildă, pe întuneric, douăzeci şi cinci de focuri la rând cu carabina „Henry” fără s-o încarc pe parcurs, de unde să ştie indienii că suntem doi sau douăzeci?! Hei, domnilor, aveţi printre dumneavoastră oameni înarmaţi?

De fapt, întrebarea era de prisos. Ştiam că toţi oamenii aceştia trebuie să fie într-un fel înarmaţi. Dar şeful trenului se purta ca şi când ar fi vrut să ia în mâinile lui conducerea acţiunii, ceea ce nu era de acceptat. Să dirijezi un atac

nocturn împotriva indienilor e o treabă care presupune mai multe cunoştinţe decât ar putea să le aibă un funcţionar al căilor ferate, chiar dacă e inimos şi îndrăzneţ.

Drept răspuns, răsună un „da” unanim, iar şeful trenului adăugă:

— Printre pasageri se află şi şaisprezece feroviari foarte pricepuţi în mânuirea puştilor şi cuţitelor, plus douăzeci de militari destinaţi fortului Niobrara, înarmaţi cu flinte, pistoale şi cuţite. Pe deasupra, mai sunt aici câţiva gentlemeni care se vor bucura să-i scarmene un pic pe bravii indieni. *Hello*, cine se înrolează, domnilor?

Toţi, fără excepţie, se declarară gata de luptă şi, chiar dacă unora nu prea le da inima ghes, tot nu voiau să pară fricoşi. Fireşte că asemenea oameni nu-mi puteau fi de mare ajutor. Ba era chiar mai bine să rămână pe loc. De aceea intervenii:

— Ascultaţi, domnilor, sunteţi, desigur, bărbaţi curajoşi, dar nu e bine ca toată lumea să participe la acţiune. Sper că-mi veţi da dreptate. Sunt aici câteva doamne pe care nu le putem lăsa fără apărare. Chiar dacă învingem, şi nu mă îndoiesc de acest lucru, e totuşi posibil ca indienii să năvălească din fugă asupra trenului părăsit. De aceea trebuie să lăsăm aici, pentru pază, câţiva oameni neînfricaţi. Cine doreşte să preia această sarcină? Să se anunţe!

Într-adevăr, opt inşi îşi oferiră serviciile, gata să apere trenul cu preţul scumpei lor vieţi. Erau trei dintre soţii doamnelor de faţă, şi alţi voiajori care făceau impresia că se pricep mai bine la preţul articolelor de fierărie, al vinului, ţigărilor şi seminţii de cânepă decât la folo*sir*ea cuţitului de vânătoare.

Primilor trei nu le-o puteam lua în nume de rău; mai presus de toate, trebuiau să-şi îndeplinească datoria de soţi.

— Garnitura nu poate fi lăsată fără personal. Cine rămâne? întrebă şeful trenului.

— Mecanicul şi fochistul — i se răspunse.

— Să preia şi conducerea acestor viteji gentlemeni — continuă şeful. În ce mă priveşte, merg, bineînţeles, la atac. Voi comanda eşalonul.

— Cum doriţi, *sir!* observai eu. Aţi mai luat, desigur, parte la bătălii împotriva indienilor!

— Ce nevoie? Aceşti *yambarijos*, indieni de strânsură, nu se pricep decât să atace şi să-şi masacreze adversarii prin viclenie. Când sunt însă atacaţi, la rândul lor, în mod organizat, o iau la sănătoasa. Oricum, va fi o treabă uşoară.

— Nu prea cred, *sir.* Sunt ogellallaşi, cei mai sângeroşi dintre siouxi, iar în fruntea lor se află vestitele căpetenii Ka-wo-mien şi Ma-ti-ru.

— Adică vreţi să spuneţi că ar fi cazul să mă sperii? Suntem aici peste patruzeci de bărbaţi. După mine, sarcina nu e deloc grea. Am camuflat farurile, pentru ca indienii să nu observe că suntem preveniţi. Acum, însă, lepădăm masca: dumneavoastră vă urcaţi pe locomotivă şi ne apropiem de locul unde au fost dislocate şinele. Acolo ne oprim brusc şi îi căsăpim pe mişei până la unul. Reparăm pe urmă linia şi nu ne rămâne decât să recuperăm o întârziere de cel mult un ceas.

— Trebuie să recunosc că aveţi aptitudini remarcabile pentru un colonel de cavalerie a cărui supremă satisfacţie e să-i măture pe duşmani printr-o şarjă cumplită. Numai că şarja cere alte condiţii decât cele de faţă. Cu un asemenea plan, îi duceţi pe cei patruzeci de oameni ai dumneavoastră la moarte sigură. De aceea mă văd nevoit să nu particip la executarea lui.

— Cum? Nu vreţi să ne sprijiniţi? Ce-i asta: laşitate sau invidie? Vă doare că nu veţi juca rolul de comandant?

— Laşitate? *Pshaw!* Dacă într-adevăr aţi auzit de mine, cred că e o nesocotinţă să folosiţi acest cuvânt. Pumnul lui Old Shatterhand v-ar putea demonstra pe loc că stăpânul lui

ştie să-şi poarte cu cinste numele. Cât despre invidie, vă asigur că ar putea să-mi fie cu totul indiferent în mâna cui se vor găsi peste o oră trenul şi scalpurile dumneavoastră. Dar de propriul meu scalp nimeni, în afara mea, nu are dreptul să dispună. Am intenţia să-l mai păstrez câtva timp. *Good evening*, domnii mei!

Mă pregătii să plec. Însă şeful trenului mă apucă de braţ:

— Stop, master! Nu merge aşa! Am preluat comanda şi trebuie să vă supuneţi. Cu nici un preţ n-am să consimt ca trenul să rămână la o asemenea distanţă de locul bătăliei. Eu răspund aici pentru orice pagubă. Vasăzică, am hotărât: ne conduceţi până acolo! Pe parcurs nimeni nu coboară din tren! Un bun conducător de oşti trebuie să prevadă totul, chiar şi o eventuală înfrângere. Pentru acest din urmă caz, vagoanele ne oferă un adăpost sigur. Dinăuntru ne putem apăra până la so*sir*ea unei alte garnituri, din vest sau din est. Nu-i aşa, domnilor?

Toată lumea îl aprobă. Nu se afla printre ei nici un *westman*, de aceea planul acesta li se părea realist şi ispititor. Şeful trenului, foarte satisfăcut de rezultat, mi se adresă scurt:

— Urcaţi, *sir!*

— Bine, dacă porunciţi, mă supun!

Dintr-un salt mă avântai pe spinarea mustangului care în tot timpul discuţiei stătuse dezlegat.

— Nu aşa, *my dear*, dragul meu! Am vrut să spun: pe locomotivă!

— Iar eu am înţeles pe cal, *sir.* Părerile noastre diferă şi aici.

— Vă ordon să descălecaţi!

Mă apropiai călare de el, mă aplecai din şa şi-i spusei răspicat:

— Stimabile, se pare că n-aţi mai avut de-a face cu un adevărat *westman*, altminteri nu mi-aţi fi vorbit pe asemenea

ton. Fiţi bun şi urcaţi-vă personal pe locomotivă.

Îl înşfăcai cu dreapta de piept şi-l ridicai în sus. La un îndemn al meu, calul aproape că se lipi de locomotivă. Cât ai clipi, feroviarul-strateg ateriză în cabină, iar eu mă depărtai în galop.

Stelele luminau acum atât de tare, încât puteam ocoli uşor orice obstacol. În mai puţin de un sfert de oră, ajunsei la Sam.

— Ei? întrebă acesta pe când descălecam. Mă aşteptam să aduceţi ceva oameni cu dumneavoastră!

Îi explicai de ce m-am întors singur.

— Bine-aţi făcut, Charlie, foarte bine! Un funcţionar ca ăsta se uită de sus la de-alde noi, fiindcă, să zic aşa, nu ne bărbierim de trei ori pe zi. Îşi vor pune, desigur, planul în aplicare, dar o să vadă ei, ha-ha-ha!

Şi, râzând cu poftă, Sam sugeră cu un gest operaţia scalpării. Apoi adăugă:

— Dar nici nu mi-aţi spus ce-aţi aflat aici adineauri!

— Căpeteniile lor sunt Ka-wo-mien şi Ma-ti-ru.

— Ah! Atunci, să vedeţi luptă! Un deliciu! O să-mi crească-n piept bătrâna inimioară.

— E şi un alb cu ei, care i-a informat că trenul transportă aur şi argint.

— Desigur că pe astea şi le-a rezervat lui. Indienii se vor alege cu scalpurile şi cu alte mărunţişuri.

— Întocmai.

— Mi-am închipuit. Trebuie să fie capul vreunei bande.

— Întâmplător îl ştiu. A tăbărât cândva cu banda lui asupra adăpostului lui Old Firehand, dar a fugit ca iepurele prin porumbişte.

— Cum îi spune?

— Habar n-am. De altfel, n-are importanţă; oamenii de teapa lui îşi iau zilnic alt nume. Ai fost în recunoaştere?

— Da. Indienii s-au împărţit în două grupuri şi stau la

pândă de ambele părţi ale liniei, cam la jumătatea drumului dintre porţiunea demontată şi locul unde îşi ţin caii. Animalele le-au lăsat în paza a doi oameni. Ei, ce facem, Charlie? Le dăm ajutor feroviarilor, sau ne vedem de drum, ca să zic aşa?

— Avem datoria să-i ajutăm, Sam. Ori eşti de altă părere?

— Nicidecum! Sunt perfect de acord în ce priveşte datoria. În plus, mă gândesc şi la urechile mele, care încă nu mi-au fost pe deplin achitate. O dau pe Tony a mea în schimbul unei broaşte râioase, dacă mâine în zori nu vor zăcea lângă linie câţiva indieni cu urechile lipsă! Dar acum ce facem, Charlie?

— Ne despărţim, la rândul nostru. Ne postăm de ambele părţi ale rambleului, între indieni şi caii lor.

— *Well!* Dar mi-a venit o idee: ce părere aţi avea de un stampedo? Să dezlegăm caii şi să rămână dumnealor pe jos.

— Hm! N-ar fi rău, cu condiţia să fim în număr mai mare şi să putem conta pe înfrângerea totală a indienilor. Dar în cazul de faţă procedeul nu mi se pare indicat. Cei din tren ar păţi-o rău, iar noi doi n-am putea decât să-i ţinem în loc pe indieni până la so*sir*ea trenului următor sau să-i speriem cumva, determinându-i s-o ia la sănătoasa. În ambele cazuri, însă, e de preferat ca ei să se poată deplasa repede. Lăsându-i fără cai, îi obligăm de fapt să rămână în preajma noastră. N-ai auzit de vorba aceea înţeleaptă care spune că, în anumite împrejurări, e bine să arunci punţi de aur în calea inamicului?

— Până acum n-am cunoscut, ca să zic aşa, decât punţi de lemn, de piatră sau de fier. Toată cinstea pentru argumentele dumneavoastră, Charlie, dar când îmi imaginez mutrele ce le-ar face indienii grăbindu-se să încalece şi negăsind nici un cal, zău că simt un fel de gâdilătură până în vârful degetelor. Şi încă ceva important: nu credeţi că, lipsindu-i de cai, i-am băga în sperieţi?

— Desigur. Totuşi prefer să aşteptăm desfăşurarea evenimentelor.

— Mă rog. Să aşteptăm. Însă un lucru trebuie făcut.

— Ce anume?

— Să-i lichidăm pe cei doi străjeri. De acord?

— De fapt, nu sunt niciodată pentru vărsări de sânge inutile. Acuma, însă, îţi dau dreptate: e o brutală, dar legitimă apărare. Punem astfel stăpânire pe caii lor. Hai să-i priponim mai întâi pe-ai noştri, şi pe urmă acţionăm!

Ne depărtarăm niţel călare. Acolo îmi legai mustangul aşa fel, încât să nu se poată deplasa decât vreo trei paşi. Sam o legă în acelaşi fel pe Tony...

Făcurăm apoi un ocol care ne aduse iarăşi în spatele indienilor. Farurile locomotivei încă nu se zăreau; fie că planul şefului de tren întâmpinase între timp opoziţie, fie că oamenii nu se hotărau să pornească fără prezenţa mea.

Ajunşi lângă cai, desluşirăm uşor siluetele celor doi străjeri care patrulau fiecare în parte în jurul animalelor. Unul tocmai se apropia încet de tufa de după care ne pitisem. Când veni în dreptul nostru, Sam sări şi-i înfipse cuţitul în inimă. Indianul se prăbuşi fără să zică nici pâs. Colegul lui avu parte de acelaşi sfârşit...

Întorcându-mi instinctiv capul de la această sângeroasă privelişte, dădui cu ochii de un cal care păştea în apropierea mea. Purta în spinare o şa spaniolă, confortabilă, cu scări mari, prevăzute cu tălpici, cum se obişnuieşte în America Centrală şi de Sud. Harnaşamentul nu avea nimic indian. Să fi fost acesta calul banditului alb? Mă apropiai şi mai mult de el. Pe amândouă laturile şaua avea câte un buzunar îngust. Le scotocii repede şi dădui peste nişte hârtii şi două pungi. Neavând vreme să le cercetez conţinutul, le luai cu mine.

— Şi acum ce facem? întrebă Sam.

— Eu o iau la dreapta, dumneata la stânga! Dar stai niţel! Observi?

— Trenul, da, da, trenul! Vine, ca să zic aşa! Să mai zăbovim puţin, Charlie, să vedem cum se încurcă treaba.

Planul şefului de tren fusese, deci, acceptat. Locomotiva,

cu farurile ei puternice, se apropia încet, foarte încet, ca să depisteze la timp locul unde fuseseră demontate şinele. Curând, roţile scrâşniră prelung şi trenul se opri chiar în faţa spărturii.

Ce furioşi trebuie să fi fost indienii văzând cum condiţia principală a izbânzii lor nu se realizase! Poate bănuiau chiar că însoţitorii trenului fuseseră preveniţi. Pentru aceştia, cel mai înţelept lucru ar fi fost acum să stea liniştiţi în vagoane. Speram, oarecum, că aşa vor face. Dar speranţa nu se împlini. Albii deschiseră larg uşile şi săriră jos, gata de luptă. Curând aveau să-şi dea seama de neghiobia comisă. Înaintând până în faţa locomotivei, ei ajunseră în bătaia farurilor; şi astfel le oferiră indienilor ţinte atât de sigure, aşa cum aceştia nici n-ar fi visat. Răsună o salvă, şi încă una, după care izbucni un urlet şi un vacarm înfricoşător.

Agitându-şi armele descărcate, indienii se repeziră înainte, dar nu mai dădură decât peste morţi şi răniţi, pentru că ceilalţi părăsiseră în goană terenul, ascunzându-se în vagoane. Câţiva indieni se aplecară ca să scalpeze victimele, dar fură siliţi să renunţe, pentru că albii refugiaţi în primul vagon trăgeau asupra lor.

Acum cel mai bine ar fi fost ca locomotiva să dea repede înapoi. Dar ea nu se mişcă din loc. Poate că mecanicul şi fochistul nici nu se aflau la posturile lor, ci stăteau ascunşi într-unui din vagoane.

— Îi aşteaptă, ca să zic aşa, un asediu în toată regula — comentă Sam.

— Nu cred. Indienii ştiu că nu au vreme decât până la so*sir*ea trenului următor. De aceea vor încerca un asalt, deşi procedeul acesta nu prea intră în obiceiul lor.

— Şi noi? E cam greu să iei o hotărâre.

— Orice hotărâre trebuie luată repede şi aplicată imediat. Altminteri, n-are valoare. Cea mai bună soluţie ar fi focul. Mergem la caii noştri şi călărim apoi roată, fiecare în sens

opus. Descriem astfel câte un semicerc larg. Tot la cincizeci-şaizeci de lungimi de cal coborâm şi dăm foc preriei. Dar mai întâi să realizăm, vorba dumitale, un stampedo, împiedicându-i astfel pe indieni să atace rapid şi răpindu-le posibilitatea de retragere. În situaţia dată nu avem nimic mai bun de făcut.

— Drace! Cu planul ăsta îi băgăm în boală! Dar mă tem că şi trenul va lua foc.

— Ferească sfântul! Ce-i drept, s-ar putea să transporte materiale inflamabile, de pildă, ulei sau păcură, nu ştiu. Dar lemnul vagoanelor e destul de tare ca să reziste unui foc de ierburi...

— Dar v-aţi gândit şi la timpul necesar până să aprindem preria cu scăpărătoarele astea leneşe? Că făclii nu putem folosi. Ne-ar trăda.

— Un om al preriei trebuie să fie pregătit pentru orice situaţie. Eu, de pildă, sunt oricând aprovizionat cu chibrituri. Am destule. Ia şi dumneata!

— Bravo, Charlie! Vasăzică, stampedo şi pe urmă la caii noştri!

— Stai, Sam! Abia acum îmi dau seama că era să fac o prostie. De fapt, ce nevoie avem de caii noştri? Nu sunt aici o mulţime de cai? Uite, eu îl iau pe murgul ăsta!

— Şi eu pe roibul de alături. Haide, să tăiem lasourile.

Ceea ce şi făcurăm, furişându-ne în grabă printre cai. Apoi dădurăm foc mărăcinişului şi încălecarăm. Flacăra nu se ridica decât la câţiva ţoii înălţime. Indienii încă nu puteau s-o vadă, iar noi puteam trece la lucru neobservaţi.

— Unde ne întâlnim după ce facem ocolul? întrebă Sam.

— Lângă linia ferată, dar nu în lumina focurilor, ci între ele. Clar?

— Absolut! Aşadar, *go on*, roibule, vulpoi bătrân!

Tăierea lasourilor provocă nelinişte printre cai. Acum adulmecau focul apropiat şi îşi zbârleau coamele. Unii se şi

cabrau, ridicându-se în două picioare, gata-gata s-o ia din loc. Eu apucai la dreapta, în prerie. Descriind în galop un arc cu o rază de aproape o milă engleză, sării pe parcurs de cinci ori din şa şi dădui foc ierburilor. În sfârşit, ajuns din nou în apropierea terasamentului, îmi veni în minte că săvârşisem amândoi o mare nechibzuinţă: dând urmare unei inspiraţii de moment, neglijaserăm a ne gândi la propriii noştri cai.

Îmi întorsei numaidecât murgul şi mă repezii în linie dreaptă spre locul unde îi lăsaserăm priponiţi. Cercul de foc lumina totul în jur. Hăt-departe, în savană, tropoteau caii răzleţiţi ai indienilor, iar dincoace, în apropiere, se stârni un urlet de spaimă şi furie, cum numai indienii îl ştiau lansa din gâtlejurile lor. Printre roţile trenului ardeau câteva focuri cu flacără mică. Aşadar, după cum prevăzusem de altfel, roşii încercau să se salveze la adăpostul aşa-ziselor „contrafocuri”. Dincolo, în stânga, mustangul meu aştepta lângă Tony cea lungă de picioare. Şi, spre surpriza mea, iată-l şi pe Sam venind în goană pe calul său de împrumut, care galopa de ziceai că mătură pământul cu burta; în ultimul moment îşi dăduse şi el seama de neglijenţa ce o comisesem.

Dar între timp indienii ne zăriseră caii. O ceată întreagă venea în fugă spre ei. Doi, mai sprinteni, se şi aflau la câţiva paşi depărtare. Îmi fixai mai strâns puşca la umăr, mă înălţai în şa şi apucai tomahawkul. În salturi ca de felină, calul se repezi înainte. Ajunsei la caii noştri o dată cu cei doi indieni. Dintr-o singură privire îi recunoscui. Erau căpeteniile.

— Înapoi, Ma-ti-ru! Caii sunt ai mei!

Întoarse capul şi mă recunoscu la rândul lui.

— Old Shatterhand! Mori, broască albă!

Trase cuţitul şi dintr-o săritură ajunse lângă mine. Dar în clipa când dădu să lovească, tomahawkul meu îl izbi, prăbuşindu-l. Celălalt între timp izbuti să-mi încalece mustangul, dar nu băgase de seamă că acesta era împiedicat.

— Ka-wo-mien, vorbeai adineauri cu trădătorul alb despre mine; acum am să-ţi vorbesc eu!

Înţelese că pe calul înţepenit era pierdut, sări jos şi încercă să dispară în tufiş. Îmi avântai tomahawkul şi, slobozindu-l, îl nimerii pe indian drept în creştetul împodobit cu pene de vultur. Căpetenia căzu numaidecât la pământ. Atunci descălecai şi eu, apucai carabina „Henry” şi mă întorsei spre ceilalţi din ceată. Cu trei gloanţe doborâi trei indieni, dar cum focul ajunsese aproape de tot, nu mai avui timp să continui lupta. Îmi dezlegai repede mustangul şi, sărind în şa, o luai la goană.

— Alo, Charlie, spre locul acela deschis! îmi strigă Sam.

Cât ai clipi ajunse la mine, sări de pe roibul indian care o luă din loc ca apucat de streche, se urcă pe iapa lui şi, aplecându-se, o slobozi din legături şi o îndemnă la galop. Astfel gonirăm alături către un petic de prerie, unde cercul de foc încă nu se închisese.

Trecurăm cu bine dincolo, cotirăm la stânga şi ne oprirăm îndărătul flăcărilor. Ne aflam acum în punctul unde aprinsesem cel de-al treilea foc. Pământul era negru, pârjolit, dar se răcise între timp. În faţa şi înapoia noastră o fâşie de asemenea neagră, pustiită de foc, indica drumul pe care-l parcursese mai înainte, pe margini încă mai bântuia marea de flăcări, răspândind dogorea şi absorbind tot oxigenul din aer. Respiraţia devenea aproape imposibilă.

Totuşi atmosfera aceasta sufocantă se îmblânzea pe măsură ce flăcările se depărtau de noi. În mai puţin de un sfert de oră, doar la orizont se mai zăreau flamurile roşii ale focului. În schimb, aici, în jurul nostru, sub stelele învăluite de fum, preria se întindea întunecată şi sumbră; abia de vedeai la trei paşi înaintea ta.

— *Bless me*, păzeşte-mă, Doamne! Parcă era focul gheenei! vorbi Sam. Mare minune ca trenul să nu fi suferit nici o pagubă!

— Ba eu cred că n-a suferit. Vagoanele sunt construite aşa fel, încât să reziste în asemenea cazuri, pentru că se întâmplă adeseori ca trenurile să treacă prin păduri ori savane incendiate.

— Şi ce facem acum, Charlie? Indienii ne-au văzut; vor fi cu ochii în patru.

— Ne văd ei şi acum, dacă stăm aşa profilaţi pe orizontul luminat de flăcări. Ar trebui păcăliţi, să creadă că ne depărtăm. Poate că ne vor lua drept vânători care se grăbesc să-şi anunţe tovarăşii, să-i mobilizeze în ajutorul feroviarilor. O luăm la galop spre miazănoapte, cotim spre răsărit şi, ocolind, ne întoarcem înapoi.

— Sunt de aceeaşi părere, ca să zic aşa. Până la urmă cred că afacerea îi va costa pe indieni câteva urechi bunicele. De altfel tomahawkul dumneavoastră a lucrat frumos adineauri.

— Dar nu i-am omorât! răspunsei.

— Cum?! Nu pricep!

— I-am ameţit cu tomahawkul, şi atâta tot.

— Atâta tot? Păi, sunteţi cu minţile acasă, ori...? Să-l loveşti pe indian cu securea numai aşa, ca să se trezească iar? Înseamnă că o să vă dea iarăşi de furcă.

— Am eu nişte motive. Poate c-ai să înţelegi măcar unul dintre ele.

— Ba n-am să înţeleg nimic, Charlie! Aici, după cum bănuiesc, e vorba de cele două căpetenii. Or, în cazul acesta, nu admit cruţare.

— Mă aflam cândva în mâinile lor. Ar fi putut să mă omoare, dar n-au făcut-o. Iar eu, ca să evadez, am fost nevoit să săvârşesc atunci o nelegiuire. Iată de ce acuma nu mi-am folosit tomahawkul decât pe jumătate.

— Iertaţi-mă, Charlie, dar asta, ca să zic aşa, e o prostie uriaşă! Aş înţelege, mă rog, dacă pe urmă v-ar fi recunoscători. Dar ce-or să-şi spună indivizii? Că Old

Shatterhand n-are forţă nici cât să scarpine bine o ţeastă de indian! Să sperăm că focul a reparat greşeala.

Discutând aşa cu glas tare, galopam alături prin prerie. Bătrâna Tony îşi arunca voiniceşte picioroangele, ţinându-se de mustangul meu. În numai câteva minute ajunserăm din nou la linia ferată, cam la o milă depărtare spre est de locul uncie staţiona trenul. Priponirăm caii şi ne furişarăm apoi de-a lungul liniei spre locul respectiv.

Peste tot mirosea a ars şi câmpul era acoperit cu un strat de cenuşă. Vântul o răscolea, o spulbera, îngreuindu-ne respiraţia. Nu era uşor să-ţi stăpâneşti tuşea şi să nu te trădezi. Vedeam desluşit farurile aprinse ale locomotivei. Dar în nici o parte a rambleului nu zăream vreun indian. Ne apropiarăm şi mai mult; îmi încordai privirea şi constatai că indienii, ferindu-se de foc, se adăpostiseră — aşa cum prevăzusem, de altfel — sub vagoane. Zăceau acolo claie peste grămadă şi nu se îndurau să iasă. Se temeau de gloanţele albilor.

Deodată mă fulgeră o idee. Aplicarea ei nu era uşoară, dar efectul avea să fie decisiv.

— Sam, întoarce-te la cai, nu cumva să ni-i fure indienii.

— *Pshaw!* Sunt mulţumiţi că şi-au găsit adăpost.

— Dar eu am să-i scot de acolo.

— Trăgând în ei?

— Nu.

Îi împărtăşii planul, iar el dădu din cap satisfăcut.

— *Well*, Charlie, ideea e cât se poate de fericită, numai că trebuie acţionat repede; nu cumva să vă înşface de picioare în timpul săriturii. Eu am să stau, ca să zic aşa, prin apropiere cu caii, ha-ha-ha!... Dăm iama în ei ca bizonul în coioţi.

Se retrase de-a-ndăratelea, în timp ce eu, lipit de pământ, mă târâi înainte, strângând în dreapta cuţitul, gata de apărare. Ajunsei neobservat la piciorul rambleului, exact sub locomotivă.

Poziţia în care mă aflam, ca şi roţile mari din faţă ale locomotivei mă împiedicau să văd dacă indienii se adăpostiseră şi sub maşină. Mă ridicai încet, cu atenţie, apoi — din două sărituri — mă cocoţai sus, pe „calul de foc”.

Un strigăt puternic răsună sub mine, dar în aceeaşi clipă eu apucai manivela şi trenul porni îndărăt. Atunci izbucni un strigăt uriaş, colectiv, parte de durere, parte de groază. După vreo treizeci de paşi, dădui presiune şi trenul o luă de astă dată înainte.

— Câine! răcni cineva lângă mine şi un ins cu cuţitul în mână încercă să se salte pe locomotivă.

Era banditul alb care venise cu indienii. Îl izbii cu piciorul în piept şi-l dădui de-a berbeleacul.

— Încoace, Charlie! mă auzii strigat. Repede!

În stânga mea, Sans-ear, călare pe Tony, ţinea cu mâna dârlogii mustangului meu, iar cu cealaltă respingea atacul a doi indieni. Drept înainte, indienii care scăpaseră teferi de sub roţi fugeau pe ruptelea spre locul unde îşi lăsaseră caii. De fapt, era o prostie să mai spere în regă*sir*ea cailor după pârjolul ce bântuise acolo.

Oprii numaidecât locomotiva şi mă avântai în direcţia fugarilor. Chemarea lui Sam atrase atenţia celor doi indieni care îl împresurau: zărindu-mă, o luară imediat la picior. Eu încălecai şi, într-o clipă, mă şi năpustii pe urmele indienilor. Acţiunea nu era chiar atât de primejdioasă cum s-ar părea; indienii, speriaţi la culme după ce constataseră dispariţia cailor, fugeau care încotro, ca sălbăticiunile surprinse de copoi.

Deodată îl auzii pe Sam strigând:

— *All devils*, pe toţi dracii, dar ăsta-i Fred Morgan! Piei, satană!

Şi îl văzui, în lumina focului care mai ardea la orizont, cum se repede şi dă să-l lovească pe bandit. Dar acesta se feri cu dibăcie şi dispăru în gloata fugarilor.

Sam dădu pinteni iepei şi dintr-un salt ateriza în mijlocul indienilor. Eu însă nu mai putui urmări acest intermezzo; câţiva roşii se iviră în calea mea şi dură câtva timp până să-i pun pe fugă.

Nici nu mă mai luai după ei; cursese destul sânge şi eram sigur că, după această lecţie, indienii nu se vor mai întoarce. Pentru a-l face pe Sam să renunţe la urmărirea care nu putea fi decât primejdioasă, imitai tare de tot lătratul coiotului şi mă întorsei călare la locomotivă.

Feroviarii coborâseră din tren şi, în timp ce mecanicul dădea drumul la aburi, se apucară să-şi caute morţii şi răniţii. Şeful trenului asista la operaţie şi înjura de zor. Când mă văzu, se repezi furios la mine:

— Cum v-aţi permis să vă atingeţi de maşină şi să-i goniţi pe indieni? Îi aveam în mână, i-am fi putut decima pe toţi!

— Uşurel-uşurel, domnule! Fiţi bucuros că au plecat, altminteri s-ar fi putut întâmpla să vă judece ei, şi nu invers. Aţi încurcat bine de tot lucrurile!

— Cine a dat foc preriei?

— Eu.

— Aţi înnebunit? Şi m-aţi bruscat şi pe mine! Ştiţi că vă pot aresta şi deferi justiţiei?

— Nu, n-am habar, dar vă invit cu plăcere să-l aruncaţi pe Old Shatterhand de pe cal, să-l încuiaţi într-un vagon şi să-l predaţi apoi justiţiei. Sunt foarte curios să văd cum veţi realiza acest lucru.

Şeful de tren parcă simţea că intrase în încurcătură.

— N-am gândit aşa, *sir!* Aţi dat, ce-i drept, cu oiştea în gard, dar îmi place să v-o trec cu vederea.

— Mulţumesc, *sir.* Ţi se moaie inima, nu alta, când constaţi că puternicii lumii au atât de duioase înclinaţii spre milă şi mărinimie. Şi acum ce aveţi de gând?

— Ce pot face decât să iau măsuri pentru repararea liniei şi să ne continuăm călătoria? Ori e de aşteptat cumva un nou

atac?

— Nu cred, *sir.* Acţiunea dumneavoastră a fost atât de strălucit gândită şi executată, încât le-aţi tăiat indienilor orice curaj.

— Nu cumva mă luaţi peste picior, *sir?* Asta v-o interzic cu toată seriozitatea! Nu e vina mea că erau atât de mulţi şi atât de pregătiţi în vederea atacului nostru.

— Vă prevenisem doar că ogellallaşii ştiu să-şi folosească excelent armele. Uitaţi-vă: din cei şaisprezece feroviari plus douăzeci de militari ai dumneavoastră, au căzut nu mai puţin de nouă. Răspunderea nu e a mea. Şi dacă judecaţi faptul că numai eu şi camaradul meu, adică doi inşi, am pus pe fugă întreaga ceată, atunci veţi deduce cum ar fi mers lucrurile în cazul că m-aţi fi ascultat pe mine şi n-aţi fi acţionat după capul dumneavoastră.

Omul parc-ar fi vrut să se ia în colţ cu mine, dar între timp se apropiaseră şi alte persoane care îmi dădură dreptate. De aceea îmi vorbi mai potolit:

— Rămâneţi aici până plecăm?

— Se-nţelege! Un adevărat *westman* nu face lucrul pe jumătate. Apucaţi-vă de treabă; aprindeţi câteva focuri, ca să aveţi lumină, vreascuri sunt aici destule. Rânduiţi şi santinele pentru cazul puţin probabil că roşii ar mai reveni.

— N-aţi vrea să preluaţi sarcina, *sir?*

— Care?

— Securitatea.

— Nici nu mă gândesc! Am făcut şi aşa destule; pe mine mă pândesc noi primejdii şi eforturi, în timp ce pe dumneavoastră vă aşteaptă un trai confortabil. De altfel, talentul dumneavoastră strategic vă va ajuta să organizaţi straja în condiţii optime.

— Dar ochii şi urechile noastre sunt mai puţin agere ca ale dumneavoastră!

— Încordaţi-le, *sir,* încordaţi-le! Atunci veţi vedea şi auzi

ca şi mine. Am să v-o dovedesc numaidecât. Oameni buni, ia tăceţi şi ascultaţi! Auziţi ceva în stânga noastră?

— Da. Se aude un călăreţ, un roşu, desigur.

— *Pshaw!* Credeţi că un indian ar face atâta zgomot, dac-ar vrea să vă surprindă? Acesta e camaradul meu şi vă sfătuiesc serios să-l primiţi cu toată politeţea. Sans-ear nu ştie de glumă.

Era într-adevăr Sam. Descălecă de pe Tony a lui şi făcu o mutră de parc-ar fi vrut să sugrume toată omenirea.

— Mi-ai auzit semnalul? îl întrebai.

Confirmă scurt din cap şi se adresă şefului de tren:

— Dumneavoastră sunteţi autorul acestor frumoase planuri strategice?

— Eu — răspunse acesta cu o candoare care mă făcu să-mi stăpânesc cu greu râsul.

— *Well, sir,* atunci primiţi complimentele mele. În orice caz, bătrâna mea Tony are mai multe grăunţe în cap. Aveţi şanse să faceţi carieră. S-ar putea să vă aleagă chiar preşedinte, mai ştii... Stai, Tony, mă-ntorc imediat!

Bravul funcţionar rămase perplex. Nu ştia ce să răspundă. Şi chiar dac-ar fi găsit un răspuns, tot n-ar mai fi avut cui să-l adreseze. Sans-ear dispăruse în întunericul nopţii. Mă întrebam, fireşte, ce anume îl scosese în aşa măsură din pepeni pe bunul meu Sam şi nu vedeam altă pricină decât acel Fred Morgan care era, desigur, una şi aceeaşi persoană cu banditul alb pe care îl îmbrâncisem de pe locomotivă. Îmi puteam lesne imagina încotro se dusese acum Sam. L-aş fi urmat şi eu, dar până să plec, Sam se şi întoarse iarăşi printre noi. Mă aşezai, urmărind preparativele în curs pentru repararea liniei ferate. Sam se aşeză alături. Nu se calmase deloc. Dimpotrivă, era şi mai furios.

— Ei, încercai să-l trag de limbă.

— Ce, ei? se răsti dânsul.

— Morţi?

— Care morţi? Ridicol! Cum să moară coşcogea căpetenii indiene, când abia îi gâdilaţi la ceafă ca şi cum i-aţi apăra de muşte! Aţi auzit ce i-am spus adineauri şefului de tren?

— Ce?

— Că Tony a mea are mai multe grăunţe în cap!

— Şi? Zi-i înainte!

— Judecaţi singur! Tony, de pildă, i-ar fi pocnit pe alde Kawo-mien şi Ma-ti-ru definitiv! Nu i-ar fi mângâiat, ca să zic aşa. S-au dus!

— E mai bine.

— Cum?! Zău că-mi vine să vă plâng de milă! Să-ţi scape nişte tâlhari ca ăştia când poţi să-i scalpezi?!

— Ţi-am mai arătat o dată motivele mele, aşa că lasă, te rog, comentariile. Mai bine spune-mi ce te-a enervat într-atât?

— *Well!* Ştiţi peste cine am dat?

— Fred Morgan.

— Da! De unde ştiţi?

— Chiar de la dumneata. Doar l-ai strigat pe nume după ce l-ai recunoscut.

— Aşa? Habar n-am. Dar ştiţi cine-i bestia?

După această expresie ca şi după furia ce-l stăpânea, o bănuială îmi trecu prin minte:

— Nu cumva e asasinul soţiei şi copilului dumitale?

— Fireşte, cine altul?!

— Asta-i grozav! exclamai, sărind de la locul meu. E formidabil! L-ai prins?

— Mi-a scăpat, canalia! A fugit peste munţi şi văi. Of, mi-aş smulge urechile dacă le-aş mai avea.

— Dar te-am văzut cum te năpusteai după el călare, în mijlocul indienilor.

— N-a ieşit nimic. Mi-a tras clapa. Nici n-am mai dat de el! Poate s-a lipit de pământ şi am trecut peste el din goana calului... Dar fie ce-o fi, tot îl găsesc! Ei n-au cai, merg pe jos. Ne putem lua după urmele tălpilor.

— Grea treabă! Ce-i drept, urmele unui alb pot fi uşor deosebite, dar cine ştie dacă Morgan nu e atât de viclean, încât să imite călcătura indienilor? Şi, afară de asta, crezi că terenul e destul de moale peste tot pentru ca urmele să fie vizibile?

— Aşa e, Charlie, dar altă soluţie nu văd...

Băgai mâna în buzunar şi scosei cele două pungi şi hârtiile pe care le găsisem în şaua banditului.

— Poate că e aici vreun semn care să ne arate calea. Desfăcui pungile. Chiar lângă noi mai ardea unul din focuri şi la lumina lui desluşii conţinutul pungilor.

— Pietre scumpe, diamante! exclamai în culmea surprizei. Sam dragă, ţin în mâinile mele o avere formidabilă!

De unde avea tâlharul diamantele şi cum de venise cu ele în sălbăticia savanei? Pe cale cinstită nu putea să le fi agonisit, asta era clar. Şi era de datoria mea să-l caut pe adevăratul lor stăpân.

— Diamante? *'s death*, să leşini, nu alta! Ia să le văd! De când sunt n-am avut, ca să zic aşa, norocul să-mi cadă în mâini o astfel de comoară!

— Diamante de Brazilia — constatai, întinzându-i-le. Uită-te şi dumneata.

— Hm, ciudată făptură e omul, ca să zic aşa! În fond, astea nu sunt decât nişte sărmane pietre, nici măcar metal mai acătării. Aşa-i, Charlie?

— Cărbune, şi atâta tot.

— Cărbune, fie şi cocs, mi-e indiferent. Eu, unul, n-aş da pe ele nici măcar rabla mea de puşcă. Şi ce-aveţi de gând cu mizeriile astea?

— Le restituim stăpânului lor.

— Şi cine-i acela?

— De unde să ştiu? Să sperăm că voi afla. O pagubă atât de serioasă nu se suportă în tăcere; se publică în toate ziarele.

— Ha-ha-ha-ha! Vasăzică, ar trebui să comandăm chiar mâine un ziar, să ne abonăm, aşa-i?

— Posibil să găsim altă cale; s-ar putea să găsim chiar în hârtiile astea vreun indiciu.

— Atunci căutaţi!

Aşa şi făcui. Despăturind hârtiile, găsii două hărţi foarte clare ale Statelor Unite şi o scrisoare fără plic, cu următorul text:

„Galverston, în...

Dragă tată!

Am nevoie de tine; *vino cât mai repede*, *indiferent dacă lovitura cu pietrele ţi-a reuşit ori ba*. *Vom fi bogaţi în orice caz*. *Pe la mijlocul lui august mă găseşti la Sierra Blanca*, *acolo unde Rio Pecos trece printre Skettel-Pik şi Head-Pik*. *Restul îţi voi comunica verbal*.

Al tău

Patrik"

Colţul unde fusese data era rupt, deci nu puteam stabili vechimea scrisorii. I-o citii şi lui Sam.

— *Behold!* Ia te uită! făcu acesta după ce terminai. Se potriveşte, ca să zic aşa. Pe fiul lui îl cheamă Patrik. Şi chiar ăştia doi mi-au scăpat din zece câţi erau! Ia mai citiţi o dată: cum le spune la cei doi munţi?

— Skettel-Pik şi Head-Pik.

— Îi cunoaşteţi?

— Puţin. Am călătorit odată de la Santa Fé spre Munţii Órganos şi, aflând că la Sierra Blanca şi Sierra Guadelupa s-ar găsi urşi, m-am abătut până acolo.

— Cunoaşteţi şi Rio Pecos?

— Foarte bine.

— Atunci sunteţi omul potrivit. Tot aveam noi de gând să trecem în Texas şi în Mexic. N-ar fi mare lucru să o cotim

niţeluş spre dreapta. De altminteri, mă cam ispitea să dau o raită prin locurile alea. Bănuiam, nu ştiu cum, că acolo am să mă pot uita în ochii lor. Ei, şi acum, când au avut bunătatea să-şi divulge adresa, dobitoc aş fi să nu le ofer prilejul ca să-l admire pe Sans-ear călare pe Tony. Veniţi şi dumneavoastră dacă mâine dimineaţă nu dăm de urma lui Morgan?

— Fireşte. Am şi eu interesul să-l prind. Cine altul mi-ar putea indica persoana căreia îi aparţin diamantele?!

— Atunci băgaţi-le în buzunar şi hai să vedem ce fac feroviarii!

Urmându-mi sfatul, şeful de tren rânduise santinelele. Personalul trenului şi lucrătorii de linie dădeau zor cu repararea şinelor, iar pasagerii fie că priveau la ei, fie că se ocupau de oamenii căzuţi în luptă. Câte unii ne iscodeau, neîndrăznind să se amestece în discuţia noastră.

După ce ne ridicarăm de jos, câţiva se apropiară de noi ca să ne mulţumească pentru ajutorul dat. Înţeleseseră situaţia mai bine decât şeful trenului. Voind să-şi arate recunoştinţa, ne întrebară cu ce ne-ar putea răsplăti, îi rugai să ne vândă pulbere, plumb, tutun, pâine şi chibrituri din prisosul lor. Oamenii scotociră numaidecât prin bagaje, oferindu-ne cele cerute, chiar mult peste nevoile noastre. De plată nici nu voiau să audă şi nici nu era cazul să insist.

Trecu astfel puţinul timp trebuincios reparaţiei; uneltele fură strânse şi şeful de tren veni spre noi întrebând:

— Nu urcaţi şi dumneavoastră, domnilor? Vă duc cu plăcere până unde doriţi.

— Mulţumim, *sir.* Nu plecăm.

— Cum vreţi. Bineînţeles că voi întocmi un raport despre cele întâmplate şi nu voi uita să vă trec la loc de cinste; veţi fi, fără îndoială, răsplătiţi.

— Foarte amabil din partea dumitale, *sir,* însă banii nu ne-ar folosi la nimic. Nu mai rămânem în aceste locuri.

— Şi trofeele? Cine le ia?

— După legile savanei, toate lucrurile celui învins aparţin învingătorului.

— Adică nouă! Prin urmare, luăm totul. Puneţi mâna, domnilor! Să ne alegem măcar cu câte o amintire din bătălia de azi.

Dar Sam interveni:

— Binevoiţi, *sir,* de-mi arătaţi şi mie pe indianul ucis de dumneavoastră!

— Nu înţeleg — răspunse omul.

— Vreau să spun că, dac-aţi omorât vreun indian, îi puteţi lua lucrurile, altminteri nu.

— Sam, lasă-le plăcerea — căutai eu să-l temperez. Nouă şi aşa nu ne trebuiesc asemenea fleacuri!

— Dacă vreţi dumneavoastră, fie! Însă de scalpuri, domnilor, nu se atinge nimeni!

— Iar pe cantonierul ucis de indieni îl luaţi cu dumneavoastră — adăugai eu. E o datorie.

Această dorinţă a mea trebuia, fireşte, împlinită. Indienii omorâţi fură scotociţi bine de tot, li se luară armele şi celelalte lucruri. Apoi albii care căzuseră în luptă fură urcaţi într-un vagon. Un scurt rămas bun şi trenul porni pufăind. Mai auzirăm un timp huruitul din ce în ce mai slab al roţilor şi rămaserăm apoi singuri în preria nemărginită şi tăcută.

— Şi acum, Charlie? întrebă Sam.

— Să tragem un pui de somn.

— Nu credeţi că indienii s-ar putea întoarce, acum că „vitejii” s-au dus?

— Nu cred.

— Tare mă tem ca Fred Morgan să nu revină la faţa locului, să-şi caute calul şi diamantele!

— Posibil, dar nu cred că va veni. Cine mai speră să regăsească un cal fugit de spaima focului? Şi, în plus, Morgan al dumitale ştie că în afara celor din tren se mai află aici şi alţii, de care trebuie să se ferească pentru a nu da de dracu'.

— Banditul, m-a recunoscut şi m-ar mira să nu încerce a mă găuri niţeluş cu plumbul sau cu cuţitul.

— Rămâne de văzut. Oricum, pentru astăzi putem fi liniştiţi. E bine, totuşi, să ne depărtăm de calea ferată, atât cât să avem siguranţa că nu vom fi tulburaţi.

— *Well*, să plecăm!

Încălecarăm amândoi şi făcurăm aproximativ o milă spre nord. Acolo priponirăm caii şi ne culcarăm, înfăşuraţi în pături.

Eram tare ostenit. Somnul mă fură numaidecât şi mi se păru apoi că aud prin vis zgomotul unui tren trecând dinspre est spre vest; dar nu mă trezii decât pe jumătate şi somnul mă cuceri pe deplin.

Când mă deşteptai şi mă dezvelii, abia se crăpa de ziuă. Totuşi Sam era în picioare şi trăgea tacticos dintr-o ţigară de foi primită în ajun.

— *Good morning*, Charlie! Cam diferă buruiana asta de ţigările „patent” pe care le „fabricaţi” sub şa. Aprindeţi un trabuc şi hai să ne apucăm de treabă. Până nu găsim apă, trebuie să renunţăm la dejun.

— Numai de-am da mai repede de un izvor! Mi-e de cai mai cu seamă. În definitiv, pot să fumez şi călare.

Aprinsei ţigara şi îmi dezlegai mustangul.

— Încotro apucăm, Sam?

— Călărim în spirală până la locul unde a staţionat trenul. Astfel nu vom scăpa din vedere nici o urmă.

— Dar nu mergem alături.

— Bineînţeles, lăsăm o distanţă între noi. Haide!

Iniţial, cenuşa fină a ierbii păstrase foarte vizibil urmele ogellallaşilor fugari; însă vântul din timpul nopţii le ştersese aproape cu totul. Ajunserăm astfel la locul convenit fără să fi obţinut nici un rezultat.

— Aţi descoperit ceva, Charlie? se interesă Sam.

— Nimic.

— Nici eu. Să-l ia dracu' de vânt! Se trezeşte tocmai atunci când nu trebuie. Dacă n-aţi fi găsit scrisoarea, habar n-am fi avut acum încotro s-o luăm.

— Ei, să pornim atunci spre Rio Pecos!

— *Well!* Numai să le spun mai întâi indienilor cui datorează petrecerea de aseară.

În timp ce descălecai, lungindu-mă apoi pe rambleu, Sam se dedică operei la care eu nu voiam să particip: peste puţin, indienii morţi zăceau înşiraţi unul lângă altul, cu urechile tăiate şi vârâte în propriile lor mâini.

— Gata, mergem! rosti Sam. Ne aşteaptă drum lung până la cea mai apropiată sursă de apă; sunt curios cine rezistă mai bine: mustangul dumneavoastră, sau bătrâna mea Tony?

— Tony a dumitale nu duce în spinare greutatea ce o duce mustangul meu.

— *Well*, Charlie, ceva mai puţin hoit; în schimb, mai multă minte. Eu, omule, n-am nici o vină că mi-a scăpat Fred Morgan; dar că dumneavoastră nu i-aţi şters de pe faţa pământului pe cei doi şefi indieni, asta n-am să v-o iert, ca să zic aşa, decât dacă-mi ajutaţi să-l prind pe Morgan!

2. Tâlharii pustiului

Între Texas, Arizona, New-Mexico şi teritoriul indienilor sau, altfel spus, între ramificaţiile munţilor Ozark, începând de la Sierra Guadelupa superioară şi inferioară şi prelungindu-se către munţii Gualpa — înconjurată de înălţimile ce mărginesc cursul superior al lui Rio Pecos şi izvoarele lui Red River, Sabine, Trinidad, Brazos şi Colorado — se află o nesfârşită întindere de pământ pe care am putea-o denumi „Sahara Statelor Unite”.

Terenurile pustii, aride, acoperite cu nisip arzător, alternează cu aglomerări de stânci golaşe, fierbinţi, incapabile să ofere o existenţă măcar efemeră unei vegetaţii cât de sărăcăcioase. Brutal şi fără tranziţie, frigul nopţii înlocuieşte dogoarea din timpul zilei. Nici un „gebel” — deal singuratic, nici un petic de verdeaţă nu întrerupe, ca în Sahara, acest deşert mort şi uniform; nici o fântână măcar, darnică şi tăcută, nu vesteşte apropierea vreunei oaze cât de mici; până şi stepa, care face de obicei trecerea de la ţinuturile muntoase, bogat împădurite, la sălbătăcia fără viaţă, lipseşte aici cu desăvârşire, iar moartea se arată pretutindeni în nuda ei grozăvie. Doar ici şi colo — nu se ştie prin ce miracol — răsare şi trăieşte câte un boschet însingurat de „mezquito”, ca o ironie pentru ochiul dornic de verdeaţă. Şi tot atât de surprinzător, întâlneşti pe alocuri un soi de cactuşi sălbatici, în câte un singur exemplar, sau îngrămădiţi pe suprafeţe întinse, fără să-ţi poţi explica enigma existenţei lor. Dar nici „mezquito”, şi nici cactuşii nu oferă o privelişte plăcută, reconfortantă; culoarea lor e un galben-murdar şi forma deloc simpatică; sunt acoperiţi cu o crustă groasă de nisip şi vai de animalul pe care un călăreţ imprudent l-ar vârî într-o asemenea insulă de cactuşi! Ghimpii cu vârful subţire

ca firul de păr şi tare ca sârma de oţel îi rănesc într-atât picioarele, încât nu mai poate alerga nicicum. Călăreţul e nevoit să-l abandoneze, şi calul — dacă nu e împuşcat pe loc — va pieri de o moarte cumplită.

Cu toate grozăviile acestui deşert, omul a cutezat totuşi să-l înfrunte. Şosele îl străbat până sus, către Santa Fé, şi fortul Union, sau dincolo, spre Paso del Norte, ca şi în jos, către fertilele prerii şi păduri din Texas. Dar denumirea „şosea” nu trebuie să ne ducă cu gândul la construcţiile de acest fel din lumea civilizată. E drept că mai trece pe-acolo câte un vânător sau cercetaş, vreun grup de aventurieri îndrăciţi sau o ceată dubioasă de indieni. Străbătând în mare grabă deşertul, mai scârţâie prin pustietatea dezolantă câte un car cu boi, mişcându-se în pas de melc; dar un drum propriu-zis nu există, nici măcar acele făgaşuri răsfirate la câte un sfert de oră depărtare unul de altul, cum se găsesc în bărăganul din Lüneburg sau în nisipăria brandemburgheză. Călătorul, călare sau pe jos, îşi taie drum atâta vreme cât întâlneşte puncte de reper către ţinta propusă. Dar treptat, aceste indicii naturale dispar chiar şi pentru ochiul cel mai ager; de aceea s-a luat măsura ca, de aci înainte, drumul să fie însemnat cu pari înfipţi în pământ din loc în loc.

Totuşi pustiul îşi cere victimele, care, ţinând seama de suprafaţa regiunii, sunt mult mai numeroase şi mai greu încercate decât cele pe care le reclamă ca tribut Sahara şi platourile din nordul Asiei. Cadavre omeneşti, stârvuri de animale, resturi de şei, care sfărâmate şi alte asemenea mărturii risipite în drum povestesc în graiul lor mut istorii lugubre pe care, chiar dacă urechea nu le aude, ochiul le desluşeşte cu atât mai uşor. Şi sus, în văzduh, plutesc vulturii negri, urmărind cu o răbdare teribilă orice semn de viaţă pe pământ, ca şi cum ar şti că prada le e asigurată, neavând nici o şansă de scăpare.

Şi cum se numeşte acest pustiu? Locuitorii teritoriilor

învecinate îi dau tot felul de nume, când englezeşti, când franţuzeşti, când spaniole; dar cel mai răspândit, până departe, e Llano Estaccado, ceea ce înseamnă „Ţinutul marcat” — referire la parii care indică drumul.

Venind dinspre izvoarele lui Red River şi îndreptându-se spre Sierra Blanca, doi oameni înaintau încet, pe nişte cai frânţi de oboseală. Bietele animale slăbiseră aproape până la os şi arătau ca nişte păsări rebegite, gata să piară peste noapte în colivia lor. Poticnindu-se la fiece pas, abia îşi târau ciolanele; te aşteptai ca din clipă în clipă să se prăbuşească. Aveau ochii injectaţi, roşii ca sângele; limba le atârna uscată şi, cu toată arşiţa cumplită a zilei, nici strop de sudoare nu răsărea pe trupurile lor sfârşite; la zăbale nici urmă de spumă — semn că în afara sângelui îngroşat, organismul nu mai dispunea de nici o rezervă de lichid din cauza fierbinţelii.

Caii aceştia erau Tony şi mustangul meu; aşadar, călăreţii nu puteau fi alţii decât Sans-ear şi cu mine.

De cinci zile călăream prin Llano Estaccado, găsind cu mare greu, ici şi colo, câte un firicel de apă; iar acum, cât vedeai cu ochii, totul era uscăciune şi mă gândeam cât de practică s-ar dovedi introducerea în acest ţinut a unor cămile. Abia acum înţelegeai într-adevăr tâlcul versurilor lui Uhland:

„Şi caii-s flămânzi, lihniţi peste poate,
Mai să-i care stăpânul în spate”.

Dar performanţa din ultimul vers, chiar dacă îndeobşte ar fi fost posibilă, nu ne ispitea deloc în condiţiile date: călăreţii erau exact în aceeaşi jalnică stare ca şi caii lor. Sam, chinuit de sete, se mai ţinea ca prin minune în spinarea iepei sale; gura-i căscată, privirea fixă, aproape neînsufleţită, vestea apropierea unei totale apatii. Mie pleoapele îmi atârnau grele, ca de plumb; de uscat ce-mi era gâtlejul, nici nu mai încercam să vorbesc; parcă orice sunet, cât de slab, mi l-ar fi

rănit, zgâriat, spart. Prin vine părea că-mi curge metal topit. Presimţeam că nu va mai dura nici un ceas şi ne vom prăbuşi leşinaţi de pe cai.

— A... pă! gemu Sam.

Îmi ridicai anevoie capul. Ce-aş fi putut să-i răspund? Tăcui.

Deodată calul meu se poticni şi rămase aşa, nemişcat, îmi dădui toată osteneala să-l urnesc din loc, dar în zadar. Bătrâna Tony îi urmă şi ea exemplul.

— Să descălecăm! îndrăznii să rostesc, şi fiecare silabă îmi provocă o durere cumplită în gât. Ai fi zis că pe traiectul glasului, de la plămâni la buze, mă înţepau o mie de ace.

Coborâi de pe cal, îl apucai de dârlogi şi pornii înainte, clătinându-mă; calul, eliberat de povară, mă urmă încet. Sam, şi mai istovit decât mine, abia de-şi mai trăgea Rosinanta după el. Era pur şi simplu zdrobit şi ameninţa să cadă la fiece pas.

Făcurăm astfel, cu chiu cu vai, cam o jumătate de milă, până auzii îndărătul meu un suspin prelung. Întoarsei capul. Bunul meu Sam zăcea în nisip, cu ochii închişi. Mă apropiai şi mă aşezai lângă el în tăcere. Cuvintele nu puteau să schimbe nimic.

Aşadar, acesta să-mi fie sfârşitul, popasul final al peregrinărilor mele? Căutam să mă gândesc la părinţi, la fraţii şi surorile mele din depărtata Germanie, să-mi adun gândurile într-o rugă — dar nu era chip. Creierul parcă-mi fierbea în cap. Căzusem amândoi victima unei teribile viclenii care costase înaintea noastră nenumărate vieţi.

De la Santa Fé şi trecând prin Paso del Norte coboară adeseori în grupuri căutătorii de aur, cărora soarta le-a fost prielnică şi care se întorc spre est cu agonisita lor din minele şi zăcămintele Californiei. Ei sunt obligaţi să străbată Llano Estaccado şi tocmai aici îi aşteaptă marile primejdii care nu sunt legate doar de condiţiile specifice ale climei şi ale

terenului. Oameni fără noroc în căutarea aurului şi care au pierdut gustul muncii cinstite, tot soiul de indivizi suspecţi, decăzuţi, de care Estul se leapădă, reprezentanţi ai tuturor viciilor, se trag încoace, către hotarul lui Estaccado, adulmecându-i pe căutătorii de aur. Cum însă aceştia din urmă sunt îndeobşte bărbaţi puternici, curajoşi, căliţi într-o mulţime de bătălii, nu e deloc uşor să-i înfrunţi făţiş. De aceea tâlharilor le-a trecut prin cap o idee cât se poate de crudă şi mişelească: ei scot parii de la locul lor şi-i înşiră pe o direcţie falsă, rătăcindu-i astfel pe călători, înfundându-i în cea mai primejdioasă parte a pustiului şi condamnându-i la moarte prin epuizare. Pe urmă, fireşte că le vine uşor să-şi prade fără osteneală şi risc victimele, ale căror oseminte albesc întinsul dezolant al deşertului, în timp ce familiile îi tot aşteaptă zadarnic până la capătul vieţii, neştiind nici cum, nici unde au dispărut.

Noi urmaserăm lungă vreme, încrezători, drumul marcat de aceşti pari şi abia în ziua aceea către prânz, ne dădurăm seama că apucasem o direcţie greşită. Nu ştiam când anume ne-am abătut de la drumul adevărat; de aceea n-avea rost să ne întoarcem, cu atât mai mult ca cât în situaţia noastră desperată orice minut era foarte preţios. Sam era cu totul sfârşit, nu mai putea merge; iar eu — cu maximă încordare — poate că aş fi reuşit să mai străbat o milă. Era clar: intrasem de vii în mormânt. Numai o întâmplare fericită ne-ar fi putut salva. Şi asta cât mai repede.

Deodată răsună în văzduh un ţipăt puternic şi răguşit. Mă uitai în sus şi zării un vultur care, după toate aparenţele, se ridicase tocmai atunci de la pământ, nu departe de noi. Pasărea zbura în cerc deasupra capetelor noastre, ca şi cum ar fi descoperit o pradă sigură. Trebuia să se afle prin preajmă vreo victimă a pustiului sau a *stakemen*-ilor, cum sunt denumiţi aceşti tâlhari din Estaccado, care mută indicatoarele. Îmi rotii privirea în jur, pentru a descoperi o cât

de mică urmă.

Deşi arşiţa soarelui şi febra îmi urcaseră sângele la cap de vedeam totul ca prin ceaţă, totuşi observai la vreo mie de paşi depărtare nişte umbre care nu puteau fi nici bolovani, nici movile de pământ. Apucai puşca şi căutai să mă apropii de ele.

Nu făcusem nici jumătate de drum, când zării un număr de trei coioţi şi, ceva mai încolo, câţiva vulturi. Fiarele stăteau în jurul unui trup pe care nu-l desluşeam decât foarte vag. Trebuie să fi fost vreun animal sau un om încă viu, altminteri făpturile acestea lacome şi-ar fi sfâşiat de mult prada. Oricum, descoperirea îmi dădu o rază de speranţă, deoarece coioţii, neputând rezista mult timp fără apă, nu cutează să se afunde prea adânc în pustiu. Când să mă apropii şi mai mult, ca să văd cine-i victima, un gând mă fulgeră şi-mi dusei repede puşca la ochi.

Nu lipsea mult să ne dăm sufletul, mai ales din cauza lipsei de apă. Oare sângele acestor animale n-ar fi putut să ne potolească setea cât de cât? Eram grozav de slăbit, şi frigurile mă zgâlţâiau de nu-mi puteam stăpâni arma. Mă lăsai la pământ şi-mi rezemai cotul de genunchi, ca să pot ochi cu mai multă siguranţă.

Trăsei două focuri la rând şi doi coioţi se prăbuşiră în nisip; acest succes mă făcu să-mi uit slăbiciunea; dădui fuga într-acolo. Pe unul din lupi îl nimerisem în cap, dar a doua oară trăsesem atât de şcolăreşte, încât, dac-aş fi făcut abstracţie de situaţia în care mă găseam, m-aş fi ruşinat până la sfârşitul zilelor mele. Glontele zdrobise labele dinainte ale fiarei, care urla şi se zvârcolea pe nisip.

Îmi scosei cuţitul şi, tăindu-i primului coiot artera de la gât, îi sorbii sângele cu nesaţ, de parc-ar fi fost vorba de nectar zeiesc. Apoi umplui plosca de piele pe care o purtam la brâu şi mă apropiai de victima care zăcea în nesimţire. Era un negru. Când îmi aruncai ochii asupra chipului său întunecat şi

plin de noroi, cât pe-aci să scap plosca din mână.

— Bob!

Auzindu-se chemat, nenorocitul întredeschise pleoapele.

— Apă! gemu el.

Îngenuncheai, îl aşezai în capul oaselor şi-i dusei plosca la gură.

— Bea!

Uscăciunea din gât nu-i permitea să înghită decât cu mare greutate. Dură mult timp până reuşi să bea greţosul lichid. Apoi omul se lăsă din nou pe spate.

În sfârşit, trebuia să mă îngrijesc şi de Sam. Luasem anume mai întâi sângele coiotului mort, căci s-ar fi scurs mai repede decât al celui rănit.

Acum mă apropiai de acesta din urmă. Deşi dădea să mă muşte, totuşi nu-l omorâi. Înşfăcându-l de ceafă, îl târâi până la Sans-ear. Acolo îl ghemuii sub mine, ca să nu mişte, şi-i tăiai vâna.

— Bea de-aici, Sam!

Sărmanul zăcuse într-o apatie totală; dar acum se însufleţi brusc:

— Să beau? Oh!

Apucă grăbit plosca şi o goli dintr-o răsuflare. I-o umplui din nou. Sam bău iarăşi până la fund.

— Brrr, sânge! Ptiu! Dar e mai bun decât s-ar crede! Sorbi şi ultimele picături, apoi se ridică în picioare.

Al treilea coiot, care la început îmi scăpase, reveni între timp şi, fără să ţină seama de vecinătatea lui Bob, sfâşia hoitul tovarăşului său ucis. Îmi încărcai din nou puşca, mă apropiai cu precauţie şi-l doborâi dintr-un foc. Cu sângele acestuia reuşii să-l întremez pe Bob şi să-l pun pe picioare.

I se întâmplă uneori călătorului să dea în chip cu totul neaşteptat peste un cunoscut al său. O astfel de întâlnire era aceasta cu negrul Bob, pe care îl cunoşteam foarte bine. Poposisem câteva zile în casa stăpânului său, giuvaergiul

Marshall din Louisville, şi îl îndrăgisem atunci pe slujitorul acesta credincios şi mereu bine dispus. Cei doi fii ai giuvaergiului luaseră parte împreună cu mine la o vânătoare în munţii Cumberlan şi mă însoţiseră până la Mississippi. Erau amândoi nişte flăcăi admirabili, a căror companie îmi fusese foarte plăcută. Cum de-a ajuns bătrânul Bob tocmai aici, în Llano Estaccado?

— Ţi-e mai bine? îl întrebai.

— Oh, bine, foarte bine!

Abia când se ridică în picioare, păru să mă recunoască:

— Massa Charlie? Mare, extra vânător? Oh, *nigger* Bob foarte bucuros; massa Charlie salvează massa Bern'. Altfel mort de tot.

— Bernard? Unde se află?

Negrul privi în jurul lui şi arătă cu mâna către sud:

— Oh, unde sunt massa Bern'? Acolo sunt! Nu, nu, acolo... sau dincolo...

Vorbind astfel, se învârtea în jurul propriei sale axe, arătând în toate direcţiile. Bravul Bob nu ştia nici el în ce parte se afla tânărul massa.

— Şi ce caută Bernard aici, în Llano Estaccado?

— Ce căutăm! Bob nu ştim. Bob n-ai văzut massa Bern'. Bob plecat cu alţii massa.

— Cu cine anume?

— Oameni vânător, negustor este... Bob nu ştim bine!

— Şi încotro se ducea Bernard?

— La Californ', la Francisco, la massa Allan tânăr.

— Vasăzică, Allan e la San Francisco?

— Acolo este. Cumpără mult aur pentru massa Marshall. Dar massa Marshall aur nu mai trebuie, fiindcă mort.

— Cum, a murit Marshall? întrebai, mirat, ştiind că bijutierul fusese încă în plină putere.

— Nu boală mort. Ucis bandit!

— Ucis? exclamai mişcat. Cine-i criminalul?

— Bob nu ştim, nimeni nu ştim. Bandit noaptea înfipt cuţit la inima lui massa Marshall şi luat tot, pietre, giuvaer, aur. Cine ucigaş şi unde plecat nu ştim nimeni, nici şerif, nici judecător, nici massa Bern', nici Bob.

— Când s-a petrecut crima?

— Trecut cinci luni. Massa Bern' rămânem sărac. Massa Bern' scris massa Allan la Californ' şi n-ai primit răspuns. De aceea mers singur Californ', căutăm massa Allan.

Era, în orice caz, o ştire lugubră. Un act bestial pusese capăt fericirii acestei familii de oameni cumsecade, frânsese viaţa tatălui şi aruncase în sărăcie pe cei doi fii ai săi. Să fi dispărut oare cu acest prilej toate nestematele şi giuvaerurile? Gândul mă duse imediat la diamantele pe care le găsisem în şaua lui Fred Morgan şi le purtam încă la mine. Dar ce să-l fi mânat pe asasin de la Louisville până aici, în prerie?

— De unde veneaţi? continuai să-l descos pe Bob.

— De la Memphis spre fort Smith, apoi peste munţi la Preston. Bob mers în căruţă, pe jos, pe cal până la pustiu Estaccado unde nimeni nu găsim apă. Cal şi Bob obosit: sete mare ca Mississippi. Bob căzut de pe cal şi cal plecat şi Bob rămas jos. Mult suferit Bob şi mort de sete dacă nu venit massa Charlie, dat băut sânge. Oh, massa, salvaţi massa Bern' şi Bob iubeşte cât lume şi pământ!

Era o dorinţă pe care nu prea vedeam să i-o pot îndeplini. Pe ce se întemeia însă speranţa negrului? Nu ştiam. Eu, unul, nu-i puteam făgădui nimic. Îl întrebai:

— Câţi oameni eraţi?

— Mult, foarte mult. Nouă massa şi Bob.

— Şi unde voiaţi să ajungeţi mai întâi?

— Asta Bob nu ştim. Bob călărit la urmă, nu auzit vorba la massa.

— Văd că ai cuţit şi sabie. Eraţi înarmaţi cu toţii?

— Mult puşti, carabin', cuţit, pistol, revolver.

— Cine vă conducea?

— Un massa Williams.

— Caută de-ţi aminteşte unde eraţi când ai căzut de pe cal.

— Asta nu putem. Acolo sau dincolo, nu ştim.

— Când s-a întâmplat, cam la ce oră?

— Aproape seara. Oh, acum Bob amintim: massa Bern' călărit faţa la soare când Bob căzut.

— Bine! Te poţi ţine pe picioare?

— Bob poate fugim cum cerbul. Bun leac sânge la sete, bun.

Într-adevăr, neobişnuita băutură mă înviorase şi pe mine, alungându-mi febra din trup. Sam, care stătuse alături, parcă se întrema şi el. Când se apropie de noi ca să asculte discuţia, arăta cu mult mai bine. În mai puţin de cinci minute se limpezise la faţă.

Mă gândeam acum că Bernard şi însoţitorii lui trebuie să fi fost la fel de istoviţi ca şi noi, altminteri tânărul Marshall nu l-ar fi lăsat în părăsire pe servitorul său devotat.

Poate că setea şi febra să-l fi măcinat într-atât încât nu mai era stăpân pe propriile sale gânduri. Ultimul răspuns al negrului mă făcu să presupun că Bernard se îndrepta, ca şi noi, spre vest. Dar cum să-l ajung, ce sprijin săi dau, când noi înşine aveam nevoie de ajutor, iar caii erau total epuizaţi?

Chibzuiam în toate felurile şi, deşi eram aproape convins că grupul încă nu se depărtase prea mult, nu găseam vreo soluţie salvatoare. Totuşi — cum se face că nu se zărea nici o urmă?

Mă adresai lui Sam:

— Rămâi aici, la cai. Poate că-şi revin între timp, să mai poată face măcar o milă. Dacă nu mă întorc până în două ore, vii pe urmele mele.

— *Well*, Charlie! Departe tot n-ai să ajungi. Înghiţitura asta de suc, ca să zic aşa, nu poate să ne ţină prea mult.

Se-nţelege că, după atâta vreme de când ne cunoşteam, trebuia să-i părăsim, în sfârşit, pe „dumneavoastră” şi pe „dumneata” în favoarea lui „tu”.

Cercetai terenul şi constatai că, de la punctul unde zăcuse Bob, urmele paşilor săi duceau către miazănoapte. Mergând pe acest traseu, descoperii peste puţin o grămadă de urme de copite. Zece cai îşi continuaseră de aici drumul spre vest. Aici bietul Bob căzuse epuizat, fără să-l observe nimeni. Probabil că rămăsese încă mai demult în urma grupului. Cercetând mai departe, semnele îmi confirmară acest lucru. Calul lui Bob abia se mai târâse în urma celorlalţi. Se părea însă că şi restul cailor ajunseseră la extenuare. Animalele înaintaseră cu şovăieli şi poticneli. Din loc în loc, călcătura era strâmbă, pe muchia copitei.

Datorită acestui fapt, urmele se întipăriseră foarte clar, mă orientam deci fără osteneală şi înaintam destul de repede. Spun „repede” fără să exagerez cu nimic. Nu-mi dau seama dacă băutura aceea scârboasă sau poate grija pentru soarta lui Bernard îmi dăruise puteri neaşteptate.

Să tot fi mers aşa preţ de o milă, când observai nişte arbuşti de cactus, izolaţi, veştezi, îngălbeniţi. Ici şi colo răsăreau în pâlcuri stinghere, îndesindu-se treptat şi alcătuind în cele din urmă un hăţiş interminabil, prelungit până peste linia orizontului.

Fireşte că urmele după care mă luasem nu duceau prin această vegetaţie vrăjmaşă, ci se înşirau pe marginea ei. Îmi continuai astfel drumul, dar nu multă vreme, căci îmi veni deodată un gând tonic, însufleţitor.

Când în şesurile fierbinţi ale peninsulei Florida dogoarea seacă toate apele, când oamenii şi vitele sunt gata să piară şi pământul rămâne totuşi ca „de plumb topit”, iar cerul ca un mineral incandescent, fără petic de nor — atunci locuitorii greu încercaţi dau foc stufărişului, buruienilor, tufelor — şi iată că ploaia vine, în sfârşit, ca prin minune. Observasem

personal în două rânduri acest fenomen care, pentru un om cât de cât familiarizat cu legile şi forţele naturii, e uşor explicabil.

Iată la ce mă gândeam în clipa aceea. Şi abia ce-mi veni ideea, că şi îngenuncheai lângă un arbust şi îmi preparai un mănunchi de fire uscate, uşor inflamabile. Câteva minute, şi focul se înălţă, la început timid, apoi din ce în ce mai puternic. Se întindea mereu, până mă trezii ca în faţa unui front în acţiune. Oceanul de flăcări părea nemărginit.

Contemplasem în viaţa mea nu o dată incendii în plină prerie. Dar niciodată nu văzusem o asemenea dezlănţuire a focului, când cactuşii plesnesc şi bubuie infernal, când fiece vrej detună ca o carabină şi totul pare ca o năvală năprasnică, fără noimă, a unui întreg corp de armată. Vâlvătaia se înălţa la cer, iar sus, deasupra ei, se învolburau, se frământau aburii încinşi, amestecaţi cu fărâme de cactus proiectate în văzduh. Pământul se cutremura şi în aer bântuia ca un vuiet de bătălie.

Acesta era cel mai bun ajutor pe care — cel puţin deocamdată — îl puteam acorda lui Bernard Marshall şi grupului său. Făcui apoi cale-ntoarsă, fără să mă gândesc dacă voi mai regăsi urma lor. Nădejdea mă întărise; nu mi-ar fi trebuit mai mult de o jumătate de ceas ca să parcurg drumul înapoi. Dar iată că la jumătatea drumului îmi şi ieşiră înainte Sam şi Bob împreună cu cei doi cai, care izbutiseră să se pună oarecum pe picioare.

— *Zounds*, ce naiba se petrece, Charlie? Întâi am crezut că se cutremură pământul, dar se pare că a luat foc nisipul, ca să zic aşa.

— Nu nisipul, ci cactuşii.

— Cum s-a întâmplat? Doar nu le-oi fi dat tu foc!

— Şi de ce nu?

— El a făcut-o, al naibii! Păi, ce vrei cu asta, omule?

— Vreau ploaie!

— Ploaie?! Iartă-mă, Charlie, cred că te-ai cam smintit la cap!

— Oare nu ştii că uneori scrântiţii trec drept oameni foarte deştepţi?

— Şi pretinzi cumva că ai făcut o treabă deşteaptă? Păi, căldura e şi mai mare acum, s-a dublat.

— Într-adevăr, căldura a crescut şi se produce electricitate.

— Lasă-mă-n pace cu electricitatea! Ce, asta se mănâncă, se bea? În fond, nici nu ştiu ce creatură o fi, cum arată.

— Ai să vezi numaidecât. Vom avea o ploicică grozavă, poate şi trăsnete.

— Zău că ai luat-o razna, Charlie! Eşti bun de balamuc!

Mă privi cu atâta compătimire, încât îmi dădui seama că nu glumeşte. Arătai spre cer:

— Vezi cum se adună sus aburii?

— Formidabil, omule, te pomeneşti că n-ai înnebunit de tot!

— Uite că se formează un nor care va produce descărcări violente...

— Charlie, dacă treaba asta se adevereşte, atunci eu sunt măgar sadea, iar tu cea mai deşteaptă minte a Americii şi chiar a mapamondului.

— Nu exagera, Sam. Eu am mai văzut ploi din astea în Florida şi nu fac decât să imit. Mă gândesc că nu strică un pic de umezeală. Uite norul, s-a şi adunat! Cum se va stinge focul jos, cum va porni ploaia. Şi ca să te convingi de pe acum, priveşte-o pe Tony cum dă din ciotul ei de coadă şi cum adulmecă. Şi mustangul meu presimte ceva. De altfel, să ştii că ploaia nu se va întinde prea mult dincolo de porţiunea incendiată. Haide, s-o apucăm şi noi!

Ne deplasarăm pe jos, deşi de astă dată am fi putut folosi caii, care se învioraseră şi, pe cât îi ţineau puterile, zoreau din instinct către mult râvnita răcoare.

„Profeţia” mea se adeveri. Nu trecu nici o jumătate de oră şi norul crescu acoperind cerul deasupra noastră şi întunecând zarea. Apoi se porni ploaia, nu treptat ca în regiunile cu climă temperată, ci brusc, vijelios, de parcă s-ar fi răsturnat nişte găleţi uriaşe. Apa ne izbea umerii ca şi când zeci de pumni s-ar fi abătut asupra lor. În mai puţin de un minut eram leoarcă; s-ar fi zis că înotasem îmbrăcaţi în valurile unui fluviu. Caii se lăsară la început în voia ploii, nechezând cu nesaţ. Apoi porniră să joace şi să zburde de mai mare dragul. Se vedea cât de colo că-şi reveniseră pe deplin. Iar noi, în culmea bucuriei, întinserăm păturile şi, colectând preţiosul lichid, băurăm pe săturate şi ne umplurăm burdufurile.

Cel mai entuziast se arăta Bob. Se tăvălea pe jos, se dădea peste cap, şi croia nişte mutre care, datorită înfăţişării lui şi a contrastului dintre părul alb şi obrazul tuciuriu, apăreau cu totul năstruşnice.

— Massa, massa, oh, frumos apă, bun, mult apă! Bob sănătos, Bob puternic, Bob poate merge, călărim până la Californ'! Sunt oare apă şi la massa Bern'?

— Probabil, Nu cred că Bernard să fi trecut mult de cactuşi. Dar bea şi tu, Bob! Ploaia se opreşte îndată.

Negrul îşi ridică de jos pălăria cu boruri largi, o ţinu până se umplu cu apă, căscă gura până la urechi şi, dându-şi capul pe spate, bău totul dintr-o răsuflare.

— Oh, bun, massa! Bob mai bem! Îşi sticli el dinţii şi întinse din nou pălăria cu gura în sus. Dar şi-o retrase dezamăgit: Oh, gata ploaie? Nu mai vinem?

Într-adevăr, după o ultimă salvă de tunete, ploaia încetă tot atât de brusc precum apăruse. De altfel, nici nu mai aveam nevoie de ea. Setea ne-o potolisem, iar burdufurile erau pline-ochi.

— Acum să îmbucăm ceva şi apoi, după Bernard — mă adresai celor doi tovarăşi.

Prânzirăm în câteva minute: câte o porţie de pastrama de vită. Apoi Sam şi cu mine încălecarăm şi pornirăm la trap, în timp ce Bob, dovedindu-se un excelent alergător, ţinu pas cu caii, fără prea mult efort.

Ploaia ştersese, ce-i drept, urmele, dar eu cunoşteam acum direcţia. Nu dură mult şi întâlnii jos, în nisip, o tărtăcuţă, aruncată probabil de vreun călăreţ din grupul lui Bernard.

Cactuşii trebuie să se fi întins hăt-departe, dinspre est spre vest, deoarece porţiunea incendiată nu se mai isprăvea. Faptul mă bucura, de altminteri: vasăzică, Bernard cu oamenii lui avuseseră şi ei parte de ploaie. Totuşi depăşirăm curând locul incendiului şi peste puţin zărirăm în depărtare un grup de oameni şi animale. Dusei luneta la ochi şi numărai zece cai şi nouă oamenii, dintre care opt şedeau jos, iar cel de al nouălea, călare, tocmai îşi lua avânt în direcţia noastră. Deodată, observându-ne, îşi struni calul. Îl privii atent prin lunetă şi-l recunoscui pe Bernard Marshall.

Intenţia lui îmi era clară. Se aflase, ca şi ceilalţi, într-o asemenea stare de sfârşeală şi depresiune, încât nici nu sesizase absenţa lui Bob. Acum, înviorat de ploaie, găsi de datoria lui să-l caute pe negru şi să-l readucă între ai săi. Nu întâmplător tânărul ducea de frâu un al doilea cal. Faptul că nimeni din grup nu i se alăturase îmi displăcea. Puteam să pariez că era vorba de nişte yankei pentru care viaţa unui *nigger* — şi nici măcar propriul lor servitor — nu valora o ceapă degerată.

Bernard ne scrută de la distanţă, strigă ceva către ceilalţi din grup şi numaidecât îi văzui încălecând, cu armele în mâini.

— Du-te tu înainte, Bob, şi explică-le cine suntem! Îi poruncii negrului.

Acesta o luă în pas alergător, iar noi îl urmarăm la oarecare distanţă. Când Marshall îl recunoscu pe Bob, orice

bănuială îi dispăru. Toată lumea descăleca din nou, aşteptând apropierea noastră. Îi lăsasem lui Bob un mic avans, încât să putem auzi discuţia lui cu stăpânul regăsit:

— Nu puşcaţi, massa, nu puşcaţi! Frumos oameni vine, buni oameni, massa Charlie, care omoram tâlharii cu pumn, dar cruţăm gentleman şi *nigger!*

— Charlie?! E cu putinţă?! exclamă surprins Marshall şi mă fixă preţ de o clipă.

Acolo, în patria lui, arătasem cu mult mai *gentleman-like* decât în savană. Un chip pe care îl ştiai abia umbrit de o bărbuţă delicată cu greu îl mai recunoşti când, după luni de zile, apare năpădit de o barbă deasă şi sălbatică! Adăugaţi şi îmbrăcămintea în care omul nu mă mai văzuse nicicând. Era deci firesc să nu fiu recunoscut imediat şi încă de la distanţă. Dar acum, când mă apropiasem la numai treizeci de lungimi de cal, tânărul giuvaergiu se convinse că Bob îi spusese adevărul.

— Charlie, formidabil! Chiar dumneata! Parcă intenţionai să mergi la fortul Benton şi în Munţii înzăpeziţi! Cum de-ai ajuns în sud?

— Am fost şi acolo, Bernard, dar era un frig crâncen şi m-am întors pentru o vreme. Ei, bine te-am găsit în Estaccado! Nu vrei să mă prezinţi camarazilor?

— Cum să nu! Să-ţi spun drept, nici o mie de dolari nu m-ar face mai fericit ca prezenţa dumitale. Descălecă şi vino mai aproape!

Mă recomandă celorlalţi pe numele meu adevărat şi-mi comunică, pe rând, numele lor. Apoi mă copleşi cu o grămadă de întrebări, la care îi dădui lămuriri pe cât îmi stătea în putinţă. Toţi ceilalţi erau yankei — cinci voiajori ai companiei de blănuri, prevăzuţi cu echipament splendid, şi trei persoane, atât de împovărate cu arme, încât în nici un caz nu puteau fi *westmen*-i autentici. Erau, desigur, negustorii de care îmi pomenise Bob, dar care-mi păreau mai curând nişte

aventurieri aciuaţi în Vest pentru a-şi căuta pe orice cale norocul. Cel mai în vârstă dintre voiajori, care-mi fusese prezentat sub numele de Williams, era conducătorul grupului şi îmi făcea impresia unui urs spălător „cam aşa şi-aşa”, cum se spune de obicei în Vest. După ce Bernard îşi epuizase întrebările, de altfel nu prea importante, acest Williams mi se adresă la rândul lui. Se vede că Sam nu-i prea trezise interesul:

— Acum ştim oarecum cine sunteţi şi de unde veniţi, dar nu şi încotro mergeţi — rosti el.

— La Paso del Norte sau poate în altă parte, *sir,* depinde de împrejurări.

Găsii de cuviinţă să nu-i divulg deocamdată mai mult decât credeam necesar.

— Şi ce ocupaţie aveţi?

— Cutreierăm şi noi lumea, să vedem cum arată.

— *Lack-a-day!* Nu mai spuneţi! E o ocupaţie plăcută şi nu cere eforturi prea mari. Sunteţi, probabil, bine situat, dacă nu chiar bogat de-a binelea. Se vede, de altfel, şi după armele dumneavoastră!

Raţionamentul său în această chestiune era foarte greşit, căci, în afara acestor arme, nu posedam decât nişte fleacuri pe care le lăsasem acasă. Iar întrebarea ca atare nu-mi prea plăcuse. Şi încă mai puţin privirea omului şi intonaţia glasului său ironic, viclean, provocator. Procedase, de altfel, imprudent, reuşind ca în ciuda exteriorului său îngrijit, să-mi insufle neîncredere. Hotărâi deci să-l ţin la respect şi evitai un răspuns precis:

— Sărac sau bogat, mi se pare fără importanţă aici, în Estaccado.

— Aveţi dreptate, *sir.* Numai cu o jumătate de oră mai înainte era cât pe-aci să murim. S-a petrecut însă o minune cum nu cred să se mai fi întâmplat în aceste locuri.

— Ce fel de minune?

— Ploaia, domnule! Ori poate că veniţi dintr-o direcţie unde n-a plouat?

— Ba ne-a udat binişor. Dar noi înşine am provocat-o.

— Aţi provocat-o? Nu înţeleg!

— Adineauri, fiind şi noi sfârşiţi de sete şi dogoare, am ajuns la concluzia că singurul mijloc de a ne salva e să preparăm nişte nori, fulgere şi tunete.

— Ia lăsaţi palavrele, *sir!* Doar nu ne credeţi nătângi şi nătărăi cărora le poţi vinde iepuri morţi drept urşi vii! Altminteri, zău că aţi lua-o pe cocoaşă! Te pomeneşti că veniţi de dincolo, din Utah, unde cică se fac asemenea minuni!

— Am fost într-adevăr cândva pe-acolo, dar acum asta n-are importanţă. Ne permiteţi să vă însoţim, eu şi tovarăşul meu?

— De ce nu! Mai ales că vă cunoaşte master Marshall. Cum se face însă că v-aţi aventurat singuri în Llano Estaccado?

Din cauza neîncrederii pe care mi-o insuflase acest Williams, căutai s-o fac pe naivul lipsit de experienţă:

— Ce fel de aventură? Drumul e marcat. N-ai decât să te orientezi după indicatori şi ajungi drept La ţintă!

— *Good lack*, dar grăbit mai sunteţi! N-aţi auzit de *stakemen*-i?

— Nu. Despre cine-i vorba?

— Ei, poftim! Mai bine n-aş îi pomenit de ei! Nu cumva să se întâmple, vorba ceea: vorbeşti de lup, şi lupul la uşă. Dar atâta vă spun: cine se încumetă numai aşa, în doi, prin Estaccado, acela trebuie să fie ori un Old Firehand, ori un Old Shatterhand, ori un şmecher ca Sans-ear, bătrânul vânător de indieni. Nici de ăştia n-aţi auzit?

— S-ar putea să fi auzit, însă mi-a intrat pe o ureche şi mi-a ieşit pe alta. Mai e mult până ieşim din Estaccado?

— Două zile călare.

— Ne aflăm, desigur, pe drumul cel bun?

— Şi de ce nu ne-am afla?

— Mi s-a părut că, la un moment dat, indicatorii se înşiră pe direcţia sud-est în loc de sud-vest.

— Vi s-o fi părut dumneavoastră, dar nu şi mie, care sunt un vechi şi încercat voiajor. Cunosc Estaccado ca în palmă.

Bănuiala mea spori. Dacă Williams era într-adevăr atât de versat, atunci trebuia să-şi fi dat seama că se abătuse de la direcţia justă. Mă hotărâi deci să-l supraveghez mai atent.

— Cum se face că firma dumneavoastră vă trimite atât de departe în sud? Cred că în nord se găsesc mult mai multe blănuri.

— Deştept mai vorbiţi, zău aşa! Păi, una e blana şi alta e pielea! În nord sunt, într-adevăr, foarte mulţi urşi negri, racooni, oposumi şi alte fiare cu blănuri scumpe; dar noi mergem în sud, pentru ca la migraţiunea de toamnă a bivolilor să facem rost de câteva mii de piei.

— Aşa! Credeam că pe astea le puteţi obţine mult mai uşor sus, în rezervaţiile cu bivoli şi prin împrejurimi. De altfel, dumneavoastră, ca voiajor, beneficiaţi de un avantaj: nu aveţi a vă teme de indieni. Mi s-a spus că firma dumneavoastră şi-ar folosi voiajorii şi ca poştaşi sau curieri şi că o scrisoare din partea companiei ar fi cel mai sigur scut împotriva indienilor. E adevărat?

— Întocmai. Nu numai că nu ne temem de ei, dar ne şi bizuim pe ajutorul lor.

— Înţeleg. Înseamnă că aveţi, desigur, vreo scrisoare de acest fel la dumneavoastră.

— Fireşte. Ajunge să arăt sigiliul şi orice indian ne oferă sprijinul său.

— Mă faceţi curios, *sir.* Nu-mi arătaţi şi mie un astfel de sigiliu?

Observai numaidecât că-l pusesem în încurcătură. El căută însă să pareze:

— N-aţi auzit, domnule, de secretul corespondenţei? Sigiliul nu se arată decât indienilor.

— Doar nu v-am cerut scrisoarea ca s-o citesc! În orice caz, se pare că nu v-aţi găsit niciodată în situaţia de a vă legitima în faţa unui alb.

— Atunci mă legitimez cu arma. Luaţi notă!

Făcui o mină de om intimidat şi tăcui. Sam cel pirpiriu clipi din ochi cu înţeles, dar aşa fel, ca şi cum s-ar fi adresat nu mie, ci bătrânei sale Tony.

— Am aflat de la Bob încotro te duci şi ce motive te-au determinat la această călătorie — îmi îndreptai de astă dată vorba către Marshall. Nu aveţi nici un indiciu în legătură cu asasinul?

— Nimic. De altfel, cred că trebuie să fi fost isprava mai multor persoane.

— Unde-i Allan?

— La San Francisco. Cel puţin aşa îmi indica în scrisori.

— *Well*, atunci va fi lesne de găsit. Mai continuaţi drumul astăzi, sau poposiţi aici?

— Ne-am înţeles să rămânem.

— Bine, să-mi deşeuez calul.

Luai şaua de pe mustangul meu, îi scosei frâul şi zăbala şi îi dădui să ronţăie câţiva pumni de boabe de porumb. Sam procedă la fel cu iapa lui. Ne feream să schimbăm între noi vreo vorbă. De altfel, nici nu era necesar: ne înţelegeam fără cuvinte. Vânătorii, după ce au petrecut săptămâni întregi împreună, îşi citesc gândurile din ochi. Nici cu Marshall nu discutai nimic pe ascuns. Astfel, în taifasuri fără însemnătate, trecu restul zilei şi se făcu seară.

— Rânduiţi străjile, *sir* — îl îndemnai pe Williams. Suntem obosiţi, trebuie să dormim.

El luă măsurile de rigoare, dar constatai că la nici unul din posturile duble nu ne programă nici pe mine, nici pe Sam, nici pe Marshall, ci numai pe câte doi dintre voiajorii săi.

— Culcă-te printre ei, ca să nu se poată sfătui în taină! îi şoptii lui Marshall. Acesta, auzindu-mi îndemnul misterios, mă privi foarte mirat, dar se supuse.

Cum nu exista păşune prin apropiere, caii se lungiră pe jos. În timp ce fârtaţii se culcară roată, eu mă tolănii lângă mustangul meu, culcându-mi capul pe trupul lui. Ceilalţi îşi rezemară capetele de şei. Aveam motivele mele să-mi aleg această poziţie. Sam mă înţelese şi, fără să mai aştepte vreun semn din partea mea, îşi potrivi culcuşul printre voiajori, în aşa fel, ca aceştia să nu poată vorbi între ei decât atunci când vor face de strajă.

Stelele răsăriră, dar — poate din cauza ploii ce o provocasem — plutea în văzduh un abur uşor, învăluind şi domolindu-le strălucirea. Doi negustori alcătuiră prima strajă; schimbul lor se consumă fără să remarc vreun fapt deosebit. Al doilea schimb Williams îl rezervase pentru sine şi cel mai tânăr dintre voiajori. Până să le vină rândul, aceştia nu dormiră deloc. Se sculară, îşi luară în primire postul şi începură să patruleze fiecare pe semicercul lui. Reţinui exact ambele puncte unde se întâlneau de fiecare dată. Unul se afla în imediata vecinătate a calului de care se folosea Bob — şi acest amănunt mi se părea preţios — deoarece nu era de presupus ca negrului să i se fi încredinţat un cal de prerie dintre cei mai buni, al cărui instinct ager te poate pune în grea încurcătură.

Nu-mi dădeam seama dacă cei doi discută între ei ori de câte ori se întâlnesc, dar mi se părea că paşii lor întârzie oarecum la fiecare din aceste întâlniri. Viaţa în savană îmi ascuţise auzul. Dacă nu mă înşelam, aveam de-a face cu nişte indivizi extrem de rafinaţi.

Mă târâi uşurel până în preajma calului. Părea să fie o gloabă răbdătoare şi de nădejde, căci nu-mi trăda prezenţa în nici un fel; nici nu sforăi, nici nu tresări măcar. Astfel mă putui lipi strâns de trupul calului, fără a mă teme că voi fi divulgat.

Williams venea dintr-o parte, tânărul din cealaltă parte. La întâlnirea lor, desluşii clar cuvintele:

— Tu sări pe el, cu negrul mă descurc eu!

Vorbise Williams. Când se întâlniră a doua oară, auzii:

— Fireşte, şi pe ei!

Probabil că la celălalt punct de întâlnire tânărul îl întrebase ceva în legătură cu mine şi cu Sam.

La următoarea rundă prinsei alte câteva cuvinte:

— *Pshaw!* Unul e mărunţel de tot, iar celălalt... doar îl luăm din somn.

„Mărunţelul” era, desigur, Sam, iar „celălalt”, eu. Deci voiau să ne omoare. Cu ce scop? Asta nu mi-o puteam explica. Când se întâlniră din nou, desluşii încă două vorbe:

— Tustrei!

Probabil că dincolo tânărul se interesase dacă şi cei trei negustori ar urma să împărtăşească soarta noastră. Era clar: voiajorii, cinci la număr, intenţionau să ne atace pe noi doi, pe Marshall, pe Bob şi pe negustori. Adică cinci contra şapte. Îşi făcuseră o socoteală foarte simplă. Dacă nu mi-ar fi venit ideea să-i spionez, ne-ar fi lichidat fără nici un risc. Mizerabilii se întâlniseră din nou.

— Cu nici un minut mai devreme. Gata! hotărî Williams, încheind convorbirea.

Prin urmare, pasionanta lor discuţie luase sfârşit. Ultimele cuvinte se refereau, desigur, la momentul când vor trece la acţiune. Dar când anume aveau s-o facă? În timpul somnului — asta o aflasem. Totuşi nu ştiam dacă azi ori mâine. Azi, părea mai probabil. Şi cum cele două bestii mai aveau cel mult un sfert de oră până să iasă din schimb, trebuia să le-o iau repede înainte.

Stăteam încordat, gata să sar. Iată-i că se întâlnesc iarăşi, dar fără să mai schimbe nici un cuvânt. Fac amândoi stânga-mprejur. Câteva clipe, şi Williams ajunge în dreptul meu. Mă salt fulgerător în picioare, îi vâr stânga în beregată, ca să nu

poată crâcni, şi-l izbesc cu pumnul drept în tâmplă. Canalia cade ca o cârpă la pământ.

Îi iau repede locul şi fac pe santinela. Mă apropii calm de celălalt punct de întâlnire şi dau peste voiajorul cel tânăr, care habar n-are de nimic. Crede că sunt Williams, îl prind şi pe acesta de beregată şi, până să zică pâs, îl culc dintr-un pumn. Îmi fac socoteala că vor rămâne amândoi în nesimţire cel puţin zece minute. Asta e sigur. Mă reped la grupul nostru. Toţi dorm, afară de Sam, fireşte, şi de Bernard care, în urma avertismentului meu, n-a mai putut aţipi.

Îmi scot lasoul de la brâu; Sam face la fel.

— Numai pe voiajori — îi şoptesc — pe tustrei! Apoi îmi înalţ glasul şi strig: Alo, voi ăştia, sus!

Într-o clipă toată lumea sare în picioare, chiar şi Bob. Şi în aceeaşi clipă lasourile noastre îi prind pe doi dintre voiajori. Mai facem câte un nod şi îl strângem atât de tare, încât nu se mai pot mişca. Bernard, mai mult bănuind decât înţelegând situaţia, se aruncă asupra celui de-al treilea voiajor şi îl ţine în loc, până reuşim să-l legăm. Acum sunt tustrei la dispoziţia noastră.

Toată operaţia s-a desfăşurat uimitor de repede. Abia când eram aproape gata, unul dintre negustori se repezi la puşcă strigând:

— La arme! Suntem atacaţi!

Sam râse din toată inima:

— Las-o în pace de stropitoare, bre! S-ar putea să nu ia foc, ha-ha-ha!

Prevăzător, în timp ce mă aflam încă la pândă, Sam scosese capsele de la cele trei puşti ale negustorilor — dovadă cât de bine acţionam împreună, fără a schimba măcar un cuvânt.

— Staţi fără grijă, oameni buni, nu vi se întâmplă nimic! adăugai eu, ca să-i liniştesc pe negustori. Stimabilii aceştia voiau să ne omoare. De aceea, până una-alta, i-am făcut

inofensivi.

Cu tot întunericul, se putea observa panica pe care o semănaseră aceste cuvinte. Până şi Bob se apropie în mare grabă:

— Massa, voit omorât şi Bob?

— Da, şi pe tine au vrut să te omoare.

— Atunci spânzurăm pe ei în Estaccad', sus la pari!

Cei prinşi tăceau mâlc. Sperau, pesemne, în ajutorul santinelelor.

— Ascultă, Bob — mă adresai negrului — acolo jos zace Williams, iar dincolo mai zace unul. Adu-i încoace!

— Mort sunt? Se interesă el.

— Nu, numai leşinaţi.

— Aducem, gata!

Uriaşul Bob îi cară câte unul pe umerii lui laţi şi îi depuse în faţa noastră. Îi legarăm şi pe ei fedeleş. Acum puteam discuta, în sfârşit, cu cei trei negustori, ca să-i lămuresc asupra celor întâmplate. Ascultându-mă, o mânie fără margini îi cuprinse şi cerură ca voiajorii să fie pedepsiţi cu moartea. Trebuii să mă opun:

— Domnilor, preria îşi are tradiţiile şi legile ei: Dacă voiajorii s-ar fi năpustit înarmaţi asupra noastră şi ar fi încercat să ne ucidă, atunci se cădea să-i împuşcăm pe loc; dar aşa cum stau lucrurile, nu avem dreptul să-i omoram, ar fi o crimă. Trebuie să alcătuim un complet de judecată.

— O, bun judecată! îşi dădu cu părerea negrul, bucuros să asiste la un asemenea spectacol. Apoi Bob spânzurăm la toţi cinci.

— N-o să-i judecăm acum. E noapte, nu avem lumină. Mai bine aşteptăm până dimineaţa. Suntem şapte inşi. Cinci pot să doarmă liniştiţi, iar câte doi vor sta de pază. În ce-i priveşte pe voiajori, n-o să ne dea nici o bătaie de cap în cursul nopţii.

Îmi impusei punctul de vedere cu oarecare greutate, dar

în cele din urmă căzurăm cu toţii de acord. Cinci dintre noi se culcară, în timp ce eu şi unul din negustori preluarăm sarcina de santinele. După un ceas, furăm înlocuiţi. Sam luă asupră-şi ultimul schimb, de unul singur, începea să se crape de ziuă; ajungea un singur om în post.

Noaptea, prizonierii nu suflară o vorbă. Dimineaţa însă constatai că Williams şi complicele său se treziseră la realitate.

Luarăm în primul rând gustarea de dimineaţă şi ne ospătarăm caii cu câte o porţie de grăunţe. Trecurăm apoi la dezbateri. Sam luă cuvântul arătând spre mine:

— Iată-l pe şeriful nostru! Dumnealui va deschide şedinţa, ca să zic aşa.

— Nu, Sam, eu nu prezidez. Rolul acesta îţi revine ţie.

— Mie? Ce-ţi veni? Sam Hawerfield şerif? La treaba asta se pricep mai bine scriitorii.

— Eu nu sunt cetăţean al Statelor Unite şi am trăit în prerie mai puţin ca tine. Dacă nu vrei tu, atunci să conducă Bob!

— Bob? Şerif negru? Asta ar fi boacănă de tot! Ei, dacă insişti, ce să fac! Nu-mi rămâne decât să primesc, ca să zic aşa.

Îşi umflă pieptul şi luă o atitudine marţială, voind să sublinieze astfel că în acest tribunal al savanei vor domni aceeaşi nepărtinire şi acelaşi respect al adevărului ca la oricare for de justiţie dintr-un stat civilizat.

— Aşezaţi-vă roată, domnilor! Sunteţi juraţi. Negrul Bob rămâne în picioare, în calitate de supraveghetor.

Bob îşi strânse şi mai bine sabia la şold şi se strădui să arate cât mai demn de acest titlu.

— Supraveghetor, scoate legăturile arestaţilor! Suntem aici într-o lume liberă. Şi într-o asemenea lume chiar şi ucigaşii stau slobozi înaintea judecăţii.

— Dar dacă fug toţi cinci... — încercă negrul să obiecteze.

— Executarea! tună Sans-ear. N-o să fugă nimeni, căci le-am luat armele şi, până să facă zece paşi, gloanţele noastre i-ar domoli, ca să zic aşa.

Dezlegaţi, prizonierii se ridicară tăcuţi în picioare. Noi stăteam cu armele în mâini. O evadare ar fi fost cu neputinţă.

— Spui că te cheamă Williams — începu Sam, adresându-se capului bandei. E numele dumitale adevărat?

— Nu răspund — zise acesta îndârjit. Voi înşivă sunteţi criminali! Voi ne-aţi atacat! Pe voi ar trebui să vă judece un tribunal al savanei!

— Faci cum vrei, băiete, treaba ta! Îţi atrag doar atenţia că refuzul de a răspunde echivalează cu o mărturi*sir*e. Aşadar: eşti, într-adevăr, voiajor?

— Da.

— Dovedeşte! Unde-ţi sunt scrisorile?

— N-am nici o scrisoare.

— Bine, băiete, asta e de ajuns ca să ne lămurească asupra persoanei dumitale. N-ai vrea să ne spui ce ai discutat aseară cu camaradul tău când făceaţi de strajă, şi cam ce aţi hotărât?

— Nimic! N-am schimbat nici o vorbă!

— Acest bărbat demn de toată încrederea v-a ascultat şi a desluşit cuvânt cu cuvânt discuţia voastră! Voi nu sunteţi *westmen*-i. Un adevărat vânător de prerie ar fi lucrat cu mai multă isteţime.

— Nu suntem *westmen*-i? *All devils*, pe toţi dracii, sfârşiţi cu comedia, şi atunci vă arătăm noi cât face vitejia voastră! Cine sunteţi, la urma urmei? Nişte *greenhorn*-i, care ne-au atacat în somn ca să ne omoare şi să ne jefuiască.

— Nu te aprinde aşa, fiule! Am să-ţi fac cunoştinţă cu *greenhorn*-ii, care vor hotărî aici asupra vieţii sau morţii voastre. Bărbatul acesta, după ce a înţeles ce puneţi la cale, v-a doborât de unul singur cu pumnul lui şi totul s-a petrecut, ca să zic aşa, atât de corect, încât nimeni nu l-a observat, nici

măcar eu. Şi iată că stăpânul acestui pumn faimos răspunde la numele de Old Shatterhand! Clar! Ei, şi acum, uitaţi-vă niţel la mine! Are voie omul, după ce navajoşii i-au tăiat urechile, să se cheme Sans-ear? Vasăzică, suntem exact dintre cei puţini despre care ziceai că s-ar putea aventura şi singuri în Llano Estaccado. Iar afirmaţia că am provocat ieri ploaia corespunde perfect adevărului: cine altul ar fi putut s-o facă? Ori aţi auzit cumva că în Estaccado să plouă de la sine?

Era vădit că numele noastre nu-i încântaseră deloc pe cei cinci „voiajori”. Williams luă cel dintâi cuvântul. Cumpănise bine situaţia şi spera, probabil, că n-are a se aştepta tocmai din partea noastră la vreun act de violenţă.

— Dacă sunteţi într-adevăr aceia drept care vă daţi, atunci sperăm într-o judecată cinstită. Am să vorbesc sincer, fără ocol. Purtam înainte alt nume; dar nu văd ce crimă ar fi aceasta, de vreme ce nici dumneavoastră nu vă numiţi de fapt Old Shatterhand şi Sans-ear. Orice om e liber să-şi spună cum îi place.

— *Well*, nici nu te acuzăm din cauza numelui!

— Şi nici pentru vreo crimă nu putem fi acuzaţi. N-am făcut nici un rău nimănui, n-am avut nici o intenţie de acest fel. Ce-i drept, aseară am discutat despre un omor. Dar am pomenit oare numele voastre?

Bravul Sam privi o vreme în gol şi rosti în cele din urmă, cam supărat:

— Ei da, n-aţi pomenit, însă din vorbele voastre reieşea totul cât se poate de clar.

— Simpla discuţie după nişte vorbe nu înseamnă o dovadă, nu e un fapt dovedit. Înţeleg, un tribunal de prerie e o instituţie onorabilă şi un asemenea for are obligaţia să judece după fapte, nu după simple presupuneri. I-am întâmpinat pe Sans-ear şi pe Old Shatterhand cu ospitalitate şi, drept răspuns, ei caută să ne curme viaţa fără să fim cu nimic vinovaţi. Toţi vânătorii, de la Marele Ocean până la

Mississippi, de la Golful Mexic până la Fluviul Sclavilor, toţi vor afla despre această faptă şi vor spune: „Iată ce au devenit cei doi faimoşi *westmeni*: nişte bandiţi, nişte asasini!”

Trebuia să constat în sinea mea că omul îşi susţinea apărarea cu multă pricepere. Sam fu atât de răscolit de vorbele lui, încât exclamă:

— *'s death*, nimeni n-are să spună aşa ceva, pentru că nici n-o să vă condamnăm! Din partea mea, sunteţi liberi! Dumneavoastră ceilalţi ce părere aveţi?

— Să-i punem în libertate! Sunt nevinovaţi! aprobară repede cei trei negustori, care nici înainte nu prea fuseseră convinşi de vinovăţia acuzaţilor.

— Nici eu, din câte cunosc, n-am motive să-i condamn — adăugă la rândul lui Bernard. Ce sunt şi cum îi cheamă nu ne priveşte pe noi. Iar dovezi pentru condamnare nu avem, doar bănuieli.

Bob, negrul, stătea pleoştit, uluit. Vedea cum deodată i se năruiesc toate nădejdile în legătură cu spânzurarea celor vinovaţi. În ce mă priveşte, eram oarecum satisfăcut de întorsătura pe care o luau lucrurile; de altfel, o şi prevăzusem şi nu degeaba insistasem în ajun pentru amânarea judecăţii. Tot din acelaşi motiv propusesem ca Sam să prezideze tribunalul. Ca vânător era deosebit de înzestrat, dar pentru interogarea şi demascarea unui criminal nu era nicidecum omul potrivit. În prerie nu poţi fi niciodată sigur de propria ta viaţă. De ce atunci să curmi cinci vieţi omeneşti, când, de fapt, nimic concret nu s-a săvârşit împotriva ta?! Ar însemna să condamni la moarte pe oricine numai pentru o simplă bănuială. Şi, în fond, mă interesa mai puţin lichidarea acestor oameni şi mai mult siguranţa noastră. Or, în acest scop puteam lua măsurile de rigoare. Sam însă merita o papară pentru că lăsase să-i fie smuls un lucru pe care l-am fi putut oferi drept dovadă de milă şi mărinimie. De aceea, când îmi ceru şi mie părerea, îi replicai:

— Mai ţii minte, Sam, în ce constă marea superioritate a bătrânei tale Tony?

— În ce?

— Are grăunţe în cap.

— Da, îmi amintesc. Şi constat că nici ţie nu-ţi lipseşte memoria. Dar ce sunt eu de vină dacă, fiind vânător, nu am, ca să zic aşa, talent de jurist? Tu poate că ai fi scos de la ei ceva mărturi*siri*. De ce n-ai vrut să prezidezi juriul? Acuma oamenii sunt liberi: ce-am hotărât rămâne bun hotărât.

— Fireşte, părerea mea nu mai poate să schimbe nimic, însă dumnealor au fost achitaţi numai în ce priveşte tentativa de omor, nu şi în alte privinţe. Master Williams, am să te întreb un lucru. Răspunsul dumitale vă va decide soarta. Spune-mi, pe ce drum se ajunge cel mai repede la Rio Pecos?

— Drept înainte, spre vest.

— În cât timp?

— În două zile.

— Eu vă socotesc *stakemen*-i, deşi ieri te-ai grăbit să ne previi împotriva acestor bandiţi şi în ciuda faptului că, după ce avuseşi grijă să-i storci de vlagă, păreai să-i conduci pe aceşti oameni în direcţia justă. Veţi rămâne prizonieri timp de două zile. Dacă până atunci nu ajungem la Rio Pecos, s-a terminat cu voi! Mă voi îngriji personal de judecarea voastră! Acum ştiţi ce vă aşteaptă! Hai, legaţi-i şi urcaţi-i pe cai! Plecăm!

— Oh, asta bine! fu de părere Bob. Dacă la râu n-ajungem, Bob spânzurăm la ei în pom!

După numai un sfert de oră ne aflam în mers. Prizonierii, legaţi pe şei, călăreau bineînţeles la mijloc. Bob părea că n-are de gând să renunţe la slujba de supraveghetor; se ţinea scai de ei şi îi păzea cu străşnicie. El încheia coloana, iar Bernard şi cu mine călăream în faţă.

Natural că discutam despre întâmplarea de ieri, dar fără să-i dăm prea multă importanţă. În cele din urmă, ne

distanţarăm mai mult de voiajori şi Bernard mă întrebă:

— E adevărat ceea ce susţine Sans-ear, cum că dumneata ai fi provocat ploaia?

— Da.

— Nu pricep, deşi ştiu prea bine că-ţi place să spui numai adevărul.

— Am provocat ploaia ca să ne salvăm cu toţi, atât noi cât şi voi.

Îi explicai procedeul atât de simplu prin care „făcătorii de ploaie” şi vracii triburilor indiene îşi dobândesc printre credincioşii naivi un credit nelimitat.

— Prin urmare, îţi datorăm viaţa. Ne-am fi încheiat zilele chiar acolo unde ne-ai găsit.

— N-aţi fi murit de extenuare, aţi fi fost ucişi. Vezi numai ce cară cu ei aceşti „voiajori”! Burdufurile li-s pline cu apă! Nici n-au suferit măcar de sete, tâlharii. Dacă nu m-aş feri să vărs sânge omenesc, i-aş împuşca fără milă. Cum îi spune tânărului care a fost aseară în schimb cu Williams?

— Mercroft!

— Nume fals, desigur. În ciuda tinereţii sale, individul mi se pare cel mai suspect dintre toţi; parcă l-am mai văzut la faţă în împrejurări nu prea plăcute. Vai de pielea lor dacă nu ajungem la Rio Pecos în timpul fixat! Acum dă-mi, te rog, amănunte în legătură cu jefuirea şi asasinarea tatălui dumitale.

— Nu cunosc amănunte. Allan era plecat la San Francisco după achiziţii de aur. Rămăsesem cu Bob şi cu menajera noastră, deci patru la număr, având în vedere că lucrătorii şi calfele nu locuiau cu noi. Tata, după cum ştii, ieşea întotdeauna seara în oraş. Ei, şi într-o dimineaţă l-am găsit mort în culoarul casei. Uşa era încuiată pe dinafară, iar atelierul şi magazinul vraişte. Dispăruse tot ce-ar fi avut oarecare valoare. Bătrânul purta de obicei la el o cheie care se potrivea la toate uşile. După ce l-au omorât, criminalii i-au

luat cheia şi astfel au jefuit casa fără nici o greutate.

— Şi n-aveţi nici o bănuială?

— Amănuntul cu cheia nu-l cunoştea decât una din calfe, dar toate cercetările poliţiei au rămas fără rezultat. Calfele au fost eliberate şi au dispărut. Printre bijuteriile furate se aflau şi importante depuneri aparţinând diverşilor clienţi. Am fost nevoit să-i despăgubesc pe toţi şi nu mi-au rămas decât mijloacele necesare acestei călătorii în California. Trebuie să-l caut pe Allan, de la care, în treacăt fie zis, n-am mai primit ştiri în ultima vreme.

— Aşadar, n-ai nici o nădejde să-i prinzi pe criminali şi să-ţi redobândeşti măcar în parte averea?

— Nici una. Făptaşii trebuie să-şi fi trecut de mult prada peste frontieră. Nu-mi prea pun speranţe nici în faptul că, la cererea mea, toate ziarele mari din Europa şi America au relatat despre acest furt, dând şi o descriere exactă a celor mai valoroase obiecte dispărute. Asemenea criminali rafinaţi au destule căi şi mijloace ca să se pună în siguranţă.

— Aş dori să văd şi eu un astfel de anunţ.

— Se poate. Am la mine un număr din „Morning Herald”. Îl păstrez pentru orice eventualitate.

Băgă mâna în buzunar, scoase ziarul şi mi-l întinse. Citii anunţul în timp ce ne urmam drumul şi mă izbiră din nou unele înlănţuiri de fapte cărora scepticul le spune coincidenţe. După lectură, împăturii ziarul şi-l înapoiai lui Marshall.

— Ce-ai zice dac-aş fi în măsură să-ţi indic pe unul din făptaşi?

— Dumneata, Charlie?! se miră el.

— Şi dacă te-aş ajuta să recuperezi o parte însemnată din pagubă?

— Lasă glumele, Charlie. Când s-a petrecut crima, dumneata erai în prerie. Cum să-ţi reuşească dumitale ceea ce nu le-a reuşit organelor competente venite la faţa locului?

— Bernard, eu sunt un om dur. Dar ferice de acela care îşi păstrează credinţele copilăriei până la vârsta aspră a maturităţii! Eu cred că există un ochi care veghează peste tot şi un braţ care schimbă în bine chiar şi cele mai crunte lovituri. Pentru acest ochi, pentru acest braţ, Louisville şi savana sunt totuna. Ia priveşte aici!

Scosei din buzunar pungile cu diamante şi i le dădui. Bernard le luă curios şi, când le desfăcu, mâinile începură să-i tremure. Recunoscuse diamantele dintr-o privire şi exclamă fericit:

— Doamne, sunt ale noastre! Fără nici o îndoială! Cum se face...?

— Stop! îl potolii. Stăpâneşte-te! Indivizii din urma noastră nu trebuie să ştie despre ce discutăm. Dacă e într-adevăr vorba de pietrele voastre, lucru de care nu mă îndoiesc, atunci păstrează-le. Şi pentru ca să nu crezi cumva că aş fi eu însumi hoţul, am să-ţi explic cum au ajuns în mâinile mele.

— Dar, Charlie, cum îţi trece prin minte aşa ceva?

— Pst, mai încet! Vorbeşti de parc-ai vrea ca discuţia noastră să se audă până în Australia!

Bernard se afla într-o explicabilă surescitare, iar eu — trebuie să recunosc — mă bucuram din tot sufletul de marea lui fericire. Regretam doar faptul că nu mai era nici o putinţă ca bietul său tată să-şi revadă comoara.

— Vorbeşte, Charlie! se rugă Bernard. Sunt nerăbdător să aud cum au ajuns diamantele la dumneata.

— N-a lipsit mult să pun mâna şi pe criminal. Eram atât de aproape unul de altul, încât i-am făcut vânt cu piciorul de pe o locomotivă pe care mă urcasem. Şi Sam l-a urmărit, dar fără rezultat. Sper totuşi să-l găsesc foarte curând dincolo de Rio Pecos, unde s-a deplasat desigur în vederea unei noi tâlhării. Trebuie să-i dăm de urmă!

— Mai spune Charlie! Zi-i!

Îi relatai amănunţit încercarea ogellallaşilor de a jefui

trenul, apoi îi citii scrisoarea adresată de Patrik tatălui său, Fred Morgan. Tânărul Marshall mă ascultă cu cea mai mare atenţie şi în cele din urmă rosti entuziasmat:

— Îl prindem, Charlie! Îl prindem, şi aflăm ce s-a făcut cu restul bijuteriilor.

— Dar nu mai vorbi aşa de tare, Bernard! Nu suntem decât la câteva lungimi de cal înaintea lor, şi aici, în Vest, trebuie să păstrezi secretul chiar şi cu privire la cele mai neînsemnate lucruri. Uşurinţa nu foloseşte la nimic.

— Bine-bine! Şi ai de gând să-mi înapoiezi diamante fără nici o condiţie sau pretenţie?

— Desigur. Doar sunt ale dumitale!

— Ascultă, Charlie, eşti... dar stai...

Băgă mâna într-una din pungi şi scoase un diamant dintre cele mai mari:

— Fă-mi plăcerea şi ia-l ca amintire.

— *Pshaw!* Ferească sfântul! Nici n-ai măcar dreptul să înstrăinezi vreo piatră din acestea, nimic, absolut nimic! Diamantele nu-ţi aparţin numai dumitale, ci şi lui Allan.

— El va fi de acord cu mine.

— Se poate, sunt chiar convins că va fi de acord. Dar nu uita că pietrele astea sunt numai o mică parte din cât aţi pierdut. Păstrează-le deci şi, când va fi odată să ne despărţim, dăruieşte-mi un obiect oarecare. Te asigur că-mi va fi tot atât de drag şi de scump ca şi diamantul. Şi acum, ia-o dumneata înainte, că eu îl aştept pe Sam.

Îl lăsai cu bucuria lui şi, strunindu-mi calul, aşteptai ca grupul să treacă înainte şi Sans-ear să ajungă în dreptul meu.

— Ce secrete grozave aţi discutat acolo, Charlie? întrebă Sam. Vă agitaţi mâinile, ca să zic aşa, şi băteaţi cu ele aerul ca într-o scenă de balet.

— Ştii tu cine l-a omorât pe tatăl lui Bernard?

— Ei, doar nu-l vei fi dibuit!

— Ba da!

— *Well*, frumoasă treabă! Charlie, ţie toate îţi merg în plin. Unul se zbate ani şi ani de-a rândul alergând să-şi împlinească o dorinţă, iar tu n-ai decât să întinzi mâna în vis şi gata, s-a făcut! Ei, cine-i banditul? Sper că nu te înşeli!

— Fred Morgan!

— Fred Morgan... tocmai ăla! Charlie, cred eu multe, dar pe asta nu! Morgan e o canalie a Vestului, dar în Est nici nu i-a călcat piciorul!

— Crede ce vrei. Totuşi, diamantele sunt ale lui Marshall. I le-am şi înapoiat.

— Păi, deh, dac-ai făcut asta, înseamnă că eşti sigur de tot. Ce bucurie pe bietul băiat ! Da, da, va să zică avem acum un motiv în plus să schimbăm o vorbuliţă cu acest Morgan. Sper să mai crestez un semn pe răbojul meu.

— Şi pe urmă, după ce terminăm cu el, ce mai facem?

— Ce facem ? Hm, eu numai din cauza lui am venit în sud; m-aş fi dus şi în Mexic, în Brazilia, în Ţara de Foc, orişiunde. Ei, şi dacă-l găsesc, mi-e totuna încotro şi pe unde o iau. Posibil, ca să zic aşa, să mă apuc de vânat prin bătrâna Californie unde, cică, ar fi rost de aventuri excepţionale.

— Atunci te însoţesc. Mai am câteva luni de răgaz şi n-aş vrea să-l las pe Bernard singur în această lungă şi primejdioasă călătorie.

— *Well,* suntem înţeleşi. Vezi numai să ieşim cu bine din deşertul ăsta, şi din societatea indivizilor, mă-nţelegi. Acuma mi-s şi mai antipatici ca azi-dimineaţă. Mai ales mutra tânărului nu-mi place de loc; parcă cere palme. De altfel, îmi face impresia că l-am mai văzut undeva.

— Am şi eu aceeaşi impresie. Poate să-mi amintesc până la urmă unde şi când l-am întâlnit.

Drumul continuă aproape fără întrerupere până seara, când făcurăm un popas. Îngrijirăm de cai, îmbucarăm nişte pastrama tare şi uscată, apoi ne dădurăm odihnei. Prizonierii fură legaţi pe timpul nopţii şi santinela îi păzi ca nu cumva să-

şi desfacă legăturile. În zori pornirăm mai departe şi către prânz observarăm că regiunea se schimbă la faţă, devenind din ce în ce mai fertilă. Cactuşii erau mai dolofani; ici-colo, fire de iarbă sau câte o tufă galben-verzuie se iveau din nisip spre delectarea cailor noştri. Treptat, iarba şi tufele se îndes*ir*ă. Deşertul luă tot mai mult înfăţişarea unei pajişti. Descălecarăm pentru a da posibilitate cailor să-şi potolească foamea. Dar trebuia, fireşte, să luăm măsuri ca să nu se îndoape peste măsură; de aceea îi legarăm, lăsându-i să pască doar cât îngăduie *lasso*-ul. Fiind siguri că vom găsi în curând apă, nu prea făcurăm economie cu rezervele rămase pe fundul burdufurilor.

Pe când ne bucuram că vom ieşi în sfârşit din această pustietate, Williams se apropie de mine şi rosti:

— Cred că acum v-aţi convins, *sir,* în ce priveşte adevărul spuselor mele.

— M-am convins.

— Atunci restituiţi-ne caii, armele şi daţi-ne drumul. Nu v-am făcut nici un rău ca să ne trataţi ca pe nişte duşmani.

— S-ar putea. Însă eu nu hotărăsc de unul singur. Am să-i întreb şi pe ceilalţi.

Ne aşezarăm la sfat şi făcui o scurtă introducere:

— Domnilor, deşertul a rămas în urmă şi în faţa noastră se întinde pământ roditor. Vă întreb, deci, dacă mai e cazul să rămânem împreună, ori ne despărţim.

Şi, adresându-mă negustorilor, întrebai:

— Dumneavoastră unde vreţi să ajungeţi?

— La Paso del Norte.

— Noi patru o luăm în sus, spre Santa Fe. Aşadar, drumurile noastre se despart. Şi acum, încă o întrebare: ce facem cu aceşti cinci voiajori ?

După o scurtă dezbatere, se ajunse la concluzia ca voiajorii să fie eliberaţi. Şi aceasta nu a doua zi, ci chiar imediat. Hotărârea nu venea de loc în contradicţie cu intenţiile mele.

Voiajorii îşi recăpătară deci lucrurile reţinute de noi şi porniră numaidecât. La întrebarea mea, Williams ne informase că aveau să urmeze cursul lui Rio Pecos până la întâlnirea acestuia cu Rio Grande, şi că acolo au de gând să vâneze bizoni. După nici o jumătate de ceas, plecară şi negustorii. Ambele grupuri dispărură pe rând după linia orizontului.

Stăturăm o vreme liniştiţi, până ce Sam mi se adresă:

— Ei, Charlie, să-ţi aud părerea?!

— Cred că nu se duc la Rio Grande. Vor să ne taie drumul spre Santa Fé.

— Well, aşa cred şi eu. Deştept ai procedat informându-i asupra ţintei noastre. Acum toată chestia e dacă mai întârziem aici sau pornim imediat.

— Cred că e mai bine să rămânem pe loc. De urmărit tot nu-i putem urmări, pentru că, aşteptându-se la una ca asta, vor fi cât se poate de vigilenţi. Pe de altă parte, drumul nostru va cere probabil eforturi, cărora caii încă nu sunt în stare să le facă faţă. Mai bine stăm aici până mâine, lăsând caii să pască şi să prindă puteri.

— Dar dacă indivizii se întorc şi ne atacă? interveni Marshall.

— Atunci vom avea, în sfârşit, motive să discutăm cu ei cum se cuvine! De altfel, eu plec în recunoaştere; mă duc chiar eu pentru că mustangul mi-e mai zdravăn decât caii voştri. Mă întorc probabil către seară. Voi staţi aici şi mă aşteptaţi.

Fără să întâmpin vreo opoziţie din partea lui Sam, pornii pe urmele voiajorilor. Aceste urme duceau în direcţia sud-vest, către prerie, în timp ce negustorii o luaseră spre sud.

Călăream la trap. Voiajorii se deplasaseră mai întâi fără

grabă, dar pe urmă trebuie să-şi fi accelerat mersul, căci trecu mai bine de o jumătate de oră până să-i zăresc. Ştiam că ei nu dispun de nici o lunetă; puteam deci să-i urmăresc îndeaproape şi să-i ţin mereu sub observaţie cu ajutorul lunetei mele.

După un timp, constatai cu surprindere că unul dintre voiajori se desparte de ceilalţi şi o apucă spre vest. În acea direcţie, hăt-departe, creşteau o seamă de desişuri intrând ca nişte peninsule în largul preriei. Curgea pe acolo, desigur, şi vreo apă. Cum trebuia să procedez? După cine să mă iau? După cei patru, sau după al cincilea, care călărea de unul singur? O presimţire îmi spunea că acesta urmăreşte, un plan care ne vizează pe noi. În ce-i priveşte pe ceilalţi, putea să-mi fie indiferent încotro se duc — destul că se depărtau de tabăra noastră, în schimb, mi se părea mai important să aflu intenţiile călăreţului aceluia izolat. Apucai deci pe urmele lui.

După vreo trei sferturi de oră, îl văzui dispărând printre arbuşti. Îmi îndemnai mustangul la galop şi făcui un ocol ca să nu-mi trădez prezenţa în cazul că individul s-ar întoarce pe acelaşi drum. Trecui prin desiş, foarte aproape de punctul unde dispăruse călăreţul, până descoperii un locşor neted, frumos înverzit, înconjurat de tufe; spre bucuria mea, văzui ţâşnind dintre ierburi un izvor cu apă limpede. Descălecai şi îmi priponii mustangul lângă izvor, ca să poată bea şi paşte. Băui şi eu cu nesaţ din apa aceea proaspătă, dăruitoare de puteri, apoi o luai pe jos, căutând urmele misteriosului călăreţ.

Le găsii foarte curând şi, spre mirarea mea, constatai că pe acolo nu trecuse numai unul, ci mai mulţi oameni călare. Ba descoperii chiar şi o potecă mai demult bătucită de pasul cailor. Mă ferii, bineînţeles, de acest drum, poate supravegheat — ca să nu mă trezesc cumva cu un glonţ în cap. Mă furişai paralel cu poteca, tot pitulându-mă după tufe, până ce un nechezat puternic mă ţintui locului.

Tocmai dădui să mă dumeresc ce cal nechezase, când o descoperire făcu să mă ascund din nou, în cea mai mare grabă: Înaintea mea stătea lungit un om care îşi iţea capul de după o tufă, ţinând sub observaţie poteca. Era, desigur, un om de strajă, a cărui prezenţă dovedea că prin apropiere trebuie să fi fost mai mulţi camarazi de-ai săi.

Omul nu văzuse şi nu simţise nimic. Făcui câţiva paşi îndărăt şi îl ocolii. Totul îmi reuşi perfect. În cinci minute mă lămurii asupra situaţiei terenului.

Poteca ducea spre o rarişte la mijlocul căreia un mărăciniş stufos, năpădit de hamei sălbatic, îţi închidea orice perspectivă. De acolo venise nechezatul. Mă furişai pe marginea rariştei, căutând să pătrund cu privirea prin mărăciniş, dar în zadar: era ca un perete impenetrabil. De fapt însă, părea să fie numai un camuflaj, pentru că de dincolo străbătu până la mine mai întâi o voce, apoi alta, demonstrând prezenţa unor bărbaţi.

Să mă strecor până acolo? Era extrem de periculos, dar mă hotărâi să încerc. Din câteva salturi intrai în rarişte, într-un loc ferit de ochii străjerului. Înaintai aşa, ascuns după mărăciniş, căutând în zadar o deschizătură prin care să trec. Nu exista decât un singur ochi, jos, chiar la rădăcina tufelor, prin care — lipindu-mă cu burta de pământ — aş fi putut să încerc trecerea.

Mersei încet, foarte încet, dar până la urmă izbutii — şi abia atunci constatai că dincolo, în inima rariştii, terenul era curăţit, netezit, pe un spaţiu cam de treizeci de coţi diametru, complet camuflat de jur împrejur. Se aflau acolo pe puţin optsprezece cai, legaţi strâns unul de altul; nu departe de mine zării şaptesprezece bărbaţi, care lungiţi în iarbă, care şezând. În rest, spaţiul era ocupat cu tot soiul de calabalâc clădit în grămezi şi acoperit cu piei crude de bivol. Totul făcea impresia unei vizuini în care tâlharii îşi depozitau marfa.

Tocmai atunci unul dintre indivizi îşi înălţă glasul, îl

recunoscui pe Williams. El era călăreţul care se despărţise de grup. Desluşeam fiecare cuvânt:

— Cred că am fost spionat. M-am pomenit cu un pumn în cap, de-am căzut ca buşteanul...

— Cum spionat, bre! se răsti la el un ins îmbrăcat într-un frumos costum mexican. Eşti un nătărău! Va trebui să ne lipsim de tine. Cum adică, să te spioneze tocmai în Estaccado, unde nu există măcar vreun ascunziş?!

— Nu fi atât de sever, *capitano!* se apără Williams. Dacă ai şti cine a fost, ţi-ai da seama că nici ţie nu ţi-ar fi mers mai bine.

— Mie? Vrei să-ţi găuresc scăfârlia? Şi nu numai că te-a spionat, dar te-a şi doborât cu pumnul ca pe un ţânc, ca pe un papă-lapte!

De ciudă, lui Williams i se umflară vinele de pe frunte:

— Ştii bine, *capitano*, că nu sunt laş. Omul care m-a culcat la pământ te-ar da gata şi pe tine dintr-un pumn.

Capitano râse cu zgomot:

— Dă-i înainte!

— Şi Patrik, adică să-i zic şi eu Mercroft, a păţit la fel.

— Patrik? Cu ţeasta lui de taur?! Şi pe urmă?

Williams povesti toată întâmplarea până în momentul eliberării „voiajorilor”.

— *Carajo*, nemernicule, te împuşc ca pe o potaie! se înfurie *capitano*. Te laşi tu bătut împreună cu patru din cei mai buni oameni ai mei, de către două lepre pripăşite de aiurea...? Te laşi prins şi legat ca un mucos ce se ţine de fusta maică-si?!

— *Thunder-storm*, mii de trăsnete, *capitano!* Vrei să ştii cine sunt cele două lepre ce-şi zic Charlie şi Sam Hawerfield? Dac-ar apărea ei acum singuri-singurei, cu puştile în mâini şi cu cuţitele la brâu, mulţi dintre noi nici n-ar şti ce să facă: să se apere sau să se predea. Află că e vorba de Old Shatterhand şi de Sans-ear!

— Mincinos ordinar! sări în sus şeful. Vrei să-ţi scuzi laşitatea!

— *Capitano*, poftim, vâră cuţitul în mine! Să ştii că nici n-am să clipesc.

— Vasăzică, spui adevărul?

— Numai adevărul.

— Dacă-i aşa, *por todos los santos*, pe toţi sfinţii, trebuie să-i ucidem pe amândoi! Şi yankeul trebuie omorât împreună cu negrul lui. Altminteri, perechea asta de vânători nu se astâmpără până nu ne distrug.

— N-or să ne facă nimic; au hotărât să plece imediat la Santa Fé.

— Ţine-ţi clonţul! Eşti mai tâmpit de o mie de ori decât ei, şi tot nu le-ai spune adevărul dacă te-ar întreba încotro mergi. Îi cunosc eu pe vânătorii ăştia din nord. Dacă vor să ne ia urma, ne-o găsesc şi de-ar fi să zburăm. Nici măcar aici nu am siguranţa că nu ne pândeşte careva din tufiş.

La aceste cuvinte, mă simţii destul de prost. *Capitano* continuă:

— Da, le cunosc eu felul. Am lucrat un an întreg cu vestitul Florimont, supranumit *Track-smeller*, omul care miroase urmele, căruia indienii îi spuneau As-ko-lah, adică Inimă-de-urs. De la el am învăţat toate manevrele şi trucurile lor. Ascultaţi ce vă spun: ăştia nu se duc la Santa Fé şi nici nu-şi părăsesc tabăra. Ştiind că şi mâine vă pot da de urmă, se vor îngriji mai întâi de odihna cailor. Abia mâine, refăcuţi şi cu mintea limpede, se vor lua după noi. Şi atunci, chiar dacă i-am birui, tot ar cădea barem jumătate dintre ai noştri. Old Shatterhand cică ar avea o armă cu care trage şapte zile în şir fără s-o mai încarce. I-o fi dat-o dracul, luându-i în schimb sufletul. Deci, va trebui să-i atacăm încă în seara asta, să-i luăm din somn. Ei sunt numai patru la număr, vasăzică nu pot rândui pe schimb decât un singur om. Ştii bine locul unde se află?

— Da — răspunse Williams.

— Atunci, pregătirea! Trebuie să-i atacăm la miezul nopţii. Dar mergem pe jos, fără cai. Ne strecurăm până la ei şi-i luăm prin surprindere.

Se vede că bravul *capitano* nu ne cunoştea chiar atât de bine cum credea că ne cunoaşte; altminteri ar fi luat şi alte măsuri. Oamenii din prerie, ca şi cei din regiunile civilizate, suferă nu o dată de mania exagerării care face din ţânţar armăsar. Când se întâmplă ca un *westman*, într-o împrejurare sau alta, să se comporte bărbăteşte în faţa duşmanului, dovedindu-şi totodată isteţimea, i se duce faima din tabără în tabără, umflându-se mereu. Până la urmă, omul ajunge un erou fără pereche, supranatural, de al cărui nume tremură toţi, ca şi când s-ar afla aievea în faţa puştii sale. Astfel ajunsesem şi eu posesorul unei arme miraculoase care cică mi-ar fi fost dăruită de însuşi diavolul şi cu care puteam trage o săptămână în şir, fără răgaz — când de fapt nu era vorba decât de carabina „Henry” care, ce-i drept, avea un încărcător cu douăzeci şi cinci de cartuşe.

— Unde-i Patrik cu ai lui? se interesă acum *capitano*.

— S-a dus la Head-Pik, după cum ţi-a raportat, ca să-l aştepte pe taică-său. Pe drum o să „lămurească” şi chestiunea cu cei trei negustori, care au arme excelente şi o mulţime de bani. Poate că, între timp, a şi terminat cu ei; doar era grăbit.

— Şi prada mi-o trimite încoace?

— Da, cu doi oameni. Pe al treilea îl reţine ca însoţitor.

— Armele cele mai bune tot de la ăştia doi *westmen*-i le vom lua. Sans-ear are, cică, o puşcă grozavă: bate la o mie două sute de paşi.

În clipa aceea se auzi de departe lătratul unui câine de prerie. Semnalul era destul de prost ales, deoarece pe-acolo nici nu există asemenea câini.

— E Antonio, cu parii pentru Estaccado — constată şeful.

Să nu-i descarce afară, să-i aducă aici! De când cu vânătorii ăştia, trebuie să fim foarte atenţi.

Acum mă convinsei pe deplin că aveam de-a face cu o bine organizată bandă de *stakemen*-i şi că sub pieile acelea de bivol se aflau mormane de lucruri jefuite de la victimele care pieriseră în pustiu.

Deodată, drept înaintea mea, se dădu la o parte desişul care închipuia în acel loc un fel de perdea de plante agăţătoare, uşor de ridicat sau de tras în lături, şi în tabără intrară trei călăreţi, trăgând după ei o sumedenie de pari legaţi cu curele de ambele părţi ale şeilor.

Călăreţii atraseră asupra lor întreaga atenţie a celorlalţi indivizi, încât mă puteam retrage fără a fi observat. Avui însă grijă să iau cu mine un semn, o dovadă a prezenţei mele acolo. Şeful îşi lepădase cuţitul şi cingătoarea în care odihneau două pistoale cu ţeava dublă, bătute în alamă. Le aşezase la spatele său. Dacă întindeam mâna, puteam să iau unul din pistoale. Aşa şi făcui. Apoi mă strecurat îndărăt, ştergând cât mai bine toate urmele. La fel procedai şi dincolo de cercul mărăcinişului; mă îndepărtai apoi către rariştea unde îmi lăsasem mustangul. Mergeam târâş de-a-ndăratelea şi, pentru a nu lăsa nici un semn, mă sprijineam doar în vârful degetelor de la mâini şi de la picioare. În sfârşit, distanţa îmi îngădui să mă ridic în picioare şi să-mi continui drumul în mod normal. Dezlegai calul, încălecai şi făcui un ocol mare de tot, ca să mă asigur că *stakemen*-ii nu vor simţi nimic care să aibă darul de a-i pune pe gânduri.

Ajuns spre seară la tovarăşii mei, citii pe feţele lor îngrijorarea cu care mă aşteptaseră.

— Asta massa Charlie! exclamă Bob, pe un ton care trăda bucurie şi ataşament faţă de mine. Bob avut frică, toţi avut frică pentru massa Charlie!

Ceilalţi erau mai reţinuţi. Aşteptară să descalec şi să mă aşez lângă ei, apoi Sam începu cu întrebările:

— Ei?

— Negustorii sunt pierduţi!

— Mi-am închipuit. Voiajorii ăia, care sunt de fapt *stakemen*-i, şi-au schimbat direcţia şi se vor răfui la noapte cu negustorii, dacă n-au şi făcut-o cumva în plină zi.

— Ghici cine-i Mercroft!

— Ţi-am spus-o şi altădată că mai curând mă iau la trântă cu ursul decât să mă obosesc cu ghicitorile când, de fapt, o vorbuliţă poate lămuri totul.

— Mercroft e un nume fals şi...

— Nu sunt chiar atât de prost ca să fi crezut că e numele lui adevărat!

— Şi iată că individul se cheamă, de fapt, Patrik Morgan! Continuai eu.

— Pa... trik... Mor... gan! exclamă Sam şi rămase, pentru prima oară de când îl ştiam, absolut perplex. Patrik Morgan? Cum asta?... Ai, Sam Hawerfield, urs bătrân şi idiot! Îţi pică bestia în mâini, şi tu o faci pe şeriful şi-i dai drumul! Charlie, eşti convins sută-n sută?

— Foarte convins. Acuma ştiu şi de ce-mi părea cunoscut: seamănă leit cu tată-său.

— *All right!* Acu' m-am lămurit şi eu de ce-mi făcea impresia că l-aş mai fi văzut cândva. Unde-i? Sper că nu ne mai scapă!

— După ce-i lichidează pe negustori, pleacă numai în doi la Skettel-Pik şi Head-Pik, ca să-l întâlnească pe tată-său.

— Atunci sus, oameni buni, să-l ajungem din urmă!

— Stop, Sam! E aproape seara. Cum vrei să le desluşim urmele? Şi apoi, trebuie să ne pregătim pentru o vizită simandicoasă.

— Vizită?! Cine?

— Patrik face parte dintr-o bandă de *stakemen*-i care-şi au tabăra nu departe de-aici. Şeful lor e un mexican, *capitano*, cum îi spun ei, care pare să fie luat lecţii serioase cu bătrânul

Florimont. I-am spionat la vizuina lor: Williams le-a istorisit toată păţania. Ei, şi se pregătesc să ne atace la miezul nopţii.

— Vasăzică, ştiu că am rămas aici?

— Păi da, au ghicit.

— *Well*, facă-se voia lor! îi aşteptăm şi le spunem frumos *good-evening*. Sunt mulţi?

— Douăzeci şi unu.

— Oho, cam multişori pentru noi patru! Tu ce crezi, Charlie? Eu zic să încingem un foc şi să ne atârnăm hainele roată, ca să pară că şedem în jurul focului. Iar noi, de fapt, să ne postăm mai încolo, afară, şi să-i prindem pe bandiţi la mijloc, între flacăra focului şi armele noastre. Aşa îi pocnim la sigur.

— Planul e bun — aprobă Bernard Marshall — şi cred că e unicul realizabil în condiţiile date.

— Bine! Să adunăm repede vreascuri până nu se întunecă — conchise Sam, ridicându-se de jos.

— Stai, nu te pripi — îl oprii eu. Crezi într-adevăr că putem înfrunta în felul acesta douăzeci şi unu de inşi?

— De ce nu? La primul foc o şterg cu toţii! Doar n-au de unde să ne ştie numărul.

— Şi dacă, de pildă, *capitano* e destul de deştept ca să ghicească şiretlicul? Ne-ar lovi atunci de ne-ar năuci. Tot planul s-ar duce de râpă.

— La o asemenea surpriză trebuie să se aştepte orice vânător, ca să zic aşa.

— Atunci amândoi Morganii ţi-ar scăpa din mână şi de astă dată.

— *Behold*, aşa e! Prin urmare, vrei s-o tundem de-aici, să-i lăsăm în pace şi să nu le dăm peste cap socotelile? Ar fi să ne asumăm o grea răspundere în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor cinstiţi care vor trece prin Estaccado!

— Nici vorbă să plecăm aşa, omule! Am eu un alt plan, bun de tot.

— S-auzim!

— În timp ce banditţii ne caută aici, noi ne strecurăm în tabăra lor, le luăm caii şi proviziile.

— *Good-lack*, bună idee! Dar cum să le luăm caii? Crezi că vor veni încoace pe jos?

— Da. Şi asta înseamnă că vor porni de-acolo cu vreo două ore înainte de miezul nopţii; doar e o distanţă de parcurs.

— Eşti sigur că vor face aşa?

— Se-nţelege! Dacă stăm aici, ne punem viaţa în primejdie; în schimb, dacă-i lăsăm pe bandiţi fără alimente, muniţii şi cai, vor fi obligaţi să renunţe măcar temporar la noi fărădelegi. Şi bagă de seamă că obţinem totul fără un foc de armă.

— Nu se poate să nu lase străji.

— Cunosc eu posturile.

— Dar ne vor urmări, ce zici?

— Parcă dacă am rămâne aici ne-ar lăsa în pace? Oricum, tot va trebui să fugim.

— Bine, sunt de acord! Când plecăm?

— S-ar putea chiar peste un sfert de oră; până atunci, se întunecă binişor.

— Oh, asta frumos! se bucură negrul. Bob călărim cu massa şi luăm tot, tot de la tâlhari. Asta mai bun, nu rămâne aici şi împuşcat la Bob!

Peste puţin se întunecă de-a binelea. Nu se vedea la zece paşi. Pornirăm deci călare, eu înainte, ceilalţi înşiraţi câte unul în urma mea.

Fireşte că n-o luarăm drept spre vizuina tâlharilor, ci făcurăm un ocol larg care ne aduse la marginea mărăcinişului, cam la o milă de Hide-Spot. Priponirăm caii şi ne continuarăm drumul pe jos.

Deşi Marshall şi negrul nu prea aveau antrenament la mers, ajunserăm totuşi neobservaţi la hotarul rariştei, exact

în dreptul potecii supravegheată mai înainte de străjerul pitulat în tufiş.

O lumină palidă, abia strecurată în văzduh, ne vesti că bandiţii aprinseseră un foc de tabără sau cel puţin o faclă; în preajma noastră însă era atât de întuneric, încât ne puteam deplasa fără grijă mergând normal. Revenii astfel la locul unde ascultasem discuţia tâlharilor şi, până să mă pitulez, auzii iarăşi vocea şefului. Mă strecurai printre mărăcini şi văzui toată banda adunată în mijlocul rariştii, înarmată până-n dinţi şi gata de plecare. *Capitano* îşi continua vorbirea începută mai demult:

— Dac-am fi găsit cât de cât vreo urmă, aş fi zis că a fost pe-aici unul dintre vânători şi ne-a spionat. Dar aşa, unde să fi dispărut pistolul? Poate l-oi fi pierdut pe când călăream azi-dimineaţă şi mi-am scos centura. Ei, Hoblyn, i-ai văzut tu cu ochii tăi pe tuspatru şezând?

— I-am văzut: trei albi şi un negru. Caii păşteau alături, unul fără coadă. Parc-ar fi ţap; numai coarnele îi lipsesc.

— Asta-i hodoroaga de iapă a lui Sans-ear; e vestită ca şi stăpânu-său. Dar pe tine nu cumva te-au simţit?

— Nu. M-am apropiat împreună cu Williams, călare, doar atât cât eram sigur că nu vom fi zăriţi, apoi am luat-o târâş până am văzut totul foarte limpede.

Elevul bătrânului Florimont fusese deci destul de prevăzător ca să trimită o patrulă în recunoaştere. Din fericire, aceasta s-a petrecut abia după ce mă întorsesem la ai mei.

— Atunci o să meargă strună! chibzui *capitano*. Tu, Williams, eşti cam obosit, rămâi aici. Iar tu, Hoblyn, preiei paza la potecă. Voi, ăştilalţi, după mine!

În lumina săracă a focului văzui cum perdeaua de crengi de la intrare se dădu în lături. Nouăsprezece inşi pără*sir*ă tabăra. Rămaseră numai cei doi pomeniţi mai sus. Abia dispărură bandiţii după un cot, că mă şi aflam iarăşi lângă

Sam.

— Cum stăm, Charlie? Mi se pare că au plecat.

— Da. Doi au rămas aici; unul de pază la potecă, iar celălalt, adică Williams, în tabără. Acesta din urmă nu e înarmat; santinela, în schimb, are puşcă. Să stăm deocamdată pe loc, să nu întreprindem nimic; posibil ca vreunul din cei plecaţi să fi uitat ceva şi să se întoarcă, între timp însă, să ne pregătim. Hai cu mine, Sam! Iar voi staţi aici până vă chem ori vin personal.

Ne strecurarăm până la potecă şi aşteptarăm acolo vreo zece minute până să se ivească santinela. Omul patrula foarte calm şi nepăsător, simţindu-se în toată siguranţa. Să fi trecut poate vreun sfert de ceas când ajunse iarăşi cam în dreptul nostru. Acum nu mai era de temut că s-ar întoarce cineva din drum. Puteam acţiona.

Mă ghemuii de o parte şi Sam de cealaltă parte a tufişului. În clipa când banditul dădu să treacă printre noi, Sam îi sări în gât, iar eu, rupând o fâşie din haina lui ponosită, o făcui căluş şi i-o îndesai în gură. Îi prinserăm apoi mâinile şi picioarele în propriul său lasou, pe care îl purta la şold, şi-l legarăm de o tufă solidă.

— Hai, continuăm!

Ne apropiarăm uşurel de intrare şi desfăcurăm niţel perdeaua de hamei sălbatic. Williams şedea lângă foc şi frigea un hartan de carne. Stătea întors cu spatele la noi; mă furişai până la el fără să simtă nimic.

— Ţine carnea mai sus, master Williams, că se arde! îi rostii în ceafă.

Se întoarse fulgerător şi, recunoscându-mă, împietri de groază.

— Bună seara! Mai că era să uit reverenţa ce se cuvine unui gentleman ca dumneata!

— O... O... Old Shat... Shatterhand! gângavi el cu ochii holbaţi. Ce vreţi aici?

— Nimic deosebit. Trebuie doar să-i restitui lui *capitano* pistolul pe care i l-am luat când îi povesteai păţaniile dumitale.

Banditul îşi încorda un picior, ca şi cum ar fi voit să sară şi scormoni cu privirea în jurul său, căutându-şi puşca. Dar nu avea la îndemână decât cuţitul.

— Fii calm, master *stakeman*, cel mai mic gest ar putea să te coste viaţa. Întâi de toate, află că pistolul şefului dumitale e încărcat şi apoi, dacă priveşti niţeluş spre intrare, vezi numaidecât că te poate trăsni şi de-acolo un glonţ!

Omul privi spre intrare şi văzu într-adevăr puşca lui Sam aţintită asupra lui.

— *Thunder-storm*, mii de trăsnete, m-am ars!

— Poate că mai ai oarecare şanse de scăpare dacă te supui şi nu ne faci greutăţi. Bernard, Bob, veniţi încoace!

La chemarea mea, cei doi tovarăşi apărură şi ei la intrare.

— Bob, uite colo, lângă şei, sunt nişte lasouri. Ia unul şi leagă-l pe dumnealui!

— Nu, mai bine moartea! izbucni Williams.

Şi tâlharul se ţinu de cuvânt. Cât ai clipi, îşi înfipse cuţitul în inimă şi se prăbuşi fără viaţă.

— Dumnezeu să-l ierte! rostii.

— Canalia! Va fi avut poate sute de vieţi pe conştiinţă — vorbi Sam cu scârbă. Nicicând cuţitul nu şi-a făcut mai bine datoria.

— S-a osândit singur, dragă Sam. Bine că ne-a scutit pe noi de o faptă sângeroasă.

Îl trimise apoi pe Bob după Hoblyn. Peste puţin, individul zăcea jos, în faţa noastră. Îi scosei din gură căluşul. Prizonierul răsuflă adânc, apoi privirea i se opri îngrozită asupra complicelui său mort.

— Dacă nu ne răspunzi la întrebări, ajungi cadavru ca şi ăsta! îl avertizai.

— Spun totul! făgădui Hoblyn înspăimântat.

— Aşadar: unde aţi ascuns aurul?

— L-am îngropat colo, sub sacii de făină. Dădurăm la o parte pieile de bivol şi ne apucarăm să cercetăm depozitul. Era o adevărată colecţie de tot ce fusese cândva transportat prin Estaccado: arme de cele mai diverse tipuri şi calibre, pulbere, plumb, cartuşe, lasouri, şei, pungi, pături, echipamente complete de voiaj şi de vânătoare, stofe şi pânzeturi, imitaţii de coral, giuvaieruri şi salbe de perle mult căutate de indience, tot soiul de alte mărfuri, instrumente şi unelte, o mulţime de cutii cu pemmican — carne conservată — apoi mari cantităţi de alte alimente. Nu era greu să-ţi dai seama că totul provenea din jaf.

Bob arunca la o parte sacii grei de parc-ar fi fost pachete de tutun. Marshall scotoci printre unelte şi găsi un hârleţ şi o lopată. Începurăm a săpa. În scurt timp, puserăm stăpânire pe o asemenea cantitate de grăunţe şi praf de aur, încât am fi gheboşat sub ele un cal de povară solid. Mă înfioram la gândul câţi bieţi căutători de aur îşi vor fi pierdut viaţa pentru ca să se îngrămădească aici atâta *deadly dust* — praf al morţii — cum pe drept cuvânt îi spun indienii. Când se întorc în patrie, oamenii transportă cu ei numai o mică parte din aurul agonisit; restul îl schimbă în bancnote sau în cecuri. Cu siguranţă că victimele au avut şi ele asemenea valori. Dar unde s-or fi aflând acum? Mă adresai din nou lui Hoblyn:

— Spune-mi unde sunt banii şi cecurile jefuite de la călători!

— Departe, într-o altă ascunzătoare. *Capitano* nu vrea să le ţină aici. Nu are încredere în toţi oamenii lui.

— Aşadar, nimeni nu cunoaşte ascunzătoarea în afară de dânsul?

— O ştie şi locotenentul.

— Cum îl cheamă?

— Patrik Morgan.

Mă fulgeră un gând. „Vom fi bogaţi în orice caz” — îi

scrisese el tatălui său. Nu cumva acest Patrik are intenţia să-l jefuiască pe propriul său şef?

— Şi nu ştii defel unde se află ascunzătoarea?

— Ştiu ceva, dar nu sunt sigur. *Capitano* pare să nu aibă încredere nici în locotenent. Acesta din urmă a plecat azi împreună eu un însoţitor la Head-Pik şi la Rio Pecos; eu trebuia să pornesc mâine pe acelaşi dram şi să-l ţin sub observaţie.

— Aha! Deci *capitano* ţi-a dat indicaţii precise, ţi-a descris locul!

Hoblyn tăcu încurcat. Se codea.

— Spune adevărul! Dacă taci, moartea te paşte! Vorbeşte sincer şi te cruţăm, deşi meritaţi cu toţii ştreangul.

— Aţi judecat bine, *sir!*

— Ei, unde e ascunzătoarea?

— Mâine urma să merg acolo şi să-l împuşc pe locotenent, dac-ar încerca să se apropie! E o mică vâlcea; o cunosc foarte bine, am văzut-o cu ochii mei. Însă descrierea nu v-ar folosi prea mult; tot n-aţi găsi ascunzătoarea.

— Nu ţi-a indicat *capitano* precis locul ei?

— Se fereşte să dea amănunte. Mi-a poruncit doar să mă ascund în vâlcea şi să-l împuşc pe locotenent în clipa când ar pătrunde acolo.

— Bun! Îţi cruţ viaţa, dacă ne conduci la vâlceaua aceea.

— Sunt gata să vă conduc.

— Dar, ţine minte: dacă încerci să ne înşeli, îţi pierzi capul! N-ai să mergi liber; te legăm pe cal şi vii cu noi.

— *Well* — zise Sam —, deci treaba s-a cam terminat. Ce urmează?

— Luăm numai aurul şi alte câteva lucruri folositoare: arme, muniţii, tutun, alimente, plus nişte mărunţişuri, daruri pentru indienii care ar fi să ne iasă în drum. Hai, alegeţi ce vă trebuie! Între timp, eu mă duc să examinez caii.

Găsii acolo patru cai de povară excelenţi din Michigan, şi

vreo trei mustangi care meritau toată atenţia. Erau, în orice caz, de preferat gloabelor lui Bernard şi Bob. Aşadar puteam să le schimbăm cu doi mustangi, iar pe-al treilea să-l repartizăm lui Hoblyn.

Erau aici şi samare, pe care le aşezai în spinarea cailor de povară. Apoi, din toate lucrurile alese, făcurăm opt baloturi, câte două de fiecare cal. Tot restul prăzii îl adunarăm grămadă şi puserăm dedesubt pulberea ce ne prisosea, laolaltă cu lucrurile cele mai inflamabile.

— Ce facem cu caii ceilalţi? întrebă Sam.

— Să-i dezlege Bob şi să-i gonească în prerie. Nu e prea convenabil, dar mă doare inima să-i omor. Tu, Sam, preia conducerea convoiului! Eu rămân să dau foc mormanului ăsta.

— Păi, de ce nu i-am da foc imediat? întrebă Marshall.

— Flăcările ar lumina până departe. Or, *stakemen*-ii, după ce nu ne vor fi găsit la tabăra noastră, se vor întoarce, desigur, în mare grabă, şi atunci focul îi va ajuta să ne dibăcească. De aceea e mai bine să vă depărtaţi cât mai mult, iar eu vă ajung mai târziu din urmă.

— *Well*, ai dreptate! La drum, *boys,* ordonă Sam. Porni cel dintâi, ducând de frâu pe unul din caii de povară şi urmat de ceilalţi trei. Marshall, Bob şi Hoblyn — legat pe un mustang — încheiau convoiul. Eu cu calul meu rămăsei să aştept până se va fi stins orice zgomot. Trecu astfel mai bine de un sfert de ceas. Zăbava nu mai trebuia prelungită: mă puteam pomeni cu *stakemen*-ii. Intrai deci în ascunzătoare, ca să dau foc prăzii.

Dintr-o pătură ruptă îmi confecţionasem din vreme un fitil lung, care îmi îngăduia să mă depărtez suficient înainte ca pulberea să ia foc. Cum vârâsem sub grămadă şi o mulţime de cartuşe, era de prevăzut o explozie puternică.

Aprinsei capătul fitilului, luai calul de frâu şi ieşii pe potecă în direcţia preriei. Dincolo de mărăciniş mă avântai în şa.

Atunci izbucni un bubuit şi o pălălaie grozavă. Focul făcuse să explodeze cartuşele. Dădui pinteni calului şi mânai cât putui de tare, ca să ies din raza luminii. Flăcările se înălţau sălbatice. Focul mistuia toată averea strânsă de bandiţi prin jaf şi omor...

3. Printre comanşi

Acolo unde se ating regiunile Texas, Arizona şi New Mexico, aşadar în ţinutul străbătut de afluenţii lui Rio Grande del Norte, se înalţă munţii Sierrei şi Los Organos, Rianca şi Guadelupa, alcătuind un vălmăşag cu înălţimi sălbatice, răspândite fără noimă. Munţii aceştia seamănă uneori cu nişte cetăţi de piatră, uriaşe, despuiate, alteori cu fantastice bastioane învăluite în codri seculari, străbătute ici-colo de trecători abrupte sau despărţite de văiugi uşor înclinate. Coloşii par să stea de când lumea într-o superbă şi deplină izolare. Şi totuşi vântul aduce polen şi seminţe până sus, pe coamele şi piscurile lor, asigurând dezvoltarea vegetaţiei. Ursul negru şi cel cenuşiu se caţără pe stânci şi coboară de cealaltă parte, în împărăţia singurătăţii, iar turmele de bizoni, numărând mii de capete, trec şi ele prin câte o strungă în migraţiunile lor de toamnă şi de primăvară. Apar aici chiar şi oameni, fie albi, fie arămii, sălbatici ca însăşi natura acestor locuri. Când aceştia se retrag şi dispar, nimeni nu ştie ce vor fi făcut acolo, căci uriaşii de piatră nu vorbesc, pădurile tac şi nu s-a găsit încă omul care să înţeleagă graiul animalelor.

Aici, pe culmi, urcă vânătorul temerar, bizuindu-se doar pe sine şi pe arma lui; aici se refugiază insul care fuge de civilizaţie; aici se adăposteşte indianul care a declarat război întregii lumi, fiindcă lumea toată îi vrea pieirea. Aici răsare din rămuriş ba căciula de blană a vreunui vânător, ba sombreroul cu boruri largi al vreunui mexican, ba chica împletită a indianului.

Ce caută aceşti oameni, ce-i mână tocmai pe înălţimile acestea izolate? Nu există decât un singur răspuns: vrăjmăşia faţă de om sau animal, lupta pentru o existenţă care nu merită totdeauna osteneala unei asemenea lupte.

Jos, la şes, terenurile de vânătoare şi pământurile apaşilor se învecinează cu cele ale comanşilor; pe aici, la graniţă, se consumă fapte eroice neconsemnate în nici o istorie. Bătăliile dintre aceste puternice seminţii împing uneori câte o ceată izolată sau risipită până sus, în munţi, unde la fiece pas oamenii au de luptat cu moartea, cu forţele naturii ce par de neînvins.

Rio Pecos izvorăşte din Sierra Jumanez, coboară spre sud-est şi coteşte apoi către Sierra Blanca, drept spre sud. Nu departe de ieşirea sa din munţi, fluviul face un arc mare spre vest, mărginit pe ambele părţi de înălţimi, între albia fluviului şi acest lanţ muntos care străjuieşte amândouă malurile, ici şi colo răsare câte o mică prerie, când foarte îngustă, când mai largă, acoperită cu ierburi bogate şi pierzându-se în codrii străvechi ce coboară până la poalele munţilor.

E un teren cât se poate de periculos. Munţii îngemănaţi lasă arareori să se strecoare printre ei vreun drum, vreun defileu pe care să poţi trece de cealaltă parte, şi cine întâlneşte aici un duşman n-are cum să-l ocolească decât abandonându-şi calul, ceea ce iarăşi îi poate aduce pieirea.

Ajunserăm, aşadar, în această vale, pe care eu o mai străbătusem o dată călare, dar într-o companie mai numeroasă şi mai sigură. Acum nu eram decât patru inşi şi, pe deasupra, obligaţi să-l supraveghem cu atenţie pe prizonier care, deşi se arăta extrem de docil, putea totuşi să urzească în taină planuri viclene. Hoblyn călărea la mijloc, alături de Bob; în fruntea grupului era Sam; pe urmă veneam eu şi Bernard Marshall care, în cursul marşului nostru îndelungat, se dovedi un bun călăreţ.

Era înainte de amiază şi soarele atinsese culmile munţilor înşiraţi pe partea cealaltă a fluviului. Deşi ne aflam la mijlocul lui august, totuşi prezenţa soarelui ne provoca o vădită plăcere, căci aici, printre înălţimile acestea întunecate, se înserează repede, nu mult după prânz. Nopţile erau atât de

reci, dimineţile atât de jilave, încât mergeam mai tot timpul înfăşuraţi în pături.

Ziua, Hoblyn călărea liber, îl legam numai pe timpul nopţii. Doar răspundea cu propria-i viaţă pentru adevărul mărturi*sir*ilor sale.

— Mai e mult până la Skettel-Pik şi Head-Pik? mi se adresă Marshall.

— Poate că am atinge munţii chiar mâine, dacă, potrivit spuselor lui Hoblyn, n-am fi obligaţi să cotim spre dreapta.

— Oare n-ar fi mai bine să mergem de-a dreptul în munţi, ca să dăm de Fred Morgan?

— În orice caz, de-a dreptul nu e bine; s-ar putea să fim observaţi. Morgan e cu siguranţă acolo: calendarul arată paisprezece august. Patrik, însă, cred că a luat-o către vâlceaua unde *capitano* îşi ţine banii. Şi acolo unde e fiul, s-ar putea să vină şi tatăl. De altfel, Patrik n-are decât un avans de cel mult câteva ore; doar ne-am ţinut strâns pe urmele lui. Astă-noapte a poposit la şase mile de aici; vasăzică, dacă a pornit în zori, o dată cu noi, trebuie să fie acum la cel mult trei ore înaintea noastră.

— *Have care!* Atenţie! exclamă deodată Sam, care călărea în faţă. Colo, la marginea pădurii, văd o creangă verde pe jos. Înseamnă că a fost ruptă de curând; a trecut cineva nu de mult pe-aici.

Ne apropiarăm şi sărirăm din şa. Sam ridică de jos creanga, o examina, apoi mi-o întinse şi mie.

— Ia uită-te, Charlie, la drăcia asta, ca să zic aşa.

— Hm, pun prinsoare că a fost ruptă abia acum un ceas.

— Exact, aşa cred şi eu. Iată şi urme de paşi, observi?

Mă aplecai să le examinez mai îndeaproape.

— Doi bărbaţi. Stai să le măsurăm!

Scosei din buzunar două beţişoare pe care însemnasem măsura urmelor lăsate de Patrik şi de însoţitorul său pe locul primului popas.

— Ei sunt! Exact tălpile lor! Nu mai înaintăm!

— Ai dreptate. Să nu simtă că ne ţinem după ei. Dar dacă au descălecat aici, înseamnă că aii un anume plan, un scop. Iată, colo şi-au lăsat caii; pământul e scormonit cu copitele. Iar dincoace urme de paşi care duc în pădure. Hai să vedem!

Ceilalţi trei rămaseră să ne aştepte, iar noi pătrunserăm sub bolţile pădurii. Făcurăm o bună bucată de drum până când Sam, care mergea în faţă, se opri. Dăduse de un strat de muşchi călcat şi bătătorit. Parc-ar fi săpat cineva pământul dedesubt, apoi l-ar fi netezit şi acoperit cu muşchi. Mă aplecai şi dădui muşchiul la o parte.

— Un târnăcop! constată Sam cu uimire.

— Da, da, aici a stat un târnăcop.

Sub stratul de muşchi, pe fundul unei adâncituri, se vedea conturul exact al uneltei.

— Vasăzică, l-au scos de aici. Dar cine l-o fi ascuns? cugetă cu glas tare Sam.

— E lesne de dedus. După ce *capitano* şi locotenentul au îngropat banii şi au părăsit vâlceaua, târnăcopul trebuie să-i fi incomodat; de aceea l-au ascuns aici. În orice caz trebuie să găsim la marginea pădurii vreun semn pe care l-or fi lăsat pentru orientarea lor la o eventuală întoarcere; vor avea nevoie de târnăcop ca să dezgroape comoara.

Aşezai muşchiul la loc şi mă dusei să examinez copacii de la liziera pădurii. Într-adevăr, doi copaci, unul pe dreapta, celălalt pe stânga urmelor purtau fiecare câte trei crestături în cruciş, iar câte trei crengi de jos fuseseră rupte.

— Ce concluzie tragi de-aici? Te ajută capul, Charlie?

— Ca şi pe tine şi pe oricare altul. Problema e uşor de rezolvat: Patrik are într-adevăr intenţia să se ducă în vâlcea.

— Trebuie să i-o luăm numaidecât înainte. Mă întreb însă dacă se îndreaptă direct spre vâlcea, sau îl caută mai întâi pe tată-său.

— Asta, putem s-o aflăm imediat.

— Mai e mult până cârmeşte drumul vostru de la fluviu şi dă în vâlcea? mă adresai lui Hoblyn.

— Cel mult două ore, dacă mi-aduc bine aminte.

— ... Atunci, să mai întârziem aici! Dintr-o pricină sau alta, Patrik poate să se fi oprit undeva, înaintea noastră, şi atunci ne observă la sigur.

— *All right!* Să mai stăm. Dar să nu comitem imprudenţa pe care a comis-o el, şi să lăsăm caii de capul lor. Ia, mânaţi-i după copaci! Şi să mai îmbucăm ceva, că tot n-am pus nimic în gură de la răsăritul soarelui.

Îi făcurăm pe plac şi ne aşezarăm pe muşchiul moale. Dar nici nu apucarăm să ne scoatem merindele, că Hoblyn tresări şi arătă cu mâna printre copaci:

— Domnilor, vedeţi strâmtoarea de colo? Parc-am zărit sus de tot ca un vârf de suliţă lucind la soare, un vârf de oţel.

— Imposibil — protestă Sam. Cum să observi vârful unei suliţe de la o asemenea distanţă?

— Şi totuşi, Sam — intervenii eu — nu-i deloc imposibil, dacă privirea cade întâmplător exact pe punctul cu pricina, fie el cât de mic. Dar asemenea suliţe nu poartă decât indienii... Vasăzică, ar trebui ca...

În acel moment zării şi eu două puncte scânteietoare, unul sus, celălalt puţin mai jos.

— Oameni buni, ăştia nu pot fi decât indieni — zisei eu. Mare noroc că ne-am adăpostit aici! Dacă mai mergeam, ne prindeau în toată legea; doar ne bătea soarele în faţă.

Îmi pusei luneta la ochi şi cercetai strâmtoarea. Tabloul ce mi se oferi nu putea decât să-mi stârnească cea mai gravă îngrijorare.

— Priveşte şi tu, Sam! Uită-te atent: sunt cel puţin o sută cincizeci de inşi.

Sam apucă luneta, o duse la ochi, apoi o trecu lui Bernard.

— Poftim, master Marshall! Admiraţi-i pe roşii ăştia! Aţi mai întâlnit vreodată comanşi?

— Încă nu. Sunt comanşi?

— Da — răspunse Sam hotărât. Judecând după regiune, ar putea să fie şi apaşi; numai că aceştia poartă chica într-alt fel. Observaţi că sunt vopsiţi în roşu şi albastru? Ei, asta înseamnă că se duc la război. De aceea şi-or fi ascuţit vârfurile suliţelor. Fiecare războinic va fi având în tolba lui câteva săgeţi otrăvite cu care eu nu simt nici o nevoie să fac cunoştinţă, ca să zic aşa. Tu ce crezi, Charlie? Ce se întâmplă dacă trec pe-aici?

— Ne observă, fără doar şi poate.

— Măi, de-am putea să ştergem cât de cât urmele, să dăm la o parte creanga aceea ruptă şi s-o tulim! Dar nu văd cum!

— Nici nu ne-ar fi de prea mare folos, pentru că mai îndărătul nostru tot ne-ar descoperi urmele şi ar face cale-ntoarsă.

— Ştiu, ştiu. Însă am câştiga timp şi, până să se întoarcă ei, ne-am pune la adăpost.

— Ai şi tu dreptate. Urmele copitelor sunt chiar pe margine. Poate reuşim să le ştergem.

În spatele meu se afla un lăstar de molid, subţire, uscat. Îl retezai şi-mi făcui un fel de undiţă cu care pescuii creanga buclucaşă. Adunai apoi ace uscate de brad şi le presărai pe locul unde stătusem, deşi urmele erau şi aşa foarte puţin vizibile; numai un ochi de indian ar fi fost în stare să le observe.

— Să vedem dacă ne ajută la ceva. Pe mine, unul, nu m-ai îmbrobodi cu asemenea procedee — vorbi Sam fălos.

— Şi de ce?

— Păi, de când produce arţarul, ca să zic aşa, ace de molid?

Într-adevăr, chiar în locul cu pricina creştea un arţar; dar nu mai aveam ce face. Indienii îmi absorbeau toată atenţia. Ajunseseră tocmai la capătul de jos al strâmtorii, se opriră acolo şi trimiseră trei călăreţi în recunoaştere.

— *High-day*, slavă Domnului, nu vin spre noi! exclamă Sam plin de bucurie.

— De unde ştiţi? se amestecă Bernard.

— Explică-i tu, Charlie, că tot îţi place să-l instruieşti.

— Foarte simplu. Din grupul lor de recunoaştere, doi au luat-o paralel cu fluviul, în jos, iar cel de-al treilea se îndreaptă spre albia apei. Aşadar au intenţia să treacă pe malul celălalt. Pe aici, însă, nu se vor abate, altminteri n-ar fi luat-o în jos, ci în sus. Primii doi au sarcina să controleze dacă totul e în regulă, dacă nu se văd ceva urme, iar al treilea va stabili dacă Rio Pecos poate fi traversat în acest loc.

Curând, cei trei indieni se întoarseră din misiunea lor; păreau să fi adus veşti bune, deoarece trupa porni numaidecât în direcţia fluviului. Acum îi puteam număra cu ochiul liber şi se dovedi că le apreciasem forţele mai curând în minus decât în plus. Erau nişte flăcăi sănătoşi, zdraveni, care păreau să facă parte din două triburi sau aşezări diferite, deoarece erau conduşi de două căpetenii.

— Aia doi cu pene de vultur sunt şefii? întrebă Bernard.

— Da.

— Auzisem că şefii lor nu călăresc decât pe cai albi.

— Albi? Ha-ha-ha! râse cu poftă Sam.

— Eşti prost informat — îl lămurii eu pe tânărul Marshall. La noi, în lumea veche, se găseşte, într-adevăr, câte un general care nu încalecă decât pe favoritul său alb. Aici, însă, nu e aşa. Indianul nu prea ţine la caii de culoare deschisă. Calul alb, putând fi lesne observat, îndepărtează vânatul, iar în caz de război te trădează inamicului. Doar iarna, când zăpada serveşte de camuflaj, se întâmplă să fie folosiţi şi caii bălani, în care caz călăreţul se acoperă şi el cu o pânză albă. Am încercat personal trucul acesta sus, la Nord-Park.

Între timp, caii indienilor coborâseră de pe mal şi, deşi apa era repede, călăreţii ţinură atât de precis direcţia, încât ajunseră dincolo cu o abatere de numai câţiva coţi. Se

procedă apoi la o nouă recunoaştere, după care întregul detaşament se puse în mişcare.

Acuma puteam să respirăm uşuraţi; scăpasem de o primejdie destul de serioasă. Sam îşi mângâie iapa:

— Ei, bătrâne, ce-ai fi zis dacă roşii ţi-ar fi tăiat ţie coada şi mie urechile? Ha-ha-ha! Noroc că treaba asta s-a petrecut mai demult! Dar, Charlie dragă, ce se întâmplă acum cu Patrik şi cu *stakeman*-ul lui, ca să zic aşa? Indienii or să le descopere cu siguranţă urmele.

— N-or să se atingă de el — răspunse în locul meu Hoblyn.

— Nu? Păi de ce?

— Fiindcă se cunosc. Aceştia sunt comanşii din tribul Racurroh cu care Patrik şi *capitano* au fumat pipa păcii. Ştiţi, multe din lucrurile acelea le cumpărau ei...

— Asta-i rău, ar putea să facă front comun împotriva noastră — se îngrijoră Sam.

— Mă rog, aşteptăm şi vedem — îl îmbărbătai eu. Patrik se va feri să-i aducă în vâlcea. Cel mult va întârzia din politeţe câteva ceasuri ca să fumeze calumetul cu căpeteniile lor. Apoi îşi va vedea de drum.

Mă lipii de un copac şi privii în zare, ca să văd ce fac indienii. Aceştia dispăruseră la cotul fluviului, după munţi. Dar când îmi aruncai privirea în susul apei, mă trăsei repede îndărăt. Sam observase mişcarea şi întrebă:

— Ce-i? Mai vin şi alţii?

— Se pare că da! În orice caz, am văzut unul la strunga de colo.

Sam, care păstrase la el luneta, o duse repede la ochi.

— La naiba! izbucni el. Ai dreptate. Dar nu văd decât un singur om. Poate că ceilalţi stau în spatele lui. Aha, ce văd? Un apaş, ca să zic aşa!

— Zău?

— Exact! Şi încă o căpetenie! Are părul lung de-i cade până pe spinarea calului. Iată-l, se îndreaptă spre fluviu, vrea

să treacă dincoace.

— Dă-mi luneta!

Mi-o dădu, însă, din păcate, nu mai văzui nimic; călăreţul coborâse în apă şi o ridicătură de pământ mi-l acoperea cu totul.

— Ştii tu, Charlie, cum vine asta? chibzui Sam. Comanşii, fără să ştie, sunt urmăriţi de apaşi, iar conducătorul apaşilor a luat-o înainte, ca să nu-i piardă din ochi pe adversari. Dar e deştept, al dracului! N-a apucat-o chiar pe urmele lor, ci alături, pe strungă. Daţi-vă, bre, mai înapoi! Apaşii ăştia au nişte ochi teribili. Şi astupaţi nările cailor, să nu sforăie când îl vor simţi pe indian! Că de venit, vine cu siguranţă. Cât despre Tony a mea, nici o grijă: are ea destule grăunţe în cap! Ei, linişte!

Nu-l vedeam pe apaş; terenul ne împiedica vederea. Dar nu trecură nici cinci minute, că şi auzirăm tropotul calului său.

Ceilalţi se traseră repede îndărăt; eu însă mă pitii după o tufă mare. Apaşul venea încet, examinând cu atenţie pământul dedesubt. Observase cumva nişte fire de iarbă călcate sau vreun alt semn? Aşa se părea. Şi iată că se opri chiar în dreptul meu studiindu-mi opera — stratul din ace de brad improvizat adineauri — şi, cuprins de bănuială, sări de pe cal cu tomahawkul în mână.

— Trage, Charlie! mă îndemnă în şoaptă Sam.

Eu însă, pe cât de iute descălecase indianul, pe atât de repede ieşii din ascunziş. Braţul lui se înălţă, gata să izbească necruţător.

— Winnetou! strigai eu, apropiindu-mă. Vrea oare marele conducător al apaşilor să-l omoare pe fratele său?

Braţul îi căzu şi ochii lui noptatici se luminară duios:

— Charlie!

Nu-mi rosti decât numele, dar în glasul lui simţii o mare bucurie, pe care indienii şi-o stăpânesc de obicei cu discreţie.

Apoi viteazul apaş mă strânse în braţe şi mă lipi de pieptul

său.

Fireşte că şi eu mă bucuram nespus de această întâlnire. După ce ne privirăm câteva clipe în tăcere, întrebai:

— Ce caută fratele meu tocmai aici, lângă Rio Pecos?

Winnetou îşi vârî tomahawkul în brâu şi răspunse:

— Puricii au părăsit tabăra comanşilor ca să le dea apaşilor sângele acestora. Marele Spirit spune însă că Winnetou le va trage pielea de pe cap! Şi fratele meu alb ce face pe-aici? Doar îmi spunea acum câteva luni că se întoarce peste apa cea mare, la *wigwam*-ul său părintesc, pentru ca apoi să plece în deşertul acela mai mare şi mai crunt decât Mapimi şi Estaccado?

— Am şi fost acasă. Am fost şi în Sahara. Dar duhul preriei mă cheamă şi ziua, şi în visurile nopţii. I-am ascultat glasul şi m-am întors.

— Fratele meu alb a făcut bine! Inima preriei e largă şi darnică; viaţa şi moartea se cuprind în ea. Cine a simţit o dată bătaia acestei inimi, chiar de-ar pleca, tot va fi să se întoarcă. *Howgh!*

Îşi luă calul de căpăstru şi veni cu mine până sub copaci. Abia aici dădu cu ochii de însoţitorii mei. Dar în ciuda faptului că nu-i pomenisem de prezenţa lor, nu se arătă deloc surprins, ci se făcu că nu-i observă. Băgă mâna sub oblâncul şeii, scoase pipa şi punga cu tutun şi se aşeză cu gravă demnitate.

— Winnetou a fost departe, în miazănoapte, la apa cea mare, ca să aducă humă sfântă pentru calumet. Charlie e primul om care va fuma cu Winnetou din această pipă.

— Mai sunt aici şi alţii care ar vrea să fumeze cu fratele meu roşu.

— Winnetou nu fumează decât cu bărbaţii viteji, care nu ascund viclenia în inimă şi minciuna în cuvânt. Dar el ştie că fratele său alb n-are legături cu oameni netrebnici.

— A auzit oare căpetenia apaşilor de Sans-ear, iscusitul şi

neînfricatul vânător?

— Winnetou îl ştie din auzite, dar la faţă nu l-a văzut. Sans-ear e viclean ca şarpele, isteţ ca vulpea şi viteaz ca jaguarul. El îi omoară pe indieni şi-i înseamnă pe răbojul puştii! Dar eu ştiu că nişte indieni i-au ucis soţia şi copilul, şi că el nu-i omoară decât pe cei ticăloşi. Îi văd aici iapa. De ce nu se arată Sans-ear ca să fumeze cu Winnetou pipa păcii?

Sam se ridică de la locul lui şi se apropie de Winnetou. Se vedea că e oarecum tulburat în faţa bărbatului pe care îl ştia drept cel mai vestit, mai netemător şi mai drept războinic al savanelor.

— Fratele meu roşu a rostit adevărul: eu nu-i omor decât pe cei răi, pe cei buni îi ajut — spuse el cu modestie.

Îi făcui semn şi lui Bernard Marshall:

— Căpetenia apaşilor să binevoiască a lumina cu ochiul său şi pe acest războinic. A fost, până nu de mult, un om foarte bogat; dar bandiţii i-au ucis tatăl şi l-au jefuit de diamante şi dolari. Ucigaşul e un alb şi se află aici, lângă Rio Pecos. El va fi să piară chiar de mâna acestui tânăr!

— Winnetou îi e frate şi îl va ajuta să-l prindă pe ucigaş. *Howgh!*

Acest ultim cuvânt echivala cu un angajament solemn pe care avea să-l respecte cu sfinţenie. Câştigasem deci pentru Bernard un ajutor cum nu se poate mai preţios.

Apaşul îşi umplu pipa şi-i dădu foc. După ce suflă de câte trei ori fumul spre cer şi spre pământ, îndreptă calumetul către cele patru puncte cardinale şi apoi mi-l întinse mie. Împlinii şi eu ceremonialul şi-i trecui pipa lui Sam. După ce fuma şi Marshall, pipa reveni la Winnetou. Atunci Sam îl întrebă:

— Are fratele meu roşu mulţi războinici cu el?

— Iuf!

Aceasta e, după cum se ştie, o exclamaţie de mirare. Sam însă nu cunoştea pe-atunci modul de exprimare al apaşilor şi,

bănuind că nu fusese înţeles, repetă întrebarea:

— Ziceam dacă fratele meu roşu are mulţi războinici cu el.

— Iuf! Fratele meu alb ar putea să-mi spună de câţi urşi e nevoie ca să strivească un muşuroi cu o mie de furnici?

— Păi, ajunge şi un urs!

— Şi de câţi crocodili ca să înghită o sută de broaşte?

— Ajunge un crocodil.

— Şi de câte căpetenii ale apaşilor e nevoie ca să ucidă un roi de ţânţari Racurroh? Când Winnetou dezgroapă securea războiului, el merge de unul singur, fără alţi oameni după el. Căci el nu e capul unui trib singuratic, ci regele tuturor apaşilor. Oriîncotro şi-ar întinde braţul, mii de războinici zoresc să-i împlinească poruncile; o mulţime de glasuri aleargă spre el ca să-i spună ce fac fiii comanşilor; sumedenie de cuţite şi tomahawkuri vin să-l doboare pe duşman.

Apoi tânărul şi viteazul şef al apaşilor mi se adresă mie:

— Bărbatul adevărat vorbeşte cu pumnul, Charlie! Dar, te rog, spune-mi ce urmăreşti aici împreună cu aceşti oameni ai tăi?

Îi înfăţişai pe scurt, dar exact motivele care ne aduseseră la Rio Pecos. Winnetou ascultă atent şi stătu o vreme cu ochii în jos. Trăgând ultimul fum, îşi prinse calumetul la gât şi se sculă în picioare:

— Fraţii mei albi să binevoiască a veni după mine!

Îşi scoase calul din pădure şi sări în şa. Încălecai şi eu şi plecarăm în trap rapid. Apaşul călărea un murg osos, costeliv, pe care îl cunoşteam mai demult. Arăta ca o gloabă de ham muncită, prăpădită, şi numai un cunoscător ca Winnetou s-ar fi putut hotărî să-l folosească la călărie. Calul acesta era neîntrecut la galop statornic la trap, răbdător, neobosit la pas şi avea un suflu inepuizabil. Ca inteligenţă, nu era cu nimic mai prejos decât iapa lui Sam, iar cu copitele-i tari ca oţelul punea nu o dată pe goană sălbăticiuni primejdioase ca lupul sur sau puma. Când îl încăleca, Winnetou şi murgul lui păreau

un trup şi un suflet, o singură voinţă şi hotărâre. Nicicând animalul acesta deosebit de curajos, puternic şi iute, nu a ostenit să-şi slujească stăpânul în cele mai grele situaţii.

Dând de urmele comanşilor, înţeleserăm că hoarda se simţise aici sigură şi la largul ei: nu făcuse nici cel mai mic efort să le şteargă. Călărirăm aşa preţ de un ceas, oprindu-ne la fiece cot, ca să scrutăm împrejurimile. Eram tocmai pe punctul de a cârmi iarăşi pe după un pâlc de arbori, când apaşul trase puternic de frâu.

Arătă cu dreapta înainte, iar cu stânga ne făcu semn să tăcem din gură, să fim atenţi. Îmi încordai privirea şi nu văzui nimic neobişnuit.

Winnetou însă îşi atârnă puşca de oblâncul şeii, scoase cuţitul de vânătoare, descăleca şi, fără a rosti măcar un cuvânt, dispăru în pădure.

— Ce să fie, Charlie? întrebă Sam nedumerit.

— Habar n-am.

— Original tip Winnetou ăsta! Nu putea să ne spună şi nouă despre ce-i vorba?!

— N-ai auzit ce zicea adineauri: bărbatul adevărat vorbeşte cu pumnul. Adică prin faptă. Zărind ceva suspect, s-a dus să cerceteze mai îndeaproape situaţia. Ce nevoie să-ţi dea lămuriri verbale, de vreme ce acţionează sub ochii tăi!...

— Massa, oh, auzit, massa? interveni Bob.

— Ce?

— Strigat om!

— Unde?

— Aici, după colţ asta.

Mă uitai întrebător la ceilalţi, dar nimeni nu auzise nimic. Se putea, totuşi, ca negrul să aibă dreptate.

Deodată răsună — şi îl auzirăm acum cu toţii — glasul ciudat al unui *wipp-por-will*. Oricare altul ar fi fost convins că e într-adevăr glasul acestei păsări, dar eu ştiam că nu era decât o imitaţie perfectă realizată de Winnetou. De acest

semnal ne folosisem cândva în expediţiile noastre comune.

— Un *wipp-por-will* — spuse Sam. Aş fi curios, ca să zic aşa, pe unde nu se găseşte soiul ăsta de gaiţe.

— Ba te înşeli, Sam. E pentru întâia oară că auzi asemenea glas: ne cheamă Winnetou. Uite-l colo, la câteva sute de paşi în marginea pădurii. Haidem!

Luai de căpăstru murgul apaşului şi pornii călare, însoţit de ceilalţi. După ce se convinse că i-am auzit chemarea, Winnetou dispăru imediat după copaci. Ajuns la locul cu pricina, descălecai şi intrai după el în pa dure. Îl găsii stând în picioare, iar jos, pe pământ, zăcea un tânăr legat cu propria lui cingătoare. Gemea şi privea în sus la Winnetou, cu nişte ochi îngroziţi.

— Fricosule! rosti cu dezgust apaşul şi, fără să adauge alt cuvânt, îi întoarse spatele.

Tânărul capturat era un alb. Văzându-mă pe mine — tot alb — se însenină puţin la faţă. O undă de nădejde îi răcori sufletul, mai ales când se ivi şi Sam.

— Un alb, un yankeu! exclamă acesta din urmă. De ce fratele meu roşu îl tratează ca pe un duşman?

— Ochi rău! răspunse scurt Winnetou.

Atunci un strigăt se auzi în spatele meu. Întorsei capul, şi-l văzui pe Marshall cum se uită stupefiat la prizonier.

— Holfert! Pentru Dumnezeu, ce cauţi aici?

— Marshall! Master Marshall! se miră prizonierul la rândul său.

Era deci o cunoştinţă de-a lui Bernard. Se părea însă că apariţia prietenului meu nu-i provoca o deosebită plăcere.

— Cine-i tânărul? întrebai.

— E din Knoxville, îl cheamă Holfert. A lucrat în magazinul nostru — ne lămuri Bernard.

Cum de ajunsese aici un fost angajat de-al lui Marshall? Ce căuta tocmai în aceste locuri, unde speram să-l găsim pe Morgan? Îmi veni o idee:

— Era în serviciul dumneavoastră când aţi lichidat întreprinderea?

— Da.

Mă adresai atunci prizonierului:

— Master Holfert, te căutăm de mult. N-ai vrea să ne spui unde se află bunul dumitale amic Fred Morgan?

— Sunteţi detectiv, *sir?* izbucni acesta speriat.

— Profesia mea vei afla-o la timp. Dar pot să-ţi spun că n-am intenţia să mă ocup de dumneata în mod oficial, deoarece înclin să cred că ai căzut victimă unei momeli. Răspunde aşadar: unde-i Morgan?

— Dezlegaţi-mă şi vă voi spune totul, *sir.*

Bernard asista la discuţie ca un martor cu totul uluit.

— De dezlegat nu poate fi vorba, dar o să-ţi slăbim niţel legăturile. Bob, ia vezi!

Negrul ieşi în faţă şi se apleca.

— Bob, şi tu eşti aici?! exclamă Holfert.

— *Yes!* Unde massa Bern' acolo Bob. De ce nu rămânem massa Holfert de Lu'ville şi venit la munţi? De ce trebuim legat massa Holfert?

Negrul desfăcu puţin legăturile, încât prizonierul reuşi să se salte în şezut. Eu continuai interogatoriul:

— Deci, pentru a treia oară: unde se află Morgan?

— În Head-Pik.

— Ai fost mult timp acolo, împreună cu el?

— Mai mult de o lună.

— Unde v-aţi întâlnit?

— Îmi poruncise să vin la Austin.

— Îţi poruncise? Prin urmare, sunteţi cunoştinţe vechi.

Holfert tăcu. Eu scosei pistolul.

— Fii atent la jucăria asta, master Holfert! Deşi sunt lămurit în ce te priveşte, ţin totuşi să-mi spui câte ceva în legătură cu asasinarea şi jefuirea patronului dumitale. Dacă nu răspunzi sau încerci să minţi, îţi trântesc un glonţ în cap.

Aici, în Vest, criminalii nu sunt judecaţi cu atâtea formalităţi ca dincolo, în Statele Unite!

— Nu sunt un criminal! bâigui Holfert în culmea spaimei.

— Ţi-am mai spus că sunt pe deplin lămurit în legătură cu dumneata! Problema ar fi numai dacă e cazul să te tratăm ca pe un înrăit fără leac sau ca pe un păcătos care se pocăieşte. Aşadar, îl cunoşti mai demult pe Morgan?

— Mi-e rudă.

— Şi te-a vizitat la Louisville?

— Da.

— Mai departe! N-am chef să te tot întreb: poţi vorbi şi singur. Gândeşte-te la pistolul meu!

— Dacă master Marshall se retrage, vă povestesc totul.

Trebuia să ţin seama de starea de spirit, de tulburarea în care se găsea criminalul, văzându-se încolţit pe neaşteptate.

— Fie pe voia dumitale.

Îi făcui semn lui Bernard, care se depărta ca să se întoarcă însă pe ocolite şi să se posteze la adăpostul unui copac, în spatele prizonierului. În clipa aceea parcă citeam în inima lui ca într-o carte deschisă.

— Dă-i drumul! îi ordonai lui Holfert.

— Morgan mă vizita adeseori, stăruind să joc cu el cărţi. Până la urmă m-a convins.

— Venea în locuinţa dumitale?

— Da. La magazin nu mă căuta niciodată. Tot câştigând la joc, am dat în patimă. Pe urmă, am început să pierd şi am tot pierdut până i-am rămas dator cu câteva mii de dolari. N-aveam de unde să-i plătesc. Atunci m-a ameninţat cu denunţul, căci îi dădusem poliţe falsificând semnătura patronului meu. Cum era să mă salvez? I-am indicat locul unde se află cheile de la magazin.

— Ştiai ce avea de gând să facă?

— Da. Urma să împărţim între noi prada şi să fugim în Mexic. Dar, din prevedere, pentru a nu fi descoperiţi de

poliţie, trebuia să ne despărţim pentru un timp şi să ne dăm întâlnire la Austin.

— I-ai spus că patronul poartă întotdeauna la el o cheie cu care descuie toate uşile?

— Da, i-am spus. Însă nu credeam că-l va ucide. Zicea că are intenţia să-l năucească şi atât. L-am pândit amândoi, iar Morgan, nici una nici două, l-a înjunghiat. Apoi am deschis uşa locuinţei şi am scos mortul pe culoar. Prada am împărţit-o pe loc.

— El a luat diamantele, şi dumneata restul?

— Da. Fiind din branşă, nu mi-a fost greu să vând partea mea, fireşte, sub preţ... şi acum...

— Şi acum... da, da, înţeleg! Ţi-a luat Morgan banii!

— Mi i-a luat.

— Vasăzică, ai fost atât de naiv încât să-ţi închipui că un tâlhar ca Morgan se va purta corect cu dumneata? Nu ţi-ai dat seama că te ademeneşte în pustietatea asta ca să te jefuiască de bani? Cum ţi i-a luat?

— Aseară era rândul lui la strajă. Eu adormisem, dar deodată mă deşteptai. Morgan îmi luase armele şi portofelul, şi se aplecase să mă înjunghie. Spaima mi-a înzecit puterile: l-am aruncat de pe mine, am sărit în picioare şi am luat-o la fugă. Dânsul m-a urmărit, dar mulţumită întunericului am scăpat. Apoi am alergat toată noaptea, temându-mă să nu mă descopere în zorii zilei. Abia de curând m-am ascuns aici, să-mi trag puţin sufletul şi să dorm. Dar n-a fost chip: au trecut călăreţii indieni. Tocmai voiam să-mi continui drumul, când l-am văzut pe acest roşu. Am încercat să mă feresc de el, dar m-a prins.

Holfert era frânt de oboseală. Poate că şi această stare îl determina să vorbească atât de franc şi deschis, căci altminteri glasul lui nu prea trăda căinţă sau regret.

Mă adresai lui Bernard:

— E omul dumitale. Ce ai de gând cu el?

Marshall nu răspunse. Pesemne că şovăia între răzbunare şi milă. În sfârşit, îi puse prizonierului câteva întrebări suplimentare, după care se hotărî:

— S-ar putea ca ticălosul să merite moartea, dar ducă-se în plata Domnului!

— În condiţiile de aici, asta e şi mai rău ca o moarte imediată — îi atrasei eu atenţia. Fără experienţă şi ajutor, fără armă şi cal, nu va ajunge prea departe.

— Atunci să vină cu noi până găsim un prilej să ne scăpăm de el.

— Ne-ar incomoda prea mult, doar mai avem un prizonier. Şi apoi, nu e deloc exclus să se înţeleagă amândoi împotriva noastră.

— Tot am fi patru contra doi.

— Nu mă gândesc că ne-ar covârşi ca forţă; s-ar putea ivi însă momente grele, situaţii încurcate. Mă rog, nici eu nu sunt setos de sânge. Am putea să-i dăm, de pildă, un cal de povară şi o armă. Consultă-te şi cu Winnetou!

Indianul stătuse deoparte, urmărind discuţia noastră. Acum se apropie de Holfert şi-l dezlegă:

— Ridică-te!

Prizonierul se sculă în picioare. Winnetou întinse arătătorul spre el:

— Ţi-ai spălat mâinile de sângele victimei?

— Da — răspunse Holfert smerit.

— Asta înseamnă că aveai într-adevăr mâinile pătate cu sânge! Or, sângele, ca să-l speli, cere sânge, nu apă! Aşa vrea Manitu şi Marele Spirit al savanei. Vezi ramura aceea chiar pe marginea apei, lângă mal?

— Da.

— Du-te şi ad-o încoace! Dacă izbuteşti s-o smulgi de-acolo, rămâi în viaţă, căci ramura e semnul păcii şi al iertării.

Noi, ceilalţi, eram întrucâtva surprinşi de acest ciudat procedeu. Holfert se duse până la marginea apei, cam la

patru sute de paşi depărtare de noi. Condiţia nu era greu de îndeplinit: ramura se afla foarte aproape de mal. Întinse mâna şi o ajunse. Dar în aceeaşi clipă, Winnetou duse la ochi puşca lui de argint. Focul scapără şi Holfert, lovit la cap, căzu în apă, cu faţa în jos.

Calm, fără să se grăbească, apaşul îşi încarcă din nou puşca.

— Omul alb nu s-a întors cu ramura, deci a trebuit să moară! Spiritul savanei e drept şi milostiv: el nu iartă ca să te ducă la pieire. Ucigaşul alb ar fi fost ucis la rândul lui de comanşi sau de *stakemen*-i şi leşul lui l-ar fi mâncat coioţii.

Acestea spuse, Winnetou încalecă şi porni la drum fără altă vorbă.

Îl urmarăm în tăcere, tulburaţi până în adâncul sufletului.

Comanşii lăsaseră urme peste tot. Era clar că mergeau la război; o dovedeau, de altfel, şi culorile cu care îşi vopsiseră faţa. Dar se vede că ţinta lor era cam departe, altminteri ar fi fost mult mai precauţi.

Winnetou le cunoştea, desigur, intenţiile, dar era de felul lui un taciturn: nu vorbea decât strictul necesar. Tocmai voiam să mă apropii de el, când răsunară înaintea noastră trei focuri de armă.

Ne struniră numaidecât caii. Winnetou, făcându-ne semn să aşteptăm, porni iarăşi înainte şi cârmi pe lângă un cot al pădurii. Noi stăturăm pe loc. Apaşul descăleca, se furişă printre tufişuri, apoi apăru din nou şi ne chemă printr-un gest al braţului.

— Comanşi şi două feţe palide — ne informă el în grabă.

Şi numaidecât se retrase iar în tufiş. Eu, Sam şi Bernard ne luarăm după el, în timp ce Bob rămase cu caii, păzindu-l şi pe Hoblyn.

Terenul închipuia la un moment dat un fel de tăpşan larg şi de acolo ne izbi o privelişte neaşteptată. Cele două căpetenii ale comanşilor îşi înfipseseră suliţele în pământ şi îşi

agăţaseră scuturile în ele. Şedeau şi fumau împreună cu doi albi care se instalaseră unul în dreapta, celălalt în stânga lor. Tuspatru caii păşteau în apropiere. Pe tăpşanul din faţa lor se desfăşura un exerciţiu de luptă, sălbatic şi paşnic în acelaşi timp: comanşii organizaseră unul din acele spectacole prin care obişnuiesc să-şi arate măiestria de călăreţi şi de mânuitori ai armelor. Aflându-se prea departe ca să le putem desluşi feţele, făcui apel la lunetă şi, surprins, mă adresai lui Sans-ear:

— Formidabil! Priveşte, Sam! Cine-i tipul de acolo?

Sam luă luneta şi o duse la ochi:

— *'s death*, Fred Morgan cu fiul său! Cum de s-au întâlnit aici, ce-or fi căutând printre indieni?

— Uşor de dezlegat, dragul meu: Patrik călărea înaintea noastră, iar tatăl său venea dinspre Head-Pik, urmărindu-l pe Holfert. Şi s-au întâlnit aici. Cu indienii, după cum ştii, se află în raporturi bune, n-au de ce să se ferească.

— O fi, dar nu-mi convine deloc.

— De ce?

— Cum îi mai scoatem, ca să zic aşa, din mijlocul roşilor?

— Sper să nu stea mult timp împreună. Oricum, nu aceasta poate fi intenţia lor. N-au nici un interes să împartă comoara cu indienii.

— Atunci cel mai bun lucru e să rămânem pe loc şi să nu-i slăbim din ochi.

— Se pare că aici suntem puşi la adăpost, nu cred ca vreun comanş să vină încoace.

— Dar Morgan? interveni Bernard. N-o să treacă pe-aici în căutarea lui Holfert?

— Văzând că nici fiu-său, nici comanşii nu l-au întâlnit, va presupune că acesta a luat-o pe alt drum. Hai să ne punem caii în siguranţă.

Winnetou aprobă din cap şi eu mă depărtai pentru a lua măsurile cuvenite. Era de prevăzut că popasul nostru va dura

câteva ore. Scosei samarele de pe cai şi intrarăm cu toţii mai în adâncul pădurii.

Dând cu ochii de tăpşanul cu pricina, Hoblyn mi se adresă:

— *Sir,* acolo sus, pe dreapta, e drumul spre ascunzătoare.

— Acolo? Proastă afacere!

— De ce, Charlie? se vârî în vorbă Sam.

— Fiindcă n-aveam cum ajunge acolo înaintea celor doi Morgani. Îţi dai seama: după plecarea comanşilor, bandiţii vor lua-o imediat încolo.

— Nu vă faceţi griji, *sir!* interveni Hoblyn. Drumul acesta nu-l cunoaşte decât *capitano* şi cu mine. Locotenentul Patrik o ia pe altă parte, către un afluent al lui Rio Pecos.

— Bine, atunci să urmărim liniştiţi spectacolul comanşilor.

Războinicii se împărţiseră în două tabere „inamice”. Părea că se înfruntă cât se poate de serios. În lupta corp la corp oamenii se arătau atât de sprinteni şi neosteniţi, încât ar fi cucerit admiraţia oricărui spectator european. Caii lor nu au şei, nici căpăstru obişnuit, ci poartă, fixată pe spinare fie o pătură, fie o piele sau rogojină. De ambele laturi o curea solidă, groasă, e petrecută pe grumazul calului, servind de sprijin pentru braţul călăreţului când acesta se apleacă pe o parte sau alta, agăţat numai cu un picior de spinarea bunului său tovarăş. Acest soi de echipament, ca şi exerciţiul îndelungat permit călăreţului să se folosească de calul său ca de o pavăză, având în acelaşi timp destulă libertate de mişcare şi expediind săgeţile sau gloanţele când peste capul, când pe sub burta calului. Războinicii aceştia sunt deosebit de ageri. Dacă e nevoie, aproape că se culcă la pământ fie pe dreapta, fie pe stânga calului şi acţionează cu atâta viteză şi dibăcie, încât ar face cinste celei mai înalte şcoli de călărie artistică...

Toată atenţia noastră era îndreptată spre acest spectacol războinic, plin de ciudăţenii şi frumuseţi, semănând cu o „Phantasia” arabă. Doar o singură dată, şi spre norocul

nostru, îmi aruncai privirea îndărăt, spre desişul de unde venisem. Şi atunci zării cu spaimă doi călăreţi venind spre noi, pe hotarul pădurii, şi cercetând cu atenţie urmele comanşilor. Îi avertizai pe ceilalţi:

— *Have care*, atenţie! Călăreţi!

Îşi întoarseră cu toţii capetele, şi Hoblyn exclamă:

— *Capitano* cu Conchez!

— Exact, aşa e! Repede, în pădure! Ştergeţi orice urmă!

În două minute se făcu totul. Oamenii se retraseră mai în adâncul pădurii, în afară de mine şi de Winnetou, care, rămaşi mai în faţă, îi observam în ascuns pe noii veniţi.

Călăreţii se apropiau din ce în ce şi desigur că ar fi cârmit spre noi, dacă în acel moment războinicii comanşi n-ar fi scos un urlet ca de fiare sălbatice. Era semnalul lor de luptă. Călăreţii tresăriră, se uitară o clipă pieziş pe după colţul pădurii şi îşi mânară caii către locul unde stătuseră adineauri caii noştri. Atunci ne înfundarăm şi noi în pădure.

Chiar îndărătul noilor veniţi creşteau doi arţari alăturaţi. Acolo reuşii să ajung şi să trag cu urechea la discuţia bandiţilor. Stăteam cu tomahawkul pregătit pentru orice eventualitate.

— Sunt comanşi — vorbi *capitano*. Prin urmare, n-avem de ce ne teme. Dar trebuie să dibuim cine sunt cei doi albi.

— E prea departe, nu le vedem feţele.

— Poate să-i recunoaştem după îmbrăcăminte. Cel din faţă, nu... nu-l ştiu... Celălalt... eh, drăcie, mi-l acoperă cele două căpetenii!

— *Capitano*, ia vedeţi caii ăia patru! E şi un roib printre ei. Nu vi se pare că şaua e cam ciudată?

— *Carajo*, ăsta e roibul locotenentului!

— Cred şi eu. Înseamnă că unul din albi nu poate fi decât locotenentul Patrik.

— Aşa e! Uite că s-a aplecat. Poartă haina aceea pestriţă. Ce-i de făcut?

— Daca-aş şti ce intenţii aveţi cu el, poate că mi-ar veni vreo idee.

— Acum e într-adevăr cazul să-ţi spun. Am îngropat aici cea mai însemnată parte din averea noastră. Nu o puteam ţine dincolo, în Hide-Spot, fiindcă se află printre noi unii oameni care nu-mi inspiră încredere. Locul unde am ascuns comoara nu-l ştie nimeni în afară de mine şi de Patrik care, ciudat lucru, în loc să se întâlnească cu tat-său în tabăra noastră, a preferat să fixeze întâlnirea aici, la Rio Pecos. Asta m-a făcut să îl bănuiesc. Iar faptul că, după ultima lui misiune în Estaccado, a venit direct încoace, fără să treacă mai întâi pe la mine, mi-a întărit convingerea că are de gând să ne fure comoara. Cu indienii ăştia cred că s-a întâlnit întâmplător. Acuma, mă întreb cum e mai bine: să-l pedepsim chiar aici, pe loc, sau să ne ţinem de el şi să-l prindem asupra faptului?

— Cred că a doua cale e mai sigură. Acum n-am putea încă să-i dovedim nimic. Va spune că n-a avut alt scop decât să se întâlnească cu tat-său. Şi pe urmă, cine ştie ce-o să mai facă pentru a-şi atinge ţelul! Suntem numai doi contra doi, iar cu indienii putem să dăm de bucluc. Nu-s oameni de nădejde.

Era clar că acest Conchez dorea ca şeful să renunţe la planul lor iniţial. Probabil că-l trăgea şi pe el aţa să afle locul ascunzătorii.

— Ai dreptate — aprobă *capitano*. Comanşii ăştia Racurroh merg la război, deci nu vor zăbovi aici decât un ceas ori două. Pe urmă, Patrik va pleca şi el; până la ascunzătoare nu mai are mult. Cunosc eu însă un drum şi mai scurt, ca să i-o luăm înainte. Numai de-ar fi încă acolo comoara, că nu pupă el nimic!

— Cum adică „de-ar fi încă acolo”? Cine s-o fi luat? Doar nimeni altul nu cunoaşte taina!

— Hm, Sans-ear şi Old Shatterhand ne-au mai jucat o dată renghiul...

— Ei? Păi cum să fi aflat?

— Foarte simplu. Eu voiam să-l trimit pe Hoblyn ca să-l urmărească pe locotenent şi am făcut o mare prostie: m-am grăbit să-i descriu locul ascunzătorii şi uite că Hoblyn a dispărut şi de atunci nu-mi iese din gând bănuiala că, pentru a se salva, le-o fi vândut vânătorilor secretul.

— Hm, în cazul acesta poate c-ar fi mai bine să...

— Ce vrei să spui?

— Să ne adresăm comanşilor.

— Adică, să-i punem la curent cu situaţia şi să le întindem comoara pe tavă? Nu, asta în nici un caz. De altfel, mai avem timp să chibzuim. După câte văd, roşii şi-au scos sacii cu merinde. Să îmbucăm şi noi ceva. Adu pastrama!

Mergând spre cai, Conchez m-ar fi zărit, fără îndoială; de aceea mă trăsei repede îndărăt şi dispărui la timp din câmpul lui vizual.

Întors la tovarăşii mei, le comunicai cele auzite.

— Dar în legătură cu cei trei „voiajori”, care au plecat atunci cu „locotenentul” pe urmele negustorilor, n-ai auzit nimic? întrebă Sam. Unul din ei parcă trebuia să-l însoţească pe Patrik!

— Nu, n-am auzit. Poate că Patrik i-a ucis ca să aibă mână liberă. Ei, Sam, ce facem cu ăştia doi?

— Îi lăsăm să-şi continue drumul, ca să zic aşa.

Winnetou însă clătină din cap, arătându-şi dezacordul.

— Fraţii mei albi să nu uite că au numai câte un singur scalp.

— Şi cine o să ni-l ia? replică Sam.

— Şerpii de Racurroh.

— N-o să le meargă! De altfel, ei se grăbesc la război şi vor pleca de aici cât de curând.

— Fratele meu alb e un vânător vestit şi un războinic viteaz, dar nu cunoaşte obiceiurile comanşilor. Ei se vor duce în munţi, la mormântul căpeteniei lor Ciu-ga-ciat, adică „Fumul negru”. Aşa fac ei o dată pe an, în ziua când Ciu-ga-

ciat a căzut ucis de Winnetou, căpetenia apaşilor.

Acum înţelegeam, în sfârşit, de ce Winnetou pornise pe urmele lor.

— Ce are a face?! raţionă cu glas tare Sam. Dacă au de făcut asemenea drum, de-abia n-o să le ardă de noi, ca să zic aşa, şi nici de bandiţi.

— Şi eu înclin să rezolv lucrurile fără vărsare de sânge — îl susţinui pe Sam.

— Fraţii mei albi facă după voia lor — rosti ferm Winnetou. Cruţându-l pe duşman, pe tâlhar şi ucigaş, ei vor plăti greşeala cu propriul lor sânge. Apaşul a vorbit. *Howgh!*

N-aş fi vrut să-l contrazic; dar numai cu puţin înainte căzuse ucis un om şi mă durea gândul că va fi să mai ucidem unul, fie şi un criminal, fără să ne aflăm în legitimă apărare.

Pe când chibzuiam astfel, deodată tabăra comanşilor se umplu de strigăte şi de larmă, care păreau să se fi dezlănţuit dintr-o pricină neaşteptată. Văzând că şi *capitano* cu însoţitorul său deveniseră foarte atenţi, mă furişai până la liziera pădurii, ca să mă lămuresc despre ce-i vorba.

Ajunsei într-un loc sigur, de unde puteam să urmăresc situaţia. Comanşii se înghesuiau pe mal, privind la o descoperire a lor, poate un cadavru sau un obiect neobişnuit, îl împinseră apoi iarăşi în apă, şi, făcând roată în jurul căpeteniilor şi al celor doi albi, încălecară şi porniră cu toţii la drum.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Bernard după ce revenii.

— Au găsit ceva în apă. S-ar putea să fie cadavrul lui Holfert. În cazul acesta suntem descoperiţi.

Winnetou ascultă atent, apoi mă întrebă:

— Crede fratele meu că un hoit poate pluti atât de departe?

— Uneori da. Apa e iute şi adâncă, malurile netede, cadavrul n-are de ce să se agate; merge slobod la vale.

Fără să-mi dea vreo replică, Winnetou se sculă de jos şi

dispăru în stânga, pe după copaci. Ştiam ce vrea să facă. Mergând în sus, prin pădure, paralel cu fluviul, voia să coboare apoi în apă şi să înoate până la faţa locului, ca să se convingă ce anume atrăsese atenţia comanşilor.

Deşi îl ştiam un înotător admirabil, încercarea mi se păru foarte primejdioasă. În primul rând, se putea întâmpla ca şi *capitano* cu Conchez, mânaţi de aceeaşi curiozitate, să se apropie de locul cu pricina; în al doilea rând, comanşii puteau să-şi spună că acolo unde se găseşte cadavrul unui om recent omorât, trebuie să se găsească şi autorul faptei. Or, în acest caz, plecarea lor nu era decât simulată şi ei s-ar fi putut întoarce ca să se convingă de adevăr. Aşa cum într-o campanie militară se cere să nu laşi niciodată înapoia ta un bastion necucerit sau măcar neîmpresurat, tot aşa şi în Vestul Sălbatic se cere să ştii întotdeauna exact pe cine ai în spate. Altminteri e foarte primejdios.

Distanţa pe care urma Winnetou s-o parcurgă înot, dus şi întors, era de aproximativ o jumătate de milă. Socotind şi cele zece minute de drum pe uscat şi având în vedere calităţile lui de înotător, realizarea planului i-ar fi cerut o jumătate de ceas. Dar nu trecu nici un sfert de oră şi *capitano* cu însoţitorul său porniră în aceeaşi direcţie. Fireşte că nu-i puteam împiedica.

Presupunerea mea se împlini: cei doi călăreţi se îndreptau spre fluviu. Trebuia să întreprind ceva, să-l ajut pe Winnetou, care îşi lepădase, desigur, hainele şi armele, păstrând asupra lui cel mult cuţitul. Trebuia să acţionez repede şi fără să fiu zărit. Îmi luai puşca.

— Voi staţi pe loc!

Şi fără să dau alte lămuriri, ieşii din ascunziş şi alergai într-un suflet pe hotarul pădurii până ajunsei într-un punct de unde se vedea lămurit locul unde „obiectul” misterios fusese împins din nou în apă. Dar tocmai atunci văzui cum *capitano* îşi duce arma la ochi. Trase, dar nu nimeri. Ştiam cu câtă

dibăcie înoată Winnetou sub apă. Nici cinci secunde nu cred să fi trecut — şi-l zării pe apaş săgetând apa ca peştele, sărind pe mal şi aruncându-se asupra lui *capitano*. Atunci Conchez îşi ridică repede carabina. Nu mai aveam încotro. Mă pregătii să trag şi să-l rănesc. Iată însă că Winnetou se desprinse de *capitano* şi se năpusti asupra lui Conchez, exact în clipa cinci acesta dădu să apese pe trăgaci. Carabina se descarcă în gol, glonţul se pierdu în văzduh. Winnetou îi smulse arma din mână, o prinse ca pe-o măciucă şi tocmai bine se feri printr-un salt de *capitano* care, revenindu-şi la timp, era gata să-l lovească cu patul puştii.

Neistovit, apaşul dădu să-i înfrunte pe amândoi deodată, când văzduhul se cutremură de un urlet puternic. Nu mă înşelasem deci nici în privinţa comanşilor: ei se depărtaseră puţin şi, auzind împuşcătura, se întorceau acum în mare grabă.

Înţelegând situaţia, Winnetou îi zbură lui *capitano* puşca din mână — din fericire era o puşcă simplă, cu o singură ţeava — zvârli carabina hăt-departe în apă şi, cu salturi ca de panteră hăituită, o luă la goană în susul malului.

Ştiam că în acest fel îl putea ţine la respect minimum zece minute pe cel mai rapid alergător. Cândva, tânărul apaş mă învăţase şi pe mine să realizez asemenea salturi, care, ele fapt, nu mai înseamnă fugă, ci un fel de zbor, o lansare în arc prin văzduh...

Într-adevăr, nu-i trebuiră decât vreo zece minute ca să ajungă la hainele sale. De-acolo, inteligent cum era, ştiam că o să mai alerge o bucată de drum până să dispară în pădure şi, la adăpostul ei, să se întoarcă iarăşi la noi, pe ocolite.

Eu o luai într-un suflet îndărăt, spre ascunzişul nostru:

— Sus, băieţi! S-o ştergem de-aici!

— *All devils!* Încotro, ca să zic aşa? întrebă Sam. Din partea asta vin comanşii! Şi albii vin cu ei.

— Norocul nostru! Vor lua-o repede în sus şi-şi vor pierde

timpul căutând urmele lui Winnetou. Hai, scoateţi caii la marginea pădurii. Cum vedeţi că au trecut comanşii, mânaţi la galop în josul apei; dar aveţi grijă să călcaţi chiar pe urmele lor, ca să nu le poată deosebi mai târziu pe-ale voastre. Eu rămân să vă acopăr retragerea şi să-l aştept pe Winnetou.

— Singur? întrebă Sam.

— Bineînţeles — întării eu, aruncând o privire spre Hoblyn care nici acum nu-mi câştigase încă încrederea. Bernard şi Bob au prea puţină experienţă; îi las în seama, ta.

— *Well!* Atunci plecăm! Comanşii au şi trecut.

Într-adevăr, ultimul călăreţ indian tocmai ne depăşea. Acuma eram bine ascunşi de privirile lor: ne acoperea streaşina pădurii. În timp ce Sam şi ceilalţi se depărtau, mă apucai să şterg cât mai temeinic urmele. Abia sfârşii cu treaba, când un foşnet se auzi printre copaci şi Winnetou apăru în faţa mea.

— Iuf! Şacalii de comanşi caută urmele apaşului. Unde sunt celelalte feţe palide?

— Au luat-o înainte.

— Fratele meu ştie să fie înţelept în orice împrejurare. Prietenii lui nu trebuie să ne aştepte prea mult!

Se îmbrăcă repede eu hainele pe care şi le adusese de la mal şi-şi scoase calul din adăpost. Eu privii încă o dată în susul fluviului, ca să mă încredinţez că suntem în siguranţă, apoi îl întrebai:

— Ce-a găsit fratele meu roşu în apă?

— Leşul albului. Winnetou s-a purtat azi în două rânduri ca un copil neştiutor. A greşit, dar nu se teme. Iar fraţii lui albi îl vor ierta.

Era o mărturi*sir*e pe care Winnetou, atât de mândru şi încrezător în sine, numai mie putea să mi-o facă. Până să-i dau vreo replică, apaşul porni în galop, ca împins de furtună. Abia de-l putui urma călare pe mustangul meu.

Oamenii noştri se opriseră la un cot, de unde drumul

cârmea la dreapta, spre munţi, depărtându-se de cel al comanşilor. Sam descălecase şi se trudea, împreună cu ceilalţi, să învelească cu cârpe copitele cailor. În acest scop, rupserăm câteva pături din cele aduse de la Hide-Spot. Apoi ne continuarăm drumul. Winnetou, ţinându-şi calul de frâu, venea după noi pe jos, ştergând urmele.

După ce trecurăm de prima buclă a trecătorii, eu mă oprii şi sării din şa:

— Bernard, du calul meu ele frâu, până vă ajung din urmă.

— Ce ai de gând? mă întrebă Sam.

— Vreau să aştept aici, să văd ce intenţii au comanşii.

— Prea bine. Sunt şi eu curios dacă li-e dor de noi sau nu prea.

Grupul porni mai departe, în timp ce eu mă strecurai în desiş. Nu trecu decât foarte puţină vreme şi auzii tropot de copite. Se întorceau comanşii. Dar nu toată ceata. Numai jumătate. Unde să fi fost ceilalţi? Îi recunoscui şi pe cei doi Morgani. *Capitano* şi Cochez lipseau. Indienii veneau la pas, cu privirile aţintite în pământ. Deodată se opriră pe locul unde stătuserăm noi. Căpetenia, care se afla cu acest detaşament, sări repede de pe cal, se aplecă şi culese ceva de jos, arătându-le şi celorlalţi. Numaidecât terenul fu cercetat cu toată atenţia. Apoi se ţinu o consfătuire, după care cei doi Morgani şi căpetenia se desprinseră de restul trupei şi o luară prin trecătoare.

Cei trei se apropiau examinând amănunţit fiecare petic de pământ. Erau clipe de mare primejdie pentru mine. Totuşi, datorită măsurilor pe care le luasem, nu desluşiră nici cel mai mic indiciu al prezenţei noastre. Când trecu pe lângă mine căpetenia, zării în mâna lui semnul care îi stârnise bănuiala. Era un fir de lână desprins de la o pătură pe care o rupsesem pentru a înveli copitele cailor. Aşadar, viaţa noastră atârna literalmente de un fir.

Mai merseră o bucată, dar negăsind nimic suspect, făcură

cale-ntoarsă. Convinşi că nimeni nu trecuse pe acolo, cei doi Morgani îşi mai dezlegară limbile.

— N-a fost nimeni pe-aici — vorbi Fred Morgan. Urmele erau ale cailor noştri.

— Dar cine să fi fost indianul şi cei doi albi care au dispărut? întrebă fiul său.

— Aflăm noi în curând. N-au cum să ne scape. Păcat că n-am putut dibui din ce trib face parte indianul. Cum să-l recunoşti aşa, în pielea goală?!

— Oricum, dacă mortul era Holfert, acela despre care mi-ai vorbit, atunci indianul ne-a făcut un bun serviciu.

— Holfert era! Dar ce căuta indianul tocmai acolo unde poposiserăm atâta vreme? Să fi venit înaintea noastră, sau mai târziu? Cred că...

Restul discuţiei îmi scăpă. Cei doi Morgani şi căpetenia se depărtară. Din cele auzite, puteam totuşi să trag concluzia că deocamdată ne aflam în siguranţă şi că ceilalţi doi bandiţi — *capitano* şi Conchez — preferaseră să nu apară în faţa comanşilor, probabil pentru ca să-l poată surprinde pe „locotenent” asupra faptului. Mi se părea însă destul de problematic dacă acest *capitano* şi însoţitorul lui vor izbuti să se sustragă privirii veşnic treze a războinicilor comanşi.

Acum, tustrei ajunseră din nou grupul indienilor care, la ordinul căpeteniei, cotiră şi dispărură pe după pădure. Eu, realizându-mi astfel scopul, mă luai repede după tovarăşii mei care, între timp, străbătuseră o distanţă serioasă. Îi ajunsei din urmă abia după o jumătate de ceas. Winnetou mă privi întrebător şi îi relatai toată istoria.

— *Well* — zise Sam, care se apropiase să asculte. Am reuşit să le jucăm o festă.

— Comanşii au ochi care nu văd şi urechi care nu aud paşii duşmanului. Fraţii mei albi pot scoate acuma „mocasinii” de pe copitele cailor!

Le scoaserăm bucuroşi, deoarece caii — cu copitele

înfăşurate — biruiau cu greu obstacolele drumului.

Nu era deloc uşor să urci călare prin acest defileu neumblat, plin de bolovani şi arbori prăbuşiţi de bătrâneţe sau frânţi de furtuni. Cu cât înaintam, cu atât mai sălbatic devenea ţinutul: Până ce, în amurg, ajunserăm sus, pe lanţul de culmi care se înşiră de la nord la sud, paralel cu Sierra. Trecurăm de partea cealaltă şi, pe când soarele asfinţea, coborârăm într-un loc foarte prielnic pentru popas.

Seara şi noaptea se scurseră în linişte. Dimineaţa, o scurtă recunoaştere pe traseul străbătut mă convinse că nu fuseserăm urmăriţi.

Ne continuarăm drumul pe un teren ce semăna mult cu cel întâlnit cândva de mine în Colorado. Pădurea se rărea treptat, din pricina climei din ce în ce mai calde şi secetoase. O sumedenie de vaduri adânci şi seci aminteau de apele ce domniseră cândva în acele locuri...

... În sfârşit, înaintând mereu în direcţia est, desluşirăm în faţa noastră culmile împădurite ale lui Sierra Blanca.

La poalele muntelui dădurăm peste numeroase cursuri de apă, afluenţi ai lui Rio Pecos, şi printre acestea identificarăm pârâul care străbătea vâlceaua căutată de noi.

Ajunserăm acolo târziu după-amaiză. Era o vâlcea lungă de aproximativ o milă şi jumătate şi largă cât s-o străbaţi în treizeci de minute. Jur împrejur se înălţau munţii împăduriţi, iar de-a lungul apei, până în inima vâlcelei, se întindea un covor de iarbă grasă, fragedă.

Din păcate, nu puteam lăsa caii la păscut: ar fi însemnat să ne trădăm prezenţa.

— Asta-i vâlceaua? îl întrebai pe Hoblyn, ca să fiu sigur că nu greşesc.

— Sută-n sută, *sir.* Uitaţi-vă, sub stejarul acela de sus am poposit cu *capitano* când am fost prima oară aici.

— Propun să căutăm un loc de păşune într-o văiugă şi să lăsăm acolo caii, sub paza unuia dintre noi.

— Sună frumos — cuvântă Sam — dar ce te faci dacă la un moment dat avem nevoie urgentă de cai, ca să zic aşa? Eu, unul, n-o duc pe Tony aşa departe.

— *Well*, atunci să găsim un adăpost potrivit în pădure. Mă duc eu cu Bob în partea asta, iar Winnetou să caute în cealaltă parte. Restul aşteptaţi până venim înapoi!

Descălecai, îmi luai puşca la umăr şi, împreună cu Bob, dispărui în pădure. Aceasta se revărsa parcă, asemenea unei cascade verzi, pe coasta prăvălatică a văii. Datorită arborilor răsturnaţi peste tot şi blocurilor mari de piatră, nu era uşor să ne aducem acolo caii. Exploram astfel pădurea, mergând la o oarecare distanţă unul de celălalt, când, la un moment dat, auzii glasul îngrozit al lui Bob:

— Massa, venim! Oh, massa!

Alergai în direcţia lui şi-l văzui agăţat cu desperare de craca unui fag mărunt.

— Ce-i cu tine, Bob?

— Venim, massa! Ajutăm! Ba nu! Nu venim! Fugim şi aducem lume tot, ucidem dihania!

Nu era nevoie să-l mai întreb la ce anume se referă, deoarece dihania se afla lângă copac. Era un urs, unul din urşii aceia amabili pe care vânătorul îi numeşte „grizzly”.

Auzisem şi leul scoţând acel răcnet rostogolit căruia arabii îi spun *Rad*, adică tunet. Ascultasem cu inima cât un purice — chiar dacă mâna nu-şi permitea nici un tremur — glasul înfricoşat al tigrului din Bengal. Dar mormăitul acestui urs — gros, răguşit, demonic, sunând a batjocură — îţi pătrunde toată fiinţa şi, oricât de curajos ai fi, parcă-ţi îngheaţă şi sângele în vine, şi dinţii în gură.

Fiara se găsea cam la opt paşi de mine; căscase botul şi se ridicase pe labele dindărăt. Unul din doi — ursul sau eu — avea să piară. Ţintii un ochi al bestiei şi apăsai pe trăgaci. Cât ai clipi, mai trăsei un foc în regiunea inimii. Apoi aruncai puşca, scosei cuţitul şi, sărind mai în lături, pregătii lovitura.

Ca şi cum cele două gloanţe nici nu l-ar fi atins, ursul venea spre mine, uriaş, ridicat în două labe, Trei, cinci, şase paşi... Tocmai ridicasem cuţitul ca să lovesc — când, deodată, colosul se muie, îşi aplecă labele din faţă, scoase un fel de grohăit sinistru şi stătu aşa nemişcat preţ de un minut. Apoi se prăbuşi ca trăsnit.

Unul din gloanţe îi găurise capul, celălalt inima. Deci ambele pătrunseseră în plin centru vital. În asemenea condiţii pantera sau jaguarul ar fi căzut ca nişte pisoi. Dar grizzly-ul meu îşi continuase liniştit drumul; încă doi paşi, atât, şi m-ar fi strivit!

— Oh, massa, bun, frumos! se bucură Bob de sus de pe cracă. Urs mort bine, massa?

— E mort de-a binelea. Poţi să cobori.

— Sigur mort, massa? Nu mâncăm la Bob?

— Nici o grijă.

Pe cât de repede se căţărase pe cracă, pe atât de repede coborî pe pământ. Dar de urs se apropie cu mare teamă. De fapt, şi eu mă aplecai cu destulă prudenţă, ca să-i aplic două lovituri de cuţit între coastele a doua şi a treia.

— Oh, mare dihania, mai mare ca om! Avem voie şi Bob să mâncăm urs?

— Desigur. Labele şi şuncile sunt foarte bune.

— Oh, massa, dam la Bob labe şi şunci! Asta place mult dacă foarte bun.

— Împărţim carnea între noi şi ai să-ţi primeşti porţia. Deocamdată stai aici că eu mă întorc imediat.

— Bob stăm aici? Oh, dacă urs face iar viu?

— Atunci sari din nou pe cracă.

— Dacă massa plec, mai bine sărim chiar acum.

Şi nici una, nici două, negrul se caţără iarăşi pe cracă. Bietul de el — de fapt, nu era fricos. Înfrunta cu vitejie orice duşman biped. Dar un grizzly încă nu-i ieşise în drum; de aceea nici nu-i luai în nume de rău caraghioasa prudenţă.

Examinai apoi împrejurimile, pentru a stabili dacă nu aveam cumva de-a face cu o întreagă familie de urşi. Nu găsii însă decât urmele celui doborât. Aşadar, nu mai era primejdie. De altfel, nici nu rămaserăm prea multă vreme singuri. Winnetou şi ceilalţi, auzind împuşcăturile şi neştiind ce anume se întâmplase, alergară cu toţii în ajutorul nostru.

Toată lumea se miră de neobişnuita mărime a ursului, iar Winnetou îşi muie punga cu „medicamente” în sângele fiarei.

— Fratele meu alb a ochit bine. Sufletul ursului îţi va mulţumi că a fost eliberat fără chinuri ca să ajungă la strămoşii săi, în veşnicele plaiuri ale vânătoarei.

După credinţa indienilor, fiecare urs cenuşiu poartă în sine câte un suflet de vânător, care îşi ispăşeşte astfel păcatele.

Winnetou îmi ajută să jupoi ursul şi să aleg carnea cea mai gustoasă. Restul îl acoperirăm cu crengi, pietre, muşchi şi pământ, ca să nu atragă vulturii, a căror năvală ar fi putut să stârnească atenţia şi bănuiala duşmanilor.

Între timp, Winnetou descoperise de cealaltă parte a vâlcelei un loc potrivit pentru a pune caii la adăpost. Aflându-ne în plină zi, nu ne sfiirăm să aprindem focul şi să frigem labele ursului. Avurăm astfel un prânz copios şi mâncarăm cu poftă.

Seara, după ce organizarăm schimburile de străji, ne învelirăm în pături, dându-ne odihnei. Dormirăm netulburaţi toată noaptea şi apoi o bună parte a dimineţii se scurse fără nici un eveniment deosebit.

La intrarea în vâlcea stabilirăm un post de observaţie. Sam, preluând la un moment dat schimbul, nici nu apucă să se instaleze, că se şi întoarse în fuga mare.

— Vin! anunţă el.

— Cine?

— Asta încă n-o ştiu exact, ca să zic aşa, până nu se apropie.

— Câţi sunt?

— Doi călăreţi.

— Ia să-i vedem!

Alergai până acolo şi, cu ajutorul lunetei, îi recunoscui pe cei doi Morgan. Mai aveau cam un sfert de ceas până să ajungă în vâlcea. Ştergerăm cu grijă orice semn care le-ar fi putut da de gândit şi, având în vedere că eram mai numeroşi decât ei, socotirăm că-i putem întâmpina fără teamă.

Dădui tocmai să mă întorc împreună cu Sam, când auzii în spatele meu trosnind tufişul. Să fi fost încă un urs? Ascultarăm atenţi, ţinându-ne răsuflarea, şi ajunserăm la concluzia că e vorba de două făpturi care se apropiau de noi dinspre munţi.

— *All devils*, pe toţi dracii! Cine să fie?

— Vedem noi. Hai în tufiş!

Ne ascunserăm bine de tot, pitulaţi pe după crengi şi gata de apărare pentru cazul că ar fi dat peste noi nişte sălbăticiuni. Dar după câteva minute constatarăm că nu e vorba de nici un fel de fiare, ci de doi bărbaţi care veneau cu caii de căpăstru. Şi bărbaţii aceştia nu erau alţii decât *capitano* şi Conchez. Caii păreau sleiţi de puteri, dar nici călăreţii nu arătau ca după o plimbare de agrement.

Se opriră nu departe de noi. De acolo aveau o perspectivă largă.

— În sfârşit! rosti *capitano*, respirând uşurat. Un drum ca ăsta n-aş mai vrea să fac prea curând. Bine c-am sosit barem la timp; încă n-a fost nimeni pe-aici.

— De unde ştiţi? se îndoi oarecum Conchez.

— Ascunzătoarea e neatinsă. Înseamnă că alde Morgan n-au fost. Iar altcineva ce să caute tocmai în locul ăsta sălbatic?

— S-ar putea, nu zic, să aveţi dreptate. Deci, nu vă mai sinchisiţi de Sans-ear şi Old Shatterhand?

— Nu, nu mai intră în consideraţie. Dacă s-ar fi luat după Morgani, atunci s-ar fi izbit de trupa comanşilor.

— Dar cine să fi fost indianul care înota gol-goluţ în Rio

Pecos? Şi mortul?

— Nu ne priveşte. Bine că suntem asiguraţi. Pavăză ne sunt comanşii care vin din urmă. Nimeni nu poate să treacă de ei.

— Credeţi că vin într-adevăr?

— Mai mult ca sigur. Pe roşul acela l-au lichidat dacă era vreun duşman de-al lor (ceea ce însă nu cred, pentru că apaşii nu se aventurează acum până aici) şi s-au luat cu siguranţă pe urmele noastre. Doar le-am oferit la urme, de parc-ar fi trecut o cireada de bizoni.

— Şi dacă ne descoperă aici?

— Nu-i nimic. Suntem prieteni. Cel mult se, vor mira că i-am ocolit, dar îi lămuresc eu. Le spun că locotenentul... Dar, ia vezi! Mă las spânzurat dacă unul din călăreţii de colo nu e Patrik!

— Într-adevăr!

— Tocmai bine îmi pică-n labă! Îl învăţ eu minte ce înseamnă să-ţi trădezi căpitanul şi camarazii!

— Sunt singuri! Asta e o dovadă că trupa comanşilor vine într-adevăr încoace, în urma noastră. Dar să vă întreb ceva, *capitano*: vreţi să scoateţi comoara chiar azi, în prezenţa mea?

— Fireşte.

— Şi ce-o să faceţi cu ea?

— O împărţim.

— Ce înseamnă asta? O împărţim cu toţii, sau numai cu mine?

— Cum preferi?

— Asta e mai uşor de gândit decât de rostit, *capitano*. Dar ştiind cum stau lucrurile la Hide-Spot, zău că ar fi bine să nu mai dăm pe-acolo. După ce ţi-ai cheltuit anii în osteneli, te cam trage inima spre tihnă şi confort. Or, eu cred că din comoara asta, chiar dacă-mi pică şi mie o parte, veţi putea trăi fără grijă.

— Vorbeşti ca din carte, Conchez. N-aş putea să nu fiu de acord cu tine. Dar deocamdată, să le dăm o lecţie măgarilor ăstora. Haidem! Uite colo un locşor minunat, chiar lângă comoara după care li se scurg balele.

Nu cumva *capitano* viza chiar locul unde se aflau oamenii noştri? În orice caz, apucară amândoi în direcţia respectivă. Sam şi cu mine ne luarăm tiptil după ei. Erau atât de siguri pe situaţie, încât nici nu dădură atenţie urmelor pe care le lăsaserăm venind încoace. Ce-i drept, ca să le descopere ar fi fost nevoie de un ochi ager, experimentat.

Ai noştri sesizară, fireşte, că se apropie cineva străin şi luară poziţie de apărare. Îmi amintesc şi azi mutrele celor doi onorabili când, depăşind ultimul rând de tufe, dădură cu ochii de indianul pe care îl căutaseră la Rio Pecos. Era cât pe-aci să explodez în râs.

— Hoblyn! exclamă Conchez, recunoscând pe fostul său tovarăş de crime.

— Hoblyn? făcu fâstâcit *capitano*. Hoblyn, pe legea mea! Ce cauţi în Sierra Blanca? Cine sunt oamenii aceştia?

Mă strecurai în spatele lui şi-l bătui uşurel pe umăr:

— Cunoştinţe vechi, *capitano!* Vă aflaţi între cunoscuţi. Poftiţi mai aproape, luaţi loc, simţiţi-vă ca acasă!

— Cine sunteţi dumneavoastră, señor? întrebă el.

— Întâi de toate, îngăduiţi-mi să vi-i prezint pe domnii aceştia. Iată-l pe master Bob, negrul şi prietenul unui anume master Williams, pe care l-aţi cunoscut foarte bine. Acest gentleman alb e domnul Marshall din Louisville, care are câte ceva de vorbit cu alde Morgan, tatăl şi fiul, care la rândul lor umblă să vă fure ouăle din cuib. Acest monsenior indian e Winnetou, despre care aţi mai auzit, desigur, şi nu e cazul să adaug amănunte. Iar celălalt gentleman e, ca să zic aşa, Sans-ear. În ce mă priveşte, mie mi se spune uneori Old Shatterhand.

Pe *capitano* îl trecură toate năduşelile. Bâlbâi:

— Să fie cu... cu putinţă?

— Ba bine că nu! Ei hai, staţi jos, făceţi-vă comozi ca şi mine când v-am spionat la Hide-Spot. Am stat atunci chiar în spatele dumneavoastră şi v-am luat pistolul drept amintire. Alaltăieri iarăşi, în timp ce-i supravegheaţi pe comanşi şi vă făceaţi destăinuiri reciproce. Bob, dezarmează-i, te rog, pe aceşti domni şi leagă-i frumos de mâini şi de picioare.

— Señor...! protestă *capitano*.

— Calm, stimabile! Vorbim cu dumneavoastră cum se cuvine să vorbeşti cu nişte *stakemen*-i. Deci, nu vă osteniţi degeaba. Până să ajungă domnii Morgan în vâlcea, veţi sta amândoi legaţi şi cu căluşul în gură. Sau, poate... morţi!

Toate acestea se desfăşuraseră atât de repede şi neaşteptat, încât *capitano* şi Conchez nici nu reuşiră să schiţeze măcar un gest de apărare.

— Ia spune, señor *capitano*, unde se află ascunzătoarea după oare tânjesc cei doi Morgani?

— Lucrurile de acolo nu vă aparţin!

— Mă rog, s-ar putea totuşi să ne aparţină. Nu vreau să te oblig să-mi dezvălui secretele, dar am o întrebare la care trebuie să-mi răspunzi: Ce s-au făcut aşa-zişii voiajori care au plecat cu „locotenentul” dumitale, şi mai ales negustorii pe care aceştia îi urmăreau?

— Negustorii... hm, nu ştiu...

— *Well*, e clar. Şi voiajorii?

— Doi dintre ei trebuie să se fi întors la Hide-Spot. Pe al treilea l-a ucis locotenentul în drum. L-am găsit mort.

— Mi-am închipuit. Acum deschideţi frumos guriţele, să vi le astupăm. E o măsură de prevedere, ca nu cumva să ne trădaţi celor doi *carajos.*

Tocmai terminasem cu operaţia, când Fred Morgan şi fiul său apărură la intrarea în vâlcea. Se opriră pentru o clipă şi cercetară cu ochii terenul. Apoi Patrik dădu pinteni calului şi porni la trap, urmat de tatăl său. Părea că au de gând să

termine totul repede, să nu piardă mult timp. Drept în faţa noastră, cam la douăzeci de paşi, creştea tufăriş de mure. Într-acolo se îndreptară amândoi.

— Aici, tată!

— Aici? Bun loc! Nu i-ar trace nimănui prin minte să caute aici o comoară.

— S-o dezgropăm repede şi să plecăm. Naiba ştie cine or fi fost cei doi albi şi dac-au încăput sau nu pe mâinile comanşilor!...

Descălecară. Şi-şi priponiră caii lângă apă. În timp ce animalele se adăpau însetate, bandiţii îngenuncheaseră, puseseră armele deoparte şi începuseră să taie tufărişul cu cuţitele. Scurmară apoi adânc în pământul negru, afânat.

— Iată! Exclamă Patrik după o vreme şi scoase la iveală un balot cusut cu grijă într-o piele păroasă de bivol.

— Asta-i tot?

— Tot, dar ne ajunge: bancnote, cecuri şi aşa mai departe. Hai să astupăm la loc şi s-o ştergem!

— Poate mai rămâneţi niţel, ca să zic aşa!

Le vorbise Sam — în timp ce eu, dintr-un salt, mă aşezai între bandiţi şi armele lor. Ceilalţi duseră puştile la ochi.

Sam stătea înaintea celor doi Morgani ca un tigru gata să sară asupra prăzii. În primul moment aceştia rămaseră cu gurile căscate, dar, revenindu-şi curând, dădură să apuce armele.

— Staţi aşa! îi ameninţai cu pistolul. Un pas, şi vă împuşc!

— Cine sunteţi dumneavoastră? întrebă Fred Morgan.

— Întreabă-l pe fiul dumitale, aşa-zisul master Mercroft.

— Cu ce drept ne ameninţaţi?

— Cu acelaşi drept cu care aţi atacat, de pildă, pe master Marshall din Louisville, apoi pe călătorii din tren, sau, cu mult înainte, ferma unui oarecare Sam Hawerfield, aci de faţă. Făceţi-ne, vă rog, plăcerea şi culcaţi-vă jos!...

— Preferăm să stăm în picioare!

— O să vă culcaţi, totuşi, după ce veţi afla numele nostru. Iată-l aici pe Winnetou, căpetenia apaşilor; iată-l şi pe Sans-ear, fostul fermier Sam Hawerfield; iar despre mine îţi va fi vorbit desigur fiul dumitale. Număr până la trei. Dacă nu vă culcaţi, adio viaţă! Atenţie! Unu... doi...

Se supuseră amândoi scrâşnind din dinţi de ciudă.

— Bob, leagă-i!

— Bob bine legăm, frumos legăm — făgădui negrul şi făcu tot ce-i stătea în putinţă ca să se ţină de cuvânt.

Bernard Marshall îi păzise până atunci pe ceilalţi prizonieri. Acum Bob îi luă locul şi tânărul se apropie de noi. Recunoscându-l, Fred Morgan holbă ochii cât cepele, ca în faţa unui strigoi.

— Marshall!

Acesta îl fulgeră doar cu privirea şi nu rosti nici un cuvânt, dar ochii lui spuneau mai mult decât ar fi spus vorbele. Stăruia în el hotărârea fermă, calmă a dreptei răzbunări.

— Bob, adu-i şi pe ceilalţi! porunci Sam. Nici noi nu avem chef, ca să zic aşa, să întârziem multă vreme aici. Vom proceda scurt şi expeditiv.

Negrul îi aduse pe *capitano* şi pe Conchez. Hoblyn veni şi el. Se comportase în orice caz mai corect decât era de aşteptat din partea unui tâlhar.

— Cine ia cuvântul? întrebă Bernard.

— Tu, Charlie! fu de părere Sam.

— Ba nu. Suntem aici toţi cointeresaţi. Numai Winnetou poate fi obiectiv, imparţial. Dânsul e căpetenia preriei. Să i se dea lui cuvântul!

Ceilalţi căzură de acord, iar apașul încuviinţă din cap:

— Căpetenia apaşilor aude vorbind Spiritul savanei. Îi va judeca, deci, cu dreptate pe fiii feţelor palide. Fraţii mei să-şi ia armele în mâini, pentru că numai bărbaţii întregi au dreptul să-i judece pe prizonieri!

Aceasta e tradiţia indienilor, şi ne supuserăm. Winnetou

vorbi:

— Ce nume poartă acest alb?

— Hoblyn — răspunse Sam.

— Ce vină are?

— A fost şi el stakeman.

— Au văzut fraţii mei ca el să fi ucis pe vreun alb?

— Nu.

— A mărturisit de bunăvoie că e ucigaş?

— Nu.

— Pe cine i-a ajutat până acum: pe *stakemen*-i sau pe fraţii mei?

— Pe noi.

— Atunci fraţii mei să-l judece cu inima, nu cu arma. Winnetou doreşte ca acest om să fie liber, dar să nu se mai întoarcă printre *stakemen*-i!

Îl aprobarăm cu toţii. Sentinţa apaşului corespundea într-atât propriei mele păreri, încât luai puşca şi cuţitul lui Fred Morgan şi le dădui lui Hoblyn.

— Poftim! Eşti liber şi ai, prin urmare, dreptul să dispui iarăşi de arme.

— Mulţumesc, *sir!* spuse Hoblyn în culmea bucuriei. Vă asigur că n-am să vă dezamăgesc.

I se citea pe faţă că-şi va ţine făgăduiala. Winnetou continuă:

— Cine-i această faţă palidă?

— Şeful *stakemen*-ilor.

— Ajunge atât! Să piară! E cineva de altă părere? Nimeni nu scoase vreun cuvânt. Era deci o confirmare a sentinţei.

— Şi pe omul acesta cum îl cheamă?

— Conchez.

— E un nume pe care-l poartă oamenii vicleni şi făţarnici ai sudului. Ce-a fost, cu ce se ocupă?

— *Stakeman*.

— Şi ce căuta aici? Voia să-i înşele pe propriii lui tovarăşi,

să pună mâna de unul singur pe comoară. E un om cu două suflete şi cu două limbi. Să piară!

Nici acum nu interveni nimeni în apărarea acuzatului. Winnetou adăugă:

— Dar nu de mâna unui om cinstit să piară, ci de mâna unuia condamnat ca şi el. Cum îl cheamă pe ăstălalt?

— Patrik.

— Să fie dezlegat şi să-i arunce pe *stakemen*-i în apă! Nici o armă să nu se atingă de trupurile lor! Să piară înecaţi!

Bob îl dezlegă pe Patrik şi, sub paza puştilor noastre, acesta execută ordinul cu un zel de care numai criminalii înrăiţi sunt capabili. Se ştia pierdut şi-şi manifesta deschis satisfacţia de-a fi el călăul foştilor săi complici. Aceştia erau atât de strâns legaţi, încât nu puteau să se apere în nici un fel...

În două minute totul se isprăvi. Patrik se lăsă iarăşi legat. Altă alegere nu avea.

— Şi acum, cine sunt aceste două feţe palide? Întrebă Winnetou, arătând spre cei doi Morgani.

— Tată şi fiu.

— Ce vină le găsesc fraţii mei albi?

— Eu îi învinuiesc de moartea soţiei şi copilului meu — vorbi Sam.

— Iar eu îl acuz pe bătrânul Morgan pentru tâlhărie şi asasinarea tatălui meu — adăugă Bernard.

— La rândul meu, îl acuz pe Fred Morgan pentru atacarea unui tren de călători, cu care prilej a omorât pe un slujbaş al căilor ferate — întregii eu rechizitoriul.

Pe fiul său Patrik îl acuz pentru tentativă de omor împotriva mea şi a voastră. Atât ajunge. Restul nu mai contează!

— Fratele meu alb a vorbit bine: atât ajunge. Să piară! Să fie ucişi de omul negru!

— Un moment! interveni Sam. Nu sunt de acord. Eu i-am

urmărit pe aceşti doi nemernici ani şi ani de-a rândul. Familia mea a fost una din primele lor victime. De aceea nu-i las pe mâna nimănui. Dreptul de a dispune de viaţa lor mi se cuvine mie! Trebuie să adaug cuvenitele crestături pe răboj! Numai atunci Sans-ear va fi mulţumit şi, împreună cu bătrâna lui Tony, îşi va găsi tihna în vreo vâgăună din munţi sau undeva, în prerie, unde albesc ciolanele atâtor mii de vânători!

— Dorinţa fratelui meu e dreaptă. Să-i ia dânsul în primire pe cei doi ucigaşi!

— Sam, nu-ţi păta mâinile cu sânge, chiar dacă e vorba de ucigaşi — îi şoptii lui Sans-ear. Nu trage cu sânge rece în nişte oameni fără apărare. O asemenea faptă dezonorează, şi e păcat.

Sam, vânătorul dârz, se întunecă la faţă şi tăcu privind în gol. Pentru a-i da timp de gândire, îl luai cu mine pe Bernard şi ne duserăm amândoi la calul lui Fred Morgan. Mai gă*sir*ăm prin coburi câteva perle pe care Bernard le recunoscu ca fiind ale sale. Altceva nimic. Îi făcurăm apoi lui Fred Morgan o percheziţie corporală şi descoperirăm, în fine, un pacheţel prins cu o vână de cerb în căptuşeala cămăşii sale din piele de bizon. Conţinea bancnote în valoare considerabilă. Era, de bună seamă, partea răpită lui Holfert. Bernard vârî pacheţelul în buzunar.

În clipa aceea auzii din direcţia unde păşteau caii noştri un fornăit speriat, care părea al mustangului meu. Mă dusei repede la faţa locului. Calul, cu coama zbârlită şi ochii scânteietori, se smucea să scape de strânsoarea curelei. Fie că se apropia vreun animal, fie că vreun indian pândea prin preajmă. Strigai, dând semnalul de alarmă tovarăşilor mei. Dar, din păcate, oamenii nu mă auziră, deoarece în aceeaşi clipă se înălţă un urlet îngrozitor.

Dădui fuga până la marginea desişului şi mă uitai printre crengi spre locul nostru de popas. Înspăimântătoare privelişte! Un furnicar de indieni! Trei sau patru inşi

tăbărâseră asupra lui Sam, ţinându-l sub genunchi; alţi doi îl prinseseră cu lasoul pe Winnetou, culcându-l la pământ; Hoblyn zăcea cu ţeasta sfărâmată, iar pe Bernard nu-l zăream deloc — era împresurat de o mulţime de indieni. Bob, nicăieri.

Aşadar, comanşii Racurroh îl urmăriseră într-adevăr pe *capitano* şi, în timp ce-i judecam pe criminali, se furişaseră în apropierea noastră şi se năpustiseră apoi atât de repede asupra tovarăşilor mei, încât orice încercare de a-i înfrunta era sortită eşecului. Cum să-i ajut pe oamenii noştri? Ce să întreprind în astfel de condiţii? Nu-mi rămânea decât să mă salvez pe mine însumi. Puteam să impuse, ce-i drept, vreo cinci, şase indieni, dar cui i-ar fi folosit? În afară de Hoblyn, ceilalţi prizonieri mai erau în viaţă, şi comanşii, după obiceiul lor, aveau să-i ducă acasă şi să-i condamne la moarte prin tortură.

Mă întorsei deci la mustangul meu, îl dezlegai şi, luându-l de căpăstru, pornii în grabă spre creasta muntelui. Să mai salvez pe cineva, nu era timp. Desigur că indienii mă observaseră când am intrat în desiş şi aveau să mă urmărească.

Urcuşul cu calul pe o pantă atât de abruptă era cât se poate de greu. Dar sus, pe creastă, drumul îmblânzindu-se, încălecai şi o luai la vale într-o goană, de parcă toată hoarda de indieni s-ar fi ţinut după mine. Trecui astfel de cealaltă parte a muntelui...

Soarele asfinţise când, după un galop de câteva ore, lăsai în urma mea lanţul de înălţimi în spatele cărora se ascundea vâlceaua fatală. Mai departe nu era cazul să cutez în acea zi. Căutai deci în pădure un loc aşternut cu muşchi şi potrivit pentru popas. Mustangul era atât de obosit, încât nici de păscut nu-i ardea. Dornic de odihnă, bravul animal se lungi alături do mine.

Cât de brusc se schimbase situaţia! Dar nu trebuia să mă las în voia gândurilor sumbre. Numai o acţiune concretă

putea să salveze ceva. Or, pentru a fi capabil de acţiune, aveam nevoie în primul rând de odihnă şi somn. Mă încredinţai deci pazei Celui de Sus, coborâi pleoapele şi... nu mă trezii decât târziu dimineaţa. Dormisem buştean.

Sculându-mă, căutai mai întâi un petic de păşune bine camuflat. Îmi legai acolo mustangul şi mă pregătii să fac o recunoaştere pe locul catastrofei din ajun. O astfel de operaţie era, fireşte, plină de riscuri, dar trebuia să mă încumet dacă voiam să fiu de folos tovarăşilor mei. Metru cu metru mă strecuram târâş spre creastă. Pentru o distanţă pe care un pieton mergând la pas ar fi străbătut-o în cel mult zece minute, eu consumai două ore în cap. Pe urmă, la vale merse mai uşor, deşi cu înzecită prudenţă. Dădui tocmai să trec de un stejar bătrân, când auzii un sunet ciudat:

— Pst!

Privii atent în jurul meu, dar nu observai nimic.

— Pst!

Abia atunci îmi dădui seama că sunetul venea de undeva, de sus. Îmi ridicai ochii.

— Pst, massa!

De sus, dintr-un copac, dintr-o uriaşă scorbură, îmi zâmbea fericit Bob, cu gura până la urechi, sticlindu-şi dinţii.

— Aşteptam, massa! Bob venim aproape!

Urmă un hârâit asemenea celui pe care-l auzi stând în rasă pe când homarul curăţă coşul vetrei; apoi joardele de alun înălţate în jurul arborelui foşniră sec.

— Venim înăuntru, massa, la odaie! mă pofti negrul în şoaptă. Aici indian nu găsim Bob şi massa!

Mă căţărai până sus şi mă pomenii într-un interior complet învelit cu crengi de alun.

— *Lack-a-day*, măi al dracului, cum ai descoperit asemenea adăpost? îl întrebai.

— Văzut un animal cum fugim de Bob, urcăm pom şi uităm pe fereastră. Facem şi Bob la fel.

— Ce animal era?

— Bob nu ştim. Suntem aşa, are, cu patru picior, doi ochi şi un coadă.

Această descriere, pe cât de amănunţită pe atât de sugestivă, mă făcu să bănuiesc că era vorba de un urs spălător.

— Când ai ajuns la copacul ăsta?

— Îndată cum venim roşii.

— Vasăzică, stai ascuns aici de ieri. Ai prins ceva cu urechea? Ai văzut ceva?

— Bob auzit şi văzut indieni mulţime.

— Încolo nimic?

— Asta nu destul?

— N-au venit comanşii încoace?

— Fost aici, căutat, dar nu găsim Bob. Apoi aprins foc seara şi fript carne de urs care ai tăiat massa. Mâncat urs al nostru, tâlhari!

Indignarea bravului Bob era, ce-i drept, foarte întemeiată, dar nimic nu mai putea fi schimbat.

— Spune mai departe!

— Dimineaţa indienii dus.

— Aha, s-au dus! Încotro?

— Nu ştim. Bob n-ai putut mergem după ei, dar văzut mult indieni ieşit afară din vale. De la fereastră vedem tot. Ai fost acolo şi massa Winnetou, şi massa Sam, şi massa Bern'. Mult funii şi curea legat la ei.

— Şi pe urmă?

— Pe urm'? Pe urm' indian căutat încolo, încoace, voit prindem Bob, dar Bob deştept.

— Câţi mai sunt pe-aici?

— Câţi nu ştim Bob, dar ştim unde.

— Ei, unde?

— Acolo, la urs. Bob vedem de sus prin fereastră.

Mă uitai la ceea ce Bob numea fereastră. Din scorbură te

puteai sălta până acolo. Bob o şi demonstrase, încercai la rândul meu şi reuşii. Ajuns la deschizătura cu pricina, putui să-mi arunc într-adevăr privirea până spre fundul văii; vedeam panorama cum o vede pasărea din zbor. Lângă trunchiul acelui fag în care Bob se cocoţase de teama ursului, şedea acum ghemuit un indian. Prizonierii erau duşi. Rămăsese acolo numai un grup restrâns de indieni, însărcinaţi, probabil, să ne prindă, pe mine şi pe Bob, dacă ne-am fi întors cumva la locul catastrofei.

Ce era de făcut? Coborâi din copac.

— Bob, aşa-i că nu vezi acolo decât un singur indian?

— Altă parte suntem încă unul şi încă; dar Bob nu ştim loc.

— Aşteaptă-mă aici!

— Vrem plecat? Oh, mai bine rămâneam massa la Bob!

— Trebuie să văd cum am putea să-i salvăm pe-ai noştri.

— Salvăm? Massa salvăm Bern'? Oh, asta frumos, foarte bun! Bob salvăm şi el massa Bern', massa Sam, massa Winnetou!

— Atunci stai liniştit, să nu te simtă nimeni!

Plecai luminat în sinea mea de o mare mulţumire pentru faptul că mai scăpase unul dintre noi, chiar dacă acesta nu era decât Bob. De altfel, comanşii, trebuie s-o recunosc, procedaseră foarte deştept instalând o santinelă tocmai lângă rămăşiţele ursului. Carnea, nădăjduiau ei, putea să constituie o momeală care să ne ducă la pierzanie.

Peste un ceas mă aflam de cealaltă parte a văii, la nici trei coţi depărtare de indianul care şedea nemişcat ca o stană de piatră, jucându-şi doar degetele mâinii drepte pe fluieraşul ce-i atârna de gât. Ştiam că sunetul fluierului putea servi ca semnal. Să fi avut vreun consemn în privinţa aceasta?

Era un războinic tânăr, de vreo optsprezece ani. Poate că lua parte pentru prima oară la o campanie. Avea un cap foarte expresiv. Veşmintele sale îngrijite, ca şi arma lui bogat ornamentată, mă făceau să bănuiesc că era fiu de căpetenie.

Să-l omor? Să distrug această viaţă tânără, plină de nădejdi? Nu.

Mă apropiai lin, lin de tot şi, apucându-l cu stânga de gât, îl lovi cu dreapta fel, ca nu cumva să-i fac vreun rău. Un bărbat în plinătatea vârstei poate nici nu s-ar fi resimţit, dar flăcăiandrul se prăbuşi pe loc. Îi legai apoi mâinile şi picioarele, îi astupai gura cu un căluş şi-l imobilizai de trunchiul unui arbore mascat de tufăriş.

Dusei apoi la gură fluierul indianului şi scosei un sunet scurt. Aproape în aceeaşi clipă foşni desişul din faţa mea şi un indian mai vârstnic se apropie grăbit, îl culcai şi pe acesta dintr-o lovitură cu patul puştii, dar fără să-l omor — căci nu aveam alt scop decât să-l fac inofensiv.

Trebuie că prin preajmă se mai aflau vreo trei sau patru indieni... Era necesar să descopăr locul unde îşi adăpostiseră caii, acţiune legată de mari primejdii. Imitai deci un nechezat de armăsar şi iată că dinspre locul unde apăruse indianul cel vârstnic şi unde stătuseră în ajun caii noştri răsună un răspuns pe mai multe voci.

De-acum, ce-o da norocul! Îl legai pe indianul vârstnic cu propria lui cingătoare, pe cel tânăr îl aburcai în spate şi, la adăpostul arborilor, cotii scurt prin fundul văii spre locul de unde îmi răspunseseră caii. Erau în număr de şase — dovadă că se mai aflau la pândă patru indieni. Aceştia se instalaseră desigur ceva mai departe, către intrare, fapt care-mi dădea putinţa să-mi pregătesc lovitura în mod serios.

Înainte de toate mă căţărai iarăşi sus, lângă Bob. Negrul, ascuns în scorbura copacului, mă tot aşteptase pândind la „fereastră”. De cum mă zări, coborî mai jos şi-şi iţi capul prin „draperia” de aluniş.

— Massa, oh, prins indian, omorât indian?

— Nu e mort. Vreau numai să-l ţinem prizonier. Ce zici: mă ajuţi să-l salvăm pe massa Bernard?

— Oh, Bob tare vrem salvăm massa Bern'! Cum trebuie

facem?

— Îl iei pe indian şi-l duci mereu la vale, până dai de un copac uriaş, un hickory. Acolo îl lepezi jos şi mi aştepţi.

— Aşa facem, massa!

— Dar să nu-i slobozi cumva legăturile. Dacă se desface, o păţeşti rău de tot!

— Bob nu vrea păţim!

— Foarte bine. Hai!

Atleticul Bob îşi săltă povara pe spate şi porni cu paşi mari în direcţia indicată, dispărând pe după povârniş.

Eu mă întorsei la caii comanşilor. Era, fireşte, greu ca, de unul singur, să scoţi de-acolo toţi şase caii, să-i mâni în sus, spre creastă, şi să-i cobori de cealaltă parte. Şi, totuşi, mai bine singur decât cu ajutorul lui Bob — deoarece caii indieni nu se împacă deloc cu mirosul specific al negrilor. De încălecat se mai lasă încălecaţi, dar când negrul îi ia de căpăstru şi merge înaintea lor — nici vorbă să-l urmeze.

Ceea ce bănuisem se adeverea acum: toate lucrurile — atât cele aduse de noi de la Hide-Spot, cât şi pachetul găsit la cei doi Morgan — erau pierdute. Iată că aurul e într-adevăr *deadly dust* — praf ucigător! Dintr-o sută de inşi care aleargă şi-l caută prin Vestul Sălbatic, nouăzeci sunt sortiţi pieirii. Luciul ispititor şi sunetul vrăjelnic al acestui metal trezesc din adânc forţele întunecimii. Acţiunea lui, spre a fi pozitivă, se cere îngrădită de legi.

Desfăcui chingile şi legai cu ele caii cap la coadă într-un şir lung. Apucai calul din faţă de dârlogi şi-i trăsei pe tusşase după mine în sus, pe povârniş. Uşor nu era. Caii, cam îndărătnici, îmi dădură mult de furcă. Cei patru indieni vor fi fost la mare distanţă, de nu auziră fornăitul şi tropotul animalelor. Ajunsei totuşi cu bine sus, apoi dincolo, în vale. Echipa comanşilor rămăsese deci fără cai; nu mai aveau cum să ajungă şi să anunţe grosul trupei. Totodată, planul lor de a ne prinde — pe mine şi pe Bob — sau de a ne omorî, fusese

zădărnicit.

Negrul şedea sub copacul acela măreţ, supraveghind pe tânărul indian. Aşteptând aşa, de unul singur, cu duşmanul lângă el, nu se simţea tocmai bine, căci, la ivirea mea, parcă i se luă o piatră de pe inimă şi faţa-i neagră se lumină de bucurie.

— O, frumos venit massa! Indian deschidem ochi cum dracul, facem mârâit, grohăit cum fiară. Dar Bob ai dat palmă una peste bot şi tăcut.

— Nu trebuie să baţi, Bob, nu-i cavalereşte. Şi apoi, e o jignire pe care indienii o plătesc cu moartea. Dacă tânărul acesta scapă, e din nou liber, şi dă cumva de tine, atunci te-ai ars!

— Negru Bob ars? Oh, massa! Mai bine omoram acum indian, să nu mai fim liber!

Îşi trase cuţitul de la brâu şi-l sprijini cu vârful de pieptul comanşului.

— Stai, Bob, nu te apuca să verşi sânge! Dacă-l lăsăm în viaţă, ne-ar putea fi de mare folos. Ajută-mă să-l leg bine pe cal!

Îi scosei prizonierului căluşul din gură:

— Fratele meu roşu să răsufle în voie, dar să nu vorbească neîntrebat!

— Ma-ram vorbeşte când îi place — răspunse tânărul. Şi dacă n-ar vorbi, faţa palidă tot l-ar ucide şi i-ar lua scalpul.

— Ma-ram va rămâne în viaţă şi-şi va păstra scalpul, căci Old Shatterhand nu-i ucide pe duşmani decât în luptă.

— Cum, Old Shatterhand? Iuf!

— Da, da, eu sunt. Ma-ram nu va fi duşmanul, ci fratele meu, şi am să-l duc la *wigwam*-ul părintesc.

— Tatăl lui Ma-ram e To-kei-hun, „Taurul cu coarne”, marea căpetenie a comanşilor care-i călăuzeşte pe războinicii Racurroh. El îl va ucide pe Ma-ram pentru că a căzut prizonier în mâinile unui alb.

— Ar dori fratele meu să fie iarăşi liber?

Tânărul mă privi mirat.

— Poate Old Shatterhand să lase liber pe un războinic, să nu-i ia scalpul, nici viaţa?

— Dacă tânărul meu frate îmi făgăduieşte că nu va fugi şi că va merge cu mine până la *wigwam*-ul lui, atunci îl dezleg numaidecât şi-i dau un cal. Îşi poate lua şi armele care atârnă de oblâncul şeii.

— Iuf! Old Shatterhand are pumn de fier şi inimă bună. El nu seamănă cu celelalte feţe palide. Dar nu cumva limba lui vorbeşte cu două înţelesuri?

— Eu nu spun decât adevărul. Vrea fratele meu să-mi urmeze cuvântul până vom ajunge înaintea lui To-kei-hun?

— Ma-ram se învoieşte.

— Atunci treacă focul păcii din mâna mea într-a ta şi să te mistuie dacă ai să-ţi calci cuvântul.

Mustangul meu se afla într-un ascunziş prin apropiere, Îl adusei de acolo şi, scotocind în cobur, scosei la iveală două ţigări de foi din cele pe care le luasem din vizuina *stakemeni*-lor. Chibrituri aveam. După ce-l dezlegai pe indian, aprinsei cele două „havanos” subţirele şi ne apucarăm de fumat cu obişnuitul ritual.

— Oare albii nu au şi ei un Mare Spirit care să facă argilă pentru calumete? întrebă Ma-ram.

— Avem şi noi un spirit, chiar mai mare decât celelalte. Avem şi argilă din belşug. Numai că feţele palide trag din pipă doar acasă, în *wigwam*-urile lor. Altminteri, s-au deprins să „bea fumul păcii” din aceste ţigări, care ocupă mai puţin loc decât pipele.

— Iuf! Si-karr? Marele Spirit al feţelor palide e înţelept. Aceste si-karr sunt, într-adevăr, mai uşor de purtat.

Bob se uita nedumerit cum fumam fără grijă tocmai aici, în vecinătatea unor duşmani atât de primejdioşi şi în compania unui indian pe care cu câteva clipe mai înainte

hotărâsem să-l leg pe spinarea calului.

— Massa, vrem şi Bob fumăm la pace! se rugă el.

— Ia şi tu o ţigară! Dar fumeaz-o pe drum, că nu mai e vreme: plecăm imediat.

Comanşul îşi căută calul şi încalecă. Din cât învăţasem să-i cunosc pe indieni, nu aveam motive să-l suspectez. După multă osteneală, negrul reuşi să se salte şi el în cele din urmă pe un cal. Pe ceilalţi îi legarăm laolaltă, ca să-i putem trage după noi. În sfârşit, încălecai şi eu pe mustang şi marşul începu.

Între noi şi nenorocita aceea de vâlcea terenul cobora mereu în pantă. O luarăm pe lângă un greabăn şi făcurăm un ocol pentru a ajunge pe urmele trupei comanşilor. Mâna de indieni rămaşi în vale, fără cai, ne văzu, bineînţeles, şi se porni pe un urlet nemaipomenit, care însă nu ne speria deloc. Nici Ma-ram nu le dădu vreo atenţie.

Ne continuarăm drumul până în amurg, într-o tăcere deplină. Ajunşi la Rio Pecos, aleserăm un loc potrivit pentru popas. Sub şeile cailor luaţi de la indieni gă*sir*ăm pastrama din belşug, ceea ce ne scuti de foame şi de osteneala vânatului. De comanşii rămaşi în vâlcea nu aveam ce ne teme: ne depărtasem atât de mult încât nu mai puteau să ne ajungă din urmă în cursul nopţii.

Ma-ram se lungi imediat şi adormi. Bob şi cu mine făcurăm toată noaptea de strajă cu schimbul. Când miji de ziuă scosei harnaşamentul de pe cei patru cai indieni neutilizaţi şi-i mânai spre apă. Animalele trecură fluviul înot şi dispărură curând dincolo, în pădure. Ma-ram asistase la toate acestea fără să scoată un cuvânt.

Urmele după care ne orientam acum erau perfect vizibile, dovadă că trupa comanşilor se simţea în siguranţă. Coborâse de-a lungul malului drept al lui Rio Pecos, până la, vărsarea lui în Sierra Guadelupa superioară. Aici, spre surpriza mea, urmele se despărţeau. Majoritatea indienilor cotise către

munţi, restul îşi continuau drumul pe direcţia iniţială.

Descălecai pentru a cerceta urmele. Printre acestea desluşii clar copitele bătrânei Tony. Le cunoşteam atât de bine forma şi dimensiunile, încât era cu neputinţă să mă înşel. Puţin mai încolo dădui de urmele unei tabere de noapte.

— Fiii comanşilor s-au dus în munţi, la mormântul marilor lor căpetenii? îl întrebai pe Ma-ram.

— Fratele meu a ghicit.

— Şi ceilalţi — continuai, arătând în direcţia opusă — au plecat cu prizonierii la *wigwam*-urile voastre?

— Aşa le-au poruncit cele două căpetenii.

— Oare au luat cu ei şi comorile feţelor palide?

— Le-au luat ca să le păstreze, fiindcă nu ştiu care dintre albi e stăpânul lor.

— Şi unde şi-au ridicat comanşii corturile?

— În savana ce se întinde până la apa căreia feţele palide îi spun Rio Grande.

— Adică în savana dintre cei doi munţi?

— Da.

— Atunci vom părăsi aceste urme şi ne vom abate spre miazăzi.

— Fratele meu va face cum crede de cuviinţă, dar să ştie că acolo nu va găsi apă.

Îl privii stăruitor în ochi:

— Oare fratele meu a mai văzut vreodată munţi care, învecinaţi cu un mare fluviu, să fie lipsiţi de apă? Toate râurile îşi scot apa tocmai din adâncul munţilor.

— Fratele meu va vedea mai târziu cine are dreptate: comanşul sau el.

— Eu însă ştiu de pe acum de ce comanşul nu vrea s-o apucăm spre munţi.

— De ce? Fratele meu să mi-o spună şi mie.

— Fiii comanşilor îi duc pe prizonieri de-a lungul apei care face un mare ocol. Or eu, dacă o iau drept spre miazăzi, îi

ajung din urmă înainte ca ei să fi sosit la *wigwam*-urile lor.

Indianul tăcu. Îi citisem gândurile.

Mă apucai apoi să număr urmele copitelor. Erau de şaisprezece ori câte patru; ceea ce însemna că escorta lui Winnetou, Sam şi Bernard era compusă din treisprezece comanşi. Cu siguranţă că prizonierii erau cât se poate de bine legaţi. Astfel, chiar dacă i-aş fi ajuns din urmă, nu i-aş fi putut salva cu forţa. Trebuia găsit un vicleşug.

Pornirăm deci spre sud cu toată viteza de care erau în stare caii. Drumul se dovedi greu, întortocheat şi obositor. Mie regiunea îmi era necunoscută, iar Ma-ram nu-mi dădea decât sumare indicaţii. Totuşi, o scosei la capăt. Chiar a doua zi dimineaţa, după ce trecurăm munţii, văzui preria desfăşurată în adânc şi învecinându-se la stânga cu apele argintii ale lui Rio Pecos. Pădurea coborâse parcă din munţi împreună cu noi, însoţindu-ne încă o bucată bună de drum de-a lungul apei, în savană. Lângă un mic afluent al lui Rio Pecos, dădurăm iarăşi de urmele comanşilor. Aceştia trecuseră pe-acolo în ziua precedentă, cam pe la ora prânzului, pentru ca apoi, pe malul unui pârâiaş învecinat, să se adăpostească un timp de soarele arzător al amiezii.

Hotărâi şi eu să ne odihnim puţin, dar alesei un loc mai depărtat de apă, mai dosnic, într-un desiş care ne oferea oarecare siguranţă. Această măsură de precauţie se dovedi curând extrem de utilă, căci abia mă aşezasem alături de Ma-ram, că-l şi văzui pe Bob venind în goană dinspre pârâu, unde se dusese la scăldat împreună cu calul său.

— Oh, massa — strigă el — venim călăreţi! Unu, doi, cinci, şase! Fugim, massa, ori ucidem la călăreţi?

Alergai spre marginea desişului şi zării într-adevăr şase cai, în două grupuri de câte trei, suind din josul malului. Câte un cal, ultimul din fiecare grup, părea încărcat cu poveri, iar în faţă venea câte un om călare. Nu aveam de-a face, aşadar, decât cu doi vrăjmaşi — aceasta în cazul că indivizii făceau

într-adevăr parte dintr-o asemenea categorie; pentru că, de fapt, în ciuda depărtării, îmi dădeam seama că nu sunt indieni, ci albi.

Iată însă că, îndărătul lor, veneau în goana mare încă cinci călăreţi care nu puteau fi decât roşii. În cel mult cinci minute aveau să-i întreacă. Totul arăta ca o cursă de urmărire. Ca să desluşesc şi mai bine situaţia, îmi dusei luneta la ochi.

— *Zounds!* îmi scăpă fără voie de pe buze, constatând uimit că primii doi nu erau alţii decât Fred Morgan şi fiul său Patrik.

Să-i omor, sau să-i prind de vii? Nu, nu voiam să-mi mânjesc mâinile cu sângele acestor tâlhari. Îmi pregătii puşca şi statui în aşteptare. Se apropiau tot mai mult de apă, cu indienii la nici cinci sute de paşi în urma lor. Auzeam de-acum gâfâitul cailor; cât pe-aci să treacă prin faţa mea. Atunci trăsei două focuri la o fracţiune de secundă unul de altul. Ochisem în capetele celor doi cai. Bietele dobitoace se prăbuşiră. Caii de povară, legaţi de cei dintâi şi cuprinşi de spaimă, se smuciră sălbatic, încercând să fugă. Cei doi Morgani zburară cât colo şi se izbiră de pământ. Mă încordai, gata să sar asupra lor.

— O-hi-hi-hiiii! răsună atunci strigătul de luptă al urmăritorilor, la care se asocie şi glasul lui Ma-ram. Şi într-o secundă mă trezii împresurat. Trei tomahawkuri şi două cuţite scânteiau deasupra capului meu.

— *Cha!* Staţi! strigă Ma-ram, ocrotindu-mă cu trupul lui. Această faţă palidă mi-e prieten!

Comanşii mă lăsară numaidecât în pace, dar consecinţele atacului lor nu mai puteau fi evitate: cei doi Morgani avură timp să se reculeagă şi să dispară prin desiş, iar caii lor, cabrându-se din răsputeri la strigătul indienilor, rupseră legăturile şi se aruncară orbeşte în apă. Recunoscui din primul moment că erau cei patru cai de povară ai noştri. Supraîncărcaţi, ei se scufundară imediat.

Patru dintre indieni se năpustiră în căutarea celor doi fugari. Pe al cincilea reuşii să-l opresc:

— Fratele meu roşu să fie bun şi să-mi spună de ce războinicii comanşi îi urmăresc pe prietenii lor albi?

— Oamenii albi au gură de şarpe cu limba în două vârfuri. Peste noapte ne-au ucis straja şi au fugit cu comorile lor.

— Cu aurul?

— Şi cu aurul, şi cu hârtiile lor vrăjite, cusute sub haină.

Comanşul ne părăsi şi dădu fuga după camarazii lui. Aşadar, temându-se că nu vor mai primi înapoi valorile din mâna comanşilor, cei doi Morgani hotărâseră să le şterpelească şi s-o ia din loc. Prin „hârtiile vrăjite” trebuia să înţeleg, desigur, bonurile de tezaur şi bancnotele după care umblaserăm noi. Exact în locul unde se scufundară caii, fluviul făcea o buclă şi vârtejul iute ne lua orice nădejde de a mai salva din valuri încărcătura de *deadly dust*, de „praf ucigător”.

Ce mai puteam face? Dorinţa de a-mi ajuta prietenii era, fireşte, şi mai mare decât aceea de a-i prinde pe cei doi tâlhari şi asasini. De altfel, puteam să-i las în grija celor cinci comanşi care-i urmăreau.

— De ce fratele meu alb a tras în cai şi nu în călăreţi? se interesă Ma-ram. Oare Old Shatterhand nu prea ştie să ochească?

— De ce nu te-am ucis pe tine când îmi rezemasem vârful cuţitului de pieptul tău? La fel şi acum: m-am mulţumit să dobor numai caii pentru că mai aveam o vorbă cu călăreţii.

— Old Shatterhand îi poate urmări împreună cu fraţii mei roşii. Astfel, îi va prinde şi le va spune vorba cuvenită.

Mai că-mi venea să râd de strădania lui Ma-ram de a mă abate de la urmărirea grupului care escorta prizonierii.

— Nu mă ţin eu de ei! îl lămurii. Războinicii comanşi sunt înţelepţi şi viteji. Ei vor pune mâna singuri pe albii aceia ticăloşi şi-i vor duce în *wigwam*-urile lor. Ma-ram binevoiască

să încalece şi să pornim.

Cele întâmplate îmi tăiaseră pofta de odihnă. Şi apoi mai era un motiv ce mă îndemna la drum. Escorta prizonierilor fusese alcătuită iniţial din treisprezece călăreţi — acum, însă, cei doi Morgani plus cinci comanşi şi străjerul ucis nu mai intrau în socoteală; rămăseseră deci în escortă numai cinci inşi care îi păzeau pe cei trei prizonieri. În asemenea condiţii era mult mai uşor să-i eliberăm.

Dădurăm aşadar pinteni cailor. Până spre asfinţit parcurserăm o distanţă serioasă şi, examinând urmele, apreciarăm că mica trupă trebuia să fi trecut pe acolo abia către prânz. Fuga celor doi Morgani, moartea santinelei, ca şi convingerea că nimeni nu le calcă pe urme — toate acestea îi făcuseră să întârzie destul de mult.

Deşi Ma-ram ne tot îmbia la odihnă şi-şi rotea ochii, în căutarea unui loc de popas, a trebuit, vrând-nevrând, să mai facă aproximativ patru mile engleze, până ce întunericul ne împiedica să mai desluşim vreo urmă. Abia atunci hotărâi să ne oprim. Dar a doua zi o pornirăm iarăşi la drum dis-de-dimineaţă.

Acum urmele duceau în jos, spre sud, în largul savanei. Treceam ici-colo peste cărări tăiate de bivoli şi urmele după care ne dirijam ne arătau că depărtarea până la călăreţii din faţa noastră se scurtează treptat. Începui să nutresc chiar speranţa de a-i ajunge până la amiază — când un amănunt veni să mă dezamăgească. Şi anume: dădurăm peste un loc bătucit de numeroşi cai, dintre care cel puţin zece se îndreptau spre sud.

— Iuf! zise Ma-ram.

Apoi tăcu. Dar în ochii lui voit nepăsători i se aprinse un licăr de bucurie. Situaţia mi se lămuri numaidecât. Micul grup se întâlnise, desigur, cu o ceată de comanşi sub ocrotirea căreia îşi continuau acum drumul.

— Cât mai e până la tabăra voastră?

— Nu e tabără! Comanşii Racurroh şi-au ridicat în savană o aşezare mai întinsă chiar decât oraşele albilor. Dacă fratele meu îşi îndeamnă bine calul, poate să ajungă acolo înainte ca soarele să se culce în ierburile preriei.

La prânz făcurăm o scurtă haltă, iar spre seară zării într-adevăr nişte dungi negre la orizont. Prin lunetă constatai numaidecât că e vorba de corturi dispuse în şiruri lungi.

Comanşii se instalaseră aici, pe o mare întindere, în vederea vânătorii de bizoni. Păreau toţi atât de preocupaţi de so*sir*ea grupului cu prizonierii, încât nimeni nu ne aţinu calea. Ajunserăm astfel nestingheriţi chiar în preajma corturilor.

În sfârşit, îmi strunii mustangul şi-l întrebai pe Ma-ram:

— Acestea sunt *wigwam*-urile comanşilor?

— Da.

— Oare îl găsim aici şi pe To-kei-hun, marea căpetenie?

— Tatăl lui Ma-ram se află întotdeauna lângă copiii lui.

— Poate fratele meu să-l anunţe că Old Shatterhand vrea să vină la el în ospeţie?

Tânărul mă privi oarecum mirat, apoi spuse:

— Şi nu-i e teamă lui Old Shatterhand de atâţia duşmani? Doboară el şi bizoni, şi urşi, dar fiii comanşilor sunt mulţi ca şi arborii pădurii!...

— Old Shatterhand ucide fiarele, dar nu şi pe fraţii lui roşii. El nu se teme nici de sioux, nici de kiowaş, apaş sau comanş, pentru că e prietenul tuturor bărbaţilor viteji. Glonţul lui nu loveşte decât în ucigaşi, în tâlhari şi trădători. Aşadar, du-te. Eu aştept aici.

— Dar Ma-ram e prizonier! Dacă Old Shatterhand nu-l mai găseşte pe urmă?

— Ma-ram e liber, nu-l mai socot prizonier. Doar ne-am împărtăşit împreună din fumul păcii!

— Iuf!

Şi dând pinteni calului, tânărul porni la galop. Negrul şi cu mine lăsarăm caii slobozi şi ne aşezarăm în iarbă. Bravul Bob

avea o mutră cât se poate de acră.

— Massa, ce facem indian la Bob dacă mergem acolo?

— Asta se va vedea.

— Vedea rău, nu plăcere. Indian frigem Bob la stâlp şi mort de tot.

— Poate că n-o să fie chiar aşa de rău. Oricum, dacă vrem să-l salvăm pe massa Bernard, trebuie să mergem.

— Oh, negru Bob vrem salvăm massa Bern'! Bob lăsăm fript, mâncat, numai indian lăsăm liber massa Bern'!

Îşi însoţise această eroică declaraţie cu o grimasă care, mai mult ca sigur, le-ar fi tăiat indienilor pofta să-l mănânce. Apoi apucă o halcă de pastrama pentru ca, înaintea morţii, să se bucure barem de plăcerile vieţii.

Nu aşteptarăm prea mult răspunsul la mesajul meu. Peste puţin, un numeros grup de călăreţi, strigând şi agitându-şi armele, veniră către noi, executară o manevră şi ne împresurară din toate părţile, strâns de tot, mai să ne calce sub copitele cailor. Patru căpetenii, venind *ventre à terre*, îşi struniră caii drept în nasul nostru. Bob se răsturnă pe spate; eu însă rămăsei calm şi neclintit la locul meu.

— Oh, indian omorât Bob şi massa! Se tângui negrul în timp ce-şi înălţă ochii să vadă ce se mai întâmplă.

— Nici prin gând nu le trece! îl liniştii eu. Ne pun numai la încercare; vor să ştie dacă ni-e teamă sau nu.

— Încercare? Oh, indian facem cât vrea! Bob curaj, nu temem.

Se ridică iarăşi în şezut, sforţându-se să pară cât mai fioros cu putinţă. Căpeteniile descălecară. Cel mai în vârstă luă cuvântul:

— De ce omul alb nu stă în picioare în faţa unor căpetenii ale comanşilor?

— Omul alb vă arată astfel că sunteţi bineveniţi — îi dădui replica. Rog pe fraţii mei roşii să se aşeze.

— Căpeteniile comanşilor nu se aşază decât lângă o altă

căpetenie. Unde îşi are omul alb *wigwam*-ul şi războinicii?

Atunci apucai hotărât tomahawkul:

— Un conducător trebuie să fie puternic şi viteaz. Dacă oamenii roşii nu cred că sunt căpetenie, n-au decât să lupte cu mine şi se vor convinge că nu mint! Toţi vânătorii, ca şi războinicii, fie albi sau roşii, îmi spun Old Shatterhand!

— Pesemne că omul alb şi-a luat singur acest nume.

— Căpeteniile comanşilor să se măsoare cu mine dacă vor! Ei cu tomahawkul şi cuţitul, iar eu cu mâna goală. *Howgh!*

— Omul alb rosteşte vorbe trufaşe. Să ne arate însă că e într-adevăr curajos pe cât se laudă a fi. Să încalece şi să vină cu războinicii Racurroh!

— Vom fuma împreună calumetul?

— Războinicii vor ţine sfat şi se va vedea.

— Bine, merg cu gânduri de pace.

Urcai în şa. Bob se caţără şi el pe calul său nărăvaş. Părea că nimeni nu-l ia în seamă. Indianul îi dispreţuieşte pe negri mai mult chiar decât unii albi. Pe mine, însă, căpeteniile mă luară la mijloc şi pornirăm cu toţii în galop spre tabără. Trecurăm printre corturi şi oprirăm în faţa unuia mai mare şi mai arătos. Căpeteniile descălecară. Făcui la fel.

Pe Bob nu-l zăream nicăieri. Eram singur, înconjurat de toată ceata de războinici. Căpetenia care vorbise adineauri puse mâna pe puşca mea:

— Faţa palidă să ne dea armele!

— Ba le păstrez! N-am venit încoace ca prizonier, ci de bunăvoie.

— Totuşi, omul alb trebuie să ne dea armele până ce războinicii roşii se vor convinge cu ce gânduri a venit.

— Cum aşa? Oamenii roşii se tem de mine? Dacă îmi cereţi armele, înseamnă că v-aţi speriat.

Indianul se simţi atins în prestigiul lui de războinic, îşi plimbă privirea întrebătoare către ceilalţi şi, înţelegând

pesemne că aceştia înclină să-mi lase armele, hotărî:

— Războinicii comanşilor nu cunosc teama. Omul alb să-şi păstreze armele!

— Cum îi spune fratelui meu roşu?

— Old Shatterhand vorbeşte cu To-kei-hun, căpetenia de care tremură toţi duşmanii.

— Îl rog pe fratele meu To-kei-hun să-mi dea un cort unde să stau până ce căpeteniile vor ţine sfat şi vor socoti să-mi vorbească.

— Spusa ta e bună. Vei aştepta într-un cort până ce războinicii Racurroh vor hotărî dacă fumăm calumetul sau nu.

Îmi făcu semn cu mâna şi se depărta. Eu îl urmai cu calul de căpăstru. Dându-se în lături, indienii ne lăsară loc de trecere. Observai cu acest prilej o mulţime de femei, tinere şi bătrâne, zgâindu-se curioase din corturi la omul alb care îndrăznise să pătrundă în peştera leilor. Din fericire, comanşii aceştia nu făceau parte din tribul cu care Winnetou se războise la Mapimi.

Corturile, sau să le zicem colibele, arătau la fel ca şi la indienii din nord. Erau rodul exclusiv al muncii femeilor, bărbaţii ocupându-se numai cu războiul, cu vânătoarea şi pescuitul şi lăsând toate celelalte corvezi pe umerii sexului „slab”, cum îl numim noi de obicei...

Cortul în care fusei condus era mic şi, pentru moment, neocupat. Îmi priponii calul afară, dădui la o parte cele două piei ce mascau intrarea şi păşii înăuntru fără să mă sinchisesc de căpetenie, care nici nu avea intenţia, de fapt, să mă urmeze...

Nu trecură nici două minute că se ivi în cort o indiancă foarte bătrână, cu o legătură de vreascuri în spinare. Lepădă vreascurile şi ieşi, ca să se întoarcă apoi cu un vas de lut, mare şi cam hârbuit. Aprinse focul şi aşeză oala la fiert.

Eu mă lungisem jos şi o priveam în tăcere. Ştiam că după mentalitatea indienilor mi-aş fi pierdut mult din prestigiu,

dacă intram în vorbă cu ea. De altfel, pentru mine era clar că mă aflam aici de fapt sub supraveghere şi că, pe ascuns, ochii gazdelor mă spionau prin nu ştiu ce spărturi nevăzute.

Mâncarea dădu în clocot şi mirosul mă anunţă că e vorba de carne de vită. Într-adevăr, după vreun ceas, bătrâna îmi aşeză la picioare oala fierbinte şi plecă iar, lăsându-mă să mănânc în toată voia. Ceea ce şi făcui. Mărturisesc că pulpa de bivol îmi plăcu foarte mult; nici zeama n-o găseam de lepădat; doar că vasul nu prea strălucea de curăţenie şi-mi lipsea sarea, de care indienii nu vor să audă.

La drept vorbind, mă bucuram de un tratament excepţional, iar în ce priveşte vasul, pot paria şi azi că era singurul disponibil din toată tabăra.

Mă ospătai deci şi, întins pe jos cu pătura strânsă sub cap, dădui frâu liber gândurilor. Stând aşa, îl auzii de afară pe mustangul meu, care se ospăta. Vasăzică, gazdele se îngrijiseră şi de cal. În acelaşi timp, auzeam cum doi indieni patrulează neîncetat în jurul cortului. Ceva mai târziu, focul se stinse şi adormii. Mă aflam, desigur, în pragul unor evenimente serioase — şi oboseala nu-mi putea fi de folos. Un foşnet mă trezi în zori. Ridicându-mi pleoapele, o văzui iarăşi pe bătrână aprinzând focul şi aşezând oala la fiert.

Îşi făcea datoria fără să mă privească, fără să-mi acorde cea mai mică atenţie; ceea ce nu însemna însă nici o jignire la adresa mea.

Consumai carnea cu aceeaşi poftă ca în ajun, după care hotărâi să ies puţin din cort. Dar numai ce scosei capul afară, că una din străji se şi repezi la mine cu suliţa.

Această comportare n-o puteam tolera fără să-mi pierd pentru totdeauna autoritatea în ochii comanşilor. Apucai deci suliţa cu amândouă mâinile, aproape de vârf, şi, împingând repede înainte, o smucii apoi cu atâta putere, încât bietul indian o scăpă din mâini şi căzu lat.

— Iui! răcni el, ridicându-se şi smulgându-şi cuţitul de la

brâu.

— Iuf! mă strâmbai, trăgând la rândul meu cuţitul şi aruncând suliţa în cort.

— Faţa palidă să-mi dea suliţa!

— Pielea-roşie n-are decât să intre înăuntru şi s-o ia!

Judecând după mutra lui, invitaţia nu părea să-l ispitească. Dar iată că răsări celălalt străjer.

— Omul alb să intre în cort! îmi porunci pe un ton categoric.

Vârful suliţei sale mai că-mi atingea faţa, încât nu putui rezista ispitei de a repeta experimentul de adineauri. Cât ai clipi, căzu şi acest de-al doilea comanş cu nasul în pământ, iar suliţa lui urmă drumul celei dintâi.

Lucrul acesta li se păru prea de tot; strigară amândoi, alarmând întreaga tabără.

Exact în dreptul cortului meu se afla un alt cort, mult mai arătos şi cu trei scuturi agăţate la intrare. La strigătul paznicilor, perdeaua de piele se dădu la o parte şi un cap oacheş de fată se ivi ca să afle pricina tărăboiului. Doi ochi negri, focoşi, stăruiră o clipă asupra mea. Apoi căpşorul dispăru. Două secunde mai târziu se arătară cele patru căpetenii şi veniră spre noi. La un semn al lui To-kei-hun, străjile se retraseră.

— Ce caută faţa palidă aici, în faţa cortului?

— Aud bine? Pesemne că fratele meu vrea să ştie ce caută aici cei doi paznici roşii!

— Ei fac de strajă pentru ca omului alb să hui se întâmple nimic. Deci, stai înăuntru!

— Oare printre războinicii lui To-kei-hun se află oameni răi şi păcătoşi care nu ascultă de poruncile căpeteniei, că se simte nevoia de paznici ca să-i ocrotească pe musafiri? Old Shatterhand se lipseşte de pază! El va zdrobi cu pumnul său ţeasta oricărui mişel şi făţarnic. Fraţii mei să se întoarcă fără grijă la *wigwam*-ul lor; vreau să mă plimb puţin. Pe urmă mă

întorc şi stăm de vorbă.

Intrai în cort şi-mi luai armele care, fireşte, nu era cazul să rămână acolo. Dar când să ies din nou, mă pomenii cu o duzină de suliţe îndreptate asupra mea. Eram, deci, prizonier! Să-i înfrunt? Să aleg calea luptei? Nu, îmi veni altă idee. Mă trăsei către fundul cortului şi cu tomahawkul despicai pielea groasă ca să mă strecor afară.

Ieşii astfel prin dos, în timp ce comanşii păzeau cu străşnicie intrarea. Văzându-mă, îşi holbară mai întâi ochii de uimire. Apoi se stârni un vacarm, de parcă le-ar fi scăpat din lanţuri o sută de urşi. Căpeteniile, care între timp se întorseseră la corturile lor, reveniră într-o goană deloc potrivită cu ţinuta mândră de până atunci. Îşi făceau loc cu coatele printre războinici, alergând să mă prindă.

Să mă fi opus cu arma? Nu era posibil. M-ar fi omorât şi pe mine, şi pe tovarăşii a căror salvare o urmăream. Hotărât, scosei din buzunar luneta şi o îndreptai asupra lor, strigând cât se poate de crunt:

— Staţi, că vă curăţ pe toţi!

Se traseră înapoi speriaţi. Ori nu cunoşteau deloc asemenea instrument, ori poate îl mai văzuseră aiurea, dar nu ştiau ce nefaste puteri o fi ascunzând.

— Ce vrea omul alb? vorbi To-kei-hun. De ce nu şade în *wigwam*-ul lui?

— Old Shatterhand e mare vraci printre oameni albi — îl lămurii eu. Am să vă dovedesc că pot nimici întregul neam al comanşilor.

Băgai luneta la loc în buzunar, apucai în schimb carabina „Henry” şi arătai spre unul din corturile mai depărtate:

— Oamenii roşii să se uite la prăjina aceea din faţa cortului!

Dusei arma la ochi şi apăsai pe trăgaci. Glonţul nimeri exact în vârful prăjinii. Un murmur de admiraţie se făcu auzit peste tot. Indienii preţuiesc îndemânarea şi curajul chiar şi al

celui mai neîmpăcat duşman al lor.

Al doilea glonţ nimeri mai jos, la o distanţă de jumătate de ţol, al treilea şi mai jos, la aceeaşi distanţă. Acum murmurul încetă. Indienii, necunoscând decât puşca obişnuită cu două încărcături, rămaseră perplecşi în faţa carabinei mele cu repetiţie. La cel de-al patrulea foc, mulţimea înmărmuri. Apoi, cu al şaselea şi al şaptelea, uluirea comanşilor crescu fără margini şi groaza se desenă pe chipurile lor. Trăsei astfel nu mai puţin de douăzeci de ori, găurind prăjina în tot atâtea locuri şi mereu la aceeaşi distanţă. Apoi, cu cel mai firesc aer posibil, îmi agăţai carabina de umăr şi, pe un ton flegmatic, rostii:

— Ei, s-au convins bărbaţii roşii că Old Shatterhand e un vraci neîntrecut? Cine va încerca să-i facă vreun râu se va alege cu moartea! *Howgh!*

Îmi văzui astfel de drum fără să întâmpin nici o împotrivire. În faţa corturilor înşirate de ambele părţi, femei şi fete se uitau la mine ca la o fiinţă cu puteri supraomeneşti. Puteam să fiu satisfăcut de impresia ce o lăsase scamatoria mea.

La unul din corturi stătea o strajă, ceea ce mă făcu să bănuiesc că se află un prizonier. Dar cine anume? Să-l întreb pe paznic, să nu-l întreb? Când, deodată, aud un glas cunoscut:

— Massa, oh, lăsăm negru afară! Indian prins la Bob, vrem tăiem şi mâncăm.

Cârmii spre intrare, dădui la o parte pieile şi-l scosei afară pe Bob înspăimântat, străjerul nici nu încercă să se opună, iar în rândurile celorlalţi nu se auzi nici un protest.

— Te-au închis aici chiar după so*sir*e? îl întrebai pe negru.

— Da, massa. Luat Bob de la cal şi băgat cort. Aşa stăm Bob până acum.

— Vasăzică, nu ştii unde se află massa Bernard?

— Oh, massa Bern' n-ai văzut, n-ai auzit.

— Vino! Ţine-te după mine!

Trecurăm astfel de câteva corturi, când, ne aţinură iarăşi calea cei patru şefi, urmaţi de o suită numeroasă.

Ieşiseră prudenţi din dosul corturilor pentru a-mi tăia drumul. Dusei repede mâna la puşcă, dar To-kei-hun îmi făcu semn că nu vine cu gânduri rele. Mă oprii, deci, şi-l aşteptai.

— Încotro se duce fratele alb? să vină la sfatul căpeteniilor, să stăm de vorbă!

Până atunci fusesem „omul alb” sau „faţa palidă”. Acum mă transformasem în „fratele alb”. Se vedea deci că le impusesem oarecare respect.

— Vor fuma fraţii roşii calumetul cu mine?

— Vom sta mai întâi de vorbă şi dacă spusa ta se va dovedi dreaptă, vei fi privit ca un fiu al comanşilor.

— Atunci fraţii mei să se întoarcă! Old Shatterhand va veni în urma lor.

O luarăm iarăşi îndărăt şi trecurăm de cortul meu. Ceva mai încolo, în susul uliţei, o zării pe Tony, bătrâna iapă a lui Sam, iar alături, priponiţi unul lângă altul, caii lui Winnetou şi Bernard. Prizonierii însă nu erau acolo; altminteri aş fi văzut afară străjile.

În cele din urmă, ajunserăm într-un fel de piaţă aproape circulară, înconjurată de mai multe rânduri de indieni. Aici era, desigur, locul tradiţional al sfatului.

Căpeteniile păşiră în mijloc şi se aşezară. O seamă de războinici, privilegiaţi din cine ştie ce motive, se apropiară şi ei, luând loc în semicerc dinaintea căpeteniilor. Fără să aştept o invitaţie specială, mă aşezai la rândul meu, ba îi făcui semn şi lui Bob să se ghemuiască mai în spate. Atitudinea mea nu le conveni deloc căpeteniilor.

— De ce omul alb se aşază când e vorba să-l judecăm? Întrebă supărat To-kei-hun.

Făcui un gest de om sigur şi stăpân pe sine:

— Şi mă rog, oamenii roşii de ce se aşază când e vorba

să-i judece Old Shatterhand?

În ciuda feţei lor ca de piatră, descifrai totuşi că replica mea îi surprinsese.

— Omul alb are o limbă cam glumeaţă, dar fie, să stea jos, Totuşi, pe negru de ce l-a scos din cortul lui şi ni-l aduce acum şi la sfat? Nu ştie Old Shatterhand că negrii m-au dreptul să şadă în faţa omului roşu?

— Omul acesta se află în slujba mea. Când eu îi poruncesc să şadă, atunci se aşază chiar şi în faţa căpeteniilor roşii! Hai, să înceapă sfatul!

Eram convins că numai cu acest mod impertinent de a mă purta îmi pregăteam oarecum salvarea. Cu cât mai îndrăzneţ mă arătam, fireşte, fără a-i ofensa direct, cu atât mai mult creşteam în ochii lor. O supunere pasivă ar fi echivalat cu moartea.

To-kei-hun aprinse calumetul şi-l trecu din mână-n mână. Mie nu mi-l oferi. Ceremonia încheiată, căpetenia se sculă şi se porni pe cuvântat. Indienii sunt îndeobşte foarte tăcuţi şi rezervaţi faţă de străini. Dar cu anumite prilejuri ei demonstrează un debit verbal care în nici un caz nu rămâne în urma celui european. Există chiar căpetenii care şi-au cucerit faima prin talentul şi elocinţa lor, asemenea marilor oratori ai lumii antice sau moderne. Limbajul lor colorat, înflorit, aminteşte parcă poezia graiurilor orientale.

Căpetenia începu cu obişnuita introducere ce se face la judecarea unui alb, de fapt un rechizitoriu adresat întregii rase:

— Omul alb să asculte! Vorbeşte To-kei-hun, căpetenia comanşilor! Multe ocoluri a făcut soarele din vremea când oamenii roşii erau singurii stăpâni ai pământului dintre cele două ape mari. Ei au ridicat oraşe, au sădit pomi, au vânat bizoni. Ale lor erau şi raza soarelui, şi ploaia; ale lor pădurea, muntele şi savanele fără sfârşit. Aveau neveste şi fiice, fraţi şi feciori. Şi erau fericiţi!

Dar au venit oamenii cu faţa ca zăpada şi cu sufletul negru ca fumul. Nu erau mulţi la număr şi oamenii roşii i-au găzduit în *wigwam*-urile lor. Dar ei aveau arme necunoscute şi apă de foc; ei au adus alţi zei şi alţi preoţi, au adus trădarea, molima şi moartea. Şi veneau din ce în ce mai mulţi de dincolo de marea apă. Limba lor era vicleană şi cuţitul tăios. Oamenii roşii s-au încrezut în ei, dar au căzut pradă înşelăciunii. Au fost nevoiţi să le dea pământul unde odihnesc părinţii lor; au fost izgoniţi din *wigwam*-uri şi din ţinuturile lor de vânătoare şi, la orice împotrivire, erau ucişi fără milă. Pentru a-i doborî, feţele palide au semănat zâzanie între triburile oamenilor roşii, care au prins să se bată între dânşii, murind ca şi coioţii în deşert. Blestem albilor, blestem lor! Cadă asupra lor nenorociri câte stele pe cer şi câtă frunză pe arborii pădurii!

Un strigăt unanim de aprobare sublinie alocuţiunea şefului al cărui glas tunător răsuna până departe. Apoi To-kei-hun reluă:

— Şi iată că un astfel de om cu obrajii palizi a venit încoace, la *wigwam*-urile comanşilor. Culoare de mincinos şi limbă de trădător! Dar războinicii roşii îl vor asculta şi-l vor judeca după dreptate. Vorbească deci!

Se aşeză la loc. În schimb, îi urmară la cuvânt alte trei căpetenii, rostind fiecare cate un discurs asemănător şi cerându-mi să vorbesc la rândul meu. În timpul discursurilor, eu îmi scosei caietul de schiţe şi încercai să desenez căpeteniile din faţa mea, ca şi mulţimea de războinici şi corturile din jurul pieţei.

După ce şi al patrulea orator îşi încheie cuvântarea în uralele asistenţei, To-kei-hun mi se adresă arătând cu degetul:

— Ce tot face omul alb acolo, în timp ce conducătorii comanşilor vorbesc spre a fi ascultaţi?

Rupsei fila din caiet, mă sculai în picioare şi i-o dădui.

— Iată, marea căpetenie poate să vadă ce fac!

— Iuf! exclamă indianul, după ce-şi aruncă ochii pe schiţa mea.

— Iuf! Iuf! Iuf! strigau şi celelalte căpetenii, văzându-mi opera. Iar To-kei-hun adăugă:

— Mare minune! Omul alb vrăjeşte pe pielea asta albă sufletele comanşilor! Uite, aici e To-kei-hun, aici tustrei fraţii lui, căpeteniile, dincoace războinicii şi corturile! Ce-o fi vrând omul alb?

— Omul roşu va vedea imediat.

Îi luai hârtia din mână şi o arătai şi altor războinici din spatele meu; toţi rămaseră uluiţi ca şi căpeteniile lor. Se uitau la schiţa mea ca la o minune. Făcui apoi din ea un cocoloş şi-l băgai pe ţeava carabinei.

— To-kei-hun, ziceai adineauri că pe această hârtie v-am vrăjit sufletele. Iată-le acum în ţeava. Vrei să le împrăştii în cele patru vânturi pentru ca nimeni dintre voi să nu ajungă vreodată în veşnicele plaiuri ale vânătoarei?

Efectul acestei farse îmi întrecu aşteptările. Şefii săriră în sus ca arşi. De jur împrejur se ridică un strigăt de groază.

Văzând ce se întâmplă, mă grăbii să-i liniştesc:

— Oamenii roşii să se aşeze şi să fumeze cu mine calumetul păcii. Dacă se vor purta cu mine ca fraţii, le voi înapoia sufletele.

Se aşezară în mare grabă şi To-kei-hun scoase pipa. Îmi veni atunci o idee năstruşnică prin care să-i fac şi mai docili: Unul din şefi purta la haină doi nasturi mari de alamă, socotindu-i, pesemne, podoabe de preţ. Mă apropiai de acesta:

— Fratele roşu să-mi împrumute podoabele! Am să i le dau repede înapoi.

Şi, nici una, nici două, smulsei nasturii, întorcându-mă foarte calm, fără să-i iau în seamă uluirea.

— Fraţii mei roşii, văd aici, între degetele mele, aceste

podoabe, câte una în fiecare mână. Acum, băgaţi de seamă!

Mă prefăcui că le arunc în sus şi le arătai apoi mâinile goale:

— Fraţii mei să se uite bine! Unde sunt nasturii?

— Au zburat! exclamă cu ciudă păgubitul.

— Da, au zburat departe, spre soare. Fratele meu roşu să tragă după ei şi să-i aducă iar pe pământ!

— Asta n-o poate nimeni, nici măcar vraciul!

— Atunci trag eu! Fraţii mei să fie cu luare-aminte, ca să vadă când vor cădea podoabele.

Nu folosii carabina, în care se afla cocoloşul de hârtie, ci puşca mea cea veche, cu două ţevi, gata încărcată. O ridicai de lângă To-kei-hun şi trăsei un foc în sus. Câteva secunde, şi se auzi căzând ceva lângă noi. Proprietarul preţioasei podoabe se — repezi la locul cu pricina şi cu ajutorul cuţitului, dezgropa din pământ un nasture.

— Iuf, e al meu!

Pe când toţi se îmbulzeau să vadă minunea, eu băgai nasturele celălalt pe cea de-a doua ţeava şi trăsei din nou. Indienii stăteau toţi cu ochii în sus. Deodată, Bob strigă, frecându-şi umărul şi ţopăind într-un picior:

— Oh, massa, nimerim Bob! Puşcat umăr! Într-adevăr, cel de-al doilea nasture căzu pe umărul lui şi se rostogoli la pământ. Indianul îl ridică şi pe acesta şi, prinzându-şi-i împreună la piept, făcu o grimasă care să arate clar că de aci încolo nu va mai permite să fie proiectaţi în soare.

Această şmecherie, dintre cele mai simple, făcu o impresie de necrezut. Aruncasem doi nasturi în soare şi-i adusesem iarăşi pe pământ cu câte un foc de armă! Şi nasturii fuseseră într-adevăr sus, altminteri cum s-ar fi îngropat unul atât de adânc în ţărână şi cum ar fi căzut celălalt drept pe umărul negrului, provocându-i şi o vânătaie respectabilă?! Şefii şedeau gânditori, tăcuţi; nici nu mai ştiau ce să facă. Iar războinicii din jur aşteptau intimidaţi

desfăşurarea evenimentelor.

Încercai atunci să risipesc încordarea, ce-i drept, într-un fel destul de riscant. Lângă To-kei-hun se afla calumetul şi punga de oposum în care indienii îşi ţin tutunul amestecat cu, foi de cânepă. Ridicai de jos calumetul şi-l umplui. Apoi, luând un aer solemn, cuvântai:

— ... Fraţii roşii să se uite la Old Shatterhand, care stă aici, în faţa lor! Văd ei oare la cingătoarea mea vreun scalp de indian, sau măcar un smoc de păr care să-mi împodobească încălţările? Unde e dovada că mi-aş fi pătat vreodată mâinile cu sângele comanşilor? Mă aflam cu soţii mei în pădure pe când războinicii Racurroh fumau calumetul cu cei doi duşmani ai noştri. Şi totuşi nu m-am atins de ei. Apoi, prinzându-l pe Ma-ram, fiul marii căpetenii To-kei-hun, nu l-am ucis, ci, înapoindu-i armele, l-am adus încoace, la *wigwam*-ul tatălui său. Oare mi-ar fi fost greu să omor şase războinici de-ai voştri? Şi totuşi nu le-am făcut nici un rău, mulţumindu-mă să leg pe unul din ei, pentru ca apoi să poată fi găsit şi eliberat de ai săi! N-aş fi putut oare să-i urmăresc pe războinicii care mergeau în munţi, să semăn moarte printre ei şi să pângăresc mormântul slăvitei voastre căpetenii? N-am tras eu în cei doi albi care v-au răpus straja şi au fugit cu aurul? Nu port eu aici, în ţeava puştii, sufletele voastre şi totuşi nu le spulber în vânt? N-aş fi în stare, credeţi, să arunc în soare toate pungile voastre cu „medicamente” fără să le mai aduc înapoi? Şi totuşi nu fac nimic din toate acestea, pentru că doresc să fiu frate cu comanşii, să fumez cu ei calumetul! Conducătorii voştri sunt viteji şi înţelepţi. Ei urăsc nedreptatea. Dar cel care nu crede ce-am spus va cădea trăsnit de puşca asta cu care eu, Old Shatterhand, trag câte o mie de gloanţe la rând! E timpul deci să fumăm pentru pace!

Aprinsei pipa — şi, sunând fumul spre cer, spre pământ şi în cele patru vânturi, o trecui în mâna lui To-kei-hun. Izbutisem să-l supun voinţei mele. Omul luă calumetul, suflă

la rândul lui şase fumuri şi-l dădu mai departe. Ultimul dintre şefi mi-l înapoie şi abia atunci mă aşezai din nou, de data asta chiar în mijlocul lor.

— Fratele alb ne va întoarce acum sufletele? întrebă îngrijorat unul din şefi.

Trebuia să răspund cu mult tact diplomatic:

— Dar mă privesc oare bărbaţii roşii ca pe un fiu al comanşilor?

— Old Shatterhand e fratele nostru şi e liber. El va primi un cort şi va trăi după pofta inimii lui.

— Şi ce cort îmi daţi?

— Old Shatterhand e un mare războinic. El îşi va alege singur cortul.

— Atunci fraţii mei să mă însoţească! Vreau să mi-l aleg.

Se ridicară şi pornirăm împreună.

Luai la rând toate corturile până ajunserăm în faţa unuia păzit de patru străji. Acolo îmi făcui mâinile pâlnie la gură şi imitai urletul coiotului. Numaidecât veni dinăuntru răspunsul aşteptat. Dintr-un salt mă postai la intrare:

— Old Shatterhand va locui aici!

Şefii se uitară ca prostiţi unul la altul; nu prevăzuseră deloc această situaţie.

— Aici nu se poate.

— De ce, mă rog?

— Aici stau duşmanii comanşilor.

— Care duşmani?

— Două feţe palide şi un om roşu.

— Cum îi cheamă?

— Roşul e Winnetou, căpetenia apaşilor, iar unul dintre albi e Sans-ear, care îi omoară pe indieni.

Să nu-şi fi dat ei oare seama că făceam parte din acelaşi grup? Ce-i drept, lui Ma-ram nu-i pomenisem nimic. Ar fi putut s-o afle însă de la Patrik Morgan.

— Old Shatterhand vrea să-i vadă pe prizonieri!

Şi, fără să aştept răspuns, intrai în cort. Căpeteniile mă urmară în mare grabă.

Prizonierii zăceau la pământ, legaţi de mâini şi de picioare, prinşi în acelaşi timp de proptelele cortului. Îmi recunoscuseră, fireşte, glasul, dar tăceau cu toţii mâlc. Nimeni nu-şi trăda cu vreun gest bucuria.

— Dar ce-au făcut aceşti oameni? mă adresai căpeteniilor.

— Au omorât războinici de-ai noştri.

— Fratele meu a văzut cu ochii lui cum îi omorau?

— Au văzut ceilalţi războinici.

— Atunci vor trebui să aducă dovezi! În orice caz, eu rămân aici, iar oamenii aceştia vor fi musafirii mei!

Scosei cuţitul şi dădui să tai legăturile care îi imobilizau pe prizonieri, dar unul din capii indienilor mă apucă de braţ:

— Oamenii aceştia trebuie să moară. Fratele alb nu are dreptul să-i socotească musafiri.

— Şi cine poate să mă oprească?

— Cele patru căpetenii Racurroh!

— Poftim, să încerce!

Mă intercalai între indieni şi prizonierii lor. În afară de cele patru căpetenii, nu mai intrase înăuntru decât negrul Bob.

— Bob, taie curelele! începe cu Winnetou!

Negrul se apropiase între timp de stăpânul său, dar ordinul era ordin, şi pe urmă va fi chibzuit şi el că Winnetou ne poate fi de mai mare folos decât Bernard.

— Omul negru să bage cuţitul la loc! izbucni unul din şefii comanşilor.

Dar, până una alta, Winnetou se şi eliberase.

— Iuf! exclamă căpetenia, văzându-se neluat în seamă. Şi dădu să se arunce asupra lui Bob, care tocmai se pregătea să taie legăturile lui Sam.

Îi tăiai calea indianului, dar, sesizându-i intenţia, sării repede într-o parte. Totuşi cuţitul lui mi se înfipse sus, în braţ, pentru care îl pocnii numaidecât, de căzu ca o bucată de

lemn. Nici nu avu timp să mai scoată cuţitul din rană. Cu încă o lovitură, scăpai de alt indian, apoi sării în gâtul celui de-al treilea, în timp ce Winnetou — deşi cu mâinile umflate — îl apucă de beregată pe To-kei-hun.

Nu se auzise decât un iuf! şi atât. Străjile stăteau fără grijă afară, în timp ce noi, aici, puneam stăpânire pe cort, iar tuspatru căpeteniile zăceau legate cobză, cu căluşe în gură.

— *Heavens*, cerule! Asta înseamnă, ca să zic aşa, ajutor la mare ananghie! Se bucură Sam, frecându-şi mădularele amorţite. Dragă Charlie, tare sunt curios, ca să zic aşa, cum ai făcut şi ai dres toate astea?

— Las' că afli mai târziu. Acum faceţi-vă rost de arme! Luaţi de la şefii ăştia, că au destule.

La rândul meu, desfăcui punga cu muniţii şi-mi întăreai carabina, ca să fiu pregătit pentru orice eventualitate. Între timp, le dădui celorlalţi instrucţiunile necesare, recomandându-le să ucidă pe loc cele patru căpetenii în cazul că vom fi atacaţi. Apoi, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat, ieşii afară. Din respect faţă de căpeteniile lor, străjile se mutaseră la oarecare distanţă. Mai încolo aşteptau o mulţime de comanşi, care se adunaseră din curiozitate. Mă dusei întâi de toate la străjeri:

— Ştiu războinicii comanşi că Old Shatterhand a devenit frate cu căpeteniile lor?

Oamenii îşi plecară ochii în pământ, ceea ce ar fi voit să însemne: da.

— Fraţii mei să păzească bine cortul, să nu lase pe nimeni înăuntru până nu vor primi alte porunci din partea căpeteniilor.

Apoi mă adresai mulţimii:

— Plecaţi şi chemaţi pe toţi războinicii la sfat!

Se împrăştiară numaidecât, iar eu o luai singur spre locul sfatului. Cine nu e familiarizat cu uzanţele indienilor mi-ar atribui, desigur, un curaj fără seamăn. Aprecierea însă ar fi

exagerată. Indianul nu e nicidecum „sălbaticul” drept care trece. El are legile şi datinile lui neclintite. Cine ştie să se folosească de ele nu prea are motive de teamă. Şi, în fond, aici totul era, încă de la început, o chestiune de viaţă sau moarte. Mai mult decât viaţa nu-mi puteam risca.

Pe când mergeam spre locul întrunirii, reuşii să-mi leg rana de la braţ, de altfel neînsemnată. Mă aşezai apoi exact în locul pe care-l ocupasem cu câtva timp înainte. Nu dură decât zece minute şi piaţa se umplu de războinici, în afară de centrul unde şezuseră adineauri războinicii favoriţi. Oriunde în altă parte un asemenea miting n-ar începe fără forfotă şi gălăgie. Aici însă, printre aşa-zişii sălbatici, nu se auzea o şoaptă. Oamenii veneau solemni şi tăcuţi, îşi alegeau locul şi aşteptau apoi nemişcaţi ca nişte statui.

Făcui semn celor mai aleşi dintre războinici să se apropie. După ce aceştia se aşezară în semicerc în faţa mea, rostii:

— Old Shatterhand a devenit frate cu căpeteniile comanşilor. Ştiaţi acest lucru?

— Ştiam! răspunse un războinic în numele celorlalţi.

— Prin urmare, trebuie să-şi aleagă un cort pe placul lui şi i-a plăcut cortul unde stau prizonierii. Oare cortul ales i se cuvine ori ba?

— I se cuvine!

— Şi totuşi căpeteniile n-au vrut să ţină seama de dreptul lui. Sunt oare căpeteniile comanşilor nişte mincinoşi? Prizonierii au cerut ca Old Shatterhand să-i ocrotească. Să le fi respins cererea?

— Nu!

— Deci Old Shatterhand i-a luat sub scutul său, socotindu-i oaspeţi. Avea el acest drept?

— Avea şi dreptul, şi datoria — întări acelaşi războinic. Dar nu are voie să-i scape de judecată. Poate să-i ocrotească şi să moară laolaltă cu ei.

— Dar dacă se pune chezaş pentru ei, are voie să-i

dezlege?

— Asta da.

— Înseamnă că n-a făcut decât ceea ce se cuvine! Totuşi unul din şefii comanşilor a încercat să-l omoare şi l-a rănit la braţ. Ce face un comanş când cineva încearcă să-l ucidă în propriul său cort?

— Îl omoară el.

— Şi ce face cu ceilalţi, care dau ajutor ucigaşului?

— Îi omoară pe toţi!

— Fraţii mei sunt înţelepţi şi cântăresc lucrurile după dreptate. Cei patru şefi ai comanşilor au vrut să mă omoare. Totuşi eu nu i-am ucis. I-am doborât cu pumnul, şi atâta tot. Acum zac legaţi în cort şi păziţi de oaspeţii mei. Sânge pentru sânge, iertare pentru iertare! În schimbul libertăţii celor care au vrut să mă ucidă, vă cer eliberarea prizonierilor! Fraţii mei să se sfătuiască. Am să aştept aici răspunsul. Dar nu cumva oaspeţii mei să fie tulburaţi! Dacă cineva dintre voi pătrunde în cort, oamenii mei vă vor ucide căpeteniile.

Nimic pe chipurile lor nu trăda grava impresie pe care cuvintele mele trebuie s-o fi făcut. Eu mă depărtai câţiva paşi, ca să nu asist la dezbateri.

Războinicii din centru alcătuiau, aşa cum mă aşteptasem de altfel, un soi de consiliu ajutător. La un semn, ieşiră din rânduri câţiva bărbaţi, cărora sfetnicii parcă le dădură instrucţiuni spre a fi transmise mulţimii. În sânul războinicilor se produse oarecare animaţie, dar fără să-mi pricinuiască neplăceri. Apoi se desfăşurară discuţii îndelungate, până ce, în sfârşit, trei bărbaţi veniră spre mine şi unul dintre aceştia vorbi:

— Fratele alb îi ţine prizonieri pe şefii Racurroh?

— Da.

— El trebuie să-i predea războinicilor comanşi pentru judecată.

— Fraţii mei uită, pesemne, că nu au voie să-şi judece

conducătorii decât în cazul că s-ar dovedi laşi în luptă. Căpeteniile comanşilor, încercând să-l ucidă pe Old Shatterhand, se află acum în *wigwam*-ul şi în puterea lui. Singur el are dreptul să-i judece.

— Şi ce are de gând fratele alb?

— Dacă musafirii mei nu vor fi eliberaţi, am să-i omor pe şefii voştri!

— Oare Old Shatterhand ştie cine sunt musafirii lui?

— Desigur.

— Unul dintre ei e Sans-ear, cunoscut ucigaş al indienilor.

— L-au văzut oare fraţii mei omorând vreun comanş?

— Nu. Dar câinele de Winnetou, care a ucis sute de fii ai comanşilor?!

— Ştiu cumva fraţii mei că Winnetou ar fi răpus măcar un singur comanş Racurroh?

— Nu. Dar al treilea?

— E un om de sus, din miazănoapte, care în viaţa lui nu s-a atins de vreun indian.

— Dacă fratele alb ne ucide căpeteniile, va pieri şi el, vor pieri şi oaspeţii lui!

— Fraţii mei glumesc? Cine ar putea să-l omoare pe Old Shatterhand? Nu ţine el în puşcă sufletele comanşilor?

Oamenii se aflau într-o mare dilemă şi stătură mult pe gânduri. Dar nu puteau să-şi lase căpeteniile în voia sorţii!

— Fratele alb să aştepte până venim înapoi!

Se depărtară şi luară dezbaterea de la capăt. Pe cât îmi dădeam seama, nu erau stăpâniţi de furie împotriva mea. Mă apărusem cu bărbăţie şi le arătasem încredere. A trata cu mine nu însemna, deci, a te umili. După vreo jumătate de oră, cei trei delegaţi se înapoiară.

— Old Shatterhand şi oaspeţii săi vor fi liberi cât durează o pătrime din drumul, soarelui pe cer.

Aşadar, indienii îşi pregăteau obişnuita lor desfătare. Dându-ne drumul, aveau să ne hăituiască apoi ca pe nişte

fiare, salvându-şi în acelaşi timp căpeteniile! Ne ofereau deci un avans de şase ore. Era puţin. Dar dacă porneam exact cu şase ore înainte de asfinţit, termenul se prelungea, practic, până în zori: noaptea, pe întuneric, nu puteau să ne urmărească. În această situaţie, refuzul ar fi fost o greşeală de neiertat. Se cerea totuşi prudenţă.

— Old Shatterhand se va învoi numai dacă oaspeţii lui îşi vor primi înapoi armele.

— Le vor primi.

— Şi toate celelalte lucruri?

Mă gândeam mai ales la valorile pe care le avusese Bernard asupra sa; nu ştiam dacă indienii i le lăsaseră ori ba.

— Vor primi totul!

— Oaspeţii mei au fost luaţi prizonieri, deşi nu făcuseră nici un rău comanşilor Racurroh. În schimb, căpeteniile voastre au încercat să mă omoare. Şi acum vreţi să-şi recapete libertatea? Schimbul nu e drept!

— Ce mai vrea fratele alb?

— Rana pe care mi-au făcut-o la braţ să fie plătită cu trei cai aleşi de mine! Dau în schimb trei din caii noştri.

— Fratele alb e viclean ca vulpea; el ştie că bieţii lui căişori sunt istoviţi. Dar împlinească-i-se voia! Când vor putea să iasă căpeteniile din *wigwam?*

— Când vom pleca de aici.

— Dar cum rămâne cu sufletele noastre?

— N-am să le mai spulber în vânt.

— Atunci Old Shatterhand să plece când vrea. El e un mare războinic şi un şacal şiret. Căpeteniile vor fi fost cu mintea înceţoşată când au fumat cu el pipa păcii. *Howgh!*

Târgul se încheiase. Puteam pleca. Indienii mă lăsară să trec nestingherit şi mă îndreptai agale spre cortul meu. Fireşte că acolo eram aşteptat cu multă nerăbdare. Văzând că intru neînsoţit, tovarăşii înţeleseră că lucrurile nu s-au terminat tocmai prost.

— Ei? sări cel dintâi Bernard. Nu-l răbda inima să mai aştepte.

— Ţi-au luat cumva diamantele şi hârtiile?

— Nu. De ce?

— Fiindcă altminteri ar fi trebuit să le primeşti înapoi. Suntem liberi pentru un răstimp de şase ore!

— Liber, massa? se bucură Bob. Oh, liber Bob, liber massa Bern'! Dar puţin şase ore. Vinem indian, iar prindem...

— *Well* — zise Sam — mai mult n-am fi putut să ne dorim. Doar intrasem aici, ca să zic aşa, într-o belea grozavă! Şi Tony? Ce se întâmplă cu Tony?

— O capeţi înapoi, ca de altfel şi toate lucrurile ce-ţi aparţin. Caii ceilalţi însă sunt prea obosiţi; deşi mă doare sufletul, am hotărât să-l înlocuiesc pe mustangul meu; am să aleg trei dintre caii căpeteniilor.

— *High-day*, ura! Izbucni Sam. Şase ore avans şi cai odihniţi! Asta ajunge, ca să zic aşa, pentru nişte vânători bătrâni ca noi. Doar n-o să alegeţi nişte gloabe!

Acum mă apucai în sfârşit să le povestesc pe scurt cele întâmplate din clipa dramaticei noastre despărţiri. Dar nici nu-mi terminai bine „raportul”, că mă auzii strigat. Ieşii din cort şi mă pomenii cu bătrâna care mă ospătase în două rânduri.

— Faţa palidă să poftească!

— Încotro?

— La Ma-ram.

Era o invitaţie ciudată. Îmi înştiinţai tovarăşii şi o urmai pe bătrânică până la cortul care-mi servise de adăpost în cursul nopţii. Acolo aşteptau doi cai. Pe unul din ei încălecase Ma-ram.

— Fratele meu alb să meargă să-şi aleagă caii! Aşadar, asta era! Ieşirăm amândoi în prerie, unde păştea un număr considerabil de animale. Tânărul indian mă conduse la un armăsar murg.

— Acesta e cel mai bun dintre caii comanşilor! Ma-ram îl

are de la tatăl său şi-l dăruieşte lui Old Shatterhand ca răsplată că nu i-a luat scalpul!

Mă surprinse acest dar preţios, care dovedea mărinimia lui Ma-ram faţă de mine. Având un asemenea cal, nu mai puteam fi ajuns din urmă. Fireşte că acceptai. Apoi mă îngrijii de Bernard şi de Bob, alegându-le doi cai de nădejde.

La întoarcere, Ma-ram opri în faţa cortului său:

— Fratele meu alb binevoiască să descalece şi să intre!

Nu se putea, fireşte, să refuz invitaţia. Tânărul mă introduse în cort şi fui tratat cu „kammas”, un soi de turtă căreia comanşii ştiu să-i dea un gust foarte plăcut. După care îmi luai rămas bun.

Când ieşii din cort, o văzui iarăşi pe fata cu ochi negri, lucitori, care îmi atrăsese atenţia de dimineaţă. Îşi făcea de lucru pe lângă caii noştri. Îmi pregătise nişte merinde şi, la apariţia mea, se îmbujoră toată.

— Cine-i această fiică de Racurroh? îl întrebai pe Ma-ram.

— Este Hil-lah-dih, „Izvorul limpede”, fata căpeteniei To-kei-hun. Te roagă să-i primeşti darul, pentru că l-ai cruţat pe Ma-ram, fratele ei.

Îi întinsei fetei mâna:

— Manitu să-ţi dăruiască multă fericire şi multe veri însorite, floare gingaşă a preriei! Ochiul tău e limpede şi fruntea senină. Fie-ţi şi viaţa curată, netulburată de furtuni!

Încălecai şi mă dusei să prezint prietenilor mei caii aleşi de mine. Toţi se arătară încântaţi, în special de armăsarul meu.

— Charlie — exclamă Sam — ăsta face aproape cât Tony, numai că a mea are coada mai scurtă şi urechile mai lungi. În sfârşit, totul e în regulă. Pramatiile astea roşii ne-au servit cât se poate de bine. Până-n seară mai avem exact şase ore. Propun să plecăm. Pe urmă să-i vedem dacă mai pun mâna pe noi, ca să zic aşa.

Ne pregătirăm tot calabalâcul, apoi dezlegarăm pe cei

patru şefi ai comanşilor.

— Massa, trebuie grăbim! ne îndemnă Bob. Foarte mult trebuie repede grăbim, ca indian să nu prindem iar massa Bern', Sam, Charlie şi Winnetou!

Cât mai întârziarăm în cort, căpeteniile nici nu se clintiră de la locurile lor. Urcarăm apoi în şa şi... la drum! Uliţa dintre corturi era pustie. Nici picior de indian. Fără îndoială că ne urmăreau cu toţii pe ascuns. Numai la cortul lui To-kei-hun mi se păru că stăruie două perechi de ochi de după perdea. O sută de inimi băteau în aşteptarea momentului când vom fi poate iarăşi prinşi. Aici însă, în acest cort, două inimi ne doreau salvarea...

4. În California

Trecurăm peste Rio Colorado, lăsarăm în urmă ţinutul Pahuta şi speram să atingem curând flancul răsăritean al munţilor Nevada şi să poposim câteva zile lângă lacul Mono. Drumul de la aşezările comanşilor până aici e un drum lung şi greu. Străbaţi savane nesfârşite, munţi uriaşi şi pustietăţi de nisip. Şi oricât de zdraveni ar fi cal şi călăreţ, totuşi eforturile îi fac să se resimtă.

Dar cine ne determina, de fapt, să batem atâta drum până în California? Întâi de toate Bernard, care voia să-şi găsească acolo fratele; în al doilea rând, presupunerea că cei doi Morgan, după ce şi-au pierdut toată prada la Rio Pecos, se vor fi îndreptat spre ţara aurului. Aveam destule temeiuri să bănuim acest lucru.

Plecând atunci din satul comanşilor, călărisem fără popas seara şi toată noaptea, încât ajunserăm a doua zi către amiază lângă Sierra Guadelupa superioară. Iapa lui Sam şi calul ciolănos al lui Winnetou rezistau cât se poate de bine, în ciuda uriaşelor greutăţi ale drumului, iar caii primiţi de la comanşi nu ne provocau nici un fel de griji. Trecurăm şi de Guadelupa fără ca nimic să ne dea de bănuit că am fi urmăriţi. Iar când, după câteva zile, traversarăm Rio Grande, orice teamă de comanşi dispăru.

La vest de Rio Grande se înşiră către nord, ca o salbă de piscuri, Cordilierii din Sonora, la care ajunserăm fără vreo păţanie deosebită. Aici însă interveni un eveniment important.

Poposeam la ora prânzului pe coasta unui defileu. Winnetou, cocoţat mai sus, pe o stâncă, supraveghea drumul din faţă şi din urma noastră.

— Iuf! zise el deodată pe tonul acela gutural, propriu

indienilor. Şi, lipindu-se de pământ, coborî târâş până la noi.

Bineînţeles că apucarăm numaidecât armele şi săriră în picioare.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Marshall.

— Oameni roşii.

— Câţi?

— Atâţia!

Ne arătă cele cinci degete de la mâna dreaptă şi trei de la mâna stângă.

— Opt? Din ce trib?

— Winnetou nu i-a putut recunoaşte; nu au nici un semn.

— Sunt puşi pe război?

— Nu sunt vopsiţi cu albastru şi roşu, dar poartă arme.

— Unde se află? Departe de noi?

— Cam într-un sfert din ceea ce albii numesc o oră vor fi aici. Fraţii mei să se despartă. Sans-ear să vină cu mine, iar Marshall şi omul negru să meargă pe acelaşi drum şi să se ascundă în dosul stâncilor. Fratele Charlie va rămâne aici lângă calul lui.

Îi prinse pe ceilalţi patru cai de dârlogi şi-i duse după o stâncă, unde erau bine camuflaţi. Apoi indică locul fiecărui om din grup. Eu rămăsei singur: stăteam pe jumătate întors spre direcţia de unde aveau să apară necunoscuţii. Puşca mi-o ţineam pregătită.

Nu trecu bine sfertul de oră, că şi auzii tropot de cai. Făcui de parcă n-aş bănui nimic, dar trăgeam cu coada ochiului spre cei opt călăreţi care, zărindu-mă la rândul lor, se opriră locului. După un scurt schimb de cuvinte, îşi continuară drumul, apropiindu-se de mine. Terenul era atât de pietros, încât trecerea cailor noştri nu lăsase nici un semn. Drept urmare, străinii nu aveau de unde să ştie că suntem mai mulţi.

Mă ridicai liniştit, cu puşca în mână. Indienii îşi struniră caii cam la zece paşi de mine. Cel din frunte întrebă:

— Ce face faţa palidă aici în munţi?

— Mă odihnesc după atâta drum.

— De unde vine faţa palidă?

— De la malul lui Rio Grande.

— Şi încotro merge?

— Iuf! exclamă un alt indian înainte ca eu să răspund. Războinicii comanşilor l-au văzut pe omul acesta lângă apa lui Rio Pecos! Era împreună cu Ma-ram, fiul căpeteniei, şi a tras cu puşca după cei doi albi urmăriţi de fraţii mei.

Aşadar, indianul făcea parte din grupul celor cinci comanşi care mă atacaseră, dându-le, din păcate, răgaz lui Fred Morgan şi fiului său să spele putina. De recunoscut nu-l recunoşteam, pentru că atunci apăruse vopsit în culorile războiului; de altfel, nici timpul nu-mi îngăduise să-i reţin figura.

— Încotro a plecat atunci faţa palidă cu Ma-ram? mi se adresă iarăşi şeful micului eşalon.

— La *wigwam*-urile comanşilor.

— Şi cum de s-a întâlnit omul alb cu Ma-ram?

— L-am prins în valea aceea unde rămăsese după ce războinicii comanşilor i-au atacat pe Winnetou, pe Sans-ear, pe încă un alb şi pe un negru.

Auzindu-mi răspunsul, comanşii puseră mâna pe cuţite.

— Iuf! strigă şeful. L-a luat prizonier pe Ma-ram! Şi cu ceilalţi oameni roşii ce s-a făcut?

— Nimic rău. Pe unul l-am legat, iar ceilalţi patru nici că au simţit când l-am prins pe fiul căpeteniei şi l-am dus cu mine.

— Dar Ma-ram, când l-am văzut, nici nu era legat! interveni indianul, care se amestecase şi adineauri în vorbă.

— L-am lăsat liber, după ce-mi făgăduise că mă va însoţi liniştit până la *wigwam*-urile comanşilor.

— Iuf! Şi ce voia omul alb acolo?

— Să-i eliberez pe Winnetou, căpetenia apaşilor, şi pe Sans-ear. Acolo i-am prins pe cei patru şefi Racurroh şi apoi i-

am eliberat în schimbul tovarăşilor mei. Ni s-a îngăduit să plecăm împreună. Aveam un sfert de zi pentru salvarea noastră.

— Vasăzică prizonierii au scăpat?

— Fireşte!

Îmi plăcea să-i scot din sărite, povestindu-le întâmplarea cu toate amănuntele ei.

— Atunci omul alb trebuie să moară! hotărî şeful grupului şi apucă puşca.

Era, de fapt, singura de care dispuneau. Ceilalţi aveau numai arcuri şi săgeţi.

— Oamenii roşii ar pieri înainte de a-şi îndrepta armele asupra mea! Nu mă sperii eu de opt indieni! Dar ştiu că n-o să vă atingeţi de mine, dacă am să vă spun că-i puteţi prinde chiar azi pe Sans-ear, pe Winnetou şi pe ceilalţi doi.

— Iuf! Unde?

— Aici, pe loc! rostii, arătând spre tovarăşii mei pitulaţi după stânci. Acolo e Winnetou şi Sans-ear, vânătorul de indieni, iar dincolo e încă un alb şi negrul!

În aceeaşi clipă, de o parte şi de alta răsăriră cei vizaţi, înaintând cu puştile îndreptate asupra călăreţilor, iar eu — dându-mă un pas înapoi — îl luai la ochi pe şef:

— Oamenii roşii sunt prizonieri! Să descalece imediat! le poruncii.

Faţă de noi erau cu trei mai mult la număr, dar cele cinci puşti ale noastre ne dădeau superioritate. Văzându-se împresurat, nu-i de mirare că şeful îşi cobori numaidecât puşca şi întrebă:

— Oare fratele alb nu vede că oamenii roşii nu sunt porniţi pe război?

— Şi cu toate astea voiau să mă omoare! Eu însă nu râvnesc la sângele fraţilor roşii. Poftim, descălecaţi şi să fumăm pipa păcii.

Călăreţii cam şovăiau să-mi urmeze invitaţia, se temeau

să nu fie vorba de vreun vicleşug.

— Cum îl cheamă pe fratele meu alb? întrebă şeful.

— Mi se spune Old Shatterhand.

— Iuf! Atunci vorbele lui pot fi crezute. Fraţii mei roşii să descalece!

Pregăti pipa şi se aşeză. Însoţitorii lui făcură la fel. Se apropiară şi ai noştri, luând loc pentru ceremonial. Pipa, umplută şi aprinsă, trecu din mână-n mână. Bernard făcu greşeala de a o întinde şi lui Winnetou. Acesta refuză.

— Căpetenia apaşilor sade aici, lângă comanşi, numai pentru că Old Shatterhand vrea să încheie pace cu ei, dar de fumat nu va fuma din calumetul lor. N-au decât să vorbească şi să se înţeleagă cu prietenii mei albi, însă pe urmă să se ferească din drumul meu, că de nu, vor pieri ca şacalii în deşert!

Bernard ar fi trebuit să prevadă acest lucru. Comanşii se prefăcură a nu fi auzit cuvintele lui Winnetou. Mă adresai şefului lor:

— Oamenii roşii i-au urmărit pe cei doi trădători albi?

— Doar am spus-o şi adineauri.

— Şi nu i-aţi prins?

— Nu. Au fugit la duşmanii comanşilor, şi a trebuit să ne întoarcem.

— Cum de-au putut scăpa pe jos, fără cai?

— Ei au furat caii comanşilor!

— Cum, n-au comanşii ochi să-i vadă pe tâlhari? N-au urechi să le audă paşii?

— Fiii comanşilor se adunaseră la mormântul căpeteniei şi, când s-au întors la cai, au găsit straja omorâtă şi doi cai lipsă.

Aceasta fusese, într-adevăr, pentru Fred Morgan şi fiul său singura posibilitate de a se salva. Dar ce curaj să te aventurezi — cu urmăritorii în spatele tău — tocmai în munţi, la comanşi, şi să le furi caii! Cei doi bandiţi dovedeau, orice s-

ar spune, multă cutezanţă şi, ca adversari, nu trebuiau dispreţuiţi. Eram însă hotărât să-i prind chiar dac-ar fi fost să ocolim pământul. Şi, în vederea acestui scop, întâlnirea cu comanşii era chiar binevenită.

Indienii nu mai zăboviră mult. Când să plece, îi întrebai:

— Unde-au văzut fraţii mei roşii ultima oară urmele celor doi albi?

— La două zile călare de aici. Vrea fratele meu să-i găsească?

— Da. Şi dacă-i prindem, s-a terminat cu ei!

— Iuf! Omul alb parc-ar scoate vorbele din inima comanşilor. S-o ia deci călare spre asfinţit. După un ocol al soarelui, va ajunge într-o vale ce se întinde de la miazăzi spre miazănoapte. Ţinându-se mereu pe vale, va găsi un loc unde cei doi albi s-au odihnit şi au aprins focul. Să treacă apoi muntele până la apa ce curge spre apus şi, tot mergând de-a lungul ei, va mai întâlni în două rânduri cenuşa focurilor aprinse de albi. Mai încolo comanşii n-au mers, ci s-au întors, pentru că dăduseră de hotarul unde începe ţinutul navajoşilor.

— Cât mai era până când fraţii mei au fost nevoiţi să se întoarcă?

— Nici jumătate de zi. Războinicii roşii s-ar fi ţinut de ei şi mai încolo, dar se vedeau în vale *wigwam*-urile duşmanilor şi era primejdie de moarte.

— Războinicii comanşilor pot spune lui To-kei-hun şi celorlalte trei căpetenii că Winnetou, Sans-ear şi Old Shatterhand îi vor prinde pe trădători. Iar Ma-ram să nu-l uite pe Old Shatterhand, după cum nici acesta nu-l va uita!

— Dar Winnetou, apaşul, nu-i va urmări oare pe războinicii comanşilor?

— Nu. Deşi li-i duşman, nu se va atinge de ei, pentru că au încheiat pace cu fraţii lui.

Comanşii săriră pe cai şi plecară. Făcurăm şi noi la fel. Ei

duceau spre răsărit vestea neaşteptatei întâlniri, iar noi ne îndreptam spre apus, cu nădejdea că-i vom prinde pe cei doi Morgani.

Indicaţiile primite de la ei se dovediră întru totul exacte. Cum apaşii şi navajoşii trăiau în bună prietenie, puturăm trage cu Winnetou la aceştia din urmă. Aflarăm că cei doi bandiţi poposiseră acolo doar câteva ceasuri şi că se interesaseră de drumul cel mai scurt spre Colorado. Pomeniseră şi de lacul Mono. Deşi ne despărţea de ei o distanţă de câteva zile, urmele lor erau încă foarte clare, ceea ce ne întări speranţa că vom putea să le dăm de urmă.

Ne ţineam aşadar pe lângă Sierra Nevada, călărind întins prin preria semănată cu numeroase urme de bizoni. Doream din toată inima să ne iasă în cale un exemplar şi să-l vânăm. Nu mai mâncasem de mult decât pastrama tare şi, chiar dacă proviziile ne mai ajungeau pe câteva zile, totuşi o fleică sau un muşchiuleţ proaspăt nu ne-ar fi stricat deloc.

Iată de ce mă abătui niţel din drum, luându-l cu mine pe Bernard, care până atunci nu vânase bizoni. Făcurăm un arc pe dreapta, spre un zăvoi cu apă şi verdeaţă multă, unde presupuneam că într-o amiază ca aceasta, dogorâtoare, vor veni bizonii în turmă ca să se scalde şi să rumege în tihnă.

Şi, într-adevăr, speranţa ni se împlini. În zare îşi făcu apariţia un grup de patru bizoni. Pornirăm în întâmpinarea lor. Din păcate, vântul bătând din direcţia noastră, animalele ne simţiră imediat. Ne văzurăm siliţi să angajăm caii într-o cursă foarte rapidă. Murgul meu se ţinea formidabil. Zbura de parc-ar fi purtat în spinare un jocheu mărunţel. În schimb, Bernard rămăsese serios în urmă. Agerimea calului mă ispiti să-l supun unei probe a cărei reuşită contează în mod deosebit aici, în Vest. Hotărâi ca, în locul puştii, să mă folosesc de lasou. Al meu era prevăzut cu un inel prin care laţul lunecă mai uşor decât prin urechiuşa de piele a lasourilor indiene.

Îi ajunsei din urmă pe bizoni, nu departe de un grup de

sălcii. Era un taur masiv cu trei bivoliţe. Îmi alesei dintre acestea una cu pielea netedă, lucioasă — ceea ce înseamnă de obicei carne fragedă. O izolai printr-o manevră şi, galopând pe lângă ea, zvârlii lasoul. În acele clipe, murgul meu se comportă minunat. Cum auzi şuierul lasoului, se şi întoarse fără nici un îndemn şi se propti straşnic, cu trupul încordat şi aplecat înainte. Laţul se strânse de gâtul bivoliţei. Urmă o smucitură puternică, mai-mai să ne răstoarne, dar murgul se ţinu zdravăn de tot, în timp ce la capătul celălalt bivoliţa se prăvăli la pământ. Atunci sării repede din şa şi împlântai cuţitul adânc în grumazul vitei. Murgul îmi urmări din ochi mişcările şi abia când văzu că totul e gata slobozi lasoul. Mă apropiai de bravul animal şi-l mângâiai drăgăstos cu palma, iar el — drept recunoştinţă — îşi frecă botul de umărul meu.

Scosei apoi laţul de la gâtul bivoliţei şi mă pregătii să despic mormanul de carne. Tocmai atunci veni şi Bernard într-un suflet.

— Am întârziat! regretă el. Mai vânăm?

— Las' că ne ajunge. Dă-mi o mână de ajutor!

Bernard descăleca, iar eu, întorcând bivoliţa pe partea cealaltă, constatai, surprins, că era însemnată cu fierul roşu.

— Aoleu, să ştii că e proprietatea unei *estanzia*, a unei *hacienda* sau a unui *rancho!*

— Şi aveam oare dreptul s-o vânăm?

— Da. Fermierii aceştia nu preţuiesc vitele decât pentru pielea lor. Orice trecător poate vâna cât pofteşte, cu condiţia ca pielea vitei să i-o lase proprietarului. Aşa e uzul pe-aici.

— Atunci va trebui să-i ducem pielea, nu-i aşa?

— Ba deloc. Dacă întâlnim prin preajmă vreo gospodărie, n-avem decât să anunţăm unde a rămas pielea. Având în vedere mulţimea de bizoni ce se vânează aici în fiecare an, e practic imposibil ca fermierul să nu doboare din greşeală vreun exemplar al vecinului său. De aceea, la urmă ei

schimbă între ei pieile, orientându-se după semnul pe care-l poartă.

Bivoliţa zăcea la cel mult cinci paşi de sălciile pomenite mai sus. Abia terminai cu explicaţiile, când auzii un şuier ascuţit şi, în aceeaşi clipă, Bernard strigă ca în ghearele morţii. Îmi ridicai repede privirea: tânărul meu prieten se zbătea dus de un lasou aruncat dintre sălcii. Apucai puşca şi mă năpustii în direcţia respectivă, sărind orbeşte peste tufele ce-mi închideau drumul. Un călăreţ în port mexican se depărta în galop, târându-l pe tânărul Marshall după el!

Aici nu mai încăpea zăbavă. Bernard putea să moară jupuit şi sfâşiat. Dusei arma la ochi, ţintii calul şi trăsei. Acesta mai făcu câţiva paşi şi se prăbuşi. Alergai într-acolo. Călăreţul venise de-a berbeleacul. Când mă văzu, ţâşni în picioare şi, lăsând totul baltă, o zbughi din loc.

Să-l urmăresc nu era vreme: mă interesa în primul rând Bernard. Lasoul îi strânsese braţele atât de tare, încât bietul băiat nu se putea mişca defel. Îl eliberai şi, spre bucuria mea, văzui că era aproape nevătămat. De altfel, se şi ridică imediat în picioare.

— Extraordinar, Charlie, ce mai lunecuş am tras! vorbi el răsuflând fericit. Ce-o fi vrut individul de la mine?

— Habar n-am!

— Dar dumneata de ce ai tras în cal şi nu în călăreţ?

— Măi întâi, fiindcă omul e totuşi om, în timp ce calul e animal. În al doilea rând, fiindcă moartea călăreţului nu ţi-ar fi folosit la nimic. După cum vezi, lasoul e agăţat de şa, deci calul te-ar fi târât mai departe chiar şi în lipsa stăpânului.

— Exact! Trebuia să mă gândesc şi eu la una ca asta! vorbi Bernard ruşinat, pipăindu-şi mădularele, ca să se încredinţeze că e într-adevăr întreg.

— Acuma, haidem la bivoliţă! Trebuie să ne grăbim. Se pare că nu prea suntem în siguranţă aici.

— N-aş crede să ne mai pândească vreun necaz. Doar

ţinuturile indienilor au rămas departe în urmă.

— Ba te înşeli. Ne aflăm aici într-o regiune plină de primejdii. Ce-i drept, nu mai avem de-a face cu *indios bravos*, cum le spun spaniolii, în schimb ne putem pomeni cu tot soiul de tâlhari mexicani de drumul mare şi escroci yankei, care îşi fac de cap pe aceste meleaguri. Ai să-i vezi şi ai să-i auzi în curând.

Aleserăm carnea cea mai bună, legarăm hartanele de şei şi mânarăm după tovarăşii noştri. Cum aceştia făcuseră între timp un popas, îi ajunserăm repede din urmă. Bob, care observă primul că venim cu vânat proaspăt, ne întâmpină strigând de departe:

— Oh, massa cu biftec! *Nigger* Bob ducem după lemn, foc facem. Bob pulpa fript!

Îl lăsai să facă pe bucătarul, în timp ce eu povestii camarazilor toată aventura. Când carnea se rumeni, Bob căscă o gură enormă şi începu să înfulece de-ţi era mai mare dragul. Mă şi miram unde încăpeau atâtea hălci! Era atât de preocupat de această masă regească, încât nici nu dădu atenţie exclamaţiei lui Sam:

— *Behold*, ia te uită, nişte călăreţi! Ori sunt numai cai?

Îmi dusei luneta la ochi:

— Călăreţi! Trei, cinci, opt... Exact, opt!

— Ne vor fi văzut oare?

— Fireşte! Au observat încă de departe fumul.

— Cine naiba or fi?

— Judecând după pălăriile largi şi şeile înalte, cred că sunt mexicani.

— Atunci să ţinem, ca să zic aşa, degetul pe trăgaci! Vizita lor poate fi în legătură cu individul care a fugit, ăla cu lasoul.

Grupul de călăreţi se apropia întruna. În sfârşit, se opriră la oarecare distanţă de noi. Erau mexicani, un fermier şi şapte oameni din serviciul lui — cum se părea. Iar unul din aceştia era chiar individul căruia îi împuşcasem calul.

Oamenii se sfătuiră un timp, apoi se despărţiră în două grupuri şi ne înconjurară.

— S-ar zice că au chef de discuţie cu noi domnii ăştia, ha-ha-ha! râse Sam într-un fel din care se vedea că e bine dispus. Zău că m-aş ocupa de ei singur-singurel, ca să zic aşa!

Cercul se strânse treptat, până ce diametrul măsură cel mult douăzeci de lungimi de cal. Apoi conducătorul mai înainta câţiva paşi şi ni se adresă într-un amestec de spaniolă şi engleză, obişnuit prin acele părţi:

— Cine sunteţi dumneavoastră?

Sam se grăbi să răspundă pentru noi:

— Suntem mormoni din marele oraş de la Lacul Sărat. Mergem în California ca misionari.

— Nu-i nici o afacere. N-o să vă alegeţi cu nimic, atâta vă spun! Dar cine e indianul?

— Nu e indian, ci eschimos din New-Holland. Dacă vedem că nu ne merg afacerile, îl expunem la panoramă contra bani.

— Şi negrul?

— Păi nu e negru! E *lawyer*, avocat vasăzică, din Kamciatka. Are de pledat într-un proces la San Francisco.

Era evident că mexicanul nu se avea tocmai bine cu geografia...

— Frumoasă familie! rosti el. Trei misionari mormoni, plus un avocat de nu ştiu unde îmi fură o bivoliţă şi încearcă să-l omoare pe *vaquero*. Las' că vă învăţ eu minte! Vă declar prizonieri! Mă urmaţi la *rancho*-ul meu!

Sam se întoarse spre mine şi făcu o mutră de şmecher:

— Ce zici, Charlie, mergem? Poate găsim la *rancho*-ul dumnealui nişte mâncărică mai gustoasă decât aici.

— Să încercăm! Dacă nu e un *haciendero* cu sute de slugi, ci numai un modest *ranchiero*, atunci nu prea văd de ce ne-am speria.

— *Well*, ne vom distra un pic! se bucură Sam.

Apoi se adresă din nou mexicanului:

— Vreţi, într-adevăr, señor, să vă daţi atâta osteneală pentru un lucru de nimic?

— Nu sunt señor! Sunt don, sunt grande! Mă cheamă don Fernando de Venango e Colona de Molynares de Gajalpa y Rostredo. Băgaţi la cap!

— *High-day*, că mare domn mai sunteţi! Înseamnă că trebuie să ne supunem la ordinele dumneavoastră. Sper însă că veţi fi delicat cu noi.

Nu făcurăm nici un gest de împotrivire. Stinserăm focul şi ne săltarăm pe cai. Bob râdea cu gura până la urechi:

— Oh, asta frumos! *Nigger* Bob suntem *lawyer* din... din... Bob nu mai ştim de unde! La *rancho* bun mâncare pentru Bob şi băut şi stat frumos casa!

Furăm încadraţi din toate părţile şi pornirăm toţi într-un galop furtunos, specific mexican. În drum avui răgazul să examinez mai atent îmbrăcămintea călăreţilor.

Mexicanii poartă veşminte de un romantism rar întâlnit în portul altor popoare. Întâi de toate, pălăria joasă cu boruri foarte largi, aşa-numitul sombrero, din pâslă neagră ori cafenie, sau din acea împletitură de pai subţire, pe care şi Europa o cunoaşte din import sub numele de „panama”. Pălăria unui señor, deci a unui domn, fie el *haciendero*, *ranchero* sau bandit, e totdeauna îndoită pe o parte în sus, prinsă cu o agrafă de aur sau de alamă, încrustată la rândul ei cu pietre scumpe sau cu sticlă colorată. Agrafa menţine borul pălăriei ridicat şi în acelaşi timp fixează o pană, mai aleasă sau mai de rând, după averea posesorului — dar care nu lipseşte în nici un caz.

Un fel de jachetă scurtă, fără nasturi, cu mânecile larg răscroite, acoperă bustul. La mâneci, pe spate, pe piept — o bogăţie de ornamente din fir subţire de lână, bumbac sau mătase, din metal ieftin, lucitor sau din aur şi argint.

Gâtul e înfăşurat într-o basma neagră, lungă, înnodată în

faţă. Capetele ei, dac-ar fi lăsate în voie, ar ajunge până mai jos de brâu — dar nu se poartă aşa, ci se aruncă înapoi, peste umeri, ceea ce dă costumului un plus de pitoresc.

Pantalonii sunt cu totul originali. Strânşi pe talie şi întinşi pe şolduri, ei se lărgesc treptat, ajungând ca jos să fie de două ori mai largi. Unde mai pui că sunt şi spintecaţi pe partea dinafară, încărcaţi cu trese şi cu broderii late, iar şliţul e tighelit cu mătase de o culoare care distonează cât se poate de viu cu stofa pantalonului.

Până şi cizmele de lac fin sunt bogat împodobite şi bineînţeles prevăzute cu pinteni uriaşi, de argint sau din oţel frumos lucrat, dacă nu din alamă sau corn. Pintenii aceştia întrec cu mult în mărime pe cei ai cavalerilor împlătoşaţi din Evul Mediu...

Costumul călăreţului şi harnaşamentul calului sunt deopotrivă de costisitoare. Şaua şi căpăstrul poartă tot felul de încrustături de argint, câteodată de aur. Caii bogătaşilor au zăbale din argint greu, iar lănţugurile nu sunt nicidecum goale pe dinăuntru, ci pline şi din aur masiv.

Scările, prinse adeseori cu lanţ de argint, sunt îndeobşte de lemn... Pentru ocrotirea piciorului, partea din faţă a scării e prevăzută cu apărători de piele, tapageres, cum le numesc spaniolii, întărite cu împletituri de sârmă... Oamenii foarte bogaţi au scări din fier forjat, cu ornamente preţioase, întru totul asemănătoare celor din vechile armuri. Pentru apărarea călăreţului de intemperii, de ambele părţi ale şeii se află acele *armas de pelo*, nişte piei grosolane de capră, aşezate cu partea păroasă în afară, şi care se trag pe timp de ploaie peste coapse şi genunchi. De altfel, pieile acestea îl apără pe călăreţ şi de mărăcinii ghimpoşi prin care, eventual, e nevoit să treacă.

Dar să revin la peripeţiile noastre. După aproape o jumătate de ceas, ne răsări în faţă o clădire, probabil *rancho*-ul mexicanului. Intrarăm din goană în curtea vastă şi sărirăm

de pe cai.

— Señora Eulalia, señorita Alma! strigă fermierul înspre clădirea principală. Ia poftiţi încoace să vedeţi pe cine am adus!

La chemarea lui, cele două făpturi apărură cu atâta grabă, încât, fără să vreau, gândul mă duse la versurile lui Schiller:

„Şi uşa, deschizându-se lată,
Scuipă două doamne deodată”.

Da, erau señora şi señorita, cum s-ar spune — dar grăjdăriţele din Lüneburg ar fi arătat pe lângă ele ca nişte doamne de elită. Desculţe, cu capul descoperit — nici nu-mi dădeam seama dacă ciudăţenia de câlţi din capul lor era păr sau nu. Fustele le ajungeau doar până la genunchi, iar jegul de pe pulpe, gros, lucios, ar fi putut trece drept carâmb de cizmă. Sus, până la brâu, purtau cămăşi care, cu ani în urmă, trebuie să fi fost albe, dar care păreau să fi servit între timp la curăţatul hornurilor.

Ţâşniră deci pe uşă şi se zgâiră la noi cu gurile căscate.

— Pe cine ne-aţi adus, don Fernando de Venango e Colonna? cârâi cea mai în vârstă. Ia te uită ce de treabă pe capul nostru! Cinci, deodată, cinci musafiri! Să le dai de mâncare şi de băut... Pe urmă or vrea să şi joace, să fumeze, să doarmă! Asta e prea de tot! Mai bine vă las aici şi fug unde mi-or vedea ochii din *rancho*-ul ăsta păcătos. Ah, cum de m-am lăsat convinsă, de mi-am părăsit frumosul San José şi...

— Dar, mămico, uită-te la domnul acela! Seamănă leit cu bunul nostru don Allano! interveni señorita, arătând spre Marshall.

— N-are decât să-i semene, că tot nu-i el! o repezi mama supărată, văzându-se întreruptă din năvalnicul ei şuvoi de vorbe. Ce-i cu bărbaţii ăştia şi cine să le poarte de grijă? Eu şi iarăşi eu! Frumoasă surpriză, când ai treburi până peste cap

cu o gospodărie atât de mare! Eu nu mai ştiu cum s-o scot la capăt, şi când colo îmi veniţi cu musafiri, cinci deodată, ce să zic...

— Dar, señora Eulalia, ăştia nu sunt musafiri! o linişti bărbatul.

— Nu? Atunci ce sunt, stimate don Fernando de Venango e Colonna?

— Prizonieri, señora Eulalia.

— Prizonieri? Şi ce-au făcut, stimate don Fernando de Venango de Molynares?

— Ne-au omorât o bivoliţă şi trei *vaqueros*, dragă señora Eulalia.

Era, într-adevăr, pasionant cu câtă neobrăzare înmulţea dumnealui isprăvile noastre.

— O bivoliţă şi trei *vaqueros!* exclamă femeia plesnindu-şi palmele murdare, încât caii, speriaţi, îşi ciuliră urechile. Dar é groaznic! E strigător la cer! I-aţi prins asupra faptului, don Fernando e Colonna de Gajalpa?

— Nu numai asupra faptului, ci asupra tuturor faptelor, señora Eulalia. Mai întâi au ucis, pe urmă au fript şi au mâncat!

Dona Eulalia îşi holbă şi mai crunt ochii.

— Fript şi mâncat? Pe cine? Pe bivoliţă sau pe cei trei *vaqueros*, stimate don Fernando de Gajalpa y Rostredo?

— Au început cu bivoliţa, dragă señora Eulalia.

— Şi pe urmă? Pe urmă ce-au făcut, stimate don Fernando Rostredo y Venango?

— Pe urmă? N-au mai avut timp. I-am surprins, arestat şi uite-i aici, señora Eulalia.

— Arestat şi uite...! O, toată lumea vă ştie de viteaz fără pereche! Dar cine sunt, de fapt, oamenii aceştia, stimate don Fernando de Molynares e Colonna?

— Albii sunt misionari din oraşul mormonilor şi se duc la San Francisco să convertească poporul din California!

— Ferească sfântul! Misionari care fură bivoliţe şi ne omoară slugile ca să le mănânce! Povestiţi mai departe, don Fernando de Rostredo y Venango!

— Cel smolit, care arată ca un negru, e avocat în... În fine, în Ţara-de-Foc. Merge şi el la San Francisco ca să pună mâna pe o moştenire, señora Eulalia!

— Vasăzică, vrea să pună mâna! O, atunci nu-i de mirare că a pus mâna şi pe bivoliţele noastre, şi pe *vaqueros!* Şi ultimul cine-o fi, stimate don Fernando ele Colonna y Gajalpa?

— Seamănă cu un *indio bravo*, dar e hotentot din... din Groenlanda. Vrea să-i expună la circ pe misionari ca să adune bani de la curioşi, señora Eulalia!

— O-o-o! Şi ce-o să faceţi cu ei, scumpe don Fernando de Molynares y Gajalpa e Venango?

— Am să pun să-i spânzure şi să-i împuşte. Chemaţi toată lumea încoace, señora Eulalia!

— Ce lume? Păi suntem aici cu toţii, afară de Betty, negresa... uite că vine şi ea!... Dar bine, staţi un pic, văd că nu lipseşte nimeni, deşi ziceaţi că au fost omorâţi trei *vaqueros!* Cum vine asta, don Fernando e Rostredo de Colonna!

— Las' că o descurcăm mai târziu, señora Eulalia, încuiaţi porţile şi uşile, señores, ca să nu ne scape cumva prizonierii! Am să-i judec imediat şi cât se poate de aspru.

Nu exista, de fapt, decât o singură poartă, care fu zăvorâtă bine de tot — ceea ce însemna că-i şi aveam practic în mână atât pe stimabilul don, cât şi pe señorii lui.

— Aşa! zise mexicanul mulţumit. Aduceţi-mi un scaun! Legaţi caii de stâlp, dincolo, inclusiv pe-ai prizonierilor, şi să începem judecata.

Nu protestarăm în nici un fel. De altminteri; prin îndepărtarea cailor ni se crea tocmai bine spaţiul necesar. Nu aveam nici cel mai mic trac înaintea „spectacolului”.

Dar iată că fură aduse trei scaune în loc de unul. La mijloc

se aşeză don Fernando, iar la dreapta şi la stânga lui, señora Eulalia şi señorita Alma în „robele” descrise mai sus. Noi stăteam tuscinci mai la o parte, supravegheaţi de slujitori.

— În primul rând, să auzim cum vă cheamă — începu don Fernando. Ia spune tu!

— Bob — răspunse negrul, căruia îi fusese adresată întrebarea.

— Aha, nume de pungaş! Şi tu?

— Winnetou.

— Winnetou? Nume fals! Aparţine, de fapt, celui mai mare şi mai vestit conducător al indienilor. Dar tu?

— Marshall.

— Vezi, până şi numele e acelaşi! Sări bucuroasă señorita, adresându-se mamei.

— Nume de yankeu — stabili don Fernando. Indivizii ăştia nu fac doi bani. Şi ţie cum îţi spune?

— Sans-ear.

— Iarăşi fals! Adevăratul Sans-ear e un vânător de seamă, cunoscut în lungul şi în latul preriei. E cel mai teribil duşman al roşilor. Şi ultimul?

— Old Shatterhand.

— Sunteţi voi tâlhari, dar şi mincinoşi fără pereche! Şi ăsta e nume de furat!

Atunci făcui un pas înainte şi mă postai chiar lângă ticălosul de *vaquero* care-l prinsese cu lasoul pe Bernard. Individul merita o lecţie.

— Nu minţim — rostii hotărât. Vreţi dovezi? Poftim!

În aceeaşi clipă, pumnul meu căzu ca o măciucă în capul văcarului, care se prăbuşi fără să crâcnească.

— Ei, ce pumn e ăsta, dacă nu al lui Old Shatterhand?

— Ah, Alma, îmi vine rău, mă apucă pandaliile, mă loveşte damblaua! izbucni desperată dona Eulalia, desfăcându-şi larg braţele şi căzând la pieptul viteazului don Fernando.

Acesta dădu să sară de pe scaun, dar nu se putu debarasa

de dulcea povară care-l ţinea încleştat. Strigă şi el ca din gură de şarpe, iar señorita Alma îi ţinu isonul.

Când e călare, mexicanul se arată foarte cutezător şi iute, în schimb, fără cal, e neputincios. Văcarii nu făceau nici ei excepţie de la această regulă. Văzându-ne pe toţi cinci cu armele aţintite asupra lor — după ce-l năucisem pe nevrednicul lor camarad — bieţii oameni nu mai ştiură ce să facă.

— Să n-aveţi teamă, señores! îi liniştii eu. Nu vi se întâmplă nimic, fireşte, dacă sunteţi oameni de înţeles. Vrem numai să vă atragem atenţia asupra unei mici greşeli. Pe urmă trataţi-ne cum veţi crede mai potrivit.

Şi, spunând acestea, mă îndreptai spre cele trei scaune şi făcui cea mai adâncă şi respectuoasă reverenţă:

— Dona Eulalia, îmi place nespus frumuseţea şi ador virtuţile femeii. Vă rog din suflet, alungaţi-vă spaima şi dăruiţi-mi o privire a ochilor dumneavoastră fermecători!

— A-a-ah!

Un lung suspin de uşurare, şi ochii aceia mici, de scorpie, se întredeschiseră. Femeia se sili să-şi ascundă obrajii galbeni sub o mască languroasă, pudică. De fapt, însă, părea mai mult îngrozită.

— Frumoasă dona, veţi fi auzit, desigur, de acele *Cours d'amour* din alte vremuri, când cea mai admirată dintre doamne ocupa scaunul judecăţii şi toată lumea trebuia să-i împlinească hotărârile. Judecata la care don Fernando vrea să ne supună nu poate fi dreaptă, el însuşi fiind parte în cauză. De aceea îl rugăm să-şi treacă puterea în gingaşele dumneavoastră mâini. Suntem convinşi că astfel sentinţa va lovi în adevăratul vinovat!

— Doriţi, într-adevăr asta, señor? făcu ea cu un glas fâstâcit, ce părea că se strecoară printre două perii de duşumea.

— Vorbesc foarte serios, dona Eulalia! E drept că ţinuta

noastră nu prea corespunde unui asemenea moment solemn, când avem cinstea de a prezenta omagii unei doamne ca dumneavoastră, dar gândiţi-vă că ne aflăm de luni de zile în Vestul Sălbatic. Şi cum bunătatea e cea mai de preţ podoabă a femeii, sperăm să ne ascultaţi dorinţa şi să ne-o împliniţi.

— Sunteţi oare într-adevăr cei care v-aţi dat adineauri?

— Bineînţeles.

— Auziţi, don Fernando de Venango y Gajalpa? Aceşti faimoşi señores m-au ales pe mine să judec şi să hotărăsc. Ştiţi că nu permit vreo împotrivire! De acord?

Don Fernando se acrise la faţă, dar nu îndrăzni s-o înfrunte pe dona lui. Şi, în fond, nici nu găsea că e rău să scape de buclucul în care intrase.

— Preluaţi funcţia, señora Eulalia! Sunt convins că-i veţi spânzura.

— După merit, totul după merit, don Fernando de Colonna e Molynares!

Apoi femeia mi se adresă mie:

— Aveţi cuvântul, señor! Vorbiţi!

— Să presupunem, dona Eulalia, că aţi fi un călător flămând şi ostenit şi aţi întâlni în savană o bivoliţă cu a cărei carne v-aţi putea potoli foamea. Aţi fi oare în drept să doborâţi animalul, urmând, fireşte, ca pielea s-o capete proprietarul?

— Desigur, aşa e uzul la noi.

— Nu peste tot... — dădu să intervină bărbatul, dar dona Eulalia i-o reteză scurt:

— Vă rog, don Fernando! Eu dispun aici! Nu îngădui să vorbiţi neîntrebat!

Mexicanul se aşeză la loc, resemnat şi respectuos. De altfel, şi atitudinea smerită a văcarilor sublinia faptul că dona Eulalia e suverana fermei.

— Asta-i toată crima noastră, sonora — urmai eu. Deodată, acest *vaquero*, pe care l-am sancţionat adineauri, îl

înhaţă cu lasoul pe señor Marshall, târându-l după el. Şi l-ar fi omorât, cu siguranţă, dacă nu-i împuşcăm eu calul.

— Marshall! E un nume drăguţ. Un señor Marshall, adică Allano Marshall, a locuit la soră-mea, în San Francisco.

— Allan Marshall? Nu cumva din Louisville, din Statele Unite? exclamai eu surprins.

— Chiar aşa! Îl cunoaşteţi?

— Cum să nu! Acest Allan Marshall, bijutier din Louisville, e frate cu Bernard Marshall, aci de faţă.

— Santa Lauretta! Exact! Era bijutier şi avea un frate pe nume Bernard. Vezi, Alma, inima nu te-a înşelat! Fii binevenit, señor Bernardo. Vino în braţele mele!

Această explozie de bucurie părea oarecum inexplicabilă şi Bernard — deşi fericit să capete aşa, deodată, veşti despre fratele său — preferă să ducă doar mâna señorei până în dreptul buzelor, renunţând politicos la îmbrăţişare.

— Am călătorit încoace — vorbi el — cu unicul scop de a-l găsi pe fratele meu. Puteţi să-mi spuneţi unde se află în prezent, stimată dona Eulalia?

— Alma a fost în vizită la soră-mea. Înainte de întoarcerea ei, señor Marshall tocmai se pregătea să plece la minele de aur. Dar, vă rog, toţi aceştia sunt prieteni de-ai dumneavoastră, señor Bernardo?

— Toţi! Şi le datorez foarte mult. Ei mi-au redat libertatea şi m-au salvat de la moarte. Señor Old Shatterhand m-a scăpat de la pierzanie sigură, m-a scos din mâinile *stakemen*-ilor şi ale comanşilor.

Dona îşi plesni din nou palmele a mirare:

— Vai-vai! Aţi trăit asemenea aventuri? Señor Bernardo vă implor să ni le povestiţi şi nouă! Dar cum se face că dumneavoastră sunteţi mormon, iar fratele nu?

— Nu suntem nici unul mormon, dona Eulalia. N-a fost decât o glumă.

Femeia se întoarse brusc către soţul ei:

— Aţi auzit, don Fernando de Venango e Gajalpa, nu sunt nişte mormoni, nici tâlhari, nici asasini! I-am achitat! Vor fi oaspeţii noştri şi vor sta la noi cât le va pofti inima. Alma, dă fuga la bucătărie şi adu o sticlă de basilikiulep! Să bem de bun sosit.

La cuvântul basilikiulep, chipul lui don Fernando se lumină. Probabil că numai la ocazii foarte rare venea domnia-sa în contact cu o asemenea sticlă. Era deci explicabilă satisfacţia pe care, în cele din urmă, prezenţa noastră i-o dădea, prilejuindu-i acest contact îndelung râvnit. Alcoolul era cel mai bun mijloc de a statornici pacea între noi.

Señorita Alma dădu fuga — mai să-i crape jegul gros de pe pulpe — şi reveni în pas alergător, aducând o sticlă pântecoasă şi un pahar de dimensiuni corespunzătoare. Cine cunoaşte otrava asta răspândită aici de americani va fi, desigur, convins că n-am băut mai mult de un strop şi că doamnele nici nu s-au încumetat s-o ducă la gingaşa lor gură. În ce ne priveşte, ar avea dreptate; femeile însă au dat de duşcă câte un cogeamite pahar, plescăind din limbă de parc-ar fi fost ambrozie. Winnetou nici nu se atinse de băutură, cum făcea, de altfel, întotdeauna când era vorba de „apa de foc”. În schimb, don Fernando îşi tot umplu pahar după pahar până ce energica lui nevastă îi smulse sticla din mâini:

— Ajunge, don Fernando de Venango e Rostredo y Colonna! Ştiţi că nu mai avem decât două sticle! Conduceţi-i pe señores în odaie. Noi, doamnele, ne facem mai întâi toaleta şi pe urmă vă pregătim ceva de-ale gurii că, deh, sunteţi desigur înfometaţi. Hai, Alma! La revedere, señores!

„Doamnele” dispărură într-o firidă îndărătul căreia se afla, probabil, garderoba sau bucătăria, dacă nu ambele la un loc. Pe noi mexicanul ne conduse în încăperea pe care señora Eulalia o numise „odaie”, dar căreia în altă parte i s-ar fi spus, probabil, „şopron”. Se aflau înăuntru o masă şi câteva bănci grosolane, negeluite pe care ne aşezarăm. Observând însă că

văcarii îşi cam fac de lucru pe lângă caii noştri şi scotocesc prin coburi — ieşii afară ca să pun totul în siguranţă. Nu degeaba se spune că cel mai bun *vaquero* e în acelaşi timp cel mai mare pungaş. Lui Bob îi poruncii să stea de pază la caii ce păşteau lângă poartă, ceea ce îl făcu să se tânguie amar:

— Massa mâncăm mult, bun, frumos la odaie. De ce *nigger* Bob să stăm la cai?

— Pentru că tu eşti mai puternic şi mai curajos decât Winnetou şi Sans-ear, deci n-o să mai am nici o grijă în privinţa cailor.

— Oh, este drept! Bob suntem tare şi n-avem frică: nu se atingem nimeni de cai!

Îl împăcai deci cu soarta. Reîntors în „odaie”, îi găsii pe ceilalţi discutând rece şi monosilabic până ce, în sfârşit, apărură şi doamnele. Faţă de cum arătaseră mai înainte erau acum cu totul schimbate. Se gătiseră ca nişte dudui de pe Allameda de México.

Îmbrăcămintea doamnelor mexicane aminteşte doar pe ici, pe colo moda actuală din Europa. Pălăria şi boneta sunt absolut necunoscute chiar şi celor mai cochete dintre femei. În schimb, nici una nu se lipseşte, de *rebozo*, un şal lung de patru coţi care, la nevoie, le acoperă şi capul. Când se află în societate, în casă, ele îl poartă de obicei pe umeri, ca la noi. Dar când se duc în vizită pe la prietene sau ies seara la plimbare, îşi trag şalul peste cap, lăsându-şi doar faţa neacoperită. Fiind de regulă subţire şi transparent, *rebozo* poate fi folosit şi ca văl, îmbrăcând nu numai capul şi umerii, dar şi întregul corp. *Rebozo*-ul unei mexicane de rang e întotdeauna ţesut de o meşteră indiancă. Şi cum aceasta necesită o muncă de cel puţin doi ani, preţul de optzeci de piaştri e, bineînţeles, extrem de mic. Dar sunt şi cazuri când costă de două ori pe atât.

Învelite în astfel de şaluri îşi făcură acum apariţia gazdele

noastre. Îşi spălaseră faţa şi mâinile; se încălţaseră cu ghete şi ciorapi. Dacă nu le-aş fi văzut mai înainte, murdare, în hainele lor de lucru, mi-ar fi făcut acum — îndeosebi fata — o impresie destul de bună.

Doamnele luară loc la masă pentru a „face onorurile”, lăsând serviciul exclusiv pe seama bătrânei negrese. Ceea ce mă intrigă era faptul că vorbeau necontenit de „señor Allano”. Pesemne că mica señorita Alma se cam îndrăgostise de fercheşul bijutier şi că inima continua să-i ardă de dor.

Bucatele erau specific mexicane: carne de vită cu orez, scăldată în piper roşu, spaniol, făinoase cu usturoi, legume reci cu ceapă, friptură de berbec înnegrită cu piper obişnuit, pui împănat cu ceapă şi usturoi şi, la urmă, coastă de vită, iarăşi cu ceapă şi usturoi şi cu toate piperurile la un loc. Îmi simţeam gură arsă, gâtlejul fript, înţepat, stomacul argăsit, încât aş fi putut să improvizez şi versuri:

„Şi totul cu sila în gură-am vârât,
Mai-mai să m-apuce plânsul,
De parcă tot iadu-l băgasem pe gât,
Cu toată drăcimea dintr-însul”.

În schimb, gingaşele doamne, mai puţin sensibile ca un Old Shatterhand, îşi sporeau plăcerea cu generoase raţii de basilikiulep, după care urmă inevitabila ţigară. Şi pentru ca Bob să nu fie păgubit, unul dintre slujitori îi duse de mâncare pe o împletitură veche de pai, împreună cu porţia de basilikiulep servită într-un borcănaş de pomadă. Poate că pe drum alcoolul, amestecându-se cu resturile cosmetice, se va fi transformat într-o licoare parfumată şi tămăduitoare.

Să pornim din nou la drum în aceeaşi zi nu mai era cazul. Señorita Alma nu se mai dezlipea de lângă Bernard, iar eu — *westman* nenorocit — îmi ispăşeam curtoazia de adineauri prin stăruitoarea vecinătate a señorei Eulalia. Pe cât de

greţoasă — ca să vorbesc pe şleau — se arătase la prima ei apariţie, pe atât de dulce îşi picura acum cuvintele din gură. De la titulatura simplă „Old Shatterhand”, mă avansa la cea de „señor Carlos”, apoi la „don Carlos”. Şi pe când Bernard îşi povestea păţaniile, doamna mă atacă subit cu „bravul şi nobilul Carlos”. În cele din urmă, după ce ne ridicarăm de la masă, îl întrebă pe „dragul ei” Carlos ce suvenir are de gând să-i ducă logodnicei sale în Germania. Fireşte că nu putui minţi în faţa unei atât de abile întrebări şi declarai sincer că nu e cazul să duc vreun suvenir, având în vedere faptul că în registrul stării civile figurez drept celibatar. Pentru a nu o mai reţine de la treburile gospodăriei, mă scuzai şi plecai afară, la Bob.

Îl găsii culcat pe burtă, agitându-şi mâinile şi picioarele într-un chip cu totul ciudat şi rostogolind pe gură nişte sunete de parcă repeta la un „ankleny” japonez — instrument compus din 24 de ţevi de bambus şi greu de 25 de kilograme — o nouă compoziţie de tip wagnerian.

— Bob! îl strigai.

Auzindu-mi glasul, îşi ridică ochii dilataţi:

— Oh, massa... massa...

— Ce-i cu tine?

— Oh, massa-a-a! Bob înghiţit mâncare tot şi foc ardem! Bob ca sobă foc. Ajutăm, massa, să murim!

Erau efectele celor două soiuri de piper, ale cepei şi usturoiului, dar şi ale borcănaşului pe care Bob îl golise. Bietul negru se schimbase la faţă de parcă dădea să moară. Trebuia ajutat.

— Îţi trebuie o băutură calmantă, că de nu, te-am pierdut de muşteriu! Ce preferi: lapte, apă sau basilikiulep?

Se ridică şi mă privi cu recunoştinţă:

— Oh, massa, lapte şi apă ce folosim? Poate rachiu salvăm sărman Bob!

— Atunci fugi la dona Eulalia şi spune-i că mori dacă nu-ţi

mai dă nişte basilikiulep!

Alergă glonţ şi după un timp se întoarse într-adevăr — nici nu-mi venea să cred ochilor! — cu o jumătate de sticlă de rachiu. Femeia îi dăruise toată poşirca rămasă de la prânz.

— Miss Eula' n-am vrut dam, dar Bob deştept spunem massa Charlie trimis. Atunci miss Eula' dăm tot „julep” repede.

— Hai, bea. O să-ţi facă bine.

Cina o luarăm de asemenea în odaie. Señora se aşezase lângă mine. La un moment dat, îmi suflă la ureche:

— Don Carlos, vreau să vă dezvălui un secret.

— Ce anume?

— Nu aici! După cină veniţi afară, la cei trei platani!

Un „rendez-vous”! Nu puteam s-o refuz. Poate avea să-mi comunice un lucru important. În timpul mesei caii fură aduşi în curte, dar poarta rămase deschisă. Ieşii după cină şi mă lungii sub platani. A trebuit să-mi schimb însă repede plăcuta poziţie, fiindcă sonora Eulalia nu se lăsă deloc aşteptată.

— Vă mulţumesc, don Carlos — începu ea. V-am rugat să-mi acordaţi această întâlnire, pentru că am să vă împărtăşesc o taină. Aş fi putut s-o spun şi celorlalţi, dar v-am ales pe dumneavoastră, fiindcă...

— Fiindcă am stat la masă alături şi eram cel mai uşor de convocat, nu-i aşa, dona Eulalia?

— Cam aşa. Uitaţi-vă ce-i: señor Bernardo spunea că dumneavoastră aţi fi urmărit doi bandiţi. Ei bine, bandiţii au fost aici, în *rancho*.

— Ah, când?

— Au plecat alaltăieri dimineaţă.

— Încotro?

— Peste Sierra Nevada, la San Francisco. Am discutat mult cu ei despre señor Allano. Cică vor să-l viziteze.

Era o informaţie de mare preţ pentru mine şi îmi imaginai numaidecât cum se desfăşuraseră lucrurile. Señora Eulalia,

gata oricând să aducă vorba despre Allan, îl pomenise şi în discuţia cu cei doi Morgan. Iar aceştia, după ce s-au informat mai îndeaproape, socotiră că au o bună ocazie de a se răzbuna pe Bernard, jefuindu-l pe fratele său care purta asupră-şi valori considerabile.

— Sunteţi sigură, dona Eulalia, că erau chiar banditţii?

— Da, erau ei. Se potriveşte totul, deşi s-au prezentat sub alte nume.

— V-au cerut amănunte în legătură cu sora dumneavoastră şi cu señor Allan?

— Da. A trebuit chiar să le dau un semn de recunoaştere ca să poată dovedi că au fost la noi.

— Ce fel de semn?

— O scrisoare pe care cumnatul meu mi-a trimis-o cândva la San Jose.

— Trăieşte cumnatul dumneavoastră?

— Bineînţeles. E patronul hotelului „Vailadolid” din strada Sutter. Îl cheamă Henrico Gonzales.

— Când a plecat señorita Alma de la ei?

— Acum trei luni.

— N-aţi vrea să-mi descrieţi exact pe cei doi indivizi cărora le-aţi dat scrisoarea?

Femeia îmi făcu descrierea cuvenită. Era limpede că fuseseră într-adevăr Fred Morgan şi fiul său Patrik...

Îi mulţumii din inimă, după care dona Eulalia se înapoie în casă.

Când revenii ceva mai târziu în aşa-zisa odaie, toţi mă aşteptau. Tovarăşii mei voiau să se culce. Trebuia rânduită straja în locul lui Bob, căci şi aici, în *rancho*, se cuvenea să fim vigilenţi. Apoi ne culcarăm, după indicaţiile gazdei.

Pentru a vă da seama de condiţiile în care am dormit, e bine să ştiţi cât de cât cum arată interiorul unui *rancho*. Casa n-are, de obicei, decât o singură încăpere de locuit, în speţă aceea pe care señora Eulalia o numea odaie. Acolo vieţuieşte

şi doarme patriarhal toată lumea din fermă, laolaltă cu eventualii musafiri. Dar din această lume fac parte adeseori şi vacile cu lapte, caii de călărie, oile, porcii, orătăniile, câinii, pisicile. Podeaua e din lut bine bătătorit, tare ca piatra şi aşternut cu iarbă sau muşchi, adăpost permanent de scorpioni, păianjeni, miriapozi şi alte gângănii. Drept învelitoare, se foloseşte pătura de la şa.

La fel arăta şi acest *rancho*. Don Fernando de Venango, señora Eulalia, señorita Alma, bătrâna negresă, toţi *vaqueros* şi, în sfârşit, noi, musafirii, ne lungirăm pe jos, claie peste grămadă, ca în vechile hanuri germane unde, în schimbul a trei pfennigi, te poţi odihni pe o rogojină rezemându-ţi capul de speteaza unui scaun răsturnat. M-aş fi culcat bucuros afară, în aer liber, dar trebuia să-mi îndeplinesc obligaţiile de musafir, pentru a nu jigni gazdele în chipul cel mai grav.

Dimineaţa pornirăm la drum, însoţiţi de urările prieteneşti ale tuturor. Până şi păcătosul de *vaquero*, care îmi simţise pumnul, se văzu obligat — pentru a face pe plac señorei Eulalia — să-mi ureze călătorie bună.

Don Fernando de Venango e Colonna de Molynares de Gajalpa y Rostredo ne conduse călare o bună bucată de drum. Către prânz se întoarse acasă. Părea să regrete sincer despărţirea de misionarii mormoni, deşi aceştia îi consumaseră toată rezerva de basilikiulep.

În urma informaţiei confidenţiale primite de la señora Eulalia, nu mai era nevoie să ne ţinem strict de itinerarul nostru iniţial. Ajunşi la lacul Mono, făcurăm un popas mai scurt decât fusese prevăzut. De altfel, caii noştri se odihniseră aproape o zi întreagă la fermă.

Coborârăm apoi în marş rapid dincolo de Sierra Nevada, către Stockton şi, în sfârşit, spre San Francisco — ţinta călătoriei noastre.

Oraşul e situat la capătul unui promontoriu, mărginindu-se la vest cu Oceanul Pacific şi la est cu un golf de o magnifică

frumuseţe. Intrarea în golf se află la miazănoapte. Portul e, cred, cel mai frumos şi mai sigur dintre toate porturile lumii, şi are o suprafaţă care i-ar îngădui să adăpostească în el flotele tuturor naţiunilor. Pretutindeni domneşte o activitate din cele mai vii, un vălmăşag de nedescris şi un amestec de populaţie, de toate culorile imaginabile. Europenilor de tot felul li se adaugă indieni sălbatici sau semicivilizaţi, care îşi aduc aici spre vânzare vânaturile, primind — poate pentru întâia oară de când se ocupă cu acest negoţ — un preţ care nu e chiar derizoriu. Întâlneşti aici şi pe mexicanul plin de sine, îmbrăcat în costumul său pitoresc, şi pe şvabul simplu, şi pe englezul plicticos, şi pe francezul exuberant. Iată-l, în veşmânt alb de bumbac, pe un culi din Indii lângă un biet evreu polonez, umblând să-şi caute norocul în lume; iată-l şi pe domnişorul elegant, spilcuit, din regiunile muntoase ale Americii, lângă tirolezul harnic sau căutătorul de aur bronzat, nepieptănat şi cu o barbă care îi acoperă tot ce se înţelege prin „fizionomie”. Iată-l şi pe mongolul de pe platourile înalte ale Asiei, pe persanul din Asia Mică, pe pakistanez, pe malaiezul din arhipelagul Sunda sau pe chinezul de lângă Yangtze.

Acesta din urmă, fiul „Împărăţiei de mijloc”, reprezintă tipul cel mai pregnant străin al populaţiei de aici. Chinezii par să fie toţi, fără excepţie, făcuţi pe aceeaşi măsură şi croiţi pe acelaşi calapod. Toţi au nasul scurt şi cârn. Maxilarul inferior îl întrece pe cel superior. Toţi au buzele răsfrânte, pometţii ieşiţi în afară, ochii oblici, tenul galben-verzui închis, fără vreo altă nuanţă pe obraji sau pe frunte...

Chinezii sunt cei mai harnici, cei mai muncitori oameni din San Francisco... Sculptează în fildeş sau în lemn, strunjesc metalul, brodează pe pânză, piele, postav şi mătase; tricotează şi ţes, desenează, zugrăvesc, decupează flori de hârtie, confecţionează dantele şi şnururi, combină şi împletesc materiale aparent inflexibile şi produc obiecte rare

ce stârnesc admiraţie şi le asigură clientela tuturor colecţionarilor de curiozităţi. Se mai adaugă şi faptul că sunt puţin pretenţioşi şi se mulţumesc cu un câştig minim. E drept că cer mai întâi nişte preţuri neruşinate, dar toată lumea ştie că cedează apoi la nesfârşit şi că acceptă până la urmă o treime sau chiar un sfert din preţul iniţial. De altfel, şi simbria ce o primesc e mai mică decât a albilor; numai că şi aşa, redusă, e totuşi înzecit mai mare decât cea din patria lor. Cheltuind foarte puţin, trăind neînchipuit de modest, ei o scot bine la capăt. Toate micile meşteşuguri se află în mâinile lor, iar femeile se ocupă cu spălatul rufelor, cu gătitul şi cu alte munci gospodăreşti.

Dar nu numai chinezii sunt activi. Toţi locuitorii oraşului sunt cuprinşi de neastâmpăr. Oamenii nu urmăresc decât un singur ţel: să câştige cât mai repede şi mai mult. Toţi îşi dau seama că timpul înseamnă bani şi că, ţinându-l în loc pe altul, te păgubeşti şi pe tine. Şi, de fapt, nimeni nu se lasă reţinut şi toată lumea se agită, aleargă fără întrerupere...

So*sir*ăm cu bine în această capitală a Ţării Aurului şi ne strecurarăm prin furnicarul de oameni până în strada Sutter, la hotelul „Valladolid”. Era, de fapt, un han în stil californian, o clădire din scânduri, cu un singur cat, lungă, aidoma barăcilor efemere care apar la noi cu ocazia serbărilor vânătoreşti.

Lăsarăm caii în seama *horse keeper*-ului a îngrijitorului, care-i adăposti într-un mic şopron, iar noi intrarăm în restaurantul hotelului. În ciuda dimensiunilor lui uriaşe, localul era atât de plin, încât abia de gă*sir*ăm o masă liberă. Un *barkeeper*, un chelner, se apropie imediat. Comandarăm fiecare după pofta lui, apoi — după ce furăm serviţi — începurăm investigaţiile.

— Am putea vorbi cu master sau cu señor Henrico Gonzales?

— *Yes*, *sir.* Vreţi să-l chem?

— Dacă nu te superi.

Curând, un spaniol înalt şi grav veni la masa noastră şi se prezentă drept señor Henrico.

— Ne-aţi putea spune dacă un domn Allan Marshall locuieşte la dumneavoastră? îl întrebai.

— Nu ştiu, señor, nu-l cunosc, nu cunosc pe nimeni, nu mă interesez niciodată de numele oaspeţilor mei. Asta e treaba señorei.

— Putem vorbi cu dumneaei?

— Nu ştiu nici asta. Întrebaţi pe una din fete!

Şi zicând acestea, se depărta. Părea că se află cu señora cam în aceleaşi raporturi ca señor Fernando de Venango cu sora ei, dona Eulalia. Mă ridicai de la masă, îndreptându-mă spre un anume „punct cardinal”, de unde năvălea peste întreg restaurantul un miros îmbietor de friptură. Şi pe acest drum mă întâlnii cu o femeiuşcă mlădioasă care, cu mâinile încărcate, dădu să se strecoare pe lângă mine. O apucai de braţ:

— Unde e señora, micuţo?

Ochii ei negri mă fulgerară mânioşi:

— *Vous êtes un âne!* Sunteţi un măgar!

Aha, o franţuzoaică! Se smuci indignată şi trecu înainte. Mă apropiai atunci de o altă nimfă care trebăluia într-un colţ:

— *Mademoiselle*, sunteţi bună să-mi spuneţi unde o pot găsi pe señora?

— *I am not mademoiselle!* Nu sunt *mademoiselle!*

Şi plecă numaidecât. Aşadar, englezoaică sau americancă! Dacă trebuia să iau astfel la rând toate naţionalităţile, nu mai ajungeam nici până seara la señora mea. Observai însă o altă fată care mă tot urmărea din ochi şi... da, într-adevăr, parcă o cunoşteam de undeva! Înfruntând din nou valurile mulţimii, îmi croii drum către ea. Dar până să ajung, fata îşi împreună mâinile a surpriză şi se năpusti spre mine, mai să mă răstoarne.

— Domnule, vecine, ce-mi văd ochii?! Cât pe-aci să nu vă recunosc cu barba asta, zău aşa!

— Ei drăcie, tu eşti, Gustel? Gusta lui Eberbach! Ce mare ai crescut! Aproape să nu te recunosc nici eu. Dar cum de-ai ajuns tocmai în California?

— Puţin după ce v-aţi călătorit a doua oară, am pierdut-o pe biata maică-mea. Într-o zi a trecut pe la noi un agent şi tata s-a lăsat convins să-şi încerce norocul. Acum e sus, la zăcăminte, împreună cu fraţii mei. Cică ar fi acolo aur berechet. Iar eu... eu am rămas aici şi-i aştept. O duc binişor.

— Mai vorbim noi despre asta, Gustel. Deocamdată, spune-mi unde o găsesc pe señora? Am întrebat şi pe două colege de-ale tale, dar m-au cam repezit fetele.

— Nici nu-i de mirare, pentru că Madame ne-a dat dispoziţii să i se spună „dona” şi mai ales „dona Elvira”.

— Bun, am să ţin seama. Dar unde o găsesc?

— Mă duc să văd. La ce masă staţi?

— Uite colo, masa a doua.

— Luaţi ioc. Îi dau eu de ştire.

Era iarăşi una din acele întâlniri neaşteptate de care avusesem parte nu rareori. Părinţii noştri erau vecini şi cumetri. Acum, bătrânul tâmplar se afla sus, la zăcămintele de aur. Amândoi feciorii, dintre care cel mai vârstnic îmi fusese coleg de şcoală, se trudeau şi ei să găsească metalul vrăjit. Şi iată că în prima cârciumă din San Francisco dau de Gustel, mezina casei, care pe vremuri îmi juca pe genunchi, îmi zbârlea părul şi se bucura, şi îşi freca născiorul de obrazul meu! Cine să-şi fi închipuit atunci că ne vom întâlni cândva în California?!

Fata se întoarse repede:

— Señora vă aşteaptă, deşi nu e ora ei de primire.

— Oră de primire... la o hangiţă?!

Gustel ridică din umeri:

— Ei da, primeşte de două ori pe zi: dimineaţa de la

unsprezece la douăsprezece, şi după-amiază de la şase la şapte. Cine vine la alte ore trebuie să aştepte, afară de cazul că prezintă o recomandaţie specială.

— Îţi mulţumesc, dragă Gustel — zâmbii eu. Nici nu-ţi închipui ce noroc e să dai de o vecină amabilă.

— Nu-i aşa? Haide, poftiţi!

Totul se petrecea ca şi când aş fi cerut audienţă nu ştiu cărei somităţi politice sau de altă natură. Fata mă conduse într-o mică anticameră şi mă povăţui să aştept până ce va suna clopoţelul dindărătul unei portiere.

Nostimada începea să mă intereseze, mai ales că trebuii să aştept o jumătate de ceas până să aud semnalul. Intrai şi mă pomenii într-o încăpere ticsită cu tot soiul de mobilier şi puzderie de mărunţişuri. O „dona Elvira” nu se putea să nu epateze prin bogăţie! De aceea îşi aranjase astfel odaia, încât să nu rămână nici un colţ de perete gol. Şedea pe sofa, cu mâna rezemată de o hartă întinsă peste spătar; în poală îi odihnea o chitară, alături o broderie neterminată, iar dinaintea ei — vezi bine, tocmai în faţa geamului — stătea un şevalet. Nici vorbă deci de lumină! Pe şevalet — un carton alb cu două schiţe încă în lucru. Una se străduia să înfăţişeze un chip de motan, dacă nu cumva de bătrână care încă nu şi-a pus pe cap scufiţă de dimineaţă; a doua reprezenta în orice caz un exemplar dintr-o specie zoologică, numai că nu ştiam din care. Putea să fie un caşalot stors, diluat la maximum, ca şi o tenie hipertrofiată prin procedee ştiinţifice.

Mă înclinai adânc şi cât se poate de smerit. Doamna păru să nu mă observe. Se uita fix în tavan, într-un anume punct care nu-mi spunea nimic. Deodată, smulgându-se parcă dintr-o profundă meditaţie, îşi întoarse capul în lături şi întrebă:

— Ce distanţă e între pământ şi lună?

Întrebarea nu mă surprinse pe cât s-ar crede. Mă aşteptam, de fapt, la vreo trăsnaie. De aceea dădui o replică pe măsura ei:

— Cincizeci şi două de mii de mile, asta în zi de luni! Sâmbătă seara, numai cincizeci de mii!

— Just!

Îşi pironi din nou ochii în tavan. Apoi, repetând gestul de adineauri, întrebă iar:

— Din ce se produc stafidele?

— Din struguri.

— Foarte just!

Pentru a treia oară îşi înfipse privirea sus, în acelaşi punct de pe tavan, după care mă ferici cu o nouă întrebare:

— Ce înseamnă *poil de chèvre?!*

— E un material de îmbrăcăminte. Preţul: un scud de aur pentru cincisprezece coţi. Dar nu se mai poartă.

— Just! Şi acum, señor, fiţi binevenit! Augusta m-a rugat să vă acord o audienţă. Eu însă nu-mi prea risipesc favorurile pentru oricine şi oricând. De aceea îl supun pe solicitator unui scurt examen. Dumneavoastră v-am adresat cele mai grele întrebări din diferite domenii ale ştiinţei şi aţi răspuns excepţional, deşi arătaţi mai curând a urs decât a savant. Dar m-a informat Augusta că aţi fi trecut prin multe şcoli şi că aţi cunoaşte toate ţările şi popoarele lumii. Poftim, señor, luaţi loc!

— Mulţumesc, dona Elvira de Gonzales! spusei eu cât se poate de modest, aşezându-mă pe marginea unui scaun.

— Doriţi să vă găzduiesc în casa mea?

— Desigur, dona Elvira.

— Se aprobă! Cum constat, sunteţi un bărbat politicos, iar în ce priveşte aspectul, aţi putea să vi-l schimbaţi cu puţină osteneală. Aţi vizitat Spania?

— Da.

— Ce părere aveţi de această hartă a Spaniei elaborată de mine?

Îmi întinse coala. Era o copie realizată cu ajutorul hârtiei de mătase, şi încă după un foarte prost original.

— Extrem de precisă, dona Elvira de Gonzales!

Acceptă lauda ca pe un lucru de la sine înţeles.

— Da, noi, doamnele, ne-am emancipat în sfârşit. Şi marele nostru triumf îl constituie faptul că am pătruns în profunzimile ştiinţei şi ale artei luând-o chiar înaintea bărbaţilor. Uitaţi-vă la aceste două schiţe! N-au seamăn în ce priveşte grandoarea obiectului. Linie subtilă, nuanţe, reflexe de lumini!... Deşi sunteţi cunoscător, îmi permit să vă pun la încercare: ce reprezintă asta de aici?

Aş fi suferit un eşec lamentabil, dacă însăşi „grandoarea obiectului” nu mi-ar fi venit în ajutor. Declarai deci cu tupeu:

— Un şarpe marin, fireşte!

— Just! La drept vorbind, un asemenea exemplar nu l-a văzut nimeni de aproape, dar dacă savantul cercetează spaţii pe care omul nici nu le va străbate vreodată aievea, atunci şi ochiul artistului poate imagina făpturi pe care încă nu le-a văzut... Dar aici, în acest desen?

— E gorila celebrului Du Chailly.

— Minunat! Sunteţi cel mai cult dintre bărbaţii ce i-am întâlnit vreodată! Până azi nimeni n-a recunoscut atât de repede şarpele marin şi gorila. Vă găsesc demn de orice rang academic.

Această sublimă recunoaştere a meritelor mele îmi făcea o plăcere aproape identică cu aceea provocată de piperurile şi de usturoiul donei Eulalia. Acum geniala ei soră îmi atrase atenţia asupra mesei de lângă uşă:

— Eu îmi conduc totodată şi casa, fără să mă ating, bineînţeles, de obiectele materiale ale gospodăriei. Pe masă găsiţi toc şi cerneală. Înscrieţi-vă numele în registru, vă rog!

Făcui întocmai, după care întrebai cu respect:

— Să trec şi numele însoţitorilor mei?

— Nu sunteţi singur?

— Nu.

— Cine sunt ceilalţi?

Începui cu Bob cel credincios şi tuciuriu:

— Mai întâi servitorul meu, Bob, un negru.

— Natural. Cineva care recunoaşte din prima clipă şarpele marin nici că se poate să nu aibă servitor. Dar pe ăsta nu-l înregistrăm. Alţii?

— Winnetou, căpetenia apaşilor.

Dona Elvira de Gonzales tresări surprinsă:

— Cum, celebrul Winnetou?

— Chiar el!

— Trebuie să-l cunosc personal! Vă rog să mi-l prezentaţi. Înscrieţi-l în registru.

— Apoi Sans-ear, care...

— Vânătorul de indieni?

— Exact.

— Notaţi-l, mai încape vorbă! Cum văd, călătoriţi într-o companie cu totul aparte. Mai sunt?...

— Al patrulea şi ultimul e master Bernard Marshall, bijutier din Louisville, statul Kentucky.

De data asta, nu-i lipsi mult să sară de pe sofa:

— Ce vorbiţi? Marshall din Louisville? Bijutier?

— Da, fratele său, Allan, s-a bucurat de cinstea de a fi găzduit de dumneavoastră, dona Elvira de Gonzales.

— Ah, vasăzică nu m-am înşelat! Treceţi-l repede, señor! Veţi primi cele mai bune locuri. De fapt, hotelul propriu-zis nu are camere, dar voi face ca să vă simţiţi cât se poate de bine. Iar pentru desează, vă invit pe toţi în sufragerie, la supeu!

— Încântat, dona Elvira! Vă asigur de toată recunoştinţa mea. Obişnuiesc să-mi public impresiile de călătorie şi nu voi omite să recomand cu multă căldură hotelul „Valladolid”.

— S-o faceţi, señor, deşi nu-mi prea imaginez făptura dumneavoastră aplecată pe masa de scris. Mai aveţi vreo dorinţă? Vă ascult.

— Mi-aş permite să cer o informaţie.

— Vă rog.

— Allan Marshall nu mai stă la dumneavoastră?

— Nu. A plecat acum vreo trei luni.

— Încotro?

— La minele de la Sacramente.

— Aţi primit vreo ştire de la el?

— Da, una singură. Mi-a indicat adresa unde să-i trimit corespondenţa sosită eventual pe numele lui.

— V-o mai amintiţi?

— Fără îndoială. E, de fapt, adresa unui bun cunoscut al nostru, master Holfey din Yellow-Water-Ground, un comerciant la care căutătorii de aur se aprovizionează cu de toate.

— Şi au mai sosit între timp ceva scrisori pe numele lui Allan Marshall?

— Doar câteva. I le-am expediat cu prima ocazie. Şi apoi, da, nu de mult, au trecut pe-aici doi bărbaţi, prieteni de afaceri cu señor Allan. Aveau de discutat cu el o chestiune importantă. Le-am dat şi lor adresa.

— Când au plecat?

— Staţi să-mi amintesc, da, ieri dimineaţă. Erau călare.

— Un bărbat mai în vârstă şi unul tânăr?

— Exact. Păreau să fie tată şi fiu. Trecuseră pe la sora mea, care le-a dat o recomandaţie pentru mine.

— Vorbiţi de ferma lui don Fernando de Venango e Colonna de Molynares de Gajalpa y Rostredo?

— Cum, îl cunoaşteţi?

— Foarte bine. Ca, de altfel, şi pe dona Eulalia, de a cărei ospitalitate ne-am bucurat acum câtva timp. Nu i-am cerut însă nici o scrisoare de recomandaţie.

— Adevărat, señor? Povestiţi, povestiţi!

Îi relatai întâmplarea, fireşte, fără prea mult exces de sinceritate. Señora mă ascultă cu viu interes, apoi rosti:

— Vă mulţumesc, señor! Sunteţi cel dintâi german care ştie să se poarte cu o doamnă spaniolă. Mă bucur că ne vom

reîntâlni deseară la supeu. Vă înştiinţez din timp. La revedere!

Făcui o plecăciune extrem de graţioasă, care distona cumplit cu ţinuta mea vestimentară şi mă retrasei de-a-ndăratelea până după uşă. În restaurant, chelneriţele mă măsurară cu priviri pline de respect. Gustel Eberbach se înfăţişă neîntârziat:

— Zău, domnule vecin, aveţi noroc! Nu s-a mai pomenit să discute cineva atâta timp cu dona. Se vede că i-aţi plăcut tare mult.

— Dimpotrivă! o liniştii râzând. Dumneaei mă acceptă ca locatar numai cu condiţia să-mi schimb înfăţişarea. Cică arăt ca un urs.

— Hm! N-a prea exagerat. Las' că vă duc sus, în odaia mea, şi vă fac rost de tot ce vă trebuie: brici, apă, săpun...

— Nu e nevoie. Primim camere în curând.

— Ba o să mai aşteptaţi destul. Repartiţia se face abia la opt fix, nici un minut mai devreme.

— După cum mi-a promis dona Elvira, urmează să căpătăm cele mai bune locuri. Unde or fi astea?

— Toţi clienţii dorm sus, sub acoperiş, probabil că veţi fi plasaţi în locuri cu o mai bună aeri*sir*e.

În clipa aceea se auzi sunând tare un clopoţel.

— Dumneaei! Recunoscu Gustel semnalul. Mă duc. Trebuie să se fi întâmplat ceva de mă cheamă tocmai acum.

Fata plecă, iar eu luai loc lângă tovarăşii mei care, deşi prezenţa unui *westman* sau a unui indian la San Francisco nu produce de obicei nici o senzaţie, atrăseseră totuşi asupra lor privirile întregii clientele. Îndeosebi statura maiestuoasă şi aerul cu totul aparte pe care îl avea Winnetou aţâţaseră curiozitatea tuturor. Şi apoi, lipsa urechilor lui Sam trebuie să fi trezit bănuiala că acesta trecuse prin nenumărate aventuri, care de care mai palpitante.

— Ia s-auzim! mă iscodi Bernard după ce luai loc.

— Allan a plecat de trei luni. A scris o singură dată de la Yellow-Water-Ground. Scrisorile dumitale i-au fost expediate pe adresa de acolo.

— Unde-i asta?

— După câte îmi amintesc, e vorba de o vale de lângă Sacramento, unde s-a găsit cândva foarte mult aur. Se spune că acolo veneau înainte o mulţime de săpători, acum cică s-ar fi mutat mai sus, de-a lungul fluviului.

— O fi depus oare Allan unele valori la San Francisco?

— Despre asta n-am discutat.

— Ar trebui s-o întrebăm pe dona dumitale.

— Vom avea foarte curând prilejul. Află că suntem invitaţi la supeu!

— O, amabil din partea ei! Dar până atunci am să mă interesez la bancă. Poate se ştie ceva de Allan.

Gustel, tânăra mea vecină din patrie, se apropie din nou:

— Dona m-a chemat în legătură cu dumneavoastră — raportă ea. Supeul are loc la nouă, iar camerele vi le pot arăta chiar acum.

— Camere? Parcă era vorba că hotelul n-are camere, că toată lumea doarme în pod...

— În spate mai e un pavilion cu câteva odăi, dintre care două rezervate pentru eventuale vizite ale rudelor.

— Acolo a stat, probabil, şi señorita Alma.

— Da, ştiu din auzite. Atunci încă nu mă aflam aici.

— Nu cumva ştii şi dacă señorita Alma la cunoscut pe un domn Allan Marshall care locuia în hotel?

— Ba da! S-a făcut mult haz pe chestia asta. Cică señorita s-a ţinut scai de dânsul; abia a scăpat, bietul om. Dar acum poftiţi: cheile sunt la mine.

O urmarăm până la pavilionul din spate. Cele două odăi destinate nouă s-ar putea spune că erau „elegante” în raport cu restul hotelului. Într-una din ele se instală Winnetou împreună cu Sans-ear, în cealaltă eu şi Bernard, iar bravul

Bob avea să doarmă separat.

Serviabila mea vecină ne ajută să căpătăm o înfăţişare mai civilizată şi astfel, în scurt timp, ne-am putut îngădui să ieşim în oraş. Winnetou însă rămase la hotel.

Nu răbda să fie privit ca la circ de mulţimea trecătorilor. Se simţea lezat în mândria lui. Sam preferă şi el să se întindă pe pat...

— La ce bun plimbarea? bombăni el. De umblat, slavă Domnului, ştiu să umblu. N-am nevoie de antrenament, ca să zic aşa. Case şi oameni am mai văzut, mi se pare. Abia aştept să plecăm din bârlogul ăsta nesigur şi să ne întoarcem în prerie! Altminteri, de plictiseală, îmi cresc urechile la loc şi s-a terminat cu Sans-ear!

Sam se afla aici numai de câteva sferturi de oră, dar îl şi măcina dorul după savană. Mă întreb ce vor fi îndurând, bieţii „sălbatici” când, spre-a fi „reeducaţi”, sunt zăbreliţi în celula strâmtă, singuratică a vreunei fortăreţe din Philadelphia sau Auburn — doar pentru faptul că şi-au apărat glia străbună care îi hrăneşte şi păstrează în adâncul ei mormintele celor dragi!

Ne prezentarăm — eu şi Marshall — la patronul băncii cu care acesta se afla în legături de afaceri. Allan trecuse într-adevăr de câteva ori pe acolo până ce, într-o bună zi, luându-şi în grabă rămas bun, plecă la minele de aur. Prefăcuse toate valorile în numerar ca să cumpere „nuggeţi”. Mai mult nu se ştia.

După această vizită aproape infructuoasă mai cutreierarăm câtva timp străzile oraşului până când, la un moment dat, Bernard mă trase într-un „store”, un magazin, ticsit cu haine de tot felul. Găseai aici de toate, de la cel mai scump costum mexican până la şorţul ieftin, din pânză de în, al hamalului chinez. Fiecare gen de veşminte îşi avea raionul lui special şi fiecare costum era complet, cu tot dichisul corespunzător.

Intenţia lvii Bernard nu era greu de ghicit. Costummele noastre, deşi foarte trainice, suferiseră atâta în cursul lungilor călătorii, încât arătau sub orice critică. De bărbierit ne bărbierisem, nu-i vorbă — ba ne şi tăiasem reciproc părul — dar îmbrăcămintea arăta într-un hal fără de hal. Ne puserăm deci pe târguieli, cu care prilej constatai că Bernard era un om de bun gust. Îşi alese un costum jumătate indian, jumătate vânătoresc, care-i venea destul de bine. Numai că preţul era şi el bine piperat, pe măsura condiţiilor din San Francisco.

— Acum treci dumneata, Charlie, şi alege-ţi un costum — mă îndemnă el după ce se echipase. Te ajut eu să găseşti ceva potrivit.

Mă rog, nevoie aveam — şi încă serioasă — dar pentru preţurile de aici nu mă ţinea cureaua. N-am făcut nicicând parte din acel soi nefericit de oameni care, cum întind mâna, se şi trezesc cu un sutar între degete, iar la primul pas dau peste o pungă cu galbeni. Mă număr în schimb printre oamenii demni de invidie care trăiesc cu plăcuta conştiinţă că pot agonisi azi ceea ce le trebuie pentru mâine. Iată de ce nu arătam prea entuziast când Marshall se apucă să-mi aleagă costumul.

Tânărul meu amic se opri la un echipament alcătuit din următoarele piese: o cămaşă vânătorească din piele de căprioară tăbăcită, albă ca zăpada şi cu broderii roşii, indiene; leggin-uri din spate de cerb cu ciucuri pe margini; surtuc de vânătoare din piele de bivol, dar moale ca pielea de veveriţă; cizme din piele de urs cu carâmbi pe care îi puteam trage mult peste genunchi, cu pingele din cel mai bun material, adică piele de pe coada unui aligator matur; în fine, o căciuliţă de biber cu marginile şi calota din piele de şarpe bine argăsită.

După exemplul lui Bernard, mă retrasei şi eu într-o cabină, să probez costumul. Când ieşii, dânsul îl şi achitase. Poate ar

fi trebuit să protestez cu mai multă tărie, dar, sincer vorbind, nu prea izbutii s-o fac.

— Lasă, Charlie — stărui el — îţi sunt atât de îndatorat, încât nici acum nu mă consider pe deplin achitat faţă de dumneata. De aceea voi trece lucrurile astea în cont până la socoteala finală.

Ar fi vrut să-i cumpere şi lui Sam câte ceva, dar l-am sfătuit să n-o facă. Ştiam cât de mult ţine Sam la străvechea lui îmbrăcăminte. Şi apoi, degeaba am fi căutat haine pentru statura lui scundă.

Când ne întoarserăm la hotel, cea mai mare bucurie în ce priveşte transformarea mea o manifestă Bob:

— Oh, massa, frumos arătăm! Oh, frumos cum Bob dac-ar căpătăm şi el haină nou cu căciul!

Mă simţii, fireşte, dator să primesc cu recunoştinţă amabila comparaţie, ştiind bine că negrul îmi adresa astfel, sincer şi generos, supremul compliment.

Între timp lui Sam îi devenise totuşi odaia prea strâmtă. Coborâse în restaurant şi se aşezase singur cuc la o masă. Când ne văzu apărând în uşă, ne făcu semn să venim lângă el.

— Fiţi atenţi! ne şopti. În spatele meu se desfăşoară o discuţie care ne interesează, ca să zic aşa.

— Despre ce-i vorba?

— Cică se petrec sus, la minele de aur, nişte chestii intolerabile. Mişună pe-acolo puzderie de „bravos”, dar nu „indios”, ci albi, cum s-ar părea. Îi pândesc pe căutătorii de aur când aceştia iau drumul spre casă, îi omoară şi nu ştiu ce alte năzbâtii mai fac. Aici e unul care a scăpat cu chiu cu vai din ghearele lor. Ascultaţi, că tocmai povesteşte!

La masa din spatele nostru şedeau câţiva inşi ce arătau a fi trecut în viaţă prin multe primejdii şi greutăţi. Unul din ei vorbea, ascultat cu încordare:

— *Well*, eu sunt din Ohio. Vasăzică, am învăţat câte ceva

pe apă şi în savane, în munţi şi jos, în văile Vestului, l-am cunoscut şi pe piraţii de pe Mississippi, şi pe tâlharii din Woodland, ba uneori m-am şi încăierat cu ei. Ştiu destule fapte pe care altul nici nu le-ar crede posibile. Dar ca asemenea orori să se întâmple pe o şosea atât de circulată şi ziua-n amiaza-mare, asta întrece până şi basmul cu bătrâna *gun*, puşca aceea cu care trăgeai, cică, în unghi de după colţ.

— Şi mie parcă tot nu-mi vine să cred — observă unul dintre comeseni. Doar eraţi cincisprezece inşi contra opt! Ar fi ruşinos dacă s-a întâmplat precum spui!

— S-ar părea că judeci bine dumneata. Dar să te fi văzut acolo, la faţa locului! Eram, ce-i drept, cincisprezece inşi, adică şase *tropeiros*, catârgii, şi nouă mineri. Pe catârgii, degeaba, n-ai cum să te bizui. Iar dintre noi ceştilalţi, trei se îmbolnăviseră de friguri; abia dacă se mai ţineau pe catâri, se bălăbăneau de ziceai ce-i aia. Nici pomeneală să tragă cu puşca ori să dea cu cuţitul. Ei, judecaţi acum şi dumneavoastră! Mai eram cincisprezece, ai?

— Dacă-i pe-aşa, se mai schimbă socoteala. Totuşi e şosea, domnule! Circulaţie mare, călăreţi, pietoni. În orice moment se află pe-aproape oameni care pot alerga în ajutor.

— Crezi? Şi ce-i împiedică, mă rog, pe bandiţi să aştepte un moment potrivit, când sunt siguri pe situaţie?

— Ei, hai, povesteşte la rând, cum se cuvine! Dar amănunţit, să ne lămurim şi noi!

— Bu-un! Găsisem, vasăzică, sus, la lacul Piramidelor, un zăcământ cum nu se poate mai bogat. Puteţi să mă credeţi dacă vă spun că numai în opt săptămâni adunasem toţi patru câte un chintal de aur de căciulă. Mai departe nu mergea: lacul secase şi doi din echipa noastră se îmbolnăviseră de friguri. Vedeţi că nu e floare la ureche să stai toată ziua vârât în apă până la brâu şi să tot clăteşti batea, adică vasul cu pământ aurifer. Am hotărât deci să ne cărăm de-acolo. Ne-am întors la Yellow-Water-Ground şi am vândut aurul unui yankeu

ce plătea incomparabil mai bine decât porcii de speculanţi, care pentru o uncie de aur curat îţi oferă o jumătate de chil de făină proastă sau un sfert de tutun şi mai prost. Şi totuşi yankeul făcea afaceri bune. Îi zicea mi se pare Marshall, şi era din Kentucky, sau...

Auzind acestea, Bernard îşi întoarse repede faţa spre povestitor:

— Şi mai e acolo?

— Nu ştiu, şi nici nu mă interesează. Dar vă rog, nu mai puneţi întrebări fără rost! Dacă e să istorisesc lucrurile amănunţit, cum vrea omul ăsta, păi atunci să nu fiu tulburat. Vasăzică Marshall, se pare că-i spune Allan, Marshall, ne-a cumpărat toată agonisita. Ei, să fi avut atunci minte, o ştergeam numaidecât. Dar nu, socoteam să ne odihnim după atâta tăvăleală, iar bolnavii aveau nevoie de îngrijiri. Şi apoi, nici ocazie bună n-am găsit, pentru plecare. Se vorbeau vrute şi nevrute despre nişte atacuri banditeşti, ba se pomeneau, chiar numele unor nefericiţi care, după ce au părăsit minele, n-au mai ajuns nicicând la Sacramente sau la San Francisco.

— Şi era adevărat?

— Staţi să vedeţi! Am aşteptat aşa câteva săptămâni. Dar viaţa, acolo sus, e a dracului de scumpă şi, în plus, ştiind că dispunem de bani, o droaie de trişori şi alţi pezevenghi se ţineau de capul nostru. Între timp, bolnavii se mai înzdrăveniseră puţin, încât am hotărât să nu mai întârziem şi ne-am întovărăşit cu încă cinci inşi care erau şi ei gata de drum. Număram, vasăzică, nouă persoane. Tocmind catârii necesari, ni s-au adăugat şi cei şase *tropeiros*. Toţi erau înarmaţi cum trebuie, chiar şi catârgiii, care păreau, de altfel, că ar fi în stare să se bată cu zece adversari. Am pornit la drum şi totul a mers cum s-ar spune, normal. Doar că ploua întruna, iar frigurile apărură din nou. Drumul era numai noroi şi băltoace. Înaintam anevoie. Abia dacă făceam opt mile pe zi. Nici corturile, noaptea, nu erau în stare să ne apere de

potopul cerului. Astfel şi febra bolnavilor creştea mereu, de-am fost nevoiţi până la urmă să-i legăm de şei, ca să nu cadă în drum.

— Urâtă istorie! exclamă unul dintre ascultători. Am trecut şi eu prin asemenea plăceri, ştiu ce înseamnă!

— *Well!* Făcusem, care vasăzică, vreo două treimi din drum şi spre seară ne-am ales un loc de popas. Am ridicat corturile şi am încins un foc mărişor, ca să lumineze împrejurimile. Când, deodată, a răsunat o salvă. Eu tocmai îngenuncheasem lângă un cort, ca să strâng mai bine funia în jurul ţăruşului, şi ăsta mi-a fost norocul, de n-am fost zărit. Când m-am ridicat în picioare, catârgiii noştri încălecau, adică voiau s-o şteargă, dar se mişcau aşa de încet, încât ar fi putut încasa nu câte un glonţ, ci câte zece. Am dat să pun mâna pe armă, dar când am văzut ce-am văzut, m-am lăsat păgubaş. Cei opt bandiţi, căci opt erau, ochiseră atât de bine, încât oamenii noştri teferi, pe care salva i-a surprins lucrând pe la corturi în lumina focului, zăceau tuscinci împuşcaţi! Şi chiar atunci, sub ochii mei, bandiţii îi împuşcară şi pe cei trei bolnavi. Eram, deci, singurul supravieţuitor. Ei, ce-aţi fi făcut dumneavoastră în locul meu?

— Ei! Fir-ar să fie de treabă! M-aş fi năpustit asupra bandiţilor şi aş fi dat în ei cât m-ar fi ţinut puterile! răspunse unul.

— Ba nu — interveni altul —, eu aş fi împuşcat barem pe câţiva.

— Frumos, n-am ce zice! făcu ironic povestitorul. Din gură e uşor, dar la o adică n-aţi fi obţinut mai mult ca mine. Să sar la ei? Păi ce, eram nebun?! Să trag? M-ar fi ucis ca pe nimic! Doar n-aveau nici un interes să rămână vreun martor în viaţă!...

— Ei, ce-ai făcut?

— Banii îi aveam în buzunar, catârul stătea priponit nu departe. Aşa că, în timp ce bandiţii cotrobăiau prin corturi, m-

am strecurat până la catâr şi l-am dezlegat. Deodată, însă, am auzit un şuier, apoi tropot de copite şi, ce credeţi că era?

— Ce?

— Se întorceau catârgiii. Ne vânduseră tâlharilor şi veneau să-şi încaseze partea lor. Acum opt şi cu şase făceau la un loc, paisprezece. Am încălecat şi am mânat cu desperare. Noroc că aveam un catâr înţelegător, nu se încăpăţâna ca alţii din neamul lui. Am mai auzit, ce-i drept, larmă şi înjurături în urma mea, ba chiar tropot de copite, dar am scăpat mulţumită întunericului.

— Şi apoi?

— Ce apoi? Am făcut ce-am făcut ca să ajung la San Francisco şi iată-mă aici viu şi bucuros la un pahar de Porter.

— N-ai recunoscut pe vreunul din bandiţi?

— Purtau măşti negre. Numai o dată unul, pesemne şeful lor, voind să-şi vâre degetele în gură ca să fluiere, şi-a scos o clipă masca de pe faţă. Dacă l-aş vedea, l-aş recunoaşte imediat. Era un mulatru şi avea pe obrazul drept o cicatrice, probabil tăietură de cuţit.

— Şi catârgiii?

— I-aş recunoaşte pe toţi. Dar cât oi trăi nu mă mai întorc în iadul acela, unde necuratul fierbe aurul şi-l topeşte ispitind sufletele oamenilor şi ducându-le la pierzanie.

— Dar pe *mulero*, pe conducătorul catârgiilor, cum îl chema? Nu strică să ştii pe nume asemenea pramatii.

— Îşi spunea Sanchez, dar trebuie că se chema altfel. Cred că majoritatea lor fac parte din „*hounds*”, bandele de tâlhari şi ucigaşi care, la San Francisco, ajunseseră să terorizeze toată lumea, iar după ce populaţia i-a izgonit din oraş, s-au apucat să lucreze mână-n mână cu agenţi, *tropeiros*, *muleros* şi jefuitori la drumul mare. Bine-ar fi dacă minerii, ca pe vremuri la San Francisco, ar forma un comitet de apărare şi ar prelua urmărirea şi stârpirea bandei, ca să facă, în sfârşit, ordine pe la zăcăminte. Ei, asta-i tot. V-am

povestit de-a fir-a-păr întâmplarea.

— Dac-aţi terminat — îndrăzni din nou Bernard — atunci îngăduiţi-mi să vă mai întreb o dată în legătură cu Allan Marshall de care aţi pomenit adineauri. Sunt fratele lui.

— Frate? Într-adevăr, parcă-i semănaţi. De fapt, ce vă interesează?

— Tot ce ştiţi în legătură cu el. Când l-aţi văzut ultima oară?

— Păi, să tot fie vreo cinci săptămâni.

— Credeţi că se mai află la Yellovv-Water-Ground?

— Habar n-am. Acolo, la zăcăminte, chiar dacă intenţionezi să stai pe loc, azi eşti aici, mâine cine ştie unde.

— I-am scris, dar nu mi-a răspuns, deşi a primit scrisorile.

În privinţa asta nu fiţi chiar atât de sigur. Gândiţi-vă chiar la povestea mea! Merge poşta de aici până la zăcăminte? Veţi spune că da. Numai că ăsta nu prea e serviciu de poştă. Eu, unul, vă declar că multe scrisori nu ajung niciodată în mâna adresantului. Intri acolo într-un birt şi afli că birtaşul face parte din *hounds*; cauţi un magazin şi negustorul e *hound*; joci „monta” să zicem cu trei inşi, şi doi din ei, dacă nu chiar toţi, sunt *hounds*; lucrezi alături de un om, sapi şi asuzi lângă el, şi când colo, fie că-ţi jefuieşte toată agonisita, fie că, ştiindu-te prea vânjos şi treaz, te vinde unui „*bravos*”, ca să-şi asigure măcar o parte din avutul tău, dobândit cu trudă şi sudoare. În administraţia locală sunt *hounds*, pretutindeni *hounds!* De ce n-ar fi şi în serviciul poştei, când au tot interesul ca anumite scrisori să nu ajungă la destinatar?

Erau, fără îndoială, nişte amănunte puţin îmbucurătoare în legătură cu situaţia ce domnea la zăcămintele de aur.

— Aveţi, cumva, de gând să-l căutaţi sus pe fratele dumneavoastră?

— Bineînţeles!

— *Well*, atunci vă dau un sfat. Dacă-l urmaţi sau nu, vă priveşte. Există două drumuri care duc către diferitele

districte miniere. Unul spre sud, până la aşa-numiţii munţi New-Almaden, unde se găsesc mari cantităţi de mercur şi de crom natural; celălalt, drept spre nord, cu o uşoară abatere spre est, până la vestitele regiuni aurifere de la Sacramento Ştiţi unde se află Yellow-Water-Ground?

— Ştiu doar că acolo e o vale laterală a lui Sacramento atâta tot.

— Trei sferturi din drum îl faceţi ocolind golful Francisco, pe urmă traversaţi Rio San Joaquin, sau o luaţi în sus, spre Sacramento. De aici, urcând mereu, vă puteţi informa la orice trecător sau zăcământ cum şi încotro s-o apucaţi. Dacă nu vă încărcaţi cu prea mult bagaj, călătoria poate să dureze cinci zile. Dar eu, unul, nu v-aş sfătui să alegeţi acest drum.

— De ce?

— În primul rând, pentru că, deşi cel mai comod, nu e şi cel mai scurt. Şi apoi, e foarte primejdios din cauza bandiţilor de care vorbeam. Fireşte că ei atacă în special pe cei care se întorc de la zăcăminte, dar te pomeneşti că le vine pe căciulă să facă şi invers. Şi, pe urmă, nu uitaţi că drumul acesta e, ca să spun aşa, pavat cu dolarii călătorilor pe care îi speculează toţi şi în tot felul. Prin hanuri s-ar zice că e civilizaţie grozavă: vi se prezintă socoteala în scris. Dar e mai uşor s-o citeşti decât să plăteşti. Camera te costă un dolar, şi dormi afară, în curte; pentru pat mai scoţi un dolar, şi ţi se aşterne un braţ de paie; lumina, un dolar, şi te alegi cu luna de pe cer; serviciul alt dolar, şi nu se ocupă nimeni de tine, batăr de-ai trage cu puşca; pentru chiuvetă un dolar, şi te speli în Sacramento; pentru prosop încă un dolar, şi te ştergi cu mâneca. Singurul lucru pe care îl capeţi într-adevăr e socoteala scrisă pe hârtie; mai costă şi ea un dolar! Ei, cum vă place, master Marshall?

— Hazliu de tot!

— Cred şi eu. De aceea vă sfătuiesc să apucaţi pe alt drum. Dacă aveţi un cal zdravăn, ajungeţi la Yellow-Water-

Ground în patru zile, treceţi golful pe bac, o luaţi de-a dreptul spre San John, cotiţi către est şi daţi de Sacramento. Acolo sunteţi ca şi ajuns la ţintă. Cursuri de apă după care să vă orientaţi există destule.

— Mulţumesc, *sir!* Am să vă urmez sfatul.

— *Well!* Şi dacă întâlniţi la Sacramento sau în altă parte un mulatru cu o cicatrice pe obrazul drept, făceţi-l să guste cuţitul sau plumbii dumneavoastră! Veţi săvârşi o faptă bună, vă asigur.

Între timp, se făcuse de cină şi Gustel veni să ne cheme. Furăm conduşi într-o odaie izolată unde ne aştepta masa, gătită ca pentru nişte nobili spanioli. Dona Elvira ne întâmpină singură; hotelierul nu se arătă deloc. Făcui, bineînţeles, prezentările cu toată „grandezza”, iar dumneaei ne primi ca o regină ce acordă audienţe de favoare. Făcu onorurile mai solemn decât un principe indian.

Cum ţinea să ne impună în totul, gazda dirija dintru început conversaţia către cele mai înalte sfere ale artei şi ştiinţei; dar mai târziu, când, fără a neglija cu nimic formele politeţii, ne arătarăm oarecum sătui de asemenea subiecte, dona îşi îndreptă atenţia către persoanele noastre, către viaţa şi întâmplările trăite de noi, încât ne văzurăm obligaţi să-i povestim o seamă de aventuri. Când ne ridicarăm de la masă, dona Elvira rosti:

— Señores, sper că v-am dovedit marea simpatie ce v-o port prin comparaţie cu alţi musafiri şi că veţi avea plăcerea de a rămâne la noi cât mai mult timp.

— Dona Elvira de Gonzales — cuvântai eu — vă mulţumim pentru amabilitate. Am fi rămas, într-adevăr, mai mult timp în ospitaliera dumneavoastră casă, acum însă e cu neputinţă. Mâine plecăm într-o mică escapadă.

— Încotro, señor?

— Spre Sacramento. Vrem să-l găsim pe Allan şi să vi-l aducem încoace.

— Foarte frumos, señores! Aprovizionaţi-vă aici cu tot ce vă trebuie pentru drum. Socoteala o facem pe urmă. Şi dacă aveţi vreo dorinţă, adresaţi-vă Augustei. Sper că mâine, înainte de plecare, veţi mai trece să-mi uraţi *àdios*.

Părăsi odaia în foşnet de mătăsuri. Ieşirăm şi noi şi, după ce văzurăm de cai, ne culcarăm. A doua zi dimineaţa, trecând cu bacul peste apele golfului, coborârăm pe limba de pământ din dreptul oraşului San Francisco.

Urmarăm exact direcţia indicată de povestitorul din restaurant şi în seara celei de-a treia zile atinserăm munţii de la San John, cotind apoi spre vest. Pe la amiaza următoare intrarăm în valea lui Sacramento. La fiece pas întâlneam semnele acelei febrile munci ce răscolea pământul în căutarea „prafului ucigător”, a cărui strălucire orbeşte ochiul, rătăceşte simţurile şi corupe inima.

S-a scris şi s-a vorbit atât despre această muncă, încât mă abţin să mai adaug ceva; dar trebuie să subliniez că febra aurului îl subjugă şi pe omul cel mai lucid când se abate prin acest ţinut şi se vede înconjurat de oameni care — adeseori cu obrajii supţi şi cu hainele numai petice — îşi pun în joc sănătatea şi viaţa în nădejdea unei îmbogăţiri rapide pentru ca, îndată ce au dat de „noroc” să-şi risipească şi mai rapid averea trudnic dobândită. De multe ori aceşti oameni muncesc luni de-a rândul, irosindu-şi ultimele forţe, fără să obţină vreun rezultat mai acătării. Fiecare gest al lor e însoţit de blesteme şi înjurături; fantoma lividă a foamei, a mizeriei şi desperării se apropie de ei; mâna istovită tremură, şovăie şi e gata să renunţe, când, deodată, se iveşte zvonul despre nu ştiu ce zăcământ formidabil, descoperit sau pe cale de a fi descoperit undeva de către cineva. Şi iată-i apucând din nou târnăcopul, pentru a cădea iarăşi în ghearele acelei cumplite boli.

Ajunserăm către seară la Yellow-Water-Ground, o vale îngustă, lungă, prin care şerpuieşte un pârâiaş către

Sacramento. Pământul răscolit de la un capăt la celălalt al văii indica limpede fiece exploatare în parte. Bordeie şi corturi erau destule; se vădea însă că epoca de prosperitate a acestui ţinut aurifer trecuse de mult.

Cam pe la mijlocul văii ne întâmpină o baracă de scânduri întinsa, spaţioasă, la intrarea căreia scria cu cretă: „*Store and boardinghouse of Yellow-Water-Ground*”, magazinul şi hanul din Yellow-Water-Ground. Proprietarul acestui amestec de hotel, prăvălie şi cârciumă era, fără îndoială, cel mai în măsură să ne dea informaţiile necesare. Lăsarăm deci caii în paza lui Bob şi intrarăm în baracă.

Mesele şi băncile grosolane, negeluite, erau ocupate în parte de nişte indivizi care ne priviră curios şi provocator.

— Muşterii noi la săpat! râse unul. Te pomeneşti c-or să aibă mai mult noroc decât noi. Ia vino-ncoa', măi piele-roşie, trage aici o duşcă!

Winnetou se prefăcu că nu aude. Atunci tipul se ridică de la locul lui, apucă un pahar cu rachiu şi se apropie încruntat:

— Măi păcătosule, tu nu ştii că cea mai mare ofensă pentru un om ca mine e să-i refuzi băutura! Te întreb: bei şi faci cinste la rândul tău?

— Războinicul roşu nu bea apă de foc, dar prin aceasta nu vrea să-l jignească pe omul alb.

— Atunci du-te dracului!

Străinul îi zvârli paharul cu rachiu în obraz, trase cuţitul şi dădu să i-l înfigă în piept, dar în aceeaşi clipă se clătină pe picioare şi se prăbuşi gemând. Doar Winnetou avea şi el cuţit! Îl ţinea acum în mână, cu lama curată, strălucitoare. Nu-i trebuise decât o zecime de secundă ca să-l împlânte în inima agresorului.

Imediat săriră şi ceilalţi de la locurile lor. Le scânteiau cuţitele în mâini. Noi însă duserăm repede puştile la ochi. Până şi Bob, care apăruse întâmplător, se propti în cadrul uşii ţinând degetul pe trăgaci.

— Stop! porunci atunci hangiul. Staţi liniştiţi! Chestia nu vă priveşte pe voi. N-a fost decât o răfuială între Jim şi indian. Gata, s-a terminat! Rell, scoate mortul!

Oamenii se aşezară. În orice caz, replica noastră îi temperase nu mai puţin decât vorbele hangiului. Din spatele bufetului se ivi barmanul, săltă mortul pe un umăr şi-l duse afară. Prin uşă văzui cum aruncă leşul într-o groapă şi o astupă cu pământ. Nenorocitul acela de Jim venise şi el în căutarea aurului, dar îşi căutase parcă dinadins sfârşitul. Cine ştie câte scene de acest fel se vor fi petrecut acolo!

Ne aşezarăm şi noi la o altă masă.

— Ce beţi, domnilor? se interesă birtaşul.

— Bere — hotărî Bernard.

— Porter sau *Ale?*

— Ce-i mai bun.

— Atunci luaţi *Ale*, domnii mei! E bere Burton veritabilă, Burton din Staffordshire.

Eram curios să încerc băutura asta, care, cică, ajungea în Sacramento venind tocmai din Anglia, de la cea mai vestită fabrică de bere. Cârciumarul ne aduse cinci sticle, din care una i-o dusei afară lui Bob. Negrul îşi vârî gura sticlei până în gâtlej, gata parcă s-o înghită cu totul, şi-o goli dintr-o suflare. Dar instantaneu dădu ochii peste cap şi, căscând gura până la urechi, scoase un strigăt de naufragiat ce se iveşte pentru ultima oară la suprafaţa apei.

— Ce-ai păţit? îl întrebai, bănuind că şi-o fi zgâriat gâtlejul cu sticla.

— Massa, oh, massa, murim Bob, otravă bem!

— Otravă? E *Ale* englezesc!

— *Ale?* Nu, asta nu Ale! Bob ştim. Bob băut Ale. Asta otravă. Bob simţim şoricioaică, mătrăgun!...

Bietul negru, deşi obişnuit cu tot felul de poşirci, nu reuşise să suporte lichidul băut, darămite un om cu gust rafinat!

Revenii în baracă tocmai când birtaşul întrebă:

— Aveţi cu ce plăti, domnilor?

Bernard făcu o mină de om ofensat şi băgă mâna în buzunar.

— O clipă, master Bernard! interveni Sam. Eu plătesc. Cât face?

— Trei dolari sticla, total cincisprezece dolari.

— Ieftin, domnule, mai ales că ne daţi şi sticlele. Ori nu?

— Ba da.

— Ba păstraţi-le dumneavoastră. Oameni ca noi, care ştiu unde se găseşte aurul cu grămada, ca să zic aşa, n-au ce face cu nişte biete cioburi de sticlă. Aduceţi un cântar!

— Plătiţi în aur?

— Păi cum?

Sam îşi desfăcu punga şi scoase câţiva nuggeţi din care unul cât oul de porumbiţă.

— Măi-măi, unde le-aţi găsit? se minună birtaşul.

— Am eu un locşor!

— Unde?

— Pe undeva, prin America. Memoria mi-e cam slabă, ca să zic aşa. Nu-mi amintesc de numele localităţii decât atunci când îmi mai trebuie ceva aur.

Omul înghiţi în sec. Ochii îi scânteiară de lăcomie, când Sam puse pe cântar un bob de aur pentru care mai încasă şi rest. De fapt, birtaşul îl evaluase la un preţ foarte scăzut şi nici cântarul nu excela prin onestitate. Sam însă vârî banii în buzunar cu aerul unui ins căruia puţin îi pasă de o uncie în plus sau în minus. Fără s-o bănuim, el purta în punga lui o avere frumuşică. Şi eu îmi amintii cum, la prima noastră întâlnire, omul îmi declarase că ştie în munţi destul aur pentru ca, la o adică, să-l pricopsească pe un bun amic.

Gustarăm, în sfârşit, şi noi din bere. Dac-am fi picat atunci direct din savană, poate că am fi izbutit s-o dăm pe gât; aşa însă, după ce ne dreseserăm la hotelul „Valladolid” al

ospitalierei dona Elvira, poşirca era imposibil de înghiţit. Fără îndoială că birtaşul prepara el însuşi acel *Ale* din cine ştie ce chimicale şi buruieni, ca să-l vândă apoi cu trei dolari sticla. Încă una din multele dovezi că acolo cel ce caută aur nu-i întotdeauna şi cel care-l găseşte.

De altfel, birtaşul nu părea demobilizat de replica ce i-o dăduse Sam. Se aşeză la masa noastră şi continuă să-l tragă de limbă.

— Departe o fi locşorul acela, *sir?*

— Care locşor? Eu cunosc vreo patru sau cinci.

— Patru sau cinci? Nu se poate! Altminteri, ce-aţi căuta în nenorocitul ăsta de Yellow-Water-Ground, unde aurul aproape că a secat!

— N-aveţi decât să nu credeţi, vă priveşte personal, ca să zic aşa.

— Şi vă aprovizionaţi de-acolo, de fiecare dată, cu cât aveţi trebuinţă?

— Bineînţeles.

— Ce lipsă de prevedere! Ce vă faceţi dacă, în absenţa dumneavoastră, vin alţii şi vă şterpelesc toată averea pe care aţi fi putut-o pune în siguranţă?

— Asta nu se întâmplă, master *Ale*-man.

— V-aş cumpăra eu unul din zăcăminte, *sir!*

— N-aţi avea cu ce. Ori vă simţiţi cumva în stare să plătiţi vreo cincizeci-şaizeci de chintale de aur?

— Vai-vai, chiar aşa de mult? Asta n-ar merge decât cu un asociat, dacă nu cu doi sau trei. De pildă unul ca Allan Marshall, care a venit încoace cu câteva mii de dolari şi a plecat cu o avere serioasă de tot. Ştia omul meserie!

— Cum adică, ştia meserie?

— Cum vă spun. Avea el şi un ajutor de care s-a despărţit mai apoi, pentru că l-a prins furând. Ei, şi ăsta mi-a povestit totul. Cică praful şi boabele mici le-a schimbat pe bani jos, la Sacramento, iar nuggeţii mari i-a îngropat sub cortul lui. Pe

urmă a şters-o fără ca nimeni să ştie când şi încotro.

— Avea cai sau alte dobitoace?

— N-avea decât un cal. Chiar alaltăieri au fost pe-aici nişte oameni de l-au căutat.

— A! Cine?

— Doi albi şi un mulatru. Mi-au cerut unele informaţii. Nu cumva îl ştiţi şi dumneavoastră?

— Mda, puţin. Am fi vrut să-l întâlnim şi noi, dacă se poate. Şi încotro au plecat ăia trei?

— S-au dus să caute locul unde fusese cortul lui Marshall. Pe urmă au revenit şi s-au apucat să studieze o hârtie pe care au găsit-o probabil acolo. După cât am dibuit eu, e vorba de o hartă sau un plan.

— Şi apoi?

— M-au întrebat cam pe unde vine valea Short-Rivulet. Le-am dat amănuntele necesare, le-am arătat drumul, şi au plecat iar.

— Cam greu să nimerească numai după o simplă descriere.

— Cunoaşteţi regiunea aceea?

— Am fost cândva pe-acolo. N-aţi putea să ne arătaţi şi nouă unde se afla cortul lui Marshall?

— Nu departe, uitaţi-vă: la dreapta, pe coastă, lângă mărăciniş. Acolo veţi observa imediat urme de foc.

— Şi cum îi zice ajutorului de care s-a descotorosit?

— Fred Buller. Cum cobori la vale, al doilea zăcământ pe stânga.

Îi făcui semn lui Bernard şi pără*sir*ăm împreună baraca. O luarăm de-a lungul pârâului până la zăcământul cu pricina, unde gă*sir*ăm la lucru, vârâţi în apă, doi inşi.

— *Good-day*, bună ziua, domnilor! Se află aici un master pe nume Buller? întrebai.

— Eu sunt — răspunse unul.

— Aveţi cumva timp să-mi daţi câteva lămuriri?

— Poate, dacă rentează. Aici, la noi, orice minut înseamnă bani.

— Cât pretindeţi pentru zece minute?

— Trei dolari.

— Poftim! interveni Marshall şi-i întinse suma.

— Mulţumesc, *sir!* S-ar părea că sunteţi nişte gentlemeni generoşi.

— Şi s-ar putea să mai profitaţi binişor, cu condiţia să răspundeţi sincer la câteva întrebări! Căutai eu să-l ispitesc.

— *Well*, *sir.* S-auzim!

Omului îi juca viclenia în ochi. De unde să-l apuc? Mă hotărât să fac şi eu o dată pe şmecherul:

— Vreţi să ne retragem un pic?

— Pe toţi dracii, *sir!* Mi se pare că sunteţi cam bine înarmaţi!

Aha, individul nu se avea tocmai bine cu propria conştiinţă!...

— Arme bune pentru duşmani, bani buni pentru prieteni — îl liniştii eu. Veniţi?

— Haide!

Ieşi din apă şi veni cu noi mai la o parte.

— Alaltăieri au fost pe-aici trei vizitatori. Adevărat?

— Au fost.

— Doi albi şi un mulatru.

— Da. Şi?

— Albii erau tată şi fiu?

— Da. Iar mulatrul e o cunoştinţă comună.

Nu ştiu cum de-mi veni ideea să afirm fără şovăială:

— Pe mulatru îl cunosc. Are o tăietură de cuţit pe obrazul drept.

— Exact, îl cunoaşteţi vasăzică pe Cap... nu-i aşa... pe *sir* Shelley? Unde l-aţi întâlnit?

— Am fost în legătură de afaceri. Încotro a plecat?

— Asta n-o ştiu, *sir!*

Se vedea pe el că spune adevărul.

— Şi ce căutau oamenii aceia la dumneavoastră? continuai să-l descos.

— *Sir,* mă tem că au trecut cele zece minute.

— Încă nu. Dar vă spun eu ce căutau: îi interesează fostul dumneavoastră patron, master Marshall. De altfel, până una alta, poftim încă cinci dolari!

Bernard scoase suma din buzunar şi i-o întinse.

— Mulţumesc, *sir,* văd că am de-a face cu altfel de oameni decât Shelley sau Morganii ăia. Sunt gata să vă dau informaţii mai exacte decât cele pe care i le-am furnizat dumnealui. Dacă aţi fost cu el în legături de afaceri, atunci ştiţi cât de hapsân poate fi. Vasăzică... adică un camarad din Sid...

Se opri brusc, parcă speriat de ceea ce urma să rostească.

— Sidney-Coves, îl ajutai eu. Curaj, dom'le! Nu e nimic nou pentru mine.

— Ştiţi şi asta? Ei, atunci veţi fi ştiind şi cât preţuiesc uneori micile servicii. Încotro au luat-o nu ştiu, dar până să plece au cotrobăit multă vreme dincolo, unde fusese cortul. Au găsit o hârtie. Mă rog, dacă *sir* Shelley s-ar fi purtat cu mine altfel, atunci s-ar fi ales şi cu alte documente.

— Şi cum ar trebui să ne purtăm cu dumneavoastră ca să le primim noi?

Buller râse neruşinat şi răspunse:

— Ca şi până acum!

Aşadar, dolari! Individul era un pungaş şi jumătate.

— Despre ce fel de hârtii e vorba? mă interesai.

— Scrisori.

— Ale cui şi către cine?

— Zău, *sir,* cum să v-o spun aşa, fără...?

— Ei, cât pretinzi?

— O sută de dolari.

— Bună afacere! Sustragi scrisorile patronului, ca să le vinzi „căpitanului” de bandiţi şi, cum acesta nu-ţi oferă preţul

cerut, le ascunzi, gândindu-te că ceea ce poate fi de folos lui *sir* Shelley n-are ce să-ţi strice nici dumitale. Ascultă însă ce-ţi spun: s-ar putea ca hârtiile acelea să nu-ţi fie de nici un folos. Cincizeci de dolari primeşti?

Nu făcusem decât să exprim o bănuială născută din simpla confruntare a celor auzite până atunci; dar după expresia ochilor lui Buller, îmi dădui seama că nimerisem în plin. Şi, într-adevăr, individul se grăbi să accepte oferta:

— Acum sunt convins că-l cunoaşteţi pe căpitan, prea le ştiţi pe toate! Hai, să nu vă mai fac greutăţi. Primesc cincizeci.

— Unde sunt hârtiile?

— Veniţi în coliba noastră.

Făcurăm o bucată de drum înapoi până la ceea ce Buller numea „coliba noastră”: patru pereţi de lut, iar drept acoperiş — o pătură de cai găurită peste tot. În cele patru colţuri câte o nişă, servind probabil de ascunzătoare. Buller vârî mâna într-una din ele şi scoase o boccea veche, îndesată cu diverse lucruri. O desfăcu şi-mi întinse două scrisori. Dar când dădui să le apuc, îşi retrase repede mâna:

— Un moment, *sir.* Banii înainte!

— Nu înainte de a vedea măcar adresele de pe plic.

— Bine! Eu vi le ţin sub ochi, şi dumneavoastră citiţi.

Ni le arătă şi le cercetarăm amândoi în acelaşi timp.

— În regulă. Dă-i banii, Bernard!

Scrisorile erau adresate bătrânului Marshall, bijutierul — Allan neştiind că tatăl său fusese ucis. Bernard scoase banii, deşi i se părea cel puţin straniu ca un furt care-i provocase grave prejudicii să-l mai şi coste pe deasupra atât de mult. Buller, satisfăcut, băgă banii în buzunar şi dădu să înnoade bocceaua la loc. Deodată, observarăm amândoi un mic obiect lucitor şi Bernard puse imediat mâna pe el Era un ceas cu frumoase capace de aur.

— Ce-aveţi cu el? protestă Buller.

— Vreau să văd cât e ora — răspunse Marshall.

— Nu e întors — zise individul şi întinse repede mâna. Daţi-l încoace, *sir!*

— Stai! intervenii eu, apucându-l de braţ. Chiar şi neîntors, tot ar putea să arate dacă nu cumva ţi-a sunat dumitale ceasul!

— E al lui Allan! exclamă Bernard.

— Zău? Cum de-a ajuns la dumneata, stimabile? mă adresai lui Buller.

— Ce treabă aveţi! se răsti acesta, încercând să se desfacă din strânsoarea mea.

— Păi, uite că ne interesează: acest gentleman e frate cu proprietarul ceasului! Prin urmare, fii bun şi lămureşte-ne cum ai ajuns în stăpânirea unui lucru aparţinând lui Allan Marshall?

Omul se simţi strâns cu uşa.

— Mi l-a dăruit — răspunse el cam şovăielnic.

— Minţi! replică Bernard. Uită-te la pietrele astea, Charlie! Cine face cadou slujitorului său un ceas de trei sute de dolari?!

— *Well*, mai caută, Bernard! Eu îl ţin deocamdată pe acest domn.

Îi încleştasem lui Buller ambele braţe. Dădea să se smulgă, dar în zadar.

— Adică, cine sunteţi dumneavoastră?! se răsti el. Cu ce drept îmi faceţi percheziţie? Am să strig după ajutor şi veţi fi linşaţi!

— Lasă-te de glume şi vezi ca master Lynch să nu se ocupe cumva de persoana dumitale. Dacă strigi, să ştii că-ţi astup gura!

Cu stânga îi imobilizasem braţele şi dreapta i-o vârâsem sub bărbie. Omul înţelese că nu-i nimic de făcut şi că trebuie să se supună.

— N-am mai găsit nimic — mă informă în cele din urmă

Bernard.

— Ei, vedeţi? Daţi-mi ceasul şi lăsaţi-mă în pace! Se rugă Buller.

— Încet, nu te grăbi! Te mai ţin până luăm o hotărâre. Bernard, dumneata ce părere ai?

— Ceasul a fost furat — răspunse acesta.

— Bineînţeles.

— Trebuie, deci, să-l restituie.

— Natural.

— Dar cum să-l pedepsim?

— Eu zic să fim indulgenţi. Linşarea n-ar avea nici un rost. Ca pedeapsă, să ne dea gratuit scrisorile şi ceasul.

— Păi, cum...?

— Foarte simplu. Îi luăm înapoi dolarii: cincizeci plus cinci, plus trei. Asta înseamnă că-l tratăm cât se poate de blând. Bagă-i mâna în buzunar, eu îl ţin!

Cu toată rezistenţa opusă de Buller, îi luarăm banii înapoi, după care îi dădui drumul. Când se văzu liber, escrocul o zbughi afară şi, fugind de-a lungul pârâului, se refugie în han.

Noi ne luarăm încet după el şi încă de departe furăm întâmpinaţi de strigăte mânioase. Grăbirăm paşii. Caii stăteau în faţa intrării, dar Bob nicăieri. Intrarăm repede în local şi ne pomenirăm în plină arenă de luptă, într-un colţ, Winnetou îl strângea de gât pe Buller, iar cu cealaltă mână îi altoia pe cei din jur cu patul puştii. Alături, Sans-ear se apăra împotriva câtorva inşi care-l împresuraseră. În alt ungher, Bob, care în încăierare îşi pierduse puşca, rezista voiniceşte numai cu pumnul şi cuţitul.

Cum aflarăm mai târziu, Buller îi mobilizase pe oameni împotriva mea şi a lui Bernard, dar Sam le-o luase înainte. Aceştia, îndârjiţi de păţania lui Jim şi susţinuţi de cârciumar care vedea că nu e rost să facă vreo afacere, i-ar fi măcelărit pe tustrei dacă nu apăream noi la timp.

Winnetou şi Sam se mai puteau descurca o vreme; trebuia

să-l ajutăm în primul rând pe Bob.

— Să tragem numai în caz extrem, Bernard! Loveşte cu patul puştii!

Acestea zise, mă aruncai în luptă şi, în mai puţin de un minut, negrul — din nou liber şi cu arma în mână — se repezea asupra duşmanilor ca un tigru scăpat din cuşcă. Spre norocul nostru, agresorii nu aveau arme de foc.

— Hei, Charlie! îl auzii pe Sam. Să le mai dăm dracului de puşti şi să izbim, ca să zic aşa, cu tomahawku-rile! Dar nu cu tăişul, bre!

Făcurăm întocmai. Acum nu mai era luptă, ci o adevărată comedie. Cum îi izbirăm pe câţiva în cap, toată gaşca năvăli pe uşă afară. Nici două minute nu trecuseră de la so*sir*ea noastră şi iată-ne faţă-n faţă numai cu birtaşul şi cu Buller.

— E adevărat, Charlie, că i-ai luat ăstuia ceasul şi banii? mă întrebă Sam.

— Poveşti! Dânsul l-a furat pe Allan, i-a sustras scrisorile şi ceasul.

— Şi nu l-aţi pedepsit? Dar asta-i altă treabă. Fapt e că i-a aţâţat pe gândacii ăştia care scurmă prin aur. Ar trebui să i-o plătim, ca să zic aşa.

— Doar n-ai de gând să-i scurtezi zilele, Sam!

— Nici nu merită, măgarul! Ia ţine-l, Winnetou!

Apaşul îl ţinea pe Buller ca în cleşte, încât acesta nici nu se putea mişca. Sam scoase cuţitul şi ţinti pe îndelete. O fulgerare scurtă, un ţipăt — şi Buller se pomeni cu vârful nasului tăiat.

— Aşa, şmechere! Ca să ţii minte că nu prea merge să linşezi *westmen*-i ca noi! Cum îţi bagi nasul în asemenea treburi, ca să zic aşa, cum te trezeşti cu el lipsă. Ei, să trecem şi la domnul cârciumar. Ia poftim, puişor, să vedem cu cât îţi prisoseşte nasul!

Prea puţin încântat de amabila invitaţie, cârciumarul nu îndrăzni să se apropie decât cu un pas.

— Gentlemeni — vorbi el milog — doar n-o să-mi plătiţi astfel ospitalitatea!

— Aşa îi zici dumneata, ospitalitate, când pretinzi trei dolari pentru o sticlă de leşie?

— Vă restitui banii, domnilor!

— Păstrează-i şi să-ţi fie de cap! Cine să mai prepare bere Porter şi *Ale*, dacă-ţi scurtăm noi zilele? Şi acum, oameni buni, să plecăm de-aici! Te pomeneşti că gândacii ar dori să ni se urce iar pe ceafă, ca să zic aşa.

Bob însă nu prea era dispus să plece:

— Massa Sam vrem plecăm? Oh, de ce plecăm şi nu pedepsim birtaş pentru otravă dat şi aur luat? *Nigger* Bob arătăm la el!

Apucă una din sticle şi i-o întinse birtaşului:

— Bem asta la stomac! Repede, dacă nu, Bob puşcăm mort!

Negustorul se văzu nevoit să ia sticla şi să bea tot conţinutul. Dar Bob îi mai întinse una:

— Mai bem!

Înspăimântat, omul bău astfel cinci sticle la rând strâmbându-se ca o biată paiaţă de circ.

— Aşa, acum băut birtaş cinci ori trei dolari şi avem la burtă mult frumos piatră vânătă!

Încheiasem în sfârşit toate socotelile. Winnetou îi dădu drumul lui Buller care, strâns până atunci de beregată, tăcuse mâlc — pentru ca acum să se pornească pe un urlet grozav. Ieşirăm afară şi, sărind în şa, o luarăm din loc. Era şi timpul, deoarece clienţii alungaţi din cârciumă începuseră să se adune iar, înarmaţi cu puşti. Din fericire, încă nu veniseră decât prea puţini şi ajunserăm la Sacramento în bună pace.

— Unde-o fi Short-Rivulet? întrebă Bernard.

— Deocamdată să mergem în susul apei — răspunse Sam.

Merserăm astfel în trap susţinut, punându-ne la adăpost de orice primejdie din partea eventualilor urmăritori.

— Acum hai să ne oprim! Propuse Bernard. Vreau să citesc scrisorile.

Descălecarăm. Bernard desfăcu plicurile şi citi.

— Da, sunt ultimele două scrisori trimise de Allan — constată el. Se plânge că nu i-am răspuns, iar în asta din urmă e un pasaj foarte important pentru noi. Iată:

„... *de altfel, afacerile îmi merg aici mai bine decât mă aşteptam. Praful şi grăunţele de aur le-am trimis prin oameni siguri la Sacramento şi chiar la San Francisco, unde obţin preţuri mult mai ridicate în raport cu cele pe care le plătesc eu. În felul acesta mi-am dublat capitalul. Acum, însă, plec din Yellow-Water-Ground, deoarece n-a mai rămas aur nici pe sfert cât era la început şi, afară de asta, drumul a devenit atât de nesigur, încât nu mai pot risca nici un transport. După unele semne bănuiesc chiar că nişte „bravos” vor să-mi calce cortul. De aceea trebuie să dispar de aici subit, fără să las nici o urmă, pentru ca bandiţii să nu se ţină de capul meu. Aşadar, îmi iau nuggeţii, peste o sută de pfunzi, şi plec spre valea Short-Rivulet, unde au fost descoperite zăcăminte foarte bogate şi unde sper să realizez într-o lună cât aici în patru. Apoi, peste Lynn, mă îndrept spre portul Humboldt, unde nu se poate să nu găsesc un vapor care să mă readucă la San Francisco...*”

— Aşadar, chestia cu Short-Rivulet se confirmă — spuse Sam. Nu-ţi pare curios, Charlie? Cei doi Morgani o ştiau şi pe-asta. Dar cum de-au aflat?

— Păi, din hârtiile pe care le-au găsit sub cortul lui Allan; trebuie să fi dat acolo de nişte indicaţii.

— Posibil — întări Bernard. Uite aici încă un pasaj care poate să ne lămurească. Ascultaţi!

„... *mai ales că nu-mi trebuie prea mulţi însoţitori. Nici de*

călăuză n-am nevoie. Mi-am întocmit, după cele mai noi hărţi, o schiţă de itinerar, după care mă pot deplasa în toată siguranţa...”

— Să fi pierdut cumva schiţa, sau s-o fi aruncat din nebăgare de seamă? meditai eu cu glas tare.

— Tot ce se poate — consimţi Sam. *Westman* nu era şi nu prea învăţase, ca să zic aşa, că viaţa depinde uneori de cele mai neînsemnate lucruri. Iar dacă a ajuns totuşi la ţintă, mă întreb cum se va fi descurcând cu indienii snake, adică şerpi, care-şi au acolo sus, către Lewis-South Fork, terenurile de vânătoare?

— Sunt mai periculoşi decât comanşii? se interesă îngrijorat Bernard.

— Toţi sunt la fel: generoşi cu prietenii şi necruţători cu duşmanii. În ce ne priveşte, n-avem motive să ne temem de ei. Am stat acolo destulă vreme. Orice snake îl ştie pe Sans-ear; dacă nu personal, atunci măcar din auzite.

— Snake? interveni Winnetou. Căpetenia apaşilor îi cunoaşte, şi e frate cu Shoshones, aşa le spunem noi celor din tribul Snake. Războinicii lor sunt viteji şi credincioşi. Ei vor fi bucuroşi să-l revadă pe Winnetou, care a fumat cu ei în câteva rânduri calumetul.

Eram aşadar de două ori asiguraţi. Atât Winnetou cât şi Sam cunoşteau pe aceşti indieni, ca şi ţinutul unde se află Short-Rivulet. Amândoi aveau să ne călăuzească deci mai departe.

Regiunea din faţa noastră era în întregime muntoasă. Părăsisem valea lui Sacramento şi ne îndreptarăm acum spre munţii San José. Drum dificil — în schimb cel mai direct şi mai scurt. Ceea ce ne dădea speranţa ca, eventual, să puteai trece înaintea celor doi bandiţi. Aceştia beneficiau de un avans de două zile, dar apucaseră, desigur, pe un drum mai lung, altminteri am fi dat de urmele lor.

De la munţii San José cotirăm spre nord-est şi, la o săptămână de la plecarea noastră din Yellow-Water-Ground, atinserăm un impunător masiv care, având un diametru de peste cincisprezece mile, se înălţa printre semenii săi ca un con uriaş, teşit. La poale cresc păduri dese, cu frunziş bogat, iar sus codri de conifere, străvechi şi nepătrunşi. Acolo sus, în centrul podişului, se afla un lac căruia, datorită apelor sale întunecate şi peisajului sumbru din jur, i se spune Black-eye, adică Ochiul-negru. În lacul acesta se varsă, venind dinspre vest, apele lui Short-Rivulet.

Cum se face că acolo sus erau zăcăminte de aur?... Forţele din adânc, concomitent cu formarea acestui enorm masiv, vor fi scos la suprafaţă uriaşele comori de aur ale pământului. Aşa se explică de ce, în locul nisipului aurifer, se aflau acolo adevărate vine şi vetre compacte de aur, permiţând o exploatare mai vastă chiar decât cea din faimoasa vale Sacramento.

Urcând în munţi, dădurăm la început peste un peisaj atât de sălbatic, încât aproape că ne pierdurăm curajul de a înfrunta vălmăşagul acela de stânci şi copaci. Dar, treptat, haosul se destrăma, se limpezi, până ce ajunserăm în sfârşit într-un fel de catedrală enormă, a cărei cupolă de frunziş părea că se reazemă pe mii şi mii de coloane, la distanţă de doisprezece şi chiar mai mulţi coţi una de alta şi atât de groasă fiecare, încât nici trei oameni la un loc n-ar fi putut s-o cuprindă cu braţele.

Într-un asemenea codru secular te simţi ca şi copilul care calcă pentru întâia oară sub bolta unui dom copleşitor prin măreţia sa... Totul vibrează de jur împrejur, iar inima îţi creşte în piept şi se umple de smerenie...

Urcând călare, încet, fără popas, ajunserăm în cele din urmă pe podiş. Aici ne puturăm deplasa mai uşor şi mai repede, încât atinserăm spre seară ţărmul sudic al lacului, care ne întâmpină cu apele sale adânci, încremenite, şi

licărind enigmatic.

Jos, în vale, soarele apusese, dar aici, sus, amurgul abia îşi revărsa primele umbre. Ni se oferea deci posibilitatea să mai cercetăm o parte a ţărmului la lumina zilei.

— Continuăm drumul? întrebă Marshall, dornic să-şi revadă cât mai curând fratele.

— Fraţii mei să poposească aici — ne sfătui Winnetou, în felul său scurt şi categoric.

— *Well* — se învoi Sam. Ia te uită ce strat de muşchi pe jos, pentru odihna oaselor! Apă şi iarbă se găsesc berechet. Dacă găsim şi un loc ferit, dar acum, cât mai e lumină, atunci ne-am putea permite să încingem un focşor indian şi să punem la fript curcanul sălbatic vânat de Bob.

Într-adevăr, Bob doborâse pentru întâia oară în viaţa lui un vânat ca lumea şi se fudulea grozav cu curcanul lui; îşi dovedise astfel incontestabil aportul la existenţa întregului grup.

Gă*sir*ăm într-adevăr un loc ferit cum îl dorea Sam şi ne instalarăm acolo. Peste puţin, focul ardea şi Bob jumulea de zor pasărea aceea specific nord-americană. Între timp, întunericul coborî din plin şi se făcu noapte neagră ca smoala. Flacăra nestatornică a focului transforma parcă arborii în nişte fiinţe groteşti. În cele din urmă. Bob reuşi să frigă curcanul şi ne ospătarăm excelent. Dormirăm apoi adânc până dimineaţa.

Reluându-ne drumul, atinserăm curând valea lui Short-Rivulet — un curs de apă modest, după cum îl arată şi numele: „Râuleţul scurt”. Alimentat cu zgârcenie de nişte afluenţi prizăriţi ce coboară de pe marile înălţimi din jur, râul seacă probabil complet în timpul verii.

Acolo dădurăm peste corturi sfâşiate, pământ răscolit, bordeie dărâmate şi, peste tot, semne ale unei teribile ciocniri.

Nu încăpea îndoială: căutătorii de aur fuseseră atacaţi de

bandiţi. Cadavre însă nu erau nicăieri.

După multe căutări, descoperirăm departe, printre copaci, un cort mai arătos. Era şi acesta sfâşiat, zdrenţuit. Nici o urmă, nici cel mai mic obiect nu trăda identitatea fostului stăpân.

Uşor de înţeles cât de amărât era Bernard, care venise încoace convins că-şi va regăsi fratele.

— Aici a stat Allan — spuse el.

Era o deducţie conformă cu realitatea. Ocolirăm călare valea împresurată de păduri şi dădurăm peste urmele bandiţilor; duceau spre povârnişul vestic al masivului muntos.

— Allan intenţiona să treacă de aici peste Lynn către portul Humboldt — comentă Bernard amintindu-şi rândurile respective din scrisoare. Se vede că s-au luat după el.

— Desigur, dar numai în cazul că a plecat teafăr de aici — explicai eu. Faptul că nu vedem nici un mort încă nu înseamnă că oamenii au reuşit să scape. Eu unul cred că morţii au fost aruncaţi în lac.

În adânc, sub apele lui Black-eye, zăceau probabil cadavrele celor ce visaseră bogăţii, satisfacţii, fericire. Aurul, sinistrul demon, i-a smuls din visurile lor şi i-a năruit în neant.

— Şi cine să fi fost criminalii? întrebă Bernard, cuprins de revoltă.

— Mulatrul şi cei doi Morgani, ticăloşii aceia care ne-au scăpat din mâini, în ciuda stăruinţei noastre de a-i face inofensivi.

— Acum nu mai scapă — ne asigură Sans-ear. Eu, Sam Hawerfield, am să mă răfuiesc cu dumnealor. Eu personal. Avem o veche socoteală.

— Atunci haidem, să ne continuăm drumul!

Urmele nu se întipăriseră destul de adânc ca să le putem desluşi pe toate, îngrămădite cum erau. Dar mai încolo, prin pădure, se vede că grupul se răzleţise, şi numărarăm astfel urmele a douăzeci de animale. Cercetându-le atent pe

parcursul drumului, ajunserăm la concluzia că era vorba de şaisprezece cai şi patru catâri de povară. Catârii lăsaseră urme mai adânci, ceea ce făcu să-i putem recunoaşte cu uşurinţă. Apoi, îndărătnici ca tot neamul lor, se mai şi opriseră din loc în loc. Aşadar, bandiţii nu aveau posibilitatea să se deplaseze cu viteza noastră. De aici şi speranţa ce o nutream de a-i ajunge din urmă înainte ca ei să-l prindă pe Allan.

După-amiază dădurăm de locul unde netrebnicii îşi instalaseră prima lor tabără de noapte. Mai merserăm o bucată până se întunecă de tot, apoi ne odihnirăm câteva ore. Când miji de ziuă, pornirăm iar şi încă înainte de prânz descoperirăm cel de-al doilea loc de popas al bandiţilor. Recuperasem aşadar o zi întreagă din avansul lor.

Nădăjduiam să atingem seara Sacramento-de-Sus, care curge dinspre Shasta, şi să-i ajungem pe bandiţi chiar a doua zi. Ne lovirăm însă de un obstacol foarte neplăcut: la un moment dat, urmele se despărţeau. Sacramento descrie aici un arc întins şi noi ne aflam tocmai la jumătatea lui. Aici urmele a patru catâri şi a şase cai se abăteau spre stânga, tăind arcul, în timp ce restul se menţinea pe direcţia iniţială.

— Fir-ar al dracului, nu e bine! rosti Sam cu năduf. Să fie oare o manevră premeditată, sau numai o întâmplare, ca să zic aşa?

— În raport cu noi, e o simplă întâmplare — observai eu.

— De ce s-or fi despărţit? întrebă Bernard.

— E uşor de ghicit. Catârii încărcaţi cu prada de la Black-eye îi împiedică pe bandiţi să ajungă mai repede la ţintă; de aceea au trimis caravana cu poveri înainte, în timp ce ceilalţi gonesc după Allan. După ce aceştia din urmă îl vor jefui de toată agonisita, se vor întâlni, probabil, cu toţii la Sacramento, într-un anume loc.

— *Well*, atunci lăsăm catârii să-şi vadă de drum, ca să zic aşa, şi tragem o goană pe urmele ăstorlalţi. Şi aşa Tony a mea e cam supărată că ne mişcăm în pas de melc.

— Frumos pas de melc, n-am ce spune! Dar să ştii, Sam, că mai avem ceva de stabilit: cu care din cei doi Morgani ţi-ai pus în gând să te răfuieşti personal?

— *Zounds*, asta-i acum! Mă mir cum mai întrebi. Cu amândoi, fireşte!

— Hm! Asta nu prea e posibil.

— De ce?

— Păi, catârii sunt încărcaţi cu aur. Dacă Fred Morgan a luat-o pe urmele lui Allan, atunci cui să-i fi încredinţat transportul aurului?

— Cui?

— Normal că lui Patrik, fiu-său.

— Just. Atunci ce facem?

— Pe care din doi îl preferi?

— Pe bătrân.

— Păi, vezi? Atunci o luăm drept înainte! Trecurăm în timpul prevăzut peste Sacramento şi făcurăm dincolo un popas. Dimineaţa ne reluarăm drumul, orientându-ne după urmele care continuau să se vadă clar. Pe la prânz ajunserăm în câmp deschis. Aici urmele erau foarte proaspete. Călăreţii se aflau la cel mult cinci mile înaintea noastră.

Acum dădurăm pinteni cailor pentru un ultim efort. Trebuia să ne apropiem de bandiţi în aşa fel, încât noaptea să ne putem strecura la tabăra lor. Eram cu toţii stăpâniţi de nervozitate; doar nu mai lipsea mult până să ne răfuim cu ticăloşii aceştia, pe care-i urmăream de atâta vreme fără rezultat. Murgul meu zbura înaintea tuturor; la un pas de mine alerga calul lui Winnetou. Dar deodată — ce-o mai fi asta? O grămadă de urme! De la cel puţin o sută de cai! Pământul păstra semne de bătălie şi pe frunza lată a unei buruieni descoperirăm pete de sânge.

Examinarăm în amănunt locul. Spre stânga, în câmp deschis, duceau urmele a trei cai, în timp ce mulţimea celorlalţi o luase drept înainte.

Fără zăbavă, pornirăm pe acest din urmă drum. Călăreţii din faţa noastră erau fără îndoială indieni. Cum Allan avusese un avans destul de mic, nu era deloc exclus să fi căzut în mâinile lor. Galoparăm astfel cel mult o milă şi iată că, înaintea noastră, răsăriră corturile unei tabere indiene.

— Shoshones! exclamă Winnetou.

— Da, da, „şerpii”! întări Sam şi fără nici o ezitare mânarăm caii spre tabără.

Acolo, în jurul unei căpetenii, se strânseseră roată peste o sută de războinici. Observând apariţia noastră, puseră cu toţii mâna pe puşti şi tomahawkuri.

— Ko-tu-ho! strigă Winnetou, repezindu-se călare de parc-ar fi vrut să-l zdrobească pe şef. Dar nu! Apaşul îşi struni calul exact la un pas de acesta.

Căpetenia nici nu clipi barem din ochi. Senin, îi întinse mâna.

— Winnetou, căpetenia apaşilor! Ce bucurie pentru războinicii Shoshones şi pentru căpetenia Ko-tu-ho! Mult a tânjit „Fulgerul nimicitor” după viteazul său frate!

— Dar pe Sans-ear oare nu-l recunoaşte căpetenia războinicilor Shoshones? întrebă Sam, anunţându-şi prezenţa.

— Ko-tu-ho îi recunoaşte pe toţi prietenii şi fraţii săi. Bine-aţi venit în *wigwam*-urile noastre!

În clipa aceea răsună un strigăt sfâşietor. Întorsei capul şi-l văzui pe Bernard îngenunchind şi aplecându-se peste trupul cuiva. Mă repezii la el. Acolo, lângă un cort, zăcea un alb împuşcat în piept. Şi mortul semăna cu Bernard... Înţelesei totul...

Se apropiară şi ceilalţi. Îngenuncheat, Bernard îşi sărută fratele pe frunte, pe obraz, îi mângâie părul răvăşit şi-l ţinu cuprins pe după gât. Apoi se ridică în picioare.

— Cine l-a ucis?

Căpetenia veni mai aproape şi răspunse:

— Ko-tu-ho i-a trimis pe războinicii săi să-şi mai pună caii

la încercare. Deodată, au răsărit trei albi urmăriţi de alţi paisprezece din neamul lor. Când trei inşi sunt fugăriţi de paisprezece, înseamnă că aceştia din urmă nu sunt oameni cumsecade şi curajoşi. De aceea războinicii roşii au alergat în ajutorul celor dintâi. Dar urmăritorii au tras şi l-au rănit pe omul acesta. Atunci războinicii roşii au prins unsprezece din ei şi i-au făcut prizonieri. Trei însă au scăpat. Omul rănit şi-a dat apoi sufletul, iar cei doi însoţitori ai lui se odihnesc în *wigwam*, pe rogojini.

— Trebuie să-i văd imediat! Acesta mi-e frate. Adică e fiul tatălui meu — completă Bernard, gândindu-se la sensul mai larg pe care indienii îl dau cuvântului „frate”.

— Fratele meu alb a venit împreună cu Winnetou şi cu Sans-ear, prietenii shoshonilor. De aceea Ko-tu-ho îi va împlini dorinţa. Să mă urmeze!

Furăm conduşi într-un cort spaţios, unde zăceau prizonierii, legaţi la mâini şi la picioare. Mulatrul cu cicatricea pe obrazul drept era printre ei. Cei doi Morgani, însă, lipseau.

— Ce au de gând să facă fraţii mei roşii cu aceşti albi? Îl întrebai pe Ko-tu-ho.

— Oare fratele meu îi cunoaşte?

— Da, îi cunosc. Sunt bandiţi şi au pe suflet moartea multor oameni.

— Atunci să-i judece fraţii mei albi.

Mă înţelesei din ochi cu ceilalţi, apoi rostii:

— Ar merita să-i omoram, dar cum noi nu avem timp de judecată, îi lăsăm în seama războinicilor roşii.

— Fratele meu face bine ce face!

— Unde sunt cei doi albi care au venit împreună cu victima?

— Poftim după mine!

Ne introduse într-un alt cort, în care gă*sir*ăm doi oameni dormind. Erau îmbrăcaţi ca nişte *tropeiros*. Îi trezirăm din somn. Din răspunsurile lor, nu aflarăm decât că fuseseră

năimiţi de Allan ca însoţitori. Încolo, nu ştiau nimic. Ne întoarserăm deci la căpătâiul mortului.

Bernard trecuse în ultimele luni prin grele încercări, care îi căliseră trupul şi sufletul. Totuşi mâinile îi tremurau când se apucă să cerceteze bagajele fratelui său. Le desfăcu şi privi înduioşat lucrurile atât de cunoscute. Iar când deschise carnetul cu însemnări şi revăzu scrisul atât de familiar şi de drag, nu se putu reţine şi, sărutând filele, izbucni într-un hohot de plâns. Stăteam lângă el şi, de compasiune, lacrimile îmi şiroiau pe obraz.

Indienii erau şi ei de faţă şi ochii lui Ko-tu-ho trădau dispreţ pentru slăbiciunea noastră. Winnetou, care observase aceasta, îi vorbi:

— Căpetenia shoshonilor să nu creadă că aceşti bărbaţi sunt slabi ca muierile. Fratele mortului s-a bătut fără teamă cu *stakemen*-ii şi cu comanşii; cât despre celălalt, desigur că vei fi auzit multe: îi zise Old Shatterhand.

Un murmur străbătu rândurile indienilor. Căpetenia se apropie de noi şi ne întinse mâna:

— Această zi va fi sărbătorită în toate *wigwam*-urile. Îi vom găzdui pe fraţii albi, îi vom ospăta cu vânat, vom fuma cu ei calumetul şi le vom arăta jocul războinicilor.

— Oamenii albi — vorbii eu — sunt bucuroşi să petreacă aci ca oaspeţi ai fraţilor roşii, dar nu acum, ci la întoarcere. Vă vom lăsa trupul şi avutul fratelui nostru ucis şi vom pleca deîndată pe urmele ucigaşilor.

— Chiar aşa! întări Bernard. Să rămână aici bietul Allan şi slujitorii săi, iar noi plecăm imediat. Nu trebuie să pierd nici un minut. Cine mai vine?

— Toţi, fără excepţie — îl asigurai eu.

Winnetou şi Sam se şi pregăteau să încalece. Ko-tu-ho dădu alor săi un ordin şi numaidecât i se aduse un splendid cal indian, gata înşeuat.

— Ko-tu-ho merge şi el cu fraţii lui. Avutul mortului va fi

păstrat în *wigwam*-ul căpeteniei, iar femeile vor cânta şi-l vor jeli!

Astfel se încheie scurta noastră vizită la vitejii snakes. Şi grupul nostru se întări cu încă o forţă capabilă să ne ajute la prinderea bandiţilor. Urmele acestora se vedeau clar; ne despărţea o distanţă de aproximativ două ore. Caii, parcă înţelegând situaţia, zburau ca vântul este şesul întins. Dacă terenul ar fi fost pietros, desigur că ar fi sărit scântei în urma noastră. Numai roibul lui Bob dădea semne de oboseală, dar negrul îl îndemna de zor, obligându-l să ţină pas cu ceilalţi.

— Ho, hi, hi-i-i! striga Bob. Fuga cal, fugim cal! Bob trebuiem prindem ucigaşi lui massa Allan!

Galopam vijelios.

După-amiaza trecea şi noi trebuia să-i ajungem pe fugari până la căderea întunericului. Călătorirăm astfel peste trei ore, după care descălecarăm pentru a cerceta mai îndeaproape urmele. Acestea se vedeau foarte bine, deşi câmpul tot era un covor de iarbă deasă şi măruntă, firele călcate nu-şi reveniseră încă la normal. Deci bandiţii se aflau la cel mult o milă înaintea noastră.

Mă foloseam acum de lunetă ca să scrutez din timp în timp depărtarea. Şi, într-adevăr, la un moment dat descoperii trei puncte care se deplasau încet.

— Iată-i!

— Halo-o-o, pe ei! strigă Bernard, şi-şi grăbi calul.

— Stai niţel! îl domolii eu. Aşa nu iese nimic. Trebuie să-i împresurăm. Eu şi căpetenia Ko-tu-ho avem caii cei mai rezistenţi. Vasăzică, eu o iau la dreapta, dânsul la stânga. În douăzeci de minute îi ajungem pe bandiţi din ambele laturi, fără ca ei să observe, trecem înaintea lor, iar voi veniţi peste ei din spate.

— Iuf! zise căpetenia shoshonilor şi, ca împins de un resort, ţâşni în direcţia ce-i indicasem.

Eu o luai în ocol spre dreapta...

După vreo cincisprezece minute de galop întins, cotii mai spre stânga şi după alte cinci minute îi şi zării prin lunetă pe cei trei bandiţi care rămăseseră în urmă, ca şi pe Ko-tu-ho, care le ieşise şi el înainte, deşi nu chiar în dreptul meu. Indianul se îndrepta acum spre fugari. Eu la fel.

Ieşindu-le astfel în drum, fireşte că furăm curând observaţi. Bandiţii îşi aruncară privirea îndărăt şi se văzură ameninţaţii şi din spate de restul grupului nostru. Nu le mai rămânea decât o singură alternativă: să spargă împresurarea. Se avântară deci în direcţia lui Ko-tu-ho.

— Acu-i acu', murgule, ţin-te bine!

Scoţând un chiot ascuţit — semnal din care caii indieni înţeleg că trebuie să-şi încordeze toată puterea şi să alerge cu maximum de viteză — mă ridicai vertical în scări ca să-i uşurez animalului povara şi respiraţia. Felul acesta de călărie se practică în cazuri extreme ca, de pildă, atunci când savana incendiată îşi rostogoleşte flăcările în spatele călăreţului.

Deodată, unul din bandiţi, în care recunoscui imediat pe Fred Morgan, îşi struni calul şi duse puşca la ochi. În clipa când arma scapără, Ko-tu-ho — ca lovit de trăsnet — căzu o dată cu calul. Crezui că fusese lovit fie omul, fie calul de sub el — dar mă înşelam. Cât ai clipi, căpetenia era din nou în şa şi, avântându-şi tomahawkul, se năpusti asupra celor trei bandiţi. Era unul din trucurile pentru care indienii îşi dresează caii ani de-a rândul. Calul, la un anume semn, se culcă fulgerător la pământ şi glonţul trece pe deasupra.

Indianul tocmai îl lovise cu securea pe unul din bandiţi, când mă repezii şi eu la Fred Morgan. Trebuia să-l prind de viu. Nici nu-mi păsa de faptul că-şi îndreptase asupră-mi arma în care mai avea un glonţ. El trase, dar, din pricina calului care n-avea astâmpăr, glonţul devie şi-mi trecu prin mâneca surtucului.

— Hei! strigai eu. Aici Old Shatterhand!

Lasoul meu şuieră prin aer, murgul se cabra, apoi alergă

îndărăt, până simţii o zdruncinătură serioasă, dar nici pe departe atât de tare ca în cazul cu bivoliţa stimabilului don Fernando de Venango e Colonna de Molynares de Gajalpa y Rostredo. Îmi întorsei privirea. Laţul îi cuprinsese pieptul şi braţele. Astfel, Fred Morgan, răsturnat de pe cal, venea după mine măturând pământul cu trupul său. Între timp, Sam şi ceilalţi doi ajunseră şi ei la faţa locului. Cel de-al treilea tâlhar trase asupra lui Bernard, dar în aceeaşi clipă căzu împuşcat de Sam şi lovit de tomahawkul lui Winnetou.

În sfârşit, pusesem mâna pe Fred Morgan! Era buimac din cauza căzăturii de pe cal. Sării din şa, desfăcui lasoul meu şi-l legai pe bandit cu propriul său lasou. Se apropiară şi ceilalţi camarazi, privind la captura ce o făcusem. Bob descălecă cel dintâi şi trase cuţitul:

— Oh, aici suntem *nigger* Bob şi cuţit! Tăiem încet până dat ochii peste cap afurisit tâlhar şi ucigaş!

— Stop! îl opri Sam, prinzându-l de mână. Pe ăsta îl năşesc eu!

— Ceilalţi doi au murit? întrebai.

— S-a terminat cu ei! Răspunse Bernard.

Atunci văzui că sângerează din şoldul drept.

— Eşti rănit?

— O zgârietură.

— Nici asta nu-i bună. Mai avem cale lungă de bătut. Trebuie să ajungem din urmă şi convoiul de catâri. Ce facem cu Morgan?

— Eu i-s stăpânul! Mai sublinie o dată Sam. Aici nu hotărăsc decât eu. Master Bernard şi Bob îl vor duce în tabăra shoshonilor şi-l vor păzi cu străşnicie până ne întoarcem. După cum văd, Bernard e rănit, şi pe urmă are să se ocupe, ca să zic aşa, de bietul frate-său. Să rămână deci Bob cu el. Noi ăştialalţi patru suntem destui ca să o scoatem la capăt cu cei şase însoţitori ai convoiului.

— Planul e bun, facem aşa!

Morgan fu legat cu grijă pe calul său. Bernard şi Bob îl luară la mijloc şi porniră înapoi către tabăra shoshonilor. Noi însă mai rămaserăm pe loc, ca să dăm cailor un scurt răgaz de odihnă şi să-i lăsăm să pască.

— Prea mult timp de zăbavă nu avem — judecai eu. Trebuie să folosim lumina zilei ca să ajungem cât mai departe.

— Încotro au de gând fraţii mei? se interesă Ko-tu-ho.

— Către râul Sacramento, între munţii de la San John şi San Jose — îl lămuri Sam.

— Atunci să nu-şi facă nici o grijă. Căpetenia shoshonilor cunoaşte drumul ca-n palmă. Lăsaţi caii să pască liniştiţi. Putem călători şi noaptea.

— Prea l-am expediat repede pe Morgan îşi aminti Sam. Ar fi trebuit să-l luăm mai întâi la întrebări.

— Pentru ce?

— Poate aflam câte ceva.

— Las' c-o facem mai târziu sau, la drept vorbind, nici nu va fi nevoie. Crimele lui sunt mai mult decât dovedite.

— Poate aflam încotro a trimis convoiul cu catâri şi unde avea să aibă loc întâlnirea cu restul bandei.

— *Pshaw!* Crezi că ne-ar fi spus adevărul?

— Probabil.

— Ba nicidecum! Doar n-o să ni-l ofere plocon pe fiul său cu pradă cu tot, mai ales acum când ştie că e iremediabil pierdut.

— Fratele Charlie are dreptate! întări Winnetou. De altfel, ochii vânătorilor roşii şi albi sunt destul de ageri ca să descopere urmele catârilor.

Cam aşa era, deşi n-ar fi stricat să cunoaştem dinainte locul: am fi putut opera mai repede, câştigând timp.

— Pe cine vor să prindă fraţii mei? întrebă Ko-tu-ho, contrar obiceiului la indieni de a nu-şi manifesta niciodată curiozitatea în faţa străinilor. Aici se afla între oameni

consideraţi de acelaşi rang cu el, ceea ce-l făcu să se abată de la discreţia pe care ar fi păstrat-o în altă împrejurare.

— Îi căutăm pe fârtaţii bandiţilor pe care i-aţi prins.

— Câţi la număr?

— Şase.

— Pe ăştia îi poate birui chiar şi unul singur dintre fraţii mei. Îl găsim noi şi-i aducem lângă ceilalţi.

Până spre seară caii noştri se întremară atât de bine, încât îi puteam supune la noi eforturi. Pornirăm deci la drum călăuziţi de căpetenia shoshonilor. Seara şi noaptea toată Ko-tu-ho călări în fruntea grupului cu o siguranţă care dovedea pe deplin faptul că ştie drumul ca-n palmă. Şeful rămase mult în urmă. Acuma ba urcam pante muntoase, ba tăiam vâlcele, mici savane sau păduri. După un scurt popas în zori, ne continuarăm drumul în aceeaşi direcţie, până ce răsări în faţa noastră valea lui Sacramento.

O străbăturăm şi pe aceasta mergând în josul apei. Drept în faţă, unde o vale lăturalnică se desfăşura către munţi, dădurăm peste o casă de lut cu acoperiş de scândură şi purtând la intrare inscripţia „Hotel”. Probabil că negustorul găsise aici un vad cât se poate de bun, deoarece în faţa casei staţionau mulţime de căruţe, precum şi cai de călărie sau de povară. Neîncăpând pesemne în local, numeroşi muşterii şedeau în jurul meselor înşirate afară.

— Ce-ar fi să ne apropiem şi să luăm ceva informaţii? propuse Sam.

— Mai ai ceva nuggeţi pentru licoarea faimosului Burton din Staffordshire? îl întrebai eu râzând.

— Se mai găsesc.

— Atunci, hai!

— Dar să nu intrăm. Mergem numai până acolo, dacă eşti de acord. Ştii doar că nimic nu mă atrage mai mult ca o gură de aer proaspăt, ca să zic aşa.

Ne îndreptarăm spre „Hotel”, priponirăm caii şi ne

aşezarăm într-un fel de colivie de lemn, deasupra căreia trona inscripţia „Verandă”.

— Domnii doresc să bea? se interesă chelnerul apropiindu-se grăbit.

— Bere. Cât costă?

Bravul Sam devenise mai prudent după lecţia ce-o primise la Yellow-Water-Ground.

— Porter sau *Ale*, jumătate de dolar.

— Bine, adu Porter!

Chelnerul aduse patru sticle şi Sam, deşi îl vedea grăbit, încercă să-l descoasă. Dar eu îl oprii printr-un semn discret. Întâmplător, îmi aruncasem ochii prin deschizătura dinspre drum a „Verandei”.

Dinspre valea aceea lăturalnică se apropiau şase călăreţi, dintre care doi duceau de căpestre patru catâri, iar cel din fruntea convoiului nu era altul decât Patrik Morgan. Opriră lângă „Hotel”, priponiră animalele, apoi luară loc afară la o masă, chiar sub ferestruia prin care îi urmăream. Mai mult nici că ne-am fi putut dori!

Dar de ce catârii nu erau încărcaţi? Cu siguranţă că bandiţii ascunseseră undeva prăzile şi se duceau acum la întâlnirea convenită cu ceilalţi trei.

Comandară brandy şi se porniră pe taifas. Noi, de sus, auzeam fiece cuvânt.

— Oare o să-i găsim în curând pe tatăl dumitale şi pe căpitan? întrebă unul, adresându-se lui Patrik.

— Aşa cred — răspunse acesta. Doar aveau posibilitatea să mâne mai repede ca noi. Trebuie să fi terminat uşor cu Marshall. Ştiţi că nu avea decât doi însoţitori...

— Măi, ce uşuratic! Să cari asemenea comoară numai cu trei inşi!

— Ce vrei, ne-a făcut un serviciu! Uşuratic cred că a fost dintotdeauna, altfel nu ar fi aruncat la Yellow-Water-Ground schiţa cu itinerarul. Dar stai, asta ce dracu' o fi?

— Ce?

— Vezi caii ăia patru?

— Trei sunt într-adevăr splendizi. În schimb ultimul, ce să zic, e o piesă rară. Mă întreb ce om cu scaun la cap ar încăleca o asemenea caricatură!

Auzind aceste vorbe, Sam strânse pumnii furios.

— Las' că-ţi dau eu caricatură de o să-ţi meargă fulgii! bombăni el.

— Da-da chibzui Patrik — n-ai spus rău. E, într-adevăr, o piesă rară. Cu tot aspectul lui caraghios, e unul din cei mai buni cai din Vestul Sălbatic. Ştiţi al cui e?

— Ei?

— Al lui Sans-ear!

— Ptiu, trăsni-l-ar! Auzisem şi eu c-ar călări un fel de ţap.

— Vasăzică Sans-ear e aici. Hai să bem repede! Ne-am mai întâlnit o dată şi nu-mi convine să fiu recunoscut.

— Degeaba, puiule! sâsâi Sam printre dinţi.

Cei şase se ridicară de la masă, încălecară şi porniră în josul văii.

— Vezi, pe ăştia îi căutăm — îl făcui atent pe Ko-tu-ho. Amândoi fraţii mei roşii să le iasă înainte, iar Sam şi cu mine le vom cădea în spate. Aşa îi prindem la mijloc.

— Iuf! zise căpetenia shoshonilor. Se ridică de la masă şi ieşi ca să încalece.

Winnetou sări şi el în şa. Sam achită costul berii, care de astă dată nu fusese chiar atât de proastă, şi pornirăm călare după cei şase bandiţi, având grijă să nu ne simtă.

Solul devenea din ce în ce mai pustiu, mai monoton. La un moment dat nu mai era nici un tufiş, nici un cot după care să ne ascundem. Atunci dădurăm frâu liber cailor şi-i ajunserăm din urmă pe bandiţi înainte ca ei să-şi dea seama ce se întâmplă. Iar dincolo, la câţiva paşi în faţa lor, răsăriră dintr-o dată Winnetou şi Ko-tu-ho.

— *Good day*, bună ziua, master Mercroft! salută Sam. Caii

ăştia sunt de furat? I-aţi luat de la comanşi?

— *'s death!* blestemă banditul şi duse mâna la puşcă, dar se prăbuşi de pe cal înainte de a apăsa pe trăgaci.

Cei doi indieni răsăriseră, cum spuneam, la câţiva paşi în faţa bandiţilor şi lasoul lui Winnetou se încolăci ca un şarpe în jurul umerilor lui Patrik. Într-o clipă, ceilalţi cinci tâlhari o şterseră care încotro. Sam şi Ko-tu-ho traseră după ei şi dădură să-i urmărească.

— Staţi! le strigai eu. Bine că l-am prins pe cel mai important!

Dar ei nu mă ascultară. Mai traseră două focuri, ultimul fiind al lui Ko-tu-ho.

— Ce v-a apucat? îl certai pe Sam. Urmele lor ne-ar fi dus cu siguranţă la locul întâlnirii şi apoi la ascunzătoarea unde şi-au adăpostit prăzile.

— Las' că ne spune Morgan unde le-au ascuns.

— Va căuta să păstreze secretul.

Şi, într-adevăr, foarte curând se dovedi că avusesem dreptate. În ciuda ameninţărilor, Patrik refuză să răspundă la întrebări. Aurul, care făcuse atâtea victime omeneşti, era pierdut. *Deadly dust*, praf ucigător!

Îl legarăm fedeleş, cum făcuserăm şi cu tatăl lui, îl urcarăm pe cal şi, pentru a ocoli „Hotelul”, traversarăm Sacramento, care în acel loc era puţin adânc. Astfel ajunserăm în munţi nestânjeniţi de nimeni.

Nici în cursul lungii noastre deplasări nu puturăm stoarce măcar un cuvânt din gura lui Patrik. Tăcea ca un mut. Abia când intrarăm în tabăra shoshonilor şi-l văzu pe Bernard ieşindu-ne în întâmpinare, banditul înjură furios. Îl duserăm în cortul unde se aflau ceilalţi prizonieri împreună cu tatăl său.

— Master Morgan — mă adresai acestuia — vi-l prezint pe fiul dumneavoastră căruia desigur că i-aţi dus dorul.

Fred Morgan mă privi cu ochi turbaţi, dar nu răspunse nimic. Era spre seară; judecata trebuia deci amânată pentru a

doua zi. Ca oaspeţi ai căpeteniei, luarăm cina în cortul lui şi fumarăm calumetul. Apoi ne retraserăm fiecare în adăpostul ce-i fusese destinat.

Ultimele zile sfârşiseră prin a mă obosi, încât adormii buştean, lucru posibil aici în tabără, dar nu şi în prerie. Visam, sau lucrurile se petreceau aievea? Se făcea că lupt cu nişte făpturi crâncene, nemiloase, care mă încolţeau din toate părţile. Loveam ca turbat în jurul meu şi totuşi duşmanii se înmulţeau întruna, ca scuipaţi din teribile muşuroaie subpământene. Sudoarea îmi şiroia pe frunte, simţeam că se apropie ceasul din urmă şi mă încercau pentru prima oară spaimele morţii. Visam, desigur — dar atât de autentic părea totul, atât de fioros, încât sării din somn ca nebun. Şi iată că de afară veneau o larmă şi un huiet îngrozitoare.

Pe jumătate dezbrăcat, apucai armele şi ieşii din cort. Prizonierii îşi desfăcuseră (niciodată n-am aflat cum) legăturile şi fugiseră din cortul lor, încercând să suprime străjile. Noroc că acestea erau destul de numeroase.

Din toate părţile alergau acum indienii, parcă turnaţi în bronz. Care venea cu cuţitul, care cu securea sau cu puşca. Apăru şi Winnetou, rotindu-şi ochii peste acest spectacol desfăşurat la lumina focului.

— Încercuiţi tabăra! tună el, sfâşiind larma din jur şi, cât ai clipi, vreo şaizeci-optzeci de indieni se furişară printre corturi.

Îmi dădeam seama că participarea mea la această operaţie nu era necesară. Prizonierii nu aveau arme de foc; totodată, indienii erau de zece ori mai mulţi ca număr. Când şi glasul lui Sam răzbătu până la mine, mă liniştii pe deplin. Şi, într-adevăr, nu dură mai mult de zece minute, că şi auzii răcnind a moarte pe ultimul bandit răpus. Îl recunoscui: era Fred Morgan. Cuţitul lui Sam îşi făcuse datoria.

Acum autorul isprăvii se întorcea agale printre corturi.

— Charlie! De ce-ai stat deoparte?

— Mi-am zis că sunteţi destui.

— Chiar aşa. Însă dacă nu mă aflam eu în faţa cortului banditilor, mare minune să nu ne fi scăpat, ca să zic aşa. Mă culcasem chiar lângă cort şi, la un moment dat, numai ce aud nişte zgomote. Bineînţeles că am atras imediat atenţia străjilor.

— A fugit totuşi careva?

— Nici unul. I-am numărat. Dar, la drept vorbind, eu îmi imaginasem răfuiala cu Morganii într-alt chip.

Se aşeză turceşte lângă mine şi crestă pe răbojul puştii ultimele două semne atât de râvnite.

— Aşa. De-acum i-am răzbunat pe-ai mei, dragă Charlie. Pot să mor oricând, nu-mi pasă. Azi, mâine, tot un drac!...

Se îndepărtă cu paşi înceţi şi se strecură în cortul lui.

A doua zi avu loc ceremonia înmormântării lui Allan Marshall. În lipsa coşciugului, fu înfăşurat în piei de bivol. Shoshonii zidiră din piatră un fel de ţarc în care fu culcat mortul. Apoi, tot din piatră, înălţară o piramidă, iar eu îi aşezai în vârf o cruce de lemn. Bernard mă rugă să ţin o scurtă cuvântare la mormânt, ceea ce făcui cu adâncă emoţie...

Ceremonia încheiată, indienii snake nu-i mai dădură lui Bernard răgazul ca să se lase în voia durerii. O săptămână întreagă ne văzurăm de vânătoare, asistarăm la exerciţii de luptă şi la tot soiul de distracţii, încât timpul trecu pe nesimţite. Apoi luarăm drumul îndărăt spre San Francisco.

5. Banditţii de la linia ferată

„Senatul şi Camera Reprezentanţilor din Statele Unite hotărăsc:

1. Regiunea situată în teritoriile Montana şi Wyoming, aproape de izvoarele lui Yellowstone-River, este prin prezenta exceptată de la orice luare în posesie, colonizare sau vânzare în cadrul legilor Statelor Unite şi se declară parc naţional public sau loc de amuzament pentru cetăţeni. Oricine, nerespectând dispoziţiile de faţă, se va stabili acolo sau va lua în posesie vreo parte din acest ţinut, va fi considerat contravenient la această lege şi expulzat.

2. Parcul este pus sub controlul exclusiv al secretarului Afacerilor Interne, a cărui primă sarcină va fi să elaboreze cât mai curând posibil instrucţiunile şi dispoziţiile pe pare le va considera necesare pentru paza şi întreţinerea parcului."

Căzându-mi sub ochi textul acestei legi, mă bucurai din toată inima. Iată cu câtă generozitate Congresul Statelor Unite punea la dispoziţia populaţiei această minune a naturii, mult prea valoroasă pentru a se îngădui specularea ei de nişte indivizi lacomi de câştig.

Mii şi mii de oameni vor fi citit acest text fără să bănuiască măcar ce anume le-a fost oferit. Mulţi, foarte mulţi vor fi zâmbit, probabil, aflând că guvernul Statelor Unite rezervă un parc de 9.500 kilometri pătraţi, o regiune sălbatică, inaccesibilă, situată tocmai în Munţii Stâncoşi, pentru odihna şi distracţia cetăţenilor. Viitorul însă avea să demonstreze — a şi demonstrat, de altfel — că acest act constituie unul din acelea pe care, mai târziu, milioane de oameni le binecuvântează.

Parcul acesta, de fapt, nu are pereche în lume. Primele

ştiri fabuloase despre acest ţinut i-au parvenit în 1856 generalului Warren, care se simţi îndemnat să organizeze o expediţie. Aceasta însă nu-şi atinse ţinta. Abia după un deceniu au izbutit alţii să înlăture oarecum vălul şi să ofere oamenilor o imagine a nebănuitului belşug din acest colţ de lume. În vara lui 1871, profesorul Hayden a pătruns acolo cu succes şi rapoartele lui, deşi succinte şi rezervate, au impresionat profund Congresul, determinându-l să ia măsuri pentru apărarea acestor imense avuţii de mâna hrăpăreaţă a speculanţilor.

Dincolo de preriile vestice, mult în spatele masivului muntos Blackhill, se înalţă giganţii Munţilor Stâncoşi. S-ar părea că aici nu a lucrat mâna, ci pumnul Creatorului. Unde vor fi fiind ciclopii care au durat asemenea cetăţi? Unde titanii care au urcat asemenea poveri până hăt, deasupra norilor? Care meşter le-a încununat culmile cu zăpezi şi gheţuri nepieritoare?...

Şi după acele ziduri uriaşe fierbe, clocoteşte, se zbuciumă străfundul pământului, năzuind spre afară. Atunci coaja subţire se băşică, aburi încinşi de pucioasă ţâşnesc din adânc şi, detunând ca o salvă de artilerie, gheizerii enormi şi fierbinţi năvălesc în văzduhul tremurător...

Aici orice pas e legat de primejdia morţii. Piciorul poate să se înfunde în scoarţa înşelătoare, cataracta învăluită în aburi îl poate înghiţi pe drumeţul ostenit, stânca scobită dedesubt se poate prăbuşi o dată cu omul în abis. Dar acest ţinut năprasnic de primejdios va găzdui cândva miile de pelerini veniţi să-şi aline suferinţa la izvoarele sale fierbinţi şi în aerul său ozonat. Şi tot atunci se vor descoperi, probabil, acele grote şi văgăuni fermecate unde avariţia singurătăţii a strâns şi îngrămădit în cursul vremii indescriptibile comori...

O oarecare chestiune de afaceri mă chemase la Hamburg, unde dădui peste o cunoştinţă la vederea căreia toate amintirile înviară parcă din trecutul lor. Era un cetăţean

originar din Saint-Louis cu care vânasem nu o dată prin mlaştinile de lângă Mississippi. Bogat, chiar foarte bogat, acesta se oferi să-mi plătească drumul dacă i-aş face plăcerea să-l însoţesc până la Saint-Louis. Simţii numaidecât cum mă cuprinde iarăşi irezistibila chemare a preriei şi căzui de acord. Expediai o depeşă acasă, cerându-le alor mei să-mi trimită de urgenţă armele şi întreg echipamentul. La numai cinci zile de la revederea noastră, pluteam amândoi în blânda legănare a Elbei. Ne îndreptam spre ocean.

Ajunşi în America, hoinărirăm câteva săptămâni prin pădurile din josul fluviului Missouri. Apoi prietenul trebui să se întoarcă, pe când eu o luai în sus, către Omaha City, pentru ca de acolo să-mi continui călătoria spre vest, pe marea linie Pacific.

Aveam motivele mele să mă folosesc de această rută. Cunoscusem Munţii Stâncoşi de la izvoarele râului Fraser până la trecătoarea Hell Gate, de la Nordpark până jos, în deşertul Mapimi — dar ţinutul dintre pasul Hell Gate şi Nordpark, aşadar o porţiune de peste şase grade latitudine, îmi rămăsese încă străin. Şi tocmai acolo se întâlnesc cele mai interesante imagini ale acestui superb colţ de lume: cei trei Tetoni, munţii Windriver, pasul South şi izvoarele lui Yellowstone.

În afară de unii indieni sau de câte un vânător rătăcit, nimeni nu se abătuse pe acolo şi mă ispitea pur şi simplu perspectiva de a cuceri acele locuri neprimitoare care, după credinţa pieilor-roşii, erau bântuite de spiritul cel rău.

Fireşte că lucrul e mai uşor de povestit decât era de realizat. Câte pregătiri, care de care mai complicate, se cer, de pildă, pentru escaladarea Alpilor! Şi ce înseamnă, de fapt, o astfel de excursie în raport cu performanţa *westman*-ului singuratic, neajutorat de nimeni, bizuindu-se doar pe sine şi pe arma lui şi expunându-se unor primejdii cu totul necunoscute blajinului turist european! Dar tocmai primejdiile

acestea îl atrag şi-l farmecă...

În ce mă priveşte, eram gata să întreprind o asemenea încercare. Un singur lucru îmi lipsea — deşi problema nu era imposibil de rezolvat. Ca să mă pot aventura în *the dark and bloody grounds* (în acele tărâmuri de întuneric şi sânge), îmi trebuia un cal bun, de nădejde. Dar lipsa unui asemenea cal nu mă prea îngrijora. La Omaha vândui armăsarul bătrân ce mă adusese până acolo şi luai trenul, ferm convins că, de îndată ce va fi nevoie, voi găsi şi calul potrivit.

Pe atunci, linia ferată mai era pe-alocuri provizorie; ici şi colo echipe de lucrători construiau poduri ori viaducte, sau reparau porţiuni de terasament. Când nu se aflau în preajma unor colonii, care pe-atunci răsăreau din pământ ca ciupercile, lucrătorii feroviari îşi ridicau barăci şi corturi, organizându-şi tabere întărite şi apărate împotriva indienilor care vedeau în construcţia de căi ferate o încălcare a dreptului lor strămoşesc şi se străduiau să împiedice sau măcar să îngreuieze şi să întârzie realizarea lor.

Dar existau pe acolo şi alţi vrăjmaşi, mai teribili decât pieile-roşii. Mişunau prin prerie o mulţime de inşi fără căpătâi, recrutaţi dintre elementele izgonite din ţările civilizate, făpturi sfârşite, nemaiaşteptând de la viaţă decât ceea ce ar fi putut dobândi în Vestul Sălbatic prin jaf şi omor. Aceşti indivizi, organizaţi în bande de criminali, erau mai periculoşi decât cele mai crunte hoarde de indieni. Atacurile lor vizau mai ales tinerele colonii şi aşezările provizorii ale feroviarilor. Nu e deci de mirare că aceste tabere erau întărite şi că muncitorii umblau înarmaţi chiar şi în timpul lucrului.

Datorită atacurilor pe care le dezlănţuiau asupra taberelor de feroviari şi a transporturilor de materiale — cu care prilej smulgeau şine şi traverse ca să provoace oprirea trenului — păcătoşii aceştia fuseseră denumiţi *railtroublers*. Ştiind că toţi ochii sunt aţintiţi asupra lor, ei nu atacau decât în grupuri mari şi puternice. De altfel, îşi agonisiseră atâta ură din

partea oamenilor cinstiţi, încât orice *railtroubler* prins putea să-şi ia rămas bun de la viaţă. Asemenea nelegiuiţi care ucideau fără alegere, fără să ţină seama de vârstă sau de sex, nu se puteau aştepta la nici o milă.

Era într-o duminică după-amiază când trenul nostru porni din Omaha. Printre călători nu era nimeni care să-mi trezească mai mult decât în treacăt interesul. Abia a doua zi se urcă la Fremont un bărbat a cărui înfăţişare îmi atrase din prima clipă atenţia. Omul se aşeză chiar în faţa mea, încât avui prilejul să-l examinez de aproape.

Înfăţişarea lui era de un asemenea comic, încât orice om neavizat şi-ar fi stăpânit cu greu râsul. Eu însă, deprins cu astfel de apariţii, mă păstrai serios. Omul era scund şi gras să-l dai de-a rostogolul. Purta pe el o bluză de oaie cu partea miţoasă în afară. De fapt, blana se jerpelise toată de-a lungul vremii; ici şi colo mai răsărea câte un smoc, asemenea unei oaze pe întinderea pustie a Saharei. Cândva, se prea poate să fi fost pe măsura stăpânului, dar intemperiile, ploaia, zăpada, căldura o chirciseră în aşa hal, încât nu-i mai ajungea nici până la genunchi. De încheiat nu se mai putea încheia ca lumea, iar mânecile se terminau pe la coate. Sub aşa-zisa blană apărea o flanelă roşie şi un pantalon de piele, pe vremuri negru, acum însă tăvălit în toate culorile curcubeului şi făcând impresia că ar servi de la caz la caz drept prosop, faţă de masă sau batistă. Mai jos se iveau gleznele goale, învineţite de frig, apoi nişte ghetoaie vechi, menite să ţină o veşnicie, confecţionate dintr-o pereche de cizme de toval şi prevăzute cu tălpi duble bine ţintuite, capabile să strivească un crocodil. Omul purta o pălărie care nu-şi pierduse numai forma, ci şi o parte din boruri. În jurul acelei regiuni a trupului care, cu ani înainte, trebuie să se fi numit talie, dar care între timp luase nişte proporţii gigantice, se înfăşură un şal gros, vechi, total decolorat, în care odihneau un strămoşesc pistol de călăraş şi un cuţit de vânătoare. Lângă aceste arme

atârnau două pungi — una pentru plumbi, alta pentru tutun — o oglinjoară din acelea ce se vând cu zece pfennigi la târgurile nemţeşti, o ploscă cu învelitoare şi patru „potcoave-patent”, care se trag ca o încălţăminte pe piciorul calului şi se fixează cu şuruburi în copită. Mai purta omul la brâu şi o cutie de metal al cărei conţinut îmi era deocamdată necunoscut. Aflai abia mai târziu că e vorba de un serviciu complet de bărbierit, ceea ce în prerie mi se părea cu totul de prisos.

Dar ceea ce mă amuza într-adevăr erau obrajii lui raşi ca în palmă. Parcă ieşise chiar atunci de la bărbier, între obrajii aceştia trandafirii, bucălaţi, revărsaţi în rotunjimi gata să plesnească, nasul mic şi cârn abia de-şi puncta prezenţa, iar privirile ochilor căprui şi neastâmpăraţi cu greu îşi croiau o potecă spre larg. De după buzele-i mai mult decât pline se iţeau două şiruri de dinţi orbitor de albi, dar care, din păcate, deşteptau bănuiala de a nu fi tocmai originali. Pe partea stângă a bărbiei îi atârna o excrescenţă ca un castravete care, deşi părea să nu-l jeneze nicicum, sporea şi mal mult comicul întregii sale făpturi.

Şedea aşa şi ţinea strâns între picioarele-i boante de elefant puşca străveche, semănând aproape leit cu flinta bătrânului meu Sam Hawkens. De altfel, omul acesta îmi amintea de Hawkens mai mult decât de Sans-ear.

După ce se aşeză, adresându-mi un simplu „*Good day*, *sir”* păru să nu se mai sinchisească de mine. Abia după vreun ceas îmi ceru voie să-şi aprindă pipa, ceea ce îmi atrase în special luarea-aminte, căci vânătorului adevărat prea puţin îi pasă dacă deranjează sau nu pe vecin.

— Fumaţi după pofta inimii, master! îl îndemnai. De altfel, am să vă ţin de urât. Poate încercaţi un trabuc dintr-ale mele?...

— Mulţumesc, *sir!* Ţigările de foi nu prea sunt de nasul meu. Prefer pipa.

Purta la gât, legată cu şnur, după obiceiul vânătorilor de

prerie, o lulea scurtă şi înnegrită de fumul anilor. Şi-o îndesă cu tutun, iar eu mă grăbii să i-o aprind. Dar omul refuză din cap, vârî mâna în buzunar şi-şi scoase cremenea şi amnarul — acel „punk” cum i se zice în prerie.

— Chibritul nu e bun în savană — ţinu el să-mi explice. Invenţie de salon! Prea te-nvaţă cu răsfăţ!

Astfel se încheie scurta noastră convorbire şi omul nu dădu deloc semne că ar avea chef de vreo vorbă în plus. Fuma o buruiană al cărei miros amintea frunza de nuc şi îşi dirija toată atenţia către peisajul de afară.

Ajungând în staţia North Platte, punct de întâlnire North şi South Platte River, călătorul rotofei coborî pentru un moment, făcându-şi de lucru la vagonul din faţă. Observai că în acel vagon se afla un cal, de bună seamă al tovarăşului meu de călătorie.

După ce-şi reluă locul în compartiment şi trenul se puse în mişcare, omul căzu din nou în tăcerea lui. Abia după-amiază, când oprirăm la Cheyenne, la poalele lui Black Hill, mi se adresă:

— Luaţi aici trenul de Colorado către Denver?

— Nu.

— *Well*, atunci rămânem împreună.

— Mergeţi până departe cu Pacificul? mă interesai la rândul meu.

— Hm! Da sau nu, după cum m-o tăia capul. Dar dumneavoastră?

— Până la Ogden City.

— Aha, vă interesează oraşul mormonilor?

— Şi asta, dar pe urmă vreau să urc în munţii Windriver şi pe Tetoni.

Omul mă cântări din ochi neîncrezător:

— Sus? Asta n-o poate decât un *westman* tare ca oţelul. Sunteţi cumva în grup?

— Nu, singur.

De astă dată ochii lui ca două gămălii mă priviră cu un zâmbet:

— Singur spuneaţi? Şi vreţi să ajungeţi la cei trei Tetoni, printre siouxi şi urşi cenuşii? *Pshaw!* Aţi auzit vreodată ce-i aia un sioux sau grizzly?

— Cred că da.

— Zău, zău! Îmi daţi voie să vă întreb ce profesie aveţi?

— *Writer*, scriitor, *sir!*

— Aşa, scrieţi cărţi, vasăzică?

— Da, scriu.

Se porni pe râs de-i săltară toate cărnurile. Ca şi altădată lui Sans-ear, i se părea şi lui nespus de caraghios ca tocmai un scriitor să se aventureze singur-singurel în cea mai periculoasă regiune a Munţilor Stâncoşi.

— Bine! făcu el. Înseamnă că vreţi să scrieţi o carte despre cei trei Tetoni, preaonorate master. Nu-i aşa?

— Poate.

— Şi aţi răsfoit probabil vreun album cu poze de indieni şi de urşi?

— Fireşte — îl asigurai cât se poate de serios.

— Şi credeţi că veţi face faţă, dacă nu greşesc?

— Fără îndoială.

— Şi aveţi, pesemne, şi o flintă în învelitoarea aia?

— Exact.

— Atunci vă dau un sfat, *sir!* Coborâţi la prima staţie şi ştergeţi-o acasă! Sunteţi, ce-i drept, un vlăjgan şi jumătate, totuşi cred că nu ştiţi doborî o veveriţă, darămite ursul! V-aţi ameţit cu lecturi şi ar fi păcat ca, la tinereţea dumneavoastră, să vă lovească damblaua din cauza vreunui pisoi sălbatic. L-aţi citit, probabil, pe Cooper?

— Da.

— Am bănuit. Şi aţi ascultat poveşti despre faimoşii eroi ai preriei?

— Desigur — făcui cu toată naivitatea.

— Despre Winnetou, Old Firehand, Old Shatterhand, despre Walker bondocul şi Hilbers lunganul?

— Da, da, despre toţi — confirmai eu.

Grăsunul nici nu bănuia că mă distrez cel puţin la fel ca dânsul.

— Deh — urmă el — asemenea cărţi şi istorii te dau gata, te molipsesc. Totul pare cât se poate de frumos şi uşor. Îngăduiţi-mi totuşi, master, să vă exprim sincera mea compătimire. Winnetou, de pildă, căpetenia apaşilor, e în stare să lupte cu o mie de diavoli; Old Firehand nimereşte dintr-un foc până şi un ţânţar din mijlocul roiului; iar Old Shatterhand, ce să zic, loveşte totdeauna în plin: dintr-un pumn îl face zob pe cel mai al dracului indian. Dacă vreunul din aceştia mi-ar spune că vrea să urce pe Tetoni, încă m-aş gândi că e foarte riscant, dar la urma urmei, nu chiar imposibil. Însă dumneavoastră... autor de cărţi... *Pshaw!* Unde vă e calul?

— N-am cal.

Când mai auzi şi asta, grăsunul izbucni într-un râs homeric:

— Cu-u-um? N-aveţi cal şi vreţi să urcaţi la Tetoni? Aţi înnebunit de-a binelea, *sir?*

— Nu cred. Chiar dacă nu-l am deocamdată, pot să-mi cumpăr sau să prind unul.

— Aha! Şi unde?

— Unde-mi convine.

— Adică, vreţi să-l prindeţi cu mâinile dumneavoastră?

— De ce nu!

— Asta-i bună! Văd eu că aveţi un lasou pe umeri; însă cu ăsta, *sir,* nu prindeţi nici muşte, darămite mustangi!

— De ce?

— Păi, uitaţi-vă de ce: pentru că sunteţi ceea ce la dumneavoastră, în lumea veche, se cheamă vânător de duminică.

— Şi ce vă face să mă consideraţi astfel?

— Răspunsul e foarte simplu: sunteţi mult prea îngrijit şi curat. Priviţi un vânător adevărat şi faceţi comparaţie! Ce-i cu cizmele astea nou-nouţe, lustruite ca oglinda? Dar cu jambierele astea din cea mai fină piele de elan? Cămaşa e cusută cu meşteşug de o femeie indiancă, pălăria v-a costat cel puţin doisprezece dolari, iar cuţitul şi pistolul nici gând să fi atins vreodată pe cineva. Ştiţi să trageţi cu arma, *sir?*

— Da, niţeluş. La un concurs am câştigat chiar titlul de rege al ţintaşilor — făcui eu, dându-mi oarecare aere.

— Rege al ţintaşilor? Nu cumva sunteţi german?

— Aţi ghicit.

— Da-da-da! Vasăzică, sunteţi german. Aţi tras, nu-i aşa, într-o pasăre de lemn şi v-au şi proclamat rege al ţintaşilor! Aşa sunt nemţii. E drept că şi Old Shatterhand cică ar fi neamţ, dar asta e o excepţie, domnule, în sfârşit, daţi-mi voie să vă rog ceva: căraţi-vă acasă cât mai curând. Altfel aici vă putrezesc oasele!

— Vedem noi!... Dar pe unde va fi umblând Old Shatterhand de care îmi tot pomeniţi?

— Cine să ştie?! Când am urcat ultima oară sus, la Fox-Ridge, l-am întâlnit pe faimosul Sans-ear, cu care Old Shatterhand se însoţise o bucată de vreme. Zicea că ar fi plecat din nou în Africa, prin tâmpită aia de Sahara, unde se bate, probabil, cu indienii aceia supranumiţi arabi. Apropo, sper că ştiţi de ce-i spune „Shatterhand”? Fiindcă îşi doboară adversarul dintr-un pumn. Nu o dată a făcut-o. Ci uitaţi-vă la mânuţele dumneavoastră! Gingaşe, albe, ca de domnişoară! Se vede imediat că ştiţi să umblaţi doar cu hârtia şi cu pana de gâscă. De aceea, repet sfatul, *sir*: duceţi-vă acasă, în Germania. Vestul Sălbatic nu e pentru cuconaşi.

Şi cu aceasta încheie discuţia, iar eu nu-mi dădui deloc osteneala să o reiau. Într-o singură privinţă îi dădeam dreptate: vorbisem, într-adevăr, cu Sans-ear despre intenţia

de a pleca mai târziu în Sahara.

Trecurăm de staţia Sherman. Apoi se înseră. Prima gară de care dădurăm cu ochii a doua zi era Rawlins. Dincolo, în spatele acestei localităţi, se întinde un ţinut muntos, arid, aproape pustiu, a cărui unică vegetaţie constă din tufe de artemisia. E un enorm bazin fără viaţă, fără apă, o Sahara a munţilor, lipsită însă de orice oază. Curând ochii încep să te doară din cauza albului obsedant, orbitor, solul fiind îmbibat cu materii alcaline. Apoi deşertul se schimbă treptat într-o imensitate sumbră, apăsătoare, datorită povârnişurilor golaşe, râpelor de piatră şi pereţilor abrupţi, mâncaţi, sfâşiaţi de vânturi, de trăsnete şi ploi.

În această regiune dezolantă se află staţia „Pârâul-amar”, deşi nici pomeneală nu e de pârâu, apa fiind adusă de la o distanţă de şaptezeci de mile. Şi totuşi se va naşte şi aici cândva o viaţă activă, poate chiar deosebit de efervescentă, stimulată de nesecatele rezerve de cărbuni ale acestei pustietăţi.

Ne continuarăm călătoria trecând prin staţiile Carbon şi Green-River, ultima situată la 846 de mile vest de Omaha. Tristeţea peisajului dispăru; vegetaţia intra din nou în drepturile ei; şiragul de munţi se colora din ce în ce mai viu. Lăsarăm tocmai în urmă o vâlcea superbă, după care începea şesul întins, larg, odihnitor — când, deodată, şuierul ascuţit al locomotivei, repetat ia scurte intervale, ne atrase atenţia asupra unui pericol iminent. Sărirăm cu toţii de la locurile noastre, frânele scrâşniră lung, roţile la fel, trenul se opri şi iată-ne coborând în grabă din vagon.

Jos, ne aştepta o privelişte de coşmar. Un tren cu lucrători şi furaje fusese obiectul unui atac banditesc, întreaga linie era blocată de epavele arse, ale vagoanelor. Atacul trebuie să se fi produs în timpul nopţii. *Railtroubler*-ii demontaseră şinele şi trenul a deraiat şi s-a prăbuşit de pe terasamentul foarte înalt. Ce-a mai fost nu e greu de ghicit. N-a mai rămas decât

scheletul de fier al trenului. După ce-au prădat totul, bandiţii au dat foc garniturii, vagon cu vagon. În mormanul de cenuşă gă*sir*ăm rămăşiţele multor oameni, care fie că au murit la prăbuşirea trenului, fie că au fost omorâţi de bandiţi. Părea că nimeni n-a scăpat cu viaţă.

Noroc că ne aflam în plin şes şi că perspectiva largă îi îngăduise mecanicului să observe din timp pericolul; altfel, ne-am fi prăbuşit şi noi de pe terasament. Locomotiva se oprise la câţiva paşi de locul catastrofei.

Neliniştea de care fură cuprinşi călătorii şi personalul trenului era fără margini... Unii se apucară să scormonească prin cenuşa fierbinte, doar-doar să mai salveze ceva. Trudă zadarnică! Nu mai era nimic de făcut decât să se constate situaţia şi, cu uneltele de care dispune orice tren american, să se procedeze la repararea liniei. Cât priveşte crima săvârşită, şeful trenului declară că n-are altceva de făcut decât să raporteze la prima staţie. Restul, deci şi urmărirea criminalilor, rămânea în sarcina unui comitet care avea să se formeze acolo imediat.

În timp ce pasagerii mai scormoneau, zadarnic prin dărâmături, găsii că cel mai bun lucru ce-mi rămâne de făcut e să cercetez urmele lăsate de bandiţi. Terenul era întins, crescut cu iarbă şi presărat pe-alocuri cu tufe...

La vreo trei sute de paşi de locul catastrofei, iarba era strivită, ca şi cum ar fi stat pe ea un mare număr de oameni. Urmele, încă vizibile, mă dirijară spre un alt loc, unde îşi priponiseră caii. Examinai cu grijă terenul, ca să stabilesc numărul şi felul acestora, apoi îmi continuai cercetările.

Lângă linie mă întâlnii cu grăsanul din compartiment care, se vede treaba, pornise şi el în control pe partea stângă a terasamentului. Mă privi mirat:

— Dumneavoastră, *sir?*! Ce căutaţi aici?

— Ceea ce orice *westman* ar căuta într-o asemenea situaţie: mă interesează urmele *railtroubler*-ilor.

— Ia te uită! Veţi găsi pe dracu'! Ăştia s-au grăbit să şteargă totul. Eu unul n-am descoperit nimic. Şi mă întreb ce-ar putea să descopere un *greenhorn*?!

— S-ar putea ca *greenhorn*-ul să aibă ochi mai buni ca dumneavoastră — îl înţepai zâmbind. De ce căutaţi, de pildă, urmele tocmai acolo, pe stânga? Vă pretindeţi vechi cunoscător al savanei şi nu sesizaţi că dincoace, pe dreapta, terenul e mai potrivit pentru instalarea unei tabere şi pentru camuflaj? Păi, dincolo nu e o tufă barem!

— Hm, nu e rău. Uite că şi un scriitor poate avea uneori idei. Şi aţi găsit ceva?

— Da.

— Ce anume?

— Tabăra lor a fost aici, în spatele corcoduşilor, iar caii au fost priponiţi dincolo, după aluniş.

— Aha! Ia să văd şi eu. Că dumneavoastră n-aveţi cum să descurcaţi urmele şi să stabiliţi numărul cailor.

— Ba le-am descurcat, au fost douăzeci şi şase de cai.

Mă măsură din nou, încă şi mai surprins, dar şi bănuitor:

— Douăzeci şi şase? Din ce aţi dedus?

— Vă asigur că nu din poziţia norilor, master! Este vorba de opt cai potcoviţi şi optsprezece nepotcoviţi. Iar călăreţii: douăzeci şi trei albi şi trei indieni. Conducătorul trupei e un alb care şchioapătă de piciorul drept şi călăreşte un armăsar roib, un mustang. Şeful indian care se află cu ei posedă un armăsar murg şi e probabil sioux din neamul ogellallaşilor.

De nedescris mutra ce o făcu de astă dată grăsunul. Mă privi îndelung, cu ochişorii căscaţi, de parcă i-ar fi răsărit dinainte o vedenie.

— *All devils!* exclamă el în cele din urmă. Ce aiureală-i asta, *sir?*

— Mergeţi şi controlaţi! spusei eu nepăsător.

— Dar de unde naiba ştiţi câţi anume sunt albi şi câţi roşii? Cum adică, să citiţi care cal e murg şi care negru, care

călăreţ şchioapătă şi cărui trib aparţin indienii?

— V-am poftit să controlaţi şi apoi se va vedea cine are ochi mai buni: *greenhorn*-ul sau dumneavoastră, *westman* experimentat.

— *Well*, veniţi cu mine! Auzi, ce mai *greenhorn* căpos!...

Îl urmai la oarecare distanţă, încet şi râzând în sinea mea.

Până să ajung şi eu la locul respectiv, grăsunul se şi cufundase în studierea urmelor. Timp de vreo zece minute le cercetă cu cea mai mare atenţie. În sfârşit, veni spre mine şi rosti:

— Pe cuvântul meu că aveţi dreptate! Douăzeci şi şase în cap, dintre care optsprezece nepotcoviţi. Dar, în rest, mi-aţi înşirat braşoave...

— Atunci poftim, *sir,* să vă arăt ce braşoave poate să înşire un *greenhorn*!

— *Well*, sunt curios! Acceptă el sigur pe sine.

— Uitaţi-vă bine la urmele cailor. Trei dintre aceştia au stat izolaţi şi priponiţi nu în faţă, ci curmeziş: erau deci cai indieni.

Grăsunul se îndoi din şale ca să măsoare exact distanţa dintre copite. Pământul fiind umed, un ochi experimentat putea să recunoască urmele destul de uşor.

— *By God*, pe Dumnezeul meu, aşa-i! rosti el uluit. E vorba de cai indieni.

— Poftim acum la băltoacă. Aici indienii s-au spălat pe faţă, apoi s-au vopsit în culorile războiului. Vopselele se prepară din grăsime de urs. Iată şi cerculeţele astea întipărite în noroi: aici au stat borcanele cu vopsea. Fiind cald, grăsimea s-a topit şi a picurat pe jos. Uite o mică pată roşie, una neagră, alte două albastre!

— Exact, pe legea mea!

— Ei, nu sunt negrul, roşul şi albastrul culorile ogellallaşilor?

Se mulţumi să aprobe din cap. Dar faţa lui, scăldată ele

admiraţie, spunea tot ceea ce gura nu izbutea să articuleze. Continuai:

— Haidem mai departe! Chiar de la început trupa s-a oprit lângă băltoacă. Asta se vede după urmele pline cu apă. Doi călăreţi s-au desprins venind mai în faţă, restul au stat respectuoşi în spatele lor. Înseamnă că aceştia doi erau şefii; s-au dus să recunoască locul. Uitaţi-vă la urmele cailor: unul potcovit, celălalt nu. Al doilea, după cum vedeţi, şi-a înfundat copitele dinapoi mai adânc decât pe cele dinainte, dovadă că purta în spinare un indian. În schimb, primul călăreţ era un alb: calul său potcovit călca mai apăsat cu picioarele din faţă. Cunoaşteţi, probabil, diferenţa dintre felul de a călări al indienilor şi al albilor?

— *Sir,* aş vrea numai să ştiu de unde...

— Bun — îi tăiai vorba — să continuăm! La şase paşi mai încolo, caii s-au luat la harţă şi s-au încolţit reciproc. Or, după atâta drum obositor, numai armăsarii mai au chef să se ia la bătaie. Aţi înţeles?

— Dar cine vă spune că s-au bătut şi s-au muşcat, ai?

— Mai întâi, poziţia copitelor. Calul indianului a sărit asupra celuilalt. E limpede, nu? Şi pe urmă, uitaţi-vă la firele astea de păr ce le ţin în palmă. Le-am găsit adineauri, până a veni dumneavoastră. Patru fire cafenii smulse de calul indianului din coama colegului său. Dar mai încolo am găsit şi aceste două fire negre de la coadă. După poziţia copitelor văd totul foarte exact: calul indianului l-a prins pe celălalt de coamă, dar stăpânul l-a pus la respect, mânându-l înainte. Atunci celălalt, rămânând în urmă, l-a ciupit de coadă şi, după câţiva paşi, a lăsat să-i scape firele din bot. Calul indianului e, prin urmare, murg, iar al albului roib. Veniţi mai departe! Aici, albul a descălecat şi s-a urcat pe rambleu. Urma se mai vede în nisip. Observaţi că un picior călca mai apăsat decât celălalt. Vasăzică, unul şchioapătă. De altfel, călăreţii s-au dovedit cât se poate de imprudenţi. Nu şi-au dat nici cea mai

mică osteneală să şteargă urmele. Şi în această privinţă sunt două ipoteze.

— Anume?

— Fie că erau grăbiţi să se distanţeze cât mai mult de eventualii urmăritori, lucru de care însă mă îndoiesc, având în vedere starea de oboseală a cailor vizibilă după urme; fie că prin apropiere se afla o trupă mai numeroasă ca a lor, pe al cărei sprijin se bizuiau, ştiindu-se, deci, în siguranţă. Această a doua ipoteză mi se pare mai plauzibilă, mai ales că trei indieni izolaţi nu s-ar fi asociat cu atâţia albi fără să aibă acoperire. Presupun deci că mai încolo, la nord, sunt numeroşi ogellallaşi către care s-au îndreptat cei douăzeci şi trei de *railtroubler*-i...

— Omule! exclamă exasperat grăsunul. De fapt, cine sunteţi dumneavoastră?

— Păi v-am spus.

— *Pshaw!* Nu sunteţi nici *greenhorn*, nici scriitor, deşi cam aşa arătaţi, echipat şi lustruit ca de sărbătoare. Cu înfăţişarea asta de sclivisit s-ar părea că nu sunteţi bun decât să jucaţi roluri de *westmen*-i pe scenă. Şi, totuşi, dintr-o sută de *westmen*-i adevăraţi abia dacă se găseşte unul care să descifreze urmele cu atâta iscusinţă. Păi, mă credeam şi eu un cineva în domeniul ăsta şi acuma văd că nici nu încape comparaţie între noi.

— Şi totuşi sunt scriitor. Am cutreierat, ce-i drept, pe vremuri, bătrâna prerie în lung şi-n lat. Aşa se face că mă pricep binişor în citirea urmelor.

— Şi chiar aveţi intenţia să urcaţi pe munţi, pe Windriver?

— Desigur.

— Ei bine, *sir,* pentru aşa ceva, iertaţi-mă că vorbesc deschis, nu vă cred destul de priceput. Nu ajunge să citeşti urmele.

— Şi de ce credeţi că nu m-aş pricepe?

— La un asemenea drum primejdios nu porneşti pe fie ce-

o fi. Înainte de toate, se cere să ai un cal bun. Înţelegeţi?

— Îmi fac eu rost.

— De unde?

— Ei, în orice staţie se găseşte vreun cal de vânzare, fie şi o mârţoagă de ham. Şi odată călare, prind eu un exemplar pe placul meu din vreo turmă de mustangi sălbatici.

— Dumneavoastră? Păi sunteţi călăreţ de mare clasă? Ştiţi să îmblânziţi mustangul? Şi credeţi că-l găsiţi acolo sus?

— Uitaţi, pesemne, că acum e anotimpul când bizonii şi mustangii migrează spre nord. Sunt convins că până în Tetoni întâlnesc o turmă.

— Hm! Vasăzică, sunteţi şi călăreţ. Dar cum staţi cu tragerea la ţintă?

— Vreţi să mă supuneţi la examen, *sir?* îl întrebai râzând.

— Cam aşa — răspunse el serios. Am eu o intenţie.

— Aş putea să aflu care anume?

— Mai târziu! Până una alta, vreau să văd cum trageţi. Aduceţi puşca!

Acest scurt intermezzo mă înveselea. I-aş fi putut dezvălui pur şi simplu faptul că mă numesc Old Shatterhand, dar preferam s-o trec sub tăcere.

Mă dusei deci la vagon ca să-mi aduc armele înfăşurate în învelitoare. Pasagerii, bănuind despre ce e vorba, se strânseră imediat în jurul meu. Aşa sunt americanii, în special cei din Vest: nu scapă nici o ocazie să asiste la un exerciţiu de tir.

Desfăcui învelitoarea. Grăsunul, care mă asista, făcu ochii mari, exclamând:

— *Behold!* O carabină „Henry”! Câte focuri?

— Douăzeci şi cinci.

— Mult! Grozavă armă! Pentru asta, domnule, vă invidiez.

— Prefer, totuşi, cealaltă puşcă — rostii calm, scoţând la iveală doborâtorul de urşi.

— *Pshaw!* O plesnitoare de rând. Numai lustru-i de ea —

vorbi cu dispreţ grăsunul. Mai multe parale face o puşcă de Kentucky, acoperită de rugină, sau bătrâna asta cu care mă ajut de obicei.

— N-aţi vrea să vedeţi inscripţia, *sir?* îl ispitii, arătându-i numele lui Henry gravat pe puşcă.

Omul aruncă o privire şi exclamă surprins:

— Scuzaţi, *sir,* asta-i cu totul altceva. Asemenea puşti sunt o raritate în ziua de azi. Mi s-a spus că Old Shatterhand ar deţine una. Dar cum de-a ajuns în mâinile dumneavoastră un exemplar atât de preţios? Nu cumva inscripţia e contrafăcută? Hm, da, chiar aşa trebuie să fie, mai ales că puşca nici nu prea pare să fi fost folosită ca lumea.

— Să încercăm. Daţi-mi o ţintă, *sir!*

— Păi, încărcaţi-o mai întâi!

— Ei, aş! E încărcată gata.

— *Well*, atunci ochiţi păsărica de colo, din tufiş.

— E prea departe — interveni unul dintre pasagerii strânşi în jurul nostru.

— Să vedem — răspunsei flegmatic, punându-mi tacticos ochelarii ce-i purtam legaţi cu şnur.

Dolofanul izbucni într-un hohot de râs:

— Ha-ha-ha-ha! Ochelari! Ia te uită cei trăsneşte prin cap unui scriitor: se duce în savană ca să vâneze cu ţvicărul pe nas! Ha-ha-ha-ha!

Râdeau cu toţii. Eu, însă, le spusei foarte serios:

— Ce-aţi găsit de râs, domnilor? După ce stai treizeci de ani cu ochii în cărţi, te mai lasă niţel vederea. E un fenomen cât se poate de normal. Şi apoi, cred că e preferabil să nimereşti ţinta cu ajutorul ochelarilor decât s-o ratezi fără.

— Foarte just, *sir!* se veseli grăsunul. Dar ia să vă atace prin surprindere nişte indieni! Până să vă ştergeţi ochelarii şi să vi-i aşezaţi pe nas, v-ar jupui ţeasta de vreo zece ori. Vedeţi, nici măcar pasărea n-aţi apucat s-o loviţi: a şi zburat în altă parte!

— Atunci să mai căutăm o ţintă — spusei eu la fel de serios şi de calm.

Pasărea stătuse pe o cracă la vreo două sute de paşi depărtare; ar fi fost deci o ţintă cât se poate de obişnuită. Auzii însă în sus, în văzduh, o ciocârlie şi-mi ridicai ochii spre ea.

— Vedeţi ciocârlia, domnilor? O dau jos.

— Imposibil, lăsaţi-vă păgubaş! vorbi bondocul. O să găuriţi cerul şi atâta tot. Asemenea treabă n-o izbuteşte nici Sans-ear sau Old Firehand.

— Mă rog, nu strică o încercare.

Dusei puşca la ochi şi trăsei.

— A fost şi nu mai e! râse iarăşi grăsunul. S-a speriat niţel şi-a zburat!

— Da? Atunci urcaţi pe terasament ca să vedeţi la ce sunt buni ochelarii mei. Ciocârlia a căzut cam la optzeci de paşi de aici.

Arătai în direcţia respectivă şi câţiva pasageri, dând fuga până acolo, aduseră într-adevăr pasărea moartă. O nimerisem în plin. Grăsunul se uită când la pasăre, când la mine, apoi exclamă:

— A reuşit, zău c-a reuşit! Şi nu cu alice, cu glonţ!

— Păi cum, aţi trage dumneavoastră cu alice la o asemenea distanţă, *sir?* îl întrebai. Pentru un *westman* adevărat ar fi pur şi simplu ruşinos. Cu alice las' să tragă copiii sau vânătorii de stârvuri.

— Domnule, dar aţi izbutit o performanţă cum n-am mai văzut în viaţa mea! se minună sincer rotofeiul. Să fie o întâmplare, sau...

— Mai daţi-mi o ţintă!

— Lăsaţi, *sir,* că vă cred. Se pare că v-aţi cam bătut joc de mine. Dar nu-i nimic. Ia veniţi un pic!

Mă trase la o parte, până într-un loc unde urmele cailor erau foarte clare. Scoase din buzunar o bucată de hârtie

tăiată în formă de copită şi o aplică pe una din urme.

— *Well*, aceeaşi măsură! rosti el îngândurat. *Sir,* vreau să vă întreb ceva: sunteţi absolut stăpân pe timpul dumneavoastră? Ţineţi neapărat să urcaţi chiar acum pe Tetoni, sau aţi fi dispus să vă abateţi în altă direcţie?

— Pot să fac orice.

— *Well!* Atunci ascultaţi: îl ştiţi cumva, după nume, pe Fred Walker-cel-gras?

— Da. Cică ar fi un *westman* de seamă, unul din cei mai iscusiţi cercetaşi ai munţilor. Se zice că ar vorbi câteva dialecte indiene.

— El bine, *sir,* iată-mă: eu sunt Fred Walker!

— Ar fi trebuit să-mi închipui. Permiteţi să vă strâng mâna! Mă bucur nespus că ne-am întâlnit.

— Vă bucură, într-adevăr? Atunci e cazul să ne cunoaştem mai îndeaproape. Aflaţi, de exemplu, că aş avea o vorbuliţă de discutat cu un anume Haller. Acesta era în ultima vreme capul unor tâlhari de codru şi hoţi de cai, ca să nu vorbim de ce mai are pe conştiinţă din anii trecuţi. Acum a pătruns cu banda lui în Vest şi eu îi calc pe urme. Hârtia asta e tăiată exact pe măsura copitelor dinapoi ale calului său. Şi uite că se potriveşte. Or, având în vedere faptul că Haller e şchiop de piciorul drept, simt că el e şeful *railtroubler*-ilor de aici.

— Haller? Şi mai cum?

— Sam, Samuel. Dar îşi ia mereu alte nume.

— Samuel Haller? Păi de ăsta am mai auzit. Nu cumva e vorba de contabilul lui Rellow, marele petrolist? Cel care a dispărut într-o zi uşurându-l pe patron de o serioasă sumă de bani?

— Exact. L-a convins pe casier să golească seiful şi s-o şteargă împreună cu el. Apoi l-a împuşcat. Urmărit de poliţie, a mai ucis şi doi sergenţi în momentul când erau să-l prindă. Au pus mâna pe el la New Orleans, când dădea să se îmbarce, dar a reuşit să scape şi atunci, omorându-l pe

paznicul închisorii. Pe urmă a fugit în Vest. Altceva nu avea ce să mai facă: i se confiscase toată averea adunată prin jaf. De atunci o ţine numai în fărădelegi şi ar fi timpul să-l punem în sfârşit cu botul pe labe.

— Vreţi să-l prindeţi?

— Trebuie să-l prind, mort sau viu.

— Aveţi o răfuială personală cu el?

Coborî o clipă privirea şi apoi răspunse:

— Nu-mi place subiectul, *sir.* Poate am să vă istorisesc mai târziu, după ce ne vom fi cunoscut îndeaproape, ceea ce, de altfel, sper că se va întâmpla. E o ciudată coincidenţă că m-am suit tocmai în acest tren. Şi, totuşi, în ce priveşte urma lui Haller, aş fi căutat-o mult şi bine dacă nu eraţi dumneavoastră să-mi atrageţi atenţia. Că şeful bandei de aici şchiopătează şi călăreşte pe un armăsar roib, astea nu le-aş fi ghicit niciodată. Or, aceste detalii sunt de cel mai mare preţ. Eu unul mă lipsesc de tren şi plec în urmărirea lui Haller. Mă însoţiţi, *sir?*

— Eu? Un *greenhorn*? zâmbii cu tâlc.

— *Pshaw!* Nu trebuie să mi-o luaţi în nume de rău. Înfăţişarea dumneavoastră aduce a bărbat de salon, nicidecum a *westman*. De când lumea n-am văzut om să-şi aşeze ţvicărul pe nas în plină prerie ca să împuşte pasărea din zbor. Şi uite că m-am înşelat. Vă cer scuze. Hai să ne lămurim, *sir:* veniţi cu mine?

— Hm! N-ar fi mai bine să vă alăturaţi oamenilor care vor sosi din staţiile învecinate ca s-o ia pe urmele bandei?

— Nu. Mie să nu-mi vorbiţi de asemenea urmăriri, în cazul nostru un singur *westman* face mai mult decât un întreg popor de gură-cască. Pe de altă parte, vă spun deschis şi vă avertizez că nu e deloc lipsit de primejdii să te ţii după aceşti bandiţi. Viaţa îţi atârnă de un fir de păr. Dar pentru un om ca dumneavoastră care, după cum văd, caută aventura, prilejul e cât se poate de atrăgător.

— Asta e adevărat. Numai că mie nu-mi place să mă amestec în treburile altora. Acest Samuel Haller mi-e cu totul indiferent. Şi pe urmă, nici nu ştiu dacă tocmai eu sunt omul potrivit pentru dumneavoastră.

Ochişorii lui îmi aruncară o privire isteaţă:

— Poate vreţi să spuneţi invers, că eu n-aş fi omul potrivit? Oricum, în privinţa dumneavoastră să nu vă faceţi griji. Walker-cel-gras nu se întovărăşeşte tam-nesam cu primul ins ce-i iese în cale. Vă asigur că nu. Mie îmi place să umblu singur şi dacă-mi iau odată un tovarăş de drum, apoi acela cred că-i om de nădejde, nu târâie-brâu. Limpede?

— Aici ne asemănăm amândoi. Şi eu prefer să mă descurc cu propriile forţe. Nu poţi să fii niciodată destul de precaut în alegerea unui tovarăş. Dai de câte unul cu înfăţişare de om onest, te culci seara lângă el şi dimineaţa, vorba ceea, te trezeşti mort, în timp ce dumnealui pleacă vesel mai departe.

— *Zounds!* Mă luaţi cumva drept un astfel de ticălos, *sir?*

— Nicidecum! Ştiu că sunteţi un om de treabă, v-o citesc în ochi. Ba chiar mai mult: faceţi parte din tagma agenţilor secreţi şi acolo ticăloşii n-au ce căuta.

Grăsunul tresări, şi făcu feţe-feţe.

— *Sir!* exclamă el. Ce vă trece prin cap?

— Fiţi calm, master Walker! E drept că nu aduceţi nici pe departe cu tipul poliţistului, dar poate că tocmai de aceea sunteţi apreciat ca detectiv. M-aţi luat drept un naiv şi un credul. Eu, însă, v-am recunoscut imediat. Pe viitor să fiţi mai prudent. Dacă s-ar răspândi ştirea că Walker-cel-gras e de fapt un agent al poliţiei trimis în Vest ca să-i facă inofensivi pe anumiţi „gentlemeni”, apoi vi s-ar înfunda cât de curând.

— Sunteţi complet greşit, *sir* — încercă el să nege.

— Nu vă mai ascundeţi după deget. Propunerea dumneavoastră mă atrage şi v-aş însoţi bucuros ca să le tăiem ghearele acestor *railtroubler*-i. Nu primejdia mă reţine. În fond aici, în prerie, unul ca noi nu e nicăieri sigur pe viaţa

lui. Dacă ezit, e doar pentru faptul că vă jucaţi cu mine de-a v-aţi ascunselea. Întovărăşindu-mă cu cineva trebuie să ştiu cine şi ce fel e omul.

Privi o vreme în pământ, îngândurat. Apoi îşi înălţă capul şi rosti ferm:

— Bine, *sir,* am să vă pun la curent în legătură cu persoana mea. Nu ştiu cum, dar în ciuda faptului că arătaţi ca un erou de operetă, reuşiţi să inspiraţi încredere chiar şi unui *westman* sadea. V-am tot studiat în tren şi mărturisesc că-mi place felul dumneavoastră de a fi. Eu unul sunt de obicei cam ursuz, dar în compania dumneavoastră m-aş simţi bine. De aceea vreau să vă vorbesc deschis. Da, fac parte din corpul de detectivi particulari ai doctorului Sumter din Saint-Louis. Misiunea mea e să cutreier codrii străvechi în urmărirea răufăcătorilor. Bineînţeles că nu duc o viaţă uşoară. Lucrez însă cu pasiune şi cu zel. De ce? Asta v-o spun cu altă ocazie, când va fi vreme de taifas. E o poveste tragică. Şi acum, *sir,* mă însoţiţi?

— Da, master Walker! Iată mâna. Să fim tovarăşi devotaţi şi să împărţim pe din două toate necazurile şi primejdiile.

Omul se lumină la chip, bătu palma şi întări:

— Aţi vorbit frumos, *sir!* Vă mulţumesc. Sper să ne împăcăm ca fraţii. Şi mai lăsaţi-o încolo cu „master Walker”! Spuneţi-mi Fred. Scurt şi cuprinzător. Voi şti că de mine-i vorba. Dumneavoastră cum vă spune?

Îi spusei numele meu de acasă şi adăugai:

— Spune-mi simplu Charlie, atât. Ei şi acum... Iată că linia a fost reparată. Lumea o să urce în tren.

— Bine, mă duc s-o scot afară pe Victory. Să nu te sperii la vederea ei. Arată de zici ce-i aia, dar e o iapă cu mari calităţi. Mă poartă în spinare de doisprezece ani şi n-aş da-o pe cel mai nobil cal de curse. Ai lăsat ceva în vagon?

— Nu. Stai puţin, Fred: să le spunem oare oamenilor ce scop urmărim?

— Nimic! Cu cât se va şti mai puţin despre noi, cu atâta vom fi mai în siguranţă.

Se duse la primul vagon în care călătorea iapa şi rugă să i se deschidă. Configuraţia terenului nu permitea deloc debarcarea unui cal, nici vreo instalaţie mecanică nu exista. Dar lucrurile se desfăşurară în chip cu totul neaşteptat.

— Victory, *come on!*

La îndemnul lui Fred, iapa îşi iţi mai întâi capul, cercetă terenul de dedesubt, medita o clipă cu ambele urechi aduse pe spate şi, dintr-un salt acrobatic, ateriză pe terasament. Toţi cei de faţă izbucniră în aplauze. Iapa, ca şi când ar fi înţeles că ea e obiectul admiraţiei, îşi flutură a mulţumire coada şi necheză politicos.

Aparent, calul acesta nu-şi justifica deloc numele de „Victory”, adică izbândă. Era un roib sfrijit, cu picioare de cocostârc şi numărând pe puţin douăzeci de ani. Timpul mai că-i mâncase toată coama, iar din coadă abia de-i lăsase câteva fire. La urechi semăna cu un iepure uriaş. Şi, totuşi, animalul îmi impuse respect, mai ales când îl văzui zvârlind şi dând să-l muşte pe un pasager ce se apropiase prea mult. După cum veţi fi remarcat, Victory părea o copie fidelă a bătrânei Tony, iapa lui Sans-ear. Acum aştepta cu şaua în spinare şi frământând zăbalele între dinţi.

Fără să spună o vorbă, Fred încalecă şi calul sări de pe terasament. De altfel, pasagerii nici nu se mai sinchi*sir*ă de persoana noastră. Nu aveau nimic comun cu noi, şi puţin le păsa că părăseam trenul. Ajuns jos, Walker mi se adresă:

— Vezi, Charlie, ce bine-ar fi fost să ai şi dumneata un cal?

— Las' că-mi fac eu rost cât de repede. Îl prind cu ajutorul iepei dumitale.

— Nu zău? Poate că ţi-l prind eu, că Victory, s-o ştii de la mine, nu te rabdă nicicum în spinare. Sunt singurul călăreţ pe care-l acceptă.

— Asta rămâne de văzut.

— Te asigur că nu exagerez. Altminteri, ţi-ar fi şi dumitale mai uşor, am călări cu schimbul. Aşa însă, eşti osândit să mergi pe jos până întâlnim o turmă de mustangi. Proastă afacere! O să ne mişcăm încet de tot. Pierdem timpul de pomană! Ei, uite că urcă lumea, pleacă trenul.

Într-adevăr, locomotiva strănută bufnind aburii afară şi trenul, urnindu-se greoi, porni spre vest. După câteva clipe dispăru din ochii noştri.

— Atârnă-ţi puşca aia mare de şa — mă îndemnă Walker.

— Mulţumesc, Fred. Un vânător adevărat nu se desparte nicicând de arma lui. Haidem!

— Am s-o ţin la pas.

— Las-o să meargă cum îi place. Eu ştiu să alerg, sunt rezistent...

Înaintând astfel pe urmele bandiţilor, ajunserăm după-amiază într-o regiune deluroasă şi destul de bogat împădurită. Drumul urca în pantă pe lângă un râuleţ cu malul în parte nisipos, în parte acoperit de iarbă fragedă în care copitele cailor se imprimaseră foarte clar. Aici împuşcai după-amiază un urs spălător, gras, dolofan, care ne făgăduia o cină bogată. Apoi, la lăsarea nopţii, popo*sir*ăm într-o mică peşteră, bine ascunsă de desiş. Fără teamă de a fi observaţi, aprinserăm focul şi puserăm carnea la fript. Simţindu-ne în cea mai deplină siguranţă, renunţarăm la gardă şi, după ce Fred se îngriji de calul său, ne aşternurăm somnului.

În zori plecarăm iar la drum, pentru ca după-amiază să dăm de locul unde bandiţii făcuseră popas cu o noapte în urmă. Încinseseră acolo câteva focuri, de parcă nici nu le-ar fi păsat de vreo urmărire. Către seară călăream prin prerie paralel cu pârâul amintit. Apoi ne oprirăm la un cot de pădure. Bandiţii se aflau la aproximativ o zi călare înaintea noastră şi nimic nu vădea prezenţa vreunui alt călăreţ...

Când, deodată, tresărirăm amândoi. Înaintea noastră un indian tocmai cârmea de după cotul pădurii. Venea călare pe

un murg şi ducea de frâu încă un cal încărcat cu poveri.

Cum ne zări, cum alunecă fulgerător la pământ, pitulându-se îndărătul calului şi aţintindu-şi puşca spre noi. Totul se petrecu atât de repede, încât nu-l văzurăm decât o clipită.

La rândul lui, Fred sărise cu aceeaşi iuţeală din şa, adăpostindu-se în spatele lui Victory. Eu însă o zbughii şi mă ascunsei în dosul unui fag uriaş. Chiar atunci fulgeră puşca indianului şi glonţul, şuierând, pătrunse în trunchiul fagului. O zecime de secundă mai devreme — şi m-ar fi nimerit. Omul îşi dăduse probabil seama că eram mai primejdios decât Fred pentru că, la adăpostul copacilor, puteam să mă strecor şi să-l împuşc pe la spate.

Ei bine, până în momentul când auzii împuşcătura îmi ţinusem arma gata de ripostă; acuma însă o lăsai în jos. De ce?

Orice *westman* ştie că puştile îşi au fiecare glasul ei aparte. Desigur, nu e uşor să identifici în acest fel două puşti diferite, dar viaţa în prerie îţi ascute până într-atât simţurile, încât, după ce ai auzit de mâi multe ori aceeaşi armă, îi desluşeşti glasul dintr-o sută. Aşa se face că unii vânători, după ani de despărţire, se recunosc imediat numai după sunetul puştilor.

Şi tot aşa se petrecură lucrurile acum. Arma indianului îmi era cât se poate de cunoscută şi n-o uitam nicicând. De multă vreme nu-i mai auzisem timbrul ascuţit şi sonor, dar îl recunoscui într-o fracţiune de secundă. Era puşca lui Winnetou, vestitul conducător al apaşilor, dascălul şi prietenul meu în cele mai grele împrejurări ale vieţii, pe când înfruntam sălbăticia codrilor şi a savanei. Dar să fi fost chiar el, sau poate puşca lui încăpuse în alte mâini? Pitulat pe după copac, strigai în idiomul apaşilor:

— *Toselkita, shi shtece* — nu trage, sunt prietenul tău!

— *To tiatsa tà ti. Ni peniyil* — nu te cunosc. Ieşi la vedere.

— *Ni Winnetou, natan shis inté* — eşti Winnetou,

căpetenia apaşilor? întrebai ca să mă asigur că nu greşesc.

— *Ha-au* — eu sunt! veni răspunsul.

Îmi părăsii în grabă adăpostul şi alergai spre Winnetou.

— Charlie! exclamă el în culmea bucuriei.

Îşi desfăcu larg braţele şi mă strânse la pieptul lui.

— Charlie, *si steke, si ntva-va* — Charlie, prietenul meu, fratele meu! rosti el lăcrimând de fericire. *Si inta ni inta, si ici ni ic*i — ochiul meu e ochiul tău, inima mea e inima ta!

Mişcat de această absolut neaşteptată revedere, mă pomenii şi eu cu ochii scăldaţi în lacrimi. Nu mi-aş fi putut dori mai mare noroc decât să-l întâlnesc aici pe bunul meu prieten. Winnetou mă privi îndelung şi cu dragoste, mă mai îmbrăţişa de câteva ori, până ce-şi aminti că nu eram singuri.

— *Ti ti ute* — cine e omul acesta? se interesă el, arătând spre Walker.

— *Aguan ute nşo, si steke ni steke* — e un om bun, mi-e prieten, aşadar ţi-e prieten şi ţie.

— *Ni tenlyé aguan* — cum îl cheamă?

— *The thick Walker* — Walker-cel-gras — îi comunicai porecla englezească a lui Fred.

Winnetou îi întinse mâna şi-l salută în felul său:

— Prietenul fratelui meu mi-e prieten şi mie! Cât pe ce să ne omorâm unii pe alţii. Noroc că Charlie m-a recunoscut după glasul puştii, cum de altfel l-aş fi recunoscut şi eu. Ce caută fraţii mei aici?

— Umblăm după nişte răufăcători ale căror urme se văd jos în iarbă.

— Le-am descoperit abia nu de mult. Eu vin de la răsărit şi m-am ţinut mereu lângă apă. Ce fel de oameni sunt aceia?

— Nişte albi şi câţiva ogellallaşi.

Winnetou încruntă sprâncenele. Îşi sprijini mâna pe tomahawkul sclipitor atârnat la brâu şi rosti:

— Fiii ogellallaşilor sunt ca broaştele râioase. Cum vor ieşi la lumină am să-i strivesc. Se poate să merg şi eu cu fratele

meu Charlie, să-i văd pe ogellallaşi?

Nici că aş fi visat o propunere mai plăcută. Winnetou printre noi făcea cât douăzeci de *westmen*-i. Bănuisem eu că, după o atât de lungă despărţire, nu mă va părăsi imediat, totuşi gestul lui atât de spontan dovedea că însăşi acţiunea noastră îl interesează. Îi răspunsei:

— Marea căpetenie a apaşilor ne-a ieşit în drum ca raza soarelui în dimineţile reci. Tomahawkurile noastre să se unească.

— Mâna şi viaţa mea vor fi una cu ale voastre. *Howgh!*

În ce-l priveşte pe grăsanul de Fred, i se citea pe faţă cât de mult îl covârşise apariţia lui Winnetou. De altfel, oricine în locul lui ar fi fost la fel de impresionat. Winnetou era, într-adevăr, un bărbat splendid. Arăta cum îl ştiam dintotdeauna, îngrijit, mândru, suplu şi măreţ, figură de erou în toată puterea cuvântului.

Ceea ce îl surprindea îndeosebi pe Walker era faptul că indianul acesta strălucea pur şi simplu de curăţenie, că pe hainele lui în zadar ai fi căutat o pată cât de mică. Ochişorii lui Fred se plimbau atât de curioşi de la mine la Winnetou şi invers, încât nu-mi fu greu să ghicesc paralela ce o trăgea între noi.

— Fraţii mei să ia loc, să fumăm pipa păcii! ne invită apaşul.

Se aşeză în iarbă, băgă mâna în cingătoare şi, scoţând dintr-o pungă tutun amestecat cu frunze de cânepă sălbatică, îşi umplu pipa împodobită cu pene. Ne aşezarăm şi noi alături. Ceremonia cu calumetul era inevitabilă, ea pecetluind legământul nostru, fără de care Winnetou nici nu s-ar fi interesat măcar de planul ce-l urmăream.

După ce dădu foc pipei, se ridică şi suflă o gură de fum spre cer şi una spre pământ. Se înclină apoi către cele şase direcţii, suflând de fiecare dată câte un fum. După care se aşeză la loc şi-mi întinse pipa:

— Marele Spirit îmi ascultă jurământul: fraţii mei sunt una cu mine şi eu sunt una cu ei. Suntem prieteni!

Luând calumetul, mă ridicai în picioare, suflai cele şase fumuri şi rostii:

— Marele Manitu, căruia ne închinăm, stăpâneşte pământul şi stelele. El e părintele meu ca şi al tău. Suntem fraţi şi ne vom ajuta la orice greutate. Pipa păcii a înnoit legământul nostru!

Îi trecui pipa lui Fred care, ca şi noi, suflă câte un fum în cele şase direcţii. Apoi jură:

— Ochii mei îl văd pe vestitul Winnetou, pe cel mai de seamă conducător al mescalerilor, mimbrenilor şi apaşilor. Trăgând din pipa lui, mă leg să-i fiu frate. Prietenii lui sunt şi prietenii mei, duşmanii lui sunt şi duşmanii mei. Fie ca legământul nostru să dureze veşnic.

Luând iarăşi loc, îi restituii apaşului pipa, din care acesta continuă apoi să fumeze. Datina împlinită, ne puteam aşeza la sfat.

— Dragul meu frate Charlie binevoiască a-mi spune prin câte a trecut de când ne-am văzut ultima oară şi cum de-a ajuns pe urmele ogellallaşilor — mă pofti Winnetou.

Îi satisfăcui dorinţa, relatându-i totul foarte pe scurt. Amănuntele întâmplărilor trăite între timp puteam să i le povestesc mai târziu. Încheind, îl rugai la rândul meu:

— Şi acum, fratele Winnetou să-mi spună şi mie ce-a mai făcut de la despărţirea noastră. Cum de umblă atât de departe de *wigwam*-ul strămoşilor săi, tocmai aici, pe meleagurile unde vânează siouxii?

Winnetou trase îndelung şi gânditor din calumet, apoi vorbi:

— Furtuna prăvăleşte la pământ apa norilor, iar soarele o înalţă iarăşi spre cer. Aşa se întâmplă şi cu viaţa omului. Zilele vin şi trec. Ce să spună Winnetou despre zorii care s-au dus? O căpetenie a siouxilor-dakota m-a jignit. L-am urmărit

pe nemernic şi i-am luat scalpul. Atunci oamenii lui s-au luat după mine. Eu însă am şters toate urmele, m-am furişat înapoi în *wigwam*-urile lor şi mi-am luat de acolo semnele izbânzii. Iată, le-am încărcat chiar pe calul căpeteniei!

În puţine şi modeste cuvinte, Winnetou ne relata de fapt o acţiune dintre cele mai temerare, pentru istori*sir*ea căreia un altul ar fi consumat ore întregi. Dar aşa îi era felul. Îl urmărise pe duşman luni de-a rândul, din sud de la malul lui Rio Grande până sus la Milk-River, în nordul Statelor Unite; străbătuse păduri virgine şi prerii nemărginite până să-l ajungă pe vrăjmaş şi să-l doboare în luptă; cutezase apoi să intre chiar în tabăra inamică şi să smulgă de acolo preţioasele trofee. Realizase un tur de forţă de care numai un om ca dânsul era capabil. Şi totuşi cu câtă discreţie vorbea!

— Fraţii mei — trecu el la alt subiect — vor să-i urmărească pe ogellallaşi şi pe oamenii albi numiţi *railtroublers*. Pentru asta e nevoie de cai buni. N-ai dori, frate Charlie, să te urci pe calul acesta al siouxului-dakota? E dresat de minune, iar tu l-ai stăpâni mai bine ca oricare altă faţă palidă.

Winnetou îmi mai dăduse cândva un mustang admirabil, îmi venea deci greu să accept şi acest dar:

— Cu îngăduinţa fratelui meu am să prind mai bine un mustang. Calul siouxului trebuie să ducă povara.

Clătină din cap şi rosti stăruitor:

— De ce uiţi, dragă Şarli, că tot ce-i al meu e şi al tău? De ce să-ţi iroseşti timpul cu prinderea unui cal şi pe deasupra să te mai şi zărească ogellallaşii? Crezi că Winnetou va căra după sine povara asta când e vorba să-i urmărească pe duşmani? El o va îngropa şi calul va fi liber. *Howgh!*

Nu era cazul să mă mai opun. Acceptai darul. De altfel, calul îmi cucerise dintru început admiraţia. Era negru ca pana corbului, bine legat, zvelt şi totuşi puternic, vânjos. Numai gândul că ai să-l încaleci îţi provoca o adevărată plăcere.

Coama deasă îi atârna până la piept, coada mai că atingea pământul. Nările îi scânteiau de roşeaţă, fapt foarte preţuit la indieni. Iar în ochii lui mari, focoşi, se citea totuşi un fel de calm şi cumpătare care anunţau că te poţi bizui pe el, cu condiţia să fii călăreţ priceput.

— Dar şaua? observă Fred. Doar n-ai să încaleci pe samar!

— Asta-i floare la ureche — ripostai eu. N-ai văzut cum transformă indienii samarul în şa sau cum *westman*-ul îndemânatic îşi încropeşte la iuţeală o şa destul de bună din pielea vreunui vânat abia răpus? Rabdă până mâine şi ai să mă invidiezi!

Apaşul încuviinţă din cap şi zise:

— Nu departe de aici, lângă apă, Winnetou a văzut urme proaspete de lup. E un lup mare de tot. Până în seară îi vom lua pielea şi coastele şi o să meşterim o şa cumsecade. Au fraţii mei merinde?

La răspunsul meu afirmativ, Winnetou continuă:

— Atunci veniţi! Punem mâna pe lup şi ne căutăm apoi un loc de popas. Acolo am să îngrop lucrurile luate de la siouxii-dakota, iar mâine în zori pornim pe urmele bandiţilor. Nemernicii aceştia au sfărâmat carele trase de calul de foc, au jefuit, au ars şi au ucis pe mulţi dintre fraţii lor albi. Marele Spirit e supărat pe faptele lor şi o să ni-i dea pe mână. După legile savanei, asemenea mişei trebuiesc omorâţi.

Astfel pără*sir*ăm acest loc al revederii noastre pe cât de neprevăzute, pe atât de fericite.

Curând gă*sir*ăm vizuina lupului şi-l împuşcarăm. Era din acel soi de lupi cărora indienii le spun coioţi. După puţin, aşezaţi lângă foc, ne apucarăm să confecţionăm şaua.

Dimineaţa Winnetou îşi îngropa trofeele constând din arme indiene şi pungi cu „medicamente”, însemnarăm locul ca să-l putem găsi mai târziu şi pornirăm pe urmele bandiţilor. Aceştia ar fi făcut, desigur, mult haz aflând că trei inşi, mari şi laţi, se aventurau să înfrunte liota lor atât de

numeroasă...

6. Helldorf-Settlement

Chiar dintru început „corbul” meu se arătă a fi un cal minunat. Orice alt călăreţ, neiniţiat în dresura indiană, ar fi fost zvârlit imediat din şa. Pe mine însă calul mă respectă din prima clipă, ceea ce făcu să cresc totodată în stima grăsanului de Fred. Acesta mă iscodea din când în când cu priviri ciudate. Îi dăduse de gândit probabil simpatia ce-mi arăta Winnetou. În mintea lui această caldă prietenie dintre gloriosul apaş şi un vânător oarecare luase proporţiile unui mister.

Victory, bătrâna iapă a lui Fred, se ţinea şi ea bine, încât înaintam într-un tempo destul de rapid. Către prânz, ajunserăm la ultimul loc de popas al bandiţilor. Nu ne mai despărţea de ei decât o jumătate de zi.

Aici urmele se abăteau de la râuleţul amintit către o vale prin care curgea un alt pârâu. Din ce în ce mai atent, Winnetou scruta mereu pădurea prelinsă de pe înălţimile laterale până în inima văii. În cele din urmă opri şi, cum eu călăream îndărătul lui, mi se adresă, întorcând capul:

— Iuf! Ce crede fratele meu Charlie despre drumul acesta?

— Duce în sus, pe creastă.

— Şi apoi?

— S-ar putea ca dincolo, după povârniş, bandiţii să fi ajuns la ţinta lor.

— Ce ţintă?

— Păşunile ogellallaşilor.

Winnetou aprobă printr-o mişcare scurtă a capului şi rosti:

— Fratele meu Charlie vede şi acum ca vulturul şi simte ca vulpea. Aşa e cum a spus!

Îşi îndemnă calul şi porni prevăzător înainte.

— N-am înţeles, Ce-i cu păşunile ogellallaşilor? se interesă Fred.

— Ţi-am mai spus eu că trei indieni nu se întovărăşesc în mod normal cu o întreagă bandă de albi. În Vestul Sălbatic indienii sunt incomparabil mai mulţi decât albii şi nu văd de ce în acest caz raportul s-ar inversa.

— *Pshaw!* Nu pricep, Charlie.

— Omule, cei trei ogellallaşi au fost trimişi să-i călăuzească şi să-i supravegheze pe bandiţi. Asta e.

— Cum adică? Cine i-a trimis?

— Nu mi-o lua în nume de rău, dragă Fred, dar astăzi rolurile par să se fi schimbat. S-ar părea că trebuie să te consider eu *greenhorn*.

— Na-na!

— Crezi că vreo douăzeci şi ceva de păcătoşi pot juca aici cum le place fără să-i dibuiască indienii?

— Desigur că nu.

— Şi atunci, ce le rămâne de făcut?

— Hm, da! Să se pună sub protecţia pieilor-roşii.

— Exact. Şi pieile-roşii îi vor ajuta din pură generozitate?

— Ba nu. Vor cere plată.

— Ce fel?

— O parte din pradă, fireşte.

— Bun. Acum înţelegi ce discutam adineauri cu Winnetou?

— Aha, vasăzică asta e! Bandiţii au jefuit trenul, iar cei trei ogellallaşi îi însoţesc şi-i conduc la ai lor ca să-şi achite datoria.

— Da sau nu. Sigur e însă un lucru: onorabilii noştri fraţi albi se vor întâlni în curând cu o mare trupă de ogellallaşi. Ţi-am mai spus-o asta când ne aflam la calea ferată.

— Mă întreb ce planuri vor mai fi având?

— Bănuiesc eu ceva.

— Aş! De unde să ştii ce urmăresc nişte oameni pe care nici nu i-ai văzut la faţă? Ca să fiu sincer, Charlie, azi-

dimineaţă ai reuşit să creşti oarecum în ochii mei, dar ca să te cred şi proroc ar fi prea mult!

— Vom vedea. În orice caz, eu am trăit destul printre indieni şi le cunosc obiceiul. Ascultă: Ştii care-i cea mai bună metodă ca să ghiceşti intenţiile cuiva?

— Ei?

— Te transpui exact în caracterul şi în situaţia lui. Vrei să mă fac forte şi să dezleg taina ce ne interesează?

— Aş fi tare curios.

— Bine. Cui crezi că a raportat mai întâi şeful trenului nostru despre catastrofa constatată pe traseu?

— Celei mai apropiate staţii, desigur.

— Aşadar, de acolo vor fi fost trimişi oameni ca să cerceteze împrejurările în care s-a întâmplat catastrofa şi să-i urmărească pe făptaşi. Nu?

— Fără îndoială.

— Dar în felul acesta, oamenii plecând, staţia rămâne fără apărare şi un atac asupra ei n-ar prezenta prea multe riscuri.

— *Egad!* Aşa e! Acuma ghicesc şi eu ce-ţi umblă prin cap.

— Ei, după cum ştii, gările au aici încă un caracter provizoriu. Să ne întrebăm deci care anume staţie poate dispune de atâţia oameni încât să alcătuiască un detaşament. Pe mine mă duce gândul la Echo-Cannon.

— Se poate, Charlie. În orice caz, bandiţii vor fi bănuind că staţia a rămas fără apărare.

— Judecând după faptul că sunt porniţi pe război, putem trage concluzia că siouxii nu vor sta deloc cu mâinile în sân. Aproape sigur că vor ataca staţia Echo-Cannon. Dar ia uitaţi-vă, am ajuns la izvoarele pârâului. De acum încolo urcăm pieptiş; nu mai e timp de palavre.

Urcam pe sub arbori uriaşi. Terenul accidentat ne solicita multă atenţie. Sus se făcea un podiş. De aci ne lăsarăm iar în vale, către un curs de apă ce călătorea spre est.

Acolo popo*sir*ă bandiţii la prânz, cotind apoi o dată cu

pârâul către miazănoapte.

Trecurăm câteva râpe şi văiugi. Urmele, din ce în ce mai proaspete, ne îndemnau la mare vigilenţă.

În sfârşit, către seară, după ce atinserăm greabănul unei culmi şi eram gata să coborâm de cealaltă parte, Winnetou — care călărea în frunte — trase brusc de frâu.

— Iuf! făcu el, repezindu-şi braţul înainte.

Ne strunirăm şi noi caii, privind în direcţia respectivă.

La dreapta noastră, jos de tot, se întindea o mică păşune pe care o puteai înconjura în cel mult o oră. Păşune lină, bogată în ierburi dese. Se înălţau acolo o mulţime de corturi indiene. Printre, corturi domnea o vie animaţie. Caii păşteau în voie, deşeuaţi. Sumedenie de oameni trebăluiau peste tot. Scheletele câtorva bivoli odihneau la o margine a taberei, iar pe funiile întinse atârnau hartane de carne pusă la uscat.

— Ogellallaşi! constată Fred.

— Ei, vezi că am avut dreptate?

— Treizeci şi două de corturi! preciză el.

Winnetou măsură atent valea şi adăugă:

— *Naki gutesnontin nagoiva* — două sute de războinici.

— Dar mai sunt şi albi pe-aici — observai eu. Ia să numărăm caii; aşa ne lămurim mai precis.

Puteam cuprinde cu ochii întreaga tabără. Erau două sute cinci cai. Dacă ogellallaşii ar fi avut de gând să plece de aici la vânătoare, atunci şi-ar fi pregătit desigur mai serioase provizii de carne. Şi apoi, n-ar fi ales tocmai acest ţinut destul de sărac în bizoni. Era vorba deci de altceva, şi anume o operaţie de război. Dovadă şi scuturile. La vânătoare scutul mai mult te împiedică decât te ajută.

Oarecum izolat de celelalte se înălţa un cort mai mare, cu pene de vultur prinse în vârf, ceea ce însemna că aparţine căpeteniilor.

— Ce crede fratele meu Charlie? mă consultă Winnetou. Oare broaştele astea vor mai zăbovi mult aici?

— Cred că nu.

— Şi din ce deduci asta, Charlie? se interesă Fred. E o problemă ce nu se rezolvă cât ai bate din palme şi, în acelaşi timp, e mult prea serioasă ca s-o tratăm aşa uşurel.

— Uită-te la scheletele bivolilor şi ai să găseşti răspunsul, dragă Fred!

— Şi ce-i cu ele?

— Ciolanele sunt albe, vasăzică au stat la soare pe puţin patru-cinci zile. Înseamnă că şi carnea trebuie să se fi uscat binişor. Nu-i aşa?

— Fireşte.

— Deci, pieile-roşii sunt gata de drum. Ori crezi că se vor mai întinde la câte o partidă de şah sau de dame?

— Mă cam iei peste picior, stimate *sir!* Eu însă n-am vrut decât să te pun la încercare. Aha, uite că a ieşit unul din cort! Cine să fie?

Winnetou îşi vârî mâna în buzunar şi scoase... un ochean, în mâinile unui indian instrumentul acesta era într-adevăr o raritate. Fred îl privi surprins. Şeful apaşilor îşi cumpărase ocheanul cu ocazia vizitelor sale prin oraşele din est, îl reglă şi se apucă să-l studieze pe indianul care ieşise din cort. Apoi mi-l întinse mie. O umbră de scârbă şi mânie trecu pe chipul său.

— Mincinosul şi trădătorul de Ko-it-se! scrâşni el. Winnetou îi va crăpa ţeasta cu tomahawkul.

Prin lentilele ocheanului îl examinai cu mare interes pe ogellallah. Ko-it-se înseamnă gură-de-foc. Omul acesta era cunoscut în întreaga savană şi în regiunile de munte drept un bun orator, războinic extrem de curajos şi duşman neîmpăcat al albilor. O înfruntare cu el nu era lucru de şagă.

Trecând ocheanul lui Walker, îi spusei:

— Fred, n-ar strica să ne ascundem. Acolo se văd cu mult mai mulţi cai decât oameni; probabil că unii vor fi stând prin corturi, dar nu e deloc exclus ca alţii să patruleze în afara

taberei.

— Fraţii mei să mai aştepte — interveni apaşul. Winnetou va căuta un ascunziş potrivit.

Dispăru printre copaci şi se întoarse abia după un răstimp destul de lung. Apoi ne conduse mai într-o parte, pe spinarea muntelui, până într-un desiş extrem de încâlcit, prin care ne strecurarăm cu chiu, cu vai. Dincolo era destul loc pentru oameni şi cai. Legarăm animalele, în timp ce Winnetou se înapoia ca să şteargă urmele trecerii noastre.

Aici, în iarba răcoroasă, stăturăm până seara foarte atenţi la cel mai mic zgomot şi gata în orice clipă să alergăm la caii noştri, dac-ar fi dat semne de nelinişte. Mai târziu, ocrotit de întuneric, Winnetou se strecură prin desiş şi constată că jos ogellallaşii aprinseseră câteva focuri.

— Ăstora nu le pasă de nimic — comentă Fred, ascultând ştirea adusă de Winnetou. De-ar bănui cât de aproape suntem!

— Bănuiesc ei, desigur, că sunt urmăriţi — îi explicai eu. Dar deocamdată se ştiu în siguranţă, pentru că detaşamentul de feroviari încă nu putea să ajungă aici. Eu presupun că vor pleca în zori. Ar trebui să-i spionăm.

— Merge Winnetou — se oferi numaidecât apaşul.

— Bine, te însoţesc. Fred, tu rămâi la cai. Puştile le lăsăm aici, n-ar face decât să ne stingherească. Tomahawkul şi cuţitul ajung. La o adică, avem şi pistoalele.

Grăsunul de Fred se declară imediat de acord să rămână la cai. Deşi curajos din fire, prefera să nu se expună decât în caz extrem. Oricum, era riscant să cobori în vale şi să-i spionezi pe ogellallaşi. Dacă te prindeau, însemna că ţi-ai încheiat socotelile cu viaţa.

Mai erau trei sau patru zile până la crai-nou. Pe cerul înnorat nu licărea nici o stea. Prielnic timp pentru acţiunea noastră! Ne furişarăm pe dibuite până în locul unde stătusem la pândă toată după-amiaza.

— Winnetou o ia la dreapta şi fratele Charlie la stânga! îmi şopti apaşul. Fără alt cuvânt, dispăru în bezna pădurii.

Eu, urmându-i sfatul, mă furişai pe stânga povârnişului. Pitindu-mă mereu după tufe şi copaci, ajunsei neauzit până-n vale. Focurile de tabără se înălţau înaintea ochilor mei. Prinsei cuţitul de vânătoare între dinţi, mă lungii pe burtă şi pornii încet, târâş, către cortul capeteniei, înălţat la vreo două sute de paşi. Focul din faţa cortului nu-şi arunca lumina spre mine...

Cam într-o jumătate de oră izbutii să ajung la cortul căpeteniei, numai la vreo opt coţi distanţă de oamenii care şedeau lângă foc. Discutau foarte însufleţit în limba engleză. Încumetându-mă să ridic puţin capul, observai că erau cinci albi şi trei indieni.

Roşii şedeau liniştiţi. Numai un alb îşi permite să trăncănească cu glas tare lângă focul de tabără; prevăzător, indianul discuta mai mult prin semne decât prin cuvinte. De altfel, şi focul ardea cu flacără mare, nu înăbuşit ca la indieni.

Unul dintre albi, o namilă bărboasă, avea pe frunte o cicatrice ca de la o tăietură de cuţit. În gaşca lui părea o persoană cu autoritate, al cărei cuvânt se cere respectat. Pitit în umbră, ascultai discuţia.

— Cât e până la Echo-Cannon? întrebă unul.

— Cam vreo sută de mile — răspunse omul cu cicatricea. Trei zile de trap uşor.

— Şi dacă greşim, dacă, de pildă, oamenii au rămas în staţie şi nu s-au luat după noi?

Lunganul cel bărbos râse pe un ton superior:

— Prostii! E sigur că vin! Doar am făcut aşa fel ca să le sară urmele în ochi. Şi apoi, atacul asupra trenului s-a soldat cu vreo treizeci de morţi şi cu pradă bogată. N-or să înghită ei hapul fără a încerca măcar să ne-o plătească!

— În acest caz, avem şanse — se băgă în vorbă un al treilea. Rollins, ia spune, câţi oameni lucrează la Echo-

Cannon?

— Vreo sută cincizeci, toţi înarmaţi — răspunse cel interpelat. Dar să nu uităm că există acolo câteva magazine şi baruri bine aprovizionate. Iar administraţia dispune de o casă de bani frumos garnisită! Am auzit că păstrează în ea suma destinată investiţiilor pe linia Green-River — Promontory, deci o distanţă de peste două sute treizeci de mile. Plăcută sumă, pe cât s-ar părea!

— *High-day!* Bravo, îmi place! Şi crezi că o să-i ducem de nas?

— Fără îndoială. Mâine după-amiază vor ajunge aici. Noi, însă, plecăm încă din zorii zilei. Mergem o bucată spre nord, apoi ne răzleţim în câteva direcţii încât n-or să mai ştie cum şi încotro. După aceea, fiecare grup şterge cu grijă urmele şi ne întâlnim cu toţii jos, la Greenfork. De acolo, ferindu-ne de locurile deschise, intrăm frumos în Echo-Cannon. Tot drumul ne va lua vreo patru zile.

— Zici să trimitem cercetaşi înainte?

— Se înţelege. Cercetaşii vor pleca mâine direct la Echo-Cannon şi ne vor aştepta lângă Painterhill. Vasăzică, s-a hotărât. Chiar dacă feroviarii au rămas toţi la Cannon, încă nu trebuie să ne facem griji. Suntem superiori ca număr. Până să apuce ei armele, îi lichidăm.

N-aş fi putut găsi un moment mai prielnic ca să-i spionez. Ceea ce aflasem aici întrecea cu mult aşteptările mele. Să fi stat încă acolo? Nu avea nici un rost. Mai mult decât atât nu-mi trebuia. Pe de altă parte, primejdia mă pândea la cea mai mică neatenţie. Mă retrasei deci cu mare băgare de seamă.

Mergeam aplecat şi de-a-ndăratelea, ştergând cu grijă orice urmă care ar fi putut să fie descoperită a doua zi... Pierdui astfel aproape o oră până să ajung iar la pădure şi să mă pun la adăpost.

Făcându-mi mâinile pâlnie la gură, imitai orăcăitul broaştei. Convenisem cu Winnetou acest semnal, ca să ştie

când să se retragă. Eram sigur că-l va auzi şi-i va da urmare. Indienilor acest semnal nu putea să le pară suspect, având în vedere că acolo, în ierburile umede, prezenţa broaştelor era firească şi seara era normal ca glasul lor să se facă auzit.

În sfârşit, ajunsei cu bine la desişul nostru.

— Cum a fost? se interesă Fred.

— Mai rabdă până se întoarce Winnetou.

— De ce? Ard de curiozitate!

— N-ai decât să arzi! Doar palavragiii macină mereu din gură. Mie nu-mi convine să repet acelaşi lucru de două ori.

Fred trebui să se resemneze şi să aştepte răbdător, până când Winnetou apăru într-un târziu...

— Fratele meu Charlie m-a chemat? întrebă acesta.

— Da.

— Pesemne că fratele meu a avut noroc?

— Am avut. Dar Winnetou a aflat ceva?

— Nimic. Am pierdut mult timp până să trec de caii lor şi, când să ajung la foc, se auzi orăcăitul broaştei. Am mai întârziat apoi cu ştersul urmelor, de au răsărit şi stelele pe cer. Fratele meu ce a aflat?

— Tot ce ne trebuie.

Le povestii cele auzite, drept care Fred mă felicită:

— Aşadar, presupunerile dumitale, Charlie, s-au adeverit! Chestia cu atacul de la Echo-Cannon ai ghicit-o excepţional de bine.

— Nici nu era greu.

— Şi cum arată lunganul acela? Zici că are o tăietură pe frunte?

— Da.

— Şi e bărbos?

— Exact.

— Înainte nu purta barbă. Dar nu mă îndoiesc că-i el. Cu tăietura s-a ales când cu atacul asupra unei ferme, jos, la Leawenworth. Şi cum îşi spune?

— Rollins.

— Da, da, să ţinem minte. Îşi schimbă numele pentru a patra oară. Şi acum? Nu văd cum l-am scoate azi de-acolo.

— E imposibil. Şi apoi, nu ne interesează numai el. Parcă ceilalţi sunt mai breji?! Îţi mărturisesc, dragă Fred, că, pe cât mi-a stat în putinţă, m-am ferit întotdeauna să ucid vreun semen al meu. Sângele omului e cea mai preţioasă licoare din lume. Am preferat să îndur multe până a mă hotărî să trag în adversar, şi atunci numai ca să mă apăr. Şi chiar într-un asemenea caz m-am străduit să-l scot din luptă fără să-l omor...

— Măi — făcu grăsunul — parc-ai fi Old Shatterhand! Nici dânsul nu ucide indieni decât în caz de forţă majoră. Când e vorba de vânat, nimereşte fiara drept în ochi, dar când are de-a face cu oameni, ba zdrobeşte un picior, ba un braţ, ba le repede câte un pumn de-i năuceşte pentru câteva ceasuri!

— Iuf! se miră Winnetou, ascultându-l pe Fred. Abia acum îşi dădea seama că grăsunul nu mă ştie de Old Shatterhand.

Mă prefăcui că n-am auzit exclamaţia şi reluai:

— Totuşi, nu mi-aş îngădui vreodată să-l fac scăpat pe un bandit sau chiar o întreagă haită de asemenea fiare. Ar fi să ajung complicele lor şi să-i las pe oamenii cinstiţi în voia criminalilor. Acum, judecând situaţia, e imposibil să-l scoatem de acolo pe acest Haller, care-şi zice Rollins. Aş fi putut, desigur, să-l împuşc. Dar, crede-mă, eu nu procedez ca ucigaşii de rând, chiar dacă, judecând isprăvile lui, o moarte fulgerătoare ar fi cea mai uşoară dintre sancţiuni. Prefer să-l prindem împreună cu toată banda. Şi asta nu se poate realiza decât dacă-i lăsăm să se deplaseze la Cannon.

— Şi noi ce facem?

— Mai întrebi? Căutăm să ajungem înaintea lor şi-i prevenim pe oamenii din staţie.

— *Well!* Aşa mai zic şi eu. Poate izbutim să-i prindem pe toţi de vii. N-or fi prea mulţi?

— Păi, dac-am putea să-i urmărim numai noi trei fără teamă, nu văd de ce ne-am teme la Echo-Cannon, unde vom avea, desigur, şi ajutorul localnicilor?!

— Mulţi nu cred să fie. Majoritatea vor fi plecaţi pe urmele bandei.

— Avem noi grijă să-i vestim şi să-i întoarcem din drum.

— Cum să-i vestim?

— Ieşim în drumul lor şi fixăm un bilet pe trunchiul unui copac.

— Şi or să se ia după informaţiile scrise pe bilet? N-or să creadă că e vorba ele un vicleşug al bandiţilor?

— Nu se poate să nu fi auzit de la personalul trenului nostru că doi dintre călători au coborât. Şi apoi, or să ne vadă urmele. Iar răvaşul am să-l scriu aşa fel, încât să nu încapă nici o îndoială. Am să-i sfătuiesc să evite trecerea prin Greenfork şi Painterhill, primul fiind locul de adunare al grupurilor de ogellallaşi, după ce se vor fi împrăştiat în scop de manevră, iar al doilea locul unde urmează a se instala cercetaşii. Aceştia nu trebuie în nici un caz să-i observe pe feroviari când vor reveni în staţie. De aceea am să recomand să se întoarcă la Echo-Cannon dinspre sud.

— Iuf! exclamă nerăbdător Winnetou. Să plecăm repede!

— Chiar acum?! se miră Fred.

— Răsăritul soarelui să ne apuce departe de aici.

— Şi dacă mâine bandiţii ne descoperă urmele?

— Câinii de ogellallaşi vor pleca numaidecât spre miazănoapte şi nimeni n-o să mai urce încoace. *Howgh!*

Se ridică şi plecă să-şi dezlege calul. Secaserăm şi noi caii din desiş şi o luarăm înapoi pe drumul care ne adusese până acolo. Fireşte că de odihnă nu putea să mai fie vorba în acea noapte...

Gonind până în zori, ne depărtarăm cu vreo nouă-zece mile de ogellallaşi. În sfârşit, caii puteau să mai răsufle niţel. Merserăm o bucată drept spre sud şi ne oprirăm într-un loc

potrivit. Pe o foaie de carnet aşternui cu creionul mesajul nostru şi cu ajutorul unui beţişor fixai hârtia de trunchiul unui copac, astfel ca să atragă atenţia trecătorului care ar veni dinspre sud. Cârmirăm apoi la dreapta, în direcţia sud-vest.

Către prânz trecurăm de Greenfork, însă departe de punctul unde urmau să se întâlnească grupele ogellallaşilor... Şi mânarăm întruna până în amurg.

Făcuserăm în cursul zilei peste patruzeci de mile engleze şi era de mirare cum Victory, iapa lui Fred, nu rămânea deloc în urmă... La un moment dat se deschise în faţa noastră o vâlcea destul de întinsă şi adăpostind la mijlocul ei un lac modest, alimentat de un pârâu ce venea dinspre răsărit şi-şi continua cursul spre apus.

Ne-am oprit locului privind cu surprindere, dar surprinderea noastră nu era provocată de valea în sine, ci de ceea ce ne-a fost dat să zărim în ea. Pe coama muntelui care se afla înaintea noastră nu creşteau copaci. Aceştia fuseseră tăiaţi şi pământul era cultivat. În vale păşteau cai, vite, oi şi capre. Pe malul râului se zăreau cinci colibe mari din bârne, iar lângă aceste colibe se vedeau coteţe şi grajduri. Parcă aveam înaintea ochilor cinci gospodării ţărăneşti de soiul celor pe care le văzusem de atâtea ori în Germania. Sus, către culme, se zărea o bisericuţă împodobită cu o cruce enormă, pe care fusese sculptat chipul Mântuitorului. Era de-a dreptul uluitor să descoperi în pustietate, în Vestul sălbatic, chiar la hotarul dintre pământurile aparţinând unor triburi indiene aflate permanent în război, chipul Mântuitorului! Mişcat, mi-am scos pălăria.

Lângă capelă, un grup de oameni se tot uita către apus, unde soarele, atingând parcă apele pârâului, le dăruia cu fermecate culori. Oamenii păreau să nu ne observe. Un clopot răsună limpede şi chemător în duioasa pace a amurgului...

— *Ti, ti* — ce e asta? întrebă Winnetou.

— Un *settlement* — o aşezare omenească, fireşte — îl

lămuri Fred.

— Iuf! Winnetou vede că e o aşezare. Dar glasul?

— E clopotul care cheamă la slujba de seară...

— Iuf! se miră apaşul...

După ce se stinseră ultimele vibraţii ale clopotului, urcă în văzduh un cântec pe mai multe voci umplând cu sunetele sale toată valea.

Soarele se-ndreaptă spre apus, ostenit,
Şi noaptea cu umbrele ei a venit.
Ah, ce bine ar fi dacă,
Durerea din suflet ar fi uitată
Şi-ar trece precum ziua de îndată!

Ruga-mi ascultă şi du-o la Tronul lui Dumnezeu!
Ascultă-mă, mamă a Mântuitorului meu!
Căci rugăciunea mea e din suflet rostită
Şi tu vei fi pe veci slăvită,
Ave Maria!

Ce era asta? Era propria mea poezie, propriul meu „Ave Maria”! Cum de a ajuns în sălbăticia Munţilor Stâncoşi? Mai întâi am rămas fără cuvinte. Apoi însă, pe măsură ce armoniile simple curgeau ca o nevăzută revărsare cerească de pe munte pe vale în jos, m-a asaltat cu o putere irezistibilă. Inima în mine părea să vrea să se lărgească la nesfârşit, iar lacrimile îmi curgeau cu stropi mari pe obraji.

Se întâmplase la Chicago, cu ani în urmă: un amic, dirijor de profesie, mă rugase să scriu un text de trei strofe pentru un „Ave Maria” compus de el. Bineînţeles că-i împlinisem dorinţa şi, mai târziu, ascultându-i lucrarea la un concert, îmi dădui seama că omul realizase o adevărată capodoperă. Auditoriul îl răsplăti cu aplauze entuziaste, iar bucata fu reluată de câteva ori.

Şi iată că mă întâlnesc din nou cu compoziţia prietenului meu într-un loc unde nu m-aş fi aşteptat să descopăr nici picior de indian, darămite un dublu cvartet vocal!

Sfârşindu-se cântecul, luai puşca de pe umăr, trăsei două focuri, consumând încărcătura ambelor ţevi, şi dădui pinteni calului. Mă repezii în vale ca vântul, traversai apa şi mă îndreptai spre colonie, fără să întorc măcar capul, ca să văd dacă şi ceilalţi doi mă urmează.

Împuşcăturile cu ecoul lor prelung puseseră în mişcare colonia. Oamenii îngrijoraţi apăruseră în pragurile caselor, căutând să se dumerească cine şi de ce trăsese. Constatând, în sfârşit, că e vorba de un alb îmbrăcat destul de onorabil, se potoliră şi mă întâmpinară curioşi.

În faţa primei case de la margine stătea o bătrânică, simplă şi curată la port. Întreaga ei înfăţişare sugera hărnicie şi pe chipul ei încadrat de un păr alb ca neaua stăruia un zâmbet paşnic şi senin...

— *Good evening*, *grand-mother* — bună sera, bunicuţo! Nu te speria! Suntem vânători de la munte, oameni civilizaţi. Ne îngădui să descălecăm?

Bătrâna încuviinţă, zâmbind cu blândeţe:

— *Welcome*, *sir!* Bine-aţi venit, domnule! Pe oamenii cinstiţi îi primim întotdeauna cu plăcere. Uite că se întoarce şi moşneagul meu, împreună cu Willy! Poate să vă dea o mână de ajutor.

Coriştii, tulburaţi de împuşcăturile mele, coborau în grabă spre casele lor. În frunte, un bătrân robust şi un flăcău mândru, voinic, urmaţi de alţi şase, unii mai tineri, alţii mai vârstnici, precum şi de nişte băieţaşi — toţi în portul sobru şi tainic al muntenilor. Bătrânul îmi strânse dreapta şi îmi vorbi amical:

— Bine-aţi venit, *sir,* în Helldorf-Settlement! Ne bucură să mai vedem din când în când şi altă lume. Poftim, descălecaţi!

Sării de pe cal şi vorbii la rândul meu:

— *Thank you, sir!* Vă mulţumesc, domnule! Nimic nu te bucură mai mult în viaţă decât o faţă de om limpede şi prietenoasă. Suntem trei călăreţi osteniţi. Am putea să ne odihnim aici peste noapte?

— Cum de nu! Pentru oameni de treabă se mai găseşte câte un locşor.

Vorbisem până acum în englezeşte. Deodată însă, unul dintre tineri, care mă tot studiase atent, ieşi mai în faţă şi se adresă bătrânului:

— Moş Hillmann, ai putea vorbi cu acest domn şi germana. Ura! Ia ghici cu cine ai onoarea!

Bătrânul Hillmann mă privi nedumerit şi întrebă:

— Vreun compatriot, cumva? Îl cunoşti?

— Desigur. M-am tot căznit să-mi aduc aminte. Nu-i aşa, domnule, că sunteţi autorul versurilor pe care le-am cântat adineauri?

Acum era rândul meu să mă mir:

— Într-adevăr! Dar de unde mă cunoaşteţi?

— De la Chicago. Am fost membru al societăţii corale, condusă de domnul Balding, cel care a compus „Ave Maria" pe versurile dumneavoastră. Vă amintiţi de concertul în care a fost executat pentru prima oară? Eu eram pe-atunci tenor doi; acuma am trecut la prim-bas. Mi s-a îngroşat vocea.

— E german... Îl cunoaşte Bil... Da, da! E poet... Cel care a scris „Ave Maria"...

Ascultam comentariile celor din jur — bărbaţi, femei, băieţi, fete. O, câte mâini întinse, câte glasuri repetând acelaşi „bun-venit"! Erau clipe de adâncă, răscolitoare emoţie, cum rareori ţi-e dat să trăieşti.

Între timp se apropiară Winnetou şi Fred Walker. La ivirea celui dintâi, oamenii se arătară cam tulburaţi, dar avui grijă să le risipesc imediat temerile:

— Faceţi cunoştinţă cu Fred Walker, vânător de prerie! Iar acesta e Winnetou, marele conducător al apaşilor, de care în

nici un caz nu trebuie să vă speriaţi.

— Winnetou? Cum aşa? se minună bătrânul Hillmann. De nenumărate ori am auzit povestindu-se de el! Numai laudă şi preţuire peste tot! Ei, la asta nu mă aşteptam! Ne onoraţi, domnule. Numele lui Winnetou se bucură de o faimă ce întrece pe a multor prinţi şi regenţi de pe la noi.

Îşi descoperi capul încărunţit şi, adresându-se lui Winnetou, îi întinse mâna:

— *I am your servant, sir* — sluga dumneavoastră, domnule!

Mărturisesc că acest gest plin de stimă şi supunere faţă de indian mi se păru oarecum comic şi exagerat. Dar simţeam că e sincer şi din toată inima. Winnetou, care înţelegea şi vorbea bine engleza, dădu prietenos din cap, strânse mâna bătrânului şi rosti:

— *Winnetou is your friend. He loves the whites if they are good* — Winnetou e prietenul vostru. El îi iubeşte pe oamenii, albi când aceştia sunt de treabă.

Se stârni apoi o dispută amicală între membrii coloniei. Problema era: Cine să ne găzduiască? Hillmann puse capăt disputei, hotărând:

— Domnii au descins la mine. Vasăzică, e limpede: rămân aici! Şi pentru ca dumneavoastră, ceilalţi, să nu ieşiţi în pagubă, poftiţi cu toţii la mine deseară. După aceea, însă, lăsaţi-i în pace, că-s obosiţi.

Oamenii acceptară. Caii fură adăpostiţi în grajd, iar noi păşirăm pragul casei. Înăuntru ne primi tânăra şi frumoasa soţie a lui Willy, fiul lui Hillmann. Furăm înconjuraţi cu toată atenţia şi, pe când serveau gustarea dinaintea cinei ce se anunţa un adevărat festin, aflarăm multe şi mărunte în legătură cu viaţa acestei modeste aşezări...

Oamenii veniseră de prin munţii bavarezi, unde multă lume se ocupă cu şlefuitul pietrelor. Se instalaseră mai întâi la Chicago, muncind laolaltă şi cu sârguinţă ca să adune bani

pentru achiziţionarea unei ferme. Erau cinci familii unite într-un acelaşi ţel. Dar când veni clipa să-şi aleagă un loc pentru colonie, lucrurile începură să se încurce. Auziseră ei din gura unui bătrân *westman* despre măreţia munţilor Tetoni şi despre avuţiile de acolo încă neexplorate. Omul îi asigurase cu jurământ că acolo, sus, vor găsi mari zăcăminte de calcedonie, de opali, agate, cornalină şi alte pietre semipreţioase. Hillmann, care era şlefuitor de meserie, se entuziasmă imediat. Îi convinse şi pe ceilalţi şi astfel hotărâră să plece în Tetoni. Numai că oamenii erau destul de prevăzători ca să nu-şi pună chiar toată speranţa în pietrele de acolo şi se apucară să caute prin preajma munţilor un teren de fermă, gândind să-şi întemeieze mai întâi colonia şi abia pe urmă, după ce se vor fi gospodărit, să înceapă cu explorarea zăcămintelor. Hillmann cu încă doi bărbaţi se duseră în cercetare şi descoperiră această vâlcea minunată, cu lacul ei limpede şi îmbietor. Terenul se potrivea tocmai bine pentru ce aveau de gând. Fiind anunţaţi, so*sir*ă apoi şi ceilalţi, iar acum — după trei ani de muncă fără preget — oamenii îşi îngăduiau, în sfârşit, prima lor zi de odihnă şi sărbătoare.

— Şi aţi fost vreodată sus, pe Tetoni? întrebai eu.

— Willy al meu şi Bill Meinert, băiatul care vă cunoaşte din Chicago, au încercat să urce o dată până sus. Asta a fost în toamna trecută. Dar s-au oprit lângă lacul lui John Gray. Mai încolo, cică, e sălbăticie grozavă şi urcuşul foarte greu. De aceea s-au lăsat păgubaşi.

— Vina lor — observai. Nu prea sunt *westmen*-i!

— Ba cred că suntem, domnule — se apără Willy.

— Nu vă supăraţi, dar rămân la părerea mea. Chiar după ce ai defrişat timp de trei ani un ţinut sălbatic, încă nu te poţi numi *westman*. Abia dacă eşti colonist. Dumneavoastră voiaţi să urcaţi spre Tetoni în linie dreaptă, ceea ce n-ar încerca nici un *westman*, pentru simplul motiv că nu se poate. Nici acum

cinci sute de ani n-aţi fi reuşit, darămite acum, când pădurile s-au îndesit şi au crescut uriaşe. Cum să treci codrii aceştia virgini, populaţi numai cu lupi şi urşi, plini de râpe şi văgăuni, unde n-ai de ce să-ţi reazemi piciorul? Cum să te strecori prin defileurile acelea strâmbe şi întunecate ca noaptea, unde la tot pasul te poate pândi de după stânci vreun indian? Trebuia s-o luaţi mai întâi spre Salt-River sau John Grays-River. Amândouă se varsă nu departe unul de altul în Snake-River. De acolo, apucând-o în susul râului, aţi fi lăsat în stânga Snake-River Mountains, apoi Teton Pass Mountains, pe urmă trecătoarea Teton şi, în fine, aţi fi atins lanţul muntos al Tetonilor care se înşiră pe vreo cincizeci de mile engleze. Dar numai în doi o asemenea expediţie nu prea are şanse de reuşită. Ceva pietre n-aţi găsit?

— Câteva bucăţi de calcedonie şi atât.

— Ia să le văd! Winnetou cunoaşte fiecare palmă de loc din Munţii Stâncoşi. Vreau să mă consult cu el.

Ştiind că indienii se feresc să discute de faţă cu albii despre aur şi celelalte comori ale Vestului, mă adresai lui Winnetou în graiul apaşilor, deşi nici aşa nu eram convins că îmi va da vreo informaţie.

— Oare fratele meu Charlie umblă după aur şi pietre scumpe? mi-o întoarse el, măsurându-mă cu ochii săi negri şi gravi.

— Îi explicai despre ce e vorba, iar el — după ce privi câteva clipe în gol — îşi înălţă fruntea către cei de faţă, întrebând:

— Oare oamenii albi îmi vor îndeplini o dorinţă, mie, căpetenia apaşilor!

— Ce dorinţă?

— Să mai cânte o dată cântecul ce l-am auzit la so*sir*ea noastră. Dacă-mi făgăduiesc, atunci am să le spun unde se află pietrele.

Eram de-a dreptul uluit. Făcuse care acest cântec o atât

de profundă impresie asupra lui, încât în schimbul unei repetări să se declare gata a dezvălui secretul munţilor?

— Bine, vor cânta — îl asigurai eu.

— Atunci să caute în munţii Ventra şi vor găsi multe grăunţe de aur. Iar în valea râului Beaverdam, ce se varsă dinspre miazăzi în lacul Yellowstone, sunt multe pietre din acelea la care râvnesc albii.

În timp ce traduceam aceste informaţii şi le explicam coloniştilor poziţia geografică a punctelor indicate de Winnetou, îşi făcură apariţia primii musafiri şi discuţia noastră încetă.

Casa se umplu treptat şi petrecurăm o seară cum nu mai apucasem aici, în Vest. Oamenii ţineau minte toate cântecele îngânate cândva în patrie sau, mai târziu, la Chicago. Le şi plăcea, de altfel, să cânte şi înjghebară imediat un cor aproape perfect. Însuşi bătrânul Hillmann slobozi o frumoasă voce de bas. Astfel, printre discuţii, ne delectarăm cu cântece populare şi cu piese vocale pe patru voci.

Apaşul asculta în tăcere. La un moment dat mă întrebă:

— Şi cum rămâne cu făgăduiala?

Îi amintii lui Hillmann de promisiunea făcută şi, la un semn, toată lumea intona „Ave Maria”. Dar încă la primul vers apaşul întinse mâna şi-i opri:

— Nu! În casă nu sună bine. Winnetou vrea să audă cum coboară cântecul de sus, de pe colină.

— Are dreptate — aprobă Bill Meinert. Sună mai frumos sub cerul liber. Haidem afară!

Coriştii urcară pe colină, iar noi ceilalţi rămaserăm jos, la poalele ei. Winnetou stătu câtva timp alături de mine, dar dispăru curând. Lin şi armonios, cântecul se revărsa în noapte...

Soarele se-ndreaptă spre apus, ostenit,
Şi noaptea cu umbrele ei a venit.

Ah, ce bine ar fi dacă
Durerea din suflet ar fi uitată
Şi-ar trece precum ziua de îndată!

Ruga-mi ascultă şi du-o la Tronul lui Dumnezeu!
Ascultă-mă, mamă a Mântuitorului meu!
Căci rugăciunea mea e din suflet rostită
Şi tu vei fi pe veci slăvită,
Ave Maria!

Îl ascultam tăcuţi şi smeriţi. Întunericul ne învăluia pe toţi — cântăreţi şi auditori — şi melodia parcă venea din înaltul cerului. Compozitorul nu născocise modulaţii şi efecte savante, nu apelase la repetări şi dezvoltări artificiale ale temei, nu-şi înecase motivul în preţiozităţi. Era o melodie frumoasă, simplă, de cântec bisericesc. Dar tocmai această simplă şi firească succesiune armonică era de natură să mişte adânc inimile noastre.

Mai rămaserăm încă multă vreme tăcuţi la poalele colinei şi reintrarăm în casă abia după înapoierea coriştilor. Winnetou însă lipsea. Trecu un ceas sau poate mai mult, fără ca el să apară. Aflându-ne într-un ţinut atât de sălbatic şi străin, mă temeam să nu i se fi întâmplat ceva. De aceea îmi luai puşca şi ieşii să-l caut, lăsându-le vorbă celorlalţi să nu mă urmeze decât dacă vor auzi un foc de armă. Cam bănuiam eu ce-l reţine pe apaş în singurătate.

Mergând în direcţia unde dispăruse Winnetou, ajunsei la malul lacului. O stâncă lucie, asemenea unei lespezi, ieşea din apa întunecată. Acolo şedea apaşul nemişcat ca o statuie. Mă apropiai cu paşi uşori şi mă aşezai lângă el.

Se scurse apoi un foarte lung răstimp. Winnetou nu se clinti măcar. Abia într-un târziu îşi ridică alene un braţ şi, plimbându-l roată pe zarea lacului, vorbi ca obsedat de un gând:

— *Ti pa-pu ji itci* — lacul acesta este precum sufletul meu.

Apoi a tăcut din nou, pentru ca, după o vreme, să continue:

— *Nci-nha Manitou nsho, Ji aguan t'enese* — Marele Spirit este bun; eu îl iubesc.

Ştiam că, dacă aş fi rostit vreun cuvânt, aş fi întrerupt şirul gândurilor fratelui meu de cruce, aşa că am preferat să tac, şi Winnetou a continuat, după un timp:

— Fratele meu Sharlih este un mare războinic şi un bărbat înţelept. Sufletul său este ca sufletul meu, dar eu nu-l voi mai vedea, dacă voi pleca pe veşnicele plaiuri ale vânătorii.

Pe Winnetou acest gând îl întrista. Ştiam cât de mult ţinea Winnetou la mine, dar acum aveam dovada.

— Fratele meu Winnetou a primit sufletul meu, iar sufletul său trăieşte prin faptele mele, dar eu n-am să-l zăresc atunci când voi ajunge în Cer.

— Unde este Cerul fratelui meu? a întrebat Winnetou.

— Unde sunt veşnicele plaiuri ale vânătorii despre care vorbeşte fratele meu?

— Manitou este stăpânul pământului şi al tuturor stelelor! A replicat fratele meu de cruce.

— Oare de ce marele Manitou le dă fiilor săi roşii atât de puţin şi le dăruieşte totul copiilor săi albi? Unde sunt minunatele pământuri pe care vânau indienii? Ce sunt teritoriile pe care vânează şi trăiesc războinicii roşii, dacă le asemuim cu nesfârşitele întinderi de pământ pe care albii trăiesc precum în Rai? Oare Manitou nu-i iubeşte pe fiii săi roşii? Oh, nu! Asta este o mare minciună! Crezul albilor spune: „Bunul Manitou este Părintele tuturor copiilor săi care se află atât în Cer, cât şi pe Pământ”. Crezul oamenilor roşii spune însă: „Manitou este stăpân numai peste oamenii roşii. El le porunceşte copiilor săi să-i ucidă pe toţi albii”. Fratele meu Winnetou este înţelept. Să se gândească! Manitou care stăpâneşte peste albi este şi Manitou care stăpâneşte peste

indieni? Oare de ce Manitou îi amăgeşte pe fiii săi cu pielea roşie? De ce îngăduie El ca oamenii roşii să dispară de pe faţa pământului şi albii să se înmulţească cu milioanele şi să ia în stăpânirea lor lumea-ntreagă? Oare Manitou care stăpâneşte peste albi nu este unul şi acelaşi cu Manitou care stăpâneşte peste indieni? Oare Manitou care stăpâneşte peste albi este mai bun decât Manitou care stăpâneşte peste indieni? Manitou care stăpâneşte peste albi le dă fiilor săi tot pământul, toate bucuriile, toate plăcerile. Manitou care stăpâneşte peste indieni le dă fiilor săi doar savana, munţii goi, animalele sălbatice, vărsare de sânge şi moarte. Indienii îi cred pe vracii lor care le spun că pe veşnicele plaiuri ale vânătorii vor putea ucide toate sufletele feţelor palide. Dacă fratele meu Winnetou mă va întâlni pe veşnicele plaiuri ale vânătorii ce va face el? Mă va ucide?

— *Uff!* a exclamat apaşul. Winnetou l-ar apăra pe fratele său Sharlih împotriva tuturor războinicilor roşii! *Howgh!*

— Atunci fratele meu să se gândească dacă nu cumva vracii mint!

Winnetou a tăcut. Căzuse pe gânduri, iar eu am crezut de cuviinţă să nu mai spun nimic. Ne cunoşteam de mulţi ani, am împărţit şi bucurii, şi necazuri, dar până atunci nu vorbisem nici o dată despre credinţă.

După ce a tăcut multă vreme, Winnetou m-a întrebat:

— De ce nu sunt toate feţele palide asemenea fratelui meu? Dacă toate feţele palide ar fi asemenea fratelui meu, atunci Winnetou ar crede vorbele preoţilor albi.

— De ce nu sunt toţi războinicii roşii asemenea fratelui meu? am întrebat eu. Există oameni răi şi oameni buni atât printre indieni, cât şi printre albi. Pământul este foarte mare, iar fratele meu cunoaşte doar o mică parte din el. Peste tot stăpânesc albii, dar tocmai în savană, unde trăieşte fratele meu Winnetou, tocmai acolo trăiesc şi cei mai răi dintre albi. De aceea căpetenia apaşilor crede că cei mai mulţi dintre albi

sunt răi. Fratele meu umblă singur prin savană şi pe crestele munţilor. El vânează bizonul şi luptă împotriva duşmanilor săi. De ce se poate bucura fratele meu? Oare moartea nu-l pândeşte peste tot, după fiecare tufiş, în dosul fiecărui trunchi de copac? Oare a putut el să se încreadă vreodată pe de-a-ntregul într-un războinic indian? Oare viaţa fratelui meu nu înseamnă doar muncă, griji şi dezamăgiri? Unde poate găsi fratele meu linişte sufletească? Printre scalpurile ce-i împodobesc *wigwamul* sau în sălbăticie, unde primejdiile îl pândesc la tot pasul? Mântuitorul albilor spune: „Veniţi la Mine, voi toţi ce sunteţi năpăstuiţi şi Eu vă voi da fericire”. Eu mi-am încredinţat sufletul în mâinile Mântuitorului şi acum sunt liniştit. De ce nu vrea şi fratele meu să facă ceea ce am făcut eu?

— Winnetou nu îl cunoaşte pe acest Mântuitor al albilor.

— Doreşte căpetenia apaşilor ca eu să-i povestesc despre Mântuitor?

Apaşul a stat pe gânduri preţ de câteva clipe şi apoi a spus:

— Fratele meu a spus adevărul. Nici o dată Winnetou nu a ţinut la vreun tovarăş al său aşa cum ţine la fratele său Sharlih. Winnetou nu a avut nici o dată atâta încredere într-un om cum are încredere în fratele său, care este alb şi creştin. Winnetou nu are încredere deplină decât în fratele său alb. Fratele meu cunoaşte multe ţări de pe pământ şi i-a văzut pe locuitorii acelor ţări, a citit multe cărţi ale albilor, este viteaz în luptă şi înţelept atunci când stă la sfat, este milos faţă de duşmani. Fratele meu îi iubeşte pe oamenii roşii. El le vrea binele. El nu l-a dezamăgit nicicând pe fratele său Winnetou şi îi va spune şi astăzi adevărul. Cuvântul fratelui meu înseamnă pentru mine mai mult decât cuvintele rostite de toţi vracii indieni şi de toţi învăţaţii albi. Indienii ţipă şi urlă, albii au cântece care pătrund în sufletul apaşului. Fratele meu să-mi tălmăcească vorbele pe care le-au cântat oamenii din

această mică aşezare.

I-am îndeplinit dorinţa lui Winnetou şi i-am tradus „Ave Maria”. Apoi am început să-i vorbesc despre credinţa feţelor palide. Am încercat să prezint într-o lumină favorabilă comportamentul albilor faţă de indieni. Am încercat să nu mă exprim în cuvinte pretenţioase, elevate, ci, dimpotrivă, în cuvinte cât mai simple. I-am vorbit pe un ton cald, convingător, astfel încât vorbele mele să pătrundă în sufletul apaşului, deşi eram convins că Winnetou nu va face nici o dată un lucru împotriva voinţei sale.

Fratele meu de cruce a ascultat tăcut, fără a scoate nici măcar un singur cuvânt. Apaşul avea un suflet care merita a fi scos din mrejele îndoielii. După ce i-am spus tot ce avusesem de spus, Winnetou a petrecut încă multă vreme în tăcere. Apoi s-a ridicat în picioare şi mi-a strâns mâna, spunând:

— Fratele meu a rostit cuvinte care nu vor muri nicicând. Winnetou nu-l va uita pe marele Manitou al albilor, pe Mântuitorul care a murit pentru păcatele feţelor palide şi pe mama Mântuitorului despre care au cântat oamenii din această aşezare. Crezul oamenilor roşii vorbeşte despre ură şi moarte. Crezul oamenilor albi vorbeşte despre dragoste şi viaţă. Winnetou s-a gândit mulţi ani la deosebirea dintre crezul oamenilor roşii şi crezul oamenilor albi. Acum Winnetou şi-a limpezit gândurile şi îi mulţumeşte fratelui său alb. *Howgh!*

Ne înapoiarăm la gazdele noastre, care între timp începuseră să se îngrijoreze de absenţa noastră. Discutarăm apoi despre *railtroublers* şi ogellallaşi. Eu îi sfătuii să-şi fortifice aşezarea, care de fapt era un post înaintat, iar ei, însuşindu-şi ideea, hotărâră să ia grabnice măsuri în acest sens. Era limpede că până atunci colonia fusese cruţată numai datorită poziţiei ei excepţionale, în afara razei de acţiune a indienilor şi a bandiţilor. Ajungea însă ca un singur

indian să o descopere, pentru ca traiul paşnic să ia sfârşit. Cei paisprezece bărbaţi ai coloniei erau într-adevăr bine înarmaţi şi dispuneau de suficientă muniţie; în plus, femeile şi copiii mai măricei arătau mult curaj ca şi îndemânare în mânuirea armelor. Dar ce contează toate acestea în faţa unei hoarde dezlănţuite numărând poate sute de inşi! Eu unul aş fi ridicat casele nu pe terenul acesta deschis, ci chiar pe marginea lacului, asigurându-mă astfel că nu voi putea fi atacat decât dinspre uscat.

Drumul pe care urmau să se deplaseze bandiţii trecea în orice caz la mare depărtare de aici şi totuşi le recomandai coloniştilor să fie vigilenţi.

Era târziu noaptea când, după plecarea vecinilor, ne aşternurăm în sfârşit somnului. Ne odihnirăm în paturile comode ale familiei Hillmann, puse ospitalier la dispoziţia noastră, şi părăsirăm dimineaţa pe oamenii aceştia de omenie, nu înainte de a le promite o nouă vizită, dacă am mai trece cumva prin apropiere...

Înainte de a ne despărţi de gazdele noastre, coriştii din Helldorf, opt la număr, s-au aşezat unul lângă altul şi au mai cântat o dată „Ave Maria”. În semn de mulţumire, Winnetou le-a strâns mâna, spunând:

— Winnetou nu va uita niciodată cântecul fraţilor săi albi.

Caii noştri îşi reveniseră după oboseala din ajun. Alergau acum de mai mare dragul. Locuitorii din colonia Helldorf-Settlement, denumită astfel după satul lor bavarez de unde erau de origine, fuseseră nu o dată la Echo-Cannon şi ca atare ne indicară drumul cel mai scurt. Având în vedere viteza cu care călăream, era de presupus că vom ajunge acolo cam spre seară.

În timpul întregii zile, Winnetou a fost tăcut. Uneori apaşul ne-o lua înainte şi, când credea că nu-l auzea nimeni, fredona încet cântecul „Ave Maria”, lucru care m-a mirat foarte mult, pentru că majoritatea indienilor nu au ureche muzicală.

După-amiază contururile munţilor se accentuară tot mai puternic. Trecurăm printr-un labirint minunat de defileuri strâmte, întortocheate, până ce, către seară, de pe o înălţime povârnită, zărirăm în faţa noastră Echo-Cannon, cu linia ferată şi cu paşnica aşezare muncitorească pe care ne grăbeam să o salvăm de la pieire.

7. Pe muntele Hancock

Prin „cannon” americanul înţelege o prăpastie abruptă printre stânci. Aceasta ne poate da o imagine succintă a locului unde ajunsesem. Trenurile circulau încă de mult prin Echo-Cannon, dar pe o linie provizorie. Terminarea şi definitivarea lucrărilor cerea multe eforturi şi numeroase braţe de muncă.

Coborând pe o trecătoare îngustă, întâlnirăm jos pe cei dintâi lucrători ocupaţi să arunce în aer un bloc de stâncă. Oamenii ne priviră miraţi. Doi străini înarmaţi până-n dinţi şi un indian în fruntea lor — aceasta putea să însemne o primejdie. Părăsindu-şi uneltele, puseră repede mâna pe arme.

Le făcui semne liniştitoare şi ne apropiarăm tustrei în galop.

— *Good day!* îi salutai până a ne opri. Lăsaţi puştile! Suntem prieteni.

— Dar cine anume? se auzi un glas.

— Suntem vânători şi venim cu o misiune foarte importantă. Cine comandă aici, la Echo-Cannon?

— De fapt, inginerul colonel Rudge. Dar dumnealui lipseşte momentan. Apelaţi la master Ohlers, administratorul antreprizei.

— Şi colonelul Rudge unde se află?

— Urmăreşte banda de *railtroublers*, care ne-a distrus o garnitură de tren.

— Ah, vasăzică au plecat! Şi pe master Ohlers unde îl găsim?

— Mai încolo, în tabără, la coliba aceea mare.

Pornirăm, însoţiţi de privirile curioase ale lucrătorilor. După vreo cinci minute ajunserăm la tabără, de fapt câteva

clădiri din bârne, plus două de cărămidă, lucrate de mântuială şi înşirate una lângă alta. Jur-împrejur, un parapet din bolovani, înalt de cel mult cinci picioare şi destul de solid; în faţă o poartă din lemn masiv şi deschisă.

Cum nu vedeam nici o colibă, apelarăm la serviciile unui lucrător, care ne îndreptă spre una din cele două clădiri de cărămidă. Oameni nu se prea zăreau, în afară de câţiva inşi, care descărcau un vagon.

Clădirea, neavând decât o singură încăpere, era burduşită cu lăzi, butoaie şi saci — semn că slujea ca magazie de alimente. Când ne văzu intrând, un omuleţ scund, slăbuţ se ridică de pe o ladă, întrebând cu glas ascuţit:

— Ce doriţi dumneavoastră?

Dar observându-l pe Winnetou, se sperie rău de tot:

— Vai de mine, un indian!

— Nu vă temeţi, *sir!* îl liniştii eu. Căutăm pe master Ohlers, administratorul.

— Eu sunt — răspunse omul, privind neîncrezător pe sub ochelarii lui mari cu ramă de oţel.

— De fapt, am fi vrut să discutăm cu colonelul Rudge, dar în absenţa lui îngăduiţi-ne să stăm de vorbă cu dumneavoastră.

— Poftim! ne invită el, aruncând o privire nostalgică spre uşă.

— Colonelul a plecat în urmărirea unei bande de *railtroublers?*

— Da.

— Câţi oameni a luat cu dânsul?

— Vă interesează?...

— Ei bine, atunci câţi oameni au mai rămas aici?

— Trebuie s-o ştiţi şi pe-asta?...

Şi omuleţul se tot muta într-o parte cu câte un pas.

— În fond, putem renunţa deocamdată la aceste informaţii — cedai eu. Spuneţi-mi însă când a plecat colonelul?

— Şi asta vă interesează? mi-o întoarse el, încă şi mai înfricoşat.

— Domnule, să vă explic de ce...

Dar tăcui. Nu mai aveam cu cine vorbi. Mic şi neajutorat cum părea, master Ohlers ţâşnise pe lângă noi şi o zbughise afară, trântind uşa. Barele de fier zăngăniră, zăvorul masiv scrâşni. Auzirăm şi închizătoarea unui lacăt. Eram prizonieri.

Mă uitai la tovarăşii mei. Winnetou, atât de grav de obicei, râdea ca pentru sine, dezvelindu-şi dinţii luminoşi. Fred, grăsunul, arăta de parc-ar fi înghiţit zahăr amestecat cu piatră acră. Iar eu, amuzat de această nostimă întâmplare, izbucnii într-un adevărat hohot de râs.

— Vasăzică închişi, dar nu cu regim celular! glumi Fred. Omuleţul ne ia drept nişte terchea-berchea.

Afară răsună sunetul strident al unui ţignal. Mă apropiai de fereastra în formă de crenel şi zării lucrătorii alergând şi încuind poarta. Numărai şaisprezece inşi. Se strânseră lângă parapet, în jurul administratorului, care le dădea, probabil, instrucţiuni. Apoi se risipiră repede pe la clădirile de lemn, ca să-şi ia armele.

— Ne aşteaptă execuţia! rostii bine dispus. Ce ne facem?

— Fumăm câte un trabuc — propuse Fred.

Vârî mâna într-o cutie ce odihnea deschisă pe balot, scoase o ţigară şi o aprinse. Luai şi eu una. Winnetou nu se atinse de ţigări.

După puţin, uşa se întredeschise încet şi glasul piţigăit al domnului Ohlers ne somă de afară:

— Nu cumva să trageţi, vagabonzilor, că vă împuşcăm pe loc!

Strecurându-se în fruntea oamenilor care se postaseră la intrare cu armele întinse, îşi ghemui mica făptură în dosul unui cogeamite butoi şi, astfel baricadat, ne ameninţa cu flinta-i lungă de vânat păsări.

— Cine sunteţi? strigă el sever, ştiindu-se apărat de ai săi

şi de butoiul cu pricina.

— Ce prostie! râse Fred Walker. Adineauri ne-aţi considerat vagabonzi, iar acuma ne întrebaţi cine suntem. Ieşiţi de după butoi şi stăm de vorbă!

— Aha, credeţi că am căpiat?! Răspundeţi: cine sunteţi?

— Vânători de prerie.

Cum Fred Walker avea chef să conducă tratativele, eu mă ţineam tăcut deoparte.

Administratorul continuă interogatoriul:

— Cum vă cheamă?

— N-are nici o importanţă.

— Aşadar, refuzaţi să răspundeţi! Las' că vă dezleg eu limba! Ce căutaţi la Echo-Cannon?

— Vrem să vă punem în gardă.

— Să ne puneţi în gardă?! Şi împotriva cui, mă rog?

— Împotriva indienilor şi a bandiţilor care au distrus trenul şi acuma vor să vă atace pe dumneavoastră.

— *Pshaw!* Ia lăsaţi-vă de bancuri! Faceţi parte din banda de *railtroublers*, şi vreţi să ne duceţi de nas. Dar aţi dat de dracu'!

— Şi, întorcându-se spre oamenii lui, ordonă:

— Pe ei! Legaţi-i!

— Ho, staţi un pic! îl opri Fred Walker băgând mâna în buzunar.

Bănuind că vrea să scoată legitimaţia de detectiv, intervenii:

— Nu e nevoie, Fred. Lasă drăcia aia în buzunar! Să vedem cum o scot la capăt şaptesprezece feroviari cu trei *westmen*-i autentici. Care mişcă un deget, îi zbor creierii!

Făcui o mutră cât se poate de fioroasă, luai puşca la umăr şi, cu amândouă pistoalele întinse, mă îndreptai spre ieşire. Winnetou şi Walker mă urmară.

Cât ai clipi, viteazul administrator dispăru din faţa ochilor noştri, pitulându-se şi med adânc în spatele butoiului. Doar

ţeava flintei, îndreptată spre tavan, mai indica locul unde, la nevoie, master Ohlers putea fi găsit.

În ce-i priveşte pe feroviari, aceştia nu păreau să dispreţuiască exemplul şefului lor. Se dădură la o parte şi ne lăsară să trecem nestingheriţi.

Iată deci oamenii care urmau să ţină piept ogellallaşilor şi bandiţilor! Perspectiva nu era dintre cele mai roze.

Mă adresai acestora:

— De fapt, am putea să vă închidem la rândul nostru, domnilor, dar n-o facem. Scoateţi-l pe bătăiosul master Ohlers la lumină, ca să ne putem înţelege cu el. E absolut necesar, dacă nu vreţi ca siouxii să vă şteargă de pe faţa pământului!

După oarecare eforturi oamenii reuşiră să-l aducă pe administrator într-o poziţie normală. Le relatai toată povestea. Alb la faţă ca varul, master Ohlers — după ce se lăsă moale pe un bloc de piatră — vorbi sughiţând de frică:

— Acum vă cred, *sir.* Auzisem, într-adevăr, că la locul dezastrului doi călători ar fi coborât din tren, cică să împuşte o ciocârlie. Prin urmare acesta e master Winnetou? Am onoarea să vă salut, *sir!* Şi se înclină în faţa indianului. Iar dumnealui e master Walker, supranumit Walker-cel-gras? Vă salut cu tot respectul, *sir!* Mi-ar face plăcere să aflu şi numele dumneavoastră! încheie el, adresându-mi-se mie.

Mă recomandai, bineînţeles cu numele meu de acasă, nu cu cel dobândit în prerie.

— Toată ştima, *sir!* mă salută el înclinându-se. Vasăzică, după părerea dumneavoastră, domnul colonel a găsit mesajul şi se va întoarce degrabă?

— Aşa cred.

— Asta mi-ar conveni şi mie; vă asigur că mi-ar conveni.

Îl crezui pe cuvânt. El reluă:

— N-am la dispoziţie decât patruzeci de oameni, din care majoritatea lucrează pe linie. Poate ar fi bine să evacuăm

imediat Echo-Cannon şi să ne retragem la staţia următoare?

— Ce vă trece prin gând, *sir?* Vă trageţi din neamul iepurilor? Cum v-ar judeca superiorii? V-ar scoate din slujbă numaidecât.

— Am să vă spun un adevăr, *sir:* mai scumpă mi-e viaţa decât slujba. Înţelegeţi?

— Înţeleg. Câţi oameni au plecat cu colonelul?

— O sută în cap, cei mai destoinici.

— Asta se vede...

— Ştiţi cumva dumneavoastră numărul indienilor?

— Împreună cu banditţii albi, sunt peste două sute.

— Aoleu! Ne curăţă! Nu văd altă scăpare decât să fugim.

— *Pshaw!* Care e staţia cea mai populată?

— Promontory. Are vreo trei sute de lucrători.

— Atunci telegrafiaţi la Promontory să vă trimită de urgenţă o sută de oameni bine înarmaţi!

Master Ohlers rămase mai întâi cu gura căscată, apoi îşi frecă palmele fericit:

— Zău dacă m-am gândit la una ca asta!

— Păi sigur, doar sunteţi un strateg nemaipomenit! Oamenii să vină cu merinde şi muniţii, dacă n-aveţi destule. Şi încă un lucru: totul să se petreacă în cel mai desăvârşit secret, altminteri iscoadele pieilor-roşii vor bănui că le-am descoperit planul. Telegrafiaţi şi asta. Câte mile sunt până la Promontory?

— Douăzeci şi una.

— Vor fi având acolo o locomotivă şi vagoane disponibile?

— Totdeauna.

— Bine. Dacă telegrafiaţi chiar acum, detaşamentul poate sosi mâine la prima oră. Până atunci, ne rămâne timp să mai fortificăm niţel tabăra. Mobilizaţi-i pe cei patruzeci de oameni ai dumneavoastră şi porunciţi să înalţe parapetul cu încă trei picioare. Mâine ne vor ajuta şi cei din Promontory. Trebuie să facem în aşa fel încât indienii să nu poată observa ce se

petrece şi câţi inşi se află dincoace de zid.

— Vor vedea de sus, de pe creastă, *sir.*

— N-or să vadă. Ies eu în întâmpinarea cercetaşilor şi vă anunţ de cum îi zăresc. Oamenii dumneavoastră se vor ascunde prin clădiri, iar indienii vor crede că nu suntem decât foarte puţini la număr. Batem chiar azi nişte ţăruşi în pământ, dincoace de zid, fixăm pe ei grinzi sau scânduri, ca să aibă pe ce să urce oamenii când vor fi să tragă. După părerea mea, colonelul va fi aici mâine pe la prânz. Împreună cu cei de la Promontory vom fi atunci peste două sute patruzeci de inşi contra două sute şi ceva, în plus, suntem apăraţi de zid. Pieile-roşii, în schimb, n-au nici o acoperire. Pe de altă parte, nici nu se aşteaptă la o ripostă serioasă. Aproape de neconceput că, încă de la prima salvă, să nu-i punem pe fugă, tăindu-le orice poftă de atac.

— Şi pe urmă ne aruncăm asupra lor! jubilă omuleţul, pe care măsurile schiţate de mine îl făcuseră grozav de viteaz.

— Asta se va vedea. Deocamdată daţi-i zor! Aveţi trei lucruri de făcut: să ne asiguraţi mâncarea şi cazarea, să telegrafiaţi la Promontory şi să daţi dispoziţii pentru înălţarea parapetului.

— Se face, *sir,* se face imediat. Doar n-am să fug eu de teama roşilor! Vă pregătesc şi o cină să vă lingeţi buzele. O să vedeţi, am fost pe vremuri bucătar.

Pe scurt, toate dispoziţiile mele fură puse în aplicare. Caii primiră nutreţ îndestulător, iar noi mâncarăm pe cinste. Master Ohlers părea, într-adevăr, mai dedat cu cratiţa decât cu flinta. Oamenii lucrară ca nişte titani la înălţarea zidului. Nu se odihniră toată noaptea. Când mă trezii dimineaţa din somn, rămăsei uimit de progresul făcut.

Prin şeful unui tren de noapte Ohlers repetase cererea adresată telegrafic staţiei Promontory. Dar inutil, căci depeşa lui fusese recepţionată la timp şi se luaseră măsurile de rigoare. Într-adevăr, încă înainte de prânz, sosi un transport

cu o sută de oameni, cu arme, muniţii şi provizii de alimente.

Noii veniţi se puseră şi ei pe lucru: până la prânz, totul era gata. La sugestia mea, butoaiele disponibile fură umplute cu apă şi aduse lângă parapet. Atâta omenire trebuia asigurată cu apă, nu glumă, ca să-şi poată stinge la nevoie setea; şi apoi nu era exclus să fim câtva timp asediaţi, sau să izbucnească un incendiu.

Staţiile învecinate fuseseră puse la curent cu situaţia, dar trenurile circulau normal, spre a nu stârni bănuieli.

După masa de prânz, Winnetou, Walker şi cu mine plecarăm din Cannon în cercetare. Luarăm sarcina asupra noastră pentru că preferam să ne bizuim pe propriile constatări. De altfel, nimeni dintre feroviari nu-şi oferise serviciile pentru această treabă periculoasă. Urma ca, de îndată ce unul din noi va fi adus ştirea că a descoperit iscoadele indienilor, la Cannon să se dea semnalul prin provocarea unei explozii.

Aceasta, pentru că trebuia să ne despărţim. Indienii aveau să apară dinspre nord. Asta era clar. Numai că, după spusele administratorului, trei drumuri veneau dintr-acolo. Eu preluai deci spre control partea de vest a preriei, Winnetou pe cea din mijloc, iar Walker pe cea de est, având să supravegheze drumul pe care venisem noi la Cannon.

Trecând de nişte stânci, intrai în pădure şi, printr-o râpă lăturalnică, mă îndreptai spre nord. După vreo trei sferturi de oră ajunsei într-un loc deosebit de prielnic scopurilor mele. Acolo, în pădure, se înălţa un stejar, aproape lipit de un brad neobişnuit de înalt. Mă căţărai pe cel dintâi şi apoi, dintr-un salt, trecui pe vecinul său, tocmai sus, în vârf...

Peisajul se întindea atât de clar în faţa ochilor mei, încât vedeam de sus toate luminişurile şi toţi arborii în parte. Mă instalai foarte comod şi mă pusei pe pândă.

Trecu astfel ceas după ceas fără să zăresc nimic. Dar trebuia să-mi continui veghea cu multă răbdare. În sfârşit,

zării la nord un cârd de ciori înălţându-se din rămurişul copacilor. Ar fi putut să fie o simplă întâmplare. Dar păsările nu apucară, ca de obicei, o anume direcţie, ci se împrăştiară care încotro, rotindu-se câtva timp neliniştite în văzduh şi reaşezându-se apoi cu băgare da seamă. Trebuie că se speriaseră de ceva.

După puţin, jocul se repetă. Apoi a treia şi a patra oară. Era limpede: venea cineva dinspre nord, se apropia prin pădure exact de locul meu de observaţie. Coborâi repede din copac şi, ştergând orice semn în urma mea, mă furişai într-acolo.

Ajunsei astfel într-un huceag aparent de nepătruns: reuşii totuşi să mă strecor în el şi să mă întind cu burta la pământ. Şi iată... unul, doi, trei, cinci, şase indieni trecură pe lângă ascunzătoarea mea ca nişte strigoi. Se fereau să nu calce vreun vreasc, să nu facă zgomot.

Erau iscoade şi aveau feţele vopsite în culorile războiului.

Cum se depărtară de mine, cum ieşii şi eu din huceag. Fără îndoială că aveau să meargă prin porţiunea de pădure cea mai deasă; în acelaşi timp erau nevoiţi să examineze fiecare locşor înainte de a face un pas. Toate acestea însemnau întârziere. Pe când eu puteam să apuc drumul drept şi să alerg până la Cannon, fără a fi descoperit. Eram deci în mare avantaj. Făcui repede cale-n-toarsă şi nu dură mai mult de un sfert de ceas că mă şi lăsai în jos de pe povârniş spre tabăra din Cannon.

Jos, omenirea era şi mai multă ca înainte. Sosiseră noi întăriri. Treceam tocmai linia ferată când, spre mirarea mea, îl văzui şi pe Winnetou coborând spre tabără.

— Văd că fratele meu roşu s-a întors o dată cu mine — îl întâmpinai eu. A văzut ceva?

— Winnetou s-a întors, pentru că nu mai avea nici un rost să aştepte. Doar fratele Charlie a şi descoperit iscoadele!

— Ah! De unde ştie Winnetou că le-am descoperit?

— Stăteam sus, într-un copac, şi privind prin lunetă l-am zărit departe, la apus, pe fratele meu Charlie. Stătea lângă un arbore înalt. Eram sigur că mintea lui deşteaptă îl va sfătui să se caţăre sus. Apoi după o vreme, un cârd de păsări s-au ridicat în văzduh, speriate. Atunci, înţelegând că se apropie iscoadele ogellallaşilor, m-am grăbit să cobor.

Iată, aşadar, un nou exemplu de perspicacitate din partea lui Winnetou.

Până a intra în tabără, ne ieşi înainte un bărbat pe care nu-l văzusem încă.

— Ei, v-aţi întors din cercetare, *sir?* întrebă el. Oamenii v-au zărit de departe şi m-au înştiinţat. Pe mine mă cunoaşteţi după nume: sunt colonelul Rudge. Permiteţi să vă mulţumesc!

— Pentru asta mai e timp, domnule colonel. Deocamdată, să dăm foc pulberii şi să-l avertizăm pe camaradul nostru Fred Walker. Porunciţi ca oamenii să intre toţi în adăposturi! În cel mult un sfert de ceas iscoadele ogellallaşilor vor şi scruta de sus tabăra.

— *Well*, se face! Poftim, intraţi. Eu mă întorc imediat.

Trecură câteva clipe şi răsună o detunătură, destul de tare pentru a putea fi auzită de Fred. Apoi lucrătorii se adăpostiră în clădiri. Doar câţiva oameni rămaseră afară: ocupaţi în aparenţă cu treburi gospodăreşti. Colonelul Rudge veni după noi în magazie.

— Ei, spuneţi mai întâi ce aţi constatat, *sir!* mi se adresă el.

— Se apropie şase iscoade ale ogellallaşilor.

— *Well!* Vom avea grijă să-i păcălim. Ascultaţi-mă, *sir,* noi toţi vă suntem profund recunoscători dumneavoastră şi camarazilor ce vă însoţesc. Mă întreb cum să vă mulţumim...

— Prin a nu mai vorbi de recunoştinţă, *sir.* Aţi găsit biletul?

— Desigur.

— Şi mi-aţi urmat sfatul?

— Păi da, am făcut imediat cale-ntoarsă. Altminteri n-am sta acum de vorbă aici. Se pare că am picat exact la timp. Când credeţi că vor apărea ogellallaşii şi stimabilii bandiţi?

— Mâine noapte.

— Atunci avem răgazul să ne cunoaştem mai îndeaproape, *sir* — se bucură colonelul. Poftiţi-l şi pe camaradul indian. Îmi fac o plăcere prin a vă considera invitaţii mei.

Ne conduse pe amândoi la cealaltă clădire, de cărămidă, alcătuită din mai multe încăperi. Una din ele, destul de mare, îi slujea de locuinţă. Furăm poftiţi înăuntru. Acest colonel-inginer, bărbat solid şi hotărât, făcea impresia că nu se prea teme de indieni. Curând reuşi să stabilească între noi relaţii de încredere reciprocă. De altfel, şi Winnetou, despre care auzise încă de mult, i se făcu repede simpatic.

— Hai, domnilor, să frângem deocamdată gâtul unei sticle, până vin pieile-roşii cu gâturile lor — glumi gazda. Simţiţi-vă ca la dumneavoastră acasă şi nu uitaţi că vă sunt profund îndatorat. Când se întoarce domnul Walker, îl poftim, bineînţeles, să ne ţină tovărăşie.

Era sigur că iscoadele indienilor ne şi observau de sus, de pe stânci. De aceea ne comportam în aşa fel, încât să-i inducem în eroare în ce priveşte situaţia din tabără. Curând se întoarse şi Fred. Nu descoperise nimic, dar auzise semnalul nostru.

Cum soarele mai lenevea pe cer, nici noi nu aveam ce face. Totuşi, timpul nu ni se părea prea lung. Rudge trecuse prin multe şi era un bun povestitor.

Dar când se lăsă seara şi cercetaşii ogellallaşilor căţăraţi pe stânci nu mai puteau vedea ce se petrece în tabără, dădurăm zor cu întăriturile, ca să le terminăm.

Spre bucuria mea, colonelul Rudge se declară de acord cu toate măsurile preconizate de mine.

Astfel se scurse noaptea, ca şi ziua următoare. Apoi o

seară de crai-nou îşi întinse pânzele tivite cu stele, luminând destul de bine terenul de dincolo de zid.

Toţi oamenii noştri erau înarmaţi cu puşti şi cuţite. Mulţi aveau şi pistoale sau mici revolvere de buzunar. Ştiind că indienii nu atacă de obicei decât înainte de ivirea zorilor, lăsai la parapet numai străjile absolut necesare. Ceilalţi, tolăniţi în iarbă, tăifăsuiau cu glas scăzut. Văzduhul părea încremenit: nici un freamăt, nici o pală de vânt. La miezul nopţii toată lumea puse mâna pe arme şi-şi luă în primire locurile dinainte stabilite. Eu şi Winnetou ne postarăm împreună cu alţii la poarta de intrare. Renunţasem la puşca obişnuită şi luasem cu mine carabina „Henry”, care putea să-mi fie de mai mult folos.

Ne rânduisem în număr egal pe toate cele patru laturi ale taberei — două sute şi zece bărbaţi. Restul de treizeci aveau să asigure paza cailor, pe care îi priponisem într-un loc mai izolat.

Timpul se târa încet, ca melcul. Poate că unii dintre noi îşi şi luaseră de grijă în ce priveşte atacul ogellallaşilor — când deodată se auzi o pietricică lovindu-se de şinele de fier. Apoi desluşii în văzduh acel freamăt abia perceptibil pe care orice neştiutor l-ar lua drept o boare lină de vânt... Veneau indienii. Se apropiau.

— Atenţie! îi şoptii vecinului meu.

Acesta transmise cuvântul de ordine mai departe, astfel că în mai puţin de un minut toată lumea era pusă în gardă. Dincolo de zid, umbre fugare, fantomatice, lunecau prin noapte, care spre dreapta, care spre stânga, fără cel mai mic zgomot. Indienii se desfăşurau jur-împrejur, împresurând treptat întreaga tabără. Atacul era iminent.

Umbrele se apropiau încet, ameninţătoare. Nu le mai despărţeau de zid decât cincisprezece — doisprezece — zece — opt — şase paşi. Deodată izbucni în noapte un glas teribil de sonor:

— *Selkhi Ogellallah! Ntsagé sisi Winnetou natan Apaches! Shne ko* — Piară ogellallaşii! Aici e Winnetou, căpetenia apaşilor! Foc!

Şi descărcându-şi puşca bătută cu ţinte de argint, Winnetou lumină ca un fulger întreaga tabără. Şi peste două sute de puşti detunară la rândul lor. Numai eu nu trăsesem. Aşteptam să văd efectul salvei, abătută asupra duşmanilor ca un blestem neiertător. Câteva clipe neînchipuit de lungi domni cea mai adâncă tăcere. Apoi se dezlănţui acel urlet îngrozitor care-ţi macină parcă nervii şi oasele. La început salva noastră îi făcu pe asediatori să încremenească. Acum însă urletul lor bântuia întregul Cannon, ca rostogolit din gâtlejul a o mie de draci.

— Încă o salvă, foc! comandă de astă dată colonelul, sfâşiind cu vocea lui văzduhul saturat de strigăte.

Ordinul fu executat. Rudge lansă alt ordin:

— Pe ei, băieţi! Cu paturile puştilor!

Într-o clipă oamenii escaladară zidul împrejmuitor. Chiar dacă unii aşteptaseră poate bătălia cu oarecare teamă, acum se năpusteau cu toţii la luptă ca nişte lei. Nici un indian nu apucă să urce pe parapet.

Eu rămăsesem la postul meu. Afară se desfăşura o luptă aprigă, nimicitoare. Mult nu putea să dureze, căci rândurile agresorilor se răreau vertiginos. Cei rămaşi în viaţă nu aveau altă soluţie decât să dea bir cu fugiţii. Vedeam făpturile lor întunecate furişându-se, alergând care încotro. Şi deodată, ei, da, un alb! Şi încă unul! Jefuitorii de trenuri, venind din cealaltă parte, fugeau desperaţi prin dreptul meu.

Acum abia îmi dusei carabina la ochi. Să poţi trage douăzeci şi cinci de gloanţe fără a mai încărca între timp arma! Înţelegeţi, desigur, ce atu aveam de partea mea. Trăsei opt focuri la rând, după care trebui să mă opresc, din lipsă de ţintă. În cine să mai trag? Cei scăpaţi neatinşi fugiseră; restul zăceau inerţi la pământ sau se târau anevoie, ca să iasă în

afara câmpului de luptă. Zadarnică trudă! Erau împresuraţi cu toţii. Iar cine nu se preda, nu făcea decât să-şi grăbească sfârşitul.

După puţin, câteva focuri se aprinseseră afară, dincolo de zid, şi ochii putură măsura cumplita recoltă pe care moartea o secerase într-un interval atât de scurt. Priveliştea mă răscoli. Nu voiam să mai văd nimic, absolut nimic. O luai din loc şi intrai în locuinţa colonelului. Dar numai după câteva secunde mă pomenii cu Winnetou. Îl întâmpinai mirat:

— Cum, fratele meu roşu a părăsit câmpul de bătălie? Unde sunt scalpurile duşmanilor săi?

— Winnetou a hotărât să nu mai scalpeze pe nimeni! răspunse el. De atunci, de când cu cântecul acela pe munte... Îi va ucide pe duşmani, dar n-o să le mai tragă pielea de pe cap. *Howgh!*

— Pe câţi a doborât căpetenia apaşilor?

— Winnetou nu i-a numărat. La ce bun să-i numere, când fratele lui alb nici măcar n-a căutat să ucidă pe careva?

— De unde ştii?

— Oare n-a tăcut arma fratelui meu Charlie până în clipa când bandiţii albi au trecut prin dreptul lui? Şi de ce a ochit numai la picioare? Pe aceştia i-am numărat. Sunt opt cu toţii. N-au putut fugi. Au fost prinşi şi zac afară.

Cifra era exactă. Aşadar, nimerisem exact şi-mi atinsesem scopul: imobilizasem pe câţiva dintre bandiţi. Poate că şi Haller era printre ei. De ceilalţi îmi păsa mai puţin.

Nu dură mult până se ivi şi Fred grăsunul.

— Charlie, Winnetou, veniţi afară! Am pus mâna pe ticălos! ne strigă el.

— Pe cine?

— Pe Haller.

— Ah! Cine l-a prins?

— Nimeni. E rănit, nu mai poate umbla. Minunat, nu-i aşa? Au fost împuşcaţi opt *railtroublers* şi toţi în acelaşi loc, în

coapsă! Se vânzolesc pe jos de durere.

— Într-adevăr, interesant.

— Dintre indieni nu s-a predat nici unul. Numai albii ăştia opt se roagă de iertare.

— E totuşi vreunul lovit mai grav?

— Nu ştiu. N-am avut timp să le văd rănile. Dar ce mai staţi? Haideţi afară! Din toată afacerea n-au scăpat teferi decât cel mult optzeci de indivizi.

Era îngrozitor! Dar nu-şi meritaseră oare soarta? Desigur că multă vreme cei care au reuşit sa scape din acest dezastru vor avea să pomenească păţania de azi...

Când dimineaţă, la lumină, văzui mulţimea de cadavre stivuite din loc în loc, un fior rece mă cuprinse şi-mi întorsei repede capul.

Abia după-amiază sosi cu trenul un medic, care-i consultă pe răniţi. Dintre aceştia Haller nu mai putea fi salvat. Rana lui era mortală. Dar nici acum, deşi aflase că va muri, Haller nu dădea nici cel mai mic semn de remuşcare. Fred grăsunul, care stătuse tot timpul lângă el, veni fuga la mine, agitat, speriat:

— Hei, Charlie! Trebuie să plecăm!

— Încotro?

— La Helldorf-Settlement.

— De ce? îl întrebai cuprins de nelinişte.

— Ogellallaşii au de gând să atace colonia.

— Dumnezeule! De unde ştii?

— De la Haller. Şedeam lângă el şi vorbeam cu colonelul despre seara petrecută de noi la Helldorf-Settlement. Deodată Haller izbucneşte în râs, şi ce crezi că-mi spune? Cică n-o să mai apucăm acolo asemenea seri! Îl iau din scurt şi aflu că aşezarea va fi distrusă de oggellallaşi.

— Nemaipomenit! Fugi de-l anunţă pe Winnetou şi porunceşte să ni se aducă imediat caii. Între timp, vreau să stau şi eu de vorbă cu Haller.

Nu-l mai văzusem pe omul acesta din ziua când spionasem tabăra ogellallaşilor. În încăperea unde zăcea rănit de moarte, îl găsii şi pe colonelul Rudge. Prizonierul, întins pe o pătură plină de sânge, stors de vlagă şi livid, mă fixă cu nişte ochi crânceni.

— Cum te cheamă: Rollins sau Haller? îl întrebai.

— Ce te priveşte pe dumneata?! răspunse, el răstit.

— Mă priveşte mai mult decât îţi închipui.

Era de prevăzut că nu-mi va răspunde direct la nici o întrebare. De aceea mă gândisem să ating altă strună.

— Nu ştiu nimic! Cară-te! îmi strigă el.

— Nimeni nu e mai în drept ca mine să-ţi ceară un răspuns — stăruii eu apăsat. Doar eu, cu puşca mea, te-am rănit de moarte!

Haller făcu ochii mari. Sângele, cât mai era în el, îi năvăli în cap, accentuând şi mai mult cicatricea de pe frunte.

— Câine, vorbeşti adevărat? scrâşni el.

— Da.

Atunci banditul se porni pe blesteme şi înjurături ce nu pot fi redate. Eu însă rămăsei calm în aparenţă.

— N-am vrut decât să te rănesc. Aflând azi că nu ai nici o scăpare, am trăit sincere remuşcări. Acuma, însă, m-am liniştit, pentru că îţi văd ticăloşia. Împuşcându-te, n-am făcut decât să aduc un serviciu semenilor mei. N-o să mai faceţi nici un rău nimănui, nici dumneata, nici ogellallaşii dumitale!

— Asta s-o crezi tu! rânji el, dezvelindu-şi dinţii ca de fiară. Ia încearcă şi te mai du la Hetldorf-Setilement!

— *Pshaw!* Colonia e bine apărată.

— Ce? Nu va rămâne piatră peste piatră acolo! Am cercetat personal locul şi m-am înţeles cu indienii ca, după ce vom ataca Echo-Cannon, să trecem pe la Helldorf-Settlement. Ne-aţi dat voi peste cap aici, dar dincolo, nici o grijă! Coloniştii vor plăti cu vârf şi îndesat victoria voastră!

— Bine, asta-i tot ce voiam să ştiu! Dumneata, Haller, ai

căpăţâna tare, dar eşti prost de dai în gropi. Vom pleca numaidecât la Helldorf-Settlement ca să salvăm ce mai poate fi salvat. Dacă ogellallaşii dumitale îi vor răpi cumva pe colonişti, află că-i vom scoate pe aceştia din captivitate. Şi asta mulţumită faptului că mi-ai trădat acum planul vostru.

— O să scoateţi pe naiba! strigă Haller mânios.

Atunci unul din răniţii care zăceau în aceeaşi încăpere, un fârtat din banda lui, îşi înălţă capul şi rosti:

— Poţi să-l crezi, Rollins! Ăsta nu vorbeşte în vânt. Eu îl cunosc: e Old Shatterhand!

— Old Shatterhand! exclamă Haller. Mii de trăsnete! De-aia am auzit opt focuri în serie!... Înghiţi-l-ar iadul şi...

Îi întorsei spatele şi ieşii. Nu aveam chef să-i ascult blestemele spurcate. Colonelul Rudge veni după mine şi mă întrebă surprins:

— Sunteţi, într-adevăr, Old Shatterhand, *sir?*

— Ei da, eu sunt. Haller m-a întâlnit cândva la o vânătoare. Şi acum, colonele, aştept să-mi daţi câţiva oameni. E absolut necesar să mă reped la Helldorf-Settlement.

— Asta, dragă domnule, nu se poate. Aş merge bucuros cu dumneavoastră împreună cu întreg detaşamentul, înţelegeţi însă că, fiind în serviciul căilor ferate, am anumite obligaţii.

— Atunci să-i lăsăm pe bieţii colonişti în voia agresorilor? Oamenii vor fi decimaţi. Cum veţi răspunde în faţa propriei conştiinţe?

— Vă rog, *sir,* n-am dreptul să plec de-aici decât în interes de serviciu. Şi nici nu am latitudinea să vă pun la dispoziţie oamenii mei. Dar într-un fel, pot să vă ajut: poftim, vorbiţi dumneavoastră cu ei! Cine vrea să renunţe la lucru şi să vă urmeze, n-are decât. Eu n-am să-l opresc. Ba îi voi repartiza şi un cal, arme, muniţii şi ceva de-ale gurii, cu condiţia ca armele şi caii să-mi fie înapoiaţi mai târziu.

— Bun, vă mulţumesc, *sir!* Cred că faceţi într-adevăr maximum posibil, dar să nu-mi luaţi în nume de rău dacă mă abţin acum de la complimente. Sunt tare grăbit. Când ne întoarcem, voi căuta să recuperez această lipsă.

Două ore mai târziu mărşăluiam cu Winnetou şi cu Fred Walker în fruntea unei coloane de patruzeci de călăreţi bine înarmaţi, întorcându-ne pe acelaşi drum pe care venisem atât de repede de la Helldorf-Settlement la Echo-Cannon.

Winnetou tăcea mereu, dar jarul din ochii lui spunea mai mult decât vorbele. Dacă această tânără colonie a fost într-adevăr distrusă, atunci va fi vai şi amar de făptaşi!

Nu ne îngăduirăm nici un popas, nici măcar în timpul nopţii. Drumul îl cunoşteam. Nu cred ca în tot timpul deplasării să fi schimbat între noi barem o sută de cuvinte.

Era pe la amiaza zilei următoare când caii năduşiţi ne aduseră la marginea vâlcelei în care ştiam că e situată colonia Helldorf-Settlement. Şi iată, se dovedea că Haller nu minţise, iar ajutorul nostru venea, din păcate, prea târziu. Toate casele nu mai erau decât mormane de dărâmături fumegânde.

— Iuf! exclamă Winnetou... Am să-i sfâşii pe lupii de ogellallaşi!

Sus, pe colină, capela fusese şi ea incendiată, iar crucifixul zvârlit undeva, în vale.

Ne apropiarăm în galop de ruine. Acolo dădui dispoziţii feroviarilor să se oprească, pentru ca nu cumva să şteargă urmele lăsate de ogellallaşi. În ciuda căutărilor, nu reuşii să descopăr nicăieri vreo rămăşiţă de trup omenesc. Răscolirăm şi cenuşa, încă destul de caldă, fără să găsim nimic. Faptul acesta ne consolă deocamdată.

Winnetou, care se urcase între timp pe colină, coborî din nou, aducând cu sine micul clopot al capelei.

— Căpetenia apaşilor a găsit glasul de sus — ne anunţă el. Am să-l îngrop aici până mă întorc biruitor.

Apoi Walker şi cu mine făcurăm în mare grabă înconjurul lacului, cercetând dacă nu cumva coloniştii fuseseră înecaţi. Rezultatul se dovedi negativ. Un studiu atent al terenului ne conduse la concluzia că atacul se produsese în cursul nopţii şi se încheiase, de fapt, fără nici o luptă. Năvălitorii, împreună cu prada şi captivii lor, se îndreptaseră spre graniţa dintre Idaho şi Wyoming.

— Oameni buni — mă adresai întregului nostru grup — orice clipă e de mare preţ. Nu avem timp de odihnă.

Trebuie să pornim pe urmele ogellallaşilor cât mai e lumină. Abia seara ne vom permite un popas. Haidem!

Cu aceste cuvinte sării în şa. Ceilalţi la fel. Winnetou călărea în frunte şi nu-şi lua o clipă ochii de la urmele ogellallaşilor. Ar fi preferat mai degrabă moartea decât să se abată de la hotărârea lui. Şi noi ceilalţi eram stăpâniţi de o îndârjire extraordinară. Eram doar patruzeci de inşi contra optzeci, dar în mânia noastră nu mai încăpeau asemenea socoteli.

În cele trei ore până la lăsarea serii străbăturăm un drum serios. Caii se comportau cât se poate de bine. În sfârşit, o dată cu primele umbre ale nopţii, ne îngăduirăm un popas.

Dimineaţa constatarăm că ogellallaşii nu mai aveau decât un avans de trei sferturi de zi, deşi goniseră fără răgaz, renunţând la odihnă şi somn. Motivul acestei grabe era uşor de ghicit. În noaptea bătăliei de la Echo-Cannon, Winnetou îşi anunţase cu glas tare prezenţa. Ogellallaşii îşi închipuiau deci că acuma sunt urmăriţi şi ca atare zoreau să se pună la adăpost.

Caii noştri, care făcuseră aproape imposibilul, trebuiau acum menajaţi de prea mari eforturi, căci totul depindea la urma urmei de rezistenţa lor. Iată de ce în primele două zile aproape că nu scurtarăm defel distanţa dintre noi şi ogellallaşi.

— Ne-o cam ia timpul înainte — rosti la un moment dat

Fred Walker. Vom ajunge prea târziu.

— Ba deloc — îl liniştii eu. Prizonierii urmează a fi torturaţi; or, aceasta se face abia după ce ogellallaşii vor fi ajuns la corturile lor.

— Şi unde-or fi corturile?

— Acuma sunt la Quacking-asp-Ridge — interveni în discuţie Winnetou — dar noi o să-i ajungem pe mişei mult mai încoace.

În cea de-a treia zi ne izbirăm de un obstacol cât se poate de serios: urmele se despărţeau în două, îndreptându-se unele spre nord şi altele spre vest. Mai importantă ni se păru prima direcţie.

— Vor să ne întârzie! observă Walker.

— Oamenii albi binevoiască a se opri aici — ne pofti Winnetou. Urmele nu trebuie atinse de nimeni.

Şi spunând acestea, îmi făcu un semn pe care îl pricepui imediat: eu să controlez urma care duce înainte, iar el o va cerceta pe cealaltă, care apuca spre stânga. Pornirăm deci călări, fiecare în direcţia lui. Coloana se opri pe loc să ne aştepte.

Să tot fi mers aşa vreun sfert de ceas. Numărul cailor care trecuseră pe acolo era greu de stabilit, întrucât fuseseră dispuşi în şir indian. Dar judecând după adâncimea şi forma urmelor, s-ar fi zis că nu erau mai mult de douăzeci. Pe când examinam aceste urme, zării la un moment dat în nisip câteva pete mici, rotunde, negricioase, şi pe ambele părţi nişte dâre subţiri. Mai încolo fâşia de teren arăta ca şi când ar fi fost anume nivelată. Mă întorsei repede la ai noştri. Winnetou mă şi aştepta.

— Ce-a văzut fratele meu? îl întrebai.

— Urme de călăreţi şi atât.

— Hai după mine! poruncii eu şi o luai înapoi spre locul cu pricina.

— Iuf! făcu apaşul, surprins de hotărârea din glasul meu şi

presimţind că am găsit o dovadă certă a trecerii prizonierilor.

Ajunşi la faţa locului, mă adresai lui Fred:

— Master Walker, dumneata, ca *westman* încercat, studiază te rog urmele astea şi spune-mi ce vor fi însemnând.

— Care urme? se foi el.

— Uite-le aici!

— Ah! Ce să fie? S-a plimbat niţeluş vântul pe nisip, a dat cu mătura.

— Curios! Parcă odată se plimbă vântul pe nisip, cum zici dumneata?! Eu însă pun rămăşag pe orice că Winnetou va ajunge la altă concluzie, adică la ceea ce cred eu. Îl rog pe fratele roşu să cerceteze!

Apaşul coborî de pe cal, se aplecă şi, privind eu atenţie semnele, stabili:

— Fratele meu Charlie a dat de drumul cel bun: pe aici au fost căraţi prizonierii.

— Şi care-i dovada? întrebă Fred neîncrezător şi în acelaşi timp contrariat de propria sa lipsă de orientare.

— Fratele meu să se uite bine — îl pofti Winnetou. Iată aici nişte stropi de sânge! Pe dreapta şi pe stânga sunt urmele unor mâini de copil, iar la mijloc şi mai în afară e pieptul...

— Prin urmare, căzând de pe cal, copilul s-a lovit în nas şi i-a dat sângele — explicai eu.

— Aha! exclamă Walker, luminându-se în sfârşit.

— Ei, asta n-a fost greu de rezolvat. Sunt convins că vom întâlni mai încolo alte ciudăţenii, mult mai complicate. Hai!

— Şi într-adevăr, după numai zece minute, ajunserăm pe un teren pietros, unde urmele nu se mai vedeau deloc.

Eşalonul se opri mai în spate, ca să nu încurce cercetările, şi peste puţin Winnetou îmi arătă triumfător un fir de lână gros, galben.

— Ce spui de asta? Mă adresai iarăşi lui Fred.

— E de la o pătură.

— Exact! Uite capetele firului: sunt tăiate. Vasăzică, au

tăiat fâşii, ca să facă învelitori pentru copitele cailor. Ia să vedem, să căscăm bine ochii!

Ne puserăm din nou pe căutate. Şi iată, la vreo treizeci de paşi, descoperirăm în iarba ce răsărea pe alocuri din pământul arid urma ştearsă prea în grabă a unor mocasini. Poziţia tălpii ne indica direcţia de deplasare.

Mergând pe acest drum, gă*sir*ăm curând şi alte câteva puncte de reper care arătau toate că, de-aci încolo, ogellallaşii îşi încetiniseră neobişnuit de mult ritmul de deplasare. Abia după o bună distanţă urmele deveniră iarăşi mai vizibile. Indienii scoseseră cârpele de pe copitele cailor şi îşi continuaseră drumul pe jos, lângă patrupezii lor.

Lucrul mi se păru ciudat şi-mi dădu de gândit. Winnetou, strunindu-şi calul, privi îndelung peisajul dinaintea lui, ca şi când ar fi vrut să-şi amintească de ceva.

— Iuf! exclamă el într-un târziu. Acolo e peştera muntelui căruia albii îi spun Hancock!

— Şi ce-i cu peştera asta?

— Winnetou s-a lămurit pe deplin. În această peşteră siouxii-ogellallaşi se închină şi-i jertfesc pe prizonieri Marelui Spirit. Vasăzică, o mare parte din ogellallaşi au luat-o spre stânga, ca să adune cetele risipite ale tribului lor; ceilalţi, mai puţini, îi duc pe prizonieri la peşteră. I-au legat pe spinarea cailor, iar dânşii merg pe jos.

— Când am putea să ajungem la muntele acela?

— Cam spre seară.

— Nu se poate! După câte îmi amintesc, Hancock se află între Snake-River şi Yellowstone-River.

— Fratele meu nu ştie că sunt doi munţi cu acelaşi nume?

— Aha! Şi Winnetou îl cunoaşte pe ăsta de aici?

— Da.

— Şi peştera?

— Asta e peştera în care Winnetou a făcut legământ cu tatăl lui Ko-it-se, pe care acesta însă l-a călcat. Fraţii albi să

lase în pace urmele şi să vină după mine!

Hotărât, sigur de sine, Winnetou dădu pinteni calului şi porni în galop, urmat de întreg eşalonul. Trecurăm în goană peste văiugi, peste ponoare şi coclauri până ce la un moment dat, munţii se deschiseră larg, oferindu-ne priveliştea unui şes dăruit cu ierburi îmbelşugate, şi întins până spre brâul de culmi pierdut la orizont.

— Aici e J-akom akono, cum îi spun tehuaşii, adică „Preria sângelui” — ne lămuri Winnetou, fără a-şi încetini galopul.

Aşadar, aceasta era „Preria sângelui”, despre care auzisem atâtea grozăvii! Aici triburile Dakota reunite îşi aduceau prizonierii, le dădeau drumul şi se veseleau apoi hăituindu-i până la moarte. Aici pieriseră cu miile osândiţii la stâlpul torturii, arşi, spintecaţi, sfâşiaţi, îngropaţi de vii. Nimeni, nici un indian din alt trib, nici un alb nu cuteza să se aventureze în acest ţinut blestemat. Şi iată că noi înaintam, sfidând primejdia, ca într-o plăcută şi paşnică plimbare. Călăuză într-un astfel de loc nu putea să ne fie decât un Winnetou!

Caii începuseră să dea semne de oboseală. Înaintea ochilor noştri apăru un munte izolat, născut parcă din îngemănarea mai multor coloşi de pământ. Ajunşi la poalele lui, lăsarăm caii să se odihnească lângă desiş.

— Acesta e muntele Hancock — ne informă Winnetou.

— Şi unde-i peştera?

— E dincolo, pe partea cealaltă a muntelui. Până într-o oră fratele meu o va vedea. Haide, dar fără armă!

— Să merg numai eu?

— Da. Suntem aici pe un tărâm al morţii. Numai bărbatul bine călit îl poate înfrunta. Ceilalţi să se ascundă prin desiş şi să ne aştepte.

Muntele din faţa noastră era de origine vulcanică... Îmi lepădai puşca şi carabina şi mă luai după Winnetou, care şi începuse urcuşul pe latura dinspre vest a muntelui. Drumul

era greu, şerpuia întruna, iar Winnetou mergea cu o prudenţă excepţională. Un ceas încheiat ne trebui până să ajungem astfel sus, pe creştetul muntelui Hancock.

— Fratele meu să nu facă zgomot şi să stea cu ochii treji — îmi şopti apaşul, culcându-se pe burtă şi târându-se printre tufe.

Eu îl urmai, însă tresării deodată speriat: abia îmi vârâsem capul prin crengăriş, că văzui căscându-se sub mine o prăpastie ca o pâlnie uriaşă, de fapt gura unui crater stins. Mă aflam chiar pe marginea ei. Înconjurată sus de tufe răzleţe, prăpastia număra până jos cel puţin o sută cincizeci de picioare. Şi acolo jos, pe fundul neted şi rotund, cu un diametru de vreo patruzeci de picioare, zăceau bieţii oameni din Helldorf-Settlement, victimele căutate de noi. Zăceau legaţi de mâini şi de picioare, îmi stăpânii emoţia şi mă apucai să-i număr. Erau toţi, supravegheaţi de un puternic grup de indieni.

Cercetai centimetru cu centimetru gura craterului, ca să văd pe unde s-ar putea coborî. Coborâşul nu era imposibil, cu condiţia să ai curaj, să dispui de o frânghie solidă şi să găseşti un mijloc de a sustrage atenţia străjilor. Pe alocuri ieşeau la iveală nişte colţi masivi de care puteai să te sprijini şi să te odihneşti.

— Aceasta-i peştera? îl întrebai pe Winnetou, după ce ne retraserăm niţel de la marginea craterului.

— Asta e.

— Şi pe unde se intră?

— Dinspre răsărit. Dar nimeni nu poate intra pe-acolo cu forţa.

— Atunci să coborâm pe-aici. Avem lasouri. Prietenii de la calea ferată au şi ei destule frânghii.

Winnetou aprobă în tăcere şi luarăm drumul înapoi spre oamenii noştri. Eu, unul, nu înţelegeam deloc de ce indienii nu păzeau şi partea dinspre vest a muntelui. Atunci ar fi fost

imposibil să te apropii neobservat.

Când ajunserăm iarăşi jos, ziua se apleca spre amurg, începurăm deci imediat preparativele. Strânserăm toate frânghiile de rezervă şi le legarăm cap la cap, iar Winnetou alese pentru operaţie douăzeci de oameni din cei mai sprinteni, restul urmând să rămână de pază la cai. Doi dintre aceştia primiră însă şi o altă misiune: cam la trei sferturi de oră după plecarea noastră, trebuiau să încalece, să ocolească muntele spre est, să se depărteze apoi cât mai mult posibil şi să aprindă câteva focuri, având grijă să nu incendieze cumva preria. Apoi trebuiau să se întoarcă repede la ai lor. Urmăream să distragem astfel atenţia străjerilor şi să le-o îndreptăm spre focurile din prerie.

Spre apus orizontul se coloră treptat în nuanţe din ce în ce mai stacojii, după care soarele se topi încet în cenuşiul serii. Winnetou se depărtase de noi. În ultimul timp mi se părea cu totul schimbat. Privirea lui sigură şi fermă plutea ca într-un foc straniu, neliniştit, iar pe fruntea lui întotdeauna netedă apăraseră cutele unei tainice îngrijorări sau poate ale unor gânduri deosebit de grave, care îi tulburau parcă admirabilul său echilibru lăuntric. Îl vedeam umbrit, apăsat şi mă credeam nu numai dator, dar şi în drept să-l determin la o mărturi*sir*e. De aceea mă dusei să-l caut.

Stătea la marginea pădurii, rezemat de un arbore, uitându-se ţintă spre apus, unde norii poleiţi de ultimele raze ale soarelui plăsmuiau fantastice figuri de peisaje.

Deşi mă apropiai pe nesimţite şi în pofida gândurilor ce-l absorbeau, Winnetou nu numai că-mi auzi, dar îmi şi recunoscu paşii. Fără să-şi întoarcă ochii spre mine, rosti:

— Fratele Charlie a venit să-şi vadă prietenul. Bine a făcut, căci în curând nu-l va mai vedea.

— Nu cumva sufletul lui Winnetou e apăsat de umbre? Să le gonească! vorbii eu, aşezându-i mâna pe umăr.

Atunci apaşul ridică braţul şi arătă spre apus:

— Acolo ardea până acum flacăra vieţii. Şi iată că s-a stins, s-a făcut întuneric. Du-te tu până acolo şi încearcă să alungi umbrele! Vei putea?

— Nu. Dar lumina se va întoarce mâine şi va începe o nouă zi.

— Pentru muntele Hancock va începe într-adevăr o nouă zi, dar nu şi pentru mine. Soarele meu se va stinge cum s-a stins şi soarele zilei, numai că al meu n-o să mai răsară nicicând. Mâine, zorii îmi vor surâde în altă lume.

— Astea sunt gânduri negre cărora fratele meu Winnetou nu trebuie să le dea crezare! Într-adevăr, deseară vom avea de înfruntat primejdii mari; dar de câte ori n-am biruit noi moartea, de câte ori, hotărâţi şi neabătuţi, n-am silit-o să-şi retragă braţul sterp întins spre inimile noastre! Alungă tristeţea care te-a cuprins! Nu e decât urmarea oboselii din ultimele zile.

— Nu, Winnetou nu se lasă doborât de oboseală; oricât de mare ar fi, ea nu-i poate răpi pacea sufletului. Fratele meu Charlie ştie cât de însetat am fost întotdeauna după apa cunoaşterii şi a ştiinţei. Mi-ai dat să beau din ea şi am băut cu lăcomie şi am învăţat mai multe decât oricare din fraţii mei roşii. Dar am rămas totuşi indian. Oamenii albi seamănă cu animalele domestice care şi-au pierdut treptat tăria simţurilor, pe când indianul e ca sălbăticiunea care simte totul şi al cărei suflet aude orice zvon. Ea ştie când îi vine sfârşitul. Nu că-l bănuieşte doar, ci îl şi simte aievea şi se ascunde hăt în desişul pădurii, ca să moară în linişte şi singurătate. Vezi tu, Charlie, acest simţământ, care nu minte niciodată, îl încearcă acum pe Winnetou.

Îl strânsei îndelung la pieptul meu şi vorbii:

— Totuşi fratele meu se înşeală. N-ai mai simţit niciodată la fel?

— Nu, niciodată.

— Aşadar e prima oară?

— Da.

— Atunci de unde ştii ce înseamnă şi că-ţi prevesteşte sfârşitul?

— E foarte limpede, prea limpede! Winnetou va muri împuşcat, căci numai glonţul îl poate răpune. De cuţit sau tomahawk se apără el uşor... Fratele meu Charlie să-mi dea crezare: chiar azi mă voi duce în veşnicele... da, da...

Tăcu. „În veşnicele plaiuri ale vânătoarei” voia să spună... Dar nu-şi duse vorba până la capăt... Abia după un răstimp adăugă:

— Astăzi voi pleca acolo unde a plecat Fiul Bunului Manitou spre a pregăti locuinţe pentru noi toţi. Voi pleca într-un loc în care fratele meu Sharlih mă va urma peste mulţi ani. Acolo avem să ne revedem. Acolo nu va mai fi nici o deosebire între copiii cei albi şi copiii cei roşii ai Bunului Părinte, care-i iubeşte la fel de mult pe albi şi pe indieni. Acolo nu va mai fi crimă. Acolo Bunul Părinte are o balanţă şi cu această balanţă el are a cântări faptele albilor şi ale indienilor. Căpetenia apaşilor va fi acolo şi-l va ruga pe Bunul Părinte să aibă milă de albii care au ucis indienii.

Mă strânse la piept şi tăcu din nou. Eram adânc mişcat. Un glas lăuntric îmi spunea că instinctul lui fără greş nu-l înşeală nici de data asta. Încercai totuşi să-i alung gândurile atât de sumbre; s-a crezut mai tare şi mai rezistent decât este aievea. Nu zic, Winnetou e într-adevăr cel mai neînfricat războinic al seminţiei sale, dar la urma urmelor nu e nici el mai mult decât un om. Şi dacă niciodată nu l-am văzut obosit, iată că astăzi dă lotuşi semne de oboseală. Zilele şi nopţile din urmă au fost peste măsură de grele. De aici şi neîncrederea în sine şi gândul amar. Ca să le alungi nu e nevoie decât de odihnă. Să rămână deci fratele meu aici şi să se culce pe lângă oamenii care ne vor aştepta la poalele muntelui.

Îi înşirai toate acestea cu multă căldură şi convingere. Dar

Winnetou clătină uşor din cap:

— Cred că fratele Charlie glumeşte.

— Ba nu. Am văzut adineauri cum arată peştera şi am măsurat-o bine din ochi. Mă prind deci să conduc de unul singur atacul.

— Adică să nu fiu şi eu de faţă? întrebă el, în timp ce o flacără ciudată îi învălui ochii.

— Doar ai făcut destul. Ai dreptul să te odihneşti.

— Şi tu? Eu cred că ai făcut mai mult decât mine şi decât toţi laolaltă. Nu, nu rămân!

— Nici dacă te rog în numele prieteniei noastre?

— Nici atunci! Vrei să se spună că Winnetou, căpetenia apaşilor, s-a speriat în faţa morţii?

— Nimeni n-ar îndrăzni să spună aşa ceva.

— Chiar dac-ar tăcea toată lumea şi nimeni nu m-ar lua drept fricos, încă s-ar găsi un om a cărui mustrare mi-ar urca sângele în obraz!

— Cine să te mustre?

— Winnetou! El însuşi! Pe când fratele Charlie s-ar lua la trântă cu moartea, Winnetou şi-ar spune mereu că, trecând de partea laşilor, nu mai are dreptul să se cheme războinic, nicidecum căpetenia unui neam viteaz. Nu, nu! Nu-mi cere să rămân! Adică să crezi chiar tu până la urmă că am ajuns să mă port ca un coiot, iar mie să-mi fie scârbă de mine? Mai bine de o mie de ori moartea!

Acest ultim argument mă făcu să tac. Mândrul Winnetou s-ar fi năruit sufleteşte şi trupeşte sub povara propriilor sale imputări.

După o scurtă pauză, apaşul reluă:

— Am văzut amândoi de atâtea ori moartea cu ochii şi fratele meu a fost întotdeauna pregătit pentru cel din urmă ceas. Ştiu că şi-a însemnat în carneţel ultimele lui dorinţe pentru cazul că ar fi căzut în luptă. Eu trebuia să i le împlinesc. În graiul feţelor palide aceasta se cheamă

testament... Winnetou şi-a făcut şi el testamentul, dar nu ţi-a vorbit nimic până acum când îşi presimte moartea. Vrei să-mi împlineşti tu dorinţele?

— Sunt gata, deşi sper din toată inima că presimţirile tale nu se vor adeveri şi vei mai petrece pe pământ multe ocoluri de soare. Dar dacă totuşi ai să cazi vreodată, te asigur că-ţi voi împlini cu sfinţenie porunca.

— Chiar dac-ar fi greu, foarte greu de împlinit?

— Winnetou ştie că întrebarea e de prisos. Trimite-mă în ghearele morţii şi mă duc!

— Ştiu, Charlie, ştiu. Pentru mine ai sări şi în focul cel mai crâncen. Vei face tot ce-ţi cer. Eşti singurul om în stare s-o facă. Mai ţii tu minte că odată, când nu ne cunoşteam încă prea bine, am vorbit amândoi despre bogăţie şi aur?

— Da, îmi amintesc.

— Mi se părea atunci că ai gândi altfel de cum vorbeai şi că aurul ar avea de fapt mare preţ în ochii tăi. Aveam dreptate?

— Nu te înşelai prea mult — mărturisii eu.

— Dar acum? Spune-mi adevărat.

— Orice alb preţuieşte averea. Eu însă nu mă gândeam atunci la comori moarte şi la bucurii trecătoare. Adevărata fericire nu se află decât în comorile inimii.

— Ştiam că acuma vei vorbi aşa. Nu e o taină pentru tine că eu cunosc multe locuri pline cu nuggeţi sau cu praf de aur. Ar fi destul să-ţi arăt numai un singur zăcământ din acestea şi ai ajunge un om bogat, chiar foarte bogat. Dar atunci n-ai mai fi fericit. Bunul Manitu nu te-a făcut să trândăveşti şi să te îmbuibi cu bogăţii. Trupul tău semeţ şi sufletul tău curat merită ceva mai bun. Eşti om şi om trebuie să rămâi! De aceea încă de mult m-am hotărât să nu-ţi spun unde se află acele vetre de aur. Mă vei condamna oare pentru acest lucru?

— Nicidecum! răspunsei cu deplină sinceritate.

Îl aveam în faţă pe cel mai bun prieten al meu. Presimţind

că i se curmă firul vieţii, omul acesta îmi încredinţa ultimele lui dorinţe. Cum să mă fi coborât într-o asemenea clipă la josnicul gând al înavuţirii?

— Şi totuşi ai să vezi mult, foarte mult aur — continuă Winnetou. Numai că aurul acela nu e pentru tine. După ce voi muri, du-te până la mormântul tatălui meu. Îl ştii doar. Sapă dinspre apus la temelia mormântului şi vei găsi acolo testamentul lui Winnetou, fratele tău plecat dintre cei vii. Acolo mi-am însemnat dorinţele şi te rog să le împlineşti.

— Mă leg cu jurământ! îl asigurai eu şi lacrimile îmi scăldară obrajii. Nici o primejdie, oricât de mare, nu mă va împiedica să-ţi împlinesc voia, precum ai scris-o în testamentul tău.

— Îţi mulţumesc. De-acum, gata! Să ne pregătim de atac. Eu am să mor. Să ne luăm deci rămas bun, dragul meu Charlie! Bunul Manitu să te răsplătească pentru tot ce mi-ai fost şi ai săvârşit alături de mine! Prea sărac mi-e cuvântul pentru cele ce simt. Să nu plângem! Doar suntem bărbaţi! Îngroapă-mă în munţii Ventre, pe malul lui Metsur, împreună cu calul şi cu toate armele mele. Nu uita nici puşca de-argint; n-aş vrea să încapă pe alte mâini. Şi când te vei întoarce printre ai tăi, acolo unde nimeni nu te va iubi ca mine, aminteşte-ţi uneori de prietenul şi fratele Winnetou. Fii binecuvântat, tu, care mi-ai fost binecuvântare!

Şi apaşul îşi lipi palma de creştetul meu. Îi ascultai suspinul greu, înăbuşit şi, strângându-l la piept, rostii printre lacrimi:

— Winnetou, scumpul meu Winnetou, nu e decât o părere, o umbră fugară! Tu trebuie să rămâi în viaţă. Nu veni la atac!

— Nu se poate! răspunse el încet dar hotărât şi, smulgându-se de lângă mine, porni în direcţia taberei noastre.

Urmându-l, mă frământam zadarnic cum să-l feresc de primejdia ce-l aştepta. Nu vedeam nici o cale, nici una. Îmi

amintesc şi azi, după atâta vreme, cum aş fi jertfit atunci orice pentru un singur cuvânt, pentru un argument salvator.

Eram răscolit până-n adâncul inimii. Şi Winnetou la fel — în ciuda sforţărilor sale de a se stăpâni. Îi desluşeam tremurul din glas pe când vorbea cu oamenii noştri:

— S-a întunecat bine de tot. E timpul să pornim. Fraţii mei să se ţină după mine şi Old Shatterhand!

Căţărându-ne în şir câte unul, urmarăm acelaşi drum pe care îl străbătusem mai înainte cu Winnetou. Urcuşul acesta încet şi tăcut se dovedea acum, din cauza întunericului, şi mai anevoios. Abia după o oră şi ceva ne văzurăm ajunşi la marginea craterului. Pe fundul aşa-numitei peşteri ardea un foc mare, la lumina căruia vedeam prizonierii, ca şi paznicii, tolăniţi pe jos. Nici un cuvânt, nici un zgomot nu ajungeau până la urechile noastre.

Întâi de toate fixarăm frânghia de un colţ masiv de piatră, apoi stăturăm liniştiţi, aşteptând ca oamenii noştri să aprindă focurile în partea cealaltă a muntelui. Nu dură mult şi zărirăm în apus aprinzându-se pe rând cinci flăcări, ca nişte focuri de tabără. Ascultarăm apoi atenţi, privind în acelaşi timp în adâncul prăpastiei. Controlul se dovedi foarte util: observarăm un indian ieşind dintr-un soi de tunel şi comunicând ceva cu ceilalţi străjeri care, ridicându-se repede de jos, dispărură împreună cu el în deschizătura respectivă. Se grăbeau să vadă focurile aprinse de noi.

Acesta era momentul aşteptat. Apucai capătul frânghiei, Winnetou însă mi-l smulse din mână.

— Căpetenia apaşilor va coborî primul! hotărî el. Fratele meu să mă urmeze.

Stabiliserăm dinainte ca oamenii să coboare la un anume interval unul de altul, încât atunci când capătul frânghiei va fi atins fundul prăpastiei, să nu fie agăţaţi de ea decât patru inşi. Winnetou coborî. Aşteptai până se crea distanţa cuvenită şi-l urmai. După mine venea Fred. Coborâşul se desfăşura

mult mai repede decât ne-am fi aşteptat. Din fericire, frânghia rezista, iar oamenii de sus o manevrau în ritmul cuvenit.

Fireşte că se prăvăliră în adânc nu puţine pietricele şi fărâmituri de stâncă. Noaptea, pe întuneric, nici nu se putea altfel. Probabil că una din pietre lovi un copil, căci îl auzirăm ţipând. Cât ai clipi, apăru prin deschizătură capul unui indian. Auzind cum se rostogolesc pietrele, îşi întoarse privirea în sus şi răcni lung, în semn de alarmă.

— Hai, repede! îl îndemnai pe Winnetou. Altminteri se duce de râpă totul!

Ai noştri, observând de sus ce se întâmplă, sloboziră funia cu şi mai mare viteză. În vreo treizeci de secunde atinserăm fundul craterului, dar în aceeaşi clipă câteva gloanţe fulgerară prin deschizătura pomenită mai sus şi Winnetou se prăbuşi! Iar eu împietrii de groază.

— Winnetou, frate, te-au lovit? strigai.

— Winnetou va muri! răspunse el.

O mânie surdă, nemăsurată, mă potopi atunci. Fred Walker mă ajunse din urmă.

— Moare Winnetou! îl anunţai. Pe ei!

Nici nu mai scosei pistolul de la brâu. Cu pumnii goi mă năpustii asupra celor cinci indieni care ieşiseră din tunel. Cel din faţă era însăşi căpetenia. Îl recunoscui imediat.

— Ko-it-se, te zdrobesc! urlai nebuneşte şi-i repezii un pumn năprasnic în tâmplă. Indianul căzu ca un butuc. Străjerul de alături tocmai ridicase tomahawkul asupră-mi, dar un mănunchi de raze venind de la focurile noastre îmi lumină o clipă faţa... şi omul scăpă din mână unealta ucigătoare.

— *Kà-ut-skamasti* — pumnul care omoară! Exclamă el îngrozit.

— După cum vezi: Old Shatterhand. Piei, fiară! tunai eu.

Nu mai reuşeam să mă ţin în frâu. Îl culcai la pământ şi pe

acesta.

— *Kà-ut-skamasti!* urlau indienii speriaţi, năuciţi.

— Old Shatterhand?! se miră la rândul lui Fred Walker. Vasăzică din ăştia-mi eşti, Charlie! Acum înţeleg totul. Am câştigat partida! Dăm iama în ei!

O lamă de cuţit mă fripse în umăr, dar nu-mi păsa. Alţi doi ogellallaşi căzură împuşcaţi de Fred, iar pe un al treilea îl lichidai eu. Între timp coborâră pe frânghie destui oameni de-ai noştri. Restul indienilor puteam să-i las în seama lor.

Alergai repede la Winnetou şi îngenuncheai lângă el:

— Unde te-au rănit, frate?

— *Ntsàge-tche* — aici, în piept — răspunse Winnetou cu glasul stins, ducându-şi mâna spre partea dreaptă a pieptului. Şi mâna se înroşi de sânge.

Scosei cuţitul şi-i despicai haina. Glonţul îi pătrunsese în plămân. Toată fiinţa mea se cutremura de o durere nemaiştiută până atunci.

— Mai e nădejde, dragul meu — căutai să-l consolez.

— Fratele Charlie să mă ridice lângă pieptul lui ca să pot urmări lupta — se rugă el.

Îi împlinii dorinţa. Astfel, Winnetou putu să vadă cu ochii lui cum ogellallaşii, de îndată ce apăreau prin deschizătură, cădeau sub loviturile oamenilor noştri, ce coborau din ce în ce mai mulţi pe frânghie. Coloniştii prizonieri fură dezlegaţi. Se auzeau exclamaţii de bucurie, cuvinte de recunoştinţă. Dar toate acestea nu-mi spuneau nimic. Nu-l vedeam decât pe Winnetou, pe prietenul muribund. Rana încetă să mai sângereze. Bănuiam că se produsese o hemoragie internă.

— Are fratele meu vreo dorinţă? îl întrebai.

Stătea tăcut, cu ochii închişi, cu capul sprijinit de pieptul meu. Iar eu nu mă încumetam să fac cea mai mică mişcare.

Bătrânul Hillmann şi ceilalţi colonişti eliberaţi puseseră şi ei mâna pe armele împrăştiate pe jos şi, se pregăteau să pătrundă în tunelul cu pricina. Dar nici asta nu mă mai

interesa. Priveam neputincios chipul prietenului meu, chipul lui ca de aramă, cu pleoapele grele, lăsate.

După puţin, se ivi şi Fred Walker. Sângera şi el.

— I-am lichidat pe toţi! mă anunţă bravul grăsun. Au pierit ca muştele.

— Dar şi omul acesta va muri — spusei cu glasul sugrumat. Toţi laolaltă nu valorează cât acest suflet ce se stinge în braţele mele.

Apaşul zăcea nemişcat. Feroviarii care, trebuie spus, se purtaseră vitejeşte în luptă, precum şi bieţii colonişti se adunară în jurul nostru, tăcuţi şi adânc îndureraţi. În cele din urmă, Winnetou deschise ochii.

— Are fratele meu vreo dorinţă? repetai întrebarea de adineauri.

Dădu din cap şi rosti încet:

— Fratele meu Charlie să-i conducă pe aceşti oameni în munţii Ventre-Mari. Lângă pârâul Metsur ei vor da de pietrele scumpe pe care le caută. Să le stăpânească sănătoşi.

— Altceva, Winnetou?

— Fratele meu Charlie să nu-l uite pe apaş... Să se roage pentru mine la Bunul Manitou. Aceşti oameni pot să iasă din peşteră cu rănile pe care le poartă pe trup?

— Da! Am răspuns eu, deşi vedeam bine că unii dintre colonişti aveau răni adânci făcute de curelele cu care fuseseră legaţi.

— Winnetou îi roagă să îi cânte acel cânt pentru Regina Cerurilor!

Bătrânul Hillmann le-a făcut un semn coriştilor şi oamenii au urcat încet pe un bloc de piatră. Apaşul a închis ochii şi mi-a prins mâinile într-ale sale. Coloniştii au început să cânte:

Soarele se-ndreaptă spre apus, ostenit,
Şi noaptea cu umbrele ei a venit.
Ah, ce bine ar fi dacă

Durerea din suflet ar fi uitată
Şi-ar trece precum ziua de îndată!

Ruga-mi ascultă şi du-o la Tronul lui Dumnezeu!
Ascultă-mă, mamă a Mântuitorului meu!
Căci rugăciunea mea e din suflet rostită
Şi tu vei fi pe veci slăvită,
Ave Maria!

Coriştii au cântat şi a doua strofă. Apaşul a deschis ochii, a privit zâmbind spre stele, mi-a strâns mâinile şi m-a întrebat:

— Sharlih, acum vor cânta despre moarte, nu-i aşa?

Nu puteam să-i răspund. Nu eram în stare. Lacrimile îmi curgeau şiroaie pe obraz. Hillmann şi ai săi au trecut la strofa a treia:

Soarele se-ndreaptă spre apus, ostenit,
Şi noaptea cu moartea cumplit-a venit.
Sufletu-ar vrea să zboare de-ar putea,
Dar pe om îl cuprinde moartea cea grea.

Fecioară Preacurată, ascultă supusa rugă a mea,
Fierbinte eu te rog, te rog mereu:
Vreau să mor crezând în Bunul Dumnezeu
Şi vreau apoi, din morţi vreau să mă scol din nou!
Ave Maria!

Cântecul luase sfârşit. Winnetou ar mai fi vrut să spună ceva, dar nu mai avea putere. Mi-am apropiat urechea de buzele lui şi apaşul a şoptit:

— Sharlih, eu cred în Mântuitor! Winnetou este creştin. Charlie... Rămâi cu bine!

Un tremur îl străbătu şi un val de sânge îi ţâşni pe gură.

Marele conducător al apaşilor îmi mai strânse o dată mâinile, crispat, convulsiv, apoi trupul i se destinse şi strânsoarea slăbi treptat. Winnetou murise!

„Ce-aş mai putea spune? Marile dureri nu încap în cuvinte. O, de-ar veni totuşi timpul când astfel de întâmplări tragice să nu se mai petreacă decât în legendele străvechi!

Privisem nu o dată moartea în ochi. În Vestul Sălbatic trebuie să fii oricând pregătit de moarte. Şi totuşi acum, în faţa trupului neînsufleţit al celui mai drag şi mai devotat prieten al meu, inima mi se frângea de durere. Mă găseam într-o stare de nedescris. Ce om minunat se stinsese! Şi cât de brusc, de nemilos îl lovise moartea! Aşa se vor stinge pe rând oamenii rasei sale! Asemenea lui, cel mai nobil fiu al indienilor!

Întreaga noapte îl vegheai tăcut, cu ochii arşi de un foc lăuntric. Zăcea şi acum în braţele mele precum murise. Ce gândeam? Ce simţeam? Ce sens ar avea întrebarea?! Dac-ar fi fost cu putinţă, o, cât de bucuros mi-aş fi dat o jumătate din viaţă pentru el! Dar iată-l mort şi destinul nu avea întoarcere. Aşa se stinsese cândva în braţele mele bătrânul său dascăl Klekih-Petra, iar mai târziu propria-i soră, frumoasa Nşo-ci.

Presimţirea nu-l înşelase. Cu lucidă şi stranie prevedere, el îmi indicase şi locul unde dorea să fie înmormântat. Cum pe colonişti îi aşteptau acolo, în munţi, mult râvnitele pietre, aceştia se oferiră cu dragă inima să apuce acelaşi drum cu mine. Astfel sarcina de a-l transporta pe Winnetou la locul de veci îmi fu simţitor uşurată.

A doua zi în zori ne depărtarăm de muntele Hancock. Hoardele ogellallaşilor puteau să apară în orice clipă. Pe Winnetou, învelit în pături, îl legasem pe spinarea unui cal. Până la munţii Ventre-Mari nu erau decât două zile de drum. Într-acolo mergeam, având grijă ca ogellallaşii să nu dea de urmele noastre.

În seara zilei următoare atinserăm valea lui Metsur. Acolo

îl înmormântarăm pe minunatul meu prieten, dându-i toate onorurile cuvenite unui mare şi viteaz conducător, îl îngroparăm în ţinuta de război şi călare pe mustangul lui, împuşcat anume în acest scop. Iar deasupra înălţarăm un gorgan masiv pe care nu-l împodobesc, după obiceiul indienilor, scalpurile duşmanilor răpuşi — ci trei cruci de lemn.

Solul nisipos al acelei văi nu conţinea doar făgăduitele pietre, ci şi mult praf de aur, care-i răsplăti din belşug pe feroviari pentru strădania lor. Câţiva se hotărâseră chiar să întemeieze, împreună cu coloniştii, o nouă aşezare purtând acelaşi nume: Halldorf. Ceilalţi se întoarseră la Echo-Cannon. Între timp, banditul Haller murise de pe urma rănii. Complicii lui fuseseră judecaţi şi pedepsiţi potrivit legilor.

Clopotul îngropat de Winnetou a fost adus în noua aşezare. Coloniştii au înălţat o bisericuţă şi cântă „Ave Maria”, gândindu-se la căpetenia apaşilor a cărui rugăminte spusă-n stihuri, a fost, desigur, îndeplinită:

Fecioară Preacurată, ascultă supusa-mi rugă,
Fierbinte eu te rog, te rog mereu:
Vreau să mor crezând în Bunul Dumnezeu
Şi vreau apoi, din morţi vreau să mă scol din nou!
Ave Maria!

8. Testamentul lui Winnetou

Winnetou mort! Aceste două cuvinte sugerează starea în care mă, aflam. Părea că nu voi reuşi să mă despart de mormântul lui. Stăteam acolo zile întregi, mut de durere şi contemplând forfota oamenilor care lucrau la noua lor aşezare. Mă uitam, dar de fapt nu vedeam nimic. Eram ca şi absent. Parcă mă lovise cineva în moalele capului şi căzusem în acea stare de semiconştienţă când sunetele se pierd undeva departe, iar imaginile joacă stranii ca după un geam aburit. Noroc că ogellallaşii nu dăduseră între timp de urmele noastre şi că nu mai puteau descoperi acum locul unde ne aflam. Altminteri n-aş fi fost în stare să le ţin piept. Sau, mai ştii, poate că primejdia m-ar fi trezit din apatie? Poate.

Bravii oameni încercau cu stăruinţă să-mi deştepte interesul pentru munca lor, dar nu reuşeau decât în foarte mică măsură. Mi-au trebuit câteva zile ca să-mi revin şi să le dau în sfârşit o mână de ajutor.

Acţiunea reconfortantă a muncii nu întârzie să-şi arate roadele. Ce-i drept, rosteam cu greu câte un cuvânt, totuşi vechea mea energie începu să se manifeste din nou, încât ajunsei în curând îndrumătorul activităţii pe şantier.

Toate acestea durară două săptămâni, până hotărâi să curm zăbava. Testamentul lui Winnetou mă chema, spre Nugget-tsil, acolo unde îi înmormântasem pe Inciu-Ciuna şi pe minunata-i fiică, Nşo-ci. În plus, mă simţeam dator să trec pe la Rio Pecos şi să-i înştiinţez pe apaşi despre moartea celui mai mare şi mai vestit dintre conducătorii lor. Ştiam că în prerie asemenea veşti se răspândesc fulgerător (poate că apaşii vor fi aflat totul încă înainte de so*sir*ea mea), dar mă credeam obligat să-i informez în calitate de martor ocular, să le descriu tragica întâmplare cât mai fidel şi mai amănunţit.

Coloniştii se puteau dispensa acum de mine; dacă simţeau cumva nevoia să se consulte cu un *westman* încercat, îl aveau pe Fred Walker, care hotărâse să mai rămână cu ei.

Plecai, aşadar, după o despărţire emoţionantă. Plecai la drum călare pe murgul meu credincios şi fortificat în urma zilelor lungi de odihnă.

Poate că altădată aş fi dorit să trec prin cât mai multe aşezări omeneşti; acuma, însă, nu voiam să întâlnesc pe nimeni; trebuia să-mi port durerea în singurătate.

Şi, într-adevăr, nu văzui faţă omenească până la Beaver-Creek, din Canadienii nordici, unde îmi răsări în cale cruntul şi primejdiosul To-kei-hun, căpetenia comanşilor, din mâinile căruia scăpasem cândva cu multă abilitate. Pe când noi ne băteam cu siouxii, la sud comanşii dezgropaseră din nou securea războiului şi To-kei-hun pornise împreună cu şaptezeci de supuşi spre sacrul Makik-Natun, muntele galben, unde se află mormintele căpeteniilor lor, ca să oficieze acolo dansul războiului şi să consulte „vracii”. În drum ei capturaseră câţiva albi şi hotărâseră să-i omoare la stâlpul torturii. Apariţia mea îi salvă pe aceşti oameni din ghearele morţii. Trec însă peste această întâmplare, ea neavând legătură cu Winnetou. Am s-o povestesc cu altă ocazie. Pe albii eliberaţi îi călăuzii până la frontiera cu New Mexico, unde se aflau în siguranţă. De acolo m-aş fi putut duce direct spre Rio Pecos. Dar mă interesa în primul rând testamentul lui Winnetou; trebuia să lămuresc totul cât mai repede. Mă îndreptai deci spre sud-est, către Nugget-tsil.

Drumul era primejdios, trecând prin teritoriul ostil al comanşilor şi prin cel al kiowaşilor, de care trebuia să mă feresc cu toată atenţia. Întâlnii şi o seamă de urme, dar, ţinându-mă cât mai departe de ele, sosii neobservat până în preajma lui Canadian-River. Acolo descoperii nişte urme de copite înşirându-se exact pe direcţia în care înaintam eu. Ca să nu mă pomenesc cu niscai indieni şi nici cu albi, ar fi

trebuit să fac un ocol mare, ceea ce nu-mi prea convenea. În afară de asta, voiam să ştiu cine erau călăreţii din faţă: indieni sau albi. De aceea îmi continuai drumul în aceeaşi direcţie. Urmele nu erau mai vechi de o oră.

Curând constatai că e vorba de trei călăreţi; întâlnii apoi şi locul unde se opriseră pentru un scurt popas. Unul descălecase, probabil pentru a mai strânge chinga şeii. Era încălţat cu cizme. Aşadar, un alb. Şi cum nu vedeam de ce un alb s-ar fi însoţit cu doi indieni, ajunsei la concluzia că tustrei călăreţii trebuie să fie albi.

Nici nu-mi trecea prin gând să-mi schimb itinerarul din cauza lor. Îmi văzui mai departe de drum. De altfel, chiar dacă îi întâlneam, nimic nu mă obliga să rămân cu ei. Călăreţii — era vizibil — se deplasau fără grabă. Astfel îi ajunsei din urmă în numai două ore. Nu departe se zăreau nişte coline printre care şerpuia în vale Canadian-River.

Era în asfinţit şi intenţionam să poposesc pe malul apei. Nu vedeam de ce prezenţa celor trei străini din faţa mea m-ar fi făcut să renunţ la acest plan. Chiar dacă-şi puseseră şi ei în gând să poposească aici, nu eram deloc obligat să le ţin companie. După puţin, călăreţii dispărură în desişul ce acoperea colinele, iar când ajunsei şi eu acolo, îi văzui lângă râu, ocupaţi cu priponirea cailor. Păreau să aibă cai şi arme bune. Dar înfăţişarea lor nu-mi inspira nici o încredere.

Zărindu-mă aşa, dintr-o dată, se speriară mai întâi, apoi însă se liniştiră şi-mi răspunseră la salut. Mă oprisem la oarecare distanţă de ei.

— Omule, ne-ai băgat în sperieţi! vorbi unul, apropiindu-se de mine.

— Aveţi cumva conştiinţa încărcată, ca să tresăriţi din te miri ce? îl întrebai.

— *Pshaw!* Cât despre asta, dormim liniştiţi! Fiindcă altcum, vei fi ştiind şi dumneata că o conştiinţă încărcată nu prea e pernă moale. Dar ţine cont, domnule, că aici, în Vestul

plin de primejdii neaşteptate, apariţia unui străin te cam îndeamnă să pui mâna pe cuţit. Dar îmi dai voie să te întreb de unde vii?

— Dinspre Beaver-Fork.

— Şi încotro?

— Spre Rio Pecos.

— Atunci ai drum lung de făcut. Noi mergem numai până la Mugworthills.

Ciulii urechile. Mugworthills făcea parte din acelaşi lanţ de munţi pe care Winnetou şi tatăl său îl numeau Nugget-tsil. Ce interese vor fi având acolo aceşti trei oameni? Trebuia să le aflu intenţiile.

— Mugworthills? Unde vine asta? întrebai, făcând-o pe neştiutorul.

— E o regiune foarte frumoasă. Creşte acolo un soi de peliniţă căreia i se spune „mugwort”, ele unde şi denumirea regiunii. Dar se mai găseşte şi altceva.

— Ce?

— Hm, dac-ai şti!... Dar nu-ţi spun nimic. Altminteri te-ai grăbi să mergi şi dumneata cu noi.

— Gură-spartă! interveni mânios unul din ceilalţi doi călăreţi. Ce tot îndrugi acolo?

— *Pshaw!* Nu ştii că gândurile plăcute îţi gâdilă limba? Dar, în definitiv, dumneata, domnule, cine eşti?

Fireşte că aluzia ce-i scăpase de pe buze îmi stârni interesul. Era, desigur, vorba de Nugget-tsil. Văzusem şi eu cu altă ocazie pelinița ce creşte acolo pe întinderi mari. Cuvintele acestea învăluite în mister mă îndemnau să mă alătur grupului fără a-mi declara însă identitatea. De aceea îmi dădui o meserie inventată ad-hoc:

— Sunt puitor de capcane, dacă n-aveţi nimic împotrivă.

— Nu ne deranjează. Şi numele? Sau preferi să ţi l ascunzi?

— Ba deloc. Mă cheamă Jones.

— Rar nume, foarte rar, n-am ce zice! se veseli el. Mă întreb dacă o să-l pot reţine... Şi capcanele unde le-ai lăsat?

— Mi le-au luat comanşii împreună cu toată agonisita mea de două luni.

— Ghinion!

— Da, mare ghinion. Dar sunt bucuros că am scăpat teafăr.

— Te cred. Indivizii ăştia nu cruţă nici un alb, mai cu seamă acum.

— Parcă kiowaşii nu sunt la fel de răi?!

— Ba da.

— Şi cu toate astea, v-aţi încumetat prin teritoriul lor.

— Cu noi e altceva. Noi suntem aici în siguranţă. Avem nişte recomandaţii clasa întâi. Mister Santer e prieten cu Tangua, şeful lor.

Santer! Vă puteţi imagina şocul ce-l produse asupra mea acest nume. Cu mare greu izbutii să mă prefac indiferent şi calm. Deci oamenii aceştia îl cunoşteau pe Santer! Acum eram hotărât să mă alătur grupului lor.

Doar nu putea fi vorba de un alt Santer decât de banditul care ne scăpase de atâtea ori din mâini. Ştiam că e prieten cu Tangua, căpetenia kiowaşilor.

— Şi Santer al dumneavoastră e un om atât de influent? întrebai eu cu toată naivitatea.

— Ba bine că nu! Mai ales printre kiowaşi. Dar ia spune, dumneata n-ai de gând să descaleci? Înserează şi-mi închipui că vrei să poposeşti aici. Uite apa, uite şi păşunea pentru cal!

— Hm, chiar dumneata spuneai adineauri că aici trebuie să fii prudent. Şi cum eu nu vă cunosc...

— Cum adică, avem noi mutre de bandiţi?

— Asta nu. Dar dumneata m-ai descusut în tot felul fără să-mi spui măcar cu cine am onoarea.

— Ţi-o spunem imediat. Suntem *westmen*-i şi ne îndeletnicim când cu una, când cu alta. Omul se hrăneşte pe-

aici cum poate. Mie îmi zice Gates; dincoace îl vezi pe mister Clay, iar dumnealui de dincolo e mister Summer. Acum eşti mulţumit?

— *Yes!*

— Atunci descălecă sau vezi-ţi de drum, după pofta inimii!

— Dacă-mi îngăduiţi, voi rămâne cu dumneavoastră. Pe meleagurile astea e de preferat să nu stai de unul singur.

— *Well!* Cât eşti cu noi, să n-ai nici o grijă, Numele lui Santer ne ocroteşte pe toţi.

— Dar ce fel de om mai e şi Santer ăsta? mă interesai eu, în timp ce descălecam.

— Un gentleman în toată puterea cuvântului. O să-i fim foarte îndatoraţi dacă lucrurile vor ieşi aşa cum ne-a făgăduit.

— Îl ştiţi de multă vreme?

— Nu. L-am cunoscut acum câteva zile.

— Da? Unde?

— La fortul Arkansas. Dar de ce te interesează? Nu cumva îl cunoşti şi dumneata?

— Păi dacă l-aş cunoaşte, ce rost ar avea să mai întreb? Nu-i aşa, mister Gates?

— Hm, asta cam aşa-i.

— Spuneai că numele lui Santer vă asigură împotriva kiowaşilor. Or, aflându-mă acum printre dumneavoastră, profit şi eu, ca să zic aşa, de ocrotirea lui. E cazul deci să mă interesez, nu?

— *Yes!* Atunci ia loc lângă noi şi fă-te comod. Ai de mâncare?

— Doar o bucată de pastramă.

— Noi ne-am aprovizionat mai serios. Pofteşte şi dumneata, dacă vrei.

La început îi privisem cu suspiciune, crezând că am de-a face cu nişte vagabonzi. Acuma însă înclinam să-i socotesc oameni de treabă, adică ceea ce — după normele specifice Vestului — s-ar putea numi oameni mai mult sau mai puţin

cinstiţi.

Adusei apă limpede de la râu şi ne aşezarăm pe frupt. Oamenii mă tot măsurau cu coada ochiului. După un răstimp Gates, care părea să vorbească şi în numele celorlalţi, mi se adresă din nou:

— Aşadar, ţi-au luat capcanele şi vânatul. Păcat! Cum ai să-ţi mai procuri de mâncare?

— Dobor eu vreun animal.

— Văd că ai două puşti. Sunt bune?

— Bunicele. Asta mare e pentru gloanţe, cealaltă pentru alice.

Îmi înfăşurasem carabina într-o husă croită de mine. Dacă le pomeneam de doborâtorul de urşi şi de carabina „Henry”, se lămureau imediat cine sunt.

— Ciudat om! De ce să te cari cu două puşti, una pentru alice şi alta pentru gloanţe, când ţi-ar ajunge una singură cu două ţevi, fiecare pentru alt soi de muniţie!

— E drept, dar m-am deprins cu arma asta veche.

— Şi ce-ai de gând la Rio Pecos, mister Jones?

— Nimic deosebit. Cică se găseşte acolo vânat bunicel.

— Dacă te laşi în nădejdea că apaşii îţi vor da voie să vânezi pe teritoriul lor, atunci nu te văd bine. Cum să-ţi treacă prin gând aşa ceva? Deocamdată n-ai pierdut decât nişte capcane şi câteva piei de animal. Dincolo, însă, rişti să-ţi pierzi propria piele. Ţii neapărat să te duci la Rio Pecos?

— Nu. În fond, nu mă obligă nimeni şi nimic.

— Atunci hai cu noi!

— Cu dumneavoastră?! mă prefăcui eu mirat.

— De ce nu?

— Păi, ziceaţi că vă duceţi la Mugworthills!

— Ei da.

— Şi ce să caut eu acolo?

— Hm, ştiu eu dacă să-ţi spun sau nu? Voi ce părere aveţi, Clay, Summer?

Ceilalţi doi se priviră o clipă întrebător, apoi Clay răspunse:

— E o chestiune cam delicată. Ştii doar că mister Santer ne-a obligat să tăcem. Dar, pe de altă parte, tot dânsul spunea că ar mai fi nevoie de câţiva oameni potriviţi. Aşa că procedează cum crezi.

— *Well!* se hotărî Gates. Dacă mister Santer mai angajează oameni, de ce nu l-am lua pe Jones cu noi? Vasăzică, n-ai nici o altă obligaţie?

— N-am nimic — îl asigurai eu.

— Înseamnă că dispui de timp?

— Berechet.

— Ai vrea să te apuci de o treabă care ne-ar aduce bani serioşi?

— De ce nu? Orice om vrea să câştige bani. Şi dacă afacerea promite, nu văd de ce aş sta pe gânduri. Fireşte că trebuie să aflu mai întâi despre ce e vorba.

— Păi altminteri cum! De fapt e un secret, dar dumitale am să ţi-l spun. Ai o mutră atât de cinstită şi sinceră, încât nu cred să ne tragi pe sfoară.

— Ei, în ce priveşte cinstea, te rog să n-ai îndoieli!

— Nici nu am. Ei bine, mergem la Mugworthills după nuggeţi.

— Nuggeţi! exclamai eu mirat. Se găseşte aur acolo?

— Nu ţipa aşa! Spune dacă te trage inima, că nuggeţi sunt, slavă Domnului!

— De unde ştiţi?

— Păi, de la mister Santer.

— I-a văzut el?

— Asta nu. Altminteri de ce ne-ar mai lua şi pe noi? Ar pune singur mâna pe comoară.

— Vasăzică nu i-a văzut? E numai o presupunere. Hm!

— Ba nu e presupunere. E sigur. Omul cunoaşte regiunea, numai locul nu-l ştie precis.

Pare cam ciudat.

— Pare, nu zic nu. Dar ăsta-i adevărul. Să-ţi spun exact cum stau lucrurile, cum ni le-a înfăţişat el. Ai auzit vreodată de Winnetou?

— Căpetenia apaşilor? Da, ştiu.

— Poate că vei fi auzit şi de un anume Old Shatterhand?

— Parcă.

— Bun. Află că ăştia doi, care sunt prieteni la cataramă, au urcat cândva la Mugworthills, împreună cu tatăl lui Winnetou, cu o tată roşie şi cu încă un alb. Mister Santer îi spionase şi surprinsese tocmai momentul când Winnetou se sfătuia cu tatăl lui când şi cum să urce până sus şi să aducă nuggeţi. Era deci limpede. Însemna că nuggeţii zac pe-acolo cu grămada, nu?!

— Probabil.

— Ascultă mai departe: mister Santer a pândit ce-a pândit ca să vadă încotro apucă cei doi apaşi şi să afle unde anume e situat zăcământul. De fapt nu e nimic rău în asta. Şi aşa sălbaticii n-au ce face cu aurul. Nu-i cunosc valoarea, nu se pricep.

— Şi a reuşit mister Santer?

— Din păcate, nu prea. S-a luat după ei (urcase şi sora lui Winnetou), dar trebuind să tot cerceteze urmele, a pierdut o mulţime de timp şi a ajuns prea târziu. Apaşii terminaseră treaba şi coborau de pe munte. Ghinion, ce zici?

— Nu văd.

— Cum adică, nu vezi? Explică-mi şi mie.

— Apaşii n-aveau decât să coboare. Mister Santer putea să urce apoi liniştit, orientându-se după urmele lor. Acestea l-ar fi condus exact la nuggeţi.

— Formidabil! Văd că-ţi lucrează bine mintea. Poţi să ne fii într-adevăr de ajutor. Numai vezi că lucrurile s-au desfăşurat altfel. Santer, crezând pe bună dreptate că apaşii se întorc cu pungile doldora, a tras în ei ca să le ia nuggeţii.

— Şi? L-a ucis?

— Doar pe bătrân şi pe fată. Mormintele lor sunt chiar acolo sus. L-ar fi împuşcat el şi pe Winnetou, dar n-a mai fost chip, pentru că apăruse ca din pământ Old Shatterhand, care s-a năpustit să-l prindă şi l-a tot fugărit împreună cu nişte cete de apaşi, până ce cu mare greu omul a reuşit să se refugieze la tribul kiowaşilor, cu a cărui căpetenie a legat prietenie. Pe urmă, s-a mai urcat el la Mugworthills în repetate rânduri şi a căutat peste tot, dar degeaba. Abia acum i-a venit ideea să-şi ia nişte oameni de ajutor. Mai multe perechi de ochi văd mai bine decât una singură. Ei, şi oamenii aceia suntem noi, trei la număr. Dacă vrei, poţi fi al patrulea.

— Şi credeţi că avem şanse de succes?

— Sută-n sută! Apaşii au coborât atunci atât de repede de la ascunzătoare, încât aceasta nu putea fi prea departe de locul unde i-a întâlnit apoi mister Santer. Nu vom avea deci de explorat decât o mică porţiune de teren. Numai dracu' dacă ne-ar putea încurca socotelile, că de timp nu ducem lipsă. Stăm oricât de mult, câteva săptămâni sau chiar luni, până găsim aurul. Nu e nici ţipenie de om acolo. Ei, ce părere ai?

— Ca să fiu sincer, povestea nu-mi prea place.

— De ce, omule?

— Păi, s-a vărsat sânge, au fost victime omeneşti...

— Ia lasă prostiile! L-am vărsat eu sau dumneata? Ce vină avem? Nici una. Vrei să-i jelim acum pe indieni? În fond, asta e soarta lor: vor pieri cu toţii. Ce-a fost, nu ne priveşte. Noi să găsim aurul. Ne luăm fiecare partea şi huzurim ca domnul Astor sau ca alţi milionari.

Îmi dădui în sfârşit seama cu cine am de-a face. Nu erau ce-i drept chiar lepădături de ultimă speţă, cum întâlnisem atâtea în peregrinările mele; totuşi, viaţa unui indian nu preţuia în ochii lor mai mult decât aceea a unui vânat oarecare. Nici nu prea erau oameni încercaţi şi prevăzători.

Altminteri nu s-ar fi încrezut atât de lesne în înfăţişarea mea onestă, iniţiindu-mă nitam-nisam în secretul lor, ba propunându-mi chiar participarea la acţiune.

De prisos să mai spun cât de mult îmi convenea această întâlnire. Iată că mă găseam din nou în preajma lui Santer. De astă dată, nu — cu siguranţă că nu avea să-mi mai scape din mâini. Mă arătam încă destul de indiferent şi sceptic în legătură cu propunerea lor.

— Mi-ar conveni, nu zic, nişte nuggeţi. Dar şi în cazul că i-am găsi, încă nu-mi vine să cred că vor fi ai noştri.

— Ce idee! Păi, dacă-i găsim, nu ne rămân nouă?

— Da? Şi pentru cât timp?

— Pentru oricât. Doar n-o să-i aruncăm la păsări.

— Şi dacă ni-i ia cineva?!

— Cine?

— Santer. La el mă gândesc.

— Măi, dumneata parcă n-ai fi în toate minţile!

— Parcă voi îl cunoaşteţi ca lumea?...

— În privinţa asta, da!

— Abia de curând l-aţi întâlnit pentru întâia oară.

— Ascultă ce-ţi spun: e un om cinstit. Cine-l vede nu se mai îndoieşte de cinstea lui. Mai adaugă că, interesându-ne la fort în legătură cu persoana sa, nu ne-a fost dat să auzim decât laude.

— Unde-i acum?

— Ne-am despărţit ieri, urmând ca noi s-o luăm de-a dreptul spre Mugworthills, iar el să tragă o raită până pe Red River, unde se află Tangua cu kiowaşii lui.

— Şi ce caută acolo?

— Îi duce lui Tangua o veste foarte bună: a murit Winnetou.

— Cum? Zici că a murit?

— Păi da. L-au împuşcat siouxii. Tangua şi Winnetou erau duşmani de moarte. Îţi închipui ce bucurie va fi pe kiowaş.

Tocmai de aceea mister Santer s-a grăbit să-i ducă vestea. Rămâne să ne întâlnim din nou la Mugworthills. Un gentleman Santer ăsta! Ţine să ne pricopsească, zău aşa. Îţi garantez că o să îţi placă şi dumitale.

— Sper. Dar e bine să fim precauţi, în legătură cu el?

— Da.

— Eu te asigur că nu e nici un motiv de bănuială.

— Iar eu ţi-o spun de pe-acuma că, deşi sunt hotărât să vă însoţesc, am să fiu cu ochii-n patru. Un ins care de dragul nuggeţilor omoară doi oameni paşnici e capabil să ne împuşte şi pe noi, după ce vom fi găsit aurul, ca să-l păstreze numai pentru el.

— Mister Jones, ce tot spui...

Se întrerupse şi mă fixă cam descumpănit. Clay şi Summer păreau de-a dreptul consternaţi.

— Da, da — continuai eu — nu e numai posibil, ci chiar probabil că v-a angajat ca să scotociţi peste tot, să găsiţi comoara şi apoi să vă măture din drum.

— Vorbeşti ca să te afli-n treabă!

— Ba nicidecum! Dacă veţi cumpăni lucrurile în mod serios şi fără nici o idee preconcepută, atunci cu siguranţă că-mi veţi da dreptate. Gândiţi-vă mai întâi că omul acesta e prieten cu Tangua, unul din cei mai fioroşi duşmani ai albilor. Cum de-a ajuns să lege prietenie tocmai cu el?

— Asta n-o ştiu.

— Nici nu-i nevoie să ştii. Poţi să judeci, e cât se poate de simplu.

— Nu înţeleg, mister Jones!

— Ca să te împrieteneşti cu un asemenea mâncător de albi, trebuie să-i fi dovedit cumva că nici ţie nu-ţi pasă de soarta lor. Iată de ce trebuie să ne păzim de Santer. Just sau nu?

— S-ar părea că nu e chiar greşit. Ai şi alte argumente?

— Da, cel de adineauri.

— Că i-a împuşcat pe roşii aceia?

— Nu ajunge?

— Cât despre asta, repet că nu i-o iau în nume de râu. Nu e un motiv de suspiciune.

— Nu-ţi dai seama, mister Gates, că te pui şi dumneata într-o lumină proastă?

— Eh, indienii sunt nişte sălbatici! Trebuie distruşi!

— Ba înainte de toate sunt oameni, au şi ei drepturile lor. Iar noi avem datoria să le respectăm.

— Ceea ce spui sună cât se poate de frumos. Dar şi aşa stând lucrurile, încă nu văd de ce împuşcarea a doi indieni ar fi un act atât de reprobabil.

— Într-adevăr, nu vezi...?

— Deloc. Să luăm lucrurile pe partea lor practică. Poate înţelegi şi dumneata că, de fapt, indienii sunt sortiţi pieirii...?

— Din păcate da, înţeleg.

— Ei, dacă tot trebuie să dispară, atunci ce importanţă are că unul sau altul o sfârşeşte cu un ceas mai devreme?! Acesta-i punctul de vedere practic pe care-l susţin eu. Iar dacă-i aşa, atunci omul care-i lichidează nu e de fapt un ucigaş. El nu face decât să anticipeze deznodământul.

— Curioasă teorie de „morală” practică!

— Poate. Însă nu ţi-ar strica nici dumitale dacă ţi-ai însuşi-o.

— *Well*, să judec şi eu niţel din punctul dumitale de vedere. Vasăzică, mister Santer nu e de condamnat.

— Sigur că nu.

— Ba este. Dumneata susţii că, împuşcându-l pe bătrânul şef al apaşilor şi pe fata acestuia, Santer n-ar fi comis nici o crimă; să presupunem pentru moment că aş fi de aceeaşi părere. Urmează însă întrebarea cea mai practică: de ce i-a ucis?

— Îl interesau nuggeţii.

— Ca să afle unde e ascunzătoarea nu era necesar să-i

ucidă... Să-i fi lăsat să treacă şi apoi urmele lor l-ar fi dus direct la ţintă. Ţi-am mai spus-o asta adineauri.

— Mă rog, n-are a face. Asta nu-mi răstoarnă teoria, mister Jones.

— Hai să judecăm, mister Gates. Vasăzică Santer nu i-a împuşcat ca să descopere ascunzătoarea, ci ca să-i jefuiască de nuggeţii pe care-i aveau asupra lor.

— Ceea ce nu schimbă nimic.

— Pentru victime şi pentru asasin e într-adevăr totuna. Nu însă şi pentru noi.

— De ce?

— Ia spune, cât aur crezi că era acolo sus? Puţin?

— Ba mult, foarte mult. N-am nici o dovadă sigură, dar e uşor de presupus.

— Eu, însă, ţi-o pot dovedi.

— Dumneata?

— Fireşte, cu un pic de raţiune. Chiar şi necunoscând regiunea, îţi poţi lesne închipui că la Mugworthills nu există aur. Aşadar, nuggeţii trebuie să fi fost aduşi din altă parte. Or, dacă indienii au făcut acolo un depozit, înseamnă că nu era vorba de un pumn de grăunţe.

— Într-adevăr.

— Ei, şi din depozitul acela de aur Winnetou şi tatăl său n-ar fi putut lua cu ei decât o parte foarte mică. Nu-i aşa?

— De acord.

— Şi iată că pentru o bagatelă mister Santer a ucis doi oameni!

— Hm, da! E un om practic. Voia să pună mâna şi pe punguliţele lor.

— Tot nu-ţi dai seama ce vreau să spun? Omul dumitale atât de practic poate constitui o mare primejdie pentru noi.

— Cum aşa?

— Păi gândeşte, mister Gates: să zicem că am ajuns sus şi am dibuit depozitul. Şi pe urmă...

— Împărţim nuggeţii între noi — se grăbi el să completeze.

— Da, îi împărţim. Cam cât crezi că ne-ar reveni de căciulă?

— Cine să ştie? Ar trebui să aflăm mai întâi cât aur e în depozit.

— Chiar şi aşa, tot n-am putea să prevedem câştigul nostru. Santer va da să-şi oprească partea leului şi nouă să ne arunce câte un mizilic.

— Nu, asta n-are s-o facă. Te înşeli.

— Nu mă înşel, poţi să fii sigur.

— Ba da. Împărţeala va fi cinstită, toţi în mod egal.

— Nici chiar Santer n-o să apuce mai mult?

— Nici el.

— V-a promis că aşa o să facă?

— Nu că a promis, a şi bătut palma cu noi.

— Şi v-a făcut impresia unui suflet generos?

— Fireşte. E un model de cinste şi nobleţe.

— Iar dumneavoastră, tustrei, sunteţi modele de naivitate!

— Cum aşa?

— Dacă-i daţi crezare!

— De ce nu i-am da?

— Vreţi să v-o spun deschis?

— Spune.

— Ei bine, un ins care nu se sileşte să ucidă doi oameni de dragul câtorva nuggeţi e un ahtiat nemaipomenit după avere. Nici prin gând nu i-ar trece să împartă aurul cu voi.

— Dar atunci avea de-a face cu indienii...

— Nici cu albii nu s-ar fi purtat mai frumos.

— Hm! mormăi el neîncrezător.

— Ascultaţi ce vă spun! Santer v-a promis să împartă aurul în părţi egale, iar eu susţin...

— Nici o grijă, se va ţine de cuvânt — mă întrerupse el.

— S-ar putea, pentru că ştie c-o să-l ia înapoi.

— Să ne ia înapoi aurul?

— Da, da. Partea noastră, a fiecăruia, va fi în orice caz însutit mai mare decât ceea ce duceau cu ei Inciu-Ciuna şi Winnetou. Şi totuşi Santer i-a omorât. Ei bine, pot să jur că din clipa când primim aurul nu mai suntem siguri de viaţa noastră.

— Să vedem, mister Jones, să aşteptăm.

— Eu oricum aştept.

— Chiar dac-ai avea dreptate în general, totuşi greşeşti în cazul de faţă. Mister Santer e un gentleman în toată puterea cuvântului.

— M-ar bucura să nu aveţi deziluzii.

— Sunt sigur pe ceea ce spun, mister Jones. Mai întâi să-l cunoşti şi pe urmă să vorbeşti. Din prima clipă se vede că e un om integru.

— *Well!* Sunt curios să-l văd.

— Dumneata eşti plin de bănuieli ca balta de broaşte. Dacă te temi într-adevăr, n-ai decât să eviţi primejdia, să renunţi.

— Adică, să nu merg cu voi la Mugworthills?

— Păi! Doar nu te sileşte nimeni. Şi în fond, nici nu ştiu dacă mister Santer va fi mulţumit de dumneata. Credeam că-ţi facem un hatâr...

De data asta Gates îmi vorbi aproape cu scârbă. Îl iritase neîncrederea mea. De aceea căutai s-o dreg:

— Îmi faceţi într-adevăr un bine. Vă sunt sincer îndatorat.

— Atunci arată-ţi recunoştinţa în alt chip, nu ponegrindu-l pe un om în necunoştinţă de cauză. Hai să lăsăm ciorovăiala! Vom trăi şi vom vedea.

Cu acestea epuizarăm subiectul şi discuţia luă alt curs. Până la urmă izbutii să şterg proasta impresie ce le-o făcusem datorită neîncrederii mele.

Câtă dreptate mi-ar fi dat oamenii aceştia dacă le-aş fi

dezvăluit adevărul! Dar nu puteam să risc. Erau nişte gură-cască, nişte ageamii care, aflând cine e Santer, mi-ar fi adus mai multă pagubă decât folos.

Între timp se făcuse destul de târziu şi urma să ne culcăm. Dar până atunci, deşi după părerea mea ne aflam într-un loc sigur, cercetai totuşi împrejurimile. Neobservând inimic suspect, renunţai la ideea de a organiza straja. Cât priveşte pe naivii mei fârtaţi, aceştia nici nu-şi puneau asemenea probleme.

Dimineaţa pornirăm tuspatru spre Mugworthills. Gates şi ai lui nici nu bănuiau că aceasta fusese de fapt dintru început şi ţinta mea.

Toată ziua mi-o petrecui în nelinişte şi încordare. Ceilalţi nu-şi făceau nici un fel de griji. Erau siguri că la o eventuală întâlnire cu kiowaşii, simpla referire la Santer ar fi făcut să fie trataţi cu prietenie. Pe mine, însă, kiowaşii m-ar fi recunoscut imediat. În timp ce Gates şi ai lui nici nu se gândeau la vreo măsură de prevedere, eu — deşi într-o cu totul altă situaţie — trebuia să accept această nepăsare ca să nu le trezesc încrederea sau antipatia. Noroc că nimeni, absolut nimeni nu ne ieşi în drum.

Seara popo*sir*ăm în prerie deschisă. Ceilalţi ar fi vrut a aprindă un foc de tabără, dar n-aveau cu ce — lucru de care mă bucuram în sinea mea. De altminteri, focul n-ar fi avut nici un rost: vremea era destul de udă, iar de fript nu aveam ce frige.

În zori, până a porni iar la drum, împărţirăm între noi ultima ciozvârtă de pastramă. Trebuia, deci, să mai vânăm câte ceva. În privinţa asta, Gates făcu o observaţie de natură să mă amuze.

— Vei fi fiind dumneata puitor de capcane — îmi spuse el — dar nu şi vânător, chiar dacă, precum ziceai, ştii să tragi cu puşca. Mie, unul, dă-mi voie să mă îndoiesc de priceperea dumitale. Ia spune, nimereşti de la o sută de paşi?

— O sută de paşi? Hm, cam mult — făcui eu.

— Te cred. Mai mult ca sigur că dai pe-alături. De altfel, nu ştiu de ce te cari cu bombarda aia cât toate zilele, că tot nu-ţi serveşte la nimic. Cu asemenea armă poţi să dărâmi o turlă de biserică, dar la vânat nu face două parale. În sfârşit, las' că avem noi grijă şi de dumneata.

— Aveţi experienţă, nu-i aşa?

— Păi cum! Doar suntem vânători de prerie, *westmen*-i! Înţelegeţi?

— Asta n-ajunge.

— Zău? Şi ce-ar mai trebui?

— Un fleac, adică să ai ce vâna! Degeaba toată măiestria, când n-ai în ce trage! O să cam înghiţim în sec.

— N-avea dumneata grijă! Găsim noi câte ceva.

— Aici, în savană? Poate nişte antilope, dar astea sunt grozav de prudente, nu le poţi nimeri.

— Că deştept vorbeşti! Adică, de fapt, mi se pare că ai oarecum dreptate. În schimb, sus, la Mugworthills, e pădure, deci şi vânat mult. Ne-a spus mister Santer.

— Când credeţi că ajungem sus?

— Poate către prânz, dacă mânăm bine şi ne ţinem vârtos în şa.

Nimeni nu ştia mai sigur ca mine că, mânând binişor caii, puteam ajunge la Nugget-tsil încă înainte de prânz. De fapt, eu îi conduceam pe domnii aceştia fără ca ei să-şi dea seama. Nu eu îi urmam pe ei, ci ei pe mine.

Nici nu se ridicase încă soarele în zenit, că şi apărură la sud nişte culmi împădurite, dominând maiestuos câmpia.

— Te pomeneşti că e Mugworthills? rosti Clay.

— Păi, sigur — confirmă Gates fără ezitare. Mister Santer ne-a descris foarte clar peisajul ce se oferă ochilor când vii dinspre nord. Priveliştea corespunde precis. Mai avem o jumătate de oră până la ţintă.

— Ba nicidecum! îl contrazise Summer.

— Ce vrei să spui?

— Ai uitat că pe munţii aceştia nu te poţi sui călare venind dinspre nord? E imposibil să treci dincolo.

— Las' că ştiu. Voiam doar să spun că într-o jumătate de oră atingem munţii. Apoi ocolim pe la sud până dăm în vâlcea.

Santer le descrisese deci foarte precis terenul. Pentru a mă lămuri totuşi cât de departe a mers banditul cu această descriere, întrebai:

— Şi în vâlceaua aceea v-aţi dat întâlnire, mister Gates?

— Ba nu. Ne întâlnim sus.

— Şi urcăm călare?

— Da.

— E vreo potecă?

— Nu e nici una, dar e o albie de râu. Fireşte că pe-acolo n-o să ne legănam toată vremea în şa. Mai mergem şi pe jos, ducem caii de căpăstru.

— La ce bun atâta trudă? E neapărat nevoie să ne căţărăm până sus? N-am putea rămâne în vale?

— Păi, nuggeţii sunt sus. Acolo trebuie căutaţi.

— Atunci să lăsăm măcar caii jos. Ne-am uşura urcuşul!

— Absurd! Se vede că nu eşti decât puitor de capcane. S-ar putea să treacă săptămâni de zile până să dăm de nuggeţi. Cum să laşi caii atâta vreme singuri? Ar trebui să stea cineva cu ei, să-i păzească. Sus, însă, îi avem sub ochii noştri. Pricepi?

— Acuma pricep. Când nu cunoşti locul, e normal să-ţi răsară în minte asemenea întrebări...

— De altfel, cum ţi-am mai spus, avem şi câte ceva de admirat: sus, pe creastă, se află mormântul căpeteniei apaşilor, precum şi al fiicei sale.

— Şi chiar acolo, la morminte, să ne instalăm tabăra?

— Exact.

— Şi noaptea ce ne facem?

Întrebarea îşi avea tâlcul ei. După cum se ştie, eu trebuia să sap la mormântul lui Inciu-Ciuna, ca să dau de testamentul lui Winnetou. Or, pentru asta nu aveam nevoie de martori şi nu-mi convenea deloc să stăm toată vremea împreună. Poate izbuteam să-i sperii, să nu stea noaptea lângă morminte; mi-aş fi asigurat astfel libertatea de acţiune măcar pentru câteva ceasuri. Şi chiar aşa, încă mi-ar fi fost foarte greu. Pe întuneric nu te poţi orienta şi riscul de a greşi e cu atât mai mare. Şi apoi, chiar dacă lucrurile ar fi mers bine, cum să astup la loc groapa, aşa, orbecăind, fără să se observe nimic a doua zi?

— Şi ce-i cu noaptea? zâmbi ironic Gates. De ce te interesează?

— Hm, să dormi lângă nişte morminte... nu prea convine orişicui.

— A, ţi-e frică!

— Asta nu.

— Ba ţi-e frică. Auziţi, Clay, Summer! Mister Jones se teme de morţi! Te pomeneşti că se vor scula noaptea din somn şi-i vor sări în spate, ha-ha-ha-ha!

Râdea cu poftă şi ceilalţi îi ţineau hangul. Eu tăceam. Doar asta îmi fusese intenţia: să-i conving că mi-e frică de morţi. Altminteri, ar fi putut crede că am alte planuri. În cele din urmă Gates vorbi în batjocură, căutând să mă liniştească în acelaşi timp:

— Sunteţi superstiţios? Mare nerozie, zău aşa! Morţii, domnule, nu se mai întorc, iar ăştia doi se vor feri ca de dracu' să părăsească veşnicele plaiuri ale vânătoarei, unde hălăduiesc fără grijă, înfulecând carne de cerb şi de bizon. Ei, şi dacă totuşi s-ar scula din mormânt, n-aveţi decât să ne chemaţi în ajutor, că-i fugărim noi să le scapere călcâiele...

Pe când discutam astfel, atinserăm poalele muntelui şi cârmirăm spre vest, ocolind o bună bucată, pentru ca, după o nouă abatere la stânga, să intrăm în vâlceaua de care

pomenise Gates. De aci urcarăm călare până într-un loc unde strunga de care am mai amintit în aceste rânduri se ramifica în două. Ne continuarăm apoi suişul pe jos, printr-o albie pietroasă, către creasta ce trebuia s-o depăşim.

Eu rămăsesem intenţionat în urmă. Gates era capul coloanei. De câteva ori omul se opri ca să-şi amintească descrierea făcută de Santer. Avea memorie bună, se orienta repede. Luând-o prin pădure, coborî în sfârşit de partea cealaltă, unde copacii se răreau treptat. Acolo Gates se opri.

— Am nimerit cât se poate de precis — constată el cu bucurie. Iată şi mormintele! Le vedeţi? De-acum nu rămâne decât să apară şi mister Santer.

Da, ne aflam la mormântul lui Inciu-Ciuna, fosta căpetenie a apaşilor, care sub movila aceea de pământ cu bolovani stivuiţi deasupra, odihnea pe calul său, cu toate amuletele şi armele sale, în afară de puşca de argint. Şi alături, la rădăcina copacului ce-şi înălţa coroana din vârful piramidei de piatră, îşi dormea somnul de veci frumoasa Nşo-ci. În timpul peregrinărilor mele cu Winnetou mai trecusem nu o dată pe acolo, pentru a cinsti memoria celor două fiinţe dragi. Şi iată-mă din nou — dar singur şi despărţit pentru totdeauna de bunul meu prieten! Venea şi el singur uneori, pe când eu cutreieram meleaguri depărtate. Ce gânduri va fi frământat în mintea lui, ce simţiri îi vor fi bântuit sufletul? Santer! Dorinţa de răzbunare împotriva asasinului pusese stăpânire pe toată fiinţa nobilului apaş...

Şi acum?... Nu eram eu oare executorul său testamentar şi moştenitorul setei sale de răzbunare? Nu mă însoţise şi pe mine gândul neostoit de a-l pedepsi pe Santer pentru odioasa lui crimă? Şi nu aş comite oare un păcat de neiertat dacă, prinzându-l în sfârşit pe asasin, m-aş lăsa condus de milă?... Şi totuşi...

— Ce tot stai şi te uiţi la movilele alea? mă trezi din gânduri glasul lui Gates. Ţi s-au năzărit cumva strigoii? Păi

dacă tremuri de frică în miez de zi, atunci ce mai faci deseară, ca să nu zic la noapte?

Nu-i dădui nici un răspuns. Dusei calul în luminiş, îi scosei şaua şi-l lăsai să se bucure de libertate. Apoi, după vechiul meu obicei, mă apucai să cercetez împrejurimile. Până să revin, Gates şi ai lui se lungiseră comod lângă mormântul căpeteniei, tocmai în locul unde trebuia să sap.

— Pe unde umbli? mă luă acesta la rost. Te-ai şi apucat să cauţi comoara? Lasă-te de şotii, bre! Asta o facem împreună, ca nu cumva vreun deştept să pună mâna pe toţi nuggeţii şi să-i ascundă de ochii celorlalţi.

Tonul acesta nu-mi plăcea. E adevărat că oamenii nu ştiau cine sunt, dar nici nu le puteam îngădui să-mi vorbească pe acest ton. De aceea replica mea fu aspră, fireşte, fără a jigni:

— Mă întrebi din curiozitate, *sir,* sau pentru că-ţi închipui că eşti în drept să-mi comanzi? Pentru ambele cazuri, te avertizez că am ajuns la o vârstă când nu îngădui să fiu muştruluit!

— Cum, muştruluit? Ce vrei să spui cu asta, mister Jones?

— Vreau să spun că mă consider stăpân pe toate actele mele.

— Ei, vezi, tocmai aici e baiul! Din clipa când te-ai asociat cu noi, ai devenit parte dintr-un lanţ. Nici o verigă nu se mai poate mişca după voia ei. S-a zis cu independenţa!

— Dar nici n-am să mă las dominat de altul!

— Ba da! Unul din noi trebuie să dirijeze întregul grup.

— Şi crezi că acela eşti dumneata?

— Fără discuţie.

— Atunci află că te-nşeli. Dacă e cineva căruia îi datorăm ascultare, acela nu poate fi decât Santer.

— El nu-i aici. Între timp, conduc eu.

— Dar nu şi pe mine! Uiţi că Santer încă nu m-a angajat? Aşadar, nu sunt încă „verigă”, cum spui dumneata.

— Atunci nu te mai foi peste tot, pentru că nici n-ai

dreptul, de vreme ce te consideri în afara grupului nostru.

— Să lăsăm cearta, *sir.* Am dreptul să mă mişc cum vreau. Adineauri m-am dus să văd dacă nu e vreo primejdie. Sunteţi doar *westmen*-i, parcă aşa v-aţi lăudat! Atunci ar trebui să ştiţi că nu e bine să stai în pădure fără să-ţi iei mai întâi măsuri de siguranţă. Or, pentru că dumneavoastră aţi neglijat acest lucru, m-am dus eu să văd cum stăm. În consecinţă, aş merita mai curând laudă decât răstelile dumitale.

— Aha! Te-ai dus să cauţi niscai urme?

— Exact.

— Te pricepi în socotelile astea?

— Probabil.

— Credeam că umbli după nuggeţi.

— N-oi fi chiar atât de prost!

— Adică, de ce trebuie să fii prost pentru aşa ceva?

— Ştiu eu unde să-i caut? Singurul care ar putea să ştie ceva e Santer. Asta, presupunând că se găseşte într-adevăr aur pe-aici. Pentru că eu, ca să fiu sincer, mă cam îndoiesc.

— Păi da, dumneata parcă eşti plămădit numai din bănuială şi neîncredere! Mai bine te lăsam să-ţi vezi de drum.

— Aşa? Aflaţi că eu aş fi singurul în măsură să descopăr nuggeţii, dac-ar mai fi aici. Dar nu mai sunt.

— Cum nu sunt? Cine ţi-a spus?

— Eu însumi mi-o spun.

— Ce tot vorbeşti! De unde să ştii dumneata că a dispărut aurul?

— E la mintea oricui şi mă miră că dumneavoastră, nişte *westmen*-i încercaţi, nu v-aţi dat încă seama de realitate.

— Nu ne mai suci, omule! Vorbeşte pe şleau! A fost aici aur sau nu?

— A fost.

— Şi cine să-l fi luat?

— Winnetou.

— Ia te uită: Cum de ţi-a venit asemenea idee?

— Iar eu aş întreba cum de nu ţi-a venit dumitale şi celorlalţi. Din câte ştiu, Winnetou nu era numai cel mai viteaz dintre indieni, dar şi cel mai inteligent.

— Asta se ştie.

— Mă rog, atunci judecă niţeii Winnetou a urcat încoace după nuggeţi. Fiind atacat, şi-a dat numaidecât seama că cineva caută să descopere depozitul. Era imposibil ca bănuiala lui să nu cadă pe Santer, care mai încercase o dată să pună mâna pe nuggeţi. Ce-ai fi făcut dumneata, mister Gates, în locul apaşului? Ai fi lăsat aurul tot acolo?

— Ei, drace! exclamă cel întrebat.

— Lasă-l pe dracu'. Mai bine răspunde.

— E o părere, să zicem, dar nenorocită şi urâtă.

— Dacă socotiţi că Winnetou era un idiot, atunci poftim de căutaţi nuggeţii! Mie să nu-mi reproşaţi însă că aş umbla să-i iau fără ştirea voastră. Să nu-mi atribuiţi asemenea gogomănii.

— Şi crezi că n-o să găsim nimic?

— Sunt convins de asta.

— Păi atunci de ce-ai mai venit cu noi?

Fireşte că nu puteam să-i spun adevărul. De aceea minţii:

— Pentru că ideea mi-a venit abia acum.

— Aha! Vasăzică până adineauri erai tâmpit ca şi noi. Să admitem că judecata dumitale nu e chiar de lepădat. Se pot găsi însă tot atâtea argumente împotrivă.

— Care anume?

— Să-ţi spun numai unul: poate că aurul e atât de bine ascuns, încât Winnetou nu se temea deloc că va fi descoperit. Posibil?

— Da.

— Bine. Aş mai avea şi altele, dar până una alta e suficient, Să-l aşteptăm pe mister Santer şi să auzim ce spune.

— Când credeţi că va fi aici?

— Azi nu. Mâine, însă, cu siguranţă.

— Mâine? Nu se poate. Cunosc întâmplător Saltfork-ul, unde ziceai că se află Santer. Chiar dac-ar călări cu toată viteza, încă n-ar ajunge aici decât poimâine seara. Mă întreb ce facem până atunci...

— Vânăm. Doar avem nevoie de hrană.

— Hm, credeţi că e cazul să merg şi eu la vânătoare?

Pusesem întrebarea cu alt scop: nădăjduiam ca tustrei să plece la vânătoare şi să mă lase singur. Din păcate, răspunsul lui Gates nu mă satisfăcu:

— Mai bine nu. Ne-ai strica tot rostul. O să mergem numai eu şi Clay. Să sperăm că nu ne întoarcem cu mâinile goale. Iar dumneata rămâi cu Summer.

Cei doi îşi luară armele şi plecară. Nu cumva Gates căuta să mă ţină sub supraveghere? În cazul acesta, mă socotea într-adevăr un gogoman. Pe de altă parte, dacă într-adevăr se temea să nu-i stric vânătoarea, însemna că mă lua drept un ageamiu sută-n sută...

Cutreierând toată pădurea, cei doi vânători smeriţi nu se aleseră decât cu un iepure mic şi prăpădit, din care ar fi trebuit să se sature patru guri.

A doua zi dimineaţă Gates îşi luă tovarăş de vânătoare pe Summer. Toată recolta se rezumă la câţiva porumbei sălbatici, cu carnea bătrână şi tare ca pielea de bocanc.

— Avem ghinion, mare ghinion! Se scuză el. Nu răsare nici un vânat ca lumea.

— Bine măcar că ghinionul dumneavoastră nu se poate frige şi consuma — îi luai eu peste picior — că altminteri v-aţi aştepta şi la felicitări. Porumbeii ăştia sunt de pe vremea lui Matusalem. Au pierit de tineri, săracii!

— Ia ascultă, domnule, ne iei în băşcălie?

— Nicidecum. Cu stomacul gol nu-ţi arde de glume.

— Atunci poftim, arată dumneata ce poţi!

— *Well*, vă aduc eu o fripturică.

— Pe dracu' ai să aduci!

— Vreun iepure sau porumbel de dinaintea potopului tot am să găsesc.

Îmi luai ambele puşti şi pornii spre pădure. În urma mea se auzi râsul lui Gates:

— Ha-ha-ha, uitaţi-vă la el! Cu tunul ăla te pomeneşti că doboară niscai copaci, că de vânat, nici vorbă!

Restul nu mai auzii. Din păcate, nu-mi veni în gând să mă opresc o clipă şi să trag cu urechea. Pentru că aş fi auzit şi alte vorbe, de mare importanţă pentru mine. După cum aveam să aflu mai târziu, oamenii erau sincer convinşi că n-am să vânez nimic. De aceea hotărâră să-şi mai încerce o dată norocul şi să-mi arate mie la întoarcere ce pot ei şi ce târâie-brâu sunt eu. Aveau poftă să-şi râdă de mine. O luară deci şi ei spre pădure. Dac-aş fi ştiut de plecarea lor, m-aş fi putut întoarce să sap în linişte la mormântul lui Inciu-Ciuna. Astfel, găsind testamentul lui Winnetou, l-aş fi putut ascunde frumos în buzunar, rămânându-mi şi timp ca să vânez vreo sălbăticiune. Dar n-a fost să fie aşa.

Cum până atunci bravii mei vânători apucaseră în două rânduri spre sud, speriind, desigur, din calea lor vânatul, hotărâi s-o iau spre nord, să cobor povârnişul şi să trec pajiştea în cane altădată îi ademenisem pe kiowaşi, îngrămădindu-i la strunga ce se deschidea în faţă. Pe aici fără îndoială că nu mai călcase de ani de zile picior de om şi se putea nădăjdui într-un vânat serios. Dar era către prânz, cel mai prost timp de vânătoare. De aceea mare îmi fu bucuria când, după vreun ceas de pândă, mă alesei cu două curci grase, de toată frumuseţea. Drept care, făcui calea-ntoarsă spre locul nostru de popas.

Acolo însă — nimeni! Unde se vârâseră oamenii? Să se fi ascuns undeva ca să mă pândească, să vadă ce-am adus? Ori au plecat iar la vânătoare? Îi strigai pe nume. Nici un răspuns.

Ah, de-ar fi cât mai departe! Trebuia însă să fiu prudent, îi

căutai peste tot. Da, lipseau într-adevăr. Aşadar, la lucru! Repede!

Scosei cuţitul şi tăiai afară o brazdă de pământ cu iarbă de pe marginea dinspre apus a mormântului, ca să am cu ce masca locul după ce voi fi terminat de săpat, îngrămădeam ţărâna pe o pătură întinsă alături. După plecarea mea de acolo nu trebuia să se vadă nici un semn, nici un fir răscolit; groapa trebuia astupată la loc.

Lucram cu o grabă febrilă, căci Gates şi ai săi puteau să revină din moment în moment. Trăgeam mereu cu urechea, ca să desluşesc la timp paşii sau vocile lor. Dar agitat cum eram, fireşte că auzul nu-mi funcţiona chiar atât de perfect ca în condiţii de calm.

Groapa se adâncea treptat. La peste un cot adâncime vârful cuţitului se întâlni scrâşnind cu o piatră. O scosei repede afară, apoi dădui de încă una dedesubt şi, în fine, văzui un lăcaş pătrat, îngrădit cu pietre lucioase, netede. Pe fundul lui, o bucată de piele groasă, împăturită! Da, acesta era testamentul lui Winnetou! Îl băgai în buzunar şi, cu o viteză nebună, mă apucai să astup iarăşi groapa.

Treaba asta mergea mult mai repede decât săpatul. Răsturnai ţărâna la loc în groapă, o îndesai tare cu pumnii şi potrivii tocmai bine deasupra brazda verde pe care o scosesem la început. Nimeni, oricât de ager la vedere, n-ar fi putut să descopere vreo urmă.

Slavă Domnului, izbutisem! Cel puţin aşa mi se părea. Ascultai atent; nu se auzea nicăieri nici un zgomot. Aveam deci tot timpul să desfac pielea îndoită în formă de plic. Înăuntru mai era încă un asemenea plic cusut pe margini cu coarde de cerb. Tăiai cusăturile. Testamentul lui Winnetou apăru sub ochii mei: câteva foi de hârtie scrise des şi mărunt.

Să-l ascund sau să-l citesc chiar acum? Mă întrebam în sinea mea. Adică de ce nu l-aş citi? Nu vedeam nici un motiv. Dacă Gates şi ai săi se întorc şi mă văd citind, cu ce-ar putea

să-mi căşuneze? Doar nu ştiau despre ce e vorba. O scrisoare, nişte însemnări, atâta tot. În fond, cu ce drept şi-ar fi vârât nasul în intimităţile mele?! Şi chiar dacă mi-ar fi cerut o lămurire, îi puteam îmbrobodi după plac.

Mă hotărâi deci să citesc, mai bine spus să sorb din ochi rândurile scrise de Winnetou. Căci el cu mâna lui trebuie să le fi aşternut. Klekih-Petra îl învăţase să scrie, după cum îl instruise în atâtea alte domenii. Numai că viteazul apaş nu prea avusese ocazia să se folosească de condei sau creion. Îi cunoşteam totuşi scrisul după nişte însemnări ce le făcuse în carnetul meu. Nu era un scris frumos, nici prea sigur, dar purta o amprentă personală. La prima vedere semăna cu caligrafia unui şcolar încă stângaci.

Momentul mă copleşea. Mă aşezai şi despăturii foile. Da, nu încăpea îndoială, era scrisul lui. Literele aşternute cu grijă, la aceeaşi înălţime, păreau mai degrabă desenate. Când şi unde înşirase el toate aceste rânduri dese? Cât timp va fi închinat oare acestei migăloase munci? Ochii mei se împăienjeniră de lacrimi când începui să citesc:

„Dragul meu frate!

Tu trăieşti în timp ce Winnetou, care te-a iubit atât de mult, e mort. Dar sufletul lui se află acum în palma ta, pentru că e scris în aceste foi. Păstrează-le la piept, lângă inimă.

Vei şti ultima dorinţă a fratelui tău roşu şi vei afla şi multe altele pe care nu trebuie să le uiţi. Dar mai întâi să-ţi spun ce-i mai însemnat. În faţa ochilor tăi nu se află singurul testament al lui Winnetou. El a mai lăsat unul în urechile şi în gândul războinicilor săi. Acesta însă e numai pentru tine.

Vei găsi foarte mult aur şi vei face cu el ceea ce spiritul meu iţi porunceşte. Aurul a stat ascuns în Nugget-tsil, dar ucigaşul de Santer umbla să pună mâna pe el. De aceea Winnetou l-a luat de acolo şi l-a dus la Deklit-to, la apa întunecată, pe unde am trecut cândva amândoi. Caută de

găseşte locul acela. Mergi călare prin Îndelce-cil, prin pădurea de brazi, până la Te-şoş, la stânca ursului, unde apa se prăvale de sus. Acolo descaleci şi te urci...”

Până aici ajunsei cu lectura când, deodată, un glas răsună în spatele meu:

— *Good day*, mister Shatterhand! Faci exerciţii de silabi*sir*e?

Mă întorsei şi-mi dădui imediat seama că făcusem cea mai mare prostie din viaţa mea. La vreo zece paşi înapoia mea îmi lepădasem neglijent puştile şi cele două curci. Şedeam sprijinit de mormânt, cu spatele către drumul ce urca din vale... Armele nici gând să le pot ajunge, mai ales că noul venit stătea cu mâna pe trăgaci. Şi omul acesta nu era altul decât... Santer!

Dintr-un gest reflex îmi dusei repede mâinile la centură. Ei da, n-ar fi stricat să găsesc pistoalele la locul lor! Dar îngenunchind ca să sap groapa, mă despovărasem şi de centură, şi de celelalte lucruri care ar fi putut să mă stingherească. Procedasem cu multă uşurinţă. Acum centura şi cuţitul odihneau alături în iarbă. Pentru moment, eram complet lipsit de apărare. Santer, observând gestul meu inutil, râse ironic şi mă avertiză:

— Nici un pas, domnule, şi lasă armele în pace dacă nu vrei să te împuşc imediat! Vorbesc foarte serios!

Ochii lui mă fixau cu atâta turbare, încât nu mă îndoiam că era gata să tragă în mine ca într-un câine.

Deşi foarte surprins la început, redevenii totuşi stăpân pe fiinţa mea. Şedeam nemişcat şi îl priveam în ochi cu sânge rece.

— În sfârşit, eşti al meu! rosti Santer cu satisfacţie. Mă vezi cum stau cu degetul pe trăgaci? O scurtă apăsare şi-ţi zboară creierii! În privinţa asta n-ai ce te îndoi. Prin urmare, să nu minţi, că altminteri te expediez la naiba! Cu tine nu

merge să te slăbească omul din ochi. Mă aşteptai, nu-i aşa?

— Deloc! răspunsei calm.

— Ei da, credeai că am să vin abia mâine seară. Ai calculat greşit.

Ştia de calculul meu, deci vorbise între timp cu Gates şi ceilalţi. Dar unde întârziau ei?... Oricum, nu erau nişte ucigaşi, iar prezenţa lor mi-ar fi fost ele folos, căci Santer — chiar dacă l-aş fi provocat — n-ar fi îndrăznit să mă lichideze de faţă cu ei. Şedeam deci ţeapăn, în timp ce banditul mă lămurea pe un ton de batjocură şi ură:

— Mă duceam la Saltfork ca să-l informez pe Tangua în legătură cu pieirea câinelui de Winnetou; dar întâlnind întâmplător o ceată de kiowaşi am luat-o mai repede încoace. Jos îl văd pe Gates şi aflu despre un anume Jones, care ar fi venit cu el. Cică are două puşti, una mare cât toate zilele şi alta mică. Asta m-a făcut să intru la bănuieli. I-am cerut să mi-l descrie exact pe individul cu pricina şi am înţeles imediat. O făcuseşi, ce-i drept, pe prostul cu el, jucaseşi teatru, dar am mirosit eu că „prostul” se cheamă Old Shatterhand. Am urcat încoace cu intenţia să mă ascund până te întorci de la vânătoare. Când colo, te găsesc aici. Straşnic mai săpai, stimabile! Te-am admirat cu toţii. Ce-i cu hârtiile din mâna ta?

— O notă de plată a croitorului.

— Câine, îţi permiţi să glumeşti cu mine?! Ce-i cu hârtiile?

— Ţi-am mai spus: o notă de plată a croitorului. Vino şi vezi!

— Ţi-ar conveni! Dar las' că te fac eu inofensiv! Ce vrei aici, la Mugworthills sau Nugget-tsil, cum îi spun apaşii? Ce cauţi?

— Caut şi eu nişte comori.

— Aha, mi-am închipuit.

— Din păcate, însă, n-am găsit decât nota croitorului.

— O s-o cercetez. Dracu' te pune să-ţi vâri mereu nasul

unde nu-ţi fierbe oala! Dar de data asta s-a terminat cu tine, s-a zis!

— Sau cu dumneata. Căci unul din noi tot trebuie s-o păţească. Asta e sigur.

— Potaie obraznica! Te pândeşte moartea şi tot mai mârâi? Dar degeaba îţi arăţi colţii. Ţi-o repet: s-a zis cu tine! Iar aurul după care umbli va fi al nostru!

— N-aveţi decât să-l luaţi şi să-l roadeţi până vi se tocesc dinţii.

— Nu-ţi bate joc! Spuneai tu că aurul nu mai e aici, dar hârtiile astea or să ne informeze exact.

— Poftim, ia-le!

— Las' că le iau, n-ai grijă! Dar bagă la cap ce-ţi spun: cum te mişti într-aiurea sau încerci să mi te opui, trag! Cu altul m-aş opri la ameninţări. Tu, însă, eşti un afurisit; am să te împuşc fără ezitare.

— Nu e nevoie s-o subliniezi. Sunt oricum convins.

— Bine că-ţi dai seama. Hei, voi de colo, veniţi şi legaţi-l!

Gates, Clay şi Summer se iviră de după nişte arbori, unde stătuseră ascunşi până atunci. Se apropiară încet de mine. Scoţând o curea din buzunar, Gates mi se adresă în chip de scuză:

— Spre surprinderea noastră, am aflat, *sir,* că nu vă cheamă Jones, ci Old Shatterhand. De ce ne-aţi minţit? Aţi vrut să ne trageţi pe sfoară. Acum trebuie să vă legăm. Mai bine nu vă opuneţi, că tot nu ajută la nimic. Mister Santer vă împuşcă pe loc, nu încape îndoială.

— Nu mai trăncăniţi! strigă Santer. Iar tu lasă hârtiile jos şi întinde mâinile!

Eram convins că mă aflu la cheremul lui. Nici nu-i trecea prin gând că de fapt eu îi sunt stăpânul. Trebuia doar să profit cât mai abil şi energic de situaţie.

— Ei, ce faci? Executarea, că de nu, te împuşc! tună Santer. Aruncă hârtiile!

Le lăsai să cadă.

— Întinde mâinile!

Aparent docil, întinsei mâinile către Gates, dar aşa fel, încât să-l oblig să se posteze între Santer: şi mine.

— Dă-te la o parte, Gates! îi strigă banditul. Ce-mi stai în dreptul puştii?! Dacă...

Dar nu continuă, deoarece îi tăiai vorba într-un mod foarte nedelicat. În loc să mă lege Gates pe mine, îl apucai eu de mijloc, îl ridicai de jos şi-l zvârlii cu toată puterea asupra lui Santer. Acesta dădu să se ferească, dar era prea târziu. Îl izbi atât de tare, încât căzu la pământ şi puşca îi zbură din mână. Cât ai clipi, mă şi aflam lângă el; îi proptii genunchiul în piept şi dintr-un pumn îl ameţii bine de tot. Apoi, sărind în picioare, mă răstii la ceilalţi trei:

— Iată dovada că sunt într-adevăr Old Shatterhand! Vasăzică, aţi vrut să mă legaţi? Jos armele, că vă împuşc! Aruncaţi-le! Vorbesc şi eu cât se poate de serios!

Îi smulsesem lui Santer pistolul de la brâu şi-l ţineam întins spre cei trei vajnici *westmen*-i. Drept care oamenii se executară.

— Aşezaţi-vă colo, la mormântul fiicei lui Inciu-ciuna! Hai, pas alergător!

Se duseră şi se aşezară repede la locul indicat. Îi trimisesem tocmai acolo, ca să stea departe de armele lor.

— Staţi liniştiţi! N-am să mă ating de voi, pentru că ştiu că aţi fost înşelaţi. Dar să n-o luaţi la picior, nici să vă daţi cumva la mine, că atunci e rău!

— Măi, ce nenorocire, ce năpastă! se tânguia Gates, frecându-şi mădularele lovite. Nici nu ştiu când şi cum m-am trezit zburând ca o minge! Cred că mi-am frânt oasele.

— Nu-i decât vina dumitale. În orice caz, fii atent să n-o păţeşti şi mai rău. De unde ai cureaua?

— De la mister Santer.

— Mai ai şi altele?

— *Yes*.

— Dă-le-ncoace!

Îşi deşertă buzunarul şi mi le dădu, iar eu îl legai pe Santer de picioare şi cu mâinile la spate.

— Aşa, cu ăsta am rezolvat. Doriţi să vă leg şi pe voi?

— Nu, *sir,* mulţumesc — răspunse Gates plin de umilinţă. Mi-ajunge. Stau aici cât vă place. Nu mă mişc.

— Foarte înţelept, căci eu, după cum vezi, nu prea ştiu de glumă.

— Glumă? Ce să mai vorbim! Şi noi care vă credeam puitor de capcane...

— Nu v-aţi înşelat prea mult. Un vânător adevărat trebuie să se priceapă în toate cele. Dar cu vânătoarea de adineauri cum staţi? Aţi împuşcat ceva?

— Nici n-am tras măcar o dată!

— Ia uitaţi-vă la curcile mele! Dacă staţi cuminţi, până la urmă le frigeţi şi le mâncaţi. Sper să vă convingeţi în curând că acest Santer nu e omul cumsecade pe care l-aţi crezut, ci un ticălos fără pereche. O să vedeţi. Mi se pare că-şi revine.

Santer începu să dea semne de trezire. Se dezmetici şi deschise ochii. Stăteam în faţa lui şi-mi strângeam catarama de la centură. Când îi văzu şi pe cei trei tovarăşi ai lui şezând dezarmaţi lângă mormântul lui Nşo-ci, banditul exclamă speriat:

— Ce-i asta? Eu... Vasăzică sunt legat!

— Întocmai — îl asigurai eu. Situaţia s-a schimbat spre mulţumirea dumitale. Cred că n-ai nimic împotrivă.

— Câine! urlă el ca ieşit din minţi.

— Pst, nu-ţi agrava soarta!

— Lua-te-ar dracu', bestie!

— Te mai previn o dată. Adineauri te-am lăsat să mă tutuieşti; aşa era situaţia, trebuia să înghit. Acum însă ai face foarte bine să te porţi mai politicos.

Santer se uită întrebător la oamenii lui şi le strigă de

departe:

— Doar n-oţi fi pălăvrăgit?!

— Nu — răspunse Gates.

— Vă sfătuiesc să n-o faceţi nici de-aici înainte.

— Ce s-a întâmplat? Despre ce anume le interzici să pălăvrăgească? Mă interesai eu.

— Despre nimic.

— Oho! Vorbeşte, că de nu, îţi deschid eu gura! Deci?

— E vorba de nişte aur — făcu el, ca şi când mi-ar mărturisi-o silit de împrejurări.

— Aşa. Şi?

— Adică de locul unde cred eu că se află nişte aur. Le-am spus-o şi lor şi mă temeam să nu fi pălăvrăgit.

— Aşa e? îl întrebai pe Gates.

— Da — răspunse acesta.

— Şi de altceva nu-i vorba?

— Nu.

— Fii sincer! Vă atrag atenţia la tustrei că tot voi o să ieşiţi în pagubă dacă încercaţi să mă duceţi de nas.

Gates şovăi câteva clipe, apoi mă asigură pe un ton convingător:

— Puteţi să mă credeţi, *sir.* Nu-i nici o minciună. De aur e vorba.

— Şi totuşi nu te cred. Dumneata te prefaci doar că eşti sincer, iar Santer e perfidia întruchipată. Ei bine, n-o să vă meargă aşa! Te invit din nou să-mi spui adevărul, mister Gates. V-a pomenit Santer jos, când v-aţi întâlnit cu el, despre kiowaşi?

— Da.

— Era singur?

— Absolut singur.

— Zicea că s-a întâlnit pe drum cu kiowaşii?

— Da.

— Şi de aceea nu s-a mai dus la Saltfork?

— Exact, nu s-a mai dus.

— Kiowaşii erau mulţi?

— Şaizeci.

— Sub conducerea cui?

— A lui Pida, fiul căpeteniei Tangua.

— Acum unde se află?

— Acasă, la corturile lor.

— Nu minţi?

— Deloc, *sir!*

— Bine, mister Gates, fă cum vrei! Voinţa îl poate duce pe om la fericire sau îl poate nenoroci. Dacă mă minţi, vei regreta amarnic mai târziu. În ce priveşte aurul, degeaba v-aţi ostenit până aici. N-o să găsiţi nici un bob. Aurul s-a dus şi nu mai e.

Ridicai de jos testamentul, îl împăturii la loc în cele două plicuri de piele şi-l băgai în buzunar.

— Se pare că mister Santer ştie mai bine ca dumneavoastră unde se află aurul — mi se adresă Gates.

— Ştie mai mult decât nimic.

— Dar dumneavoastră ştiţi unde-i acum?

— Poate.

— Atunci spuneţi-ne şi nouă.

— Asta nu.

— Vedeţi, *sir?* Nu ne doriţi folosul, ci paguba.

— Dar aurul nu e al vostru!

— O să fie. Mister Santer ne arată locul şi ne luăm fiecare partea noastră.

— Cine să vi-l arate?! Păi Santer e în mâna mea!

— Ce-i puteţi face? O să fie din nou liber.

— Cam greu. Va plăti curând pentru toate crimele lui.

La acestea, Santer izbucni într-un râs. Impertinent, îmi întorsei faţa la el:

— Are să-ţi treacă pofta de râs! Ce crezi c-am să fac cu dumneata?

— Nimic! rânji el.

— Ce mă poate împiedica să-ţi zbor creierii?

— Dumneata însuţi. Toată lumea ştie că Old Shatterhand nu ucide pe nimeni. Se teme.

— Mă feresc să ucid. Dumneata însă ai merita să te împuşc pe loc şi pot să-ţi spun că, dacă te întâlneam acum câteva săptămâni, îţi astupam imediat gura. Dar între timp Winnetou a murit şi o dată cu el am îngropat şi dorul de răzbunare.

— Lasă vorbele meşteşugite! Nu poţi să-mi faci nimic, asta e!

Ce neruşinat! Nu-mi explicam atitudinea lui decât prin tupeul care îi era propriu. Căci nu bănuiam ceea ce ştia el. Drept care, i-o întorsei cu tonul cel mai calm din lume:

— Vorbeşte, provoacă-mă cât îţi place! Unul ca dumneata nu mă poate scoate din fire. Spuneam că răzbunarea a fost înmormântată o dată cu Winnetou; dar una e răzbunarea şi alta pedeapsa... Fiecare crimă trebuie ispăşită. N-am să mă răzbun pe dumneata, dar de pedeapsă nu scapi.

— *Pshaw!* Zi-i pedeapsă ori răzbunare, tot un drac! Cică nu vrei să te răzbuni, dar mă pedepseşti, adică mă ucizi pesemne. Păi omorul e omor, ce te joci cu cuvintele!...

— Uite că greşeşti. Eu n-am să mă ating de viaţa dumitale. Te duc până la fortul cel mai apropiat şi te dau pe mâna judecătorilor.

— Zău? Vorbeşti serios?

— Foarte serios.

— Şi, mă rog, stimate domn, cum veţi face asta?

— Treaba mea.

— Ba e şi a mea, fiindcă îmi închipui că va trebui să ajung şi eu acolo. Cred însă că lucrurile se vor petrece invers. Am să te duc eu pe dumneata, nu dumneata pe mine. Or, eu sunt mai puţin evlavios, să ştii. Nici nu mă gândesc să renunţ la răzbunare. Aha, uite-i! Au şi venit!

Banditul nu mai putea de bucurie; şi nu fără motiv. Căci în clipa aceea un urlet asurzitor năvăli din toate părţile. O mulţime de kiowaşi cu feţele vopsite în culorile războiului veneau târâş ca şerpii, împresurându-mă.

Deci Gates mă minţise. Santer îi chemase pe kiowaşi la Nugget-tsil. Aflând de moartea lui Winnetou, ei hotărâseră să prăznuiască fericitul eveniment chiar la mormintele tatălui şi surorii sale, Nşo-ci. Astfel datina indienilor se împletise cu lăcomia şi cruzimea acestui neom, care mai avea şi satisfacţia de a-l prinde tocmai aici, la Mugworthills, pe cel mai bun prieten al lui Winnetou şi legatarul, testamentului său.

Deşi lucrurile se întâmplaseră atât de neaşteptat, totuşi nu-mi pierdui cumpătul în nici un fel. La început, hotărât să mă apăr, scosei pistolul; apoi, însă, văzându-mă înconjurat de şaizeci de inşi, renunţai şi-l băgai la loc. Să fug era imposibil; să opun rezistenţă ar fi fost în van. Puteam cel mult să-mi înrăutăţesc situaţia. Nu făcui decât să-i împing pe kiowaşii ce tăbărâseră asupra mea şi să strig cu glas tare:

— Old Shatterhand e gata să se predea războinicilor kiowaşi! Unde-i tânărul vostru şef? Vreau să mă predau lui de bună voie!

Roşii îmi dădură drumul, căutându-l din ochi pe Pida, care încă nu se apropiase şi stătea după un copac.

— De bunăvoie? făcu ironic Santer. Individul care se făleşte cu porecla Old Shatterhand n-are ce vorbi despre o aşa-zisă predare de bunăvoie. E obligat să se predea, pentru că altminteri îl ia dracu'. Pe el, băieţi!

Singur însă se feri să se apropie de mine, în timp ce kiowaşii, dându-i ascultare, se repeziră asupra mea cu mâinile goale, fără arme, voind să mă prindă de viu. Rezistai din răsputeri. Cu câţiva din ei măturai chiar pământul. Dar până la urmă n-aş fi fost în stare să ţin piept atâtor oameni, dacă nu intervenea Pida cu glas poruncitor.

— Lăsaţi-l în pace! Omul doreşte să mi se predea. N-are rost să-l loviţi!

Kiowaşii se dădură la o parte. Santer, însă, izbucni mânios:

— De ce să-l cruţe? Ba să-i care la pumni cât or putea! Pe el! Vă poruncesc!

Tânăra căpetenie se apropie atunci de bandit şi, cu un gest nu prea curtenitor, îl puse la respect:

— Te-ai apucat să ordoni aici? Ştii cine e căpetenia acestor războinici?

— Tu.

— Şi tu cine eşti?

— Sunt prietenul kiowaşilor; dorinţa mea se cade să fie luată în seamă.

— Prieten? Cine te socoate astfel?

— Tatăl tău.

— Nu-i adevărat. Tangua, căpetenia kiowaşilor, nu s-a împrietenit niciodată cu tine. Eşti doar un alb căruia i-am îngăduit să stea în mijlocul nostru.

Aş fi putut să profit de prilejul ce mi-l oferea acest schimb de cuvinte ca să mă strecor din îngrămădeală şi să fug; probabil c-aş fi reuşit chiar să scap căci indienii erau cu toţii atenţi la discuţia dintre Santer şi Pida; aproape că nici nu mă mai luau în seamă. Dar asta ar fi însemnat să-mi las armele acolo, ceea ce nu-mi convenea deloc. În fine, Pida veni spre mine şi rosti:

— Old Shatterhand vrea să-l iau prizonier. Se va preda el în bună pace şi va lepăda toate lucrurile?

— Da.

— Şi se va lăsa legat?

— Şi asta.

— Bine. Atunci să-mi dea armele!

Întrebările lui nu-mi displăceau. Însemna că-i e frică de mine. Îi dădui pistoalele şi cuţitul. Santer voi să ridice de jos

carabina „Henry” şi doborâtorul meu de urşi. Interveni însă Pida:

— De ce iei armele? Lasă-le jos!

— Nici gând să le las! Astea sunt ale mele.

— Ba ale mele!

— Ba nu — se îndărătnici Santer.

— Old Shatterhand e prizonierul meu, deci armele lui trec asupra mea.

— Şi cum l-ai prins, dacă nu datorită mie?! Doar era în mâinile mele! Nu renunţ nici la el, nici la carabina „Henry”.

Atunci Pida ridică ameninţător dreapta şi porunci:

— Lasă armele jos dacă-ţi spun!

— Ba nu le las!

— Luaţi-le! ordonă kiowaşul oamenilor săi.

— Vasăzică săriţi la mine?... făcu Santer, luând poziţie de apărare.

— Hai repede! îi îndemnă Pida pe kiowaşi.

Văzându-se încolţit, Santer lepădă puştile.

— Poftim! Doar n-o să stea la voi până la sfârşitul lumii! Am să mă plâng lui Tangua.

— N-ai decât — rosti Pida cu vădit dispreţ.

I se aduseră puştile. Kiowaşii tocmai se apucaseră să-mi lege mâinile, când Santer se apropie şi se făcu din nou auzit.

— Mă rog, armele păstraţi-le naibii, dar celelalte lucruri sunt ale mele. Uite astea, din buzunar...

Şi întinse mâna spre buzunarul în care păstram testamentul lui Winnetou.

— Înapoi! îl repezii eu.

Probabil că tonul meu îl cam sperie pe bandit. Se dădu înapoi. Dar imediat se reculese şi rânji:

— Obrăznicătura dracului! E prizonier, îşi vede moartea cu ochii şi tot mai latră ca dulăul legat de lanţ! Dar n-o să-ţi ajute, stimabile! Mie să-mi spui ce-ai dezgropat adineauri şi ce-ai citit!

— Încearcă de-mi ia hârtiile!

— Fireşte că am s-o fac. Şi ai să crapi de ciudă când voi pune mâna pe comoara aceea. Dar va trebui să te resemnezi.

Se apropie din nou şi dădu să-mi scoată testamentul din buzunar. Kiowaşii încă nu-mi legaseră de tot mâinile; abia de-mi petrecuseră cureaua în jurul uneia din încheieturi. Smucindu-mă fulgerător, îl apucai pe Santer de piept şi, repezindu-i un pumn în cap, îl făcui una cu pământul. Arăta ca şi când n-ar mai fi avut suflare în el.

— Iuf! Iuf! Iuf! se mirară indienii din jur.

— Hai, legaţi-mă! îi îndemnai eu, întinzând amândouă mâinile.

— Old Shatterhand îşi merită într-adevăr numele — mă lăudă Pida, tânărul şef. Ce voia Santer de la tine?

— O hârtie — îi explicai, fără să dau alte amănunte.

— Parcă vorbea despre o comoară?

— *Pshaw!* Habar n-are ce scrie în hârtia mea. Dar, la urma urmei, al cui prizonier sunt eu: al tău sau al lui?

— Păi, al meu.

— Atunci de ce-i dai voie să se atingă de mine şi să-mi ia lucrurile?

— Războinicii roşii nu-ţi iau decât armele. Cu celelalte n-au ce face.

— Şi asta înseamnă că lucrurile mele să încapă pe mâna unui mişel? Dar cine-i Old Shatterhand? Un băieţaş căruia orice haimana are dreptul să-i umble prin buzunare? Eu nu m-am predat decât lui Pida, cinstindu-l astfel ca pe un războinic şi conducător viteaz. Cu Santer n-aş face decât să-i dau un picior în dos!

Indianul preţuieşte curajul şi hotărârea chiar dacă e vorba de cel mai înverşunat duşman al său. Or, eu nu aveam deloc reputaţia unui laş, iar când — pentru a-l salva pe Sam — fusesem nevoit să-l răpesc pe tânărul Pida, îl tratasem cu toate menajamentele. Acum contam pe această amintire a lui

şi se dovedi imediat că nu mă înşelam. Privindu-mă fără pic de duşmănie, Pida vorbi:

— Old Shatterhand e cel mai viteaz dintre vânătorii albi. În schimb ăsta, pe care l-ai doborât, are două limbi în gură şi cu fiecare spune într-alt fel; are şi două feţe schimbătoare. De aceea n-am să-i îngădui să-ţi umble prin buzunare.

— Mulţumesc. Se vede că meriţi într-adevăr rangul de căpetenie şi că vei ajunge cândva printre cei mai străluciţi războinici ai kiowaşilor. Un luptător cinstit îşi ucide duşmanul, dar nu-l umileşte.

Vorbele mele îl umplură de mândrie şi o undă de regret îi învălui glasul:

— Da, îl ucide... Old Shatterhand va trebui să moară. Va fi legat la stâlpul caznelor.

— Chinuiţi-mă, omorâţi-mă! Nu voi scoate nici un geamăt. Dar pe ticălosul acesta să-l ţineţi departe de mine!

După ce-mi legară mâinile, trebui să mă întind la pământ, ca să-mi lege şi picioarele. Între timp, Santer îşi reveni şi, sculându-se de jos, mă izbi cu vârful cizmei, strigând:

— M-ai lovit, câine! Ai să mi-o plăteşti! Te sugrum! şi se aplecă să mă strângă de gât.

— Nu te atinge de el! interveni! Pida răspicat, îţi poruncesc!

— N-ai ce să-mi porunceşti! Câinele ăsta e duşmanul meu de moarte şi a cutezat să mă lovească. Las' că-l învăţ eu...

Nu apucă însă să-şi termine fraza, căci pe neaşteptate îmi încordai genunchii şi-l izbii în piept cu amândouă picioarele. Lovitura fu atât de puternică, încât banditul se dădu peste cap şi rămase lat la pământ. Se dezmetici totuşi repede şi, de furie, începu să urle ca o fiară; încercă să se ridice şi să se arunce asupra mea, dar nu izbuti: nu-l ţineau picioarele. Până la urmă, într-un efort îndârjit, se sculă, scoase pistolul şi îl îndreptă asupra mea:

— Ţi-a sunat ceasul! În iad cu tine, câine! Kiowaşul care se

afla lângă el îl apucă brusc de mână şi glonţul scăpat din ţeava nimeri în gol.

— De ce te bagi? se răsti Santer la indian. Eu fac ce vreau! Câinele ăsta m-a lovit şi m-a călcat în picioare. Trebuie să-l ucid!

— Nu, n-ai să faci ce vrei — interveni Pida, apropiindu-se şi prinzându-l vârtos de braţ. Old Shatterhand e prizonierul meu. Nimeni n-are vreun drept să se amestece. Eu şi numai eu îi hotărăsc soarta.

— Dar şi eu am o răfuială cu el. Şi încă una veche de tot.

— Asta nu mă priveşte. I-ai făcut unele servicii tatălui meu, pentru care ţi-a îngăduit să rămâi printre noi. Asta-i totul. Bagă-ţi deci minţile în cap şi nu te atinge de Old Shatterhand, că altminteri te omor cu mâna mea! Înţelegi?

— Păi, atunci ce facem cu el? întrebă Santer intimidat.

— Ne vom sfătui şi vom vedea.

— Ce mai e de sfătuit? Totul e limpede.

— Cum adică, limpede?

— Trebuie ucis.

— Îl vom ucide.

— Şi când? Doar aţi venit încoace ca să sărbătoriţi moartea lui Winnetou, cel mai aprig duşman al vostru! Nici că s-ar putea sărbătoare mai frumoasă decât chinuindu-l şi omorându-l chiar aici pe Old Shatterhand, care i-a fost cel mai apropiat prieten!

— Asta n-o putem face.

— De ce?

— Trebuie să-l ducem la corturile noastre.

— Nu văd ce nevoie ar fi.

— Trebuie să-l înfăţişăm lui Tangua, părintele meu. Old Shatterhand i-a sfărâmat cândva genunchii. Numai Tangua poate hotărî în ce fel să moară.

— Prostie! Să vă căraţi cu el până la corturi... Mare prostie!

— Taci! Pida, căpetenia kiowaşilor, nu spune prostii!

— Dar nu pricepi că...?

— N-am ce pricepe!

— Nu ştii că acest Old Shatterhand a mai fost prins în multe rânduri şi de fiecare dată a scăpat prin şiretlic? Dacă-l căraţi până la corturi, scapă din nou.

— Lasă, n-ai grijă! O să-i dăm cinstea ce se cuvine unui războinic încercat, dar nu-l vom slăbi din ochi. Degeaba s-ar gândi la fugă!

— Fir-ar al naibii! Să-l mai şi trataţi ca şi când ar fi ceva de capul lui! Rămâne doar să-i împletiţi cununi de laur şi să-i agăţaţi medalii de piept!

— Nu înţeleg ce spui. Nu ştiu ce-s alea cununi de laur şi medalii. Dar Pida, căpetenia kiowaşilor, ştie un lucru: cu Old Shatterhand se cade să ne purtăm altfel decât ne-am purta cu tine dac-ai fi prizonier.

— Frumos! M-am lămurit. Deşi am drepturi mari asupra lui, totuşi eram gata să renunţ. Ziceam că vi-l las, să-l pedepsiţi voi. Dar acum se schimbă socoteala. Dacă aveţi de gând să vă purtaţi cu el ca şi cum ar fi cogeamite om de seamă, atunci lăsaţi că-i fac eu zile fripte! Pe voi poate să vă înşele şi să scape. Eu, însă, am să veghez şi am să io plătesc cu vârf şi îndesat. Merg şi eu până la corturi.

— N-am să te opresc, dar îţi mai spun o dată: nu te atinge de el, că mori de mâna mea. Şi acum, gata! E timpul să ne sfătuim şi să hotărâm ce-i de făcut.

— Nu e nevoie de sfat. Vă spun eu ce să faceţi.

— Păstrează părerile pentru tine. Doar nu te-a ridicat nimeni în sfatul bătrânilor şi al înţelepţilor.

Şi Pida îi întoarse spatele. Alese pe câţiva dintre războinicii mai în vârstă şi se aşeză cu ei la sfat. Ceilalţi stăteau în jurul meu şi discutau în şoaptă. Păreau bucuroşi şi mândri că mă predasem în mâinile lor. Schingiuirea şi omorârea lui Old Shatterhand ar fi fost pentru ei un titlu de

glorie invidiat de toate celelalte triburi.

Mă prefăceam că nu-i iau în seamă, căutând să citesc însă pe chipurile lor cum mă apreciază şi ce sentimente au faţă de mine. Ceea ce constatam nu aducea deloc a duşmănie, a ură pătimaşă. Altădată, pe când nu eram încă atât de vestit şi-l schilodisem pe Tangua pentru tot restul zilelor, ura lor trebuie să fi fost fără margini. Dar de atunci trecuseră ani. Îndârjirea lor se potolise treptat, iar eu ajunsesem celebru, dovedind în repetate rânduri că ştiu să preţuiesc oamenii în mod egal, fie ei albi, fie roşii. Poate doar Tangua să-mi fi păstrat o ură neîmpăcată — lucru firesc, judecând după nenorocirea ce-i provocasem. Că vina era numai a lui, asta n-ar fi recunoscut-o, desigur, nici în ruptul capului.

Faptul că odinioară, capturându-l pe Pida, mă purtasem cu el — deşi duşman — cu deosebită blândeţe, nu se putea să nu atârne în judecata lor. Ei mă priveau nu ca pe un alb oarecare, ce a îndrăznit să-l schilodească pe Tangua, ci ca pe vestitul şi neînfricatul Old Shatterhand. S-ar putea spune că mă priveau deci cu mult respect. Totuşi, nu trebuia să-mi fac iluzii în ce priveşte soarta mea. Stima rămâne stimă; la îndurare însă nu mă puteam aştepta. Ba mai curând l-ar fi iertat pe oricare altul în locul meu; pentru că prinderea şi osândirea lui Old Shatterhand avea să-i înalţe mult în ochii celorlalte seminţii indiene...

Deşi conştient de acest adevăr, nu eram stăpânit nici de frică, nici de îngrijorare. Din câte situaţii aparent fără ieşire nu scăpasem până atunci! De ce să mă fi lăsat tocmai acum pradă deznădejdii, socotindu-mă iremediabil pierdut? Omul trebuie să spere până în ultimul ceas, acţionând, fireşte, cu toată energia de care e capabil pentru a-şi împlini propria speranţă. Doar cine nu posedă această forţă se poate considera într-adevăr răpus.

Santer se aşeză lângă Gates şi ai săi, vorbindu-le cu glas scăzut şi stăruitor. Bănuiam despre ce e vorba. Oamenii mai

auziseră de mine, ştiau deci că nu sunt un nemernic. În consecinţă, purtarea lui Santer faţă de mine îi cam revolta. Probabil că se adăugau şi mustrările de conştiinţă, căci — urmându-l docil pe Santer — ei mă minţiseră grav şi-mi tăinuiseră apariţia kiowaşilor. Erau deci direct vinovaţi pentru faptul că ajunsesem să mă predau şi, nefiind totuşi nişte oameni fără scrupule, regretau acum gestul lor infam. De aceea Santer se ostenea să prezinte lucrurile în aşa fel încât el să apară în ochii lor basma curată.

Sfatul kiowaşilor nu dură mult. Participanţii se ridicară toţi în picioare, iar Pida se adresă cu glas tare oamenilor săi:

— Războinicii kiowaşi nu vor rămâne aici. Mâncăm şi pornim de îndată spre corturile noastre. Pregătiţi-vă deci de drum!

Eu mă aşteptasem la această hotărâre; nu însă şi Santer, care cunoştea prea puţin obiceiurile şi mentalitatea indienilor. Banditul sări de la locul lui şi se adresă lui Pida:

— Cum vine asta? Vreţi să plecaţi? Doar ne-am înţeles să mai stăm câteva zile!

— Parcă o dată se întâmplă să te înţelegi într-un fel şi pe urmă să se schimbe lucrurile? spuse tânărul şef.

— Păi, cum rămâne cu sărbătorirea morţii lui Winnetou?

— O sărbătorim noi altă dată.

— Când?

— Va hotărî Tangua.

— Nu înţeleg de ce aţi dat totul peste cap...

— Şi crezi c-ar trebui să-ţi dau socoteală?! Dar hai să-ţi spun, ca să audă şi Old Shatterhand.

Şi, întors mai mult spre mine decât spre Santer, continuă:

— Când veneam încoace ca să ne bucurăm de moartea lui Winnetou, mai-marele peste câinii de apaşi, atunci noi nu ştiam că prietenul şi fratele său Old Shatterhand va cădea în mâinile noastre. Căzând el, izbânda noastră e şi mai mare. Winnetou ne-a fost, fără îndoială, duşman, dar să nu uităm că

era totuşi din neamul nostru, pe când Old Shatterhand e şi duşman, şi din neamul albilor! Moartea lui ne va bucura chiar mai mult decât aceea a lui Winnetou. Fiii şi fiicele kiowaşilor vor avea deci prilejul să prăznuiască în acelaşi timp două sărbători. Aici însă nu se află decât puţini războinici, iar eu sunt prea tânăr ca să hotărăsc de capul meu când şi în ce fel va muri Old Shatterhand. Va trebui ca pentru asta să se adune toţi kiowaşii şi Tangua, cel mai mare şi mai bătrân dintre conducători, să-şi spună cuvântul, să hotărască ce avem de făcut. De aceea plecăm de îndată spre corturi. Fraţii şi surorile noastre trebuie să afle cât mai degrabă ce s-a întâmplat.

— Dar nicăieri nu e un loc mai potrivit ca aici ca să-l supunem pe Old Shatterhand la chinurile morţii. L-aţi ucide chiar la mormântul acelora pentru care v-a purtat atâta duşmănie.

— Înţeleg. Dar am hotărât noi oare ca să-l ucidem într-alt loc? Parcă nu putem să ne întoarcem?

— N-o să puteţi. Tangua va trebui să fie de faţă. Or, el nu-i în stare să se ţină pe cal.

— O să-l aducem cu o pereche de cai. Ştie el ce şi cum. Iar Old Shatterhand va fi îngropat aici.

— Chiar dacă-l vom ucide la Saltfork?

— Da.

— Şi-o să-l căraţi încoace?

— Desigur.

— Şi cine-o să facă treaba asta?

— Eu.

— Nu înţeleg nimic. Ce-i nevoie ca un războinic întreg la minte să se ostenească atâta cu hoitul unui câine alb?

— Am să-ţi răspund, nu de alta, dar pentru că nu strică să-l cunoşti mai bine pe Pida, şeful cel tânăr al kiowaşilor. Şi Old Shatterhand să asculte şi să afle cu acest prilej câtă recunoştinţă îi port pentru faptul că nu m-a omorât mai

demult, ci m-a lăsat liber în schimbul unui prizonier alb.

Şi adresându-se din nou mai curând mie decât lui Santer, urmă:

— Old Shatterhand ne duşmăneşte într-adevăr, dar e un duşman cu inima bună. La Rio Pecos el ar fi putut să-l ucidă pe Tangua şi nu l-a ucis. I-a zdrobit numai genunchii. Aşa s-a purtat întotdeauna. De aceea oamenii roşii se cade să-l cinstească. El va muri, desigur, dar nu oricum, ci ca un mare viteaz. Îndurând cele mai grele chinuri ce i-au fost date cândva unui om să îndure, dânsul nu va geme şi nu se va tângui. Apoi, după ce va muri, trupul lui nu va fi mâncat de peşti, nici de vulturi sau de lupi. O căpetenie ca dânsul trebuie să-şi aibă lăcaşul său de veci spre cinstea celor care l-au înfrânt. Şi unde va trebui să fie mormântul? Ştiu din auzite că Nşo-ci, frumoasa fiică a apaşilor, i-a dăruit cândva inima ei înflăcărată. De aceea trupul lui va fi să se odihnească lângă al ei, pentru ca şi spiritele lor să-şi fie aproape în veşnicele plaiuri ale vânătoarei. Astfel îi mulţumeşte Pida celui care l-a cruţat cândva. Fraţii mei roşii mi-au ascultat cuvintele. Oare suntem cu toţii într-un acelaşi gând, sau nu?

Îşi plimbă întrebător privirea peste chipurile kiowaşilor.

— *Howgh! Howgh! Howgh!* veni aprobarea din toate gurile.

Fără îndoială că acest Pida era un tânăr neobişnuit şi, ţinând seama de mediul în care trăia, chiar un caracter nobil. Că vorbea cu atâta siguranţă despre moartea mea, aceasta nu mă impresiona prea mult; dar că-mi rezerva un sfârşit atât de sublim, menit să-mi sporească faima de erou, aceasta mă obligă într-adevăr la recunoştinţă. Iar grija lui de a mă aşeza după moarte lângă Inciu-Ciuna şi Nşo-ci vădea un suflet sensibil, duios, bineînţeles în raport cu felul de a fi al altor băştinaşi.

În timp ce războinicii îşi exprimau zgomotos aprobarea, Santer izbucni în râs şi mă apostrofă:

— Felicitările mele, stimabile! Ce poate fi mai plăcut decât să te însori în veşnicele plaiuri ale vânătoarei cu o frumuseţe indiană! Zău că m-aş bucura barem cu o invitaţie, dacă nu mi-e dat să-i fiu eu mire. Mă pofteşti, ce zici?

Măgarul nu merita nici o replică. Ţinui totuşi să-l avertizez:

— De invitaţie nu va fi nevoie: vei fi acolo înaintea mea.

— Ba nu zău! Ţi-ai pus în gând să fugi? Bine că mi-o spui pe şleau. Voi avea eu grijă de tine, te asigur.

Indienii se ridicară apoi îndreptându-se spre caii ce se aflau în vale. Mie îmi sloboziră picioarele şi mă legară în schimb de doi indieni care mă flancau. Aşa trebuia să merg până jos. Pida îşi agăţă de umeri amândouă puştile mele. În urma lui veneau banditul de Santer împreună cu ceilalţi trei albi, care-şi duceau caii de dârlogi; pe al meu îl ducea un kiowaş.

Jos, popo*sir*ăm din nou. Indienii aprinseră un foc şi se apucară să frigă nişte vânat. În sacii lor de merinde aveau şi pastramă. Îmi oferiră şi mie ditamai porţia, pe care cu greu o putui dovedi. O înghiţii însă toată pentru că trebuia să-mi păstrez forţa fizică. Pe timpul mesei kiowaşii îmi scoseseră legăturile de la mâini; în schimb, mă păzeau cu atât mai vârtos. Nici vorbă nu putea fi de o evadare. Apoi, după ce toată lumea termină de mâncat, mă legară strâns pe calul meu. Şi astfel pornirăm la drum spre corturile kiowaşilor.

Ajunşi în câmp, aruncai o ultimă privire spre Nugget-tsil. Oare aveam să mai revăd totuşi mormintele bravului Inciu-Ciuna şi al gingaşei Nşo-ci? Speram. Trebuia să sper în viaţă. Căci mort degeaba m-ar mai fi adus Pida încoace. Morţii nu mai pot vedea.

Drumul spre Saltfork, lângă Red River, e cunoscut cititorului. Nu e nevoie deci să-l mai descriu. De altfel, nici vreo întâmplare mai aparte n-aş avea de relevat. Kiowaşii mă păzeau cu toată sârguinţa. Şi chiar dacă n-ar fi făcut-o, încă n-aş fi putut evada din cauza lui Santer care — aşa cum

făgăduise — îmi purta de grijă fără răgaz, căutând cu un zel diabolic să-mi îngreuieze drumul, să mă calce pe nervi, să mă umilească... Eu însă reuşeam să nu dau nici o atenţie persecuţiilor şi provocărilor sale. Dimpotrivă, eram de un calm imperturbabil şi nu-i răspundeam la nimic în nici un fel...

Gates, Clay şi Summer aproape că nici nu erau luaţi în seamă de indieni; se ţineau de Santer şi atât. Vedeam însă c-ar fi dorit să stea de vorbă cu mine, ceea ce Pida nu le-ar fi refuzat. În schimb Santer căuta să împiedice orice contact dintre noi. Făcea el cum făcea ca oamenii să nu se apropie de mine şi să nu am prilejul de a-i lămuri asupra persoanei mele. De altfel, nici nu-i trata ca pe nişte camarazi. Era clar că, după ce l-ar fi ajutat să descopere comoara, banditul s-ar fi descotorosit de ei. Nu s-ar fi sfiit deloc să mai lichideze trei oameni! Acum însă situaţia se schimbase. Banditul ştia desigur chiar din gura lor că Winnetou — după afirmaţiile mele — şi-a mutat nuggeţii în altă parte. Iar hârtiile pe care le văzuse la mine păreau să-i confirme acest lucru. Or, dacă aurul nu mai era acolo, ce rost ar fi avut să-l mai caute? Prin urmare, nici de ajutorul celor trei inşi nu mai avea nevoie. Gates, Clay şi Summer deveniseră, aşadar, o povară de care s-ar fi descotorosit fără nici un regret. Dar cum? Să-i expedieze pur şi simplu? Nu. Vrând-nevrând, trebuia să mai tolereze prezenţa lor până se ivea un prilej nimerit.

E lesne de înţeles că toată atenţia îi era concentrată asupra testamentului. Nu avea altă dorinţă mai mare decât să intre în posesia lui. Să-mi ia hârtiile cu forţa? S-ar fi opus Pida. Nu avea deci decât una din două căi de ales: ori să mi le fure în timpul somnului, ori, ajungând la kiowaşi, să-l determine pe Tangua să mi le ia. Nu i-ar fi fost deloc greu să-şi ajungă scopul pe una din aceste căi. Testamentul era tot în buzunarul meu. În ce alt loc l-aş fi putut ascunde? Poate în căptuşeală. Dar pentru asta ar fi trebuit să fiu singur şi cu mâinile libere. Cât priveşte cealaltă cale, Santer îi făcuse

destule servicii lui Tangua, pentru ca bătrânul şef să-i fie îndatorat. Acesta s-ar lăsa deci uşor convins să-mi ia hârtiile şi să i le cedeze banditului. De fapt, problema testamentului era singura ce-mi dădea dureri de cap. Nu mă preocupau nici persoana, nici viaţa mea. Toate gândurile mele roiau în jurul — acestor hârtii lăsate de bunul meu prieten, Winnetou.

Corturile kiowaşilor se aflau în locul ştiut, adică la întâlnirea dintre Saltfork şi Red River. Îl traversarăm pe acesta din urmă într-un punct unde apa era mai scăzută. Apoi, când mai rămăseseră doar puţine ore de mers, Pida expedie doi curieri care să anunţe so*sir*ea noastră. Câtă zarvă şi bucurie trebuie să fi stârnit printre kiowaşi vestea că Old Shatterhand fusese făcut prizonier!

Ne aflam încă în plină prerie şi încă nu se zărea pădurea răspândită pe malurile celor două râuri, când ne şi întâmpinară călăreţii, venind valvârtej câte doi, câte trei, după cum apucaseră să-şi mâie caii. Goneau nebuneşte, fiecare dorind să-l vadă cel dintâi pe faimosul Old Shatterhand.

Călăreţii, cum ajungeau în dreptul meu, scoteau câte un strigăt ascuţit în semn de salut şi, după ce mă priveau o clipă, se orânduiau în urma coloanei noastre. Nimeni nu se înghesuia să mă vadă de aproape, să mă pipăie, cum ar face curioşii din lumea civilizată. Nu. Indienii sunt mult prea sobri pentru a-şi manifesta astfel interesul sau emoţia de care sunt cuprinşi.

În felul acesta eşalonul nostru creştea întruna, fără ca eu să fiu câtuşi de puţin incomodat. Iar când în cele din urmă zărirăm pădurea care aici, pe malul lui Salt-fork, nu alcătuia decât o fâşie îngustă, eram însoţiţi de aproape patru sute de indieni, toţi bărbaţi în puterea vârstei. În ce priveşte satul kiowaşilor, acesta mai crescuse în ultimul timp şi ca întindere şi ca număr de locuitori.

Printre copaci se înălţau sumedenie de corturi în care

desigur că nu era nimeni în acea clipă. Toată lumea ieşise afară să ne vadă. Femei bătrâne şi tinere, adolescenţi, fete, copii — toţi căscau ochii la noi. Nefiind obligaţi să păstreze rezerva gravă şi tăcută a războinicilor, aceştia făceau o asemenea larmă asurzitoare încât, dacă n-aş fi fost cu mâinile legate, mi-aş fi astupat numaidecât urechile. Ţipau, chiuiau, urlau, râdeau zgomotos; pe scurt, făceau un tărăboi grozav, demonstrând calde mult îi bucură apariţia mea ca prizonier.

La un moment dat Pida, care călărea în faţă, ridică un braţ şi făcu semn de linişte. Larma încetă imediat. La un al doilea semn călăreţii alcătuiră din mers un semicerc. Eu veneam legat pe cal şi flancat de câte un kiowaş. Santer, înghesuit în mulţimea călăreţilor, se ostenea să-şi taie drum spre noi. Pida însă nu-i acorda nici un fel de atenţie.

Ne apropiarăm astfel de un cort mare, împodobit cu pene în vârf. La intrare şedea cam într-o rână, chinuit şi chircit, însuşi Tangua. Îmbătrânise mult. Ajunsese ca un schelet şi părul îi albise de tot. Numai ochii scufundaţi în orbite fulgerară la vederea mea ca două pumnale reci. Mocnea în ei o veche şi năprasnică ură.

Pida sări de pe cal şi războinicii, descălecând la rândul lor, se adunară ca să audă primirea ce mi-o face bătrânul şef. Coborându-mă de pe cal, îmi dezlegară numai picioarele, ca să pot sta drept. Eram şi eu destul de curios să aud primul cuvânt al lui Tangua, dar acesta nu se grăbi deloc.

Mai întâi mă măsură îndelung şi de repetate ori cu nişte ochi crânceni care, mărturisesc, m-ar fi speriat într-adevăr dacă n-aş fi fost pregătit să-i înfrunt. Apoi îşi plecă pleoapele. Nimeni nu suflă un cuvânt. Se lăsase o linişte grea, întreruptă doar din când în când de fornăitul cailor. Ca să spun drept, nu mă prea simţeam în apele mele. Îmi venea să sparg eu tăcerea aceasta cruntă, chinuitoare. Dar în cele din urmă Tangua, fără să deschidă ochii, rosti apăsat şi solemn:

— Floarea tânjeşte după rouă. Tot aşteptând-o zadarnic,

se apleacă şi se ofileşte. Gata-gata să moară, când iată că roua se arată în sfârşit!

Tăcu apoi un răstimp până să reia:

— Bivolul scormoneşte zăpada sub care nu se arată nici un fir de iarbă. Mugeşte flămând şi cheamă primăvara, dar în zadar; slăbeşte apoi şi cocoaşa i se moaie, puterile îi scad, aproape să-şi dea sufletul. Şi iată că adie un vânt călduţ: se apropie primăvara.

Urmă o nouă pauză.

Ce făptură ciudată mai e şi omul! Indianul acesta m-a umilit şi m-a batjocorit ca nimeni altul, m-a urmărit cu ura lui feroce, căutând să mă ucidă. Care a fost răspunsul meu? L-am tratat cu îngăduinţă. În loc să-l omor, i-am zdrobit numai genunchii. Şi asta silit de împrejurări! Şi iată-l acum în faţa mea, o ruină, numai piele şi os, cu glasul stins, hârâit, venind parcă din adâncul unei hrube. Şi ce simţeam de astă dată? Îl compătimeam, regretam sincer întâmplarea care m-a făcut să-l schilodesc, deşi îmi era clar că bătrânul arde de patima răzbunării. Stătea cu ochii închişi ca într-un extaz. Îl covârşea clipa aceasta în care i-a fost dat în sfârşit să-şi potolească setea de sânge. Da, omul e într-adevăr o fiinţă plină de ciudăţenii...

Ghemuit, cu faţa încremenită şi abia mişcându-şi buzele, bătrânul şef vorbi din nou:

— Tangua era floarea, era bivolul flămând. El a dorit şi a chemat răzbunarea. Şi ea nu venea. Şi Tangua se stingea din lună-n lună, din săptămână-n săptămână, din zi în zi. Şi răzbunarea zăbovea mereu. Şi Tangua îmbătrânea, şi moartea îl pândea din ce în ce mai lacomă. Şi iată că ceasul răzbunării a sosit!

Şi spunând acestea, bătrânul deschise ochii mari, se ridică pe cât îi îngăduia şubrezenia picioarelor, întinse amândouă mâinile spre mine cu câteşicinci degetele răşchirate şi strigă ca ieşit din minţi:

— Da, ceasul a sosit. E aici! Ochii mei văd răzbunarea! Eh, cum ai să piei, câine! Cum ai să crapi!

Se prăbuşi apoi epuizat şi închise din nou ochii. Nimeni nu se încumeta să spargă tăcerea. Nici măcar Pida, fiul său. Abia după un răstimp destul de lung bătrânul îşi înălţă iarăşi pleoapele şi întrebă:

— Cum de-a căzut în mâinile voastre acest broscoi împuţit? Povestiţi-mi!

Santer nu lăsă să-i scape ocazia. Căutând s-o ia înaintea lui Pida, deşi acesta era singurul în drept să vorbească, banditul se oferi grăbit:

— Eu ştiu cel mai bine. Să spun?

— Vorbeşte!

Santer începu să povestească, arogându-şi cu neruşinare tot meritul. Nimeni nu protestă. Pida era prea mândru ca s-o facă, iar mie puţin îmi păsa de lăudăroşenia banditului. La sfârşit, Santer adăugă în chip de concluzie:

— Aşadar, numai datorită mie vă puteţi răzbuna în sfârşit pe acest nemernic. Recunoşti?

— Da — încuviinţă bătrânul.

— Atunci îmi împlineşti o dorinţă?

— Dacă pot.

— Sigur că poţi.

— Ce anume?

— Am nevoie de nişte hârtii pe care le ţine Old Shatterhand în buzunar.

— Le-a luat de la tine?

— Nu.

— Atunci ale cui sunt?

— Oricum, nu sunt ale lui. Eu m-am dus să le caut la Mugworthills, dar din păcate le-a găsit el mai înainte.

— Bine, ale tale să fie! Scoate-i-le din buzunar.

Santer, fericit că obţinuse această hotărâre, se apropie de mine. Eu stăteam liniştit, nu mă mişcăm. Doar cu ochii îl

fixam ameninţător. Banditul se cam sperie. Şovăi.

— Aţi auzit, *sir,* ordinul căpeteniei? mi se adresă el. De astă dată nu mă mai tutuia, ba îmi spunea chiar *sir.* Eu însă nu-i dădui nici un răspuns.

— Mister Shatterhand — stărui el — cel mai bun lucru ar fi să nu vă împotriviţi. Staţi cuminte să vă caut în buzunar.

Se apropie şi mai mult şi întinse mâna. Atunci, deşi cu mâinile legate, îi repezii amândoi pumnii sub bărbie, încât banditul zbură cât colo şi căzu icnind la pământ.

— Iuf! exclamară câţiva indieni cu o nuanţă de bucurie în glas.

Dar Tangua era de altă părere. El strigă foc de mânios:

— Legat, şi tot se împotriveşte, câinele! Ia faceţi să nu se mai poată mişca deloc şi scoateţi-i hârtiile din buzunar!

De data asta Pida îşi ieşi din muţenie:

— Părintele meu, marea căpetenie a kiowaşilor, e înţelept şi judecă cu dreptate, dar să asculte şi glasul fiului său.

Dacă până atunci bătrânul vorbise parcă întors către sine, ca într-o stare de transă, acum — îndreptându-şi ochii spre fiul său — chipul i se lumină ca prin farmec şi glasul i se limpezi:

— De ce vorbeşte fiul meu astfel? Oare Santer nu cere pe drept ceea ce cere?

— Nu.

— De ce?

— Nu Santer, ci noi l-am luat prizonier pe Old Shatterhand, care nici nu s-a împotrivit măcar şi n-a lovit pe nimeni. S-a predat de bunăvoie. Mie mi s-a predat. Şi atunci al cui prizonier e dânsul?

— Al tău.

— Ale cui trebuie să fie deci calul şi armele lui, şi toate celelalte lucruri?

— Ale tale.

— Într-adevăr, aşa e drept. A mea e toată prada. Şi atunci,

cum vine Santer să ceară pentru el acele hârtii?

— Fiindcă sunt ale lui.

— Cum ale lui? S-o dovedească!

— Păi, cică a fost la Mugworthills ca să le caute acolo, dar Old Shatterhand i-a luat-o înainte.

— Dacă s-a dus să le caute înseamnă că ştia şi ce scrie în ele. E adevărat, tată?

— Adevărat.

— Să ne spună atunci Santer ce scrie în hârtiile acelea!

— Bine. Să-l ascultăm. Dacă va şti, înseamnă că sunt ale lui.

Cererea aceasta nu-l puse pe Santer deloc în încurcătură, îşi putea uşor imagina că e vorba de aurul care fusese ascuns la Nugget-tsil. Dar dacă totuşi hârtiile se refereau la altceva? Atunci s-ar fi dat de gol. Şi apoi, parcă-i convenea să divulge adevărul adevărat? Taina cu aurul trebuia să rămână numai a lui. De aceea căută să ameţească lucrurile:

— Ceea ce scrie acolo n-are însemnătate pentru nimeni afară de mine. Iar că hârtiile sunt ale mele, asta o vedeţi chiar din faptul că m-am dus să le iau de la Mugworthills. Numai întâmplarea a făcut ca Old Shatterhand să le găsească înaintea mea.

— Ai vorbit cu înţelepciune — hotărî Tangua. Vei primi hârtiile; sunt ale tale.

Sosise şi pentru mine momentul să intervin, mai ales că Pida părea resemnat. Rostii calm şi cu hotărâre:

— Într-adevăr, a vorbit cu înţelepciune Santer, numai că a minţit. Nu pentru aceste hârtii a urcat el la Mugworthills.

La auzul glasului meu, bătrânul tresări ca în faţa unei primejdii neaşteptate, apoi şuieră printre dinţi:

— Câinele împuţit s-a pornit să latre, dar n-o să-i ajute la nimic!

— Pida, tânărul şi viteazul tău fiu, spunea adineauri că eşti înţelept şi judeci cu dreptate — continuai eu. Asta înseamnă

că nu părtineşti pe nimeni.

— Aşa este.

— Atunci spune deschis: te aştepţi oare ca din gura mea să iasă vreo minciună?

— Nu. Old Shatterhand e cel mai primejdios dintre albi şi cel mai înverşunat duşman al meu, dar el nu vorbeşte niciodată cu două limbi.

— Ei, află că eu sunt singurul om care putea şti unde se găsesc hârtiile şi ce scrie în ele. Santer habar n-avea de nimic. Nu i-am luat-o eu înainte, ci dânsul le-a zărit din întâmplare, după ce le-am găsit. Sper că mă crezi.

— Tangua bănuieşte că Old Shatterhand nu spune minciuni. Dar şi Santer zice că a spus adevărul. Cum vreţi atunci să judec cu dreptate?

— Judecata dreaptă merge mână-n mână cu înţelepciunea. Santer a mai fost în câteva rânduri la Mugworthills. Voia să dea de aur, însă n-a găsit nimic. Asta o ştie şi Tangua, pentru că a făcut-o cu îngăduinţa lui. Or, acum tot după aur s-a dus!

— Minciună! exclamă Santer.

— Ba e adevărul adevărat — susţinui eu. Tangua n-are decât să întrebe pe ceilalţi trei albi, care trebuiau să-l ajute pe Santer la gă*sir*ea aurului.

Bătrânul îmi dădu ascultare. Iar Gates, Clay şi Summer n-avură încotro şi confirmară spusele mele. Atunci Santer mai făcu o ultima tentativă:

— Şi totuşi m-am dus pentru hârtii! E adevărat că şi aurul mă ispitea şi de aceea mi i-am luat de ajutor pe oamenii aceştia. Lor nu le-am spus nimic despre hârtii. Astea mă priveau numai pe mine personal.

Bătrâna căpetenie îşi ieşi din fire şi exclamă:

— Acuma iar au dreptate amândoi! Ce vreţi la urma urmei?

— Nimic decât o judecată dreaptă. Să spună Santer dacă

hârtiile au vreo valoare pentru el.

— Fireşte că au — răspunse banditul — chiar foarte mare. Altminteri n-aş stărui atât.

— Bine! Câte foi sunt?

— Mai multe — se grăbi ei să răspundă, căci le văzuse doar pe când le citeam lângă mormânt.

— Câte? Două, trei, patru, cinci?

Tăcu. Dacă nu reuşea să ghicească, se dădea de gol.

— Vedeţi că tace?! Nu ştie.

— Nu mai ţin minte. Cine stă să le numere exact?

— Dacă hârtiile au atâta valoare pentru el, atunci ar trebui să ştie şi câte foi sunt. Dar hai să ne spună măcar dacă sunt scrise cu cerneală sau cu creionul. Sunt convins că o să tacă şi acum.

Vorbisem dinadins pe un ton foarte ironic, pentru a-l provoca la un răspuns imediat. Mă aşteptam să nu ghicească, având în vedere faptul că în Vest cerneala e lucru rar, se găseşte doar prin forturi, iar oamenii scriu îndeobşte cu creionul. Calculasem fără greş, căci banditul se grăbi să-mi pareze ironia printr-o afirmaţie pe cât de hotărâtă pe atât de necugetată:

— Fireşte că ştiu. Asta nu se uită. Sunt scrise cu creionul!

— Nu cumva te înşeli? stăruii eu ca să-l facă să mai repete o dată.

— Nici gând să mă-nşel: sunt scrise cu creionul, nu cu cerneală.

— Bun. E vreun războinic de faţă care ştie să deosebească cerneala de creion? Unul care a mai văzut hârtii din acestea care grăiesc?

Câţiva inşi se încumetară să-şi arate cunoştinţele. De altfel, mai erau de faţă şi Gates cu ai săi. Mă adresai atunci lui Pida:

— Tânăra căpetenie a kiowaşilor să scoată hârtiile din buzunarul meu şi să le arate acestor războinici. Dar aşa fel

încât Santer să nu le poată vedea.

Tânărul se învoi numaidecât, iar eu avui grijă ca ceilalţi trei albi să vadă şi ei în treacăt testamentul fără să-l poată citi. Toţi constatară că e scris cu cerneală, iar Tangua şi Pida, deşi nu pricepeau mare lucru, se declarară de acord cu ei.

— Dobitocilor! se răsti atunci Santer la Gates. Cine m-a pus să mă întovărăşesc cu voi? Nici nu ştiţi să deosebiţi cerneala de creion!

— Ei, chiar atât de proşti n-om fi noi, dom'le Santer! E cerneală toată ziua.

— Da? Şi aţi căzut acum ca musca în călimară! N-o să mai ieşiţi de-acolo uşor.

Bineînţeles că Santer nu îndrăznea să le spună de la obraz că ar fi trebuit să mintă.

În timpul acesta Pida, împăturind la loc testamentul în cele două plicuri de piele, se adresă tatălui său:

— Old Shatterhand a biruit. Părintele meu va hotărî acum dacă Santer are vreun drept asupra hârtiilor.

— N-are nici un drept. Sunt ale lui Old Shatterhand — vorbi bătrânul.

— Atunci le iau eu, pentru că Old Shatterhand mi s-a predat mie. De vreme ce oamenii se ceartă atâta pentru ele, înseamnă că au un mare preţ. Am să le ţin în punga cu „medicamente”.

Le ascunse într-adevăr în punga agăţată de gât. Lucrul era aproape funest pentru mine. Şi totuşi dintr-un anume punct de vedere îmi convenea. Desigur că aş fi dat orice ca testamentul să rămână în buzunarul meu. Aşa, cum aş fi putut să mai ajung în posesia lui în cazul unei evadări? Pe de altă parte însă, dacă hârtiile ar fi rămas la mine, foarte probabil că Santer ar fi încercat să mi le ia, fie pe ascuns în timpul somnului, fie chiar făţiş, cu forţa. Fiind legat, mă aflam la discreţia lui, nu mă puteam împotrivi în nici un fel. Judecând din acest punct de vedere, era mai convenabil ca

testamentul să stea în păstrarea tânărului kiowaş de care Santer n-ar fi avut curajul să se atingă. De altfel, banditul renunţă imediat la stăruinţele sale şi se prefăcu că, în fond, nu-i prea pasă de hârtii:

— Poftim, păstrează-le, că tot n-ai să înţelegi nimic! Doar nu ştii să citeşti. Pentru mine, ce să zic, erau într-adevăr de preţ şi aş fi vrut să fie în mâna mea. Dar la urma urmei mă pot lipsi. Bine că ştiu ce scrie în ele. Haideţi, domnilor! Nu mai avem nici o treabă aici. Să ne căutăm un adăpost.

Şi se depărta împreună cu Gates, Clay şi Summer. Nimeni nu-l reţinu. Problema cu hârtiile era deci rezolvată. Aşteptam ca Tangua să se ocupe acum de mine. Şi, într-adevăr, bătrânul îl întrebă pe fiul său:

— Dacă Old Shatterhand mai avea asupra lui hârtiile acelea care grăiesc, înseamnă că nu i-aţi golit buzunarele, nu-i aşa?

— Nu, nu i le-am golit — răspunse Pida. El e un mare războinic. Îi vom lua viaţa, însă fără să-l jignim umblându-i prin buzunare. Destul că i-am luat armele. Celelalte lucruri şi aşa ne rămân nouă după ce-l omoram.

Mă aşteptam ca bătrânul să fie de altă părere, dar mă înşelam. El îşi privi fiul cu mândrie şi dragoste.

— Pida, tânăra căpetenie a kiowaşilor, e un războinic cu suflet mare şi cald. El îi cruţă până şi pe cei mai temuţi duşmani ai săi; îi ucide, dar nu-i jigneşte şi nu-i face de ocară. Numele lui va fi odată şi mai vestit decât al lui Winnetou, câinele acela de apaş. Drept răsplată pentru vitejia lui am să-i îngădui să-şi moaie cuţitul în inima lui Old Shatterhand când, după caznele toate, acesta va fi să-şi dea sufletul. A lui să fie slava de a-l fi răpus cu propria mână pe cel mai tare şi mai vestit dintre albi. Şi acum să vină bătrânii la sfat, să vedem ce fel de moarte îi hotărâm acestui câine cu faţa palidă. Până atunci, agăţaţi-l de arborele morţii.

Ce fel de arbore era acesta? Explicaţia mi se oferi

neîntârziat. Fusei dus până la un pin cu diametrul de vreo două picioare, înconjurat de nişte stâlpi înfipţi în pământ patru câte patru, de al căror rost aveam să mă dumeresc abia seara. Pinului acesta kiowaşii îi ziceau „arborele morţii" pentru că de el erau legaţi prizonierii condamnaţi la moarte prin tortură. Jos, de trunchi erau fixate curelele. Aici mă legară exact după sistemul aplicat cândva lui Winnetou şi tatălui său când aceştia căzuseră în mâinile noastre şi ale kiowaşilor. Doi războinici înarmaţi mă străjuiau în dreapta şi în stânga, în faţa cortului căpeteniei se adunaseră în semicerc bătrânii tribului pentru a-mi hotărî sfârşitul, mai bine zis felul cum aveam să mor, pentru că, de fapt, condamnarea la moarte era de mult hotărâtă. Înainte de a începe dezbaterea, Pida se apropie de mine şi-mi controlă legăturile. Erau cumplit de strânse. Tânărul le mai slobozi puţin şi rosti către străjeri:

— Fiţi cu ochii-n patru, dar nu cumva să-l umiliţi. E o mare căpetenie a vânătorilor albi şi niciodată nu s-a atins din senin de vreun războinic roşu.

Apoi se depărtă ca să participe la sfat.

Stăteam drept în picioare, legat cu spatele de copac, şi pe dinaintea mea treceau mereu o mulţime curioasă de femei, fete şi copii. Războinicii, în schimb, se ţineau deoparte. Ba chiar şi băieţii mai răsăriţi, mândri şi retraşi, căutau să-şi ascundă curiozitatea. Ură nu citeam în ochii nimănui, ci mai curând respect şi aşteptare, ca în ajunul unei sărbători. Îi interesa într-adevăr acest vânător alb despre care auziseră multe şi a cărui moarte avea să le ofere un spectacol nemaipomenit de crud şi pasionant.

Printre femei zării la un moment dat o tânără care părea să nu fie încă „squaw", adică nevastă. Întâlnind du-mi privirile, fata se desprinse de cercul celorlalte şi se opri apoi în loc, examinându-mă pe furiş. Parcă i-ar fi fost ruşine să se amestece şi ea în grămada de gură-cască. Nu era o frumuseţe fără cusur, dar nicidecum urâtă. Trăsăturile ei

delicate atrăgeau atenţia. Ca şi ochii ei mari cu profunzimi sincere şi grave. Îmi amintea de Nşo-ci, deşi nu semăna deloc cu sora apaşului. Dintr-un imbold de o clipă, îi făcui un semn prietenesc din cap. Fata se roşi ca focul, îmi întoarsei spatele şi-şi văzu repede de drum. Dar după puţin se opri din nou şi, după ce mă privi încă o dată, dispăru într-unui din corturile cele mai arătoase.

— Cine e tânăra fiică a kiowaşilor care a stat acolo singură şi apoi a plecat? îl întrebai pe unul din paznicii mei.

Neavând consemn să refuze discuţia cu mine, străjerul îmi răspunse:

— E Kaho-Oto — „Păr-negru”, fiica lui Sus-Homaşa — „Pană-de-vultur* — care încă de copil şi-a cucerit dreptul să poarte o pană în creştetul capului, îţi place fata?

— Îmi place — confirmai eu, deşi în situaţia dată întrebarea indianului suna cel puţin ciudat.

— E soră cu nevasta lui Pida, completă el.

— Cu nevasta lui Pida?

— Da.

— Vasăzică, e rudă cu tânăra voastră căpetenie.

— Desigur. Uite-l şi pe tatăl ei, colo la sfat, cu o pană mare în chică.

Scurta noastră convorbire se încheie aici; dar avea să aibă urmări nebănuite.

Sfatul bătrânilor dură mult, aproape două ceasuri, după care fui dezlegat şi adus în faţa lor, ca să aflu soarta ce mă aşteaptă. A trebuit să ascult mai întâi lungi cuvântări despre crimele albilor în general şi despre ale mele în particular. Tangua istorisi până în cele mai mici amănunte înfruntarea noastră de odinioară care se încheiase cu betegirea lui. Nu omise nici faptul că l-am eliberat pe Sam Hawkens, capturându-l pe Pida. Într-un cuvânt, îmi fu dat să ascult un rechizitoriu cu atâtea capete de acuzare încât orice indulgenţă părea a fi exclusă. Dar şi mai lungă fu înşirarea

chinurilor ce mă aşteptau. Cred că nici un alb osândit de indieni nu fusese supus vreodată la atâtea rafinate şi sălbatice torturi. Puteam fi într-adevăr mândru de o asemenea distincţie — cea mai concretă manifestare a stimei şi respectului de care se bucură cineva în ochii acestor oameni atât de îndatoritori! Singura-mi consolare consta în faptul că mi se acordase un termen de graţie până la revenirea din deplasare a unui detaşament de kiowaşi plecat nu ştiu unde. Nu se cădea ca războinicii absenţi să piardă marele prilej de a asista la moartea lui Old Shatterhand.

În faţa sentinţei mă comportai ca un om căruia nu-i pasă că va muri, dar fără să rămân dator în ce priveşte răspunsul. Vorbii scurt, cuprinzător, ferindu-mă să fac vreo afirmaţie prin care să-i jignesc pe judecătorii mei.

Atitudinea mea era foarte neobişnuită în asemenea cazuri când, spre a-şi dovedi neînfricarea, cel osândit căuta cu tot dinadinsul să mai pună paie pe foc, copleşindu-i pe judecători cu blesteme şi injurii. Eu însă renunţai la acest joc de dragul lui Pida, care se purtase cu mine atât de prietenos şi chiar de dragul celorlalţi kiowaşi, care nu-mi arătau nici un fel de ură. Mă bucurasem în fond de o primire foarte bună la ei, dacă ţineam seama de firea şi de obiceiurile lor, ca şi de duşmănia ce le-o purtau apaşilor. Că această atitudine a mea putea să fie interpretată ca un semn de laşitate? Nu, de asta eu, unul, cu toate antecedentele mele, nu trebuia să mă tem.

Condus înapoi la „arborele morţii”, trecui pe lângă cortul ce aparţinea bătrânului Pană-de-vultur. Fiica lui stătea în faţa intrării. Fără să stau mult pe gânduri, mă oprii şi o întrebai:

— Tânăra mea soră se bucură, desigur, că Old Shatterhand cel hain a fost în cele din urmă prins?

Fata se făcu iar ca focul şi răspunse abia după un timp:

— Old Shatterhand nu e hain.

— De unde ştii?

— Toată lumea ştie.

— Atunci de ce-mi pregătiţi moartea?

— Fiindcă l-ai schilodit pe Tangua şi fiindcă nu mai eşti faţă palidă, ci apaş.

— Ba nu sunt apaş. Am fost şi rămân alb.

— Inciu-Ciuna te-a primit printre apaşi şi te-a făcut chiar căpetenie. N-ai băut tu din sângele lui Winnetou şi el dintr-al tău?

— Asta-i adevărat. Dar în afară de cazul când am fost silit, ce rău le-am făcut eu vreodată kiowaşilor? Oare sora mea Kaho-Oto uită cum m-am purtat?

— Cum, Old Shatterhand mă ştie pe nume?

— Am căutat să-ţi aflu numele, fiindcă eşti fiica unui mare şi preţuit războinic. Fie ca să apuci multe ocoluri ale soarelui, mai multe decât mi-au rămas mie ceasuri de trăit!

Acestea zise, îmi continuai drumul. Străjerii nu interveniseră deloc în acest schimb de cuvinte. Alt prizonier ar fi fost tratat desigur cu mai puţine menajamente. Purtarea lor binevoitoare nu se datora numai atitudinii lui Pida, ci şi faptului că însuşi Tangua sa schimbase mult. Şi la rândul ei această schimbare nu se datora doar împrejurării că bătrâneţea te face mai îngăduitor sau îţi slăbeşte energia, ci serioasei înrâuriri pe care fiul o exercita asupra tatălui său. Un vlăstar mlădiu, viguros, împrumută şi bătrânului trunchi forţe noi.

După ce fusei iarăşi legat la „arborele morţii”, se retraseră chiar şi femeile şi copiii. Părea că se dăduse ordin în această privinţă, ceea ce mă bucura într-un fel; nu-mi făcea nici o plăcere să se uite lumea la mine ca la urs, chiar dacă era vorba de copii.

Ceva mai târziu o văzui pe tânăra indiancă ieşind din cortul ei. Venea spre mine ducând un vas de lut.

— Tata mi-a îngăduit să-ţi aduc ceva de mâncare. Primeşti? mă întrebă ea când ajunse în dreptul meu.

— Cu plăcere — răspunsei eu prietenos. Dar nu mă pot

servi de mâini. Mi-s legate.

— N-ai nevoie de mâini. Voi fi slujnica ta.

Îmi adusese carne de bizon friptă şi tăiată bucăţi. Luând cale o bucată în vârful cuţitului, mi-o ducea cu gingăşie la gură. Frumos, nu-i aşa? Old Shatterhand hrănit ca un prunc de o indiancă! Cu toată situaţia mea deloc veselă, îmi venea să pufnesc în râs. De ruşinat nu mă ruşinam, căci fata ce mă servea cu atâta graţie nu era o lady năzuroasă sau o signorina plină de fumuri, ci o indiancă-kiowa, pentru care gestul acesta va fi fost cât se poate de firesc.

Cele două străji ne priveau fără să-şi mişte o cută a feţei, deşi cred că scena îi amuza. După ce terminai de mâncat, unul din ei, cam palavragiu, crezu de cuviinţă să-i facă fetei p surpriză plăcută:

— Old Shatterhand zicea că Păr-negru îi place mult.

Tânăra mă privi cu ochi mari şi cred că de astă dată mă roşii eu la faţă. Apoi dădu să plece. Dar se întoarse iar spre mine şi mă întrebă:

— E adevărat ce spune războinicul roşu?

— Dânsul voia să ştie dacă-mi placi şi i-am spus că da.

De astă dată fata plecă numaidecât.

Târziu după-amiază, zărindu-l pe Gates cum se plimbă printre corturi, mă adresai unuia dintre paznicii mei:

— S-ar putea să vorbesc cu această faţă palidă?

— Da — încuviinţă el. Dar să nu vorbeşti cumva despre fugă!

— Nicidecum. În privinţa asta fratele meu roşu poate fi liniştit.

Îl strigai pe Gates, care se apropie cu paşi înceţi, nesiguri, ca unul care nu prea ştie ce are de făcut.

— Hai, nu te sfii! îl îndemnai eu. Ori n-ai voie să vorbeşti cu mine?

— Mister Santer s-ar necăji — răspunse el.

— Ţi-a atras el atenţia să nu-mi vorbeşti?

— Da.

— Cred şi eu! Se teme să nu ţi-l descriu în adevărata lui lumină.

— Mi se pare şi acum că vă înşelaţi în ce-l priveşte, mister Shatterhand.

— Nu eu mă înşel, ci dumneata.

— E un gentleman.

— Cu ce-mi dovedeşti? Eu însă pot să-ţi demonstrez contrariul, cu fapte, concret şi temeinic.

— Nu mă interesează, de vreme ce ştiu că-l duşmăniţi.

— Asta da. Îl duşmănesc în aşa măsură, încât ar face bine să se păzească de mine.

— De dumneavoastră? Hm! Nu vă supăraţi, *sir,* dar nu văd cui şi cum i-aţi mai putea face vreun rău.

— Pentru că sunt condamnat la moarte?

— Păi?!

— Între dorinţă şi realizare e o serioasă distanţă. Eu am mai stat nu o dată pe muchia prăpastie! Şi uite că n-am căzut în ea. Dar hai să vedem: crezi dumneata că Old Shatterhand e într-adevăr un ticălos abject, cum susţine Santer?

— Cred şi nu cred. Adevărul e că vă duşmăniţi. De aceea nu mă interesează cine are dreptate.

— Atunci cel puţin să nu mă fi minţit!

— Când am făcut eu asta?

— Sus, la Mugworthills, când mi-ai ascuns faptul că kiowaşii sunt în apropiere. Dacă te-ai fi purtat cinstit cu mine, nu aş fi ajuns prizonier.

— Nu cumva aţi fost dumneavoastră mai sincer?

— Dar ce, v-am înşelat cu ceva?

— Fireşte.

— Când? Cum?

— Când v-aţi dat drept Jones.

— Asta numeşti dumneata înşelătorie?

— Dar cum s-o numesc?

— N-a fost decât o necesitate din cele mai fireşti. Santer e un ucigaş notoriu, un escroc fără pereche, un ins extrem de periculos. A vrut să mă omoare şi pe mine. Când voi îl slujeaţi pe acest nemernic, cum era să vă spun că mă numesc Old Shatterhand şi ca ţinta mea e Mugworthills?

— Hm! mormăi el.

— Iartă-mă, mister Gates, dar dacă tot te mai îndoieşti de mine, dă-mi voie să nu te înţeleg.

— Ar fi trebuit totuşi să ne spuneţi adevărul. Era de datoria dumneavoastră.

— Nu eram cu nimic obligat, înţelegi? Sunteţi nişte oameni lipsiţi de experienţă. Da, nişte uşuratici, cel puţin în comparaţie cu mine care ştiu ce înseamnă Vestul Sălbatic. De aceea trebuia să fiu cu băgare de seamă.

— Dacă ne spuneaţi adevărul, v-am fi dat crezare.

— Nu mi-aţi fi dat.

— Ba da.

— Ba eu îţi dovedesc că nu.

— Cu ce?

— Păi acum, când ştii cine sunt, parcă-mi dai crezare?

— Acum e altceva... După ce ne-aţi indus o dată în eroare, sigur că...

— Asta se cheamă pretext. Doar ştii acum şi cine sunt, şi ce motive m-au determinat să-mi ascund numele. Şi ceea ce-i mai important, ai fost personal de faţă la maşinaţiile lui Santer împotriva mea.

— Nu va pus nici un gând rău.

— Cine spune asta?

— El însuşi... A repetat-o chiar adineauri.

— Nu face decât să vă arunce praf în ochi. De fapt, ţelul lui e să mă omoare.

— Vă înşelaţi. Omul acesta nu minte.

— Uite că şi acuma ţii cu el. Cu atât mai inutil ar fi fost să vă împărtăşesc adevărul la Mugworthills. N-am căutat eu în

zadar să vă conving acolo de faptul că Santer umblă cu gânduri ascunse? Iată că nici acuma n-o crezi, deşi datoria voastră ar fi să-mi luaţi apărarea, să mă ajutaţi, să mă scăpaţi de o moarte cumplită.

— Santer însuşi vrea să vă salveze. O ştiu de la el.

— Minte! Minte cu neruşinare! În sfârşit, se vede că nu te laşi convins. V-a îmbrobodit serios banditul, n-am ce spune. N-o să vă dezmeticiţi decât prea târziu. Şi are să vă coste.

— Pe noi? Ce să ne coste? Cu dumneavoastră e altceva; l-aţi urmărit, îl ameninţaţi. Cu noi, însă, omul se poartă omeneşte.

— Vasăzică, tot mai speraţi să găsiţi aurul?

— Păi cum!

— La Mugworthills n-o să găsiţi nici un bob.

— Atunci îl găsim în altă parte.

— Unde?

— Deocamdată nu ştim. O să aflăm.

— De la cine o să aflaţi?

— Santer va lămuri totul.

— Dar în ce fel? V-a spus?

— Nu.

— Vezi că nu e sincer cu voi?

— Cum să ne spună ceea ce nici el nu ştie încă?!

— Ba ştie! Ştie foarte bine cum poate afla locul unde sunt depozitaţi nuggeţii.

— Dacă vorbiţi astfel, înseamnă că ştiţi şi dumneavoastră.

— Desigur.

— Îmi spuneţi şi mie?

— Nu, asta nu.

— Aha! Unde-i sinceritatea? Şi mai pretindeţi să vă dăm ajutor!

— Aş vorbi foarte deschis cu voi dacă mi-aţi inspira încredere. Dar aşa, datorită atitudinii voastre, sunt silit să-mi păstrez secretul. Ia spune, unde v-aţi adăpostit?

— Stăm într-un cort ales de Santer.

— E şi dânsul acolo?

— Da.

— Şi unde-i cortul acesta?

— Lângă cel al lui Pida.

— Ciudat. Zici că l-a ales chiar Santer?

— Chiar el. Tangua i-a îngăduit să locuiască unde-i place mai mult.

— Şi s-a stabilit tocmai lângă Pida care, în nici un caz, nu-i poartă simpatia ce i-o poartă bătrânul? Băgaţi de seamă! Se poate întâmpla ca Santer să dispară subit şi să vă lase de izbelişte! Şi atunci atitudinea kiowaşilor faţă de voi s-ar schimba radical.

— Nu înţeleg.

— Acum vă tolerează; atunci însă vă vor trata ca duşmani. Şi e destul de problematic ca eu să vă pot salva.

— Dumneavoastră... pe... pe noi?! se bâlbâi Gates. Vorbiţi de parc-aţi fi liber şi v-aţi bucura de prietenia kiowaşilor!

— Am şi eu nişte temeiuri, pentru că...

— Aoleu! mă întrerupse el deodată. Ne-a şi văzut stând de vorbă!

Tocmai apăruse Santer dintre corturi. Se apropia repede de noi.

— Rău mai tremuri de frica individului ăstuia! îl ironizai eu pe Gates.

— Nu că mi-e frică, dar dumnealui doreşte să nu stau de vorbă cu dumneavoastră.

— Atunci fugi, mister Gates, aruncă-te la picioarele lui şi cere-i îndurare, biet păcătos ce eşti!

— Ce faci aici, Gates? se răsti Santer încă de departe. Cine te-a trimis să vorbeşti cu acest om?

— Treceam din întâmplare şi dânsul a început vorba — se scuză Gates smerit.

— Aici n-ai ce căuta din întâmplare. Hai cu mine!

— Mister Santer, doar nu sunt copil şi...

— Ţine-ţi gura şi mişcă-te!

Banditul îl apucă de braţ şi-l trase după sine. Ce naiba le-o fi îndrugat el acestor gură-cască de-i îngăduiau să-i trateze astfel?

Paznicii mei fuseseră aleşi dintre kiowaşii care o rupeau niţel pe englezeşte. Înţeleseseră aşadar toată discuţia şi, drept dovadă că mă bucuram în ochii lor de mai multă stimă decât Santer, unul din ei — cel care-mi vorbise adineauri — făcu următoarea observaţie:

— Ăştia parc-ar fi nişte oi blege care se iau după lup. Când l-o apuca foamea, îi înghite pe tustrei. De ce nu l-or fi ascultând pe Old Shatterhand care le vrea binele?

După puţin sosi şi Pida, pentru a-mi controla legăturile, dar şi pentru a se convinge de starea mea. Arătă spre stâlpii aceia înşiraţi câte patru:

— Old Shatterhand o fi obosit de atâta stat în picioare. Noaptea va putea să se culce aici, între pari. Sau doreşte cumva să se culce de pe-acum?

— Nu. Mai stau aşa.

— Atunci după masa de seară. Are vânătorul alb vreo dorinţă?

— Da.

— Vorbească! O îndeplinesc cu plăcere dacă pot.

— Vreau numai să te previn împotriva lui Santer.

— Faţă de Pida, fiul căpeteniei kiowaşilor, Santer nu-i decât un păduche!

— Foarte adevărat. Dar şi de păduche trebuie să te scapi când ţi se vâră sub cămaşă. Am auzit că Santer locuieşte chiar lângă tine.

— Da. Cortul acela era liber.

— Atunci bagă de seamă să nu pătrundă în cortul tău! Se pare că asta urmăreşte.

— Îl dau afară!

— Fireşte, dac-ar intra sub ochii tăi. Ce te faci însă dacă vine pe furiş, fără să-l vezi?

— Îl văd eu!

— Chiar dacă eşti plecat?

— Atunci îl vede nevasta şi-l alungă.

— Să ştii că el vrea să pună mâna pe hârtiile ce mi le-ai luat.

— N-am să i le dau.

— Ştiu că n-ai să i le dai. Însă fii atent să nu ţi le fure!

— Chiar dac-ar intra pe ascuns în cortul meu, tot nu le-ar găsi. Le păstrez la loc sigur.

— Să sperăm. Dar mie mi-ai îngădui să le mai văd o dată?

— Păi le-ai văzut şi le-ai citit.

— Nu în întregime.

— Atunci ai să le vezi, dar nu acum, când înserează. Ţi le aduc mâine în zori.

— Îţi mulţumesc. Şi încă ceva: Santer nu umblă numai după hârtiile, ci şi după armele mele. Sunt nişte puşti fără seamăn de bune şi tare ar vrea să-i încapă pe mâini. Unde le ţii?

— La mine.

— Te sfătuiesc să le păzeşti.

— N-avea grijă. Chiar dac-ar intra în cort ziua-n amiaza-mare şi tot nu le-ar vedea. Le-am învelit în două pături şi le-am ascuns sub aşternut, ca să nu prindă umezeală. De-acuma numai eu mă voi sluji de ele. Cu carabina „Henry” va însemna că sunt urmaşul lui Old Shatterhand. Dă-mi voie să te rog un lucru.

— Poftim, te ascult cu dragă inimă.

— Am cercetat armele cu de-amănuntul. La doborâtorul de urşi mă pricep, dar cu carabina nu ştiu să trag şi pace. Ai vrea, până nu mori, să-mi arăţi şi mie cum trebuie mânuită, cum se încarcă şi cum se trage cu ea?

— Sigur că-ţi arăt.

— Nimeni nu te sileşte să-mi spui taina. Şi dacă nu mi-o spui, atunci carabina nu-mi foloseşte la nimic. Văd însă că vrei să mă ajuţi. De aceea şi eu am să-ţi port de grijă până vor începe caznele: ai să primeşti tot ce-ţi pofteşte inima.

Şi Pida se depărta fără să ştie ce nădejdi trezise în sufletul meu.

Ca să fiu sincer, crezusem la început că m-aş putea alege cu vreun folos de pe urma prezenţei lui Gates, a lui Clay şi Summer. Chiar dacă nu-mi erau cu adevărat prieteni, încă ar fi avut datoria — ca albi — să intervină pe cât posibil în favoarea mea. Cu oarecare bunăvoinţă ar fi găsit chiar un prilej să mă elibereze de acest păcătos „arbore al morţii". Să-mi fi tăiat numai legăturile de la mâini, că pe urmă m-aş fi descurcat şi singur. Din păcate însă trebuia să renunţ la acest gând. Comportarea lui Gates îmi dovedea că nu pot nădăjdui în ajutorul lui, nici în al celorlalţi doi papă-lapte.

Nu mă puteam bizui decât pe propriile mele puteri. Dar şi aşa nu mă încerca desperarea. Trebuia, trebuia negreşit să găsesc un mijloc care să mă scape de tortură şi de moarte. Câteva clipe doar să fi avut o mână liberă şi un cuţit la dispoziţie! În fond lucrul nu era imposibil şi nici măcar atât de greu de realizat. Până atunci nu-mi trecuse prin gând să cer ajutorul tinerei indience, dan acum ideea aceasta mă obseda. Fata părea să nutrească sentimente de milă şi simpatie faţă de mine... Fie ce o fi, trebuia să scap, să fug, să evadez, chiar recurgând în ultima clipă la vreun act desperat!

Şi Pida! Vrea să-i explic mecanismul carabinei! Ce mi-aş putea dori mai mult? Ca să-i arăt cum se încarcă arma şi cum se manipulează, trebuie să mi se dezlege mâinile. Atunci aş putea să-i smulg cuţitul de la brâu şi să-mi tai curelele din jurul gleznelor. Ei, şi pe urmă aş fi stăpân şi pe mine, şi pe carabina mea cu repetiţie! Ar fi, desigur, o lovitură foarte riscantă, dar în fond ce pot pierde decât viaţa, care altminteri e pierdută?...

Aşadar, noaptea voi sta culcat între parii aceştia, şaisprezece la număr, înfipţi în grupuri de câte patru în jurul copacului. Sunt deci ţarcuri pregătite pentru patru prizonieri şi, după dispoziţia parilor, se vede cam în ce fel te poţi simţi acolo, culcat la mijloc, cu membrele legate fiecare de câte un par. Nici gând să adormi răstignit astfel la orizontală. Iar şansa de a evada e inexistentă.

Pe când mă frământam cu aceste gânduri, seara coborî de-a binelea. La corturi se aprinseră focurile, iar femeile se apucară să gătească de cină. Din nou Păr-negru îmi aduse de mâncare şi de băut. Obţinuse, probabil, prin intermediul tatălui ei, permisiunea lui Tangua de a se îngriji de mine. De astă dată nu schimbarăm nici un cuvânt. Îi mulţumii doar la plecare. Între timp, cei doi gardieni fură schimbaţi de alţi doi, care se arătau nu mai puţin prietenoşi faţă de prizonierul lor. Întrebându-i când aveam să mă culc în ţarcul meu, îmi explicară că aceasta se va petrece în prezenţa lui Pida.

Dar până să apară tânăra căpetenie se apropie de mine cu paşi rari şi solemni altcineva — şi anume Pană-de-vultur, tatăl fetei care mă îngrijea. Se opri, mă măsură în tăcere preţ de un minut, după care ordonă străjilor:

— Fraţii mei să stea mai deoparte până îi chem din nou! Am ceva de vorbit cu acest alb.

Cei doi se retraseră imediat, ceea ce dovedea că „Pană-de-vultur”, chiar fără a fi căpetenie, se bucura de o trecere deosebită. După ce străjerii se depărtară, bătrânul se aşeză în faţa mea. Trecu din nou un răstimp până să înceapă vorba. Glasul lui avea în el ceva sărbătoresc:

— Feţele palide locuiesc dincolo ele apa cea mare şi au pământ destul. Totuşi au venit încoace să ne răpească munţii şi plaiurile strămoşeşti.

Tăcu. Cunoscându-i pe indieni, mă aşteptam ca aceasta să nu fie decât o introducere. Pesemne că bătrânul voia să discute cu mine o problemă de mare importanţă. Dar ce

anume? Aproape că ghiceam. „Pană-de-vultur” făcuse, desigur, pauza sperând într-un răspuns. Dar văzând că eu tac, reluă:

— Albii au fost primiţi cu bunăvoinţă de către oamenii roşii, dar ei ne-au răsplătit prin jaf şi omor.

Altă pauză.

— Chiar şi astăzi feţele palide folosesc tot soiul de vicleşuguri ca să ne asuprească, iar când nu le merge în felul ăsta, vin peste noi cu puterea armelor.

Din nou pauză.

— Când un om roşu vede în faţa lui un alb, poată fi sigur că acesta îi e duşman de moarte. Vor fi fiind oare şi feţe palide care nu ne duşmănesc?

Înţelegeam unde vrea să ajungă; de fapt, gândurile lui mă vizau pe mine. Şi cum eu încă nu mă hotărâsem să răspund, omul atacă mai direct chestiunea ce-l interesa:

— Văd că Old Shatterhand nu-mi răspunde. Oare nu s-au purtat albii faţă de noi aşa cum spun eu?

— Ba da — recunoscui. Pană-de-vultur are dreptate.

— Şi nu sunt ei duşmanii noştri?

— Sunt.

— Vor fi fiind totuşi printre albi şi unii care ne duşmănesc mai puţin?

— Sunt şi din aceştia.

— Să-mi numească Old Shatterhand măcar unul dintre aceşti albi.

— Aş putea să-ţi dau destule nume, dar n-o fac. Daca ai ochi de văzut, atunci vei recunoaşte că un asemenea alb stă acum în faţa ta!

— Nu-l văd decât pe Old Shatterhand.

— Păi da, la mine mă gândesc.

— Vasăzică pretinzi că te-ai purtat cu noi mai puţin duşmănos decât fraţii tăi?

— Nu, nu pretind.

— Nuuu?! se miră Pană-de-vultur.

Negaţia mea îi cam încurca şirul gândurilor.

— Fratele meu roşu a rostit cuvinte nelalocul lor.

— Ce cuvinte?

— Că m-aş fi purtat doar mai puţin duşmănos decât alţii. Or, eu mă port faţă de oamenii roşii fără pic de duşmănie.

— N-ai ucis, n-ai rănit pe nimeni?

— Ba da, însă numai când am fost silit s-o fac... Eu nu v-am arătat decât prietenie, am nenumărate dovezi. De câte ori mi-a stat în puteri, v-am luat partea împotriva albilor, v-am apărat de samavolnicii. Dacă judeci cu dreptate, ai să recunoşti acest adevăr.

— Eu sunt un om drept.

— Aminteşte-ţi, de pildă, de Winnetou! Am fost cei mai buni prieteni şi fraţi de sânge. Oare Winnetou nu era indian?

— Nu zic ba. Însă Winnetou era duşmanul nostru.

— Greşeşti. Numai voi l-aţi făcut să vă duşmănească. El îi iubea pe toţi indienii ca şi pe apaşii lui şi ar fi vrut să trăiască în pace şi în bună înţelegere cu toţi. Dar triburile s-au apucat să se bată şi să se sfâşie între ele. Aceasta era marea lui suferinţă, mâhnirea care nu l-a părăsit nicicând. Şi tot aşa simţeam şi eu. Toate faptele le săvârşeam din dragoste pentru seminţiile roşii.

Vorbisem la fel de rar şi serios ca şi dânsul. Pană-de-vultur îşi înclină capul şi se cufundă câtva timp în tăcere. Apoi, smulgându-se parcă din gânduri, rosti:

— Old Shatterhand a spus adevărul. Pană-de-vultur e un om drept şi recunoaşte ce-i bun chiar şi la duşmanii săi. Dacă toţi oamenii roşii ar fi ca Winnetou şi toate feţele palide ca Old Shatterhand, atunci am trăi laolaltă ca fraţii, ne-am iubi şi ne-am ajuta la nevoie. Şi pământul ar fi destul pentru toţi fiii şi toate fiicele noastre. Dar e lucru primejdios să dai pilde pe care nimeni nu le urmează. Winnetou a căzut ucis de un glonţ duşman, iar Old Shatterhand va pieri în groaznice chinuri.

Discuţia se opri acum la punctul unde căuta el să ajungă. Socotii că e mai bine să tac şi să-l ascult. Pană-de-vultur reluă:

— Old Shatterhand e un viteaz; el va trebui să îndure cazne multe şi cumplite. Oare se va arăta el slab, spre bucuria judecătorilor săi?

— Nu. Dacă va fi să mor, atunci voi muri în aşa fel încât să merit un mormânt pe care să-l cinstească lumea.

— Dacă va fi să mori? Adică te mai îndoieşti?

— Da.

— Văd că eşti foarte sincer.

— Ai vrea să te mint?

— Nicidecum. Dar îţi trebuie mult curaj ca să vorbeşti astfel.

— Old Shatterhand n-a fost niciodată un laş.

— Vasăzică ţi-ai pus nădejdea în fugă?

— Da. Şi sunt sigur că am să izbutesc.

Afirmaţia mea categorică îl uimi şi mai mult decât primul răspuns.

— Iuf, iuf! exclamă el, ridicând mâinile la cer. Te-ai bucurat până acum de blândeţe; va trebui să ţi se arate asprime mai multă.

— Nu mă tem de nimic. Nu mă îngrozeşte nici o asprime. Sunt chiar mândru că nu simt nevoia să ascund adevărul. Altul în locul meu n-ar face aşa.

— Old Shatterhand are dreptate. E singurul prizonier care spune deschis, răspicat, că are de gând să fugă. Nu e vorba numai de curaj. E şi obrăznicie!

— N-ai dreptate. Obraznicul fie că nu-şi dă seama ce face, fie că nu are nimic de pierdut. Eu însă vorbesc sincer, pentru că am temeiurile mele, pentru că urmăresc un scop cu totul diferit.

— Care anume?

— Asta nu-ţi spun. Trebuie să ţi-o închipui singur. De fapt,

era vorba de următoarele: Pană-de-vultur venise fără îndoială cu intenţia de a-mi oferi mâna fiicei sale şi de a mă salva în acest fel. Consimţind la aceasta căsătorie, n-aş mai fi fost ucis, mi-aş fi redobândit libertatea şi, în plus, m-aş fi ales cu o nevastă tânără. Dar asta însemna să devin kiowaş, lucru fireşte inacceptabil pentru mine. A respinge propunerea echivala cu a-l jigni profund pe Pană-de-vultur şi a naşte în el dorinţa răzbunării. Pentru a evita asemenea complicaţii şi pentru a-l descumpăni pe bătrân, îi făcusem acele mărturisiri pline de cutezanţă şi tupeu. Îi dădusem astfel a înţelege că n-are rost să mi-o ofere pe fiica lui, pentru că eu aveam să-mi recapăt libertatea şi fără să ajung soţul unei indience...

Pană-de-vultur păru să cugete la cele spuse de mine, dar, din păcate, nu-mi sesiză adevărata intenţie. Îmi răspunse pe tonul lui obişnuit, măsurat:

— Old Shatterhand caută doar să ne tulbure gândurile, că de scăpat ştie şi el că nu va scăpa de aici. El nu vrea să recunoască pe faţă că a pierdut, pentru ca nu cumva să-şi piardă din faimă. Dar Pană-de-vultur nu se lasă amăgit. Degeaba orice gând de fugă!

— Şi totuşi am să fug!

— Vei fi chinuit de moarte.

— Ba am să scap!

— Uite ce-i: dacă aş şti că poţi să fugi, m-aş prinde chiar eu să te păzesc. Dar ştiu bine că nu poţi. Numai o singură scăpare ar fi, una singură...

— Care? Cum? întrebai eu, văzând că nu-l pot scoate pe bătrân din ale sale.

— Dacă te-aş ajuta eu.

— Nu-mi trebuie nici un ajutor!

— Eşti mai încrezut chiar decât bănuiam. Cum să respingi un ajutor care te poate scăpa de la moarte?

— De ce să nu-l resping când n-am nevoie de el, când ştiu că mă voi salva singur!

— Eşti prea mândru şi încăpăţânat. Mai bine îţi dai viaţa decât să rămâi îndatorat faţă de cineva. Dar eu nu-ţi cer recunoştinţă. Nu vreau decât să te văd liber. O ştii pe Kaho-Oto care ţi-a adus de mâncare?

— O ştiu.

— Mi-e fiică. Şi tare îi mai e milă de tine!

— Înseamnă că Old Shatterhand nu e un viteaz, ci un biet nevolnic, o făptură demnă de plâns. Mila nu e decât jignire!

Mă foloseam anume de acest limbaj sever şi brutal; voiam să-l abat de la intenţiile lui. Dar nu reuşii nici de astă dată. Pană-de-vultur mă asigură pe un ton prietenesc:

— N-am vrut să te supăr. Până a te fi întâlnit aici, Kaho-Oto auzise multe despre tine. Ea ştie că Old Shatterhand e cel mai mare viteaz al albilor şi gândul ei e să te scape de la moarte.

— Asta înseamnă că Păr-negru are inimă bună. Dar ca dânsa să mă scape de aici mi se pare cu neputinţă. Nu văd deloc cum.

— Ba să ştii că se poate. Nici măcar nu e greu.

— Te înşeli!

— Eu nu spun vorbe în vânt. Cunoşti, pesemne, datinile oamenilor roşii, dar pe asta la care mă gândesc s-ar putea să n-o ştii. Te vei supune deci acestei datini. Fiica mea îţi place, nu-i aşa? I-ai spus-o chiar tu.

— Nu-i adevărat; nu i-am spus-o ei.

— Păi de la dânsa o ştiu! Kaho-Oto nu mă minte niciodată!

— E o neînţelegere la mijloc. Dânsa mi-a adus de mâncare. Pe urmă unul din străjeri m-a întrebat dacă-mi place fata şi i-am răspuns că da. I-am spus-o deci străjerului.

— Asta nu schimbă nimic. Înseamnă că-ţi place. Ştii că bărbatul care o ia de *squaw* pe o faţă roşie poate fi primit în tribul ei?

— Ştiu.

— Chiar dacă până atunci a fost duşman sau prizonier...

— Ştiu şi asta.

— ... e dezlegat de orice vină şi trăieşte în libertate...

— Toate astea le cunosc.

— Iuf! Atunci mă vei înţelege.

— Te-am şi înţeles.

— Tu o placi şi ea te place. Vrei să-ţi fie *squaw?*

— Nu.

Se lăsă o tăcere lungă şi penibilă. Pană-de-vultur nu se aşteptase la un asemenea refuz. Eu, un condamnat la moarte — iar dânsa, una din fetele cele mai râvnite ale tribului, fiică de războinic fruntaş! Şi totuşi, o refuzam! Era de necrezut!

În cele din urmă bătrânul întrebă scurt:

— De ce?

Să-i fi spus adevăratul motiv? Să-i fi explicat că un european instruit nu-şi poate distruge întreaga viaţă căsătorindu-se cu o fată de indian? Că o asemenea căsnicie nu se poate ridica la înălţimea cerinţelor sale? Că Old Shatterhand nu e un nemernic dintre aceia care iau de soţii fete de indieni spre a le părăsi la prima ocazie, căutându-şi apoi alte victime şi având până la urmă câte o nevastă în fiecare trib? Să-i fi spus toate acestea, să fi adăugat şi alte argumente pe care orizontul lui nu ar fi fost în stare să le cuprindă? Nu. Trebuia să-i dau un răspuns pe care să-l înţeleagă şi să-l găsească plauzibil.

— Fratele meu roşu spunea că vede în Old Shatterhand un mare războinic; se pare însă că nu gândeşte chiar aşa.

— Am spus ceea ce gândesc.

— Atunci de ce-mi ceri să mă las salvat de o femeie? Oare Pană-de-vultur aşa ar face?

— Iuf! exclamă el contrariat.

Apoi tăcu. Argumentul acesta părea să-l convingă măcar în parte. După un răstimp, mă întrebă:

— Ce părere are Old Shatterhand despre Pană-de-vultur?

— Cred că e un războinic mare, viteaz, priceput, în care

tribul îşi poate pune toată nădejdea şi la luptă, şi la sfat.

— Ai vrea să fim prieteni?

— Din toată inima.

— Şi ce crezi despre Kaho-Oto, fiica mea mezină?

— E cea mai gingaşă dintre flori şi cea mai frumoasă dintre toate fiicele kiowaşilor.

— Are ea dreptul să-şi aleagă un bărbat după placul ei?

— Oricare dintre războinicii kiowaşi ar fi fericit să i-o dai de nevastă.

— Vasăzică, nu e vorba că mă dispreţuieşti pe mine sau pe fata mea?

— Departe de mine acest gând! Doar atât că Old Shatterhand vrea şi poate să-şi apere singur viaţa. Nu se cade a fi salvat de o femeie. Asta nu!

— Iuf, iuf! încuviinţă bătrânul.

— Vrei ca oamenii adunaţi pe lângă focurile de tabără să strâmbe din nas la auzul numelui meu?

— Ei, cum să vreau?!

— Vrei să se spună că Old Shatterhand a scăpat de moarte ascunzându-se în poala unei tinere *squaw?*

— Nicidecum!

— Oare nu-i de datoria mea să-mi apăr cinstea şi renumele chiar şi cu preţul vieţii?

— Fără îndoială.

— Atunci, îţi dai seama că nu pot primi propunerea. Dar vă mulţumesc din suflet şi ţie, şi fiicei tale! Mult aş dori să vă arăt cândva recunoştinţa-mi toată; cu fapta, nu cu vorba aş vrea să vă mulţumesc.

— Iuf, iuf, iuf! Old Shatterhand e un om întreg! Păcat că va muri. Ceea ce am propus era singura ta cale de scăpare. Dar te înţeleg. Ca războinic viteaz şi vestit nu poţi merge pe acest drum. Îi voi spune totul fiicei mele şi dânsa n-o să-ţi poarte pică.

— Da, spune-i. Mi-ar părea tare rău dac-ar crede că din

pricina ei nu m-am învoit.

— Ea te va iubi şi cinsti încă şi mai mult ca până acum; iar când vei îndura cumplitele chinuri şi oamenii se vor desfăta privind, ea va sta ascunsă în cel mai întunecat ungher al cortului, ascunzându-şi faţa şi ochii. *Howgh!*

După aceasta se ridică şi plecă. Abandonase probabil ideea de a mă supraveghea personal. Cei doi străjeri se întoarseră şi-şi ocupară posturile lor.

Slavă Domnului, ieşisem cu bine dintr-o situaţie gingaşă şi complicată; căci mă aflasem într-un impas în care speranţa de a mă salva era cât pe ce să naufragieze. Dacă Pană-de-vultur mi-ar fi devenit duşman, atunci vigilenţa lui ar fi fost mai primejdioasă decât toţi străjerii la un loc.

Peste puţin sosi şi Pida. Era timpul să mă culc în ţarc. Fui legat între patru pari cu braţele şi picioarele larg răşchirate. Totuşi, oamenii îmi aduseră o pătură făcută sul şi servind drept pernă, iar cu alta mă acoperiră grijuliu.

Nici nu plecă bine Pida, că primii o altă vizită, care mă bucură nespus. Era calul meu! Păscuse, sărmanul, prin apropiere, singur, izolat de ceilalţi cai. Dar acum, mângâindu-mă uşor cu botu-i catifelat, se întinse alături de mine. Străjerii nu interveniră; doar nu era în stare calul să mă dezlege şi să mă răpească.

— Bravul animal! Gestul lui devotat putea să-mi fie de mare folos. Evadarea nu era realizabilă decât în timpul nopţii; or, dacă animalul se culca în fiecare seară lângă mine, atunci în momentul decisiv, n-aş mai fi fost obligat să caut la repezeală un alt cal, poate mai puţin potrivit, şi să mai pierd şi timp preţios în dificila mea acţiune.

După cum prevăzusem, era imposibil de dormit. Membrele întinse până la refuz începură să mă doară, apoi îmi amorţiră. Abia aţipeam, sfârşit de oboseală, că mă şi trezeam din nou. Astfel se scurse noaptea şi zorii se înălţară deasupră-mi ca un duh mântuitor. Kiowaşii mă scoaseră din ţarc şi mă legară din

nou de trunchiul copacului.

Dacă procedeul avea să se repete câteva nopţii la rând, atunci, în ciuda alimentaţiei consistente, aş fi ajuns la capătul puterilor. Dar trebuia să rabd şi să tac. Un Old Shatterhand să se plângă de nesomn? Mi-aş fi pierdut toate atuurile.

Eram curios să văd cine va veni cu mâncarea. Oare Păr-negru? Puţin probabil. Doar refuzasem s-o iau de soţie! Şi totuşi veni dânsa. Nu-mi adresă nici un cuvânt; se vedea însă că nu e supărată pe mine, ci doar tristă, mai tristă ca în ajun.

Pida, care veni apoi să-mi inspecteze legăturile, mă informă că se duce la vânătoare cu un grup de războinici şi că se va întoarce abia după prânz. Mai târziu ieşiră într-adevăr călare, apucând drumul preriei.

Trecură apoi câteva ore liniştite până ce, deodată, apăru Santer dintre copaci. Cu puşca pe umăr, venea ducând de frâu un cal înşeuat. Venea drept spre mine. Se opri şi-mi spuse plin de emfază:

— Mă duc şi eu la vânătoare, mister Shatterhand, şi consider de datoria mea să vă dau raportul. Poate să-l întâlnesc în prerie pe prietenul dumneavoastră Pida, care nu mă suferă deloc.

Părea să aştepte un răspuns, dar eu făcui pe surdomutul.

— V-aţi pierdut auzul, stimabile?

Îl ignorai şi de astă dată. Parcă nici nu exista.

— Îmi pare grozav de rău, ce să zic...

— Pleacă de-aici, măgarule! îl repezii în cele din urmă.

— Aha, limba se mai învârte, doar timpanul s-a blegit. Păcat, mare păcat! Voiam să vă întreb câte ceva.

Şi mă fixa cu impertinenţă, drept în ochi. Avea o expresie diabolică, triumfătoare. Cocea el ceva, eram sigur de asta.

— Mda, voiam să vă întreb ceva — repetă el. Cred că v-ar interesa întrebarea, mister Shatterhand.

Şi se tot uita la mine, aşteptând un răspuns. Cum eu însă continuam să tac, banditul izbucni în râs:

— Ha-ha-ha-ha, ce privelişte rară! Faimosul Old Shatterhand legat fedeleş de arborele morţii şi nemernicul de Santer plimbându-se liber! Dar ceea ce urmează e şi mai grozav, *sir.* Cunoaşteţi cumva o pădure, hm, de molizi...? Aţi auzit de Indelce-cil?

Denumirea aceasta mă zgudui ca un şoc electric. Winnetou se referea la ea în testamentul său. Îmi venea să-l străpung pe ticălos cu privirea.

— Ia te uită, acuma parc-ar avea săbii în loc de ochi! râse el. Da, da, se pare că există asemenea pădure după câte am auzit.

— Mizerabile, de unde ştii?

— Exact de-acolo de unde ştiu şi alte nume: Te-şoş. De ăsta aţi auzit cumva?

— Lua-te-ar moartea! Am să...

— Stai, nu te pripi! Mă întrerupse el. Ce drăcie o mai fi şi aia Deklil-to, sau cum îi zice? Mi-ar plăcea să...

— Bestie! izbucnii aproape urlând. Ai pus mâna pe hârtiile care...

— Ei da! îmi râse el în faţă batjocoritor.

— Le-ai furat de la Pida!

— Furat? Auzi ce-i în stare să-mi spună! N-am făcut decât să iau ce-mi aparţine. Asta se cheamă furt? Ei, şi acum hârtiile stau frumuşel aici cu tot cu ambalaj — se făli banditul, lovindu-se cu palma de piept.

Atunci îmi ieşii complet din fire şi strigai către străjeri:

— Puneţi mâna pe el! Repede! Nu-l lăsaţi să fugă!

— Să mă oprească pe mine? rânji el, sărind în şa. N-au decât să încerce!

— Nu-l lăsaţi! Săriţi! urlai eu. L-a prădat pe Pida! Nu cumva să scape... nu cumva...

Glasul mi se frânse din cauza efortului meu desperat de a mă smulge din legături. Banditul o luă la goană şi străjerii, deşi săriseră în picioare, nu făceau decât să se uite miraţi

după el. Testamentul lui Winnetou, cel din urmă cuvânt al fratelui meu Winnetou fusese furat! Şi acolo, în prerie, galopa hoţul, şi nimeni, absolut nimeni nu încerca măcar să-l oprească.

Îmi pierdusem complet cumpătul şi trăgeam nebuneşte de curelele de la mâini, ce mă imobilizau lângă trunchiul copacului. Nici nu mai ţineam cont de faptul că era aproape imposibil să le rup... Nici nu mai simţeam durerea crâncenă pe care mi-o provocam la încheieturi. Mă zbăteam năprasnic, trăgeam şi urlam întruna, până ce deodată mă prăbuşii la pământ: curelele de la mâini se rupseseră.

— Iuf, iuf! exclamară străjile. S-au desfăcut, s-au rupt!

Săriră amândoi, încercând să mă apuce, să mă ţină în loc.

— Lăsaţi-mă, lăsaţi-mă în pace! Urlam eu. Nu vreau să fug! Vreau numai să-l prind pe Santer, tâlharul, banditul care l-a jefuit pe Pida, tânărul vostru şef!

Bineînţeles că urletele mele sculară tot satul în picioare. Toată lumea se luă după mine. Era de altfel destul de uşor să mă prindă: ei, sute de inşi, iar eu de unul singur şi cu picioarele legate. Totuşi afacerea nu se soldă fără lovituri şi cucuie. În sfârşit, reuşiră să-mi pună alte curele şi să mă lege iarăşi de copac.

Kiowaşii, deşi se aleseseră cu destui pumni din partea mea, nu păreau deloc supăraţi. Dimpotrivă, comentau cu admiraţie faptul că izbutisem să rup curelele.

— Iuf, iuf, iuf... le-a rupt... nici un bivol n-ar fi fost în stare... Măi, ce om!...

De peste tot auzeam asemenea comentarii pline de respect, în timp ce încheieturile de la mâini mă ardeau şi mă săgetau din ce în ce mai tare: până a se rupe, curelele îmi sfâşiaseră carnea până la os.

— Ce staţi şi vă holbaţi la mine? Strigai eu către mulţimea de kiowaşi. Tot n-aţi înţeles nimic? Santer l-a jefuit pe Pida. Repede, urcaţi-vă pe cai şi aduceţi-l îndărăt!

Nici o mişcare. Nimeni nu catadicsi să-mi asculte îndemnul, îmi venea să rup cerul în două; strigam şi urlam la ei — totul degeaba. În cele din urmă se găsi totuşi cineva mai înţelegător. Era Pană-de-vultur. Îşi tăie drum până la mine şi se interesă ce anume se întâmplase, îi dădui repede lămuriri.

— Vasăzică hârtiile care vorbesc sunt acum ale lui Pida? întrebă el în mod inutil.

— Fireşte, fireşte! Doar ai fost şi tu de faţă când le-a luat în primire de la mine.

— Şi eşti sigur că Santer a fugit cu ele şi nu se mai întoarce?

— Sigur, fără nici o îndoială!

— Atunci s-auzim ce spune Tangua. El e căpetenia şi va hotărî.

— Hai, întrebaţi-l, dacă vreţi! Dar nu mai întârziaţi, oameni buni! Grăbiţi-vă!

Şi totuşi Pană-de-vultur nu se grăbi. Văzând curelele rupte, răspândite pe jos, se aplecă, le culese, le examina îndelung şi, clătinând din cap, se adresă celorlalţi:

— Pe astea le-a rupt?

— Da.

— Iuf, iuf! Şi un asemenea om trebuie să moară! De ce n-ar fi şi el un războinic de-al nostru, un kiowaşi? De ce e o faţă palidă?!

Abia acum se depărta luând cu sine şi curelele. Kiowaşii îl urmară liniştiţi. Rămaseră numai paznicii mei.

Aşteptam cu încordare, cu neastâmpăr chinuitor să înceapă urmărirea banditului. Dar nicăieri nici un semn! Viaţa satului se aşeză iarăşi în matca ei calmă şi tăcută. Simţeam că înnebunesc. Mă rugai de paznici să se informeze, dar aceştia n-aveau voie să-şi părăsească postul, îl chemară pe un alt kiowaş şi acesta le relată că Tangua nu era de acord cu urmărirea. Ce să se bată pentru nişte hârtii pe care Pida nici nu ştia să le citească? N-aveau nici o valoare, nu-i erau de

nici un folos!

Îşi poate oricine închipui câtă mânie clocotea în sufletul meu. Scrâşneam pur şi simplu din dinţi de ciudă. Paznicii vedeau în ce stare sunt şi mă pândeau îngrijoraţi. Cât pe ce să mă smulg iarăşi din legături, cu toate durerile ce-mi provocau orice mişcare... La ce puteau folosi însă toate acestea? La absolut nimic! Nu-mi rămânea decât să mă resemnez. De aceea mă liniştii în cele din urmă, cel puţin aparent, concentrându-mi toate gândurile asupra felului cum aveam să evadez din captivitate. Căci nu încăpea îndoială că trebuia să fug. Şi jurai în sinea mea că voi fugi trecând peste orice obstacole.

După vreo trei ore de linişte auzii deodată ţipătul unei femei. Observasem eu mai înainte că Păr-negru, ieşind din cortul ei, plecase undeva, departe. Acum se întorcea fuga şi ţipa. Dispăru apoi în cort şi reveni însoţită de tatăl ei. Alergau amândoi şi strigau cât îi ţinea gura. Kiowaşii aflaţi prin apropiere li se alăturară imediat. Se întâmplase, probabil, ceva deosebit, poate chiar în legătură cu furtul testamentului.

Nu dură mult şi Pană-de-vultur veni în mare grabă spre mine, strigând încă de departe:

— Old Shatterhand se pricepe la multe. E şi vraci sau nu?

— Da — răspunsei eu, în speranţa că voi fi dezlegat, ca să îngrijesc pe cineva.

— Ştii să alungi bolile?

— Desigur.

— Morţii ştii să-i învii?

— Dar ce, a murit cineva? Cine?

— Fiica mea.

— Cum? Păr-negru?

— Nu ea, ci sora ei mai mare, nevasta lui Pida. Zace jos, pe pământ, legată, nemişcată. Vraciul nostru spune că a murit. Cică a ucis-o Santer, care a furat hârtiile. Vrei s-o aduci din nou la viaţă?

— Duceţi-mă la ea!

Mă sloboziră de lângă copac, dar având grijă să-mi lege totuşi mâinile şi picioarele — ce-i drept, mai puţin strâns, ca să pot umbla. Mergând astfel, încet şi bine păzit, ajunsei la cortul lui Pida. Mi se oferea deci prilejul să cunosc interiorul cortului, ceea ce-mi convenea foarte mult: ştiam doar că acolo se află armele mele. În faţa cortului se adunaseră între timp o mulţime de bărbaţi, femei şi copii care, privindu-mă respectuos, îmi făcură loc să trec.

Intrai în cort împreună cu Pană-de-vultur. Înăuntru se aflau Păr-negru şi un bătrân hidos, şezând ghemuit pe vine lângă presupusul cadavru: era onorabilul vraci. La intrarea mea, bătrânul se ridică în picioare. Îmi plimbai privirea jur împrejur şi iată, da, da, colo în stânga, văzui şaua şi pătura mea, iar sus, atârnate într-un par, pistoalele şi cuţitul meu de vânătoare! Era şi firesc ca lucrurile să se afle aici: doar îi aparţineau acum lui Pida. Inutil să spun câtă bucurie îmi provocă această descoperire.

— Să vadă Old Shatterhand dacă fiica mea mai poate să învie din morţi — mă rugă Pană-de-vultur.

Mă lăsai în genunchi şi aşa, cu mâinile legate, o examinai atent. Abia după câtva timp constatai că pulsul femeii bate totuşi. Tatăl şi sora ei mă priveau cu o încordare plină de teamă.

— E moartă şi nimeni n-o mai poate învia! declară sentenţios vraciul.

— Ba Old Shatterhand poate! i-o întorsei eu, hotărât.

— Ai spus că poţi? Chiar poţi? întrebă plin de speranţă Pană-de-vultur.

— Trezeşte-o, trezeşte-o! se rugă de mine Păr-negru, aşezându-mi mâinile pe umăr.

— Bine, se face. O trezesc. Dar pentru asta trebuie să mă lăsaţi singur.

— Vrei să ieşim din cort?

— Da.

— Iuf! Îţi dai seama ce-mi ceri?

— Adică? zisei eu, deşi ştiam bine ce-l îngrijora.

— Aici se află armele tale. Dacă le iei şi fugi? Făgăduieşte-mi că n-ai să te atingi de ele!

Se înţelege că-mi venea greu să promit. Ce ocazie minunată! Cu ajutorul cuţitului puteam să mă eliberez din legături — apoi, înarmat cu carabina şi cu pistoalele mele, puteam să evadez fără nici un risc. Care smintit ar mai fi cutezat să-mi stea în drum?! Dar nu! S-ar fi iscat totuşi o luptă şi un tărăboi sălbatic. Şi apoi — de ce să fug folosindu-mă de leşinul unei femei?

Pe o blană, între diverse mărunţişuri de uz casnic — ace, sfredele şi alte asemenea — zării şi două-trei lame din acelea de care se servesc femeile indiene pentru a tăia tendoanele de la cusături. Aceste lame sunt de obicei foarte fine şi ascuţite. Nu-mi trebuia decât o asemenea sculă ca să-mi tai legăturile fără multă greutate şi să ajung iarăşi stăpân pe propriile mele mişcări. De aceea îl asigurai pe Pană-de-vultur:

— N-am să mă ating de arme. Făgăduiesc. De altfel, puteţi să le luaţi cu voi.

— Nu, nu e cazul. Când Old Shatterhand făgăduieşte, înseamnă că se va ţine de cuvânt. Dar asta nu ajunge.

— Ce mai e?

— S-ar putea să fugi şi fără arme, aşa cum ai încercat adineauri, când te-ai smuls de lângă copac. Făgăduieşti că n-ai să fugi?

— Da.

— Şi că ai să te întorci la arborele morţii, ca să te legăm din nou?

— Vă promit!

— Atunci haidem afară! Old Shatterhand nu e un mincinos ca Santer; putem avea încredere în el.

După ce părăs*ir*ă ei cortul şi rămăsei doar cu femeia

leşinată, prima mea grijă fu să ascund una din acele lame într-o manşetă a cămăşii. Apoi mă ocupai de aşa-zisa moartă.

Soţul ei, Pida, plecând la vânătoare, Santer se folosise de prilej ca să pătrundă în cort. De atunci trecuse destulă vreme şi iată că femeia încă mai zăcea fără cunoştinţă. Nu se putea, deci, să fi leşinat doar datorită unui şoc psihic; cu siguranţă că fusese lovită. Îi săltai capul şi descoperii în creştet o umflătură serioasă. Apăsai, şi femeia scoase un geamăt de durere. Repetând apăsarea, o făcui să deschidă ochii. Se uită la mine mai întâi buimacă, apoi privirea i se limpezi.

— Old Shatterhand — şopti ea.

— Mă cunoşti?

— Da, te cunosc.

— Fii tare, să nu adormi şi să mori din nou! Adu-ţi aminte ce s-a întâmplat!

Teama că va muri dacă nu-şi forţează memoria o făcu să se concentreze la maximum. Îşi duse mâna la umflătura de la cap şi spuse:

— Eram singură... A intrat şi mi-a cerut punga cu „medicamente”... I-am dat-o... Atunci m-a lovit.

— Unde-i punga? Mai este?

Privi spre un ungher unde era înfiptă o prăjină şi constată speriată:

— Iuf! Nu mai e! A furat-o! M-a lovit, am căzut şi... nu mai ştiu nimic.

Atunci îmi amintii că Pida îmi spusese în ajun unde şi-a ascuns hârtiile, şi anume în punga cu „medicamente”. Iar azi, înainte de a fugi, Santer se lăudase că le are cu ambalaj cu tot, în buzunarul de la piept. Furase aşadar punga în care era şi testamentul. Pentru Pida, tânărul şef, pierderea pungii echivala cu o catastrofă. Ar fi trebuit să plece imediat în urmărirea hoţului şi să-şi redobândească amuletele.

— Poţi să te ţii aşa, trează? Te ajută puterile? Sau ai să mori iar? o întrebai pe femeie.

— Nu mai mor — mă asigură ea. M-ai adus iar la viaţă. Îţi mulţumesc.

Mă ridicai şi dădui la o parte perdeaua ce masca intrarea în cort. Afară, tatăl şi sora bolnavei, precum şi o mulţime de kiowaşi aşteptau rezultatul vrăjitoriei mele.

— Intraţi! îi poftii eu. Moarta a înviat!

Nu mai e cazul să descriu bucuria ce o răspândiră aceste cuvinte. Toţi, în cap cu Pană-de-vultur şi fiica lui mezină, erau convinşi că săvârşisem o minune. Iar eu nu aveam nici un interes să-i contrazic. Fireşte că nu-i recomandai pacientei decât nişte comprese reci, dând indicaţii cum să fie pregătite şi aplicate.

Pe cât era de mare bucuria kiowaşilor în legătură cu „învierea” din morţi, pe atât de crâncenă era furia lor împotriva hoţului care furase punga cu „medicamente”. Desigur că faptul fu adus la cunoştinţa lui Tangua, care ordonă imediat ca o trupă de războinici să-l urmărească pe bandit. În acelaşi timp câţiva cercetaşi plecară să-l caute pe Pida. Iar eu, condus de Pană-de-vultur, mă îndreptai iarăşi spre arborele morţii, de care bătrânul mă legă foarte meticulos. Era plin de laude pentru mine şi-mi arăta o recunoştinţă fără margini. Dar, fireşte, în felul său indienesc.

— Îţi vom pregăti chinuri şi mai grozave decât aveam de gând — mă asigură el. Nimeni pe lume nu va fi pătimit cât ai să pătimeşti tu. Astfel, când ai să ajungi sus, în veşnicele plaiuri ale vânătoarei, vei fi cel mai cu vază şi mai cinstit dintre toţi albii care au pătruns acolo.

„Foarte plăcut, n-am ce zice” — gândii în sinea mea. Lui, însă, îi spusei cu glas tare:

— Dacă l-aţi fi urmărit pe Santer când v-am cerut eu, acum banditul ar fi fost în mâinile voastre. Aşa, însă, cred c-o să vă scape.

— Îl prindem noi! A lăsat urme foarte desluşite.

— Eh, dacă m-aş putea lua şi eu după el!

— Asta se poate.

— Cum? Doar sunt prizonier, sunt legat!

— Poţi să pleci călare împreună cu Pida. Numai să făgăduieşti că vii înapoi, ca să te supunem caznelor. Vrei?

— Nu. Dacă e să mor, atunci să se întâmple cât mai repede. Nu mai am răbdare să aştept.

— Eşti un mare viteaz, asta o ştie toată lumea. Numai un viteaz ca tine vorbeşte aşa. Kiowaşilor le pare foarte rău că nu eşti unul de-ai lor.

Pană-de-vultur plecă fără ca eu să-i fi mărturisit că regretul lor nu găsea de fapt nici un ecou în sufletul meu insensibil şi că nutream speranţa să-i părăsesc pe toţi aceşti admiratori ai mei chiar în noaptea următoare. Şi încă fără să-mi iau rămas bun!

Pida fu repede găsit şi se întoarse în goana mare pe calul lui înspumat. Intră mai întâi în cortul lui, apoi în cel al bătrânului. Pe urmă veni spre mine. Părea cât se poate de calm, dându-şi desigur multă osteneală ca să-şi ascundă tulburarea inimii.

— Old Shatterhand a trezit-o din morţi pe soţia mea dragă şi i-a dat din nou viaţă. Îţi mulţumesc. Ai aflat cu de-amănuntul cum s-au petrecut lucrurile?

— Da. Cum se simte nevastă-ta?

— O doare capul, însă apa rece îi mai domoleşte durerile. Se va face bine curând. În schimb, sufletul meu e bolnav şi nu poate fi tămăduit până nu-mi recapăt punga cu „medicamente”.

— De ce n-aţi ţinut seama de cuvântul meu?

— Old Shatterhand are totdeauna dreptate. Dacă războinicii noştri l-ar fi ascultat măcar azi şi s-ar fi luat de îndată pe urmele hoţului, atunci l-am avea de mult aici.

— Pida vrea să plece şi să-l caute?

— Da. Trebuie să plec în mare grabă şi am venit să-mi iau rămas bun de la tine. Acum iarăşi va trece o bucată de timp

până să te omoram, deşi, după câte mi-a spus Pană-de-vultur, ai vrea să mori cât mai curând. Ce să-i faci, trebuie să mai rabzi până mă-ntorc.

— Aştept cu plăcere!

O spusesem cu toată sinceritatea. El însă se simţi dator să mă consoleze cât de cât:

— Cred că nu e prea uşor să-ţi aştepţi atâta vreme sfârşitul, să stai mereu cu moartea în faţă. Dar am poruncit să ţi se facă aşteptarea mai plăcută. Dac-ai vrea să-mi asculţi propunerea, ţi-ar fi şi mai uşor...

— Despre ce-i vorba?

— Vino cu mine!

— Vin, cum să nu!

— Iuf! Asta-i bine. Cu ajutorul tău nu mai încape îndoială că voi pune mâna pe hoţ. Te dezleg chiar acum şi-ţi dau înapoi armele.

— Stai! Încă nu! Am şi eu o dorinţă.

— Spune.

— Merg cu tine dacă mă eliberaţi cu totul.

— Iuf! Nu se poate!

— Atunci rămân aici.

— Te eliberăm pentru cât durează drumul. Pe urmă, însă, te întorci ca să-ţi împlineşti soarta. Nu-ţi cerem decât să ne dai cuvântul că nu vei fugi pe drum.

— Vasăzică, mă luaţi cu voi numai pentru că ştiţi că ochiul meu descoperă orice urmă? Vă mulţumesc. Mai bine rămân pe loc. Old Shatterhand nu e un copoi, o javră pe care o foloseşti la vânat.

— Mai gândeşte-te, totuşi.

— N-am ce mă gândi!

— Hai, cumpăneşte bine. Fără ajutorul tău s-ar putea să nu-l prindem pe hoţ. Şi atunci punga mea...

— Mie, dac-ar fi, nu mi-ar scăpa nici în gaură de şarpe. Dar nu eu sunt păgubitul, ci tu. Caută-l, deci, prinde-l!

Fără să înţeleagă încotro bat, Pida dădu dezamăgit din cap şi rosti cu resemnare:

— Te-aş fi luat cu dragă inimă drept mulţumită că ai întors-o de la moarte pe soţia mea. Dar dacă nu vrei, n-am ce face.

— Mulţumeşte-mi într-alt chip. Aş avea, de pildă, o rugăminte.

— Te ascult.

— Bănuiesc ceva în legătură cu cei trei albi care l-au însoţit pe Santer. Unde se află acum?

— Sunt la ei în cort.

— Liberi?

— Ba nu. I-am legat. Doar sunt prieteni cu hoţul!

— Păi, ce vină au ei?

— Şi ei întreabă tot aşa. Însă Santer, fiind duşmanul nostru, înseamnă că şi prietenii lui trebuie socotiţi duşmani. Vor fi legaţi la arborele morţii şi vor muri o dată cu tine.

— Să ştii că ei habar n-au avut de isprava lui Santer.

— Asta nu ne priveşte. De ce nu te-au ascultat măcar pe tine? Doar i-ai sfătuit ce şi cum.

— Pida, tânărul, viteazul şi preacinstitul şef al kiowaşilor, să-şi plece urechea la cele ce-i spun: eu va trebui să mor, dar nu mă rog pentru viaţa mea. În schimb, vă cer să-i iertaţi pe aceşti oameni.

— Iuf! Şi ce să facem?

— Să le daţi drumul.

— Cum adică, să-i las să plece cu caii şi cu armele lor?

— Lasă-i, drept răsplată că ţi-am înviat soţia, care zici că ţi-e dragă.

Se întoarse cu spatele la mine. Înţelegeam că se află pradă unui cumplit zbucium sufletesc. După un răstimp, mi se adresă din nou:

— Old Shatterhand nu seamănă cu celelalte feţe palide, nici cu alţi oameni. De aceea e greu să-l înţelegi Dacă s-ar fi

rugat pentru el, poate că i-am fi dat un prilej de scăpare, încercându-l în luptă cu cei mai viteji şi mai tari războinici ai noştri. Însă el nu cere să i se schimbe soarta. Doar pentru alţii se roagă.

— E adevărat. Şi mă mai rog încă o dată pentru ei.

— Bine, să fie liberi! Dar atunci să ne înţelegem asupra unui lucru.

— Să aud.

— Tu îţi pierzi astfel dreptul la orice îngăduinţă, ca şi la orice răsplată pentru învierea soţiei mele. Adică nu-ţi mai rămân dator cu nimic.

— Fie şi aşa! Suntem chit.

— Am să-i eliberez, dar de umilire n-am să-i scap. Destul că nu te-au ascultat la timpul cuvenit. Să vină deci la tine şi să-ţi mulţumească. *Howgh!*

Şi Pida se depărtă. Îl văzui apoi intrând în cortul tatălui său, care trebuia fireşte informat asupra discuţiei. După puţin ieşi din nou şi se pierdu printre arbori, revenind în cele din urmă cu cel trei albi care îşi purtau caii de dârlogi. Pida întinse braţul în direcţia mea, dar fără să se apropie.

Gates, Clay şi Summer încălecară şi veniră spre mine cu nişte mutre de autentici pocăiţi.

— Mister Shatterhand — începu primul — am auzit ce s-a întâmplat. E oare atât de grav când dispare o biată pungă umplută cu cine ştie ce leacuri băbeşti?

— Întrebarea dumitale confirmă faptul că habar n-aveţi de datinile pieilor-roşii. Pierderea pungii cu „medicamente” e tot ce poate fi mai grav pentru un războinic indian. Măcar atâta s-ar fi cuvenit să ştiţi.

— *Well!* Acuma pricep de ce s-a înfuriat Pida atât de tare, de a pus să ne lege numaidecât. Ce-o să mai păţească Santer când l-or prinde!

— Nici nu merită altceva. Ei, acum recunoaşteţi că banditul plănuia să vă ducă de nas?

— Pe noi? Ce ne pasă nouă de punga aia?

— Ba ar trebui să vă pese mult de tot! Aflaţi că în pungă se află hârtiile pe care ţinea el să le aibă.

— Şi ce ne interesează pe noi hârtiile?

— Acolo e descris exact locul unde se află nuggeţii.

— Ei, al dracului! Vorbiţi serios?

— Cât se poate de serios.

— Şi dacă totuşi vă înşelaţi?

— Nici gând. Doar le-am citit cu ochii mei!

— Vasăzică, ştiţi şi dumneavoastră locul?

— Fireşte.

— Păi, spuneţi-ne şi nouă! O să-l ajungem din urmă pe Santer şi-i luăm aurul de sub nas!

— Nu sunteţi voi făcuţi pentru aşa ceva. Şi-apoi, dacă nu m-aţi crezut mai înainte, ce vă face să-mi daţi crezare tocmai acum? Adevărul e că Santer v-ar fi folosit numai drept copoi care să adulmece vulpea de aur, după care v-ar fi împuşcat. Acum, însă, se poate lipsi de ajutorul vostru şi nici nu-şi mai bate capul cum să vă înlăture, fiindcă ştie că indienii, socotindu-vă complicii lui, vă vor trata ca pe nişte duşmani.

— De necrezut! Se pare că numai datorită dumneavoastră am fost eliberaţi... Aşa ne-a spus Pida.

— S-ar putea. În orice caz, vă aşteapta tortura şi moartea alături de mine.

— Şi aţi intervenit pentru noi?... Dar cu dumneavoastră cum rămâne? Ce se întâmplă?

— Ce să se întâmple? O să mă tortureze şi atât.

— Şi va fi să muriţi?

— *Yes*.

— Ne pare rău, *sir,* ne pare foarte rău. N-am putea să vă ajutăm în vreun fel?

— Mulţumesc, mister Gates. În cazul meu orice ajutor e de prisos. Vedeţi-vă de drum şi povestiţi pe unde treceţi că Old Shatterhand s-a dus dintre vii, că a murit printre kiowaşi, la

stâlpul torturii.

— Tragică veste! Aş prefera să le duc oamenilor un mesaj mai plăcut în legătură cu persoana dumneavoastră.

— Ai fi putut să-l duci, dacă nu mă minţeai la Mugworthills. Atunci kiowaşii n-ar mai fi pus mâna pe mine. De fapt, şi dumneata eşti vinovat pentru moartea atât de oribilă şi de grea care mă aşteaptă. Ei, haide, plecaţi de-aici!

Gates se cam fâstâcise; nu ştia ce să răspundă. Clay şi Summer, care stătuseră ca muţii, păreau şi mai încercaţi. Până la urmă tustrei gă*sir*ă cu cale să se cărăbănească. De fapt, nici nu-mi mulţumiră măcar. Atâta doar că, ajunşi la oarecare depărtare, mai întoarseră o dată capetele şi mă răsplătiră cu nişte priviri idioate şi rătăcite.

Abia plecară ei, că şi Pida ieşi călare din sat, fără să se uite barem în direcţia mea. Şi pe bună dreptate. Doar eram chit! Dânsul credea că la întoarcere mă va găsi tot aici, legat de copac. Eu, în schimb, eram convins că, dacă se ţinea mereu după Santer, aveam să-l revăd fie la Rio Pecos, fie şi mai departe, la Sierra Rita. Cine urma să aibă dreptate? El sau eu?

Când Păr-negru îmi aduse mâncarea de prânz, mă interesai cum îi merge pacientei mele şi aflai cu bucurie că durerile de cap scădeau din intensitate. Fata, drăguţa de ea, mă hrăni cu atâta sârg, încât mă văzui nevoit să o refuz până la urmă; nu mai încăpea în mine friptura. Când să plece, Păr-negru mă învălui într-o privire plină de compasiune. Ochii îi erau umezi. Vedeam că o apasă ceva pe suflet, dar se sfia să vorbească fără îndemnul meu. De aceea o încurajai:

— Tânăra mea soră vrea să-mi spună ceva?

— Old Shatterhand n-a făcut bine — îmi reproşă ea.

— În ce privinţă?

— Mai bine ar fi plecat cu Pida.

— N aveam de ce să plec.

— Ba Old Shatterhand avea de ce! El aşteaptă să moară

mândru şi neînfricat la stâlpul caznelor. Dar Păr-negru crede că e totuşi mai bine să trăieşti decât să mori.

— Aşa e. Numai că trebuia să mă întorc şi să mă las ucis.

— Pida nu putea să nu ceară acest lucru. Până la urmă însă, cine ştie dacă Old Shatterhand nu s-ar fi înfrăţit cu el, fumând pipa păcii!

— Şi dac-am fi fumat, crezi că m-ar fi scăpat el de la moarte?

— Da.

— Pesemne că ai dreptate. Eu însă trebuia să fac ce am făcut. Spune-mi: doreşti cu tot dinadinsul ca eu să rămân în viaţă?

— Doresc — recunoscu ea cu sinceritate. Doar ai înviat-o pe sora mea!

— Atunci nu-ţi mai face griji. Old Shatterhand ştie totdeauna cum să se descurce.

Rămase o clipă pe gânduri, aruncă apoi o privire piezişă paznicilor şi făcu un gest nervos. O înţelesei. Dorea să-mi vorbească despre evadare şi nu putea. Îi vorbii eu zâmbind:

— Ochii tinerei mele surori sunt frumoşi şi limpezi. Old Shatterhand vede prin ei inima şi gândurile tale.

— Le vede cu adevărat?

— Desigur. Şi gândurile tale se vor împlini.

— Când?

— Foarte curând.

— Împlinească-se ceea ce spui. Păr-negru va avea o mare bucurie.

Acest scurt schimb de cuvinte îi uşura inima şi-i dădu curaj. Seara, în timpul cinei, fata riscă şi mai mult. Cu şi în ajun, focurile ardeau în faţa corturilor, dar dincoace, pe sub arbori, era întuneric beznă. În timp ce mă hrănea, întinzându-mi câte o bucată de friptură în vârful cuţitului, fata se apropie mult de mine. La un moment dat, mă calcă pe picior, atrăgându-mi atenţia asupra celor ce avea să-mi spună, şi-mi

vorbi apăsat, cu tâlc:

— Old Shatterhand n-a mâncat destul. O să-i fie foame. Poate mai doreşte ceva? Sunt gata să-i aduc.

Paznicii nu se sesizară de aceste vorbe. Eu însă le descifrai imediat tâlcul. Trebuia să-i răspund referindu-mă foarte firesc la mâncare, dar indicându-i de fapt un obiect de care aş fi avut nevoie ca să-mi asigur posibilitatea unei evadări. Păr-negru se oferea să mi-l aducă.

— Sora mea e bună cu mine şi-i mulţumesc — rostii eu pe un ton cât se poate de firesc. Mie însă nu-mi mai trebuie nimic, sunt îndestulat. Cum îi mai merge soţiei lui Pida, tânăra căpetenie a kiowaşilor?

— O doare din ce în ce mai puţin, dar mai trebuie legată la cap cu cârpe reci.

— Foarte bine! Să i se dea îngrijire. Cine stă lângă ea de obicei?

— Eu.

— Şi deseară?

— Tot eu.

— Dar nici noaptea nu trebuie părăsită!

— Stau eu toată noaptea.

Glasul îi tremura. Înţelesese.

— Vasăzică, stai cu ea până dimineaţa. Şi pe urmă mai treci pe-aici?

— Trec. O să ne revedem...

Şi plecă. Gardienilor le scăpase total sensul discuţiei noastre.

Trebuia deci, după ce îmi voi fi tăiat legăturile cu ajutorul lamei, să mă strecor în cortul lui Pida şi să iau de acolo lucrurile ce-mi aparţin. Cu siguranţă că Păr-negru avea să mă aştepte în cort. Faptul mă bucura, dar năştea în acelaşi timp unele complicaţii. Dacă-mi luam armele şi celelalte lucruri de faţă cu cele două surori, atunci a doua zi ar fi fost aspru dojenite. Pentru a nu mă da de gol, ele trebuiau să tacă mâlc

— deşi datoria lor era să dea alarma, să strige după ajutor. Cum aveam să rezolv problema? Numai, determinându-le să se lase legate de mine. Apoi, după ce voi fi plecat, surorile n-aveau decât să ţipe şi să se zbată în toată legea şi să povestească, îngrozite, că apărusem pe furiş în cortul lor şi că le lovisem, năucindu-le dintr-un pumn. Kiowaşii le-ar fi crezut cu siguranţă: doar eram renumit în ce priveşte metoda cu pumnul. Că şi nevasta lui Pida va fi de acord cu acest şiretlic, nu mă îndoiam, de vreme ce mă socotea salvatorul ei.

Mă mai frământa încă o problemă cât se poate de serioasă. Oare carabina mea să fi rămas în cort? Oare Pida, care îi cunoştea valoarea, n-o fi luat-o cu el? Pe de altă parte însă, tânărul şef nu ştia s-o mânuiască şi nici nu venise la mine ca să-i explic mecanismul înainte de a pleca. Ce era mai probabil: s-o fi luat sau nu? Trebuia văzut la faţa locului. Dacă n-o găseam, atunci, până a mă ocupa de urmărirea lui Santer, trebuia să-mi regăsesc această armă de mare preţ.

În fine, sosi şi garda de noapte, dirijată personal de Pană-de-vultur. Serios, dar nu fără simpatie pentru mine, bătrânul mă dezlegă cu mâinile lui, temându-se ca nu cumva ceilalţi umblând mai brutal, să-mi deschidă iar rănile de la încheieturi. Mă culcai în ţarcul meu şi, fără să observe nimeni, trăsei afară lama ascunsă în manşeta de la mâneca stângă. Îmi întinsei apoi braţul stâng, ca să mi-l lege de un par. Când îmi petrecură cureaua, făcui ca şi cum m-ar durea cumplit şi dusei repede mâna la gură, în timp ce cu dreapta încă liberă tăiai legătura respectivă aproape complet.

— Bagă de seamă! îl dojeni Pană-de-vultur pe unul din kiowaşi. I-ai atins rana. O să-l chinuim noi la timpul cuvenit; acum n-are nici un rost!

Profitând de acest moment, lăsai lama să cadă într-un loc ce-l alesesem dinainte, aşa fel încât s-o pot apuca mai târziu cu mâna stângă. Kiowaşii îmi legară apoi şi mâna dreaptă, şi picioarele. Ca şi în seara precedentă, mă înveliră cu o pătură

şi alta mi-o puseră sub cap. Totul fiind gata, Pană-de-vultur vorbi într-un fel cât se poate de liniştitor pentru mine:

— Înainte Old Shatterhand a putut să se smulgă de-aici cât de cât, dar acum, cu rănile astea la încheieturi, nici gând să mai rupă curelele!

După care bătrânul, plecă, iar străjerii se aşezară chiar la picioarele mele.

Sunt oameni care, în clipe de mare cumpănă, abia dacă îşi pot stăpâni nervii. Eu însă îmi păstram calmul dintotdeauna. Cred că eram chiar mai liniştit ca oricând.

Trecu o oră şi încă una. Focurile se stinseră pe rând; numai cel din faţa cortului lui Tangua mai stăruia.

Noaptea se lăsase răcoroasă şi paznicii şedeau ghemuiţi, cu genunchii strânşi la gură. Dar poziţia fiind mai incomodă, se lungiră la un moment dat cu capetele spre mine. Atunci... O smucitură scurtă şi cureaua din stânga, aproape tăiată, se rupse de tot, îmi eliberasem deci mâna stângă. O întinsei uşurel şi, pipăind, găsii lama.

Apoi, răsucindu-mă puţin într-o parte — ceea ce înainte n-ar fi fost deloc cu putinţă — îmi strecurai mâna stângă pe sub pătură, până izbutii să tai şi cureaua ce-mi imobiliza dreapta. În fine, nu mai era mult. Mă socoteam ca şi salvat!

Şi acum, picioarele... Dar străjerii? Oare dorm? Mă mişcai anume, o dată şi încă o dată. Păreau că dorm şi că nu aud nimic...

Fie ce-o fi!... Dădui pătura la o parte şi mă ridicai în capul oaselor... Într-adevăr, flăcăii dormeau buştean. Două tăieturi repezi şi gata: liber! Apoi câte un pumn zdravăn în capetele străjerilor! Bieţii kiowaşi, nici nu se mai deşteptară din somn. Îi legai cu bucăţile de curea ce le aveam la îndemână, rupsei două colţuri din pătură şi le băgai la amândoi în gură, drept căluşe, ca să nu poată alarma satul când se vor trezi. Calul, credinciosul meu prieten, venise şi în seara aceea să se culce lângă mine. Deci totul era în ordine.

Mă ridicai şi-mi dezmorţii mădularele. Cât de bine-mi făcea! Pornii apoi târâş de la copac la copac, de la cort la cort. Nimeni nu se mişca în tot satul. Ajunsei astfel cu bine la cortul lui Pida. Când să intru, auzii în stânga mea un zgomot uşor. Trăsei cu urechea. Se apropiau de mine nişte paşi mărunţi. Şi cine credeţi că era?

— Păr-negru! şoptii eu.

— Old Shatterhand! se auzi vocea ei reţinută.

Mă ridicai de la pământ şi o întrebai.

— De ce nu stai în cort?

— Nu e nimeni Înăuntru. Ştii, ca să nu ne certe mâine, am dus-o pe sora dincolo, în cortul tatii. Cică s-o îngrijesc mai bine.

O, viclenie femeiască, multe mai eşti în stare să inventezi!

— Şi lucrurile mele unde sunt?

— Aici, la locul lor.

— Le-am văzut eu azi atârnate sus. Dar puştile?

— Sub aşternutul lui Pida. Cal ai?

— Îl am pe-al meu; mă aşteaptă. Dragă Păr-negru, ai fost tare bună cu mine! S-ar cădea să-ţi mulţumesc pentru multe, pentru foarte multe...

— Old Shatterhand a fost bun cu toţi... Ai să te mai întorci pe la noi?

— Cred că da. Am să mă întorc cu Pida, care va fi să-mi fie frate şi prieten.

— Te duci după el?

— Da. Vreau să-l găsesc.

— Dar să nu-i spui că am vreun amestec în fuga ta. Numai sora mea şi cu mine să cunoaştem această taină.

— ... Dă-mi mâna, să-ţi mulţumesc!

Mi-o întinse, vorbind cu gingăşie şi sfială:

— Fie ca toate să-ţi meargă din plin! Acum trebuie să plec; sora va fi îngrijorată.

Se smulse înainte de a-i fi putut duce mâna la buzele mele

şi dispăru. Copilă indiană, dragă şi bună copilă!

Intrai repede în cort şi în primul rând îmi căutai armele. Erau într-adevăr sub aşternut, învelite într-o pătură. Le scosei afară şi mi le atârnai de umăr. Se aflau în cort şi pistoalele, şi cuţitul meu de vânătoare, precum şi harnaşamentul întreg. După numai cinci minute părăseam cortul şi mă întorceam la arborele morţii, ca să-mi înşeuez calul. Mă aplecai asupra celor doi paznici: se treziseră între timp.

— Războinicii kiowaşilor n-au avut noroc — le vorbii eu în şoaptă. Ei nu-l vor vedea niciodată pe Old Shatterhand cum se chinuie şi piere la stâlpul caznelor. Acum mă duc în ajutorul lui Pida. Trebuie să-l prind pe Santer, tâlharul şi ucigaşul care ne-a scăpat din mâini. Iar cu tânăra voastră căpetenie să ştiţi că am să mă port ca un frate. Poate să ne întoarcem chiar împreună. Faceţi ca Tangua să afle cele ce vă spun. Să nu-şi facă griji în legătură cu fiul său, căci am să-l ocrotesc. Fiii şi fiicele kiowaşilor mi-au arătat multă prietenie. De aceea le datorez mulţumiri. Spuneţi-le că n-am să-i uit niciodată. *Howgh!*

Luând calul de dârlogi, mă depărtai tiptil; mergeam deocamdată pe jos, ca să nu trezesc pe nimeni din somn.

Abia mai încolo urcai în şa şi mă îndreptai prin prerie spre miazăzi...

Ştiam că Santer o luase spre Rio Pecos şi atât îmi era de ajuns. De unde ştiam că o apucase într-acolo? Din testamentul lui Winnetou!

Fragmentul pe care izbutisem să-l citesc conţinea trei denumiri în apasă. Pe una din ele, Indelce-cil, banditul o înţelesese. Dar celelalte două — Te-şoş şi Deklil-to — îi erau total necunoscute. Şi chiar dac-ar fi priceput sensul cuvintelor, încă nu putea şti unde se găsesc de fapt „Stânca ursului” şi „Apa întunecată”. Acestea se aflau departe, dincolo de Sierra Rita, pe unde trecusem o singură dată cu Winnetou. Noi înşine botezasem astfel stânca şi apa cu

pricina, încât nimeni nu ştia la ce puncte se referă aceste denumiri — în afară de mine şi de doi apaşi, care ne însoţiseră atunci şi care, îmbătrânind între timp, nu se mai urneau din satul lor de lângă Rio. Pecos. Deci, ca să dezlege misterul, Santer trebuia să-i caute pe ei.

Dar de unde să afle Santer că tocmai aceşti bătrâni erau singurii deţinători ai secretului? Nimic mai simplu. Orice apaş l-ar fi îndreptat spre ei; pentru că toţi ştiau denumirile respective, precum şi întâmplarea ce o trăisem atunci; doar că nimeni nu călcase vreodată pe-acolo, în afara celor doi bătrâni. Eram deci sigur că Santer, la îndemnul celorlalţi apaşi, li se va adresa lor.

Dar printre apaşi se găseau şi unii care ştiau că Santer fusese duşmanul lui Winnetou, că-i omorâse pe Inciu-Ciuna şi Nşo-ci. Avea el să rişte într-atât şi să se arate chiar în satul lor?

De ce nu? De dragul aurului, banditul riscă orice. La nevoie recurge la tot soiul de şiretlicuri. Chiar şi testamentul furat îl putea scoate din cele mai grele încurcături, servindu-i de legitimaţie. Căci pe plicul de piele Winnetou îşi crestase totemul său.

Planul meu era să ajung la apaşi înaintea lui Santer, pentru ca, preveniţi la timp, aceştia să pună mâna pe bandit de îndată ce-ar fi apărut. Era cea mai bună soluţie, mai ales că mustangului meu iute ca vântul nu i-ar fi fost prea greu să câştige întrecerea cu calul lui Santer. Planul acesta mă scutea totodată de căutarea urmelor, ceea ce ar fi însemnat multă risipă de timp.

Din nefericire, încă de a doua zi calul meu începu să şchiopăteze şi mă căzneam în zadar să descopăr cauza. Abia a treia zi observai la picior o inflamaţie provocată de un spin. Îi scosei, ce-i drept, spinul din picior, dar incidentul mă şi întârziase rău de tot. Era aproape sigur că nu-l mai puteam întrece pe bandit, ba că aveam să ajung chiar mult în urma

lui.

Încă înainte de Rio Pecos, pe când străbăteam o savană aproape lipsită de vegetaţie, apărură deodată doi călăreţi venind în direcţia mea. Erau indieni. Văzându-mă de unul singur, nu se sfiiră să-şi continue drumul. Ajunşi în dreptul meu, unul din ei îşi agită puşca deasupra capului şi, strigându-mă pe nume, se apropie în galop. Era Yato-ka, adică „Picior-sprinten”, un războinic apaş cu care mă cunoşteam. Pe celălalt nu-l întâlnisem până atunci. După un schimb de saluturi, mă adresai amândurora:

— După câte văd, fraţii mei nu se află nici pe picior de război, nici pe drum de vânătoare. Atunci încotro graba?

— Mergem spre miazănoapte, în munţii Ventrei-Mari, ca să cinstim mormântul lui Winnetou, căpetenia noastră — răspunse Yato-ka.

— Vasăzică, aţi aflat de moartea lui?

— Am aflat acum câteva zile. Îţi închipui ce jale şi ce bocet a fost peste tot!

— Ştiu fraţii mei că eu am fost de faţă la moartea lui Winnetou?

— Da, ştim. Old Shatterhand ne va povesti totul şi ne va călăuzi apoi în luptă, ca să răzbunăm moartea viteazului conducător.

— Despre asta o să mai vorbim. Şi aţi plecat numai aşa, în doi, spre miazănoapte? Doar e drum până acolo, nu şagă!

— Noi suntem iscoade, pentru că potăile alea de comanşi iar au dezgropat securea războiului. Fraţii noştri ne urmează de departe.

— Câţi?

— De cinci ori câte zece.

— Cine vă conduce?

— Til-Lata, „Mâna-sângeroasă”, pe care l-am ales căpetenie.

— Îl cunosc. E cel mai vrednic şi mai potrivit pentru rangul

de căpetenie. Aţi văzut cumva vreun călăreţ străin?

— Am văzut unul.

— Când?

— Chiar ieri. Era o faţă palidă. Ne-a întrebat de Te-şoş şi l-am îndrumat spre pueblo, la bătrânul Inta.

— Iuf! zisei eu ca indienii. E tocmai omul pe care-l caut. Dânsul l-a ucis pe Inciu-Ciuna. Trebuie să-l prind!

— Iuf, iuf! repetară amândoi apaşii cu ciudă. Şi noi nici n-am ştiut! L-am lăsat să-şi vadă de drum!

— Nu face nimic. Bine că l-aţi văzut. Acuma, însă, faceţi cale-ntoarsă! Haideţi! Vă conduc eu mai târziu în munţii Ventrei-Mari.

— Bine, ne întoarcem! consimţi Yato-ka. Trebuie să-l prindem pe ucigaş!

Pornirăm deci tustrei spre Rio Pecos.

După câteva ore de călărie ajunserăm la râu şi, traversându-l, ne continuarăm drumul de-a lungul malului. Între timp, le povestii celor doi războinici întâlnirea mea cu Santer la Nugget-tsil, precum şi celelalte întâmplări trăite printre kiowaşi.

— Vasăzică Pida, tânăra căpetenie, îl urmăreşte pe mişel? Întrebă Yato-ka.

— Întocmai.

— De unul singur?

— Înaintea lui a plecat şi o ceată de războinici trimisă de Tangua. Cred că trebuie s-o fi ajuns repede din urmă.

— Ştii câţi războinici erau?

— I-am văzut la plecare. Erau zece. Acum, cu Pida, sunt unsprezece.

— Numai atâţia?

— Doar n-or fi prea puţini pentru urmărirea unui singur fugar! Mai degrabă sunt prea mulţi.

— Iuf! Fiii apaşilor se vor bucura grozav; o să-l prindem pe Pida împreună cu războinicii lui şi o să-i legăm pe toţi la

stâlpul caznelor.

— Ba n-o să-i legaţi! rostii ferm.

— Nu? Crezi c-o să ne scape? Păi Santer a plecat spre satul nostru, iar kiowaşii vin pe urmele lui; aşa că putem să-i prindem.

— De asta sunt convins. Dar n-o să-i legaţi la stâlpul caznelor.

— Nu te înţeleg. Doar sunt duşmani! Şi pe tine au vrut să te omoare.

— Ba s-au purtat omeneşte. Şi să ştii un lucru: cu toate că, potrivit obiceiului, se pregăteau să mă omoare, totuşi Pida mi-e prieten!

— Iuf! zise Yato-ka. Old Shatterhand nu s-a schimbat deloc; îşi cruţă şi acum duşmanii. Dar va fi oare şi Til-Lata de aceeaşi părere?

— N-am nici o îndoială.

— Nu uita că Til-Lata a fost întotdeauna un războinic viteaz, iar acum e căpetenia apaşilor! El trebuie să arate că merită a fi în fruntea războinicilor săi. Aici nu prea încape mila.

— Oare nu sunt şi eu o căpetenie a voastră?

— Da, Old Shatterhand e căpetenie.

— Şi n-aş fi ajuns eu, oare, încă înaintea lui Til-Lata, să conduc întregul vostru neam?

— Adevărat, chiar cu mult înainte.

— Atunci va trebui să mă asculte. Dacă-i prindeţi pe kiowaşi, Til-Lata n-o să le facă nimic. Aceasta mi-e dorinţa.

Poate că apaşul ar mai fi înşirat unele argumente contra, dar deodată atenţia noastră fu atrasă de nişte urme care veneau dinspre stânga, unde albia râului era mai uşor de trecut şi se înşirau pe mal paralel cu direcţia pe care ne mişcăm noi. Bineînţeles că descălecarăm ca să le cercetăm mai îndeaproape. Călăreţii cu pricina trecuseră în şir indian pentru a nu-şi divulga numărul; se deplasau deci cu mare

precauţie, ştiindu-se pe teritoriu duşman. Deşi nu puteam stabili numărul călăreţilor, bănuiam totuşi că e vorba de Pida şi de kiowaşii lui.

După puţin ajunserăm într-un loc unde călăreţii se opriseră, părăsind ordinea strictă de până atunci. Izbutii astfel să desluşesc urmele a unsprezece cai. Aşadar, nu mă înşelasem.

— Războinicii voştri vin încoace, spre râu? îl întrebai pe Yato-ka.

— Da, se vor întâlni deci cu kiowaşii. Aceştia sunt numai unsprezece, pe când ai noştri sunt de cinci ori zece.

— Şi la ce depărtare se află?

— Când te-am întâlnit, erau cam la o jumătate de zi în urmă.

— Iar kiowaşii, după cum se vede, sunt numai la o jumătate de ceas înaintea noastră. Hai să ne grăbim şi să-i ajungem până nu se vor întâlni cu fraţii tăi. Să dăm pinteni cailor!

Cei doi apaşi nu se împotriviră. Galoparăm deci pe urmele călăreţilor lui Pida. Aceştia erau încă prea departe ca să ne observe. Dar când ne apropiarăm, îşi întoarseră capetele şi ne recunoscură imediat. Pida răcni speriat, înfigându-şi călcâiele în burta calului...

— Stai, Pida! Nu te teme! îi strigai cât putui de tare. Mă pun chezaş pentru tine în faţa apaşilor!

Cu toată spaima ce-i provocasem, tânărul păru să aibă încredere în spusele mele. Îşi struni calul, dând şi celorlalţi kiowaşi ordin de oprire... Pe măsură ce mă apropiam de el observam din ce în ce mai clar cât de uluit era de neaşteptata-mi apariţie. Cel puţin oamenii săi încremeniseră de-a binelea.

— Old... Shat... terhand! exclamă tânăra căpetenie. Old... Shat... terhand e liber! Cine ţi-a dat drumul?

— Nimeni. M-am dezlegat singur.

— Iuf, iuf, iuf! Asta nu se poate!

— Ba uite că se poate! Ştiam eu că am să fug. De aceea nici nu m-am dus cu tine; nu voiam ca tu să-mi faci vreo înlesnire. Fiecare să redobândească singur ceea ce a pierdut, aşa ţi-am spus. Acum te rog să ai încredere, îţi sunt prieten şi voi avea grijă ca apaşii să nu-ţi facă nici un rău.

— Iuf! Vrei să-mi dai o mână de ajutor?

— Da. Pe cuvântul meu de cinste.

— Eu cred în cuvântul lui Old Shatterhand.

— Crede şi nu fi neliniştit. Uită-te colo! Ceata apaşilor s-a şi întâlnit cu cei doi oameni trimişi de mine. Au descălecat şi mă aşteaptă. Voi aţi dat de urmele lui Santer?

— Am dat. Însă deocamdată nu l-am prins pe bandit.

— Dânsul vrea să ajungă în satul apaşilor.

— Aşa gândim şi noi; urmele duc într-acolo. Tocmai ne ţineam de ele.

— Mare nechibzuinţă! Apaşii v-ar fi omorât pe toţi.

— Ce să fac! Trebuie să-mi caut punga cu „medicamente” fie şi cu preţul vieţii! Ziceam să ne furişăm până lângă sat. Poate am fi izbutit să punem mâna pe Santer.

— Acum o să-l prindeţi mai uşor. Vă apăr eu de primejdii. Dar asta numai dacă ne înfrăţim. Descălecă şi hai să fumăm pipa păcii!

— Iuf! Old Shatterhand, marele războinic care a izbutit să scape de arborele morţii fără nici un ajutor, vrea să-l cinstească pe Pida cu prietenia lui?

— Vreau! Hai, grăbeşte-te, că altminteri apaşii îşi vor pierde răbdarea.

Descălecarăm, fumarăm calumetul potrivit ritualului, după care îl rugai pe Pida să stea pe loc până îi voi face semn. Mă săltai iarăşi în şa şi pornii către ceata apaşilor, pe care Yato-ka îi informase între timp despre intenţiile mele. Ţinându-şi caii de căpăstru, oamenii formaseră un semicerc la mijlocul căruia stătea Til-Lata.

Îl cunoşteam foarte bine pe acest apaş. Era, ce-i drept, foarte orgolios, dar în raporturile sale cu mine se purtase totdeauna plin de politeţe şi supunere. Puteam spera deci că n-o să refuze o înţelegere cu Pida. Îi strânsei mâna, îi adresai câteva vorbe amicale şi adăugai:

— Old Shatterhand a venit de data asta singur, fără prietenul său Winnetou, căpetenia apaşilor. Fraţii mei roşii vor afla de la mine toate amănuntele în legătură cu moartea mult-slăvitului lor conducător. Dar mai întâi v-aş spune ceva despre kiowaşii aceştia.

— Ştiu ce vrea Old Shatterhand — interveni Mâna sângeroasă. Mi-a spus Yato-ka.

— Şi ce părere ai?

— Old Shatterhand e căpetenie şi apaşii îi cinstesc dorinţa. Cei zece războinici kiowaşi să se întoarcă fără zăbavă la corturile lor. Atunci nu ne atingem de ei.

— Şi cum rămâne cu Pida, tânăra lor căpetenie?

— V-am văzut fumând calumetul. De aceea să vină Pida cu noi şi să fie oaspetele nostru cât timp vei dori tu, pe urmă o să-l socotim iarăşi duşman.

— Bine, aşa să fie. Războinicii apaşilor să se întoarcă deci cu mine, ca să-l prindem pe ucigaşul lui Inciu-Ciuna şi al fiicei sale, Nşo-ci. După aceea vă voi însoţi la mormântul lui Winnetou. *Howgh!*

— *Howgh!* zise şi apaşul, strângându-mi dreapta, spre a întări înţelegerea intervenită între noi.

Îi făcui apoi semn lui Pida să se apropie. Acesta se declară de acord cu condiţiile puse de Til-Lata şi-i trimise pe cei zece kiowaşi înapoi, în tabăra lor. În sfârşit, pornind-o cu toţii în jos, pe malul lui Rio Pecos, călărirăm până spre seară, când făcurăm un popas.

Fiind pe teritoriul apaşilor, ne puturăm îngădui să încingem un foc de tabără. Ne aşezarăm în jurul focului, îmbucarăm câte ceva şi pe urmă mă apucai să descriu în

amănunt moartea lui Winnetou. Relatările mele făcură o impresie profundă. Multă vreme apoi oamenii stătură tăcuţi şi duşi pe gânduri, până ce ba unul, ba altul începură să-şi amintească întâmplările din viaţa neînfricatului conducător. Iar eu, ascultându-i, retrăiam parcă întreg tragismul ultimelor sale clipe. Chiar şi după ce apaşii adormiră pe rând, eu încă nu-mi găseam somnul. Mereu mă frământa chestiunea testamentului şi a comorii la care acesta se referea. Adormii abia într-un târziu şi mă cufundai într-un vis îngrozitor. Se făcea că nuggeţii zăceau într-o grămadă uriaşă cât muntele, iar Santer îi zvârlea cu lopata în gura unei prăpăstii adânci. Eu, voind să salvez comoara, mă năpusteam zadarnic asupra banditului. Deodată, se căscă parcă pământul de sub noi. Făcui un salt în lături, în timp ce Santer se prăbuşi cu tot aurul în abis.

M-am trezit scăldat în sudori. Visurile sunt amăgiri şi totuşi, cât fu ziua de lungă, nu reuşii să mă dezbar de gândul că visul acesta ascundea un anume tâlc...

Călărind cu toată viteza, nu făcurăm decât un singur popas, la prânz. Cum Santer era desigur interesat să dispară cât mai repede din satul apaşilor, ne temeam să nu ajungem prea târziu.

Soarele asfinţea când ne apropiarăm de pueblo. În dreapta se vedea monumentul funerar ridicat pe vremuri! Lui Klekih-Petra... În stânga şerpuia râul prin care înotasem atunci nebuneşte, ca să scap de caznele ce-mi pregătiseră apaşii. De câte ori nu vizitasem apoi acele locuri împreună cu Winnetou, amintindu-mi de vechile păţanii!

Cotirăm spre dreapta prin vâlcea şi în faţa ochilor mei se desfăşură iarăşi priveliştea „capitalei” apaşilor, unde îl cunoscusem pe Winnetou şi pe ai săi. Fuioare albastre de fum se înălţau în limpezimea serii — dovadă că femeile pregăteau cina. Oamenii ne zăriră de departe şi Til-Lata, făcându-şi mâinile pâlnie la gură, strigă din răsputeri:

— Old Shatterhand! Vine Old Shatterhand! Războinicii să-i iasă în întâmpinare!

Se iscă imediat o forfotă nemaipomenită la toate caturile marii clădiri comune. Trunchiurile de copaci ce serveau drept scări fură coborâte la repezeală. Sărirăm şi noi de pe cai şi începurăm urcuşul pe jos. Sute de mâini fluturau în semn de bun venit. O, cât de triste erau totuşi clipele acelea! Căci veneam de astă dată fără Winnetou, căruia soarta îi refuzase bucuria de a mai revedea aceste locuri atât de dragi sufletului său.

Cum spuneam încă pe la începutul acestor istori*sir*i, în pueblo locuia numai acea parte a tribului cu care Winnetou avea relaţii mai strânse, de rudenie sau de altă natură. E deci lesne de ghicit ce ploaie de întrebări mă potopi după primele cuvinte de salut. În cele din urmă reuşii să mai potolesc întrucâtva curiozitatea oamenilor şi mă interesai de cei doi bătrâni care cunoşteau secretul denumirilor din testament.

— E aici Inta? Trebuie să vorbesc cu el.

— E acasă — mi se răspunse. Să-l chemăm!

— Nu, lăsaţi-l în pace. E bătrân şi bolnav. Mă duc eu să-l caut.

Oamenii mă conduseră într-un mic lăcaş săpat în stâncă, unde îşi trăia zilele bătrânul războinic. Inta se bucură sincer de venirea mea şi îmi adresă un lung discurs omagial, pe care însă fui nevoit să-l întrerup:

— Lasă asta pe mai târziu! Spune-mi dacă a trecut pe la tine vreun alb.

— Da — răspunse bătrânul.

— Când?

— Ieri.

— Ţi-a spus cum îl cheamă?

— Nu. Zicea că Winnetou i-a poruncit să nu-şi spună numele.

— Şi a plecat?

— Da.

— Cât a stat aici?

— O oră, după socoteala albilor.

— A venit să-ţi vorbească?

— Da. Cineva l-a călăuzit până la mine. Dânsul mi-a arătat pe o piele semnul lui Winnetou, dovadă că era chemat să-i împlinească ultima dorinţă.

— Şi ce voia de la tine?

— Să-i spun unde se găseşte locul pe care voi l-aţi numit Deklil-to.

— Şi i-ai spus?

— Trebuia. Doar era porunca lui Winnetou.

— I-ai descris locul cu toate amănuntele?

— Da, şi locul, şi drumul până acolo.

— Pădurea, stânca şi apa care cade de sus?

— Totul, de-a fir-a-păr...

Bătrânul nu avea în fond nici o vină. Nu făcuse decât să respecte totemul veneratului său conducător plecat dintre cei vii.

— Spune-mi, calul albului era istovit sau nu prea? Îl mai întrebai pe Inta.

— Deloc. Când l-a încălecat, a luat-o la goană ca şi când n-ar fi venit de la drum.

— Albul a mâncat cumva la tine?

— A mâncat ceva la repezeală. Mi-a cerut şi nişte fire, ca să facă din ele fitil.

— Aha! Şi i-ai dat?

— Desigur.

— Ce nevoie avea de fitil?

— Nu mi-a spus. I-am dat şi o grămadă de pulbere.

— Ce fel de pulbere? Pentru armă?

— Nu. Cică trebuia să arunce ceva în aer.

— Ai văzut unde ţinea pielea cu semnul lui Winnetou?

— Într-o pungă cu „medicamente”. M-am şi mirat de unde

o are, că doar feţele palide nu cred ca noi.

— Iuf! exclamă deodată Pida, care stătuse tot timpul tăcut lângă mine. Vasăzică mai are punga la el! E a mea! Mi-a furat-o!

— Zău? se miră Inta. E cumva hoţ?

— Mai rău decât hoţ.

— Păi, cum de avea la el semnul lui Winnetou?!

— Tot de furat! El i-a ucis pe Inciu-Ciuna şi pe Nşo-ci. Îl cheamă Santer.

Bietul bătrân încremeni. Iar eu îl lăsai singur cu spaima şi cu remuşcarea lui.

Aşadar nu numai că nu-l ajunserăm din urmă pe Santer, dar nici măcar nu ne apropiasem de el. Eram cât se poate de amărât. Atunci Mâna-sângeroasă ne propuse:

— Să nu mai întârziem. Mai bine ne luăm după el chiar acum. Poate să-l mai ajungem până la „Apa-întunecată”...

— Să plecăm aşa, neodihniţi? Adevărat că-i lună plină şi am putea mâna toată noaptea.

— Eu, unul, n-am nevoie de somn.

— Dar Pida?

— Eu nu ştiu ce-i aia pace până nu-mi găsesc punga cu „medicamente” — răspunse acesta hotărât.

— Bine. Atunci să îmbucăm ceva şi să schimbăm caii. Îl las şi pe-al meu aici. Nici n-aş avea răbdare să stau pe loc. Dacă banditul şi-a făcut rost de fitil şi pulbere, înseamnă că pune la cale o explozie. Atunci tot planul nostru ar fi dat peste cap. Trebuie să ne grăbim!

Bineînţeles că apaşii din pueblo ne rugară stăruitor să mai stăm, să le mai povestesc despre Winnetou, despre ultimele noastre isprăvi şi despre moartea lui. Amânai însă totul până la întoarcerea noastră.

După nici două ore de la so*sir*e călăream din nou pe cai odihniţi şi aprovizionaţi cu de toate — Til-Lata, Pida, eu şi douăzeci de războinici apaşi. Til-Lata stăruise să luăm cu noi

o escortă atât de numeroasă, deşi teritoriul pe care urma să-l străbatem aparţinea tribului înrudit al mimbrenjoşilor, de care nu aveam a ne teme.

Până la „Apa-întunecată” aveam de parcurs cel puţin şaizeci de mile geografice, din care o bună parte, şi mai ales în apropierea ţintei, pe un teren stâncos, foarte dificil. În asemenea condiţii cinci mile pe zi însemna foarte mult. Deci la un loc douăsprezece zile.

Urmele lui Santer nu ne interesau defel. Căutându-le, n-am fi făcut decât să ne irosim timpul. Drumul îmi era doar binecunoscut de când îl bătusem alături de Winnetou. Mai mult ca sigur că şi Santer, dirijându-se după indicaţiile bătrânului Inta, apucase pe acest drum. Iar dacă s-a abătut cumva de la el, faptul nu era decât în favoarea noastră.

Timpul trecu fără nimic demn de relevat până ce, în a unsprezecea zi, ne întâlnirăm cu doi indieni, tată şi fiu. Pe bătrân îl cunoşteam: era un mimbrenjo, care pe vremuri ne procurase carne, mie şi lui Winnetou. Omul mă recunoscu la rândul său, îşi struni calul şi exclamă plin de bucurie:

— Ce-mi văd ochii! Old Shatterhand! Mai trăieşti, n-ai murit?

— Şi de ce să fi murit?

— Păi, cică te-ar fi împuşcat siouxii...

Bănuind că omul se întâlnise cu Santer, îl întrebai:

— De unde ai auzit asemenea lucru?

— Din gura unui alb. Dânsul ne-a povestit cum şi-au pierdut viaţa şi Old Shatterhand, şi Winnetou. Puteam să nu-l cred? Doar avea asupra lui semnul lui Winnetou şi chiar punga lui cu „medicamente”!

— Şi totuşi te-a minţit. Uite că mai sunt în viaţă!

— Atunci nici Winnetou n-a fost ucis?

— Cu el, din păcate, s-a sfârşit... Dar cum de te-ai văzut cu albul acela?

— A venit chiar în tabăra noastră. Căuta un cal că al lui

era sfârşit de oboseală. Ne-a rugat să-i dăm şi o călăuză spre Deklil-to, adică „Apa întunecată”. Mie mi-a dat în schimbul unui cal punga cu „medicamente” a lui Winnetou. Pe urmă eu şi feciorul meu l-am călăuzit până acolo. S-a uitat dânsul ce s-a uitat şi ne-a spus că e bine, că acolo e locul căutat.

— Dar pe tine te-a tras pe sfoară. Unde-i punga?

— O am aici.

— Arat-o, te rog.

Omul o scoase dintr-un buzunar al şeii. Pida nu mai putu de bucurie şi întinse mâna după ea. Bătrânul, însă, nici gând să-i dea punga. Şi astfel se stârni o scurtă harţă căreia îi pusei capăt lămurindu-l pe bătrân:

— Să ştii că punga e a lui Pida, tânărul şef al kiowaşilor, aci de faţă. Winnetou nici n-a pus vreodată mâna pe ea.

— Trebuie că te înşeli! zise omul contrariat.

— Crede ce-ţi spun: o ştiu foarte bine.

— Şi numai de dragul pungii i-am dat un cal de toată frumuseţea şi am mai făcut şi atâta drum cu el!

— Avea omul nevoie de un cal bun pentru că se ştia urmărit. Te-a minţit, ca să faci schimbul.

— De n-ai fi Old Shatterhand, zău dacă te-aş crede! Vasăzică să dau înapoi punga?

— Neapărat.

— Bine! Dacă-i pe-aşa, atunci mă întorc şi-l omor, mincinosul naibii!

— Pofteşte cu noi! Să-i scurtăm împreună zilele!

Omul ni se alătură fără altă vorbă. Când îi zugrăvii pe scurt cine anume e Santer şi câte are pe conştiinţă, indianul se căi amarnic pentru faptul că-i dăduse un cal şi-l mai şi călăuzise până la ţintă — căci numai aşa banditul îşi putu menţine avansul faţă de noi.

Pida era fericit că reintrase în posesia „medicamentului”, care nici nu suferise vreo stricăciune. Scopul era atins. Pe când eu...?

A doua zi ajunserăm la malul lacului, dar abia către seară, când nu mai era nimic de făcut. Popo*sir*ăm liniştiţi la adăpostul copacilor şi nu aprinserăm nici un foc. Santer nu le spusese celor doi mimbrenjos ce anume caută acolo. Îi expediase scurt, afirmând că nu mai are nevoie de ei.

Venind dinspre Rio Pecos, tăiaserăm colţul din sud-vest al lui New-Mexico şi ne aflam acum în Arizona, unde se întâlnesc cele două teritorii ale triburilor mimbrenjos — respectiv ghilenjos — acesta din urmă de asemenea înrudit cu apaşii. Pământurile sunt aici aride şi triste. Stânci după stânci, piatră şi iar piatră! Doar în locurile străbătute de râuri creşte o vegetaţie deasă, bogată, care însă nu trece mult dincolo de malul propriu-zis. Fără aceste ape care dăruiesc umezeală pământului din preajma lor, soarele ar pârjoli şi ucide totul. Păduri aproape că nu există. Numai aici, în locul unde ne aflam, natura parcă făcuse o excepţie.

Câteva izvoare umpluseră aici fundul unei văi şi formaseră un iezer întins. Noi ne aflam pe ţărmul de răsărit al iezerului. Ţărmul, bogat împădurit jur împrejur, se înălţa drept şi maiestuos, împrumutând apei acel luciu închis, profund, care ne făcuse s-o denumim „Apa întunecată”, în timp ce mimbrenjoşii îi spuneau „Lacul negru”. Cel mai înalt dintre ţărmuri era cel nordic. O stâncă golaşă se desprindea din el, suspendată parcă deasupra apei. Şuvoaiele coborâte de pe culmile din spatele ei o sfredeliseră cu timpul, croindu-şi cale în adânc şi ţâşnind ca printr-un furtun uriaş de la o înălţime de cel puţin o sută de picioare. Aceasta era cascada pomenită în testamentul lui Winnetou. Exact deasupra ei se vedea o grotă de piatră la care pe vremuri nu putusem ajunge, dar pe care Winnetou probabil că o vizitase mai târziu. Şi încă şi mai sus, deasupra grotei, ieşea în afară partea de sus a stâncii ca o streaşină colosală şi nemaipomenit de grea, încât era de mirare că nu se prăbuşise încă din înalt.

Pe dreapta acestei stânci şi strâns lipită de ea, se înălţa o

a doua stâncă, unde vânasem pe vremuri un urs cenuşiu. De aceea Winnetou o botezase Te-şoş, adică „Stânca-ursului”. Toate acestea le spun pentru o mai bună cunoaştere a situaţiei în care ne aflam.

Se apropia clipa hotărâtoare şi gândul la ea mă făcu să nu dorm decât foarte puţin. Abia se crăpă de ziuă, că ne şi apucarăm de căutat urmele lui Santer. Nu se vedea nimic. Mă hotărâi deci să urc mai sus, unde banditul trebuie să fi căutat comoara. Nu luai cu mine decât pe Til-Lata şi pe Pida. Ne îndreptarăm spre păduricea de molizi de care pomenea Winnetou în testament şi urcarăm până la „Stânca-ursului”. „*Acolo descaleci şi te caţări...*”, cam aşa scria în testament. Mai mult nu apucasem să citesc din el. Unde să mă caţăr? Probabil sus, la grotă. Trebuia încercat. Peretele era foarte abrupt, dar nu cu totul inaccesibil. Astfel, urcând cu greu, ajunserăm în sfârşit sub grotă, pe stânga ei. Mai departe nu mergea, Dacă exista totuşi vreo cale de acces, însemna că, necunoscând restul indicaţiilor cuprinse în testament, nu dădusem de această cale.

Mă gândeam tocmai să cobor din nou când, deodată, se auzi o detunătură şi un glonţ şuieră pe lângă umărul meu, muşcând din stâncă. Şi în aceeaşi clipă răsună un glas venind de sus:

— Câine, iar eşti liber? Credeam că numai kiowaşii vin pe urmele mele. Cară-te în iad!

Nici al doilea glonţ nu mă nimeri. Privirăm în sus: Santer stătea la gura grotei.

— Vrei testamentul, hai? Te ispiteşte comoara? râse el batjocoritor. Prea târziu, şmechere! Sunt de mult aici şi fitilul e aprins. Arde, m-auzi?! Nu capeţi nimic, absolut nimic! Şi aurul destinat fundaţiilor alea tâmpite tot eu am să-l înghit!

Se porni apoi pe un râs isteric, nestăpânit, după care adăugă:

— Nu cunoşti drumul, precum văd?! Şi nici la vale nu mai

ştii cum s-o iei! Am să car tot aurul fără să-mi puteţi face nimic. Degeaba v-aţi ostenit, ha-ha-ha! De astă dată v-am luat caimacul!

Ce era de făcut? Banditul stătea sus, lângă comoară, iar noi nu puteam ajunge până la el. Poate că în cele din urmă am fi găsit drumul, dar până atunci Santer ar fi dispărut cu pradă cu tot... Pe de altă parte, din locul unde ne aflam era aproape imposibil să-l împuşti, deşi de astă dată aş fi făcut-o fără nici un fel de şovăire. Mă lăsai deci ceva mai în jos, încet, cu atenţie, şi-mi scosei carabina de pe umăr.

— Ia uite potaia, vrea să mă împuşte! rânji Santer de sus. Aici n-o să-ţi meargă! Stai să vezi!

Dispăru pentru câtva timp, ca să apară apoi şi mai sus, tocmai pe streaşină de piatră. Se opri la marginea ei. Privind de jos, cât pe ce să mă apuce ameţeala: banditul ţinea ceva alb în mână!

— Căscaţi ochii! Uite că nu-mi mai trebuie: îl ştiu pe de rost. Ducă-se naibii! Îl arunc în lac, iar voi, ha-ha-ha, rămâneţi cu buzele umflate!

Rupse filele bucăţi-bucăţi şi le împrăştie în aer. Şi bucăţile se legănară multă vreme ca nişte fluturi albi până ce atinseră faţa lacului. Testamentul, cuvântul cel din urmă al marelui Winnetou, fusese distrus. Ceea ce simţeam acum nu se mai putea numi nici ciudă, nici mânie, nici regret. Mi-ar trebui un cuvânt mai crâncen decât toate.

— Mişelule! urlai de jos către Santer. Fii atent la cele ce-ţi spun!

— Mă rog, cu plăcere! zise el ironic.

— Inciu-Ciuna îţi trimite salutări!

— Mulţumesc.

— Şi Nşo-ci!

— Oh, mulţumesc! Sunt încântat!

— Dar pentru ceea ce urmează, n-o să-mi mai mulţumeşti. Mori, scârnăvie, în numele lui Winnetou!

Dusesem de astă dată la ochi doborâtorul de urşi. Cu el ţinteam mai sigur. Trebuia cu orice preţ să-l nimeresc pe bandit! De obicei nu ocheam decât o fracţiune de secundă. Dar... ce-i asta? Îmi tremură mâinile? S-a mişcat Santer din loc? Se clatină stânca? Ce s-a întâmplat? Nu reuşeam să mă fixez asupra ţintei...

Dumnezeule, stânca se clătina! Şi o bubuitură surdă, grea, cutremură deodată depărtările. Grota, ca o nară de monstru, suflă fumul în văzduh şi, ca împinsă de un gigant, streaşină de piatră se înclină deasupra grotei, tot mai mult, tot mai adânc, cu Santer sus, agitându-şi desperat braţele şi urlând după ajutor. Apoi, pierzându-şi ultima rezistenţă, colosul trosni sălbatic şi se rostogoli ca într-o viziune de coşmar de-a dreptul în lac! Sus, la locul exploziei, pulberea mai juca în aer ca un abur albicios.

Privisem totul cu groază şi în tăcere.

— Iuf! exclamă Pida, înfiorat de cele văzute. Marele Spirit l-a judecat şi a rupt stânca de sub el.

Til-Lata arătă spre apele răscolite ale lacului care, în clipa aceea, părea un cazan imens în plin clocot. Palid la faţă, în ciuda tenului său bronzat, căpetenia apaşilor rosti:

— Spiritul rău l-a tras în jos înecându-l în apa care fierbe. S-a dus şi nu se mai întoarce în vecii vecilor. Era un blestemat!

Îl ascultai tăcut; nici nu eram în stare să vorbesc. Visul meu! Da, visul acela năprasnic! Aurul ce se prăvale în abis! Şi ce sfârşit pentru Santer! Iată dar că şi în această clipă supremă fusesem scutit să-l omor cu mâna mea. S-a judecat el însuşi dând foc fitilului. Călăul care nimicise atâtea vieţi şi-a fost până la urmă propriul său călău.

Jos, lângă lac, apaşii discutau şi gesticulau însufleţiţi. Pida şi Til-Lata coborâră să vadă dacă leşul lui Santer ieşise cumva la suprafaţă. Dar nu se zărea nimic. Colosul de piatră îl proiectase în adânc, într-un mormânt invizibil.

Până şi pe mine, om cu nervii tari şi greu de zdruncinat, mă cuprinse o stare de slăbiciune şi de ameţeală, încât trebui să mă aşez şi să închid, ochii. Şi tot mai vedeam parcă tabloul acela înfricoşător, teribila dislocare a stâncii şi prăbuşirea ei. Şi încă mai auzeam parcă strigătele de ajutor ale lui Santer.

Cum de se petrecuseră toate astea? Probabil că efectul catastrofal al exploziei se datora unei măsuri de prevedere luată de Winnetou. Descrierea ascunzătoarei, ca şi a felului cum trebuia umblat la intrarea ei vor fi fost astfel făcute în testament încât nimeni în afara mea să nu le poată înţelege decât greşit. Winnetou aşezase acolo o mină căreia impostorul, din pricina greşitei înţelegeri a textului, avea să-i dea foc fără să întrevadă că aceasta înseamnă propria sa pieire. Dar cum stăteau lucrurile cu comoara, cu aurul? Se mai afla oare sus, sau se prăvălise o dată cu stânca în fundul lacului?

La urma urmei, soarta nuggeţilor mă interesa prea puţin. În schimb pierderea pe veci a testamentului, această sacră amintire lăsată de Winnetou, mă lovea extrem de dureros. Gândul că aş putea să recuperez măcar o parte din bucăţile risipite aiurea îmi reînvie la un moment dat energia. Sării de la locul meu şi coborâi cât putui de repede în vale. Da, parcă se vedea licărind o hârtie pe faţa lacului. Fără să preget, mă dezbrăcai, sării în apă şi înotai în direcţia respectivă. Era într-adevăr o părticică din testament! Străbătui apoi lacul în lung şi-n lat, căutai peste tot înfiorat de speranţă, până mai găsii încă trei astfel de bucăţi.

Aceste resturi ale testamentului le aşezai la soare, ca să se usuce, după care dădui să descifrez scrisul lăţit, spălat şi cenuşiu. Fireşte că nu reuşii să dezleg ceva precis. Cu mari eforturi adunai următoarele cuvinte:...”*să capete jumătate... fiindcă sărăcia... stânca va crăpa... vei împărţi... fără răzbunare...*”

Asta era tot. Ca şi nimic, şi totuşi suficient pentru a ghici

măcar o parte a conţinutului. Ascunsei — aceste patru petice de hârtie ca să le păstrez cu toată sfinţenia.

Mai târziu, după ce-mi regăsii echilibrul sufletesc, reîncepui cercetările. Câţiva apaşi porniră să facă ocolul lacului, ca să caute calul lui Santer; trebuia să-l găsim, altminteri — fiind desigur legat — s-ar fi prăpădit de foame şi de sete. Alţii urcară cu noi spre grota care nu mai exista de fapt, ca să ne ajute să găsim eventual aurul. Pierdurăm în van câteva ceasuri, până ce-mi amintii aproape cuvânt cu cuvânt cele citite în testament. Ultima frază nu-mi ieşea din cap: „Acolo descaleci şi te caţări...” Mă izbea mai ales cuvântai „caţări”. E drept că „a te căţăra” înseamnă de obicei să urci pe o înălţime, mai ales pe una foarte povârnită, dar te pomeneşti că nu era vorba de aşa ceva. Nu cumva Winnetou se referise la un copac? Într-adevăr, la marginea stâncii creştea un molid înalt şi gros. N-o fi ăsta? Mă căţărai până-n vârf. De acolo mă săltai pe buza stâncii, care era mai lată decât părea de jos. Şi iată, trecând de un colţ, zării un drum, o potecă de vreo doi coţi lăţime, ce ducea prin spatele stâncii, prelungindu-se apoi în sus spre o nouă streaşină de piatră născută prin prăbuşirea celei dintâi. Acolo mă întâmpină un vălmăşag haotic de bolovani şi dărâmături prin care totuşi se vedea ceea ce până nu de mult fusese fundul grotei. Dacă aurul nu se găsea cumva îngropat sub fundul acesta, dacă Winnetou îl ascunsese în pereţii grotei — atunci nu mai era nimic de sperat. Atunci toată comoara se prăbuşise în adâncul lacului.

Îi mobilizai pe apaşi să mă ajute la căutat. Răsturnarăm bolovănişul, răscolirăm totul pas cu pas, dar nicăieri nu se ivi vreun semn lămuritor. Eram cu toţii bărbaţi deprinşi să ne orientăm după cel mai neînsemnat indiciu, după orice amănunt; aici însă toate eforturile se dovedeau inutile şi perspicacitatea noastră de prisos.

Către seară făcurăm drumul înapoi, în jos. Între timp

reveniră apaşii trimişi în căutarea calului lui Santer. Îl găsiseră. Scotocii prin coburii şeii: nu conţineau nimic.

Mai zăbovirăm încă patru zile la „Apa întunecată”, mereu încordaţi şi frământaţi, căutând zadarnic o soluţie care să ne conducă la descoperirea comorii. Sunt convins că, dacă aurul ar fi rămas sus, la locul lui, nu se putea să nu-l găsim. Dar pesemne că uriaşul tezaur zăcea pe fundul lacului lângă insul avid şi crunt care pierise năprasnic chiar în momentul când îşi credea visul împlinit.

Ne înapoiarăm astfel fără nici un rezultat la „reşedinţa” apaşilor de la Rio Pecos, aducând cu noi măcar consolarea că Inciu-Ciuna şi frumoasa Nşo-ci fuseseră în sfârşit răzbunaţi.

Aşa pieri testamentul gloriosului Winnetou, fiul vrednic al apaşilor, căruia nu i-a fost dat să ducă la bun sfârşit înalta misiune ce-şi asumase şi din care îşi făcuse scopul suprem al vieţii. Ca foile rupte din testament şi risipite în cele patru vânturi, aşa rătăceşte fără răgaz şi pace străvechiul său neam pe uriaşele întinderi de pământ ce-i aparţinuseră cândva.

Dar cel ce se opreşte în munţii Ventrei-Mari, la râul Metsur, lângă mormântul marelui apaş, îşi spune cu respect şi pietate: „Iată, aici doarme Winnetou, un om roşu, un om minunat!” Şi noile generaţii de oameni albi, cu simţul dreptăţii mult evoluat, trecând prin preriile Vestului Sălbatic, prin faţa munţilor săi semeţi, vor rosti cândva cu gravitate: „Aici odihneşte un vlăstar al rasei roşii care n-a ajuns mare fiindcă nu i s-a îngăduit să ajungă!...”

Sfârşitul volumului 24



24

karl may

OPERE

TESTAMENTUL LUI WINNETOU

Cu acest volum, Karl May încheie maiestuos romanul dedicat neînfricatului Winnetou. Confruntarea cu bandele de tâlhari ce terorizează unul dintre cele mai interesante ținuturi americane, bande aliate vremelnic cu pieile-roșii, atinge apogeul, având ca deznodământ tragic moartea eroică a căpeteniei apașilor. Printr-o acțiune dinamică, imprevizibilă, Old Shatterhand își răzbună prietenul, cu care făcuse un legământ de credință, dar „testamentul" lui Winnetou, simbol al frăției ce-i unește și după moarte, rămâne o enigmă. Peste ani, autorul acestei faimoase trilogii își va relua personajele, mișcându-le în timp și spațiu, cu participarea altor eroi de înaltă factură artistică. Este și ceea ce se petrece în volumul următor,

OLD SUREHAND

Lei 7800 + 160 T.L. = 7960